Digitized by Google

ΠΑΥΣΑΝΙΟΥ
ΕΛΛΑΔΟΣ ΠΕΡΙΗΓΗΣΙΣ

PAUSANIAE
GRAECIAE DESCRIPTIO

GRAECE

RECENSUIT, EX CODD. ET ALIUNDE

EMENDAVIT, EXPLANAVIT

JO. FRIDER. FACIUS.

TOMUS III.

LIPSIAE

in bibliopolio Schaeferiano

cIↄIↄccxcvi.

ΠΑΥΣΑΝΙΟΥ

ΕΛΛΑΔΟΣ ΠΕΡΙΗΓΗΣΕΩΣ

ΒΟΙΩΤΙΚΑ.

BOEOTICA SEU LIB. IX.

CAPUT I.

Boeotia Atticae finitima a Boeoto nomen accepit — de Plataeënſibus eorumque regibus ac rebus contra Xerxem geſtis — Plataeënſes bis ejecti et reſtituti.

Ἀθηναίοις δὲ ἡ Βοιωτία καὶ κατὰ ἄλλα τῆς Ἀττικῆς ἐςιν ὅμορος· πρὸς δὲ Ἐλευθερῶν οἱ Πλαταιεῖς [1]). Βοιωτοὶ δὲ τὸ μὲν πᾶν ἔθνος ἀπὸ Βοιωτοῦ τὸ ὄνομα ἔσχηκεν, ὃν Ἰτώνου παῖδα καὶ νύμφης δὴ Μελανίππης, Ἴτωνον δὲ Ἀμφικτύονος εἶναι λέγουσι· καλοῦνται δὲ κατὰ πόλεις ἀπό τε ἀνδρῶν καὶ τὰ πλείω γυναικῶν. Οἱ δὲ Πλαταιεῖς τοεξαρχῆς (ἐμοὶ δοκεῖν) εἰσὶν αὐτόχθονες· ὄνομα δέ φασιν ἀπὸ Πλαταιᾶς, ἣν θυγατέρα εἶναι τοῦ ποταμοῦ νομίζουσιν [2]).

 ὅτι

1) πρὸς δὲ Ἐλ. οἱ Πλαταιεῖς] ſcil. ὅμοροί εἰσι. Mox verba Βοιωτοὶ δὲ τὸ μὲν πᾶν ἔθνος dicta ſunt pro Βοιωτῶν δὲ τὸ μὲν πᾶν ἔθνος, quibus reſpondent ſubſequentia, καλοῦνται δὲ κατὰ πόλεις etc.

2) ὄνομα δέ φασιν — εἶναι τοῦ ποταμοῦ νομ.] Vel φασὶν interpretandum pro ὥς φασιν, uti *Kuhn.* vult, vel pro φασὶν cum *Sylburgio* ſcribendum eſt σφίσιν· cui emendationi favet lectio Codicis Moſc. φησίν. Poſt εἶναι nomen fluminis Ἀσωποῦ excidiſſe, ex ſubſequentibus manifeſto liquet. Aliam nominis originem ex Apollodoro tradit *Stephan. Byz.* v. Πλαταιαί.

ὅτι μὲν δὴ καὶ οὗτοι τὸ ἀρχαῖον ἐβασιλεύοντο, δῆλά ἐστιν· βασιλεῖαι γὰρ πανταχοῦ τῆς Ἑλλάδος, καὶ οὐ δημοκρατίαι πάλαι καθεστήκεσαν. τῶν δὲ βασιλέων ἄλλον μὲν οὐδένα οἱ Πλαταιεῖς ἴσασι, μόνον δὲ Ἀσωπὸν, καὶ ἔτι πρότερον Κιθαιρῶνα· καὶ τὸν μὲν ἀπ' αὐτοῦ θέσθαι τῷ ὄρει τὸ ὄνομα, τὸν δὲ τῷ ποταμῷ λέγουσι. δοκῶ δὲ καὶ τὴν Πλάταιαν, ἀφ' ἧς κέκληται πόλις, βασιλέως Ἀσωποῦ, καὶ οὐ τοῦ ποταμοῦ παῖδα εἶναι. Πλαταιεῦσι δὲ πρὸ μὲν τῆς μάχης, ἣν Ἀθηναῖοι Μαραθῶνι ἐμαχέσαντο, οὐδὲν ὑπῆρχεν ἐς δόξαν· μετασχόντες δὲ τοῦ Μαραθῶνι ἀγῶνος, ὕστερον καταβεβηκότος ἤδη Ξέρξου, καὶ ἐς τὰς ναῦς ἐτόλμησαν μετὰ Ἀθηναίων ἐσβῆναι, Μαρδόνιον δὲ τὸν Γωβρύου Ξέρξῃ στρατηγοῦντα ἠμύναντο
3 ἐν τῇ σφετέρᾳ. Δὶς δὲ σφᾶς κατέλαβε γενέσθαι τε ἀναστάτους καὶ αὖθις ἐς Βοιωτίαν καταχθῆναι. ἐπὶ μὲν γὰρ τοῦ πολέμου τοῦ Πελοποννησίοις πρὸς Ἀθηναίους γενομένου Λακεδαιμόνιοι πολιορκίᾳ Πλάταιαν ἐξεῖλον. ἀνοικισθείσης δὲ ἐπὶ τῆς εἰρήνης, ἣν πρὸς βασιλέα τῶν Περσῶν γενέσθαι τοῖς Ἕλλησιν ἔπραξεν Ἀνταλκίδας ἀνὴρ Σπαρτιάτης [3]), καὶ τῶν Πλαταιέων κατελθόντων ἐξ Ἀθηνῶν· τοὺς δὲ αὖθις ἔμελλεν ἐπιλήψεσθαι κακὸν δεύτερον. ἐκ μέν γε τοῦ ἐμφανοῦς πόλεμος πρὸς τοὺς Θηβαίους οὐκ ἦν συνεστηκώς· ἀλλὰ οἱ Πλαταιεῖς μένειν τὴν εἰρήνην σφίσιν ἔφασαν, ὅτι τὴν Καδμείαν Λακεδαιμονίοις κατασχοῦσιν οὔτε βουλεύματος, οὔτε ἔργου μετεσχήκεσαν. Θηβαῖοι δὲ ἀπέφαινον τήν τε εἰρήνην Λακεδαιμονίους εἶναι τοὺς πράξαντας, καὶ ὕστερον παραβάντων ἐκείνων, λελύσθαι

3) ἣν — Ἀνταλκίδας ἀν. Σπ.] De hac pace vide Xenoph. H. Gr. L. V. C. 9. et Diodor. Sic. L. XIV. f. 110.

σθαι καὶ ἅπασιν ἠξίουν τὰς σπονδάς. οὐκ ἀνύποπτα οὖν ἡγούμενοι οἱ Πλαταιεῖς τὰ ἐκ τῶν Θηβαίων, διὰ φυλακῆς εἶχον ἰσχυρᾶς τὴν πόλιν, καὶ ἐς τοὺς ἀγροὺς, ὁπόσαι ἀπωτέρω τοῦ ἄστεως ἦσαν, οὐδὲ ἐς τούτους ἀνὰ πᾶσαν ἤρχοντο ἡμέραν· ἀλλὰ (ἠλπίσαντο γὰρ τοὺς Θηβαίους πανδημεὶ καὶ ἅμα ἐπὶ πλεῖστον εἰώθεσαν βουλεύεσθαι [4])) παρεφύλασσον τὰς ἐκκλησίας αὐτῶν, καὶ ἐν τῷ τοιούτῳ καθ' ἡσυχίαν ἐφεώρων τὰ ἑαυτῶν καὶ οἱ ἔσχατοι γεωργοῦντες. Νεοκλῆς δὲ, ὃς τότε Βοιωταρχῶν ἔτυχεν ἐν Θήβαις (οὐ γὰρ αὐτὸν οἱ Πλαταιεῖς ἐλελήθεσαν ἐπὶ τῇ τέχνῃ) προεῖπε τῶν Θηβαίων ἕκαστόν τινα εἶναι [5]) πρὸς τὴν ἐκκλησίαν ὁμοῦ τοῖς ὅπλοις, καὶ σφᾶς αὐτίκα οὐ τὴν εὐθεῖαν ἀπὸ τῶν Θηβῶν, τὴν δὲ [6]) ἐπὶ τὴν πεδιάδα, τήν τε ἐπὶ Ὑσιῶν [7]) ἦγε πρὸς Ἐλευθερῶν τε καὶ τῆς Ἀττικῆς, ᾗ μηδὲ σκοπὸς ἐτέτακτο, καὶ ὑπὸ τῶν Πλαταιέων γενήσεσθαι τείχη [8]) περὶ μεσοῦσαν μάλιστα ἔμελλε τὴν ἡμέραν. Πλαταιεῖς δὲ ἄγειν Θηβαίους νομίζοντες

 ἐκκλη-

4) ἠλπίσαντο — καὶ ἅμα ἐπὶ πλ. εἰ. β.] Hacc parentheſi includenda eſſe, jam *Sylburg.* recte monuit. *Kuhn.* pro ἠλπίσαντο praeter neceſſitatem mavult ἠπίσταντο· *Sylb.* vero ad verborum conſtructionem, quae turbata eſt, reſtituendam pro καὶ ἅμα non temere emendat καθὰ, *uti quamplurimum ſoliti erant.* Equidem cum *Palmerio* ſentio, qui Exercit. p. 427. ὡς poſt ἅμα excidiſſe et locum ita conſtituendum eſſe cenſet: — πανδημεὶ καὶ ἅμα, ὡς ἐπὶ πλεῖστον εἰώθεσαν, βουλεύεσθαι.

5) εἶναι] *Sylb.* mavult ἰέναι.

6) ἀπὸ τῶν Θηβῶν, τὴν δὲ] Sic non temere mihi ſcripſiſſe videor, *Sylburgio* adſtipulante, pro male vulgatis ἀπὸ τῶν Θηβαίων, τήν τε.

7) τήν τε ἐπὶ Ὑσιῶν] Cod. Moſc. Ὑσία. inde praeſtet legere τήν τε ἐπὶ Ὑσίας.

8) καὶ ὑπὸ τῶν Πλ. γεν. τείχη] Cum *Kuhn.* inſerui καὶ, quod exciderat, et pro mendoſe vulgato τύχη ex Cod. Moſc. dedi τείχη, quod *Kuhn.* quoque conjecerat. Sic totus hic locus, in vulgatis paſſim corruptus, bene reſtitutus eſt et planus.

ἐκκλησίαν, ἐς τοὺς ἀγροὺς ἀποκεκλεισμένοι τῶν πυλῶν ἦσαν. πρὸς δὲ τοὺς ἐγκαταληφθέντας ἐποιήσαντο οἱ Θηβαῖοι σπονδὰς, ἀπελθεῖν σφᾶς πρὸ ἡλίου δύντος [9]) ἄνδρας μὲν σὺν ἑνὶ, γυναῖκας δὲ δύο ἱμάτια ἑκάστην ἔχουσαν. συνέβη τε ἐναντία τοῖς Πλαταιεῦσιν ἐν τῷ τότε ἡ τύχη, ἢ ὡς ὑπὸ Ἀρχιδάμου καὶ Λακεδαιμονίων τὸ πρότερον ἥλωσαν. Λακεδαιμόνιοί γε αὐτοὺς ἐξεπολιόρκησαν, ἀπείργοντες διπλῷ τείχει μὴ ἐξελθεῖν τοῦ ἄστεως· Θηβαῖοι δὲ ἐν τῷ τότε ἀφελόμενοι [10]) μὴ ἐσελθεῖν σφᾶς ἐς τὸ τεῖχος. ἐγένετο δὲ ἡ ἅλωσις Πλαταιᾶς ἡ δευτέρα μάχης μὲν τρίτῳ τῆς ἐν Λεύκτροις ἔτει πρότερον, Ἀστείου δὲ Ἀθήνησιν ἄρχοντος [11]). καὶ ἡ μὲν πόλις ὑπὸ τῶν Θηβαίων καθῃρέθη πλὴν τὰ ἱερά· τοῖς δὲ Πλαταιεῦσιν ὁ τρόπος τῆς ἁλώσεως σωτηρίαν παρέσχεν ἐν ἴσῳ πᾶσιν· ἐκπεσόντας δὲ σφᾶς ἐδέξαντο αὖθις οἱ Ἀθηναῖοι. Φιλίππου δὲ, ὡς ἐκράτησεν ἐν Χαιρωνείᾳ, φρουράν τε ἐσαγαγόντος ἐς Θήβας, καὶ ἄλλα ἐπὶ καταλύσει τῶν Θηβαίων πράσσοντος, οὕτω καὶ οἱ Πλαταιεῖς ὑπ' αὐτοῦ κατήχθησαν.

9) πρὸ ἡλίου δύντος] Cod. Mosc. πρὸς ἡλίου δ.

10) ἀφελόμενοι] scil. τὸ ἄστυ, ὥστε μὴ etc. et illud participium pendet ex praecedente ἐξεπολιόρκησαν.

11) Ἀστείου δὲ Ἀθ. ἄρχ.] In annum praecedentem, quo Socratides Archon fuit, hoc excidium confert Diodor. L. XV. c. 41. et 46., ubi vide *Wesseling*.

CAPUT

CAPUT II.

Hyſiarum et Erythrarum urbium reliquiae — Mardonii ſepulcrum — Actaeonis petra et de Actaeone narratio — tumuli occiſorum in pugna Plataeënſi et ludi Eleutheria dicti — de memorandis urbis Plataeae, Iunonis Teliae templo et ſigno.

Γῆς δὲ τῆς Πλαταιΐδος ἐν τῷ Κιθαιρῶνι [1]) ὀλίγον τῆς
εὐθείας ἐκτραπεῖσιν ἐς δεξιά, Ὑσιῶν καὶ Ἐρυθρῶν
ἐρείπιά ἐστι. πόλεις ποτὲ τῶν Βοιωτῶν ἦσαν, καὶ νῦν
ἔτι ἐν τοῖς ἐρειπίοις τῶν Ὑσιῶν ναός ἐστιν Ἀπόλλωνος
ἡμίεργος, καὶ Φρέαρ ἱερόν· πάλαι δὲ ἐκ τοῦ Φρέατος
κατὰ τὸν Βοιωτῶν λόγον ἐμαντεύοντο πίνοντες. Ἐπαν- 2
ελθοῦσι δὲ ἐς τὴν λεωφόρον, ἔστιν αὖθις ἐν δεξιᾷ
Μαρδονίου λεγόμενον μνῆμα εἶναι. καὶ ὅτι μὲν εὐθὺς
ἦν μετὰ τὴν μάχην ἀφανὴς ὁ Μαρδονίου νεκρός, ἔστιν
ὡμολογημένον· τὸν δὲ θάψαντα οὐ κατὰ ταὐτά, ὅστις
ἦν, λέγουσι. Φαίνεται δὲ Ἀρτόντης [2]) ὁ Μαρδονίου
πλεῖστα μὲν διδοὺς Διονυσοφάνει δῶρα ἀνδρὶ Ἐφεσίῳ,
δοὺς μέν τοι καὶ ἄλλοις Ἰώνων, ὡς οὐδὲ ἐκείνοις ἀμε-
λὲς γενόμενον ταφῆναι Μαρδόνιον. αὕτη μὲν ἀπ'
Ἐλευθερῶν ἐς Πλάταιαν ἄγει. Τοῖς δὲ ἐκ Μεγάρων 3
ἰοῦσι πηγή τέ ἐστιν ἐν δεξιᾷ, καὶ προελθοῦσιν ὀλί-
γον πέτρα [3])· καλοῦσι δὲ τὴν μὲν Ἀκταίωνος, καὶ

 ἐπὶ

1) ἐν τῷ Κιθαιρῶνι] *ſub radicibus Cithaeronis* (ὑπὸ τῷ Κιθαιρῶνι) urbem Hyſias ſitam fuiſſe, Strabo teſtatur L. IX. p. 620. A. et Plutarch. Ariſtid. ſ. 11. De duplici forma Ὑσία et Ὑσίαι vid. Steph. Byzant. h. v.

2) Φαίνεται δὲ Ἀρτόντης etc.] Ex Herodoto L. IX. ſ. 84. — Cod. Moſc. exhibet Ἀντόντης.

3) πέτρα] Hanc vocem pro mendoſa πέραν reſtitui ex Cod. Caſaub. et Moſc. Similiter πέτραν male mutatum in πέραν invenies C. 38.

ἐπὶ ταύτῃ καθεύδειν φασὶ τῇ πέτρᾳ τὸν Ἀκταίωνα, ὁπότε κάμοι θηρεύων, ἐς δὲ τὴν πηγὴν ἐνιδεῖν λέγουσιν αὐτὸν λουμένης Ἀρτέμιδος ἐν τῇ πηγῇ. Στησίχορος 4) δὲ ὁ Ἱμεραῖος ἔγραψεν ἐλάφου περιβαλεῖν δέρμα Ἀκταίωνι τὴν θεὸν, παρασκευάζουσάν οἱ τὸν ἐκ τῶν κυνῶν θάνατον, ἵνα δὴ μὴ γυναῖκα Σεμέλην λάβοι. ἐγὼ δὲ ἄνευ θεοῦ πείθομαι νόσον λύσσαν τοῦ Ἀκταίωνος ἐπιλαβεῖν τοὺς κύνας· μανέντες δὲ καὶ οὐ διαγιγνώσκοντες διαφορήσειν ἔμελλον πάντα τινὰ, ὅτῳ περιτύχοιεν. καθότι δὲ τοῦ Κιθαιρῶνος Πενθεῖ τῷ Ἐχίονος ἐγένετο ἡ συμφορὰ, ἢ Οἰδίποδα ὅποι τεχθέντα ἐξέθεσαν, οἶδεν οὐδείς· καθάπερ ἴσμεν τὴν σχιστὴν ὁδὸν τὴν ἐπὶ Φωκέων, ἐφ' ᾗ τὸν πατέρα Οἰδίπους ἀπέκτεινεν. ὁ δὲ Κιθαιρὼν τὸ ὄρος Διὸς ἱερὸν Κιθαιρωνίου ἐστὶν, ἃ δὴ καὶ ἐς πλέον ἐπέξειμι, ἐπει-
4 δὰν ἐς αὐτὰ ὁ λόγος καθήκει μοι 5). Κατὰ δὲ τὴν ἔσοδον μάλιστα τὴν ἐς Πλάταιαν τάφοι τῶν πρὸς Μήδους μαχεσαμένων εἰσί. τοῖς μὲν οὖν λοιποῖς ἐστιν Ἕλλησι μνῆμα κοινόν· Λακεδαιμονίων δὲ καὶ Ἀθηναίων τοῖς πεσοῦσιν ἰδίᾳ τέ εἰσιν οἱ τάφοι, καὶ ἐλεγεῖά ἐστι Σιμωνίδου γεγραμμένα ἐπ' αὐτοῖς. οὐ πόῤῥω δὲ ἀπὸ τοῦ κοινοῦ 6) τῶν Ἑλλήνων Διός ἐστιν Ἐλευθερίου βωμός· τοῦτον μὲν δὴ χαλκοῦ, τοῦ Διὸς δὲ τόν τε βωμὸν καὶ τὸ ἄγαλμα ἐποίησαν λευκοῦ λίθου. ἄγουσι δὲ καὶ νῦν ἔτι ἀγῶνα διὰ ἔτους πέμπτου, τὰ δὲ Ἐλευθέρια, ἐν ᾧ μέγιστα δῶρα 7) πρόκειται δρόμου· θέουσι δὲ ὡπλισμένοι πρὸ τοῦ

4) Στησίχορος] Cod. Mosc. Στησίχωρος.

5) ἃ δὴ — μοι] Vide Caput sequ.

6) κοινοῦ etc.] scil. τάφου, quae vox forte excidit; ad illam enim referendum esse τοῦτον, quod subsequitur, manifesto patet.

7) δῶρα] Cod. Mosc. γέρα.

τοῦ βωμοῦ. τρόπαιον δὲ, ὃ τῆς μάχης τῆς Πλαταιάσιν ἀνέθεσαν οἱ Ἕλληνες, πεντεκαίδεκα ϛαδίοις μάλιϛα ἕϛηκεν ἀπωτέρω τῆς πόλεως.

Ἐν αὐτῇ δὲ τῇ πόλει προϊοῦσιν ἀπὸ τοῦ βωμοῦ καὶ τοῦ ἀγάλματος, ἃ τῷ Διὶ πεποίηται τῷ Ἐλευθερίῳ, Πλαταίας ἐϛὶν ἡρῷον· καί μοι τὰ ἐπ' αὐτὴν ἤδη τὰ λεγόμενα, καὶ ὁποῖα αὐτοὶ εἴκαζον, ἔϛιν εἰρημένα [8]). Πλαταιεῦσι δὲ ναός ἐϛιν Ἥρας, θέας ἄξιος μεγέθει τε καὶ ἐς τῶν ἀγαλμάτων τὸν κόσμον. ἐσελθοῦσι μὲν Ῥέα τὸν πέτρον κατειλημμένον σπαργάνοις, οἷα δὴ τὸν παῖδα, ὃν ἔτεκε, Κρόνῳ κομίζουσά ἐϛι· τὴν δὲ Ἥραν Τελείαν καλοῦσι· πεποίηται δὲ ὀρθὸν μεγέθει ἄγαλμα μέγα· λίθου δὲ ἀμφότερα τοῦ Πεντελησίου, Πραξιτέλους δέ ἐϛιν ἔργα. ἐνταῦθα καὶ ἄλλο Ἥρας ἄγαλμα καθήμενον Καλλίμαχος ἐποίησε· Νυμφευομένην δὲ τὴν θεὸν ἐπὶ λόγῳ τοιῷδε ὀνομάζουσιν.

CAPUT III.

De Junone Nympheuomene dicta narratio — quaenam signa antiquitus Daedala dicta, et inde Daedalum artificem nomen accepisse asseritur — de festi Daedalorum ratione — de festis Daedalorum minorum et majorum — antrum Nympharum Cithaeronidum, Sphragidium dictum.

Ἥραν ἐφ' ὅτῳ δὴ [1]) πρὸς τὸν Δία ὠργισμένην ἐς Εὔβοιάν φασιν ἀναχωρῆσαι· Δία δὲ, ὡς οὐκ ἔπειθεν

αὐτὴν,

8) καί μοι — ἔϛιν εἰρημένα] Vide C. 1. Pro ἐπ' αὐτὴν *Sylb.* mavult ἐς αὐτὴν, et pro αὐτοὶ haud temere emendat αὐτός.

1) ἐφ' ὅτῳ δὴ] Pro vulgato ὅσῳ rescripsi ὅτῳ ex Codice Mosc. et *Amasaei* interpretatione: *incertum, qua de causa.*

αὐτὴν, παρὰ Κιθαιρῶνα λέγουσιν ἐλθεῖν δυναστεύοντα ἐν Πλαταιαῖς τότε· εἶναι γὰρ τὸν Κιθαιρῶνα οὐδενὸς σοφίαν ὕστερον. οὗτος οὖν κελεύει τὸν Δία ἄγαλμα ξύλου ποιησάμενον ἄγειν ἐπὶ βοῶν ζεύγους ἐγκεκαλυμμένον, λέγειν δὲ, ὡς ἄγοιτο γυναῖκα Πλάταιαν τὴν Ἀσωποῦ. καὶ ὁ μὲν ἔπρασσε κατὰ τὴν παραίνεσιν τοῦ Κιθαιρῶνος· Ἥρα δὲ ἐπέπυστό τε αὐτίκα, καὶ αὐτίκα ἀφίκετο. ὡς δὲ ἐπλησίαζε τῇ ἁμάξῃ, καὶ τοῦ ἀγάλματος τὴν ἐσθῆτα περιέρρηξεν, ἥσθη τε τῇ ἀπάτῃ ξόανον εὑροῦσα ἀντὶ νύμφης γυναικὸς, καὶ
2 διαλλαγὰς ποιεῖται πρὸς τὸν Δία. Ἐπὶ ταύταις ταῖς διαλλαγαῖς Δαίδαλα ἑορτὴν ἄγουσιν, ὅτι οἱ πάλαι τὰ ξόανα ἐκάλουν Δαίδαλα· ἐκάλουν δὲ (ἐμοὶ δοκεῖν) πρότερον ἔτι, ἢ Δαίδαλος ὁ Παλαμάονος [2]) ἐγένετο Ἀθήνησι· τούτῳ δὲ ὕστερον ἀπὸ τῶν δαιδάλων ἐπίκλησιν γενέσθαι δοκῶ, καὶ οὐκ ἐκ γενε-
3 τῆς τεθῆναι τὸ ὄνομα. Δαίδαλα οὖν ἄγουσι οἱ Πλαταιεῖς ἑορτὴν δι᾽ ἔτους ἑβδόμου μὲν, ὡς ἔφασκεν ὁ τῶν ἐπιχωρίων ἐξηγητής· ἀληθεῖ μέν τοι λόγῳ, δι᾽ ἐλάσσονος, καὶ οὐ τοσούτου χρόνου. ἐθελήσαντες δὲ ἀπὸ Δαιδάλων ἐς Δαίδαλα ἕτερα ἀναριθμῆσαι τὸν μεταξὺ χρόνον ἐς τὸ ἀκριβέστατον, οὐκ ἐγενόμεθα οἷοί τε.

ἄγουσι

2) Δαίδαλος ὁ Παλαμάονος] Magna in nomine patris Daedali apud veteres deprehenditur diversitas. Supra L. VII. C. 4. regia stirpe eorum oriundus dicitur, qui *Metionidae* appellabantur; a *Diodoro* vero L. IV. f. 76., ubi locus classicus est de Daedalo, υἱὸς Μητίωνος, τοῦ Εὐπαλάμου, τοῦ Ἐρεχθέως, et sic quoque a *Platone* in Ione. In *Apollodoro* L. III. C. 15. §. 8. legitur Δαίδαλος ὁ Εὐπαλάμου παῖς τοῦ Μητίονος καὶ Ἀλκίππης, cum quo consentit *Suidas* v. Πέρδικος ἱερὸν, et *Hyginus* fab. 39. ac 274. Unde jam antiquitus de nomine patris Daedali non certo constasse apparet. Conf. *Junii* Catalog. artific. p. 63. et *Gedoini historia Daedali* francogallice conscripta in *Mémoires de l'acad. royale* etc. Tom. IX. p. 177 sq.

ἄγουσι δὲ οὕτω τὴν ἑορτήν. δρυμός ἐστιν Ἀλαλκομενῶν οὐ πόῤῥω μέγιστος τῶν ἐν Βοιωτίᾳ· στελέχη δρυῶν ἐστιν ἐνταῦθα. ἐς τοῦτον οἱ Πλαταιεῖς ἀφικόμενοι τὸν δρυμὸν, προτίθενται μοίρας κρεῶν ἑφθῶν· ὄρνιθες δὲ οἱ μὲν ἄλλοι σφίσιν ἥκιστά εἰσι δι᾽ ὄχλου, τῶν κοράκων δὲ (οὗτοι γάρ σφισιν ἐπιφοιτῶσιν,) ἔχουσιν ἀκριβῆ τὴν φρουράν· τὸν δὲ αὐτῶν ἁρπάσαντα κρέας, ἐφ᾽ ὅτῳ τῶν δένδρων καθεδεῖται, φυλάσσουσιν· ἐφ᾽ οὗ δ᾽ ἂν καθεσθῇ, τεμόντες ποιοῦσιν ἀπὸ τούτου τὸ δαίδαλον· δαίδαλον γὰρ δὴ καὶ τὸ ξόανον αὐτὸ ὀνομάζουσι. Ταύτην μὲν ἰδίᾳ Πλαταιεῖς ἑορτὴν ἄγουσι, 4
Δαίδαλα μικρὰ ὀνομάζοντες· Δαιδάλων δὲ ἑορτὴν τῶν μεγάλων καὶ οἱ Βοιωτοὶ σφίσι συνεορτάζουσι, δι᾽ ἑξηκοστοῦ δὲ ἄγουσιν ἔτους· ἐκλιπεῖν γὰρ τοσοῦτον χρόνον τὴν ἑορτήν φασιν, ἡνίκα οἱ Πλαταιεῖς ἔφευγον. ξόανα δὲ τεσσαρεσκαίδεκα ἕτοιμά σφίσιν ἐστι κατ᾽ ἐνιαυτὸν ἕκαστον παρασκευασθέντα ἐν Δαιδάλοις τοῖς μικροῖς. ταῦτα ἀναιροῦνται κλήρῳ Πλαταιεῖς, Κορωναῖοι, Θεσπιεῖς, Ταναγραῖοι, Χαιρωνεῖς, Ὀρχομένιοι, Λεβαδεῖς, Θηβαῖοι. διαλλαγῆναι γὰρ καὶ οὗτοι Πλαταιεῦσιν ἠξίωσαν, καὶ συλλόγου μετασχεῖν κοινοῦ, καὶ ἐς Δαίδαλα θυσίαν ἀποστέλλειν, ὅτε Κάσσανδρος ὁ Ἀντιπάτρου τὰς Θήβας ἀνῴκισε. τῶν δὲ πολισμάτων ὁπόσα ἐστὶν ἐλάσσονος λόγου, συντέλειαν αἱροῦνται[3]). τὸ ἄγαλμα κοσμήσαντες παρὰ τὸν Ἀσω-

3) *συντέλειαν αἱροῦνται*] *societatem, consortium ineunt*, scil. ad Daedala celebranda. Sed *Kuhn*. emendat *συντ. κληροῦνται, de pecunia conferenda* (primum *sortiuntur*; quam correctionem verbis subsequentibus, *οἱ δὲ αὖθις κληρ.*, firmari putans fallitur: nam *οἱ δὲ* etc. ad gentes paulo supra memoratas pertinet, Πλαταιεῖς, Κορωναῖοι etc., quae prima sortitione signa accipiunt, dein de ordine in pompa ducenda sortiuntur.

Ἀσωπὸν [4]), καὶ ἀναθέντες ἐπὶ ἅμαξαν, γυναῖκα ἐφιστᾶσι νυμφεύτριαν· οἱ δὲ αὖθις κληροῦνται, καθ' ἥντινα τάξιν τὴν πομπὴν ἀνάξουσι· τὸ δ' ἐντεῦθεν τὰς ἁμάξας ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ πρὸς ἄκρον τὸν Κιθαιρῶνα [5]) ἐλαύνουσιν. εὐτρέπισται δέ σφισιν ἐπὶ κορυφῇ τοῦ ὄρους βωμός· ποιοῦσι δὲ τρόπῳ τοιῷδε τὸν βωμόν· ξύλα τετράγωνα ἁρμόζοντες πρὸς ἄλληλα συντιθέασι κατὰ ταὐτὰ, καὶ εἰ λίθων ἐποιοῦντο οἰκοδομίαν· ἐξάραντες δὲ ἐς ὕψος φρύγανα ἐπιφέρουσιν. αἱ μὲν δὴ πόλεις καὶ τὰ τέλη θήλειαν θύσαντες τῇ Ἥρᾳ βοῦν [6]) ἕκαστοι καὶ ταῦρον τῷ Διῒ, τὰ ἱερεῖα οἴνου καὶ θυμιαμάτων πλήρη, καὶ τὰ δαίδαλα ὁμοῦ καθίζουσιν [7]) ἐπὶ τοῦ βωμοῦ· ἰδιῶται δὲ ὁπόσα θύουσιν οἱ πλούσιοι [8])· τοῖς δὲ οὐχ ὁμοίως δύναμις, τὰ λεπτότερα τῶν προβάτων θύειν καθέστηκε, καθαγίζειν δὲ

4) τὸ ἄγαλμα κοσμήσαντες παρὰ τ. Ἀσ.] Post αἱροῦνται excidisse καὶ, vel scribendum esse τὸ δ' ἄγαλμα, admodum est credibile. Pro κοσμήσαντες legere forte praestet κομίσαντες, uti *Sylburg.* quoque interpretatur.

5) πρὸς ἄκρον τὸν Κιθαιρῶνα] Codicis Mosc. et *Amasaei* auctoritate delevi Θηβαῖον, quod ante Κιθαιρῶνα in vulgatis male intrusum fuit.

6) καὶ τὰ τέλη θήλειαν — βοῦν etc.] Vulgatum fuit τελείαν — βοῦν, *justae aetatis et staturae vaccam.* *Amas.* autem legisse vel emendasse videtur τελείᾳ — τῇ Ἥρᾳ, quod locum habere nequit; cum de sacris Junonis Νυμφευομένης sermo sit. Equidem ex Cod. Mosc. veram lectionem θήλειαν restitui. τὰ τέλη dictum pro οἱ ἐν τέλει, *magistratus.*

7) καθίζουσιν] Forte scribendum sit καθαγίζουσιν, *concremant;* id quod sequentia declarant, et Daedala quotannis denuo confecta, uti paulo supra memoratum est.

8) ἰδιῶται δὲ ὁπόσα θύουσιν οἱ πλούσιοι] scil. καθίζουσιν vel καθαγίζουσιν ἐπὶ τοῦ βωμοῦ, *privati autem divites, quaecunque immolant, supra ara concremant.* Quam veram sententiam *Amas.* et *Kuhn.* non sunt assecuti. Mox verba τοῖς δὲ οὐχ ὁμοίως δύναμις, sc. ἐστὶ, interpretanda sunt: *quibus vero non pares sunt facultates.*

δὲ τὰ ἱερεῖα ὁμοίως πάντα· σὺν δέ σφισι καὶ αὐτὸν τὸν βωμὸν ἐπιλαβὸν τὸ πῦρ ἐξανήλωσε· μεγίστην δὲ ταύτην φλόγα καὶ ἐκ μακροτάτου σύνοπτον οἶδα ἀρθεῖσαν. Ὑπὲρ δὲ τῆς κορυφῆς, ἐφ' ᾗ τὸν βωμὸν ποιοῦνται, πέντε που μάλιστα καὶ δέκα ὑποκαταβάντι σταδίους, νυμφῶν ἐστιν ἄντρον Κιθαιρωνίδων, Σφραγίδιον μὲν ὀνομαζόμενον [9])· μαντεύεσθαι δὲ τὰς νύμφας τὸ ἀρχαῖον αὐτόθι ἔχει λόγος.

CAPUT IV.

De templo et signo Minervae Areae — reliquis Plataeae memorandis — fluvio Peroë et de Scoli reliquiis.

Πλαταιεῦσι δὲ Ἀθηνᾶς ἐπίκλησιν Ἀρείας ἐστὶν ἱερόν· ᾠκοδομήθη δὲ ἀπὸ λαφύρων, ἃ τῆς μάχης σφίσιν Ἀθηναῖοι τῆς ἐν Μαραθῶνι ἀπένειμαν. τὸ μὲν δὴ ἄγαλμα ξόανόν ἐστιν ἐπίχρυσον, πρόσωπον δέ οἱ καὶ χεῖρες ἄκραι καὶ πόδες λίθου τοῦ Πεντελησίου εἰσί· μέγεθος μὲν οὐ πολὺ δή τι ἀποδέει τῆς ἐν ἀκροπόλει χαλκῆς, ἣν καὶ αὐτὴν Ἀθηναῖοι τοῦ Μαραθῶνι ἀπαρχὴν ἀγῶνος ἀνέθηκαν. Φειδίας δὲ καὶ Πλαταιεῦσιν ἦν ὁ τῆς Ἀθηνᾶς τὸ ἄγαλμα ποιήσας. γραφαὶ δέ εἰσιν ἐν τῷ ναῷ, Πολυγνώτου μὲν, Ὀδυσσεὺς τοὺς μνηστῆρας ἤδη κατειργασμένος, Ὀνατᾶ δὲ, Ἀργείων ἐπὶ Θήβας ἡ προτέρα στρατεία· αὗται μὲν δή εἰσιν ἐπὶ τοῦ προνάου τῶν τοίχων αἱ γραφαί. κεῖται δὲ τοῦ ἀγάλματος πρὸς τοῖς ποσὶν εἰκὼν Ἀριμνήστου. ὁ δὲ Ἀρίμνη-

9) ἄντρον Κιθ., Σφραγίδιον μὲν ὀνομ. etc.] *Plutarch.* Aristid. c. 11.: τὸ τῶν Σφραγιτίδων νυμφῶν ἄντρον ἐν μιᾷ κορυφῇ τοῦ Κιθαιρῶνός ἐστιν — ἐν ᾧ καὶ μαντεῖον ἦν πρότερον etc.

Ἀρίμνηστος [1]) ἔν τε τῇ πρὸς Μαρδόνιον μάχῃ καὶ ἔτι
2 πρότερον ἐς Μαραθῶνα Πλαταιεῦσιν ἡγήσατο. Ἔστι δὲ καὶ Δήμητρος ἐπίκλησιν Ἐλευσινίας ἱερὸν [2]) ἐν Πλαταιαῖς, καὶ Λήϊτου μνῆμα. τῶν δὲ ἡγεμόνων, οἳ Βοιωτοὺς ἐς Τροίαν ἤγαγον, μόνος ἀνέστρεψεν οἴκαδε οὗτος ὁ Λήϊτος [3]). τὴν δὲ κρήνην τὴν Γαργαφίαν Μαρδόνιος καὶ ἡ ἵππος συνέχεεν ἡ Περσῶν, ὅτι τὸ Ἑλλήνων στράτευμα τὸ ἀντικαθήμενόν σφισιν ἀπ' αὐτῆς ἔπινεν [4])· ὕστερον μέν τοι τὸ ὕδωρ ἀνεσώσαντο οἱ Πλα-
3 ταιεῖς. Ἐκ Πλαταιᾶς δὲ ἰοῦσιν ἐς Θήβας ποταμός ἐστι Περόη [5])· θυγατέρα δὲ εἶναι τὴν Περόην τοῦ Ἀσωποῦ λέγουσι. πρὶν δὲ ἢ διαβῆναι τὸν Ἀσωπὸν, παρ' αὐτὸ τὸ ῥεῦμα ἀποτραπεῖσιν ἐς τὰ κάτω, καὶ προελθοῦσιν ὅσον τεσσαράκοντα στάδια, ἔστιν ἐρείπια Σκώλου [6])· Δήμητρος δὲ καὶ Κόρης ἐν τοῖς ἐρειπίοις οὐκ ἐξειργασμένος ὁ ναὸς, ἡμίσεα δὲ καὶ ταῖς θεαῖς ἐστι τὰ ἀγάλματα. ἀποκρίνει δὲ καὶ νῦν ἔτι ἀπὸ τῆς Θηβαίων τὴν Πλαταιΐδα ὁ Ἀσωπός.

1) ὁ δὲ Ἀρίμνηστος etc.] Vide Plutarch. Ariſtid. ſ. 11.

2) Δήμητρος — ἱερὸν] De quo etiam videndus eſt Plutarch. l. modo c.

3) τῶν δὲ — ὁ Λήϊτος] Illum memorat Homer. Iliad. β. verſ. 494.

4) τὴν δὲ κρήνην — ἔπινεν] Ex Herodot. L. IX. ſ. 49.

5) Περόη] Ab Herodot. L. IX. ſ. 51. dicitur Ὠερόη, quod nomen inter XII filias Aſopi a Diodoro L IV. ſ 72. memoratas non reperitur; vide *Weſſeling* ad Herod. l. c.

6) Σκώλου] Vici Paraſopiae ſub Cithaerone, de quo vid. Strab. L. IX. p. 626. B.

CAPUT

CAPUT V.

De primis Thebaidis incolis et regibus, Ogygo, Cadmo — Polydoro, Pentheo — Amphione et Zetho — de Amphionis muſica arte varia narratio — de Laïo et Oedipode — Polynice et Eteocle — Thebis ab Argivis captis et de Therſandro — de Tiſameno et reliquis Thebanorum regibus.

Γῆν δὲ τὴν Θηβαΐδα οἰκῆσαι πρῶτον λέγουσιν Ἑκτῆνας [1]), βασιλέα δὲ εἶναι τῶν Ἑκτήνων ἄνδρα αὐτόχθονα Ὤγυγον· καὶ ἀπὸ τούτου τοῖς πολλοῖς τῶν ποιητῶν ἐπίκλησις ἐς τὰς Θήβας ἐςὶν Ὠγύγιαι. καὶ τούτους μὲν ἀπολέσθαι λοιμώδει νόσῳ φασὶν, ἐσοικίσασθαι δὲ μετὰ τοὺς Ἑκτῆνας ἐς τὴν χώραν Ὕαντας, καὶ Ἄονας, Βοιώτια (ἐμοὶ δοκεῖν) γένη, καὶ οὐκ ἐπηλύδων ἀνθρώπων. Κάδμου δὲ καὶ τῆς Φοινίκων ςρατιᾶς ἐπελθούσης, μάχῃ νικηθέντες οἱ μὲν Ὕαντες, ἐς τὴν νύκτα τὴν ἐπερχομένην ἐκδιδράσκουσι· τοὺς δὲ Ἄονας ὁ Κάδμος γενομένους ἱκέτας καταμεῖναι καὶ ἀναμιχθῆναι τοῖς Φοίνιξιν εἴασεν. τοῖς μὲν οὖν Ἄοσι κατὰ κώμας ἔτι ἦσαν [2]) αἱ οἰκήσεις· Κάδμος δὲ τὴν πόλιν τὴν καλουμένην ἔτι καὶ ἐς ἡμᾶς Καδμείαν ᾤκισεν. αὐξηθείσης δὲ ὕςερον τῆς πόλεως, οὕτω τὴν Καδμείαν ἀκρόπολιν συνέβη τῶν κάτω γενέσθαι Θηβῶν. Κάδμῳ δὲ γάμος τε ἐπιφανὴς ὑπῆρξεν, εἰ δὴ θυγατέρα Ἀφροδίτης καὶ Ἄρεως κατὰ λόγον τῶν Ἑλλήνων ἔσχε· καὶ αἱ θυγατέρες εἰλήφασιν αὐτῷ φήμην, Σεμέλη

μὲν

1) Ἑκτῆνας] Cod. Moſc. ἐκτήνας. Thebanos Ἑκτῆνας vocat quoque Lycophr. verſ. 433, ubi vid. Schol. et *Canteri* not.

2) ἔτι ἦσαν] Haec cum *Kuhnio* ita emendante reſcribere non haeſitavi pro vulgato ἐπῄεσαν, quod prorſus alieno loco erat.

μὲν τεκεῖν ἐκ Διός, Ἰνὼ δὲ θεῶν εἶναι τῶν θαλασσίων.
ἐπὶ μὲν δὴ Κάδμου μέγιςον μετά γε αὐτὸν Κάδμον
ἠδύναντο οἱ Σπαρτοὶ [3]), Χθόνιος, καὶ Ὑπερήνωρ,
καὶ Πέλωρος, καὶ Οὐδαῖος· Ἐχίονα δὲ ὡς προέχοντα
κατ' ἀνδραγαθίαν γαμβρὸν ἠξίωσεν ὁ Κάδμος ποιή-
σασθαι. τοὺς δὲ ἄνδρας τούτους (οὐ γάρ τι ἠδυνά-
μην ἐς αὐτοὺς παρευρεῖν) ἕπομαι τῷ μύθῳ, Σπαρ-
τοὺς διὰ τὸν τρόπον, ὅντινα ἐγένοντο, ὀνομασθῆναι.
Κάδμου δὲ ἐς Ἰλλυριοὺς καὶ Ἰλλυριῶν ἐς τους καλου-
μένους Ἐγχέλεας [4]) μετοικήσαντος, Πολύδωρος ὁ
2 Κάδμου τὴν ἀρχὴν ἔσχε. Πενθεὺς δὲ ὁ Ἐχίονος ἴσχυε
μὲν καὶ αὐτὸς κατὰ γένους ἀξίωμα καὶ φιλίαν τοῦ
βασιλέως· ὢν δὲ ἐς τὰ λοιπὰ ὑβριςὴς, καὶ ἀσεβὴς
Διονύσου, δίκην ἔσχεν ἐκ τοῦ θεοῦ. Πολυδώρου δὲ
ἦν Λάβδακος· ἔμελλε δὲ ἄρα αὐτὸν, ὥς οἱ παρίςατο
ἡ τελευτὴ, παῖδα ἔτι ἀπολείψειν· καὶ ἐπιτρέπει τόν
τε υἱὸν καὶ τὴν ἀρχὴν Νυκτεῖ. τὰ δὲ ἐφεξῆς τοῦ λό-
γου μοι προεδήλωσεν ἡ Σικυωνία συγγραφὴ [5]), τοῦ
τε Νυκτέως τὸν θάνατον, ὅντινα γένοιτο τρόπον, καὶ ὡς
ἐς Λύκον ἀδελφὸν Νυκτέως ἥ τ' ἐπιμέλεια τοῦ παιδὸς
περιῆλθε, καὶ ἡ Θηβαίων δυναςεία. Λύκος δὲ παρ-
έδωκε μὲν αὐξηθέντι Λαβδάκῳ τὴν ἀρχήν· γενομένης
δὲ οὐ μεταπολὺ καὶ τούτῳ τῆς τελευτῆς, ὁ δὲ ἐπετρό-
3 πευσεν αὖθις Λάϊον Λαβδάκου παῖδα. Λύκου δὲ
ἐπιτροπεύοντος δεύτερον, κατίασιν Ἀμφίων καὶ Ζῆθος
δύναμιν

3) οἱ Σπαρτοὶ] De his vide supra not. ad L. VIII. C. 11. Pro Πέλωρος Apollodor. L. III. C. 4. §. 1. exhibet Πέλωρ.

4) Ἐγχέλεας] Paululum variat hoc populi Illyrici nomen; in Strab. L. VII. p. 502. C. legitur Ἐγχελίους et in Stephano Byz. Ἐγχελᾶνες, Ἐγχελεῖς et Ἐγχελέαι.

5) τὰ δὲ ἐφεξῆς — συγγραφὴ] Vide L. II. C. 6.

δύναμιν ἐγείραντες 6). καὶ Λάϊον μὲν ὑποκλέπτουσιν, οἷς ἦν ἐπιμελὲς μὴ γενέσθαι τὸ Κάδμου γένος ἐς τοὺς ἔπειτα ἀνώνυμον· Λύκου δὲ οἱ τῆς Ἀντιόπης παῖδες τῇ μάχῃ κρατοῦσιν. ὡς δὲ ἐβασίλευσαν, τὴν πόλιν τὴν κάτω προσῴκισαν τῇ Καδμείᾳ, καὶ Θήβας ὄνομα ἔθεντο κατὰ συγγένειαν τῆς Θήβης 7). μαρτυρεῖ δέ μοι τῷ λόγῳ καὶ Ὅμηρος ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ 8)·

Οἳ πρῶτοι Θήβης ἕδος ἔκτισαν ἑπταπύλοιο,
Πύργωσάν τ'· ἐπεὶ οὐ μιν ἀπύργωτόν γ' ἐδύναντο
Ναιέμεν εὐρύχορον Θήβην, κρατερώ περ ἐόντε.

Ὅτι δὲ Ἀμφίων ᾖδε, καὶ τεῖχος ἐξειργάζετο πρὸς τὴν 4
λύραν, οὐδένα ἐποιήσατο λόγον ἐν τοῖς ἔπεσι. δόξαν δὲ ἔσχεν Ἀμφίων ἐπὶ μουσικῇ, τήν τε ἁρμονίαν τὴν Λυδῶν κατὰ κῆδος τὸ Ταντάλου παρ' αὐτῶν μαθών, καὶ χορδάς, ἐπὶ τέσσαρσι ταῖς πρότερον, τρεῖς ἀνευρών. ὁ δὲ τὰ ἔπη τὰ ἐς Εὐρώπην ποιήσας 9) φησίν, Ἀμφίονα χρήσασθαι λύρᾳ πρῶτον Ἑρμοῦ διδάξαντος. πεποίηκε δὲ καὶ λίθων καὶ θηρίων ὅτι καὶ ταῦτα ᾄδων

6) ἐγείραντες] *Hartung.* mavult ἀγείροντες cum *Amasaeo*, qui interpretatur: *collecta manu.*

7) κατὰ συγγ. τῆς Θήβης] *Thebe* Asopi filia dicitur a Pausan. L. II. C. 5. ab init. et aliis: illam vero a Zetho ductam narrat Apollodor. L. III. C. 5. §. 6.

8) Ὅμηρος ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ] Odyss. λ. vers. 262. Pro οὔ μιν Cod. Mosc. dat οὐ μέν.

9) ὁ δὲ τὰ ἔπη τὰ ἐς Εὐρώπην ποιήσας] De his carminibus vide *Heyne* V. C. ad Apollodor. p. 524., ubi *Eumelum* a Pausania forte innui conjicitur ex Schol. ad Homeri Iliad. ζ. vers. 130.

ᾄδων ἦγε [10]). Μύρων δὲ Βυζάντιος [11]) ποιήσας ἔπη καὶ ἐλεγεῖα, Ἑρμῇ βωμόν φησιν ἱδρύσασθαι πρῶτον Ἀμφίονα, καὶ ἐπὶ τούτῳ λύραν παρ' αὐτοῦ λαβεῖν. λέγεται δὲ καὶ, ὡς ἐν Ἅιδου δίκην δίδωσιν Ἀμφίων, ὧν ἐς Λητὼ καὶ τοὺς παῖδας καὶ αὐτὸς ἀπέῤῥιψε [12]). κατὰ δὲ τὴν τιμωρίαν τοῦ Ἀμφίονος, ἔστι ποιήσεως Μινυάδος· ἔχει δὲ ἐς Ἀμφίονα κοινῶς καὶ ἐς τὸν Θρᾷκα Θάμυριν [13]). Ὡς δὲ τὸν οἶκον τὸν Ἀμφίονος καὶ Ζήθου, τὸν μὲν ἡ νόσος ἡ λοιμώδης ἠρήμωσε, Ζήθῳ δὲ τὸν παῖδα ἀπέκτεινεν ἡ τεκοῦσα κατά δή τινα ἁμαρτίαν, ἐτεθνήκει δὲ ὑπὸ λύπης καὶ αὐτὸς ὁ Ζῆθος, οὕτω Λάϊον ἐπὶ βασιλείᾳ [14]) κατάγουσιν οἱ Θηβαῖοι. Λαΐῳ δὲ βασιλεύοντι, καὶ γυναῖκα ἔχοντι Ἰοκάστην, μάντευμα ἦλθεν [15]) ἐκ Δελφῶν, ἐκ τοῦ παιδός οἱ τὴν τελευτὴν, εἰ τέκοι τινὰ Ἰοκάστη, γενήσεσθαι. καὶ ὁ μὲν ἐπὶ τούτῳ τὸν Οἰδίποδα ἐκτίθησιν· ὁ δὲ καὶ τὸν πατέρα

10) πεποίηκε δὲ καὶ λίθων καὶ θηρίων — ἦγε] En structuram orationis nimis duriter immutatam pro πεποίηκε δὲ καὶ, ὅτι λίθους καὶ θηρία ᾄδων ἦγε.

11) Μύρων δὲ Βυζάντιος] De hoc Myrone poëta nihil mihi constat. Suid. de poëtria ejusdem fere nominis haec exhibet: Μυρώ, Βυζαντία ποιήτρια ἐπῶν καὶ ἐλεγείων καὶ μελῶν, Ὁμήρου τοῦ τραγικοῦ θυγάτηρ, γυνὴ Ἀνδρομάχου τοῦ ἐπικληθέντος Φιλολόγου. In Athen. L. XI. p. 490. E. legitur Μοιρὼ ἡ Βυζαντία.

12) ἀπέῤῥιψε] *probra jecerat.* Sic Aelian. Var. Hist. L. XII. C. 57. πολλὰ καὶ βλάσφημα εἰς αὐτὸν ἀπεῤῥίπτουν.

13) κατὰ — Θάμυριν] *quod vero poenam Amphionis attinet, illius mentio fit in carmine, cui Minyas est nomen; ejus autem argumentum ad Amphiona pertinet et Thamyrin Thracem.* De *Orco* ejusque terroribus in hoc carmine agi, Pausan memorat L. X. C. 28. prope fin.

14) ἐπὶ βασιλείᾳ]. Rescripsi βασιλείᾳ pro vulgata βασιλέα, *Sylb.* et *Kuhnio* recte ita emendantibus. Sic Thucyd. L. II. f. 95.: καὶ Φίλιππον — μὴ καταγάγοι ἐπὶ βασιλείᾳ· et mox: Ἀμύνταν ὡς ἐπὶ βασιλείᾳ τῶν Μακεδόνων ἦγε.

15) ἦλθεν] Ex Cod. Mosc. pro vulgata ἦλθε.

πατέρα ἀποκτενεῖν ἤμελλεν [16]), ὡς ηὐξήθη, καὶ τὴν μητέρα ἔγημε. παῖδας δ' ἐξ αὐτῆς οὔ δοκῶ οἱ γενέσθαι, μάρτυρι Ὁμήρῳ χρώμενος, ὃς ἐποίησεν ἐν Ὀδυσσείᾳ [17]):

Μητέρα τ' Οἰδιπόδαο ἴδον καλὴν Ἐπικάστην,
Ἣ μεγα ἔργον ἔρεξεν ἀϊδρείῃσι νόοιο,
Γημαμένη ᾧ υἱεῖ· ὁ δ' ὃν πατέρ' ἐξεναρίξας
Γῆμεν, ἄφαρ δ' ἀνάπυστα θεοὶ θέσαν ἀνθρώποισι.

πῶς οὖν ἐποίησαν ἀνάπυστα ἄφαρ, εἰ δὴ τέσσαρες ἐξ Ἰοκάστης ἐγένοντο παῖδες τῷ Οἰδίποδι, οἳ ἐξ Εὐρυγανείας τῆς Ὑπέρφαντος ἐγεγόνεσαν; δηλοῖ δὲ καὶ ὁ τὰ ἔπη ποιήσας, ἃ Οἰδιπόδια ὀνομάζουσι· καὶ Ὀνασίας [18]) Πλαταιᾶσιν ἔγραψε κατηφῆ τὴν Εὐρυγάνειαν ἐπὶ τῇ μάχῃ τῶν παίδων. Πολυνείκης δὲ, περιόν- 6
τος καὶ ἄρχοντος Οἰδίποδος, ἐξῆλθεν ἐκ Θηβῶν, δέει, μὴ τελεσθεῖεν ἐπὶ σφίσιν αἱ κατάραι τοῦ πατρός. ἀφικόμενος δὲ ἐς Ἄργος καὶ θυγατέρα Ἀδράστου λαβὼν, κατῆλθεν ἐς Θήβας μετάπεμπτος ὑπὸ Ἐτεοκλέους μετὰ τὴν τελευτὴν Οἰδίποδος· κατελθὼν δὲ ἐς διαφορὰν προήχθη τῷ Ἐτεοκλεῖ, καὶ οὕτω τὸ δεύτερον ἔφυγε. δεηθεὶς δὲ Ἀδράστου, δοῦναί οἱ δύναμιν τὴν κατάξουσαν, τήν τε στρατιὰν ἀπόλλυσι, καὶ πρὸς τὸν Ἐτεοκλέα αὐτὸς μονομαχεῖ κατὰ πρόκλησιν· καὶ οἱ μὲν μονομαχοῦντες ἀποθνήσκουσιν. ἐς δὲ Λαοδάμαντα τὸν Ἐτεοκλέους καθηκούσης τῆς βασιλείας,

16) ἤμελλεν] Cod. Mosc. ἔμελλεν.

17) Ὀδυσσείᾳ] Odyss. λ. vers. 270. Pro Ἐπικάστην Cod. Mosc. dat ἐπ' Ἰοκάστην.

18) Ὀνασίας] Scribendum esse Ὀνατᾶς, recte monet *Sylburg.* Illum enim priorem Argivorum contra Thebas expeditionem pinxisse, supra legimus Cap. 4.

Κρέων ὁ Μενοικέως ἐδυνάστευεν ἐπιτροπεύων τὸν παῖδα.
7 Ἤδη δὲ Λαοδάμαντος ηὐξημένου καὶ ἔχοντος τὴν ἀρχὴν, δεύτερον τότε ἄγουσιν Ἀργεῖοι τὴν στρατιὰν ἐπὶ τὰς Θήβας. ἀντεστρατοπεδευμένων δὲ καὶ τῶν Θηβαίων περὶ Γλίσαντα [19]), ὡς ἐς χεῖρας συνῆλθον, Αἰγιαλέα μὲν τὸν Ἀδράστου Λαοδάμας ἀποκτείνυσι. κρατησάντων δὲ τῇ μάχῃ τῶν Ἀργείων, Λαοδάμας σὺν τοῖς ἐθέλουσιν ἕπεσθαι Θηβαίων ὑπὸ τὴν ἐπιοῦσαν νύκτα ἀπεχώρησεν ἐς Ἰλλυριούς. τὰς δὲ Θήβας ἑλόντες οἱ Ἀργεῖοι, παραδιδόασι Θερσάνδρῳ Πολυνείκους παιδί. ὡς δὲ τοῖς [20]) σὺν Ἀγαμέμνονι ἐς Τροίαν στρατεύουσιν ἡ διαμαρτία τοῦ πλοῦ γίνεται, καὶ ἡ πληγὴ περὶ Μυσίαν, ἐνταῦθα καὶ τὸν Θέρσανδρον κατέλαβεν ἀποθανεῖν ὑπὸ Τηλέφου μάλιστα Ἑλλήνων ἀγαθὸν γενόμενον ἐν τῇ μάχῃ· καί οἱ τὸ μνῆμα ἐς Καΐκου [21]) πεδίον ἐλαύνοντί ἐστιν ἐν Ἐλαίᾳ πόλει, λίθος ἐν τῷ ὑπαίθρῳ τῆς ἀγορᾶς· καὶ ἐναγίζειν οἱ ἐπιχώριοί φασιν αὐτῷ.
8 Τελευτήσαντος δὲ Θερσάνδρου, καὶ δεύτερα ἐπί τε Ἀλέξανδρον καὶ ἐς Ἴλιον ἀθροιζομένου στόλου, Πηνέλεων ἄρχοντα εἵλοντο· οὐ γὰρ ἐν ἡλικίᾳ πω Τισαμενὸς ἦν ὁ Θερσάνδρου. Πηνέλεω δὲ ἀποθανόντος ὑπὸ Εὐρυπύλου τοῦ Τηλέφου, Τισαμενὸν βασιλέα αἱροῦνται, Θερσάνδρου τε ὄντα καὶ Δημωνάσσης [22]) τῆς Ἀμφιαράου. τῶν δὲ Ἐριννύων τῶν Λαΐου καὶ Οἰδίποδος Τισαμενῷ μὲν οὐκ ἐγένετο μήνιμα,

19) Γλίσαντα] Cod. Mosc. Γλίσσαντα. De qua scriptura vide not. 7. ad L. I. C. 44., qui locus ad rem ipsam est conferendus.

20) ὡς δὲ τοῖς etc.] Conf. L. I. C. 4. in fine et ibi not.

21) Καΐκου] Ex Cod. Mosc. pro Καΰκου. Vide not. ad L. VIII. C. 4.

22) Δημωνάσσης] Cod. Mosc. Δημονάσσης.

μα, Αὐτεσίωνι δὲ τῷ Τισαμενοῦ, ὥςε καὶ παρὰ τοὺς Δωριέας μετῴκησε, τοῦ θεοῦ χρήσαντος. Αὐτεσίωνος δὲ ἀπελθόντος, οὕτω βασιλέα εἵλοντο Δαμασίχθονα Ὀφέλτου τοῦ Πηνέλεω. τούτου δὲ ἦν τοῦ Δαμασίχθονος Πτολεμαῖος, τοῦ δὲ Ξάνθος, ὃν Ἀνδρόπομπος μονομαχήσαντά οἱ δόλῳ καὶ οὐ σὺν τῷ δικαίῳ κτείνει [23]). τὸ δὲ ἐντεῦθεν διὰ πλειόνων πολιτεύεσθαι, μηδὲ ἀπ' ἀνδρὸς ἑνὸς ἠρτῆσθαι τὰ πάντα, ἄμεινον ἐφαίνετο τοῖς Θηβαίοις.

CAPUT VI.

De Thebanorum rebus bello gestis — calamitatibus quibusdam divinitus significatis.

Τῶν δέ σφισιν ἐν ἀγῶσι πολέμου γενομένων εὐτυχημάτων, καὶ ὡς ἑτέρως [1]), τοσάδε φανερώτατα ὄντα εὕρισκον. ἐκρατήθησαν ὑπὸ Ἀθηναίων [2]) μάχῃ Πλαταιεῦσιν ἀμυνάντων, ὅτε σφᾶς ἐπέλαβεν ὑπὲρ τῶν ὅρων πολεμῆσαι τῆς χώρας. προσέπταισαν [3]) δὲ καὶ δεύτερον Ἀθηναίοις ἀντιταξάμενοι περὶ Πλάταιαν, ἡνίκα δοκοῦσιν ἑλέσθαι τὰ βασιλέως Ξέρξου πρὸ τῶν Ἑλληνικῶν. τῆς δὲ αἰτίας ταύτης δημοσίᾳ σφίσιν οὐ μέτεςιν, ὅτι ἐν ταῖς Θήβαις ὀλιγαρχία, καὶ οὐχὶ ἡ πάτριος πολιτεία τηνικαῦτα ἴσχυεν. εἴ γ' οὖν Πεισιςράτου

23) ὃν Ἀνδρέπομπος — κτείνει]. Dissentiunt a Pausania *Strabo* L. IX. p. 602. A., *Suidas* v. Ἀπατούρια, et alii, qui Xanthum a Melantho Andropompi filio interemtum esse referunt. Quare *Palmer*. Exercit. p. 428. scribendum putat ὃν ὁ Ἀνδροπόμπου.

1) καὶ ὡς ἑτέρως] scil. γενομένων, *quae secus evenerunt.*

2) ἐκρατήθησαν ὑπὸ Ἀθ. etc.] Vide Herodot. L. VI. f. 108.

3) προσέπταισαν etc.] Vide Herodot. L. IX. f. 86. sq.

σιϛϱάτου τυϱαννούντων ἔτι τῶν παίδων [4]) Ἀθήνησιν
ἀφίκετο ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα ὁ βάϱβαϱος, οὐκ ἔϛιν ὅπως
οὐ καὶ Ἀθηναίους κατέλαβεν ἂν ἔγκλημα Μηδισμοῦ.
ὕϛεϱον μέν τοι καὶ Θηβαίοις νίκη κατ᾽ Ἀθηναίων ἐπὶ
Δηλίῳ τῷ Ταναγϱαίων ἐγένετο [5]), καὶ Ἱπποκϱάτης τε
ὁ Ἀϱίφϱονος, ὃς ϛϱατηγὸς ἦν Ἀθηναίοις, καὶ τῆς ἄλ-
λης ϛϱατιᾶς τὸ πολὺ ἔπεσε. Λακεδαιμονίοις δὲ παϱ-
αυτίκα μὲν ἀπελθόντος τοῦ Μήδου, καὶ ἄχϱι τοῦ
Πελοποννησίων πϱὸς Ἀθηναίους πολέμου τὰ ἐκ Θη-
βῶν εἶχεν ἐπιτηδείως. διαπολεμηθέντος δὲ τοῦ πο-
λέμου, καὶ Ἀθηναίοις καταλυθέντος τοῦ ναυτικοῦ,
μετ᾽ οὐ πολὺ Θηβαῖοι μετὰ Κοϱινθίων ἐς τὸν πϱὸς Λα-
κεδαιμονίους πόλεμον πϱοήχθησαν. κϱατηθέντες δὲ
μάχῃ πεϱὶ Κόϱινθόν τε καὶ ἐν Χαιϱωνείᾳ, νικῶσιν αὖ-
θις ἐν Λεύκτϱοις ἐπιφανεϛάτην νίκην, ὁπόσας γενομένας
Ἕλλησιν ἴσμεν κατὰ Ἑλλήνων· καὶ δεκαδαϱχίας [6]) τε,
ἃς Λακεδαιμόνιοι κατέϛησαν ἐν ταῖς πόλεσιν, ἔπαυσαν,
καὶ ἁϱμοϛὰς τοὺς Σπαϱτιάτας ἐκβάλλουσιν. ὕϛεϱον
δὲ καὶ τὸν Φωκικὸν πόλεμον, ὀνομαζόμενον δὲ ὑπὸ Ἑλ-
2 λήνων ἱεϱόν, συνεχῶς δέκα ἔτεσιν ἐπολέμησαν. Εἴϱηται
δέ μοι καὶ ἐν τῇ Ἀτθίδι συγγϱαφῇ [7]), τὸ ἐν Χαιϱωνείᾳ
σφάλμα συμφοϱὰν γενέσθαι τοῖς πᾶσιν Ἕλλησι·
Θηβαίους δὲ καὶ ἐς πλέον κατέλαβεν, οἷς γε καὶ ἐσή-
χθη ἐς τὴν πόλιν φϱουϱά. Φιλίππου δὲ ἀποθανόν-
τος,

4) τυϱαννούντων ἔτι τῶν π.] Codex Mosc. τυϱαννοῦντος ἔτι ἢ τῶν π. haud male exhibet, et Aldina quoque dat τυϱαννοῦντος.

5) νίκη — ἐπὶ Δηλίῳ — ἐγένετο] Vide de hac pugna Thucyd. L. IV. f. 101.

6) δεκαδαϱχίας] Supra L. VIII. C. 52. legitur δεκαϱχίας, quod vera vocis forma esse videtur; nam in Diodoro L. XIV. f. 13., ubi quoque δεκαδαϱχίας reperitur, plerique Codices exhibent δεκαϱχίας. Vide ibi *Wesseling*.

7) ἐν τῇ Ἀτθίδι συγγϱαφῇ] Vide L. I. C. 25. §. 3.

τος, καὶ ἐς Ἀλέξανδρον ἡκούσης τῆς Μακεδόνων ἀρχῆς, Θηβαίοις ἐπῆλθεν ἐξελεῖν τὴν Φρουράν. ποιήσασι δὲ ταῦτα, προεσήμαινεν αὐτίκα ὁ θεὸς τὸν ἐπιόντα ὄλεθρον, καί σφισιν ἐν Δήμητρος ἱερῷ Θεσμοφόρου σημεῖα ἐγένοντο ἐναντία ἢ πρὸ τοῦ ἔργου τοῦ ἐν Λεύκτροις. τότε μὲν γὰρ τοῦ ἱεροῦ τὰς θύρας ὑφάσματι ἀράχναι λευκῷ, κατὰ δὲ τὴν Ἀλεξάνδρου καὶ Μακεδόνων ἔφοδον μέλανι ἐξύφηναν. λέγεται δὲ καὶ Ἀθηναίοις ὗσαι τέφραν ὁ θεὸς ἐνιαυτῷ πρότερον, πρὶν ἢ τὸν πόλεμον τὸν ἐπαχθέντα ὑπὸ Σύλλα τὰ μεγάλα σφίσιν ἐνεγκεῖν παθήματα.

CAPUT VII.

Thebani ejecti, a Caſſandro reſtituuntur — de Caſſandri odio in Alexandri domum ejusque morte — Caſſandri liberorum fatis — Thebanis in bello Mithridatico a Sylla multatis.

Τότε δὲ τοὺς Θηβαίους γενομένους ἀναστάτους ὑπὸ Ἀλεξάνδρου, καὶ διαπεσόντας ἐς Ἀθήνας, ὕστερον Κάσσανδρος ὁ Ἀντιπάτρου κατήγαγεν. ἐς δὲ τῶν Θηβῶν τὸν οἰκισμὸν προθυμότατοι μὲν ἐγένοντο Ἀθηναῖοι· συνεπελάβοντο δὲ καὶ Μεσσήνιοι, καὶ Ἀρκάδων οἱ Μεγάλην πόλιν ἔχοντες. Δοκεῖ δέ μοι τὰς μὲν 2
Θήβας οἰκίσαι [1]) ὁ Κάσσανδρος κατὰ ἔχθος Ἀλεξάνδρου μάλιστα· ἐπεξῆλθε δὲ καὶ τὸν πάντα οἶκον Ἀλεξάνδρου φθείρων· ὃς Ὀλυμπιάδα γε παρέβαλε καταλεῦσαι τοῖς ἐπ' αὐτὴν Μακεδόνων παρωξυσμένοις;

1) Δοκεῖ δέ μοι τὰς μὲν Θ. οἰκίσαι] Dedi δοκεῖ pro vulgato δοκεῖν, quod sequens οἰκίσαι repudiat. In Cod. Moſc. μὲν abeſt.

νοις, καὶ τοὺς παῖδας Ἀλεξάνδρου, τόν τε ἐκ Βαρσίνης Ἡρακλέα, καὶ Ἀλέξανδρον τὸν ἐκ Ῥωξάνης, ἀπέκτεινεν ὑπὸ φαρμάκων. οὐ μὴν οὐδὲ αὐτὸς χαίρων τὸν βίον κατέστρεψεν· ἐπλήθη γὰρ ὑδέρῳ, καὶ ἀπ' αὐτοῦ ζῶντι ἐγένοντο εὐλαί.
3 Τῶν δέ οἱ παίδων, Φίλιππον μὲν τὸν πρεσβύτατον, ὡς μετ' οὐ πολὺ παρέλαβε τὴν ἀρχὴν, ἀπήγαγεν ὑπολαβοῦσα νόσος φθινώδης· Ἀντίπατρος δὲ μετ' ἐκεῖνον Θεσσαλονίκην τὴν μητέρα ἀποκτείνυσι, Φιλίππου τε οὖσαν τοῦ Ἀμύντου καὶ Νικασιπόλιδος· ἀπέκτεινε δὲ Ἀλεξάνδρῳ νέμειν πλέον εὐνοίας αἰτιασάμενος. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἦν νεώτατος τῶν Κασσάνδρου παίδων· ἐπαγόμενος δὲ Δημήτριον τὸν Ἀντιγόνου, καθεῖλε μὲν δι' ἐκείνου καὶ ἐτιμωρήσατο τὸν ἀδελφὸν Ἀντίπατρον· ἐφάνη μέν τοι φονέα ἐξευρηκὼς ἑαυτῷ, καὶ οὐ σύμμαχον [2]). Κασσάνδρῳ μὲν ὅστις δὴ θεῶν τὴν δίκην ἔμελλεν ἀποδώσειν.
4 Θηβαίοις δὲ ἐπὶ μὲν Κασσάνδρου πᾶς ὁ ἀρχαῖος περίβολος ἀνῳκίσθη· ἔδει δὲ ἄρα καὶ ὕστερον κακῶν σφᾶς μεγάλων γεύσασθαι. Μιθριδάτῃ γὰρ καταστάντι ἐς τὸν πρὸς Ῥωμαίους πόλεμον, προσεχώρησαν Θηβαῖοι κατ' ἄλλο (ἐμοὶ δοκεῖν) οὐδὲν, τοῦ δὲ Ἀθηναίων δήμου φιλίᾳ. Σύλλα δὲ ἐσβαλόντος ἐς τὴν Βοιωτίαν, δεῖμα ἔσχε τοὺς Θηβαίους, καὶ ἐγνωσιμάχησάν [3]) τε αὐτίκα, καὶ ἐτράποντο αὖθις ἐς τὴν Ῥωμαίων φιλίαν. Σύλλας δὲ ἐς αὐτοὺς ἐχρῆτο ὅμως τῷ θυμῷ, καὶ ἄλλα τε ἐξεῦρεν ἐπὶ λύμῃ τῶν Θηβαίων, καὶ τὴν ἡμίσειαν ἀπετέμετο αὐτῶν τῆς χώρας κατὰ

2) ἐφάνη μέν τοι — σύμμαχον] Vide Plutarch. Demetr. f. 36.

3) ἐγνωσιμάχησάν] *rem perpenderunt*, vel *re perpensa sententiam mutarunt*. Sic haec vox ab Herodoto usurpatur L. III. f. 25. L. VII. f. 130. L. VIII. f. 29.

κατὰ πρόφασιν τοιαύτην. ἡνίκα ἤρχετο τοῦ πρὸς Μιθριδάτην πολέμου, χρημάτων ἐσπάνιζε· συνέλεξεν οὖν ἔκ τε Ὀλυμπίας ἀναθήματα, καὶ τὰ ἐξ Ἐπιδαύρου, καὶ τὰ ἐκ Δελφῶν, ὁπόσα ὑπελείποντο οἱ Φωκεῖς· ταῦτα μὲν δὴ διένειμε τῇ στρατιᾷ, τοῖς θεοῖς δὲ ἀντέδωκεν ἀντὶ τῶν χρημάτων γῆς τὴν ἡμίσειαν τῆς Θηβαΐδος. τὴν μὲν δὴ ἀφαίρετον χώραν ὕστερον Ῥωμαίων χάριτι ἀνεσώσαντο οἱ Θηβαῖοι· τὰ δὲ ἄλλα ἐς τὸ ἀσθενέστατον ἀπ' ἐκείνου προήχθησαν. καί σφισιν ἡ μὲν κάτω πόλις πᾶσα ἔρημος ἦν ἐπ' ἐμοῦ πλὴν τὰ ἱερά· τὴν δὲ ἀκρόπολιν οἰκοῦσι Θήβας καὶ οὐ Καδμείαν καλουμένην.

CAPUT VIII.

De Potniarum reliquiis, memorandis et templo Bacchi Aegoboli — loco, ubi Amphiaraus terrae hiatu absorptus — septem Thebarum portis, earumque nominibus.

Διαβεβηκότι δὲ ἤδη τὸν Ἀσωπὸν, καὶ τῆς πόλεως δέκα μάλιστα ἀφεστηκότι σταδίους, Ποτνιῶν ἐστιν ἐρείπια, καὶ ἐν αὐτοῖς ἄλσος Δήμητρος καὶ Κόρης. τὰ δὲ ἀγάλματα ἐν τῷ ποταμῷ τῷ παρὰ τὰς Ποτνιὰς τὰς θεὰς ὀνομάζουσιν [1]). ἐν χρόνῳ δὲ εἰρημένῳ δρῶσι καὶ ἄλλα, ὁπόσα καθέστηκε σφίσι, καὶ ἐς τὰ Μέγαρα

1) ἐν τῷ ποταμῷ τῷ παρὰ τὰς Ποτν. τὰς θεὰς ὀν.] *Amas.*, qui interpretatur: *signa fluminis accolae Potnias deas appellant*, legisse videtur: οἱ παρὰ τῷ ποταμῷ τὰς Π. etc. Etiamsi vulgata probare velimus, ἐν tamen corruptum et pro eo ἐπὶ scribendum esse liquet. Pro Ποτνιὰς τὰς *Sylb.* et *Kuhn.* malunt Ποτνιάδας, uti in Strab. L. IX. p. 627. A. ὑπὸ τῶν Ποτνιάδων ἵππων.

γαρα καλούμενα ἀφιᾶσιν ὗς τῶν νεογνῶν· τοὺς δὲ ὗς τούτους ἐς τὴν ἐπιοῦσαν τοῦ ἔτους ὥραν ἐν Δωδώνῃ φασὶν ἐπὶ *[2]) λόγῳ τῷδε ἄλλος πού τις πεισθήσεται. ἐνταῦθα καὶ Διονύσου ναός ἐστιν Αἰγοβόλου [3]). θύοντες γὰρ τῷ θεῷ προήχθησάν ποτε ὑπὸ μέθης ἐς ὕβριν, ὥστε καὶ τοῦ Διονύσου τὸν ἱερέα ἀποκτείνουσιν· ἀποκτείναντας δὲ αὐτίκα ἐπέλαβε νόσος λοιμώδης· καί σφισιν ἀφίκετο ἅμα ἐκ Δελφῶν, τῷ Διονύσῳ θύειν παῖδα ὡραῖον· ἔτεσι δὲ οὐ πολλοῖς ὕστερον τὸν θεόν φασιν αἶγα ἱερεῖον ὑπαλλάξαι σφίσιν ἀντὶ τοῦ παιδός. δείκνυται δὲ ἐν Ποτνιαῖς καὶ φρέαρ· τὰς δὲ ἵππους τὰς ἐπιχωρίους τοῦ ὕδατος πιούσας τούτου μα-
2 νῆναι λέγουσιν. Ἐκ δὲ τῶν Ποτνιῶν ἰοῦσιν ἐς Θήβας, ἔστιν ἐν δεξιᾷ περίβολος τῆς ὁδοῦ τε οὐ μέγας, καὶ κίονες ἐν αὐτῷ· διαστῆναι δὲ Ἀμφιαράῳ τὴν γῆν ταύτῃ [4]) νομίζουσιν, ἐπιλέγοντες καὶ τάδε ἔτι· μήτε ὄρνιθας ἐπὶ τῶν κιόνων καθέζεσθαι τούτων, μήτε πόαν τὴν ἐνταῦθα [5]) μήτε ἥμερον ζῶον, μήτε τῶν ἀγρίων
3 νέμεσθαι. Θηβαίοις δὲ ἐν τῷ περιβόλῳ τοῦ ἀρχαίου τείχους ἑπτὰ ἀριθμὸν ἦσαν πύλαι, μένουσι δὲ καὶ ἐς ἡμᾶς ἔτι. τεθῆναι δὲ τὰ ὀνόματα ἐπυνθανόμην σφίσιν ἀπό τε Ἠλέκτρας [6]) ἀδελφῆς Κάδμου, καὶ Προιτίσιν ἀπὸ ἀνδρὸς τῶν ἐπιχωρίων· ἡλικίαν δὲ Προίτου καὶ τὸ ἀνωτέρω γένος χαλεπὰ ἦν εὑρεῖν. τὰς δὲ Νηΐτας

2) ἐν Δωδώνῃ φασὶν ἐπὶ *] Poſt ἐπὶ lacunam eſſe, dubium eſſe nequit. *Amaſ.* legit ἐπινέμεσθαι, interpretatus: *apud Dodonam paſcere aiunt.*

3) Αἰγοβόλου] *Kuhn.* mavult. Αἰγοβόρου. Sic L. III. C. 15. fuit Ἥρα Αἰγοφάγος.

4) ταύτῃ] Sic emendavi, ſententia flagitante, pro mendoſe vulgato ταύτην.

5) πόαν τὴν ἐνταῦθα] Repoſui τὴν ex Codice Moſc. pro mendoſe vulgato τούς.

6) τεθῆναι δὲ τὰ ὀνόματα ἐπ. σφίσιν ἀπό τε Ἠλέκτρας etc.] *Kuhn.*

τας [7]) ὀνομασθῆναί φασιν ἐπὶ τῷδε· ἐν ταῖς χορδαῖς νήτην καλοῦσιν ἐξ αὐτῶν [8])· ταύτην οὖν τὴν χορδὴν Ἀμφίονα ἐπὶ ταῖς πύλαις ταύταις ἀνευρεῖν λέγουσιν. ἤδη δὲ ἤκουσα, καὶ ὡς Ζήθου τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Ἀμφίονος τῷ παιδὶ ὄνομα Νῆϊς γένοιτο· ἀπὸ τούτου δὲ τοῦ Νήϊδος τὰς πύλας κληθῆναι ταύτας. πύλας δὲ Κρηναίας, τὰς δὲ Ὑψίστας ἐπὶ λόγῳ τοιῷδε ὀνομάζουσι [9])· πρὸς δὲ ταῖς Ὑψίσταις Διὸς ἱερὸν ἐπίκλησίν ἐστιν Ὑψίστου. τὰς δὲ ἐπὶ ταύταις πύλας ὀνομάζουσιν Ὠγυγίας. τελευταῖαι δέ εἰσιν Ὁμολωΐδες [10])· ἐφαίνετο δὲ εἶναί μοι καὶ τὸ ὄνομα νεώτατον ταῖς πύλαις ταύταις, αἱ δὲ Ὠγύγιαι τὸ ἀρχαιότατον. τὰς δὲ Ὁμολωΐδας κληθῆναί φασιν ἐπὶ τοιῷδε· ἡνίκα ὑπὸ

Kuhn. post σφίσιν excidisse Ἠλέκτραις praeter necessitatem judicat. Sic enim loqui amat Pausanias, uti L. I. C. 35. §. 2.: πρῶτον δὲ τῇ νήσῳ θέσθαι τοῦτο ἀπὸ τῆς μητρὸς Σαλαμῖνος. *Amas.* inseruit *Electridem*; scilicet non Ἠλέκτραι solum, sed etiam Ἠλεκτρίδες istae πύλαι dicebantur. Schol. ad Apollon. Rhod. L. I. vers. 916.: καὶ ἀπὸ τῆς μητρὸς αὐτῆς (sc. Ἠλέκτρας) Ἠλεκτρίδας πύλας τῆς Θήβης ὀνομάσαι ἱστορεῖ Ἑλλάνικος etc. De his portarum nominibus conf. Apollodor. L. III. C. 6. §. 6. et ibi notae.

7) Νηΐτας] *Amas. Neïtidem.* Apollodor. l. c. pro hoc portarum nomine exhibet Ὀγκαΐδας.

8) καλοῦσιν ἐξ αὐτῶν] Post καλοῦσιν aliquid deesse vel in ἐξ vox restituenda latere videtur. *Kuhn.* conjicit ὀξυτάτην ex *Suida*: Νήτη, χορδὴ μουσική, ὀξὺν φθόγγον ἀποτελοῦσα.

9) πύλας δὲ Κρ., τὰς δὲ Ὑψίστας — ὀνομάζουσι] *Amas.* haec perperam interpretatur: *jam Crenaeam portam Altissimam vocant.* Ab Apollodoro enim l. c. Κρηνίδες et Ὕψισται distinguuntur. Pro τὰς δὲ potius scribendum esse τάς τε, ac post ὀνομάζουσι illud excidisse patet, quod his portarum nominibus causam praebuerit; quam lacunam *Kuhn.* ita explendam esse conjicit: — ὀνομάζουσι· πρὸς μὲν Κρηναίαις Δίρκης κρήνη, πρὸς δὲ ταῖς Ὑψίσταις etc. Sic enim *Statius* Theb. L. VIII. vers. 357. has portas vocat *culmina Dircaea.* Conf. *Strabo* L. IX. p. 627. A.

10) Ὁμολωΐδες] Cod. Mosc. Ὁμολοΐδες, uti etiam *Stephan. Byz.* v. Ὁμόλη et *Hesych.*, ubi vid. not.

ὑπὸ Ἀργείων μάχῃ πρὸς Γλισᾶντι [11]) ἐκρατήθησαν, τότε ὁμοῦ Λαοδάμαντι τῷ Ἐτεοκλέους ὑπεξίασιν οἱ πολλοί· τούτων οὖν μοῖρα τὴν μὲν ἐς τοὺς Ἰλλυριοὺς πορείαν ἀπώκνησε· τραπόμενοι δὲ ἐς Θεσσαλοὺς, καταλαμβάνουσιν Ὁμόλην, ὀρῶν τῶν Θεσσαλικῶν καὶ εὔγεων μάλιϛα, καὶ ὕδασιν ἐπιῤῥεομένην· Θερσάνδρου δὲ τοῦ Πολυνείκους ἀνακαλεσαμένου σφᾶς ἐπὶ τὰ οἰκεῖα, τὰς πύλας, διὰ ὧν τὴν κάθοδον ἐποιοῦντο, ἀπὸ τῆς Ὁμόλης ὀνομάζουσιν Ὁμολωΐδας. ἐρχομένῳ δὲ ἐκ Πλαταίας ἔσοδος ἐς τὰς Θήβας κατὰ πύλας ἐϛὶν Ἠλέκτρας· καὶ ταύτῃ Καπανέα τὸν Ἱππόνου βιαιοτέρας ποιούμενον πρὸς τὸ τεῖχος τὰς προσβολὰς βληθῆναι κεραυνῷ λέγουσι.

CAPUT IX.

De Argivorum primo bello contra Thebas ſuscepto — Therſandri et Epigonorum bello contra Thebanos — carmine de hoc bello compoſito.

Τὸν δὲ πόλεμον τοῦτον, ὃν ἐπολέμησαν Ἀργεῖοι, νομίζω πάντων, ὅσοι πρὸς Ἕλληνας ἐπὶ τῶν καλουμένων Ἡρώων ἐπολεμήθησαν ὑπὸ Ἑλλήνων, γενέσθαι λόγου μάλιϛα ἄξιον. ὁ μὲν γε Ἐλευσινίων πρὸς Ἀθηναίους τοὺς ἄλλους, ὡσαύτως δὲ καὶ Θηβαίων πρὸς Μινύας, τήν τε ἔφοδον δι' ὀλίγου τῶν ἐπιϛρατευσαμένων καὶ ἐν μάχῃ παρέσχοντο μιᾷ τὴν κρίσιν, ἐς ὁμολογίας τε αὐτίκα ἐτράποντο καὶ σπονδάς. ὁ δὲ Ἀργείων ϛρατὸς ἐς Βοιωτίαν τε μέσην ἀφίκετο ἐκ μέσης Πελοποννήσου· καὶ ὁ Ἄδραϛος ἐξ Ἀρκαδίας καὶ παρὰ Μεσση-

11) Γλισᾶντι] Cod. Moſc. Γλίσσαντι, uti ſupra.

Μεσσηνίων [1]) συμμαχικὰ ἤθροισεν. ὡσαύτως δὲ καὶ
τοῖς Θηβαίοις μισθοφορικὰ ἦλθε παρὰ Φωκέων, καὶ
ἐκ τῆς Μινυάδος χώρας οἱ Φλεγύαι. γενομένης δὲ
πρὸς τῷ Ἰσμηνίῳ [2]) μάχης, ἐκρατήθησαν οἱ Θηβαῖοι
τῇ συμβολῇ· καὶ ὡς ἐτράποντο, καταφεύγουσιν ἐς τὸ
τεῖχος· ἅτε δὲ οὐκ ἐπισταμένων τῶν Πελοποννησίων
μάχεσθαι πρὸς τεῖχος; ποιουμένων δὲ θυμῷ μᾶλλον
ἢ σὺν ἐπιστήμῃ τὰς προσβολὰς, πολλοὺς μὲν ἀπὸ τοῦ
τείχους βάλλοντες φονεύουσιν αὐτῶν οἱ Θηβαῖοι, κρα-
τοῦσι δὲ ὕστερον καὶ τοὺς ἄλλους ἐπεξελθόντες τετα-
ραγμένοις [3]), ὡς τὸ σύμπαν στράτευμα πλὴν Ἀδράστου
φθαρῆναι. ἐγένετο δὲ καὶ αὐτοῖς τὸ ἔργον οὐκ ἄνευ
κακῶν μεγάλων· καὶ ἀπ' ἐκείνου τὰ σὺν ὀλέθρῳ τῶν
κρατησάντων Καδμείαν ὀνομάζουσι νίκην [4]). Ἔτεσι δὲ 2
οὐ πολλοῖς ὕστερον ὁμοῦ Θερσάνδρῳ στρατεύουσιν ἐπὶ
τὰς Θήβας, οὓς Ἐπιγόνους καλοῦσιν Ἕλληνες [5]). δῆ-
λοι δέ εἰσι καὶ τούτοις οὐ τὸ Ἀργολικὸν μόνον, οὐδὲ
οἱ Μεσσήνιοι καὶ Ἀρκάδες ἠκολουθηκότες, ἀλλὰ καὶ
ἔτι ἐκ Κορίνθου καὶ Μεγαρέων ἐπικληθέντες ἐς τὴν
συμμαχίαν· ἤμυναν δὲ καὶ Θηβαίοις οἱ πρόσοικοι, καὶ
μάχη πρὸς Γλισᾶντι ἀπὸ ἀμφοτέρων ἐγένετο ἰσχυρά.
τῶν δὲ Θηβαίων οἱ μὲν αὐτίκα, ὡς ἡττήθησαν, ὁμοῦ
Λαοδάμαντι ἐκδιδράσκουσιν· οἱ δὲ ὑπολειφθέντες
πολιορ-

1) παρὰ Μεσσηνίων] In Codice Mosci παρὰ abest.

2) τῷ Ἰσμηνίῳ] A Ptolemaeo, Strabone, Apollodoro, Steph., Plinio et ab aliis hic fluvius vocatur Ἰσμηνός. At cum in Pausania constanter scriptum sit Ἰσμήνιος (vid C. 10. in fine), nihil mutare, nec, quaenam nominis forma rectior sit, disceptare ausim.

3) τεταραγμένοις] Mallem τεταραγμένους.

4) καὶ ἀπ' ἐκείνου — νίκην] Vide *Suid.* v. Καδμείαν νίκην.

5) οὓς Ἐπιγόνους καλ. Ἑλλ.] De *Epigonis* eorumque bello vide Apollodor. L. III. C. 7. §. 2. et ibi *Heyne* V. C.

3 πολιορκίᾳ παρέστησαν [6]). Ἐποιήθη δὲ ἐς τὸν πόλεμον τοῦτον καὶ ἔπη Θηβαΐοις [7]) · τὰ δὲ ἔπη ταῦτα Καλαῖνος [8]), ἀφικόμενος αὐτῶν ἐς μνήμην, ἔφησεν Ὅμηρον τὸν ποιήσαντα εἶναι· Καλαίνῳ δὲ πολλοί τε καὶ ἄξιοι λόγου κατὰ ταὐτὰ ἔγνωσαν. ἐγὼ δὲ τὴν ποίησιν ταύτην μετά γε Ἰλιάδα καὶ τὰ ἔπη τὰ ἐς Ὀδυσσέα ἐπαινῶ μάλιστα. πολέμου μὲν δὴ, ὃν [9]) Ἀργεῖοι καὶ Θηβαῖοι τῶν Οἰδίποδος παίδων εἵνεκα ἐπολέμησαν, ἐς τοσόνδε ἔστω μνήμη.

CAPUT X.

De memorandis prope Thebas — Apolline Ismenio, Minerva ac Mercurio Pronais — Mantus sella — Apollinis Ismenii annuo sacerdote — Martis fonte et Caantho.

Πολυάνδριον δὲ οὐ μακρὰν ἀπὸ τῶν πυλῶν ἐστι· κεῖνται δὲ, ὁπόσους κατέλαβεν ἀποθανεῖν Ἀλεξάνδρῳ καὶ Μακεδόσιν ἀντιτεταγμένους. οὐ πόῤῥω δὲ ἀποφαίνουσι

6) πολιορκίᾳ παρέστησαν] *obsidione in deditionem venerunt.* Sic παραστῆναι usurpatur ab Herodoto L. III. ſ. 13. et L. VI. ſ. 140., ubi v. *Valkenar.* παραστήσασθαι contra denotat *ſub poteſtatem redigere*, uti ſupra docuimus not. 3. ad L. I. C. 9.

7) ἔπη Θηβαΐοις] *Heniſterh.* emendat Θηβαΐς. De hoc carmine *cyclico* vel alio vide *Schellenberg* ad Antimachi Coloph. fragm. p. 23. 24.

8) Καλαῖνος] *Sylb.* et *Kuhn.*, nec non *Salmaſ.* Exerc. p. 852. et *Burm.* ad Valeſ. Emendat. p. 116. corrigunt Καλλῖνος, cujus elegorum ſcriptoris meminit Strab. L. XIII. p. 901. B., Athen. L. XII. p. 525. C. et Clem. Alex. Strom. L. I. p. 333. B., ubi *Callinum* paulo ante Archilochum vixiſſe aſſeritur. Improbat vero hanc emendationem *Ruhnken.* V.C ad Callimachi fragm. p. 439. et Καλλίμαχος in Pauſania ſcribendum cenſet.

9) ὃν] Ex Codice Moſc. reſtitui pro vulgato οὗ.

νουσι χωρίον, ἔνθα Κάδμου λέγουσιν (ὅτῳ πιςὰ) τοῦ
δράκοντος, ὃν ἀπέκτεινεν ἐπὶ τῇ κρήνῃ, τοὺς ὀδόντας
σπείραντος, ἄνδρας δὲ [1]) ἀπὸ τῶν ὀδόντων ἀνεῖναι τὴν
γῆν. Ἔςι δὲ λόφος ἐν δεξιᾷ τῶν πυλῶν ἱερὸς Ἀπόλ- 2
λωνος· καλεῖται δὲ ὅ τε λόφος καὶ ὁ θεὸς Ἰσμήνιος,
παραῤῥέοντος τοῦ ποταμοῦ ταύτῃ τοῦ Ἰσμηνίου.
πρῶτα μὲν δὴ λίθου κατὰ τὴν ἔσοδόν [2]) ἐςιν Ἀθηνᾶ
καὶ Ἑρμῆς, ὀνομαζόμενοι Πρόναοι· ποιῆσαι δὲ αὐτὸν
Φειδίας, τὴν δὲ Ἀθηνᾶν λέγεται Σκόπας· μετὰ δὲ
ὁ ναὸς ᾠκοδόμηται. τὸ δὲ ἄγαλμα μεγέθει τε ἴσον
ἐςὶ τῷ ἐν Βραγχίδαις, καὶ τὸ εἶδος οὐδὲν διαφόρως
ἔχον· ὅςις δὲ τῶν ἀγαλμάτων τούτων τὸ ἕτερον εἶδε [3]),
καὶ τὸν εἰργασμένον ἐπύθετο, οὐ μεγάλη οἱ σοφία
καὶ τὸ ἕτερον θεασαμένῳ Κανάχου ποίημα ὂν ἐπίςα-
σθαι. διαφέρουσι δὲ τοσόνδε· ὁ μὲν γὰρ ἐν Βραγ-
χίδαις χαλκοῦ, ὁ δὲ Ἰσμήνιός ἐςι κέδρου. Ἔςι 3
δὲ ἐνταῦθα λίθος, ἐφ᾽ ᾧ Μαντώ φασι τὴν Τειρεσίου
καθέζεσθαι· οὗτος μὲν πρὸ τῆς ἐσόδου κεῖται, καί
οἱ τὸ ὄνομά ἐςι καὶ ἐς ἡμᾶς ἔτι Μαντοῦς δίφρος. ἐν
δεξιᾷ δὲ τοῦ ναοῦ λίθου πεποιημένας εἰκόνας Ἡνι-
όχης εἶναι, τὴν δὲ Πύῤῥας λέγουσι, θυγατέρας δὲ
αὐτὰς εἶναι Κρέοντος, ὃς ἐδυνάςευεν ἐπιτροπεύων Λαο-
δάμαντα τὸν Ἐτεοκλέους. Τὸ δέ γε καὶ ἐς ἐμὲ ἔτι 4
γινόμενον οἶδα ἐν Θήβαις τῷ Ἀπόλλωνι τῷ Ἰσμηνίῳ·
παῖδα οἴκου τε δοκίμου, καὶ αὐτὸν εὖ μὲν εἴδους, εὖ
δ᾽ ἔχοντα καὶ ῥώμης, ἱερέα ἐνιαύσιον ποιοῦσιν· ἐπί-
κλησις

1) *ἄνδρας δὲ*] Vel cum *Kuhnio* δὴ pro δὲ ſcribendum, vel δὲ prorſus delendum eſt.

2) *κατὰ τὴν ἔσοδόν*] ſcil. τοῦ ναοῦ τοῦ Ἰσμηνίου· id quod ſequentia, *μετὰ δὲ ὁ ναὸς ᾠκοδόμηται*, declarant. Male *Amaſ.* interpretatus eſt: *in ipſo ad portum aditu.*

3) *εἶδε*] Sic cum *Sylburgio* ſcripſi pro vulgato εἶδε.

κλησις δέ ἐςίν οἱ δαφνοφόρος[4]· ςεφάνους γὰρ φύλ-
λων δάφνης φοροῦσιν οἱ παῖδες. εἰ μὲν οὖν πᾶσιν ὁ-
μοίως καθέςηκεν ἀναθεῖναι δαφνηφορήσαντας χαλ-
κοῦν τῷ θεῷ τρίποδα, οὐκ ἔχω δηλῶσαι· δοκῶ δὲ οὐ
πᾶσιν εἶναι νόμον· οὐ γὰρ δὴ πολλοὺς ἑώρων αὐτόθι
ἀνακειμένους· οἱ δ' οὖν εὐδαιμονέςεροι τῶν παίδων ἀ-
νατιθέασιν. ἐπιφανὴς δὲ μάλιςα ἐπί τε ἀρχαιότητι
καὶ τοῦ ἀναθέντος τῇ δόξῃ τρίπους ἐςὶν, Ἀμφιτρύ-
5 ωνος ἀνάθημα ἐπὶ Ἡρακλεῖ δαφνηφορήσαντι. Ἀ-
νωτέρω δὲ τοῦ Ἰσμηνίου τὴν κρήνην ἴδοις ἂν, ἥντινα
Ἄρεώς φασιν ἱερὰν εἶναι, καὶ δράκοντα ὑπὸ τοῦ Ἄρεως
ἐπιτετάχθαι φύλακα τῇ πηγῇ. πρὸς ταύτῃ τῇ κρή-
νῃ τάφος ἐςὶ Καάνθου· Μελίας[5] δὲ ἀδελφὸν καὶ
Ὠκεανοῦ παῖδα εἶναι Κάανθον λέγουσι, ςαλῆναι δὲ
ὑπὸ τοῦ πατρὸς ζητήσοντα ἡρπασμένην τὴν ἀδελφήν.
ὡς δὲ Ἀπόλλωνα εὑρὼν[6] ἔχοντα τὴν Μελίαν οὐκ ἐδύ-
νατο ἀφελέσθαι, πῦρ ἐτόλμησεν ἐς τὸ τέμενος ἐνεῖναι
τοῦ Ἀπόλλωνος, (τοῦτο οὖν καλοῦσιν Ἰσμήνιον) καὶ
αὐτὸν ὁ θεὸς, καθά φασιν οἱ Θηβαῖοι, τοξεύει· Κα-
άνθου μὲν ἐνταῦθά ἐςι μνῆμα. Ἀπόλλωνι δὲ παῖδας
ἐκ Μελίας γενέσθαι λέγουσι Τήνερον καὶ Ἰσμήνιον·
Τηνέρῳ μὲν Ἀπόλλων μαντικὴν δίδωσι· τοῦ δὲ Ἰσμη-
νίου τὸ ὄνομα ἔσχεν ὁ ποταμός. οὐ μὴν οὐδὲ τὰ πρό-
τερα ἦν ἀνώνυμος, εἰ δὴ καὶ Λάδων ἐκαλεῖτο, πρὶν
Ἰσμήνιον γενέσθαι τὸν Ἀπόλλωνος.

4) δαφνοφόρος] *Kuhn.* mavult δαφνηφόρος· sed utraque forma est obvia.

5) Μελίας] *Oceani filiae.* Vid. Apollodor. L. II. C. 1. §. 1. et ibi *Heyne* V. C.

6) εὑρὼν] Cod. Mosc. ἀνευρών.

CAPUT

CAPUT XI.

Memoranda Thebarum, Amphitryonis domus — imagines mulierum, quae Pharmacides dicuntur, et Herculis templum — de Daedalo et Icaro — ſignis et ornamentis templi Herculis — ara Apollinis Spondii.

Ἐν ἀριστερᾷ δὲ τῶν πυλῶν, ἃς ὀνομάζουσιν Ἠλέκτρας, οἰκίας ἐστὶν ἐρείπια, ἔνθα οἰκῆσαί φασιν Ἀμφιτρύωνα διὰ τὸν Ἠλεκτρύωνος θάνατον φεύγοντα ἐκ Τίρυνθος· καὶ τῆς Ἀλκμήνης ἐστὶν ἔτι ὁ θάλαμος ἐν τοῖς ἐρειπίοις δῆλος. οἰκοδομῆσαι δὲ αὐτὸν τῷ Ἀμφιτρύωνι Τροφώνιόν [1]) φασι καὶ Ἀγαμήδην, καὶ ἐπίγραμμα ἐπ' αὐτῷ ἐπιγραφῆναι τόδε·

Ἀμφιτρύων ὅτ' ἔμελλ' ἀγαγέσθαι δεῦρο γυναῖκα
Ἀλκμήνην, θάλαμόν γ' ἐλλέξατο τοῦτον ἑαυτῷ,
Ἀγχάσιος [2]) δ' ἐποίησε Τροφώνιος ἠδ' Ἀγαμήδης.

τοῦτον μὲν ἐνταῦθα οἱ Θηβαῖοι γραφῆναι λέγουσιν [3]). ἐπιδεικνύουσι δὲ Ἡρακλέους τῶν παίδων τῶν ἐκ Μεγάρας μνῆμα, οὐδέν τι ὁμοίως τὰ ἐς τὸν θάνατον λέγοντες, ἢ Στησίχορος ὁ Ἱμεραῖος καὶ Πανύασις [4]) ἐν τοῖς ἔπεσιν ἐποίησαν. Θηβαῖοι δὲ καὶ τάδε ἐπιλέγουσιν, ὡς Ἡρακλῆς ὑπὸ τῆς μανίας καὶ Ἀμφιτρύωνα ἔμελλεν

1) Τροφώνιόν) Cod. Moſc. Τροφόνιον et ſic paulo infra.

2) Ἀγχάσιος) Cod. Moſc. Ἀγχιάσιος.

3) τοῦτον μὲν — γραφῆναι λέγουσιν] Haec verba *Amaſ.* omiſit; pro τοῦτον autem ſcribendum eſſe τοῦτο, haud dubito. *Kuhn.* pro γραφῆναι temere emendat ταφῆναι.

4) Πανύασις] De hoc vide *Heyne* V. C. ad Apollodor. p. 991.

ἔμελλεν ἀποκτεινύναι· πρότερον δὲ ἄρα ὕπνος ἐπέλαβεν αὐτὸν ὑπὸ τοῦ λίθου τῆς πληγῆς· Ἀθηνᾶν δὲ εἶναι [5]) τὴν ἐπαφεῖσάν οἱ τὸν λίθον τοῦτον, ὅντινα Σωφρο-
2 νιστῆρα ὀνομάζουσιν. Ἐνταῦθά εἰσιν ἐπὶ τύπου γυναικῶν εἰκόνες [6]), ἀμυδρότερα ἤδη τὰ ἀγάλματα· ταύτας καλοῦσιν οἱ Θηβαῖοι Φαρμακίδας, πεμφθῆναι δὲ ὑπὸ τῆς Ἥρας φασὶν ἐμπόδια εἶναι ταῖς ὠδῖσιν Ἀλκμήνης· αἱ μὲν δὴ ἐπεῖχον Ἀλκμήνην μὴ τεκεῖν [7]). Τειρεσίου δὲ θυγατρὶ Ἱστορίδι [8]) σόφισμα ἔπεισιν ἐς τὰς Φαρμακίδας, ἐπήκοον [9]) αὐτῶν ὀλολύξαι· τετοκέναι γὰρ τὴν Ἀλκμήνην· οὕτω τὰς μὲν ἀπατηθείσας ἀπελθεῖν, τὴν δὲ Ἀλκμήνην τεκεῖν φασιν. ἐνταῦθα Ἡράκλειόν ἐστιν, ἄγαλμα δὲ, τὸ μὲν λίθου λευκοῦ Πρόμαχος καλούμενον, ἔργον δὲ Ξενοκρίτου καὶ Εὐβίου Θηβαίων· τὸ δὲ ξόανον τὸ ἀρχαῖον Θηβαῖοί τε εἶναι Δαιδάλου νενομίκασι, καὶ αὐτῷ μοι
3 παρίστατο ἔχειν οὕτω. Τοῦτον ἀνέθηκεν αὐτὸς, ὡς λέγεται, Δαίδαλος ἐκτίνων [10]) εὐεργεσίας χάριν. ἡνίκα γὰρ ἔφευγεν ἐκ Κρήτης, πλοῖα οὐ μεγάλα αὐτῷ καὶ τῷ παιδὶ Ἰκάρῳ ποιησάμενος, πρὸς δὲ καὶ ταῖς ναυσὶν (ὃ μή πω τοῖς τότε ἐξεύρητο) ἱστία ἐπιτεχνησάμενος, ὡς τοῦ Μίνω ναυτικοῦ τὴν εἰρεσίαν φθάνοιεν ἐπιφόρῳ

5) Ἀθηνᾶν δὲ εἶναι etc.] Inde gemmae imaginem explicat *Winkelm.* descript. des pierr. grav. p. 287. n. 1768.

6) ἐπὶ τύπου γυν. εἰκόνες] De hoc artis operum genere vide not. 10. ad L. II. C. 19.

7) ταύτας — μὴ τεκεῖν] Vide *Antonin. Lib.* Transf. C. 29. et *Ovid.* Metamorph. L. IX. vers. 294., qui haec paulo aliter narrant.

8) Ἱστορίδι] *Antonin. Lib.* l. c. Proeti filia Γαλινθιὰς et Ovid. l. c. *Galanthis* dicitur.

9) ἐπήκοον] Scribendum esse ἐς ἐπήκοον, ex iis patet, quae de hac dictione declaravimus not. 2. ad L. VIII. C. 15.

10) ἐκτίνων] Cod. Mosc. cum Aldina male dat ἐκτείνων.

ἐπιφόρῳ τῷ ἀνέμῳ χρώμενοι, τότε αὐτὸς μὲν σώζεται Δαίδαλος· Ἰκάρῳ δὲ κυβερνῶντι ἀμαθέστερον ἀνατραπῆναι τὴν ναῦν λέγουσιν· ἀποπνιγέντα δὲ ἐξήνεγκεν ὁ κλύδων ἐς τὴν Περγάμου νῆσον [11]) ἔτι οὖσαν ἀνώνυμον. ἐπιτυχὼν δὲ Ἡρακλῆς γνωρίζει τὸν νεκρὸν, καὶ ἔθαψεν, ἔνθα καὶ νῦν ἔτι αὐτῷ χῶμα οὐ μέγα ἐπὶ ἄκρας ἐστὶν ἀνεχούσης ἐς τὸ Αἰγαῖον [12])· ἀπὸ δὲ τοῦ Ἰκάρου τούτου ὄνομα ἥ τε νῆσος καὶ ἡ περὶ αὐτὴν θάλασσα ἔσχηκε. Θηβαίοις δὲ τὰ ἐν τοῖς ἀετοῖς [13]) 4
Πραξιτέλης ἐποίησε τὰ πολλὰ τῶν δώδεκα καλουμένων ἄθλων· καί σφισι τὰ ἐς τὰς ὄρνιθας ἐνδεῖ τὰς ἐπὶ Στυμφάλῳ, καὶ ὡς ἐκάθηρεν Ἡρακλῆς τὴν Ἠλείαν χώραν· ἀντὶ τούτων δὲ ἡ πρὸς Ἀνταῖον πάλη πεποίηται. Θρασύβουλος δὲ ὁ Λύκου, καὶ Ἀθηναίων οἱ σὺν αὐτῷ τυραννίδα τῶν τριάκοντα καταλύσαντες (ὁρμηθεῖσι γάρ σφισιν ἐκ Θηβῶν ἐγένετο ἡ κάθοδος [14])) Ἀθηνᾶν καὶ Ἡρακλέα κολοσσοῦ ἐπὶ λίθου τύπου τοῦ Πεντέλησιν [15]), ἔργα δὲ Ἀλκαμένους, ἀνέθηκαν ἐς τὸ Ἡράκλειον. τοῦ δὲ Ἡρακλέους γυμνά-

 σιον

11) ἐς τὴν Περγάμου νῆσον] Cum *Icariam* insulam, quae hic memoratur, *Samo* vicinam esse, tum ex aliis, tum ex Strabone L. X. p. 747. B. et L. XIV. p. 946. B. manifesto constet, *Palmer.* Exerc. p. 429. bene hic emendat τὴν περὶ Σάμον νῆσον.

12) Αἰγαῖον] Restitui ex Codice Mosc., *Amasaei* interpretatione et *Camerar.* pro vulgata voce nihili Ἄγανον.

13) ἐν τοῖς ἀετοῖς] scilic. τοῦ Ἡρακλείου.

14) ἡ κάθοδος] Reposui ἡ ex Codice Mosc.

15) κολοσσοῦ ἐπὶ λίθου τύπου τοῦ Πεντ.] Haec turbata et luxata esse, facile patet. Cum autem signa λίθου τοῦ Πεντέλησιν vel λίθου Πεντελεσίου (vid. L. VII. C. 25. L. VIII. C. 46. etc.), necnon imagines ἐπὶ τύπου (vid. not. 10. ad L. II. C. 19.) plus uno loco in Pausania occurrant, levissima mutatione illa sic restituenda esse arbitror: κολοσσοὺς ἐπὶ τύπου, λίθου τοῦ Π.

σιον ἔχεται καὶ στάδιον, ἀμφότερα ἐπώνυμα τοῦ θεοῦ. § Ὑπὲρ δὲ τὸν Σωφρονιστῆρα λίθον βωμός ἐστιν Ἀπόλλωνος ἐπίκλησιν Σποδίου [15]), πεποίηται δὲ ἀπὸ τῆς τέφρας τῶν ἱερείων· μαντικὴ δὲ καθέστηκεν αὐτόθι ἀπὸ κληδόνων [17]), ᾗ δὴ καὶ Σμυρναίους μάλιστα Ἑλλήνων χρωμένους οἶδα· ἔστι γὰρ καὶ Σμυρναίοις ὑπὲρ τὴν πόλιν κατὰ τὸ ἐκτὸς τοῦ τείχους κληδόνων ἱερόν.

CAPUT XII.

Apollinis Polii cultus apud Thebanos — de Cadmo Phoenice, non Aegyptio, et Minervae Phoenicio et Aegyptio nomine — varia, quae de Harmoniae nuptiis ac de Semele narrantur — de Pronomo tibicine et variis modorum generibus.

Τῷ δὲ Ἀπόλλωνι Θηβαῖοι τῷ Πολιῷ ταύρους ἔθυον τὸ ἀρχαῖον· καί ποτε παρούσης σφίσι τῆς ἑορτῆς ἥ τε ὥρα κατήπειγε [1]) τῆς θυσίας, καὶ οἱ πεμφθέντες ἐπὶ τὸν ταῦρον οὐχ ἧκον· οὕτω παρατυχούσης ἁμάξης, τὸν ἕτερον τῶν βοῶν τῷ θεῷ θύουσι, καὶ ἀπ' ἐκείνου ἐργάτας βοῦς θύειν νομίζουσι. λέγεται δὲ καὶ ὅδε ὑπ' αὐτῶν λόγος, ὡς ἀπιόντι [2]) ἐκ Δελφῶν Κάδμῳ

16) Σποδίου] *Sylb.* mavult Σποδίου a σποδός, *cinis.*

17) κληδόνων] *ominibus, rumoribus divinitus existentibus. Suid.*: κληδών, φήμη, μαντεία. *Hesych.*: κληδονίζεσθαι, φήμην τινὰ μαντεύεσθαι. Vide de hoc divinationis genere *Wyttenbachii* V. C. animadverſ. in Juliani orat. (in Bibliotheca Crit. Vol. III. P. I. p. 57. ſq.).

1) ἥ τε ὥρα κατήπειγε] Ad multifariam ſtupiditatis librariorum rationem declarandam pertinet lectio Codicis Moſc., ἣ ἑώρακα τῇ πηγῇ.

2) ὡς ἀπιόντι] Inſerui ὡς, quod a praecedente ſyllaba abſorptum exciderat; hac enim voce ſtructura orationis et ſequens γένοιτο carere nequit.

δμῳ τὴν ἐπὶ Φωκέων[3]) βοῦς γένοιτο ἡγεμὼν τῆς πορείας, τὴν δὲ βοῦν ταύτην παρὰ βουκόλων εἶναι τῶν Πελάγοντος[4]) ὠνητήν· ἐπὶ δὲ ἑκατέρας τῆς βοὸς πλευρᾶς σημεῖον ἔτι εἶναι[5]) λευκὸν, εἰκασμένον κύκλῳ τῆς σελήνης, ὁπότε εἴη πλήρης. ἔδει δὲ ἄρα Κάδμον καὶ τὸν σὺν αὐτῷ στρατὸν ἐνταῦθα οἰκῆσαι κατὰ τοῦ θεοῦ τὴν μαντείαν, ἔνθα ἡ βοῦς ἔμελλε καμοῦσα ὀκλάσειν· ἀποφαίνουσιν οὖν καὶ τοῦτο τὸ χωρίον. Ἐνταῦθα 2
ἔστι μὲν ἐν ὑπαίθρῳ βωμὸς καὶ ἄγαλμα· ἀναθεῖναι[6]) δὲ αὐτὸ Κάδμον λέγουσι. τοῖς οὖν νομίζουσιν εἰς γῆν ἀφικέσθαι Κάδμον τὴν Θηβαΐδα, Αἰγύπτιον, καὶ οὐ Φοίνικα ὄντα, ἔστιν ἐναντίον τῷ λόγῳ τῆς Ἀθηνᾶς ταύτης τὸ ὄνομα, ὅτι Σίγα[7]) κατὰ γλῶσσαν τὴν Φοινίκων καλεῖται, καὶ οὐ Σάϊς κατὰ τὴν Αἰγυπτίων φωνήν. Φασὶ δὲ οἱ Θηβαῖοι, καθότι τῆς ἀκροπόλεως 3
ἀγορά σφισιν ἐφ' ἡμῶν πεποίηται, Κάδμου τὸ ἀρχαῖον οἰκίαν εἶναι· θαλάμων δὲ ἀποφαίνουσι τοῦ τε Ἁρμονίας ἐρείπια, καὶ ὃν Σεμέλης φασὶν εἶναι· τοῦτον δὲ καὶ ἐς ἡμᾶς ἔτι ἄβατον φυλάσσουσιν ἀνθρώποις.

3) τὴν ἐπὶ Φωκέων] scilic. ὁδόν. *Sylb.* praeter necessitatem scribendum censet τὴν ἐπὶ Θηβαίων, vel τὴν ἀπὸ Φωκέων· nam Apollodor. L. III. C. 4. §. 1. vulgata firmat, scribens διὰ Φωκέων ἐπορεύετο.

4) Πελάγοντος] Amphidamantis filii; vide *Heyne* V. C. ad Apollodori l. c.

5) ἐπὶ δὲ ἑκατέρας — πλευρᾶς — ἔτι εἶναι] Cod. Mosc. ἐπὶ δὲ ἑκατέρα — πλευρᾷ. Pro ἔτι εἶναι *Kuhn.* haud temere mavult ἐκεῖναι.

6) Ἐνταῦθα ἔστι μὲν ἐν ὑπαίθρῳ βωμὸς καὶ ἄγαλμα· ἀναθεῖναι] Restitui ἐν, quod absorptum fuit a vocula μέν. Post ἄγαλμα excidisse Ἀθηνᾶς, ex subsequentibus patet, et *Amas.* cum *Hartungo* illud exhibet.

7) Σίγα] Cod. Mosc. Σίγγα. Sed Ὄγγα vel Ὄγκα scribendum esse, jam *Canter.* monuit *Nov. Lect.* L. VI. C. 10. et multi alii viri docti confirmarunt. *Hesych.*: Ὄγγα Ἀθηνᾶ ἐν Θήβαις ἐστὶ, χωρίον ἐπώνυμον ἔχουσα, et Ὄγκας, Ἀθηνᾶς, ubi vid. not. et *Heyne* V. C. ad Apollodor. p. 553. et 618.

θρώποις. Ἑλλήνων δὲ τοῖς ἀποδεχομένοις ᾆσαι Μού-
σας ἐς τὸν Ἁρμονίας γάμον, τὸ χωρίον ἐςὶν ἐπὶ τῆς
ἀγορᾶς, ἔνθα δή φασι τὰς θεὰς ᾆσαι. λέγεται δὲ
καὶ τόδε, ὡς ὁμοῦ τῷ κεραυνῷ βληθέντι ἐς τὸν Σεμέλης
θάλαμον πέσοι ξύλον ἐξ οὐρανοῦ· Πολύδωρον δὲ τὸ
ξύλον τοῦτο χαλκῷ λέγουσιν ἐπικοσμήσαντα Διόνυ-
σον καλέσαι Καδμεῖον. πλησίον δὲ Διονύσου ἄγαλ-
μα, καὶ τοῦτα Ὀνασσιμήδης ἐποίησε δι' ὅλου πλῆρες
ὑπὸ τοῦ χαλκοῦ [8]) · τὸν Κάδμον [9]) δὲ οἱ παῖδες εἰρ-
4 γάσαντο οἱ Πραξιτέλους. Ἀνδριάς τέ ἐςι Προνό-
μου [10]) ἀνδρὸς αὐλήσαντος ἐπαγωγότατα ἐς τοὺς
πολλούς. τέως μέν γε ἰδέας αὐλῶν τρεῖς ἐκτῶντο οἱ
αὐληταί· καὶ τοῖς μὲν αὔλημα ηὔλουν τὸ Δώριον· διά-
φοροι δὲ αὐτοῖς [11]) ἐς ἁρμονίαν τὴν Φρύγιον ἐπεποίην-
το οἱ αὐλοί· τὸ δὲ καλούμενον Λύδιον ἐν αὐλοῖς [12])
ηὐλεῖτο ἀλλοίοις. Πρόναμος δὲ ἦν, ὃς πρῶτος ἐπενό-
ησεν αὐλοὺς ἐς ἅπαν ἁρμονίας ἔχοντας ἐπιτηδείως·
πρῶτος δὲ διάφορα ἐς τοσοῦτον μέλη ὑπ' αὐτοῖς ηὔ-
λησε τοῖς αὐλοῖς. λέγεται δὲ, ὡς καὶ τοῦ προσώπου
τῷ σχήματι καὶ ἐπὶ τοῦ παντὸς [13]) κινήσει σώματος
περισσῶς δή τι ἔτερπε τὰ θέατρα· καί οἱ καὶ ᾆσμα
πεποιημένον ἐςὶν ὡς προσῴδιον ἐς Δῆλον τοῖς ἐπ'
Εὐρίπῳ

8) δι' ὅλου πλῆρες ὑπὸ τοῦ χαλκοῦ] *totum aere plenum.* Pro vulgata Διόλου cum *Sylb.* et *Kuhn.* reposui δι' ὅλου. Similiter L. VIII. C. 31. init. Δημήτηρ μὲν λίθου διὰ πάσης, et L. VIII. C. 46. in fine ἐλέφαντος διὰ παντὸς πεποιημένον.

9) τὸν Κάδμον] Cod. Mosc. exhibet τὸν βωμόν.

10) Προνόμου] De hoc vide not. 5. ad L. IV. C. 27. Multa de eo ejusque arte differit *Salmas.* Exercitat. p. 119.

11) αὐτοῖς] Cod. Mosc. αὐτῆς, scil. ἰδέας αὐλῶν.

12) ἐν αὐλοῖς] ἐν male intrusum et delendum esse videtur.

13) ἐπὶ τοῦ παντὸς etc.] *Sylb.* mavult ἔτι τοῦ π.

Εὐρίπῳ Χαλκιδεῦσι. τοῦτόν τε οὖν ἐνταῦθα οἱ Θηβαῖοι καὶ Ἐπαμινώνδαν τὸν Πολύμνιδος ἀνέθεσαν.

CAPUT XIII.

De Epaminonda ejusque rebus bello gestis — bello Lacedaemoniorum cum Thebanis — Scedaso ejusque filiabus — pugna apud Leuctra cum Lacedaemoniis commissa.

Τῷ δ' Ἐπαμινώνδα τὰ μὲν τῶν προγόνων ὑπῆρχεν ἐς γένους δόξαν, ὁ δέ οἱ πατὴρ χρημάτων εἵνεκα μέσου ἀνδρὸς ἀπέδει Θηβαίου· διδάγματά τε αὐτοῖς τά τε [1]) ἐπιχώρια ἔμαθεν ἐς τὸ ἀκριβέστατον, καὶ, ὡς ἤδη μειράκιον [2]), ἐφοίτησεν ὡς Λύσιν, ἄνδρα γένος μὲν Ταραντῖνον, ἐπιστάμενον δὲ τοῦ Πυθαγόρου τοῦ Σαμίου λόγους [3]). λέγεται δὲ ὁ Ἐπαμινώνδας, ἡνίκα ἐπολέμουν Λακεδαιμόνιοι Μαντινεῦσι, πεμφθῆναι σὺν ἄλλοις ἀνδράσιν ἐκ Θηβῶν Λακεδαιμονίοις ἐπαμύνειν· ἔχοντα δὲ τραύματα ἐν τῇ μάχῃ Πελοπίδαν ἐξέσωσεν ἐς ἅπαν ἀφικόμενος κινδύνου. χρόνῳ δὲ ὕστερον κατὰ πρεσβείαν ἐς Σπάρτην ἥκοντα Ἐπαμινώνδαν, ἅτε Λακεδαιμόνιοι συντίθεσθαι τοῖς Ἕλλησιν ἔφασαν εἰρήνην τὴν ἐπὶ Ἀνταλκίδου καλουμένην [4]), τηνικαῦτα Ἐπαμινώνδαν ἤρετο Ἀγησίλαος, εἰ κατὰ πόλιν ὀμνύναι Βοιω-

1) διδάγματά τε αὐτοῖς τά τε etc.] αὐτοῖς scil. Θηβαίοις. *Kuhn.* male pro αὐτοῖς emendat αὖθις. Equidem scribendum esse διδάγματα δὲ αὐτὸς τά τε etc. persuasum habeo.

2) ὡς ἤδη μειράκιον]. scil. ἦν. Nisi malis legere ὡς ἦν δὴ μειράκιον.

3) Λύσιν — λόγους] Vide Diogen. Laërt. L. VIII. f. 7. et ibi *Menag.*

4) εἰρήνην τὴν — καλουμένην] Vide supra not. 3. ad C. 1.

Βοιωτοὺς ἐάσουσιν ὑπὲρ τῆς εἰρήνης· οὐ πρότερόν γε,
εἶπεν, ὦ Σπαρτιάτα [5]), πρὶν ἢ καὶ τοὺς περιοίκους
2 ὀμνύοντας κατὰ πόλιν ἴδωμεν τοὺς ὑμετέρους. Ὡς
δὲ ὁ Λακεδαιμονίων καὶ Θηβαίων ἐξῆπτο ἤδη πόλεμος,
καὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι δυνάμει καὶ αὐτῶν καὶ τῶν συμ-
μάχων ἐπὶ τοὺς Θηβαίους ἦσαν, Ἐπαμινώνδας μὲν
ἔχων τοῦ στρατοῦ μοῖραν, ἀντεκάθητο ὑπὲρ τῆς Κη-
φισσίδος λίμνης, ὡς ποιησομένων ταύτῃ Πελοποννη-
σίων τὴν ἐσβολήν. Κλεόμβροτος δὲ ὁ Λακεδαιμονίων
βασιλεὺς ἐπὶ Ἀμβρυσσοῦ τρέπεται τῆς Φωκέων· ἀπο-
κτείνας δὲ Χαιρέαν, ὃς φυλάσσειν διετέτακτο τὰς
παρόδους, καὶ ἄλλους τοὺς σὺν αὐτῷ Θηβαίους, ὑ-
περέβη, καὶ ἐς Λεῦκτρα ἀφικνεῖται τὰ Βοιώτια· ἐν-
ταῦθα καὶ αὐτῷ Κλεομβρότῳ καὶ Λακεδαιμονίων τῷ
κοινῷ σημεῖα ἐγένετο ἐκ τοῦ θεοῦ. τοῖς βασιλεῦσιν
αὐτῶν ἐς τὰς ἐξόδους πρόβατα εἵπετο θεοῖς τε εἶναι
θυσίας, καὶ πρὸ τῶν ἀγώνων καλλιερεῖν· ταῖς δὲ
ποίμναις ἡγεμόνες τῆς πορείας ἦσαν αἶγες· κατοιά-
δας οἱ ποιμένες ὀνομάζουσιν αὐτάς. τότε οὖν ὁρμή-
σαντες ἐς τὴν ποίμνην λύκοι, τοῖς μὲν προβάτοις ἐγί-
γνοντο οὐδὲν βλάβος, οἱ δὲ τὰς αἶγας τὰς κατοιάδας
3 ἔκτεινον. Ἐλέγετο δὲ καὶ μήνιμα ἐς τοὺς Λακεδαι-
μονίους ἐκ θυγατέρων εἶναι τῶν Σκεδάσου [6]). Σκε-
δάσῳ γὰρ περὶ Λεῦκτρα οἰκοῦντι θυγατέρες Μολπία
γίνεται καὶ Ἱππώ· ταύτας ἐς ὥραν ἤδη προηκούσας
Λακεδαιμονίων ἄνδρες βιάζονται Παραθεμίδας καὶ
Φρουδαρχίδας καὶ Παρθένιος. καὶ αἵ τε παρθένοι
παραυ-

5) ὦ Σπαρτιάτα] Cod. Mosc. ὦ Σπαρτιᾶται.

6) ἐκ θυγατέρων εἶναι τῶν Σκεδάσου etc.] Haec quoque refert *Plutarch.* Pelopid. c. 20. et illas a loco Λευκτρίδας dictas fuisse memorat. *Diodor.* L. XV. c. 54. de *Leuctri* et *Scedasi* filiabus ista narrat.

παραυτίκα (οὐ γάρ σφισιν ἀνεκτὰ ἐφαίνετο εἶναι τὰ τῆς ὕβρεως) ἀπάγχουσιν αὐτάς· καὶ ὁ Σκέδασος (ἐς Λακεδαίμονα γὰρ ἐλθόντι οὐδεμία ἐγένετο αὐτῷ δίκη) οὗτος [7]) ἐς τὰ Λεῦκτρα ἐπανήκων, αὐτὸν διεργάζεται. τότε δὲ ὁ Ἐπαμινώνδας Σκεδάσῳ καὶ τοῖς παισὶν ἐνήγιζέ τε καὶ ηὔχετο [8]), ὡς οὐ μᾶλλον ὑπὲρ σωτηρίας Θηβαίων, ἢ καὶ τιμωρίας ἐκείνῳ τὸν ἀγῶνα ἐσόμενον. τῶν δὲ Βοιωταρχούντων οὐ κατὰ ταὐτὰ ἐγίνοντο αἱ γνῶμαι, διεστηκυῖαι δὲ πολὺ ἀπ' ἀλλήλων· Ἐπαμινώνδα μὲν γὰρ ἤρεσκε, καὶ Μάλγιδι [9]), καὶ Ξενοκράτει, κατὰ τάχος πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους ποιεῖσθαι μάχην· Δαμοκλείδας δὲ, καὶ Δαμόφιλος, καὶ Σιμάγγελος, συμβάλλειν μὲν οὐκ εἴων, ἐκέλευον δὲ ὑπεκθεμένους ἐς τὴν Ἀττικὴν γυναῖκας καὶ παῖδας, ὡς πολιορκησομένους αὐτοὺς παρασκευάζεσθαι. τῶν μὲν δὴ ἓξ ἐς τοσοῦτον ἦν κεχωρισμένα τὰ βουλεύματα· προσγινομένου δὲ ψήφου [10]) τοῖς περὶ τὸν Ἐπαμινώνδαν τοῦ ἑβδόμου τῶν Βοιωτάρχων, ὃς ἐφρούρει μὲν τὴν κατὰ τὸν Κιθαιρῶνα ἐσβολὴν, (ὄνομα δὲ ἦν οἱ Βραγχυλλίδης) τούτου τοῦ ἀνδρὸς, ὡς ἐπανῆλθεν ἐς τὸ στρατόπεδον, προσθεμένου τοῖς περὶ τὸν Ἐπαμινώνδαν, τότε καὶ πᾶσιν ἐδέδοκτο ἀγῶνι διακρίνεσθαι. τῷ δὲ Ἐπαμινώνδα καὶ ἐς ἄλλους Βοιωτῶν ὕποπτα ἦν, ἐς δὲ τοὺς Θεσπιεῖς καὶ περισσότερον· δείσας οὖν, μὴ σφᾶς παρὰ τὸ ἔργον προδῶσιν, ἀποχώρησιν παρεῖχεν ἀπὸ στρατοπέδου τοῖς ἐθέλουσιν οἴκαδε· καὶ οἱ Θεσπιεῖς τε ἀπαλλάσσονται πανδημεὶ, καὶ οἷστισιν

 ἄλλοις

7) οὗτος] *Sylburg.* conjicit οὕτως.

8) ἐνήγιζέ τε καὶ ηὔχετο] Cod. Mosc. εὐαγίζεται (scr. ἐναγίζεται) καὶ εὔχεται.

9) Μάλγιδι] *Kuhn.* hoc nomen corruptum et forte Τιμαγίδι legendum esse censet.

10) ψήφου] *Sylburg.* haud male conjicit ψήφῳ.

4 ἄλλοις Βοιωτῶν ὑπῆν δύσνοια ἐς τοὺς Θηβαίους. Ὡς δὲ ἐς χεῖρας συνήεσαν, ἐνταῦθα οἱ σύμμαχοι τῶν Λακεδαιμονίων, ἅτε αὐτοῖς καὶ τὸν πρὸ τοῦ χρόνου [11]) οὐκ ἀρεσκόμενοι, τὸ ἔχθος μάλιστα ἐπεδείκνυντο, οὔτε κατὰ χώραν μένειν ἐθέλοντες, ἐνδιδόντες δὲ, ὅπῃ σφίσιν οἱ πολέμιοι προσφέροιντο. αὐτοὺς δὲ Λακεδαιμονίους καὶ Θηβαίους ἐξ ἴσου καθίστη, τοὺς μὲν ἐμπειρία τε ἡ προϋπάρχουσα, καὶ ἅμα αἰδουμένους μὴ καταλῦσαι τῆς Σπάρτης τὸ ἀξίωμα· Θηβαῖοι δ᾽ ὑπὲρ τῆς πατρίδος καὶ πρὸ γυναικῶν τε καὶ παίδων [12]) τὸν κίνδυνον ἐφεστηκότα ἑώρων. ὡς δὲ ἄλλοι τε Λακεδαιμονίων τῶν ἐν τέλει καὶ ὁ βασιλεὺς ἐτεθνήκει Κλεόμβροτος, ἐνταῦθα τοὺς Σπαρτιάτας καὶ ταλαιπωρουμένους [13]) ἐπελάμβανεν ἀνάγκη μὴ ἐνδιδόναι. παρὰ γὰρ τοῖς Λακεδαιμονίοις αἴσχιστον ἐδέδοκτο εἶναι βασιλέως νεκρὸν ἐπὶ ἀνδράσι πολεμίοις γενόμενον περιοφθῆναι. Θηβαίοις μὲν ἡ νίκη κατείργαστο ἐπιφανέστατα πασῶν, ὁπόσας κατὰ Ἑλλήνων ἀνείλοντο Ἕλληνες· Λακεδαιμόνιοι δὲ ἐς τὴν ὑστεραίαν τοὺς τεθνεῶτας διενοοῦντο ὡς θάψοντες, καὶ ἀποστέλλουσι κήρυκα ἐς τοὺς Θηβαίους. Ἐπαμινώνδας δὲ ἐπιστάμενος, ὡς ἐπικρύπτεσθαι τὰς συμφορὰς ἀεί ποτε οἱ Λακεδαιμόνιοι πεφύκασιν, ἔφασκεν ἀναίρεσιν τῶν νεκρῶν προτέροις αὐτῶν διδόναι τοῖς συμμάχοις· ἐπὶ δ᾽ ἐκείνοις οὕτω καὶ τοὺς Λακεδαιμονίους ἠξίου [14]) θάπτειν

11) καὶ τὸν πρὸ τοῦ χρόνου] Rectius legendum esse κ. τὸν πρὸ τοῦ vel τούτου χρόνον, cum *Kuhnio* censeo.

12) γυναικῶν τε καὶ παίδων] Male vulgatum fuit δὲ, pro quo τε rescribere non haesitavi.

13) καὶ ταλαιπωρουμένους] Cod. Mosc. καὶ τοὺς ταλαιπωρουμένους. Male.

14) ἠξίου] Sic cum *Kuhnio* rescripsi pro perperam vulgato ἠξίουν· ad Epaminondam enim refertur oratio et praecedit ἔφασκεν.

πτειν τοὺς αὐτῶν. ὡς δὲ τῶν συμμάχων οἱ μὲν οὐδὲ ἀρχὴν ἀνῃροῦντο ἅτε οὐ τεθνεῶτος σφίσιν οὐδενὸς, τῶν δὲ ὀλίγον ἐφαίνετο εἶναι τὸ διεφθαρμένον, οὕτω Λακεδαιμόνιοί τε ἔθαπτον τοὺς αὐτῶν, καὶ ἤδη Σπαρτιάτας ἐξελήλεγκτο εἶναι τοὺς κειμένους. ἀπέθανον δὲ Θηβαίων καὶ ὅσοι παρέμειναν Βοιωτῶν ἑπτὰ καὶ τεσσαράκοντα ἄνδρες, Λακεδαιμονίων δὲ αὐτῶν πλείους ἢ χίλιοι [15]).

CAPUT XIV.

De iis, quae Leuctricam pugnam consecuta sunt — Epaminondas Thespienses, qui Ceressum confugerant, ejicit — Epaminondas ab Arcadibus arcessitur, Megalopolin condit et Messenen restituit — Epam. Iphicratem fugat — Epam. capitis arcessitur.

Καὶ μὲν δὴ [1]) παραυτίκα ὁ Ἐπαμινώνδας μετὰ τὴν μάχην Πελοποννησίων τοῖς λοιποῖς ἀπιέναι προειπὼν ἐπὶ τὰ οἰκεῖα, Λακεδαιμονίους ἐν τοῖς Λεύκτροις εἶχεν ἀπειλημμένους· ὡς δὲ ἤκουον τοὺς ἐκ τῆς πόλεως Σπαρτιάτας βοηθήσοντας τοῖς σφετέροις εἰς Λεῦκτρα ἰέναι πανδημεὶ, δίδωσιν οὕτω τοῖς ἀνδράσιν ἀπελθεῖν ὑποσπόνδους· ἔφη τε ἄμεινον ἔσεσθαι τὸν πόλεμον σφίσιν ἐκ Βοιωτῶν ἐς τὴν Λακεδαίμονα ἀπώσασθαι. Θεσπιεῦσι δὲ ὑφορωμένοις τήν τε ἐξαρχῆς ἐκ τῶν Θηβαίων δυσμένειαν, καὶ τὴν ἐν τῷ παρόντι αὐτῶν τύχην, τὴν μὲν πόλιν ἔδοξεν ἐκλιπεῖν, ἀναφεύγειν δὲ ἐς Κερησσόν.

15) ἀπέθανον — χίλιοι] Variant scriptores in numero occisorum utriusque exercitus memorando. Vide *Diodor.* L. XV. §. 56. et ibi *Wesseling.*

1) Καὶ μὲν δὴ] Cod. Mosc. τὸ μὲν δή.

ρησσόν. ἔστι δὲ ἐχυρὸν χωρίον ὁ Κερησσὸς ἐς τὴν Θεσπιέων [2]), ἐς ὃ καὶ πάλαι ποτὲ ἀνεσκευάσαντο κατὰ τὴν ἐπιστρατείαν τὴν Θεσσαλῶν. οἱ δὲ Θεσσαλοὶ τότε, ὡς ἑλεῖν τὸν Κερησσόν σφισι πειρωμένοις ἐφαίνετο ἐλπίδος κρεῖσσον, ἀφίκοντο ἐς Δελφοὺς παρὰ τὸν θεὸν, καὶ αὐτοῖς γίνεται μάντευμα τοιόνδε·

Λεῦκτρά τέ μοι σκιόεντα μέλει, καὶ Ἀλήσιον οὖδας,
Καί μοι τῶν Σκεδάσου [3]) μέλετον δυςπενθέε κούρα.
Ἔνθα μάχη πολύδακρυς ἐπέρχεται· οὐδέ τις αὐτὴν
Φράσσεται ἀνθρώπων, πρὶν κούριον ἀγλαὸν ἥβην.
Δωριέες ὀλέσωσ' [4]), ὅταν αἴσιμον ἦμαρ ἐπέλθῃ.
Τουτάκι δ' ἔστι Κερησσὸς ἁλώσιμος, ἄλλοτε δ' οὐχί.

2 Τότε δὲ, ὡς Ἐπαμινώνδας Θεσπιεῖς καταφεύγοντας ἐς τὸν Κερησσὸν ἐξεῖλε, πρὸς τὰ ἐν Πελοποννήσῳ παραυτίκα ἔσπευδεν, ἅτε καὶ τῶν Ἀρκάδων προθύμως μεταπεμπομένων· ἐλθὼν δὲ, Ἀργείους μὲν προσελάβετο ἑκουσίως συμμάχους, Μαντινέας δὲ κατὰ κώμας ὑπὸ Ἀγησιπόλιδος διῳκισμένους, ἐς τὴν ἀρχαίαν συνήγαγεν αὖθις πόλιν [5]). τὰ δὲ πολίσματα τὰ Ἀρκά-

2) ἐς τὴν Θεσπ.] Paulo insolentius ἐς τὴν dictum pro ἐν τῇ, et forte ita scribendum sit.

3) τῶν Σκεδάσου] Sylb. mavult τοῦ Σκεδ. Mox pro δυςπενθέε Camerar. in epigramm. exhibet πολυπενθέε.

4) ὀλέσωσ'] Cod. Mosc. ὀλέσωσιν.

5) Μαντινέας δὲ — πόλιν] Vide supra L. VIII. C. 8.

Ἀρκάδων, ὁπόσα εἶχεν ἀσθενῶς, καταλῦσαι πείσας τοὺς Ἀρκάδας, πατρίδα ἐν κοινῷ σφίσιν ᾤκισεν, ἣ Μεγάλη καὶ ἐς ἡμᾶς ἔτι καλεῖται πόλις. ὁ μὲν δὴ χρόνος βοιωταρχοῦντι Ἐπαμινώνδᾳ διήνυστο· τεθνάναι δὲ ἐτέτακτο ἐπιλαβόντα ἄνδρα τῆς ἀρχῆς. ὁ οὖν Ἐπαμινώνδας ὑπεριδὼν ὡς οὐκ ὄντα ἐν καιρῷ τὸν νόμον, ἐβοιωτάρχει· καὶ ἀφικόμενος τῷ στρατῷ πρὸς τὴν Σπάρτην, ὡς οὐκ ἀντεπῆγεν Ἀγησίλαος μαχούμενος[6]), οὕτω πρὸς οἰκισμὸν τρέπεται Μεσσήνης· καὶ οἰκιστὴς Μεσσηνίοις τοῖς νῦν ἐστιν Ἐπαμινώνδας· καί μοι τὰ ἐς τὸν οἰκισμὸν ἐδήλωσε τὰ ἐς αὐτοὺς ἔχοντα Μεσσηνίους[7]). Ἐν τούτῳ οἱ [8]) τῶν Θηβαίων σύμμαχοι κατ- 3
έτρεχον διασκεδασθέντες χώραν τὴν Λακωνικὴν, καὶ ἥρπαζον τὰ ἐξ αὐτῆς· τοῦτο Ἐπαμινώνδα παρέστησεν ὀπίσω Θηβαίους ἐς Βοιωτίαν ἐπαγαγεῖν· καὶ ὡς προϊὼν τῷ στρατῷ κατὰ Λέχαιον ἐγίνετο, καὶ διεξιέναι τῆς ὁδοῦ τὰ στενὰ καὶ δύσβατα ἔμελλεν, Ἰφικράτης ὁ Τιμοθέου πελταστὰς καὶ ἄλλην Ἀθηναίων ἔχων δύναμιν, ἐπιχειρεῖ τοῖς Θηβαίοις. Ἐπαμινώνδας δὲ τοὺς ἐπιθεμένους τρέπεται, καὶ πρὸς αὐτὸ ἀφικόμενος Ἀθηναίων τὸ ἄστυ, ὡς ἐπεξιέναι μαχουμένους τοὺς Ἀθηναίους ἐκώλυεν Ἰφικράτης, ὁ δὲ αὖθις ἐς τὰς Θήβας ἀπήλαυνε. Καὶ δίκην μὲν ἔφευγεν ὑπὲρ θανά- 4
του, διότι ἐβοιωτάρχησεν ἐξήκοντος ἤδη τοῦ χρόνου· λέγονται δὲ οἱ δικάζειν λαχόντες οὐδὲ ἀρχὴν περὶ αὐτοῦ θέσθαι τὴν ψῆφον.

6) μαχούμενος] Cod. Mosc. μαχουμένους.

7) καί μοι τὰ ἐς τὸν οἰκισμὸν ἐδήλωσε — Μεσσηνίους] Vide L. IV. C. 26.

8) Ἐν τούτῳ οἱ] Cod. Mosc. Ἐν τούτῳ δὲ οἱ.

CAPUT

CAPUT XV.

Thebani Alexandro, Theſſalorum tyranno, Pelopidam in vinculis tenenti bellum inferunt — Thebani Orchomenios expellunt — Epaminondas ad Mantineam a Gryllo Athenienſi occiditur — quae ſigno Epaminondae inſcripta fuerunt, memorantur.

Μετὰ δὲ ταῦτα [1]) ἐν Θεσσαλίᾳ δυναστεύων Ἀλέξανδρος Πελοπίδαν ἐλθόντα (ἀφίκετο δὲ ὡς παρὰ ἄνδρα ἰδίᾳ τε εὔνουν αὐτῷ καὶ Θηβαίων φίλον τῷ κοινῷ) παραγενόμενον δὴ τὸν Πελοπίδαν ὁ Ἀλέξανδρος δήσας εἶχεν ὑπὸ ἀπιστίας τε καὶ ὕβρεως. Θηβαῖοι δὲ ὑπεξιέναι παραυτίκα ἐπὶ τὸν Ἀλέξανδρον ὥρμηντο. ἡγεμόνα μὲν οὖν τῆς ἐξόδου Κλεομένην, καὶ ὑπ' αὐτὸν ἐποιήσαντο βοιωταρχοῦντα ἐν τῷ τότε τὴν στρατείαν [2]). Ἐπαμινώνδαν δὲ συνέβαινεν ἐν τοῖς στρατευομένοις τετάχθαι. γεγονυίας δὲ ἐκτὸς Πυλῶν οἱ [3]) τῆς δυνάμεως, ἐπιτίθεταί σφισιν ἐν δυσχωρίαις λοχήσας ὁ Ἀλέξανδρος. ὡς δὲ ἐφαίνετο ἄπορα εἶναι τὰ τῆς σωτηρίας, οὕτω δὴ ὅ τε λοιπὸς στρατὸς ἡγεμόνα ποιοῦνται τὸν Ἐπαμινώνδαν, καὶ οἱ Βοιωτάρχαι παραχωροῦσιν ἑκουσίως τῆς ἀρχῆς. Ἀλέξανδρος δὲ οὔτε ἔτι ἐθάρρει τὸν πόλεμον, στρατηγοῦντα ὁρῶν τοῖς ἐναντίοις
2 Ἐπαμινώνδαν, καὶ ἑκὼν Πελοπίδαν ἀφίησιν. Ἕως

δὲ

1) Μετὰ δὲ ταῦτα etc.] Prolixius haec narrat Plutarch. Pelopid. c. 27. ſq.

2) βοιωταρχοῦντα — τὴν στρατείαν] *eum, qui Boeotarchi munus ſustinens expeditioni intererat.* Sed in Cod. Moſc. abeſt τὴν στρατείαν, et *Sylb.* ac *Kuhn.* emendantes τὴν στρατιὰν interpretantur: *et ipſius Boeotarchi imperio ſubjecerunt exercitum.*

3) ἐκτὸς Πυλῶν οἱ] ſcilicet Κλεομένει. Pro ἐκτὸς *Amaſ.* legiſſe videtur ἐντὸς, quod cum *Sylb.* probo; congruit enim cum ſubſequentibus ἐν δυσχωρίαις.

δὲ ἀπῆν ὁ Ἐπαμινώνδας, Ὀρχομενίους Θηβαῖοι ποιοῦσιν ἀναστάτους ἐκ τῆς χώρας· συμφορὰν δὲ τὴν ἀνάστασιν τοῖς Ὀρχομενίοις [4]) ἐνόμιζεν ὁ Ἐπαμινώνδας, καὶ οὔ ποτ' ἂν ἐξεργασθῆναι τόλμημα τοιοῦτον αὐτοῦ γε παρόντος ἔφασκεν ὑπὸ Θηβαίων. ὡς δὲ βοιωταρχεῖν οὐδεὶς ᾕρητο, καὶ στρατὸς Βοιωτῶν ἀφίκετο αὖθις ἐς Πελοπόννησον, ἐκράτησε μὲν περὶ Λέχαιον Λακεδαιμονίους μάχῃ, σὺν δέ σφισιν Ἀχαιῶν Πελληνέας καὶ Ἀθηναίων, οὓς Χαβρίας ἦγεν ἐξ Ἀθηνῶν. Θηβαίοις δὲ ἦν καθεστηκὸς, τοὺς μὲν ἄλλους, ὁπόσους αἰχμαλώτους ἕλοιεν, ἀφιέναι χρημάτων, τοὺς δὲ ἐκ Βοιωτῶν φεύγοντας ζημιοῦν θανάτῳ. πόλισμα οὖν ἑλὼν Σικυωνίων Φουβίαν [5]), ἔνθα ἦσαν τὸ πολὺ οἱ Βοιώτιοι φυγάδες, στιγμὴν [6]) ἀφίησι τοὺς ἐγκαταληφθέντας, ἄλλην σφίσιν ἣν ἔτυχε πατρίδα ἐπονομάζων ἑκάστῳ.
Ὡς δὲ ἀφίκετο πρὸς Μαντίνειαν τῇ 3
στρατιᾷ, νικῶν καὶ τότε ὑπὸ ἀνδρὸς ἀπέθανεν Ἀθηναίου, καὶ Ἀθήνησιν [7]) ἐν ἵππων μάχῃ τὸν Ἐπαμινώνδαν ὁ ἀνὴρ οὗτος γέγραπται φονεύων Γρύλλος ὁ Ξενοφῶντος, Ξενοφῶντος δὲ τοῦ Κύρῳ ὁδοῦ μετασχόντος ἐπὶ βασιλέα Ἀρταξέρξην, καὶ ὀπίσω τοῖς Ἕλλησιν ἐπὶ θάλασσαν ἡγησαμένου.

Τῷ

4) τοῖς Ὀρχομενίοις] *Sylb.* mavult τῶν Ὀρχομενίων.

5) Φουβίαν] Steph. Byz. exhibet Φοιβίαν.

6) στιγμὴν] *Amaſ.*, qui interpretatus eſt *notis compunctos*, legiſſe videtur στιγμῇ vel στιγματίας. Forte vera lectio fuerit: φυγάδες, ἐς στιγμὴν ἀφ., *eos dimittit, ut notis patriae inuſtis ſignarentur.* Similiter Thebanos ad Xerxem transeuntes Perſae ἔστιζον στίγματα βασιλήϊα, uti in Herodoto legimus L. VII. ſ. 233. — *Sylb.* hic emendat ἐπὶ τιμῇ vel τιμῆς ἀφ., *pretio dimittit*; et *Kuhn.* ἔτι γε μὴν, *nihilominus etiam.* Equidem, ſi hariolando emendare licet, ſcriberem σῖγα μὴν, (clam) *tacite eos dimittit.*

7) καὶ Ἀθήνησιν etc.] Vide L. I. C. 3. §. 3.

Τῷ δὲ ἀνδριάντι τοῦ Ἐπαμινώνδου καὶ ἐλεγεῖα ἔπεστιν ἄλλα τε ἐς αὐτὸν λέγοντα, καὶ ὅτι Μεσσήνης γένοιτο οἰκιστὴς, καὶ τοῖς Ἕλλησιν ὑπάρξαι ἐλευθερία δι' αὐτοῦ· καὶ οὕτως ἔχει τὰ ἐλεγεῖα·

Ἡμετέραις βουλαῖς Σπάρτη μὲν ἐκείρατο δόξαν,
Μεσσήνη δ' ἱερὰ τέκνα χρόνῳ δέχεται·
Θῆβαι δ' ὅπλοισι μεγάλη πόλις [8]) ἐστεφάνωται,
Αὐτόνομος δ' Ἑλλὰς πᾶσ' ἐν ἐλευθερίῃ.

τούτῳ μὲν τοσαῦτα ἦν ἐς δόξαν.

CAPUT XVI.

Reliqua Thebarum memoranda, Ammonis delubrum a Pindaro dedicatum — de tribus Veneris cognominibus ab Harmonia inditis — Cereris θεσμοφόρου templum et signum — Bacchi Lysii delubrum.

Οὐ πόῤῥω δέ ἐστι ναὸς Ἄμμωνος· καὶ τὸ ἄγαλμα ἀνέθηκε μὲν Πίνδαρος, Καλάμιδος δέ ἐστιν ἔργον. ἀπέπεμψε δὲ ὁ Πίνδαρος καὶ Λιβύης ἐπ' Ἀμμωνίους τῷ Ἄμμωνι ὕμνους· οὗτος [1]) καὶ ἐς ἐμὲ ἦν ὁ ὕμνος ἐν τριγώνῳ στήλῃ παρὰ τὸν βωμὸν, ὃν Πτολεμαῖος ὁ Λάγου τῷ Ἄμμωνι ἀνέθηκε. Θηβαίοις δὲ μετὰ τοῦ Ἄμμωνος τὸ ἱερὸν οἰωνοσκοπεῖόν τε Τειρεσίου καλούμενον, καὶ

8) Θῆβαι — μεγάλη πόλις] *Sylb.* conjicit Θήβης — Μεγάλη π. Vide supra C. 14.: πατρίδα ἐν κοινῷ σφίσιν ᾤκισεν, ἡ Μεγάλη καὶ ἐς ἡμᾶς ἔτι καλεῖται πόλις.

1) ὕμνους· οὗτος] Cod. Mosc. ὕμνους· καὶ οὗτος. *Schneider* V. C., qui *Carm. Pindaric. Fragm.* p. 33. paucula ex hoc hymno in medium profert, pro ὕμνους legendum putat ὕμνον.

καὶ πλησίον Τύχης ἐστὶν ἱερόν· φέρει μὲν δὴ Πλοῦτον
παῖδα· ὡς δὲ Θηβαῖοι λέγουσι, χεῖρας μὲν τοῦ ἀ-
γάλματος καὶ πρόσωπον Ξενοφῶν εἰργάσατο Ἀθη-
ναῖος, Καλλιστόνικος δὲ τὰ λοιπὰ ἐπιχώριος. σοφὸν
μὲν δὴ καὶ τούτοις τὸ βούλευμα, ἐσθεῖναι Πλοῦτον ἐς
τὰς χεῖρας ἅτε μητρὶ ἢ τροφῷ τῇ Τύχῃ· σοφὸν δὲ οὐχ
ἧσσον Κηφισοδότου· καὶ γὰρ οὗτος τῆς Εἰρήνης τὸ ἄ-
γαλμα Ἀθηναίοις Πλοῦτον ἔχουσαν πεποίηκεν [2]).
Ἀφροδίτης δὲ Θηβαίοις [3]) ξόανά ἐστιν, οὕτω δὴ ἀρ- 2
χαῖα [4]), ὥστε καὶ ἀναθήματα Ἁρμονίας εἶναί φασιν αὐ-
τά, ἐργασθῆναι δὲ αὐτὰ ἀπὸ τῶν ἀκροστολίων [5]), ἃ
ταῖς Κάδμου ναυσὶν ἦν ξύλου πεποιημένα· καλοῦσι
δὲ Οὐρανίαν, τὴν δὲ αὐτῶν Πάνδημον, καὶ Ἀποστρο-
φίαν τὴν τρίτην· ἔθετο δὲ τῇ Ἀφροδίτῃ τὰς ἐπωνυ-
μίας ἡ Ἁρμονία· τὴν μὲν Οὐρανίαν ἐπὶ ἔρωτι καθα-
ρῷ, καὶ ἀπηλλαγμένῳ πόθου σωμάτων· Πάνδημον
δὲ ἐπὶ ταῖς μίξεσι· τρίτην δὲ Ἀποστροφίαν, ἵνα ἐ-
πιθυμίας τε ἀνόμου καὶ ἔργων ἀνοσίων ἀποστρέφῃ τὸ
γένος τῶν ἀνθρώπων. πολλὰ γὰρ τὰ μὲν ἐν Βαρβά-
ροις ἠπίστατο ἡ Ἁρμονία, τὰ δὲ καὶ παρ' Ἕλλησιν ἤδη
τετολμημένα, ὁποῖα καὶ ὕστερον ἐπὶ τῇ Ἀδώνιδος μη-
τρὶ [6]), καὶ ἐς Φαίδραν τε τὴν Μίνω, καὶ ἐς τὸν Θρᾷ-

κα

2) καὶ γὰρ οὗτος τῆς Εἰρήνης τὸ ἄγαλμα Ἀθ. Πλ. ἔχουσαν πεπ.] Vide L. I. C. 8. §. 3. Ad Εἰρήνην relatum est ἔχουσαν, non ad ἄγαλμα.

3) Θηβαίοις] Cod. Mosc. male dat Ἀθηναίοις.

4) οὕτω δὴ ἀρχαῖα] Dedi δὴ ex Codice Mosc. pro vulgato δέ.

5) ἀκροστολίων] Sic, *Sylburgio* monente, rescripsi pro perperam vulgato ἀκροσόλων. De his *summae prorae insignibus* vide *Wesseling.* ad Diodor. L. XVIII. c. 75.

6) ἐπὶ τῇ Ἀδώνιδος μητρὶ] *Myrrham* seu *Smyrnam* ejusque cum patre concubitum innuit; vide *Ovid.* Metamorph. L. X. vers. 300. sq. ibique commentat.

3 κα Τηρέα ᾄδεται. Τὸ δὲ τῆς Δήμητρος ἱερὸν τῆς Θεσμοφόρου Κάδμου καὶ τῶν ἀπογόνων οἰκίαν ποτὲ εἶναι λέγουσι· Δήμητρος δὲ ἄγαλμα ὅσον ἐς στέρνα ἐστὶν ἐν τῷ φανερῷ· καὶ ἀσπίδες ἐνταῦθα ἀνάκεινται χαλκαῖ· Λακεδαιμονίων δὲ ὁπόσοι τῶν ἐν τέλει περὶ Λεῦ-
4 κτρα ἐτελεύτησαν, φασὶν εἶναι. Πρὸς δὲ ταῖς καλουμέναις πύλαις Προιτίσι θέατρον ᾠκοδόμηται, καὶ ἐγγυτάτω τοῦ θεάτρου Διονύσου ναός ἐστιν ἐπίκλησιν Λυσίου. Θηβαίων γὰρ αἰχμαλώτους ἄνδρας ἐχομένους ὑπὸ Θρακῶν, ὡς ἀγόμενοι κατὰ τὴν Ἁλιαρτίαν[7]) ἐγίνοντο, ἔλυσεν ὁ θεός, καὶ ἀποκτεῖναί σφισι τοὺς Θρᾶκας παρέδωκεν ὑπνωμένους. ἐνταῦθα οἱ Θηβαῖοι τὸ ἕτερον τῶν ἀγαλμάτων φασὶν εἶναι Σεμέλης· ἐνιαυτοῦ δὲ ἅπαξ ἑκάστου τὸ ἱερὸν ἀνοιγνῦναί[8]) σφισιν ἔθος ἐν ἡμέραις τακταῖς. καὶ οἰκίας τῆς Λύκου τὰ ἐρείπια, καὶ Σεμέλης μνῆμά ἐστιν· Ἀλκμήνης δὲ οὐ μνῆμα, γενέσθαι δὲ αὐτὴν[9]), ὡς ἀπέθανε, λίθον φασὶν ἐξ ἀνθρώπου, καὶ Μεγαρεῦσι τὰ ἐς αὐτὴν οὐχ ὁμολογοῦσι[10])· διάφορα δὲ καὶ τὰ λοιπὰ ὡς τὸ πολὺ ἀλλήλοις λέγουσιν Ἕλληνες. Θηβαίοις δὲ ἐνταῦθα καὶ τὰ μνήματα πεποίηται τῶν Ἀμφίονος παίδων, χωρὶς μὲν τῶν ἀρσένων, ἰδίᾳ δὲ ταῖς παρθένοις.

7) Ἁλιαρτίαν] scil. χώραν, cujus urbs Ἁλίαρτος fuit, de qua C. 32. sq.

8) ἀνοιγνῦναι] Ex Codice Mosc. rescripsi pro vulgata insolentiori verbi forma ἀνοιγῦναι.

9) γενέσθαι δὲ αὐτὴν etc.] De hac fabula vide *Antonini Liberal.* Metamorph. C. 33. in fine, ubi hunc lapidem in luco Thebis repositum ibique Alcmenae heroum fuisse memoratur.

10) καὶ Μεγαρεῦσι — ὁμολογ.] De hoc vide L. I. C. 41. init.

CAPUT XVII.

De aliis Thebarum memorandis, Dianae Eucleae delubro et Antipoeni filiabus pro patria mortem ſponte oppetentibus — Minervae Zoſteriae ſignis — Zethi et Amphionis ſepulcro — de Phoco et Antiope narratio — de ſaxis, quae Amphionis cantum ſecuta ſunt.

Πλησίον δὲ Ἀρτέμιδος ναός ἐστιν Εὐκλείας· Σκόπα δὲ τὸ ἄγαλμα ἔργον. ταφῆναι δὲ ἐντὸς τοῦ ἱεροῦ θυγατέρας Ἀντιποίνου λέγουσιν, Ἀνδρόκλειάν τε καὶ Ἀλκίδα. μελλούσης γὰρ πρὸς Ὀρχομενίους γίγνεσθαι μάχης Θηβαίοις καὶ Ἡρακλεῖ, λόγιόν σφισιν ἦλθεν ἔσεσθαι τοῦ πολέμου κράτος ἀποθανεῖν αὐτοχειρίᾳ θελήσαντος, ὃς ἂν τῶν ἀστῶν ἐπιφανέστατος κατὰ γένους ἀξίωμα ᾖ. Ἀντιποίνῳ μὲν οὖν (τούτῳ γὰρ τὰ ἐς τοὺς προγόνους μάλιστα ὑπῆρχεν ἔνδοξα) οὐχ ἡδὺ ἦν ἀποθνήσκειν πρὸ τοῦ δήμου, ταῖς δὲ Ἀντιποίνου θυγατράσιν ἤρεσκε· διεργασάμεναι δὲ αὑτὰς, τιμὰς ἀντὶ τούτων ἔχουσι. τοῦ ναοῦ δὲ τῆς Εὐκλείας Ἀρτέμιδος λέων ἐστὶν ἔμπροσθεν, λίθου πεποιημένος· ἀναθῆναι δὲ ἐλέγετο Ἡρακλῆς, Ὀρχομενίους καὶ τὸν βασιλέα αὐτῶν Ἐργῖνον τὸν Κλυμένου νικήσας τῇ μάχῃ [1]). πλησίον δὲ Ἀπόλλων τέ ἐστιν ἐπίκλησιν Βοηδρόμιος, καὶ Ἀγοραῖος Ἑρμῆς καλούμενος· Πινδάρου καὶ τοῦτο ἀνάθημα. ἀπέχει δὲ ἡ πυρὰ τῶν Ἀμφίονος παίδων ἥμισυ σταδίου μάλιστα ἀπὸ τῶν τάφων [2])· μένει δὲ ἡ τέφρα καὶ ἐς τόδε ἔτι ἀπὸ τῆς

D 2 πυρᾶς

1) Ἡρακλῆς — τῇ μάχῃ] Ad hoc conferend. L. IX. C. 37. init.

2) ἀπὸ τῶν τάφων] Haec ſepulcra memorata ſunt in fine Capitis 16.

2 πυρᾶς [3]). Πλησίον δὲ Ἀμφιτρύωνος δύο ἀγάλματα
λίθινα λέγουσιν Ἀθηνᾶς ἐπίκλησιν Ζωστηρίας [4])· λα-
βεῖν γὰρ τὰ ὅπλα αὐτὸν ἐνταῦθα, ἡνίκα Εὐβοεῦσι
καὶ Χαλκώδοντι ἔμελλεν ἀντιτάξεσθαι [5])· τὸ δὲ ἐν-
δῦναι τὰ ὅπλα ἐκάλουν ἄρα οἱ παλαιοὶ ζώσασθαι·
καὶ δὴ Ὅμηρον [6]) Ἄρει τὸν Ἀγαμέμνονα ποιήσαντα
ἐοικέναι τὴν ζώνην τῶν ὅπλων τὴν σκευὴν φασιν εἰ-
3 κάζειν. Ζήθῳ δὲ μνῆμα καὶ Ἀμφίονι ἐν κοινῷ γῆς
χώματι οὐ μέγα. ὑφαιρεῖσθαι δ' ἐθέλουσιν ἀπ' αὐ-
τοῦ τῆς γῆς οἱ Τιθορέαν ἐν τῇ Φωκίδι ἔχοντες· ἐθέ-
λουσι δὲ, ἐπειδὰν τὸν ἐν οὐρανῷ ταῦρον ὁ ἥλιος διεξίῃ·
τηνικαῦτα γὰρ, ἢν ἀπ' αὐτοῦ λαβόντες γῆν τῷ Ἀν-
τιόπης μνήματι περιάψωσι, Τιθορεεῦσιν [7]) οἴσει καρ-
πὸν ἡ χώρα, Θηβαίοις δὲ οὐχ ὁμοίως. καὶ ἐπὶ τούτῳ
φρουρὰν οἱ Θηβαῖοι τότε ἔχουσι τοῦ μνήματος.
4 Ταῦτα δὲ αἱ πόλεις αὗται πεπιστεύκασιν ἐκ χρησμῶν
τῶν Βάκιδος [8]). ἔστι γὰρ καὶ τάδε ἐν τοῖς χρησμοῖς·

Ἀλλ' ὁπόταν Τιθορεὺς Ἀμφίονί τε Ζήθῳ τε
Χύτλα καὶ εὐχωλὰς, μειλίγματά τ' [9]) ἐν
χθονὶ χεύῃ,

Θερ-

3) ἀπὸ τῆς πυρᾶς] *Amas.* vertens *in eo rogo* legisse videtur ἐπὶ τ. π.

4) Ἀθηνᾶς ἐπίκλησιν Ζωστηρίας] Minervae *sese accingentis.* Plura de ea disserit *Winkelm.* Descript. des pierr. grav. p. 62. 63.

5) ἡνίκα Εὐβοεῦσι — ἀντιτάξεσθαι] Confer supra L. VIII. C. 15. et infra L. IX. C. 19., ac vide de hoc *Chalcodonte*, Abantis filio, Eustath. ad Iliad. β. vers. 542.

6) Ὅμηρον etc.] Vide Iliad. β. vers. 478. 479. et ibi Eustath.

7) Τιθορεεῦσιν] *Sylb.* recte monet, scribendum esse vel Τιθορανεῦσι vel Τιθορεῦσι· de qua nominis formae varietate vid. not. ad L. X. C. 32.

8) Βάκιδος] Cod. Mosc. et Aldina male hoc nomen gemino κ scriptum exhibent. Vide de *Bacide* supra not. 2. ad L. IV. C. 27.

9) μειλίγματά τ'] Cod. Mosc. μειλίγματ'.

Θερμομένου ταύροιο κλυτοῦ μένει ἠελίοιο·
Καὶ τότε δὴ πεφύλαξο πόλει κακὸν οὐκ ἀλαπαδνὸν
Ἐρχόμενον. καρποὶ γὰρ ἀποφθινύθουσιν ἐν αὐτῇ
Γαίης δασσαμένων, Φώκου δ' ἐπὶ σῆμα φερόντων.

Φώκου δὲ μνῆμα ὁ Βάκις εἴρηκεν ἐπὶ αἰτίᾳ τοιᾶδε. ἡ γυνὴ τοῦ Λύκου [10]) Διόνυσον θεῶν μάλιστα ἦγεν ἐν τιμῇ· παθούσης δὲ αὐτῆς τὰ λεγόμενα [11]), Διόνυσος νεμεσᾷ τῇ Ἀντιόπῃ· ἐπίφθονοι δὲ ἀεί πως παρὰ θεῶν αἱ ὑπερβολαὶ τῶν τιμωριῶν εἰσι [12])· λέγουσιν οὖν, Ἀντιόπην μανῆναι, καὶ ἐκστᾶσαν τῶν φρενῶν ἀνὰ πᾶσαν πλανᾶσθαι τὴν Ἑλλάδα· Φῶκον δὲ τὸν Ὀρνυτίωνος τοῦ Σισύφου περιτυχεῖν αὐτῇ, καὶ ἔχειν γυναῖκα ἰασάμενον· καὶ δὴ ὁ τάφος ἐν κοινῷ τῇ Ἀντιόπῃ καὶ Φώκῳ πεποίηται. Τοὺς δὲ παρὰ Ἀμφίονος μνῆμα λίθους, οἳ κάτωθεν ὑποβέβληνται, μήτε ἄλλως εἰργασμένοι πρὸς τὸ ἀκριβέστατον, ἐκείνας εἶναί φασι τὰς πέτρας, αἳ τῇ ᾠδῇ τοῦ Ἀμφίονος ἠκολού-

10) ἡ γυνὴ τοῦ Λύκου] *Dirce*; vide C. 25.

11) παθούσης — τὰ λεγόμενα] Vulgatum ποθούσης ab hoc loco prorsus alienum fuit; quare verissimam *Kuhnii* emendationem παθούσης reponere non haesitavi. Similiter πόθος et πάθος confusa; vide *Davis.* ad Maxim. Tyr. L. 39. f. 3. Quae *Dirce* a filiis Antiopes, hac ipsa annuente, perpessa est, satis sunt nota; vide Apollodor. L. III. C. 5. §. 5. et confer Paus. L. IX. C. 25.

12) ἐπίφθονοι δὲ — εἰσι] *nimiae ultiones semper fere apud deos sunt invidiosae.* Male contra ista interpretatus est *Amas.*: *uti acres et immodicae sunt a diis animadversiones.* Pausanias scilicet hic expressit Herodotum L. IV. in fine: ὡς ἄρα ἀνθρώποισι αἱ λίην ἰσχυραὶ τιμωρίαι πρὸς θεῶν ἐπίφθονοι γίνονται.

θησαν. τοιαῦτα δὲ ἕτερα λέγεται καὶ περὶ Ὀρφέως, ὡς κιθαρῳδοῦντι πεποίηται αὐτῷ ἀκολουθεῖν τὰ θηρία.

CAPUT XVIII.

Memoranda ſepulcra in via a Thebis Chalcidem verſus, Menalippi — Tydei — ſepulcra Oedipi filiorum et ſacra, quae ibi fiunt — ſepulcrum Hectoris et Oedipodius fons.

Ἐκ Θηβῶν δὲ ὁδὸς ἐς Χαλκίδα κατὰ πύλας ἐςὶ τὰς
Προιτίδας. τάφος δὲ ἐπὶ τῇ λεωφόρῳ δείκνυται Με-
λανίππου, Θηβαίων ἐν τοῖς μάλιςα ἀγαθοῦ τὰ πο-
λεμικά· καὶ ἡνίκα ἐπεςράτευσαν οἱ Ἀργεῖοι, Τυδέα
τε ὁ Μελάνιππος οὗτος καὶ ἀδελφῶν τῶν Ἀδράςου [1])
Μηκιςέα ἀπέκτεινε· καί οἱ καὶ αὐτῷ τὴν τελευτὴν ὑπὸ
2 Ἀμφιαράῳ [2]) γενέσθαι λέγουσι. Τούτου δὲ ἐγγύ-
τατα τρεῖς εἰσιν ἀργοὶ λίθοι· Θηβαίων δὲ οἱ τὰ ἀρ-
χαῖα μνημονεύοντες Τυδέα φασὶν ἐνταῦθα εἶναι τὸν
κείμενον, ταφῆναι δὲ αὐτὸν ὑπὸ Μαίονος· καὶ ἐς μαρ-
τυρίαν τοῦ λόγου παρέχουσι τὸ ἐν Ἰλιάδι ἔπος [3])·

Τυδέος, ὃν Θήβησι χυτὴ κατὰ γαῖα καλύπτει.

3 Ἑξῆς δέ ἐςι τῶν Οἰδίποδος παίδων μνήματα, καὶ τὰ
ἐπ᾽ αὐτοῖς δρώμενα, ἃ οὐ θεασάμενος [4]) πιςὰ ὅμως
ὑπεί

1) ἀδελφῶν τῶν Ἀδρ.] *Amaſ.* legiſſe videtur ἀδελφὸν τόν· ſed vulgata bene ferri poteſt, cum Adraſto quatuor fratres fuerint. Vid. Apollodor. L. I. C. 9. §. 13.

2) ὑπὸ Ἀμφιαράῳ] *Sylb.* mavult ὑπὸ Ἀμφιαράου· quae ſane uſitatior ſyntaxis eſt.

3) τὸ ἐν Ἰλιάδι ἔπος] Vide Iliad. ξ. verſ. 114.

4) δρώμενα, ἃ οὐ θεασ. etc.] Sic δρώμενα ad praecedens ἐςι referendum eſſet; ſed ἃ male repetitum delere, et δρώμενα ſequentibus jungere, rectius eſſe videtur.

ὑπείληφα εἶναι. Φασὶ γὰρ καὶ ἄλλοις οἱ Θηβαῖοι τῶν
καλουμένων ἡρώων καὶ τοῖς παισὶν ἐναγίζειν τοῖς Οἰ-
δίποδος· τούτοις δὲ ἐναγιζόντων αὐτῶν, τὴν φλόγα,
ὡσαύτως δὲ καὶ τὸν ἀπ' αὐτῆς καπνὸν διχῆ διΐςασθαι.
ἐμὲ δὲ ἐπηγάγετο, ὧν λέγουσιν, ἐς πίςιν, ἰδόντα ἄλλο
τοιόνδε. ἐν Μυσίᾳ τῇ ὑπὲρ Καΐκου [5]) πόλισμά ἐςι
Πιονίαι· τὸν δὲ οἰκιςὴν οἱ ἐνταῦθα Πίονιν τῶν τινα ἀ-
πογόνων τῶν Ἡρακλέους φασὶν εἶναι· μελλόντων δ'
ἐναγίζειν αὐτῷ, καπνὸς αὐτόματος ἄνεισιν ἐκ τοῦ τά-
φου· ταῦτα μὲν οὖν συμβαίνοντα ἴδον. Θηβαῖοι δὲ
καὶ Τειρεσίου μνῆμα ἀποφαίνουσι, πέντε μάλιςα καὶ
δέκα ἀπωτέρω ςαδίοις ἢ Οἰδίποδος τοῖς παισίν ἐςιν ὁ
τάφος· ὁμολογοῦντες δὲ καὶ οὗτοι συμβῆναι Τειρεσίᾳ
τὴν τελευτὴν ἐν τῇ Ἁλιαρτίᾳ, τὸ παρὰ σφίσιν ἐθέ-
λουσιν εἶναι κενὸν μνῆμα. Ἔςι δὲ καὶ Ἕκτορος Θη- 4
βαίοις τάφος τοῦ Πριάμου πρὸς Οἰδιποδίᾳ καλουμένῃ
κρήνῃ· κομίσαι δὲ αὐτοῦ τὰ ὀςᾶ ἐξ Ἰλίου φασὶν ἐπὶ
τοιῷδε μαντεύματι [6])·

Θηβαῖοι Κάδμοιο πόλιν καταναιετάοντες,
Αἴκ' ἐθέλητε πάτραν οἰκεῖν σὺν ἀμύμονι πλούτῳ,
Ἕκτορος ὀςέα Πριαμίδου κομίσαντες ἐς οἴκους
Ἐξ Ἀσίης, Διὸς ἐννεσίῃς ἥρωα σέβεσθε [7]).

τῇ δὲ Οἰδιποδίᾳ κρήνῃ τὸ ὄνομα ἐγένετο, ὅτι ἐς αὐτὴν
τὸ αἷμα ἐνίψατο Οἰδίπους τοῦ πατρῴου φόνου. πρὸς

5) ἐν Μυσίᾳ τῇ ὑπὲρ Καΐκου] Pro Μυσίᾳ in margine Codicis Mosc. exhibetur Ἀσίᾳ. Male vulgatum Καύκου mutavi cum Καΐκου.

6) Ἔςι δὲ καὶ Ἕκτορος — μαντεύματι] Firmantur haec schol. ad Iliad. ν. vers. 1. et ad Lycophr. Alex. vers. 1194., ubi pro Οἰδιποδίᾳ legitur Οἰδιποδείᾳ.

7) σέβεσθε] Cod. Mosc. et Aldina dant σέβεσθαι, scilic. δεῖ.

δὲ τῇ πηγῇ τάφος ἐστὶν Ἀσφοδίκου· καὶ ὁ Ἀσφόδικος οὗτος ἀπέκτεινεν ἐν τῇ μάχῃ τῇ πρὸς Ἀργείους Παρθενοπαῖον τὸν Ταλαοῦ, καθὰ οἱ Θηβαῖοι λέγουσιν· ἐπεὶ τά γε ἐν Θηβαΐδι [8]) ἔπη τὰ ἐς τὴν Παρθενοπαίου τελευτὴν Περικλύμενον τὸν ἀνελόντα φασὶν εἶναι.

CAPUT XIX.

De loco Teumesso et Minervae Telchiniae templo — Glisantis reliquiis et loco *Serpentis Caput* dicto — monte et Jove Hypato — Harmatis et Mycalessi urbium reliquiis ac Cereris Mycalessiae templo — Aulide et memorandis ibi.

Ἐπὶ ταύτῃ τῇ λεωφόρῳ χωρίον ἐστὶ Τευμησσός [1])· Εὐρώπην δὲ ὑπὸ Διὸς κρυφθῆναί φασιν ἐνταῦθα. ἕτερος δὲ ἐς ἀλώπεκα ἐπίκλησιν Τευμησσίαν λόγος ἐστὶν [2]), ὡς ἐκ μηνίματος Διονύσου τὸ θηρίον ἐπ' ὀλέθρῳ τραφείη Θηβαίων, καὶ ὡς ὑπὸ τοῦ κυνὸς, ὃν Πρόκριδι τῇ Ἐρεχθέως ἔδωκεν Ἄρτεμις, ἁλίσκεσθαι μέλλουσα, αὐτή τε λίθος ἐγένετο ἡ ἀλώπηξ καὶ ὁ κύων οὗτος. καὶ Ἀθηνᾶς ἐν Τευμησσῷ Τελχινίας ἐστὶν ἱερὸν, ἄγαλμα οὐκ ἔχον· ἐς δὲ τὴν ἐπίκλησιν αὐτῆς ἐστιν εἰκάζειν, ὡς τῶν ἐν Κύπρῳ ποτὲ οἰκησάντων Τελχίνων ἀφικο-

8) ἐν Θηβαΐδι] Rectius scribendum esse videtur ἐν τῇ Θηβαΐδι, uti supra L. VIII. C. 25., ubi de hoc carmine vide, quae dicta sunt in Addendis ad not. 14. Conf. not. ad L. IX. C. 9. in fine.

1) χωρίον ἐστὶ Τευμησσός] *Steph. Byz.* et *Hesych.* Teumessus dicitur *mons* Boeotiae; nominis originem ex *Antimachi* Thebaide in medium profert *Stephan.*

2) ἕτερος δὲ ἐς ἀλώπεκα ἐπ. Τευμησσίαν λ. ἐσ.] Hanc fabulam prolixius exhibet *Antonin. Liber.* Metamorph. C. 41. p. 284., ubi vid. Muncker.

ἀφικομένη μοῖρα ἐς Βοιωτοὺς, ἱερὸν ἱδρύσατο Ἀθηνᾶς
Τελχινίας. Τευμησσοῦ δὲ ἐν ἀριστερᾷ σταδίους προελ- 2
θόντι ἑπτὰ, Γλισᾶντός [3]) ἐστιν ἐρείπια, πρὸς δὲ αὐ-
τῶν [4]) ἐν δεξιᾷ τῆς ὁδοῦ χῶμα οὐ μέγα, ὕλη τε ἀ-
γρίᾳ σύσκιον καὶ ἡμέροις δένδροις· ἐτάφησαν δὲ αὐ-
τόθι οἱ μετὰ Αἰγιαλέως ποιησάμενοι τοῦ Ἀδράστου τὴν
ἐς Θήβας στρατείαν, ἄλλοι τε Ἀργείων τῶν ἐν τέλει
καὶ Πρόμαχος ὁ Παρθενοπαίου· τῷ δὲ Αἰγιαλεῖ γε-
νέσθαι τὸ μνῆμα ἐν Πηγαῖς, πρότερον ἔτι ἐν τῇ συγ-
γραφῇ τῇ Μεγαρίδι ἐδήλωσα [5]). κατὰ δὲ τὴν ἐς Γλι-
σᾶντα εὐθεῖαν ἐκ Θηβῶν λίθοις χωρίον περιεχόμενον
λογάσιν Ὄφεως καλοῦσιν οἱ Θηβαῖοι κεφαλήν· τὸν
δὲ ὄφιν τοῦτον, ὅστις δὴ ἦν [6]), ἀνασχεῖν ἐνταῦθα ἐκ
τοῦ φωλεοῦ λέγουσι [7]) τὴν κεφαλὴν, Τειρεσίαν
δὲ ἐπιτυχόντα ἀποκόψαι μαχαίρᾳ. τὸ μὲν δὴ χω-
ρίον τοῦτο ἐπὶ λόγῳ καλεῖται τοιῷδε. Ὑπὲρ δὲ 3
Γλισᾶντός ἐστιν ὄρος Ὕπατος καλούμενον· ἐπὶ δὲ
αὐτῷ Διὸς Ὑπάτου ναὸς καὶ ἄγαλμα. τὸν δὲ ποτα-
μὸν τὸν χείμαῤῥον Θερμώδοντα ὀνομάζουσιν. ἀνα-
στρέψαντι δὲ ἐπὶ Τευμησσὸν [8]) καὶ ὁδὸν τὴν ἐς Χαλκί-

3) Γλισᾶντός] De varia hujus nominis scriptura vid. supra not. 7. ad L. I. C. 44. et *Berkel.* ad *Steph.* h. v.

4) πρὸς δὲ αὐτῶν] *Sylb.* mavult πρὸς δὲ αὐταῖς, ut alibi. Equidem πρὸ δὲ αὐτῶν scribendum esse nullus dubito.

5) ἐν Πηγαῖς, — ἐδήλωσα] Rescripsi Πηγαῖς pro vulgato Παγαῖς ex Cod. Mosc. et ipso Pausan. L. I. C. 44. §. 7., qui locus de Aegialei sepulcro est videndus.

6) ἦν] Hoc reposui ex Codice Mosc. pro perperam vulgato καὶ, quod alieno loco fuit.

7) λέγουσι] Cod. Mosc. exhibet λέγοντες, quod a praecedente καλοῦσιν οἱ Θηβαῖοι pendere ideoque ferri potest.

8) ἐπὶ Τευμησσὸν] Cod. Mosc. ἐπί τε Τευμ.

δα, Χαλκώδοντος μνῆμά ἐϛιν, ὃς ἀπέθανεν ὑπὸ Ἀμ-
φιτρύωνος μάχης πρὸς Θηβαίους Εὐβοεῦσι γενομένης [9]).
4 Ἑξῆς δὲ πόλεως ἐρείπιά [10]) ἐϛιν Ἅρματος καὶ Μυκα-
λησσοῦ· καὶ τῇ μὲν τὸ ὄνομα ἐγένετο ἀφανισθέντος,
ὡς οἱ Ταναγραῖοί φασιν, ἐνταῦθα Ἀμφιαράῳ τοῦ
ἅρματος, καὶ οὐχ ὅπου λέγουσιν οἱ Θηβαῖοι [11])· Μυ-
καλησσὸν δὲ ὁμολογοῦσιν ὀνομασθῆναι, διότι ἡ βοῦς
ἐνταῦθα ἐμυκήσατο ἡ Κάδμον καὶ τὸν σὺν αὐτῷ ϛρα-
τὸν ἄγουσα ἐς Θήβας [12]). ὅντινα δὲ τρόπον ἐγένετο
ἡ Μυκαλησσὸς ἀνάϛατος, τὰ ἐς Ἀθηναίους ἔχοντα
ἐδήλωσέ μοι τοῦ λόγου [13]). πρὸς θάλασσαν δὲ τῆς
Μυκαλησσοῦ Δήμητρός ἐϛιν Μυκαλησσίας ἱερόν·
κλείεσθαι δὲ αὐτὸ ἐπὶ νυκτὶ ἑκάϛῃ, καὶ αὖθις ἀνοί-
γεσθαί φασιν ὑπὸ Ἡρακλέους· τὸν δὲ Ἡρακλέα εἶ-
ναι τῶν Ἰδαίων καλουμένων Δακτύλων. δείκνυται δὲ
αὐτόθι καὶ θαῦμα τοιόνδε· πρὸ τοῦ ἀγάλματος τῶν
ποδῶν τιθέασιν, ὅσα ἐν ὀπώρᾳ πέφυκε γίνεσθαι· ταῦ-
5 τα δὲ διὰ παντὸς μένει τεθηλότα τοῦ ἔτους. Τοῦ δὲ
Εὐρίπου τὴν Εὔβοιαν κατὰ τοῦτο ἀπὸ τῆς Βοιωτῶν
διείργοντος, τῆς τε Δήμητρος τὸ ἱερὸν ἐν δεξιᾷ [14]) τῆς
Μυκαλησσίας, καὶ ὀλίγον ἀπ' αὐτοῦ προελθόντι ἐϛὶν
Αὐλίς· ὀνομασθῆναι δὲ ἀπὸ τῆς Ὠγύγου θυγα-
τρός

9) γενομένης] Reſcripſi cum *Sylb.* pro inſolenti γειναμένης, Codice Moſc. rectioris lectionis veſtigia exhibente per γεναμένης.

10) πόλεως ἐρείπιά] *Amaſ.* legiſſe videtur πόλεων.

11) ἀφανισθέντος, — οἱ Θηβαῖοι] Vide ſupra L. I. C. 34. §. 2.

12) διότι ἡ βοῦς — Θήβας] Vid. ſupra C. 12. init.

13) ὅντινα δὲ τρόπον — τοῦ λόγου] Vide L. I. C. 23. §. 3.

14) Τοῦ δὲ Εὐρίπου —, τῆς τε Δήμητρος τὸ ἱερὸν ἐν δεξιᾷ] Junge ἐν δεξιᾷ cum genitivo τοῦ δὲ Εὐρίπου. *Amaſ.* vero non legiſſe videtur τὸ ἱερὸν, vertens: *ad Euripi - - et Mycaleſſiae Cereris dexteram.*

τρός[15]) φασιν αὐτήν. ναὸς δὲ Ἀρτέμιδός ἐςιν ἐνταῦθα[16]), καὶ ἀγάλματα λίθου λευκοῦ, τὸ μὲν δᾷδας φέρον[17]), τὸ δὲ ἔοικε τοξευούσῃ. φασὶ δὲ ἐπὶ τοῦ βωμοῦ μελλόντων ἐκ μαντείας τῆς Κάλχαντος Ἰφιγένειαν τῶν Ἑλλήνων θύειν, τὴν θεὸν ἀντ' αὐτῆς ἔλαφον τὸ ἱερεῖον ποιῆσαι. πλατάνου δὲ, ἧς καὶ Ὅμηρος[18]) ἐν Ἰλιάδι ἐποιήσατο μνήμην, τὸ ἔτι τοῦ ξύλου περιὸν φυλάσσουσιν ἐν τῷ ναῷ. λέγεται δὲ, ὡς ἐν Αὐλίδι πνεῦμα τοῖς Ἕλλησιν οὐκ ἐγίνετο ἐπίφορον· φανέντος δὲ ἐξαίφνης ἀνέμου σφίσιν οὐρίου, θύειν μὲν τῇ[19]) Ἀρτέμιδι, ὅ τι ἕκαςος εἶχε, θήλεά τε ἱερεῖα καὶ ἄρσενα ὁμοίως· καὶ ἀπ' ἐκείνου διαμεμένηκεν ἐν Αὐλίδι πάντα τὰ ἱερεῖα εἶναι δόκιμα. δείκνυται δὲ καὶ ἡ πηγὴ, παρ' ἣν ἡ πλάτανος ἐπεφύκει, καὶ ἐπὶ λόφου πλησίον τῆς Ἀγαμέμνονος σκηνῆς οὐδὸς χαλκοῦ. φοίνικες δὲ πρὸ τοῦ ἱεροῦ[20]) πεφύκασιν, οὐκ ἐς ἅπαν ἐδώδιμον παρεχόμενοι καρπὸν, ὥσπερ ἐν τῇ Παλαιςίνῃ, τοῦ δὲ ἐν Ἰωνίᾳ τῶν φοινίκων καρποῦ πεπανώτερον. ἄνθρωποι δὲ ἐν τῇ Αὐλίδι οἰκοῦσιν οὐ πολλοὶ, γῆς δέ εἰσιν οὗτοι κεραμεῖς. νέμονται δὲ Ταναγραῖοι ταύτην τε τὴν χώραν καὶ ὅση περὶ Μυκαλησσόν ἐςι καὶ Ἅρμα[21]).

CAPUT

15) ὀνομασθῆναι δὲ ἀπὸ τῆς Ὠγύγου θυγατρός] Cum aliam nominis originem profert *Steph. Byz.* v. Αὖλις, tum *Aulidem* filiam *Euonymi* dicit; vid. ibi *Berkel.*

16) ναὸς δὲ Ἀρτέμιδός ἐςιν ἐνταῦθα] *Plin.* Hist. N. L. XVI. C. 40. p. 37. aedem Dianae in Aulide memorat saeculis aliquot ante bellum Trojanum exaedificatam.

17) τὸ μὲν δᾷδας φέρον] Quatenus *Luna* est; inde δᾳδοῦχος dicitur et φωσφόρος L. IV. Cap. 31., ubi vid. not. 18., ac σελασφόρος L. I. C. 31. §. 2.

18) Ὅμηρος etc.] Vid. Iliad. β. vers. 307. 310.

19) θύειν μὲν τῇ] In Cod. Mosc. deest μὲν, nec male.

20) πρὸ τοῦ ἱεροῦ] scil. Ἀρτέμιδος.

21) ὅση περὶ Μυκ. ἐςι καὶ Ἅρμα]

CAPUT XX.

De Delio, Apollinis templo — Tanagrae conditore, denominatione et memorandis — de Tritone et Baccho narratio.

Ἔστι δὲ τῆς Ταναγραίας ἐπὶ θαλάσσῃ καλούμενον Δήλιον [1])· ἐν δὲ αὐτῷ καὶ Ἀρτέμιδος καὶ Λητοῦς ἐστιν
2 ἀγάλματα. Ταναγραῖοι δὲ οἰκιστήν σφισι Ποίμανδρον γενέσθαι λέγουσι Χαιρησίλεω παῖδα τοῦ Ἰασίου τοῦ Ἐλευθῆρος· τοῦτον δ' Ἀπόλλωνός τε καὶ Αἰθούσσης εἶναι τοῦ Ποσειδῶνος [2])· Ποίμανδρον δὲ γυναῖκά φασιν ἀγαγέσθαι Τάναγραν θυγατέρα Αἰόλου. Κορίννῃ δέ ἐστιν ἐς αὐτὴν πεποιημένα Ἀσωποῦ παῖδα εἶναι. ταύτης τοῦ βίου προελθούσης ἐπὶ μακρότατον, τοὺς περιοίκους φασὶν ἀφελόντας τὸ ὄνομα, τήν τε γυναῖκα αὐτὴν καλεῖν Γραῖαν, καὶ ἀνὰ χρόνον τὴν πόλιν· διαμεῖναί τε τὸ ὄνομα ἐς τοσοῦτον, ὡς καὶ Ὅμηρον [3]) ἐν καταλόγῳ ποιῆσαι·

> Θέσπειαν, Γραῖάν τε καὶ εὐρύχορον Μυκαλησσόν.

3 χρόνῳ δὲ ὕστερον τὸ ὄνομα τὸ ἀρχαῖον ἀνεσώσατο. Ἔστι καὶ Ὠρίωνος μνῆμα ἐν Τανάγρᾳ, καὶ ὄρος Κηρύκιον, ἔνθα Ἑρμῆν τεχθῆναι λέγουσι. Πολοσόν τε ὀνομαζόμενον

μα] Inepte et mendose vulgatum fuit ὅσοι et εἰσι· quare rectam *Sylburgii* emendationem ὅση et ἐστι recepi, quam Cod. Mosc. ex parte firmat, exhibens ὅσοι — ἐστι. Similiter ὁπόσης et ὁπόσοις confusa deprehenduntur L. I. C. 28. in fine.

1) Δήλιον] Hoc *Apollinis* templum memorat quoque Thucyd. L. IV. f. 76.

2) Αἰθούσσης εἶναι τοῦ Ποσ.] Rectius scribi videtur Αἰθούσης, uti in Apollodor. L. III. C. 10. §. 1. Pro τοῦ *Heyne* V. C. ad Apollod. p. 684. mavult τῆς.

3) Ὅμηρον etc.] Vid. Iliad. β. vers. 498.

μενον [4]) χωρίον, ἐνταῦθα Ἄτλαντα καθήμενον πολυπραγμονεῖν τά τε ὑπὸ γῆν φασι καὶ τὰ οὐράνια· πεποιῆσθαι [5]) δὲ καὶ Ὁμήρῳ περὶ τοῦ Ἄτλαντος·

Ἄτλαντος θυγάτηρ ὀλοόφρονος, ὅςε θαλάσσης
Πάσης βένθεα οἶδεν, ἔχει δέ τε κίονας αὐτὸς
Μακρὰς, αἳ γαῖάν τε καὶ οὐρανὸν ἀμφὶς
ἔχουσιν.

Ἐν δὲ τοῦ Διονύσου τῷ ναῷ θέας μὲν καὶ τὸ ἄγαλμα ἄξιον, λίθου τε ὂν Παρίου καὶ ἔργον Καλάμιδος· θαῦμα δὲ παρέχεται ἔτι μεῖζον ὁ Τρίτων. ὁ μὲν δὴ σεμνότερος ἐς αὐτὸν λόγος τὰς γυναῖκάς φησι τὰς Ταναγραίων πρώτας Διονύσου τὰ ὄργια μυηθείσας ἐπὶ θάλασσαν καταβῆναι καθαρσίων εἵνεκα· νηχομέναις δὲ ἐπιχειρῆσαι τὸν Τρίτωνα, καὶ τὰς γυναῖκας εὔξασθαι, Διόνυσόν σφισιν ἀφικέσθαι βοηθόν· ὑπακοῦσαί τε δὴ τὸν θεὸν, καὶ τοῦ Τρίτωνος κρατῆσαι τῇ μάχῃ. ὁ δὲ ἕτερος λόγος ἀξιώματι μὲν ἀποδεῖ τοῦ προτέρου, πιθανώτερος δέ ἐςι. φησὶ γὰρ δὴ οὗτος, ὁπόσα ἐλαύνοιτο ἐπὶ θάλασσαν βοσκήματα, ὡς ἐλόχα τε ὁ Τρίτων καὶ ἥρπαζεν· ἐπιχειρεῖν δὲ αὐτὸν καὶ τῶν πλοίων τοῖς λεπτοῖς· ἐς ὃ οἱ Ταναγραῖοι κρατῆρα οἴνου προτιθέασιν αὐτῷ, καὶ τὸν αὐτίκα ἔρχεσθαι λέγουσιν ὑπὸ τῆς ὀσμῆς, πιόντα δὲ ἐῤῥίφθαι κατὰ τῆς ἠόνος [6]) ὑπνωμένον· Ταναγραῖον δὲ ἄνδρα πελέκει παίσαντα ἀποκόψαι τὸν αὐχένα αὐτοῦ· καὶ διὰ τοῦτο οὐκ ἔςιν αὐτῷ κεφαλή. ὅτι δὲ μεθυσθέντα εἶδον, ἐπὶ τούτῳ ὑπὸ Διονύσου νομίζουσιν ἀποθανεῖν αὐτόν. 4

4) ὀνομαζόμενον] Cod. Mosc. ὀνομάζουσι.

5) πεποιῆσθαι etc.] Hic infinitivus a praecedente φασὶ pendere deberet. Mallem tamen scribere πεποίηται.

6) ἠόνος] *Sylb.* mavult ἠϊόνος.

CAPUT

CAPUT XXI.

Tritonum forma deſcribitur — de tauris Aethiopicis — alce — martichora ſeu androphago, et ſerpentibus volucribus.

Εἶδον δὲ καὶ ἄλλον Τρίτωνα ἐν τοῖς Ῥωμαίων θαύμασι μεγέθει τοῦ παρὰ Ταναγραίοις ἀποδέοντα. παρέχονται δὲ ἰδέαν οἱ Τρίτωνες [1])· ἔχουσιν ἐπὶ τῇ κεφαλῇ κόμην οἷα τὰ βατράχια [2]) ἐν ταῖς λίμναις χρόαν τε, καὶ ὅτι τῶν τριχῶν οὐκ ἂν ἀποκρίναιο μίαν ἀπὸ τῶν ἄλλων· τὸ δὲ λοιπὸν σῶμα φολίδι λεπτῇ πέφρικέ σφισι κατὰ ἰσχὺν ῥίνης [3]). βράγχια δὲ ὑπὸ τοῖς ὠσὶν ἔχουσι καὶ ῥῖνα ἀνθρώπου, στόμα δὲ εὐρύτερον καὶ ὀδόντας θηρίου [4])· τὰ δὲ ὄμματα (ἐμοὶ δοκεῖ) γλαυκά, καὶ χεῖρές εἰσιν αὐτοῖς καὶ δάκτυλοι καὶ ὄνυχες τοῖς ἐπιθέμασιν ἐμφερεῖς τῶν κόχλων· ὑπὸ δὲ στέρνον καὶ τὴν γαστέρα οὐρά [5]) σφισιν ἀντὶ ποδῶν, οἷα περ τοῖς

1) *παρέχονται δὲ ἰδέαν οἱ Τρίτ.*] *Kuhn.* poſt Τριτ. excidiſſe τοιάνδε conjicit; ſed emendandum potius eſſe *παρέχονται τήνδε ἰδέαν*, uſus articuli pro pronomine demonſtrativo docet. Sic paulo infra καὶ τήνδε ἐς χεῖρα etc. pro καὶ ταύτην ἐς χ. etc.

2) *οἷα τὰ βατράχια*] *Camerar.* οἵαν legere, *Sylburgius* notat. βατράχιον eſt *ranunculus*, de qua herba ejusque generibus vid. *Plin.* Hiſt. Nat. L. XXV. C. 13. p. 386.

3) *κατὰ ἰσχὺν ῥίνης*] *Amaſ.*: *eadem prope, qua lima eſt, duritia.* At primum κατὰ ἰσχὺν, quod alias denotat *vi*, inſolenter hic poſitum pro *ſimili robere, eadem duritia*; quare *Sylb.* conjicit κατ᾽ ἴσην, *aeque ac.* Dein ῥίνη non *limam* tantum ſignificat, ſed *piſcis* etiam genus; vid. not. ad *Heſych.* h. v. Lat. dicitur *ſquatina*, quam *Plin.* Hiſt. Nat. L. IX. C. 12. *aſpera cute eſſe* dicit, *qua lignum et ebora poliantur.* Quare cum *Sylburgio* potius hunc piſcem intelligendum et Ῥίνης ſcribendum eſſe cenſeo.

4) *θηρίου*] *Amaſ.* πάνθηρος legiſſe videtur, interpretatus *pantherae dentes.*

5) *οὐρά*] *Amaſ.*, qui vertit *pinnulae*, forte legit πτερά.

τοῖς δελφῖσίν ἐστιν. Εἶδον δὲ καὶ ταύρους τούς τε Αἰθιο- 2
πικούς, οὓς ἐπὶ τῷ συμβεβηκότι ὀνομάζουσι Ῥινόκε-
ρως [6]), ὅτι σφίσιν ἐπ' ἄκρα τῇ ῥινὶ ἓν ἑκάστῳ κέ-
ρας, καὶ ἄλλο ὑπὲρ αὐτὸ οὐ μέγα, ἐπὶ δὲ τῆς κεφα-
λῆς οὐδὲ ἀρχὴν κέρατά ἐστι· καὶ τοὺς ἐκ Παιόνων [7])·
οὗτοι δὲ οἱ ἐκ Παιόνων ἔς τε τὸ ἄλλο σῶμα δασεῖς,
καὶ ἀμφὶ τὸ στέρνον μάλιστά εἰσι καὶ τὴν γένυν· καμή-
λους τε Ἰνδικὰς χρῶμα εἰκασμένας παρδάλεσιν. Ἔστι 3
δὲ Ἀλκὴ [8]) καλούμενον θηρίον, εἶδος μὲν ἐλάφου καὶ
καμήλου μεταξύ, γίνεται δὲ ἐν τῇ Κελτῶν γῇ· θηρίων
δὲ, ὧν ἴσμεν, μόνην ἀνιχνεῦσαι καὶ προϊδεῖν οὐκ ἔστιν
ἀνθρώπων [9])· σταλεῖσι δὲ ἐς ἄγραν ἄλλων καὶ τήνδε ἐς
χεῖρά ποτε δαίμων ἄγει· ὀσφρᾶται μέν γε ἄνθρω-
πον [10]) καὶ πολὺ ἔτι ἀπέχουσα, ὥς φασι, καταδύε-
ται δ' ἐς φάραγγας καὶ σπήλαια τὰ βαθύτατα· οἱ
θηρεύοντες οὖν ὁπότε ἐπὶ βαθύτατον σταδίων τὴν πε-
διάδα χιλίων ἢ καὶ ὄρος περιλαβόντες [11]) τὸν κύκλον
μὲν οὐκ ἔστιν ὅπως διαλύουσιν· ἐπισυνιόντες δὲ ἀεὶ τὰ
ἐντὸς

6) οὓς ἐπὶ τῷ συμβεβηκότι ὀν. Ῥινόκερως] Eadem dictione utitur *Diodor.* L. III. c. 35.: ὃ καλεῖται ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος ῥινόκερως. In *Pausania* hic mallem Ῥινοκέρωτας pro Ῥινόκερως, uti legitur in *Strab.* p. 1120. B.

7) καὶ τοὺς ἐκ Παιόνων] scil. εἶδον, quae vox ex superioribus cum huc revocanda est, tum ad subsequentes accusativos καμήλους τε Ἰνδ.

8) Ἀλκὴ] Vide supra not. 2. ad L. V. C. 12.

9) ἀνθρώπων] *Sylb.* non temere emendat ἀνθρώπῳ vel ἄνθρωπον.

10) ἄνθρωπον] Cod. Mosc. ἀνθρώπου. Sic ad vocem ἀπέχουσα referendum esset.

11) οἱ θηρεύοντες οὖν ὁπότε — περιλαβόντες etc.] Participium περιλαβόντες constructionem reddit impeditam; quare *Kuhn.* pro περιλάβοιεν positum esse censet. Equidem vocem ὁπότε vel corruptam esse, vel hic *interdum, quandoque* denotare censerem. Sententia enim haec est: *quare venatores interdum campestres vel montanos saltus ad stadia ferme mille indagine cingunt, nec hunc orbem ullo modo solvunt, sed sensim arctius coëuntes,*

ἐντὸς γιγνόμενα τοῦ κύκλου πάντα αἱροῦσι τά τε ἄλλα καὶ τὰς ἄλκάς· εἰ δὲ μὴ τύχοι ταύτῃ φωλεύουσα,
4 ἑτέρα γε ἀλκὴν ἐλθεῖν ἐστιν οὐδεμία μηχανή. Θηρίον δὲ ἐν τῷ Κτησίου λόγῳ τῷ ἐς Ἰνδοὺς, Μαρτιόρα ὑπὸ τῶν Ἰνδῶν, ὑπὸ δὲ Ἑλλήνων σφίσιν ἀνδροφάγον λελέχθαι οἱ πείθομαι τὸν Τίγριν [12])· ὀδόντας δὲ αὐτὸ τριστοίχους κατὰ ἑτέραν [13]) τὴν γένυν, καὶ κέντρα ἐπὶ ἄκρας ἔχει τῆς οὐρᾶς· τούτοις δὲ τοῖς κέντροις ἐγγύθι ἐναμύνεσθαι [14]), καὶ ἀποπέμπειν ἐς τοὺς πορρωτέρω τοξότου ἀνδρὸς οἶστῷ ἴσον, ταύτην [15]) οὐκ ἀληθῆ τὴν φήμην οἱ Ἰνδοὶ δέξασθαι δοκοῦσί μοι παρ' ἀλλήλων ὑπὸ τοῦ ἄγαν ἐς τὸ θηρίον δείματος. ἠπατήθησαν δὲ καὶ ἐς τὴν χρόαν αὐτοῦ, καὶ ὁπότε κατὰ τοῦ ἡλίου φανείη σφίσιν ὁ τίγρις, ἐρυθρός τε δοκεῖ• καὶ ὁμόχρους,

coeuntes, quicquid intra orbem fuerit, quandoque etiam Alces capere solent.

12) Θηρίον δὲ ἐν τῷ Κτησίου — Τίγριν] Quod ad verba attinet; duo offendunt, σφίσιν et οἱ, quae alieno loco posita jure suspecta sunt. Sed sine ullo negotio vera lectio restitui potest, si pro σφίσιν scribas φησὶν et pro οἱ legas εἶναι· nam οἱ, ὂν, εἶναι saepius a librariis reperiuntur confusa. Sic locus recte se habet: Θηρίον δὲ ἐν τῷ Κτησίου λόγῳ τῷ ἐς Ἰνδοὺς, ὃ Μαρτιόρα ὑπὸ τῶν Ἰνδῶν, ὑπὸ δὲ Ἑλλήνων ΦΗΣΙΝ ἀνδροφάγον λελέχθαι, ΕἸΝΑΙ πείθομαι τὸν Τίγριν. Locus *Ctesiae* exstat in Excerpt. apud *Photium* in Biblioth. Cod. 73. p. 146., ubi legitur Μαρτιχόρα, uti etiam in Aelian. Hist. Animal. L. IV. C. 21. et Philostrat. Vit. Apollon. L. III. C. 45. *Aristoteles* Hist. Animal. L. II. C. 1. in fine exhibet Μαντιχώρα et ita *Plin.* H. N. L. VIII. C. 21., ubi vid. Harduin. Pro ἀνδροφάγον apud *Ctesiam* et *Aristotel.* l. c. est ἀνθρωποφάγον.

13) κατὰ ἑτέραν] *Sylb.* non temere mavult καθ' ἑκατέραν. Vide Aristot. et Aelian. l. c.

14) ἐγγύθι ἐναμύνεσθαι etc.] *Sylb.* emendat ἐγγύθεν ἀμύνεσθαι. Mallem scribere ἐγγύθι ἐπαμύνεσθαι. Post ἀποπέμπειν supple αὐτὰ vel τὰ κέντρα.

15) ἴσον, ταύτην etc.] Sic recte mihi interpunxisse videor, cum male vulgatum fuisset: ἴσον. Ταύτην etc.

χρους, ἢ ὑπὸ τῆς ὠκύτητος, ἢ, εἰ μὴ θέοι [16]), διὰ τὸ ἐν ταῖς ἐπιστροφαῖς συνεχὲς, ἄλλως τε καὶ οὐκ ἐγγύθεν γινομένης τῆς θέας. δοκῶ δὲ, εἰ καὶ Λιβύης τὶς ἢ τῆς Ἰνδῶν ἢ Ἀράβων γῆς ἐπέρχοιτο τὰ ἔσχατα, ἐθέλων θηρία, ὁπόσα παρ' Ἕλλησιν, ἐξευρεῖν, τὰ μὲν οὐδὲ ἀρχὴν αὐτὸν εὑρήσειν, τὰ δὲ οὐ κατὰ ταὐτὰ ἔχειν φανεῖσθαί οἱ. οὐ γὰρ δὴ ἄνθρωπος μόνον ὁμοῦ τῷ ἀέρι καὶ τῇ γῇ διαφόροις οὖσι διάφορον κτᾶται καὶ τὸ εἶδος· ἀλλὰ καὶ τὰ λοιπὰ τὸ αὐτὸ ἂν πάσχοι τοῦτο. ἐπεὶ καὶ τὰ θηρία αἱ ἀσπίδες τȣτο μὲν ἔχουσιν αἱ Λίβυσσαι παρὰ τὰς Αἰγυπτίας [17]) τὴν χρόαν· τοῦτο δ' ἐν Αἰθιοπίᾳ μελαίνας τὰς ἀσπίδας οὐ μεῖον ἢ καὶ τοὺς ἀνθρώπους ἡ γῆ τρέφει. οὕτω χρὴ πάντα τινὰ μήτε ἐπίδρομον τὴν γνώμην [18]), μήτε ἀπίστως ἔχειν ἐς τὰ σπανιώτερα. ἐπεί τοι καὶ ἐγὼ πτερωτοὺς ὄφεις οὐ θεασάμενος πείθομαι, διότι ἀνὴρ Φρὺξ ἤγαγεν ἐς Ἰωνίαν σκορπίον ταῖς ἀκρίσιν ὁμοιότατα πτερὰ ἔχοντα.

16) ἢ, εἰ μὴ θέοι] Inserui ἢ cum *Kuhnio*, sententia illud exigente.

17) παρὰ τὰς Αἰγυπτίας] Amas.: *eodem, quo Aegyptiacae colore.* Mallem voci παρὰ usitatiorem hic tribuere significatum, *contra*, et interpretari: *alio sunt, quam Aegyptiacae, colore.*

18) ἐπίδρομον τὴν γνώμην] Refer ad subsequens ἔχειν ἐς τὰ σπαν., et verte: *animum rarioribus credendis patentem.* Sic C. 33. dicitur ὅρκος ἐπίδρομος, *jusjurandum, quod temere et facile praestatur.* Et similiter ἐπιδραμεῖν denotat *cupide arripere* apud Herodot. L. III. c. 135.: οὔτι ἐπιδραμὼν πάντα τὰ διδόμενα ἐδέκετο· ubi vide *Valken.*

CAPUT XXII.

De templis et ſignis; quae Tanagrae ſunt — Mercurio Criophoro et Promacho — Corinnae monumento — gallinaceorum duobus generibus — monte Meſapio, urbe Anthedone ejusque memorandis, Cabirorum templo — loco, qui Glauci ſaltus appellatur.

Ἐν Τανάγρᾳ δὲ παρὰ τὸ ἱερὸν τοῦ Διονύσου Θέμιδός ἐστιν, ὁ δὲ Ἀφροδίτης, καὶ ὁ τρίτος τῶν ναῶν Ἀπόλλωνος, ὁμοῦ δὲ αὐτῷ καὶ Ἄρτεμίς τε καὶ Λητώ.
2 Ἐς δὲ τοῦ Ἑρμοῦ τὰ ἱερὰ τοῦ τε Κριοφόρου καὶ ὃν Πρόμαχον καλοῦσι, τοῦ μὲν ἐς τὴν ἐπίκλησιν λέγουσιν, ὡς ὁ Ἑρμῆς σφισιν ἀποτρέψαι νόσον λοιμώδη περὶ τὸ τεῖχος κριὸν περιενεγκών, καὶ ἐπὶ τούτῳ Κάλαμις ἐποίησεν ἄγαλμα Ἑρμοῦ φέροντα [1]) κριὸν ἐπὶ τῶν ὤμων. ὃς δ' ἂν εἶναι τῶν ἐφήβων προκριθῇ τὸ εἶδος κάλλιστος, οὗτος ἐν τοῦ Ἑρμοῦ τῇ ἑορτῇ περίεισιν [2]) ἐν κύκλῳ τοῦ τείχους ἔχων ἄρνα ἐπὶ τῶν ὤμων. τὸν δὲ Ἑρμῆν λέγουσι τὸν Πρόμαχον, Ἐρετριέων ναυσὶν [3]) ἐξ Εὐβοίας ἐς τὴν Ταναγραίαν σχόντων, τούς τε ἐφήβους ἐξαγαγεῖν ἐπὶ τὴν μάχην, καὶ αὐτὸν, ἅτε ἔφηβον, στλεγγίδι ἀμυνόμενον μάλιστα ἐργάσασθαι τῶν Εὐβοέων τροπήν [4]). κεῖται δὲ ἐν τοῦ Προμάχου τῷ ἱερῷ τῆς τε Ἀνδράχνου [5]) τὸ ὑπόλοιπον· τραφῆναι δὲ ὑπὸ τῶν δένδρων

1) φέροντα] Cod. Moſc. in margine dat φέρον.

2) περίεισιν] Sic cum *Amaſ.* et *Sylb.* reſcripſi pro mendoſe vulgato παρίησιν, Codice Moſc. exhibente παρίεισιν.

3) Ἐρετριέων ναυσὶν] Male vulgatum fuit Ἐρ. ἐν ναυσίν. Delevi ἐν Codicis Moſc. auctoritate.

4) τῶν Εὐβ. τροπήν] *Sylb.* mavult τὴν Εὐβ. τρ.

5) τῆς τε Ἀνδράχνου] Eadem arbor memoratur Cap. 28. init. Alibi ἀνδράχνη, *portulaca*, occurrit, et ἀδράχνη arboris genus

δένδρων τὸν Ἑρμῆν τούτων νομίζουσιν. οὐ πόῤῥω δὲ θέατρόν τε, καὶ πρὸς αὐτῷ ϛοὰ πεποίηται. εὖ δέ μοι Ταναγραῖοι νομίσαι τὰ ἐς τοὺς θεοὺς μάλιϛα δοκοῦσιν Ἑλλήνων, χωρὶς μὲν τὸ οἰκίας σφίσι, χωρὶς δὲ τὰ ἱερὰ ὑπὲρ αὐτῆς [6]), ἐν καθαρῷ τέ ἐϛι καὶ ἐκτὸς ἀνθρώπων. Κορίννης δὲ, ἣ μόνη δὴ ἐν Τανάγρα 3
ᾄσματα ἐποίησε, ταύτης ἔϛι μὲν μνῆμα ἐν περιφανεῖ τῆς πόλεως· ἔϛι δὲ ἐν τῷ γυμνασίῳ γραφὴ, ταινίᾳ τὴν κεφαλὴν ἡ Κόριννα ἀναδουμένη τῆς νίκης εἵνεκα, ἢ [7]) Πίνδαρον ᾄσματι ἐνίκησεν ἐν Θήβαις. Φαίνεται δέ μοι νικῆσαι τῆς διαλέκτου τε εἵνεκα, ὅτι ᾖδεν οὐ τῇ φωνῇ τῇ Δωρίδι, ὥσπερ ὁ Πίνδαρος, ἀλλὰ ὁποῖα συνήσειν ἔμελλον Αἰολεῖς, καὶ ὅτι ἦν γυναικῶν τότε ἤδη [8]) καλλίϛη τὸ εἶδος, εἴ τις ἔτι εἰκόνι δεῖ τεκμαίρεσθαι. Ἔϛι δὲ καὶ γένη δύο ἐνταῦθα ἀλεκτρυόνων, 4
οἵ τε μάχιμοι [9]), καὶ οἱ κόσσυφοι καλούμενοι· τούτων τῶν κοσσύφων μέγεθος μὲν κατὰ τοὺς Λυδοὺς ἐϛιν ὄρνιθας, χρόα δὲ ἐμφερὴς κόρακι· κάλλαια δὲ

 καὶ

nus dicitur *Plin.* Hist. Nat. Lib. XIII. C. 22., ubi vid. *Harduin.*, et *Salmas.* Exerc. p. 510.

6) χωρὶς μὲν τὸ οἰκίας σφ. — ὑπὲρ αὐτῆς etc.] Verba τὸ οἰκίας et ὑπὲρ αὐτῆς prorsus corrupta esse, vel tironi in graecis literis videre licet. Cod. Mosc. eadem mendose vulgata exhibet, omisso tamen τό. *Kuhn.* haud male ita emendat: χωρὶς μὲν οἰκίαι σφίσι, χωρὶς δὲ τὰ ἱερὰ, ἅπερ αὐτοῖς etc. Equidem scribendum esse olim conjeceram: — ἱερὰ, ἃ πέραν, γῆς ἐν καθ. quae ulterius in pura posita sunt area etc.

7) τῆς νίκης εἵνεκα, ἢ etc.] De hoc vide Aelian. Var. Hist. Lib. XIII. C. 25. et ibi not.

8) γυναικῶν τότε ἤδη] *Kuhn.* praeter necessitatem emendat γυναικῶν τῶν τότε ἡ. Mihi potius ἤδη suspectum est; quare legere mallem γυναικῶν τότε δή. Mox pro τις ἔτι scribendum esse τι ἔτι, non dubito.

9) μάχιμοι] Hi appellabantur quoque ἀθληταὶ et πλῆκται. Vid. *Suid.* v. ἀλεκτρυόνα et *Kuhn.* ad Aelian. Var. Hist. fragm. Βουλντές.

καὶ ὁ λόφος κατὰ ἀνεμώνην μάλιστα· λευκὰ δὲ σημεῖα
οὐ μεγάλα ἐπί τε ἄκρῳ τῷ ῥάμφει, καὶ ἐπὶ ἄκρας
ἔχουσι τὰς οὐράς[10]). οὗτοι μέν τοι τοῦτο παρέχον-
5 ται τὸ εἶδος. Τῆς δὲ Βοιωτίας τὰ ἐν ἀριστερᾷ τοῦ Εὐ-
ρίπου Μεσσάπιον[11]) ὄρος καλούμενον, καὶ ὑπ' αὐτῷ
Βοιωτῶν ἐπὶ θαλάσσης πόλις ἐστὶν Ἀνθηδών. γενέ-
σθαι δὲ τῇ πόλει τὸ ὄνομα οἱ μὲν ἀπὸ Ἀνθηδόνος νύμ-
φης, οἱ δὲ Ἄνθαν[12]) δυναστεῦσαι λέγουσιν ἐνταῦθα,
Ποσειδῶνός τε παῖδα καὶ Ἀλκυόνης τῆς Ἄτλαντος.
Ἀνθηδονίοις δὲ, μάλιστά που κατὰ μέσον τῆς πόλε-
ως, Καβείρων ἱερὸν, καὶ ἄλσος περὶ αὐτό ἐστι· πλη-
σίον Δήμητρος[13]) καὶ τῆς παιδὸς ναὸς, καὶ ἄγαλμα
λίθου λευκοῦ. Διονύσου τε ἱερὸν πεποίηται καὶ ἄ-
γαλμα πρὸ τῆς πόλεως κατὰ τὸ ἐς τὴν ἤπειρον. ἐν-
ταῦθά εἰσι μὲν τάφοι τῶν Ἰφιμεδείας καὶ Ἀλωέως
παίδων[14])· γενέσθαι δέ σφισι τοῦ βίου τὴν τελευτὴν
ὑπὸ Ἀπόλλωνος κατὰ τὰ αὐτὰ Ὅμηρος πεποιήκασι
καὶ Πίνδαρος[15]), ὡς ἐπιλάβοι τὸ χρεὼν αὐτοὺς ἐν
6 Νάξῳ τῇ ὑπὲρ Πάρου κειμένῃ. Τούτων τε δή ἐστι
τῇ Ἀνθηδόνι μνήματα, καὶ ἐπὶ τῇ θαλάσσῃ κα-
λούμενον Γλαύκου πήδημα[16]). εἶναι δὲ αὐτὸν ἁ-
λιέα,

10) ἐπὶ ἄκρας ἔχ. τὰς οὐράς] *Sylb.* bene mihi emendare videtur τῆς οὐρᾶς, licet *Kuhn.* hoc improbet.

11) Μεσσάπιον] Hoc nomen restitui ex *Amasaei* interpretatione, *Strab.* L. IX. p. 621. A. et *Stephano*, cum male vulgatum fuisset Μεσάβιον.

12) Ἄνθαν] Rescripsi ex Cod. Mosc. pro vulgata Ἀνθᾶνα. *Sylb.* jam illud conjecerat; quod firmatur L. II. C. 30. §. 7., ubi vid. not. 13.

13) πλησίον Δήμ.] Mallem πλησίον δὲ Δήμητρ.

14) τῶν Ἰφ. καὶ Ἀλ. παίδων] *Ephialtis* et *Oti*, de quibus v. infra C. 29. init.

15) Ὅμηρος πεπ. καὶ Πίνδαρος] Vide Odyss. λ. vers. 317. et Pindari Pyth. IV. v. 156. sq.

16) Γλαύκου πήδημα] Huc confer. Schol. ad Apollon. Rhod.

λιέα, καὶ ἐπεὶ τῆς πόας ἔφαγε, δαίμονα ἐν θαλάσσῃ γενέσθαι, καὶ ἀνθρώποις τὰ ἐσόμενα ἐς τόδε προλέγειν, οἵ τε ἄλλοι πιστὰ ἥγηνται, καὶ οἱ τὴν θάλασσαν πλέοντες πλεῖστα ἀνθρώπων ἐς τὴν Γλαύκου μαντικὴν κατὰ ἔτος ἕκαστον λέγουσι. Πινδάρῳ δὲ καὶ Αἰσχύλῳ πυνθανομένοις παρὰ Ἀνθηδονίων, τῷ μὲν οὐκ ἐπὶ πολὺ ἐπῆλθεν ᾆσαι τὰ ἐς Γλαῦκον [17]). Αἰσχύλῳ δὲ καὶ ἐς ποίησιν δράματος ἐξήρκεσε [18]).

CAPUT XXIII.

Memoranda ad Thebarum portam Proetidem — Pindari monumentum et varia de Pindaro — de urbe Acraephnio et monte Ptoo — urbe Larymna.

Θηβαίοις δὲ πρὸ τῶν πυλῶν ἐστι τῶν Προιτίδων καὶ τὸ Ἰολάου καλούμενον γυμνάσιον, καὶ στάδιον κατὰ ταὐτὰ τῷ τε ἐν Ὀλυμπίᾳ, καὶ τῷ Ἐπιδαυρίων [1]), γῆς χῶμα· ἐνταῦθα δείκνυται καὶ ἡρῷον Ἰολάου. τελευτῆσαι δὲ ἐν Σαρδοῖ [2]) τόν τε Ἰόλαον αὐτὸν, καὶ Ἀθηναίων καὶ Θεσπιέων τοὺς συνδιαβάντας, ὁμολογοῦσι

 καὶ

Rhod. Argon. L. I. verſ. 1310. et ad Lycophr. verſ. 754.

17) τῷ μὲν — ἐς Γλαῦκον] Cod. Moſc. male τῶν, cum ſupraſcripto tamen τὸν, quod praetero.

18) Αἰσχύλῳ δὲ — ἐξήρκεσε] Num hoc Aeſchyli drama deperditum inſcriptum fuerit Πόντιος Γλαῦκος; an Ποτνιεὺς Γλαῦκος (utrumque enim nomen in veterum ſcriptis occurrit) de hoc disputant viri docti. Vide not. ad Strab. L. X. p. 686. not. 7. et Stanlej. ad Aeſchyli fragm. p. 854.

1) καὶ τῷ Ἐπιδαυρίων] Pro mendoſe vulgatis ἐπὶ Λαυρίων reſcripſi Ἐπιδαυρίων, *Sylburgio* recte ita emendante ex L. II. C. 27. §. 6. De ſtadio Olympiae vide L. VI. C. 20. §. 5.

2) τελευτῆσαι δὲ ἐν Σαρδοῖ etc.] De hoc conf. L. VII. C. 2. §. 2. et L. X. C. 17.

2 καὶ οἱ Θηβαῖοι. Ὑπερβάντι δὲ τοῦ ςαδίου τὰ ἐν δεξιᾷ, δρόμος ἵππων, καὶ ἐν αὐτῷ Πινδάρου μνῆμά ἐςι. Πίνδαρον δὲ ἡλικίαν ὄντα νεανίσκον, καὶ ἰόντα ἐς Θεσπιὰς θέρους ὥρα καύματος[3]) περὶ μεσοῦσαν μάλιςα ἡμέραν, κόπος καὶ ὕπνος ἀπ' αὐτοῦ κατελάμβανεν. ὁ μὲν δὴ, ὡς εἶχε, κατακλίνεται βραχὺ ὑπὲρ τῆς ὁδοῦ· μέλισσαι δὲ αὐτῷ καθεύδοντι προσεπέτοντό τε καὶ ἔπλασσον πρὸς τὰ χείλη τοῦ κηροῦ· ἀρχὴ μὲν Πινδάρῳ ποιεῖν ᾄσματα ἐγένετο τοιαύτη. εὐδοκιμοῦντα δὲ αὐτὸν ἤδη ἀνὰ πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα ἐς πλέον δόξης ἦρεν ἡ Πυθία ἀνειποῦσα Δελφοῖς, ὁπόσων ἀπήρχοντο τῷ Ἀπόλλωνι, μοῖραν καὶ Πινδάρῳ τὴν ἴσην ἁπάντων νέμειν. λέγεται δὲ καὶ ὀνείρατος ὄψιν αὐτῷ γενέσθαι προήκοντι ἐς γῆρας· ἐπιςᾶσα ἡ Περσεφόνη οἱ καθεύδοντι οὐκ ἔφασκεν ὑμνηθῆναι μόνη θεῶν ὑπὸ Πινδάρου· ποιήσειν μέν τοι καὶ ἐς αὐτὴν ᾆσμα Πίνδαρον ἐλθόντα ὡς αὐτήν. καὶ τὸν μὲν αὐτίκα τὸ χρεὼν ἐπιλαμβάνει, πρὶν ἐξήκειν ἡμέραν δεκάτην ἀπὸ τοῦ ὀνείρατος. ἦν δὲ ἐν Θήβαις γυνὴ πρεσβῦτις γένους εἵνεκα προσήκουσα Πινδάρῳ, καὶ τὰ πολλὰ μεμελετηκυῖα ᾄδειν τῶν ᾀσμάτων. ταύτῃ Πίνδαρος ἐνύπνιον τῇ πρεσβύτιδι ἐπιςὰς, ὕμνον ᾖσεν ἐς Περσεφόνην· ἡ δὲ αὐτίκα, ὡς ἀπέλιπεν αὐτὴν ὁ ὕπνος, ἔγραψε ταῦτα, ὁπόσα τοῦ ὀνείρατος ἤκουσεν ᾄδοντος. ἐν τούτῳ τῷ ᾄσματι ἄλλαι τε ἐς τὸν Ἅιδην εἰσὶν ἐπικλήσεις, καὶ ὁ χρυσήνιος[4])· δῆλα ὡς ἐπὶ τῆς

3) καύματος] Hic ὄντος excidisse videtur, uti *Sylb.* recte monet; nisi quis καύματος glossam et delendum esse putet. Rem ipsam de Pindaro infante exposito narrat Aelian. Var. Hist. L. XII. C. 45.

4) ὁ χρυσήνιος] Vide *Schneideri* V. C. fragm. Pindari p. 33.

τῆς Κόρης τῇ ἁρπαγῇ. Ἐντεῦθεν ἐς Ἀκραίφνιόν [5]) 3
ἐστιν ὁδὸς τὰ πλείω πεδιάς. εἶναι δὲ ἐξ ἀρχῆς τε μοῖ-
ραν τῆς Θηβαΐδος τὴν πόλιν φασὶ, καὶ ὕστερον διαπε-
σόντας Θηβαίων ἐς αὐτὴν ἄνδρας εὑρίσκον, ἡνίκα Ἀ-
λέξανδρος ἐποίει τὰς Θήβας ἀναστάτους· ὑπὸ δὲ ἀ-
σθενείας καὶ γήρως οὐδὲ ἐς τὴν Ἀττικὴν ἀποσωθῆναι
δυνηθέντες ἐνταῦθα ᾤκησαν. κεῖται μὲν τὸ πόλισμα
ἐν ὄρει τῷ Πτώῳ· θέας δὲ ἄξια ἐνταῦθα Διονύσου
ναός ἐστι καὶ ἄγαλμα. προελθόντι δὲ ἀπὸ τῆς πόλε-
ως ἐν δεξιᾷ πέντε που καὶ δέκα σταδίους, τοῦ Ἀπόλ-
λωνός ἐστι τοῦ Πτώου τὸ ἱερόν. εἶναι δὲ Ἀθάμαντος
καὶ Θεμιστοῦς παῖδα τὸν Πτῶον, ἀφ' οὗ τῷ τε Ἀπόλ-
λωνι ἐπίκλησις καὶ τῷ ὄρει τὸ ὄνομα ἐγένετο, ὡς Ἄ-
σιος ἐν τοῖς ἔπεσιν εἴρηκε [6]). πρὸ δὲ τῆς Ἀλεξάνδρου
καὶ Μακεδόνων ἐπιστρατείας καὶ ὀλέθρου τοῦ Θηβαίων
μαντεῖον ἦν αὐτόθεν ἀψευδές· καί ποτε ἄνδρα [7]) Εὐ-
ρωπέα, ὄνομα δέ οἱ εἶναι Μῦν, τοῦτον ἀποσταλέντα
ὑπὸ Μαρδονίου τὸν Μῦν ἐπέρεσθαι τῇ φωνῇ τῇ σφε-
τέρᾳ, καί οἱ χρῆσαι τὸν θεὸν οὐχ ἑλληνίσαντα οὐδὲ
αὐτὸν, διαλέκτῳ τῇ βαρβαρικῇ [8]). Ὑπερβαλόντων 4
δὲ τὸ ὄρος τὸ Πτῷον, ἔστιν ἐπὶ θαλάσσης Βοιωτῶν πό-
λις Λάρυμνα· γενέσθαι δὲ αὐτῇ τὸ ὄνομά φασιν
ἀπὸ Λαρύμνης τῆς Κύνου· τοὺς δὲ ἀνωτέρω προγόνους
δηλώ-

5) Ἀκραίφνιόν] Variat hoc urbis nomen. Vide Stephan. v. Ἀκραιφία, quod etiam Herodot. habet L. VIII. ſ. 135. In Strabone L. IX. p. 633. B. legitur Ἀκραίφιον.

6) ὡς Ἄσιος — εἴρηκε] ὡς constructionem turbat, et forte delendum eſt; ſic enim praecedens εἶναι regitur ab εἴρηκε. Attamen in ſubſequentibus καί ποτε etc. infinitivi quoque ab omiſſo φασὶ pendere debent.

7) καί ποτε ἄνδρα etc.] Ex Herodoti L. VIII. ſ. 135., ubi pluribus hoc relatum legitur.

8) τῇ βαρβαρικῇ] Cod. Moſc. τῇ Καρυκῇ (lege Καρικῇ), ex Herod. l. c.: φάναι δὲ, Καρίῃ μιν γλώσσῃ χρῆν.

δηλώσει μοι τὰ ἔχοντα ἐς Λοκροὺς τοῦ λόγου [9]). καὶ συνετέλει δὲ ἐς Ὀποῦντα ἡ Λάρυμνα τὸ ἀρχαῖον· Θηβαίων δὲ ἐπὶ μέγα ἰσχύος προελθόντων [10]), τηνικαῦτα ἑκουσίως μετετάξαντο ἐς Βοιωτούς. Διονύσου δὲ ἐνταῦθα ναὸς καὶ ἄγαλμα ὀρθὸν πεποίηται. λίμνη δέ σφισιν ἐστὶν ἀγχιβαθὴς [11]), καὶ τὰ ὄρη τὰ ὑπὲρ τὴν πόλιν ὑῶν παρέχεται θήραν ἀγρίων.

CAPUT XXIV.

Lacus Cephiſſis ſeu Copais et campus Athamantius — urbs Copae — Olmones et Hyettus urbes — urbs Cyrtones vel Cyrtone — Corſea et Halae urbes.

Ἐξ Ἀκραιφνίου δὲ ἰόντι εὐθεῖαν ἐπὶ λίμνην τὴν Κηφισσίδα, (οἱ δὲ Κωπαΐδα [1]) ὀνομάζουσι τὴν αὐτὴν) πεδίον καλούμενόν ἐστιν Ἀθαμάντιον· οἰκῆσαι δὲ Ἀθάμαντα ἐν αὐτῷ φασιν. ἐς δὲ τὴν λίμνην ὅ τε ποταμὸς ὁ Κηφισσὸς ἐκδίδωσιν, ἀρχόμενος ἐκ Λιλαίας
2 τῆς Φωκέων, καὶ διαπλεύσαντι ἐς Κώπας [2]). Κεῖνται δὲ αἱ Κῶπαι πόλισμα ἐπὶ τῇ λίμνῃ· τούτου δὲ καὶ Ὅμηρος [3]) ἐποιήσατο ἐν καταλόγῳ μνήμην· ἐνταῦθα Δήμητρος καὶ Διονύσου καὶ Σαράπιδός ἐστιν ἱερά. λέγουσι

9) *τοὺς δὲ ἀνωτέρω — λόγου*] Haec Pauſanias in ſequentibus omiſiſſe videtur; nihil equidem inveni, quod huc ſpectaret.

10) προελθόντων] Cod. Moſc. ἐπανελθόντων. Bene.

11) ἀγχιβαθὴς] *a prima ripa ſtatim profundus.*

1) Κωπαΐδα] Λευκωνὶς quoque dicebatur, uti *Steph. Byz.* refert v. Κῶπαι.

2) διαπλεύσαντι ἐς Κώπας] Mendoſi aliquid ineſſe videtur voci διαπλ. *Kuhn.* emendat διαπλεῦσαί ἐστι ἐς Κ. Mallem κ. διαπλεύσαντί ἐστι (vel εἰσι) Κῶπαι, uti paulo infra eadem conſtructio exſtat: ἐκ δὴ Κυρτ. ὑπερβάλλοντι τὸ ὄρος πόλισμά ἐστι Κορσεία.

3) Ὅμηρος] Vide Il. β. verſ. 502.

λέγουσι δὲ οἱ Βοιωτοὶ, καὶ πολίσματα ἄλλα πρὸς τῇ
λίμνῃ ποτὲ, Ἀθήνας[4]) καὶ Ἐλευσῖνα, οἰκεῖσθαι, καὶ
ὡς ὥρᾳ χειμῶνος ἐπικλύσασα ἠφάνισεν αὐτὰ ἡ λίμνη.
οἱ μὲν δὴ ἰχθῦς οἱ ἐν τῇ Κηφισσίδι οὐδέν τι διάφορον
ἐς ἄλλους ἰχθῦς τοὺς λιμναίους ἔχουσιν· αἱ δὲ ἐγχέ-
λεις [5]) αὐτόθι καὶ μεγέθει μέγισται, καὶ ἐσθίειν εἰσὶν
ἥδισται. Κωπῶν δὲ ἐν ἀριστερᾷ σταδίους προελθόντι 3
ὡς δώδεκα, εἰσὶν Ὄλμωνες [6]). Ὀλμωνέων δὲ ἑπτά
που στάδια Ὕηττος ἀφέστηκε, κῶμαι νῦν τε οὖσαι καὶ
εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς· μοίρας δὲ (ἐμοὶ δοκεῖν) τῆς Ὀρχομε-
νίας εἰσὶ καὶ αὗται, καὶ πεδίον τὸ Ἀθαμάντιον. καὶ ὅ-
σα μὲν ἐς Ὕηττον ἄνδρα Ἀργεῖον καὶ Ὄλμον τὸν Σισύ-
φου λεγόμενα ἤκουον, προσέσται καὶ αὐτὰ τῇ Ὀρχομε-
νίᾳ συγγραφῇ[7]). Θέας δὲ ἄξιον ἐν μὲν Ὄλμωσιν οὐδ'
ἐπὶ βραχύτατον παρεῖχον οὐδέν· ἐν Ὑήττῳ δὲ ναός ἐστιν
Ἡρακλέους, καὶ ἰάματα εὕρασθαι παρ' αὐτοῦ [8]) τοῖς
κάμνουσίν ἐστιν, ὄντος οὐχὶ ἀγάλματος σὺν τέχνῃ, λί-
θου δὲ ἀργοῦ κατὰ τὸ ἀρχαῖον. Ὑήττου δὲ στάδια ὡς 4
εἴκοσιν ἀπέχουσι Κύρτωνες· τὸ δὲ ἀρχαῖον [9]) τῷ πο-
λίσματί φασιν εἶναι Κυρτώνην· ᾤκισται δὲ ἐπὶ ὄρους ὑψη-
λοῦ, καὶ Ἀπόλλωνός ἐστιν ἐνταῦθα ναός τε καὶ ἄλσος·

E 5 ἀγάλμα-

4) ποτὲ, Ἀθήνας] Ante Ἀθήνας fuit vulgatum καὶ, quod Codicis Mosc. et *Amasaei* auctoritate delevi. Ad rem ipsam confer. Strabō L. IX. p. 624. A.

5) αἱ δὲ ἐγχέλεις etc.] Inde celebratae fuerunt Κωπαΐδες. Vide *Suid.*, *Eustath.* ad Homer. Il. β. vers. 502. et praecipue *Hesych.* h. v. et ibi not.

6) Ὄλμωνες] *Amas.* Holmones: sed in *Steph.* quoque sine aspiratione legitur. Conf. not. ad C. 34.

7) προσέσται — συγγραφῇ] Vide C. 36. huj. Libri.

8) παρ' αὐτοῦ] Cod. Mosc. παρὰ τοῦ. Forte παρὰ τούτου.

9) τὸ δὲ ἀρχαῖον] Hic ὄνομα exeidisse et cum *Amas.* inserendum esse, luculentur patet. In *Stephan. Byz.*, qui v. Κύρτωνες nostrum excitat, quoque deest ὄνομα.

ἀγάλματα δὲ ὀρθὰ Ἀπόλλωνος καὶ Ἀρτέμιδός ἐστιν. ἔστι δὲ αὐτόθι καὶ ὕδωρ ψυχρὸν ἐκ πέτρας ἀνερχόμενον· νυμφῶν δὲ ἱερὸν ἐπὶ τῇ πηγῇ, καὶ ἄλσος οὐ μέγα ἐστίν· ἥμερα δὲ ὁμοίως πάντα ἐν τῷ ἄλσει δένδρα.

5 Ἐκ δὴ Κυρτώνων ὑπερβάλλοντι τὸ ὄρος, πόλισμά ἐστι Κορσεία [10]· ὑπὸ δὲ αὐτῷ δένδρων ἄλσος οὐχ ἡμέρων, πρῖνοι τὸ πολύ εἰσιν· Ἑρμοῦ δὲ ἄγαλμα οὐ μέγα ἐν ὑπαίθρῳ τοῦ ἄλσους ἕστηκε· τοῦτο ἀπέχει Κορσείας ὅσον τε ἥμισυ σταδίου [11]. καταβάντων δὲ ἐς τὸ χθαμαλὸν, ποταμὸς Πλατάνιος καλούμενος ἐκδίδωσιν ἐς θάλασσαν· ἐν δεξιᾷ δὲ τοῦ ποταμοῦ Βοιωτῶν ἔσχατοι ταύτῃ πόλισμα οἰκοῦσιν Ἁλὰς ἐπὶ θαλάσσῃ, ἣ τὴν Λοκρίδα ἤπειρον ἀπὸ τῆς Εὐβοίας διείργει.

CAPUT XXV.

Prope Thebarum portam Neïtin monumentum Menoecei — locus, ubi Oedipi filii ſingulari certamine ceciderunt, et locus Syrma Antigones dictus — trans fluvium Dircen Pindari domus reliquiae et matris Dindymenes templum — Themidis templum et ſignum — lucus Cereris Cabiriae et Cabirorum templum — de origine arcanorum ſacrorum apud Thebanos et de Cabiraeis — de Cabirorum ſacris violatis.

Θηβαίοις δὲ τῶν πυλῶν ἐστιν ἐγγύτατα τῶν Νηΐτέων Μενοικέως μνῆμα τοῦ Κρέοντος· ἀπέκτεινε δὲ [1]) ἑκουσίως αὐτὸν κατὰ τὸ μάντευμα τὸ ἐκ Δελφῶν, ἡνίκα Πο-

10) Κορσεία] *Steph. Byz.* exhibet Χορσία, et hunc Pauſaniae locum laudat, ubi pro ὑπερβάλλοντι legitur ὑπερβάλλοντα. *Suid.*: Κορσιαὶ πόλις Βοιωτίας· quae nominis forma etiam in *Demoſthene* obvia eſt et *Diodor.* L. XVI. ſ. 58., ubi vide Weſſeling.

11) ὅσον τε ἥμισυ σταδίου] *Kuhn.* emendat ὅσον τὸ ἡμ. σ.

1) ἀπέκτεινε δὲ etc.] De hoc vide Apollodor. L. III. C. 6. §. 7. et ibi *Heyne* V. C.

Πολυνείκης καὶ ὁ σὺν αὐτῷ ϛρατὸς ἀφίκοντο ἐξ Ἄργους. τοῦ δὲ Μενοικέως ἐπιπέφυκε ῥοιὰ τῷ μνήματι· τοῦ καρποῦ δὲ ὄντος πεπείρου [2]), διαῤῥήξαντί σοι τὸ ἐκτὸς, λοιπὸν εὑρεῖν τὸ ἔνδον αἵματι ἐμφερές· αὕτη μὲν δὴ τεθηλὸς δένδρον ἐϛὶν ἡ ῥοιά. ἄμπελον δὲ φῦναι μὲν οἱ Θηβαῖοι παρὰ σφίσι πρώτοις φασὶν ἀνθρώπων, ἀποφῆναι δὲ οὐδὲν ἔτι ἐς αὐτὴν ὑπόμνημα εἶχον. Τοῦ δὲ Μενοικέως οὐ πόῤῥω τάφου τοὺς παῖδας λέγουσιν Οἰδίποδος μονομαχήσαντας ἀποθανεῖν ὑπὸ ἀλλήλων· σημεῖον δὲ τῆς μάχης αὐτῶν, κίων καὶ ἀσπὶς ἔπεϛιν ἐπ' αὐτῷ λίθου. δείκνυται δέ τι χωρίον· ἐνταῦθα Ἥραν Θηβαῖοί φασιν Ἡρακλεῖ παιδὶ ἔτι ἐπισχεῖν γάλα, κατὰ δή τινα ἀπάτην ἐκ Διός· καλεῖται δὲ ὁ σύμπας οὗτος [3]) Σύρμα Ἀντιγόνης. ὡς γὰρ τὸν τοῦ Πολυνείκους ἄρασθαί οἱ προθυμουμένῃ νεκρὸν οὐδεμία ἐφαίνετο ῥαϛώνη, δεύτερα ἐπενόησεν ἕλκειν αὐτὸν, ἐς ὃ εἵλκυσέ τε καὶ ἐπέβαλεν ἐπὶ τοῦ Ἐτεοκλέους ἐξημμένην τὴν πυράν. Διαβάντων δὲ ποταμὸν καλούμενον ἀπὸ γυναικὸς τῆς Λύκου Δίρκην, (ὑπὸ ταύτης δὲ ἔχει λόγος Ἀντιόπην κακοῦσθαι, καὶ διὰ τοῦτο ἀπὸ Ἀντιόπης παίδων συμβῆναι τῇ Δίρκῃ τὴν τελευτὴν) διαβᾶσιν οὖν τὴν Δίρκην, οἰκίας τε ἐρείπια τῆς Πινδάρου, καὶ μητρὸς Δινδυμήνης ἱερόν· Πινδάρου μὲν ἀνάθημα, τέχνη δὲ τὸ ἄγαλμα Ἀριϛομήδους τε καὶ Σωκράτους Θηβαίων. μιᾷ δὲ ἐφ' ἑκάϛων ἐτῶν ἡμέρᾳ, καὶ οὐ πέρα, τὸ ἱερὸν ἀνοίγειν νομίζουσιν. ἐμοὶ δὲ ἀφικέσθαι τε ἐξεγεγόνει τὴν ἡμέραν ταύτην, καὶ τὸ ἄγαλμα ἴδον λίθου ὂν τοῦ Πεντέλησι καὶ αὐτὸ καὶ τὸν θρόνον. Κατὰ δὲ τὴν ὁδὸν ἀπὸ τῶν πυλῶν τῶν

2) πεπείρου] Cod. Mosc. ὡραίου, quod glossam redolet.

3) ὁ σύμπας οὗτος] scilic. χῶρος.

τῶν Νηϊτῶν τὸ μὲν Θέμιδός ἐϛιν ἱερὸν, καὶ ἄγαλμα
λευκοῦ λίθου· τὸ δὲ ἐφεξῆς Μοιρῶν· τὸ δὲ Ἀγο-
ραίου Διός· οὗτος μὲν δὴ λίθου πεποίηται, ταῖς Μοί-
ραις δὲ οὐκ ἔϛιν ἀγάλματα. καὶ ἀπωτέρω μικρὸν
Ἡρακλῆς ἕϛηκεν ἐν ὑπαίθρῳ, Ῥινοκολούϛης ἐπωνυ-
μίαν ἔχων, ὅτι τῶν κηρύκων [4]), ἅς οἱ Θηβαῖοι λέγου-
σιν, ἀπέτεμεν ἐπὶ λώβῃ τὰς ῥῖνας, οἳ παρὰ Ὀρχο-
μενίων ἀφίκοντο ἐπὶ τοῦ δασμοῦ τὴν ἀπαίτησιν.
5 Σταδίους δὲ αὐτόθεν [5]) πέντε προελθόντι καὶ εἴκοσι,
Δήμητρος Καβειρίας καὶ Κόρης ἐϛὶν ἄλσος· ἐσελθεῖν
δὲ τοῖς τελεσθεῖσίν ἐϛι. τούτου δὲ τοῦ ἄλσους ἑπτά
που ϛαδίους τῶν Καβείρων τὸ ἱερὸν ἀφέϛηκεν. οἵτινες
δέ εἰσιν οἱ Κάβειροι, καὶ ὁποῖά ἐϛιν αὐτοῖς καὶ τῇ μη-
τρὶ τὰ δρώμενα [6]), σιωπὴν ἄγοντι ὑπὲρ αὐτῶν συγ-
6 γνώμη παρὰ ἀνδρῶν φιληκόων ἔϛω μοι. Τοσούτων δὲ
δηλῶσαί με καὶ ἐς ἅπαντας ἐκώλυσεν οὐδὲν, ἥντινα
λέγουσιν ἀρχὴν οἱ Θηβαῖοι γενέσθαι τοῖς δρωμένοις.
πόλιν γάρ ποτε ἐν τούτῳ φασὶν εἶναι τῷ χωρίῳ, καὶ
ἄνδρας ὀνομαζομένους Καβείρους [7]). Προμηθεῖ δὲ
ἑνὶ τῶν Καβειραίων καὶ Αἰτναίῳ τῷ Προμηθέως ἀφι-
κομένην Δήμητραν ἐς γνῶσιν παρακαταθέσθαι [8])
σφίσιν· ἥτις μὲν δὴ ἦν ἡ παρακαταθήκη, καὶ τὰ ἐς
αὐτὴν γενόμενα, οὐκ ἐφαίνετο ὅσιόν μοι γράφειν.
Δήμητρος γοῦν Καβειραίοις [9]) δῶρόν ἐϛιν ἡ τελετή.
κατὰ

4) ὅτι τῶν κηρύκων etc.] Prolixius haec narrat Apollodor. L. II. C. 4. §. 11.

5) αὐτόθεν] Cod. Mosc. αὐτόθι.

6) καὶ ὁποῖα — δρώμενα] Tangit haec *Clemens* Protrept. p. 12. D.

7) Καβείρους] Forte legendum sit Καβειραίους, uti in subsequentibus constanter scriptum est.

8) ἐς γνῶσιν παρακαταθέσθαι] *Amas.* recte legisse videtur ἐς γνῶσιν τι παρακατ.

9) Καβειραίοις] *Camerar.* legit Καβειραίης.

κατὰ δὲ τὴν Ἐπιγόνων στρατείαν καὶ ἅλωσιν τῶν Θη-
βῶν [10]) ἀνέστησαν μὲν ὑπὸ τῶν Ἀργείων οἱ Καβειραῖοι,
ἐξελείφθη δὲ ἐπὶ χρόνον τινὰ καὶ ἡ τελετή. Πελαρ-
γὴν δὲ ὕστερον τὴν Ποτνέως καὶ Ἰσθμιάδην Πελαργῇ
συνοικοῦντα καταστήσασθαι μὲν τὰ ὄργια αὐτοῦ [11])
λέγουσιν ἐξ ἀρχῆς, μετενεγκεῖν δὲ αὐτὰ ἐπὶ τὸν Ἀ-
λεξιάρην [12]) καλούμενον· ὅτι τῶν ὅρων [13]) ἐκτὸς ἐμύη-
σεν ἡ Πελαργὴ τῶν ἀρχαίων. Τηλώνδης δὲ, καὶ ὅσοι
γένους Καβειριτῶν ἐλίποντο, κατελθοῦσιν αὖθις εἰς
τὴν Καβειραίαν. Πελαργὴν μὲν δὴ κατὰ μάντευμα
ἐκ Δωδώνης καὶ ἄλλα ἔμελλεν ἐς τιμὴν καταστήσε-
σθαι, καί οἱ θυσία [14]), φέρον ἐν τῇ γαστρὶ ἱερεῖον.
Τὸ δὲ μήνιμα τὸ ἐκ τῶν Καβείρων ἀπαραίτητόν ἐστιν 7
ἀνθρώποις, ὡς ἐπέδειξε δὴ πολλαχῇ. τὰ γὰρ δὴ δρώ-
μενα ἐν Θήβαις ἐτόλμησαν ἐν Ναυπάκτῳ κατὰ ταὐ-
τὰ ἰδιῶται δρᾶσαι, καὶ σφᾶς οὐ μετὰ πολὺ ἐπέλα-
βεν ἡ δίκη. ὅσοι δὲ ὁμοῦ Μαρδονίῳ τῆς στρατείας τῆς
Ξέρξου περὶ Βοιωτίαν ἐλήφθησαν [15]), τοῖς παρελθοῦ-
σιν αὐτῶν εἰς τὸ ἱερὸν τῶν Καβείρων, τάχα μέν που καὶ
χρημά-

10) κατὰ δὲ τὴν Ἐπιγ. — τῶν Θηβῶν] De hoc bello vide ſupra C. 9.

11) τὰ ὄργια αὐτοῦ] *Kuhn.* emendat αὐτῶν, ſcil. Καβείρων.

12) Ἀλεξιάρην] Cod. Moſc. Ἀλεξιάρουν.

13) ὅτι τῶν ὅρων etc.] Alieno loco eſſe videtur vox ὅτι, nec temere *Kuhn.* emendat τότε μὲν τῶν ὅρ. Cod. Moſc. dat ὅτι δὲ, uti *Goldhagen* jam conjecerat, qui dein, commate poſt ἀρχ. poſito legit Τηλώνδης τε etc. Mox pro Καβειριτῶν forte ſcribendum ſit Καβειραίων.

14) Πελαργὴν μὲν δὴ — καί οἱ θυσία etc.] Scribendum eſſe Πελαργῇ, quam lectionem *Amaſ.* ſervaſſe videtur, orationis ſtructurae ratio declarat. Pro οἱ θυσία mallem legere ἡ θυσία. Cod. Moſc. pro καταστήσεσθαι dat καταστήσασθαι.

15) ὅσοι — τῆς στρατείας — ἐλήφθησαν] *Sylb.* recte corrigit στρατιᾶς, et pro ἐλήφθησαν ſcribendum cenſet ἐλείφθησαν vel ηὐλίσθησαν· *Amaſ.* enim interpretatur *ſtativa habuerunt.*

χρημάτων μεγάλων ἐλπίδι, τὸ πλέον δὲ (ἐμοὶ δοκεῖ) τῇ ἐς τὸ θεῖον ὀλιγωρίᾳ, τούτοις παραφρονῆσαί τε συνέπεσεν αὐτίκα, καὶ ἀπώλοντο ἐς θάλασσάν τε καὶ ἀπὸ τῶν κρημνῶν ἑαυτοὺς ῥίπτοντες. Ἀλεξάνδρου δὲ, ὡς ἐνίκησε τῇ μάχῃ, Θήβας τε αὐτὰς καὶ σύμπασαν τὴν Θηβαΐδα διδόντος πυρὶ, ἄνδρες τῶν ἐκ Μακεδονίας ἐλθόντες ἐς τῶν Καβείρων τὸ ἱερὸν, ἅτε ἐν τῇ γῇ πολεμίᾳ, κεραυνοῖς τε ἐξ οὐρανοῦ καὶ ἀστραπαῖς ἐφθάρησαν. οὕτω μὲν ἱερόν ἐστι τοῦτο τὸ ἐξ ἀρχῆς ἅγιον.

CAPUT XXVI.

Campus Teneri et templum Herculis Hippodoti — de Sphinge varia narratio — Oncheſti reliquiae — urbs Theſpia — ſignum Jovis Saotae et alia deorum ſigna Theſpiae poſita.

Τοῦ Καβείρου [1]) δὲ ἐν δεξιᾷ πεδίον ἐστὶν ἐπώνυμον Τηνέρου [2]) μάντεως, ὃν Ἀπόλλωνος παῖδα εἶναι καὶ Μελίας νομίζουσι· καὶ Ἡρακλέους ἱερὸν μέγα, ἐπίκλησιν Ἱπποδότου [3])· τούς τε γὰρ Ὀρχομενίους φασὶν ἐς τοῦτο ἀφῖχθαι στρατιᾷ, καὶ τὸν Ἡρακλέα νύκτωρ τοὺς ἵππους λαβόντα συνδῆσαί σφισι τοὺς ὑπὸ
2 τοῖς ἅρμασι. Προελθόντων δὲ τὸ ὄρος ἐστὶν, ὅθεν τὴν Σφίγγα

1) Τοῦ Καβείρου] *Kuhn.* emendat τοῦ Καβείρων, ſcil. ἱεροῦ· ſed rectius ſcribi τ. Καβειρίου, (ſic enim appellatum fuiſſe videtur hoc Cabirorum templum) patet ex ſequentibus in hoc Capite: τραπομένῳ δὲ ἀπὸ τοῦ Καβειρίου τὴν ἐν ἀριστερᾷ.

2) Τηνέρου etc.] Vide ſupra C. 10. in fine.

3) Ἱπποδότου] Scribendum eſſe Ἱπποδέτου, ex ipſa narratione et voce συνδῆσαι patet, uti *Sylb.* recte monuit. Inde forte *nodus Herculis* dictus, de quo *Macrob.* Saturn. L. I. C. 19.

Σφίγγα λέγουσιν ὁρμᾶσθαι ἐπ' ὀλέθρῳ τῶν ἁρπαζομένων αἴνιγμα ᾄδουσαν. οἱ δὲ κατὰ λῃστείαν σὺν δυνάμει ναυτικῇ πλανωμένην φασὶν αὐτὴν ἐς τὴν πρὸς Ἀνθηδόνι σχεῖν θάλασσαν· καταλαβοῦσαν δὲ τὸ ὄρος τοῦτο, ἁρπαγαῖς χρῆσθαι, πρὶν ἐξεῖλεν Οἰδίπους αὐτὴν ὑπερβαλόμενος πλήθει στρατιᾶς, ἣν ἀφίκετο ἔχων ἐκ Κορίνθου. λέγεται δὲ καὶ, ὡς νόθη Λαΐου θυγάτηρ εἴη, καὶ ὡς τὸν χρησμὸν τῷ Κάδμῳ δοθέντα ἐκ Δελφῶν [4]) διδάξειεν αὐτὴν κατὰ εὔνοιαν ὁ Λάϊος· ἐπίστασθαι δὲ πρὶν τοὺς βασιλέας οὐδὲν ἄλλο ἢ τὸ μάντευμα [5]). ὁπότε οὖν τῇ Σφιγγὶ ἀμφισβητήσων τὶς ἀφίκοιτο τῆς ἀρχῆς, (γενέσθαι γὰρ τῷ Λαΐῳ ἐκ παλλακῶν υἱοὺς, καὶ τὰ χρησθέντα ἐκ Δελφῶν ἐς Ἐπικάστην μόνην καὶ τοὺς ἐξ ἐκείνης ἔχειν παῖδας [6])) τὴν οὖν Σφίγγα χρῆσθαι σοφίσμασιν ἐς τοὺς ἀδελφοὺς, ὡς τὸν Κάδμῳ γινόμενον χρησμὸν εἰδεῖεν Λαΐου γε ὄντες [7])· οὐκ ἔχοντας δὲ αὐτοὺς ἀποκρίνασθαι,

4) τὸν χρησμὸν τῷ Κάδμῳ δοθ. ἐκ Δελφῶν] Diverſum hoc oraculi effatum eſſe videtur ab illo, quod a pluribus veterum memoratur. Vide Apollodor Lib. III. C. 4. §. 1., ubi vid. *Heyne* V. C. p. 552.

5) ἐπίστασθαι δὲ πρὶν τοὺς βασ. οὐδὲν ἄλλο ἢ τὸ μάντ.] Non πρὶν ſolum, ſed ipſa etiam verborum ſententia ab hoc loco abhorrere videtur. Pro πρὶν forte πρότερον ſcribendum et reliqua ita emendanda ſint: ἐπίστασθαι δὲ πρότερον τοὺς βασιλέας, οὐδένα δ' ἄλλον τὸ μάντευμα, *antea* (h. e. antequam Sphinx reſciverit) *reges tantum, nec quemquam alium hoc oraculum noſſe.*

6) ἐς Ἐπικάστην — ἔχειν παῖδας] *oraculi effata ad Epicaſten ſolam ejusque filios pertinuiſſe.* Sed *Amaſ.* non legiſſe videtur ἐς, interpretatus: *Epicaſtae tantum — notum fuiſſe.* Laji uxorem ab Homero *Epicaſten*, ab aliis vero *Jocaſtam* dici, notum eſt; vide ſupra C. 5. et *Heyne* V. C. ad Apollodor. p. 598.

7) ὡς — εἰδεῖεν Λαΐου γε ὄντες] *quod — noſſe deberent, ſi quidem Laji filii eſſent.* Sed Cod. Moſc. rectiorem ſervaſſe videtur lectionem exhibens: ὡς

κρίνασθαι, θανάτῳ ζημιοῦν, ἅτε οὐ προσηκόντως ἀμφισβητοῦντας γένους τε καὶ ἀρχῆς. Οἰδίπους δὲ ἄρ' ἀφίκετο ὑπὸ ὀνείρατος δεδιδαγμένος τὸν χρησμόν.
3 Ἀπὸ δὲ τοῦ ὄρους τούτου πέντε ἀπέχει καὶ δέκα σταδίους πόλεως ἐρείπια Ὀγχηστοῦ· φασὶ δὲ, ἐνταῦθα οἰκῆσαι Ποσειδῶνος παῖδα Ὄγχηστον. ἐπ' ἐμοῦ δὲ ναός τε καὶ ἄγαλμα Ποσειδῶνος ἐλείπετο Ὀγχηστίου,
4 καὶ τὸ ἄλσος, ὃ δὴ καὶ Ὅμηρος [8]) ἐπήνεσε. Τραπομένῳ δὲ ἀπὸ τοῦ Καβειρίου τὴν ἐν ἀριστερᾷ, καὶ προελθόντι ὡς πεντήκοντα σταδίους, Θέσπεια [9]) ὑπὸ τὸ ὄρος τὸν Ἑλικῶνα ᾤκισται· θυγατέρα δὲ εἶναι Θέσπειαν λέγουσιν Ἀσωποῦ, καὶ ἀπὸ ταύτης κληθῆναι τὴν πόλιν· οἱ δὲ Θέσπιόν φασιν ἐξ Ἀθηνῶν ἐλθόντα τὸ ὄνομα τῇ πόλει δοῦναι· γεγονέναι δὲ ἀπὸ Ἐρεχθέως
5 αὐτόν [10]). Θεσπιεῦσι δὲ ἐν τῇ πόλει Σαώτου Διός ἐστι χαλκοῦν ἄγαλμα ἔτι. λέγουσι δὲ, ὡς λυμαινομένου τὴν πόλιν ποτὲ αὐτοῖς δράκοντος προστάξειεν ὁ θεὸς τὸν κλήρῳ [11]) τῶν ἐφήβων κατὰ ἔτος ἕκαστον λαχόντα δίδοσθαι τῷ θηρίῳ. τῶν μὲν δὴ διαφθαρέντων μνημονεύειν τὰ ὀνόματα οὔ φασιν· ἐπὶ δὲ Κλεοστράτῳ λαχόντι τὸν ἐραστὴν αὐτοῦ Μενέστρατον λέγουσιν ἐπιτεχνήσασθαι. χαλκοῦν θώρακα ἐποιήσατο ἔχοντα

ὡς — εἰδυῖαν Λαΐου γε ὄντος. Inde sic scribendum et interpungendum esse suspicor: ὡς — εἰδυῖαν· Λαΐου γε ὄντας, οὐκ ἔχοντας δὲ etc.

8) Ὅμηρος] Vid. Iliad. β. vers. 506. Mox pro Καβειρίου Cod. Mosc. miram lectionem exhibet μοιραχίου.

9) Θέσπεια] In Cod. Mosc. constanter legitur Θέσπια, quam scripturam quoque memorat *Steph. Byz.*, uti et alteram Θεσπιαὶ, quae etiam in Pausania, Strabone et aliis reperitur.

10) γεγονέναι δὲ ἀπὸ Ἐρεχθέως αὐτόν] Diodor. L. IV. s. 29. *Thespius* dicitur Erechthei filius.

11) τὸν κλήρῳ] Pro vulgata τῷ ex Codice Mosc. restitui τὸν, quod sequens λαχόντα exigit.

ἔχοντα ἐπὶ ἑκάστῃ τῶν φολίδων ἄγκιστρον ἐς τὸ ἄνω· τοῦτον τὸν θώρακα ἐνδὺς, παρέδωκε τῷ δράκοντι ἑκουσίως αὐτόν· παραδοὺς δὲ ἀπολεῖσθαί τε καὶ αὐτὸς ἀπολεῖν ἔμελλε τὸ θηρίον. ἀντὶ τούτου μὲν τῷ Διῒ γέγονεν ἐπίκλησις Σαώτης. τὸ δὲ ἄγαλμα τὸ Διονύσου, καὶ αὖθις Τύχης, ἑτέρωθι δὲ Ὑγείας· τὴν δὲ Ἀθηνᾶν τὴν Ἐργάνην καὶ αὐτὴν καὶ Πλοῦτόν οἱ παρεστηκότα ἐποίησε [12]).

CAPUT XXVII.

De praecipuo Cupidinis cultu apud Thespienſes — de Cupidinis natalibus varia narratio — de Cupidinis ſignis a Lyſippo et Praxitele confectis ejusque recentiore ſigno — Venere et Phryne Praxitelis, aliisque memorandis Thespiae — Herculis templum et de Thestii filiabus narratio.

Θεῶν δὲ οἱ Θεσπιεῖς τιμῶσιν Ἔρωτα μάλιστα ἐξ ἀρχῆς· καί σφισιν ἄγαλμα παλαιότατόν ἐστιν ἀργὸς λίθος. ὅστις δὲ ὁ καταστησάμενος [1]) Θεσπιεῦσιν Ἔρωτα θεῶν σέβεσθαι μάλιστα, οὐκ οἶδα. σέβονται δὲ οὐδέν τι ἧσσον καὶ Ἑλλησποντίων Παριανοὶ, τὸ μὲν ἀνέκαθεν ἐξ Ἰωνίας καὶ Ἐρυθρῶν ἀπῳκισμένοι, τὰ δ' ἐφ'

12) τὸ δὲ ἄγαλμα — ἐποίησε] Nec quicquam praecedit, nec ſubſequitur, ad quod referri poſſit ἐποίησε· quare nullus dubito, quin hic nomen artificis exciderit, cujus arte ſigna memorata confecta fuerint. Illud vero nomen fuiſſe Θήρων, non temere ſuſpicari mihi videor; *Theronem* enim Boeotium artificem memorat Pauſ. L. VI. C. 14. §. 5. et Θήρων ob ſequens Θεῶν facilius excidere potuiſſe, e re critica ſatis liquet.

1) καταστησάμενος] *Sylburgio* recte monente hoc reſcripſi pro mendoſe vulgato καταιτησάμενος.

2 ἐφ' ἡμῶν τελοῦντες ἐς Ῥωμαίους. Ἔρωτα δὲ ἄνθρωποι μὲν οἱ πολλοὶ νεώτατον θεῶν εἶναι, καὶ Ἀφροδίτης παῖδα ἥγηνται. Λύκιος δὲ Ὠλὴν, ὃς καὶ τοὺς ὕμνους τοὺς ἀρχαιοτάτους ἐποίησεν Ἕλλησιν, οὗτος ὁ Ὠλὴν ἐν Εἰλειθυίας ὕμνῳ μητέρα Ἔρωτος τὴν Εἰλειθυιάν φησιν εἶναι. Ὠλῆνος δὲ ὕστερον. Πάμφως τε ἔπη καὶ Ὀρφεὺς ἐποίησαν· καί σφισι ἀμφοτέροις [2]) πεποιημένα ἐστὶν ἐς Ἔρωτα, ἵνα ἐπὶ τοῖς δρωμένοις Λυκομῆδαι [3]) καὶ ταῦτα ᾄδωσιν· ἐγὼ δὲ ἐπελεξάμην [4]) ἀνδρὶ ἐς λόγους δᾳδουχοῦντι, καὶ τῶν μὲν οὐ πρόσω ποιήσομαι μνήμην. Ἡσίοδον δὲ [5]) ἢ τὸν Ἡσιόδῳ Θεογονίαν ἐσποιήσαντα οἶδα γράψαντα, ὡς Χάος πρῶτον, ἐπὶ δὲ αὐτῷ Γῆ τε καὶ Τάρταρος καὶ Ἔρως γένοιτο. Σαπφὼ δὲ ἡ Λεσβία πολλά τε καὶ
3 οὐχ ὁμολογοῦντα ἀλλήλοις ἐς Ἔρωτα ᾖσε. Θεσπιεῦσι δὲ ὕστερον χαλκοῦν εἰργάσατο Ἔρωτα Λύσιππος, καὶ ἔτι πρότερον τούτου Πραξιτέλης, λίθου τοῦ Πεντελησίου [6]). καὶ ὅσα μὲν εἶχεν ἐς Φρύνην καὶ τὸ ἐπὶ Πραξιτέλει τῆς γυναικὸς σόφισμα, ἑτέρωθι ἤδη μοι δεδήλω-

2) *καί σφισι ἀμφοτέροις*] Post σφισι alterum καὶ vulgatum fuit; quod Codicis Mosc. auctoritate delevi.

3) Λυκομῆδαι] Non temere me hoc reposuisse pro male vulgato Λυκομήδει, manifesto patet ex C. 30. in fine atque ex iis, quae diximus not. 13. ad L. I. C. 22. Cod Mosc. perperam hic exhibet Λυκομίδια.

4) ἐγὼ δὲ ἐπελεξάμην] scilicet, *quae Pamphus et Orpheus de Cupidine versibus mandarunt*. Mox ante ἐς λόγους excidisse ἐλθὼν, recte conjectat *Sylburg*.

5) Ἡσίοδον δὲ etc.] Vide Theogon. vers. 116—120.

6) Πραξιτέλης, λίθου τοῦ Πεντελησίου] Cod. Mosc. dat λίθου τε Πεντελῆσιν, uti alibi in Pausania. Hujus *Cupidinis* signi mentio quoque fit a *Strab.* L. IX. p. 629. B., ubi vid. Casaub., in Antholog. Gr. T. II. p. 254. ed. Jacobs, a *Cicerone* in Verr. Act. II. L. IV. f. 2. et a *Plin.* Hist. Nat. L. XXXVI. C. 5. p. 726.

δεδήλωται [7]). πρῶτον δὲ τὸ ἄγαλμα κινῆσαι τοῦ
Ἔρωτος λέγουσι Γάϊον δυναστεύσαντα ἐν Ῥώμῃ, Κλαυ-
δίου δὲ ὀπίσω Θεσπιεῦσιν ἀποπέμψαντος, Νέρωνα
αὖθις δεύτερα ἀνάσπαστον ποιῆσαι· καὶ τὸν μὲν φλὸξ
αὐτόθι διέφθειρε. τῶν δὲ ἀσεβησάντων ἐς τὸν θεὸν,
ὁ μὲν ἀνθρώπῳ στρατιώτῃ διδοὺς ἀεὶ τὸ αὐτὸ σύνθημα
μετὰ ὑπούλου χλευασίας [8]), ἐς τοσοῦτο προήγαγε θυ-
μῷ τὸν ἄνθρωπον, ὥστε σύνθημα διδόντα αὐτὸν διερ-
γάζεται. Νέρωνι δὲ παρεξῆς τὰ ἐς τὴν μητέρα ἐστὶ καὶ
ἐς γυναῖκας γαμετὰς ἐναγῆ τε καὶ ἀνέραστα τολμή-
ματα. τὸν δὲ ἐφ' ἡμῶν Ἔρωτα ἐν Θεσπιαῖς ἐποίησεν
Ἀθηναῖος Μηνόδωρος τὸ ἔργον τὸ Πραξιτέλους μιμού-
μενος. Ἐνταῦθα καὶ [9]) αὐτοῦ Πραξιτέλους Ἀφρο- 4
δίτη καὶ Φρύνης ἐστὶν εἰκὼν, λίθου καὶ ἡ Φρύνη καὶ ἡ
θεός. ἔστι δὲ καὶ ἑτέρωθι Ἀφροδίτης Μελαίνιδος [10])
ἱερὸν, καὶ θέατρόν τε καὶ ἀγορὰ θέας ἄξια· ἐνταῦθα
Ἡσίοδος ἀνάκειται χαλκοῦς. τῆς ἀγορᾶς τε [11])
οὐ πόῤῥω Νίκη τε χαλκοῦ καὶ ναὸς Μουσῶν ἐστὶν οὐ
μέγας· ἀγάλματα δὲ ἐν αὐτῷ μικρὰ λίθου πεποιη-
μένα. Καὶ Ἡρακλέους Θεσπιεῦσίν ἐστιν ἱερόν· ἱερᾶ- 5
ται δὲ αὐτῷ [12]) παρθένος, ἕς τ' ἂν ἐπιλάβῃ τὸ
χρεὼν αὐτήν. αἴτιον δὲ τούτου φασὶν εἶναι τοιόνδε·
Ἡρακλέα ταῖς θυγατράσι πεντήκοντα οὔσαις ταῖς

7) ἑτέρωθι ἤδη μοι δεδήλωται] Vid. L. I. C. 20. §. 1.

8) σύνθημα μετὰ ὑπ. χλ.] Haec tessera obscoena forte fuit *Venus* vel *Priapus*. Vid. *Sueton.* Calig. C. 56.

9) Ἐνταῦθα καὶ] Inserui καὶ ex Codice Mosc.

10) Ἀφρ. Μελαίνιδος] Scribendum esse videtur Μελανίδος, uti legitur supra L. II. C. 2. §. 4., L. VIII. C. 6. in fine et in Athen. Deipn. L. XIII p. 588.

11) τῆς ἀγορᾶς τε] Mallem τῆς ἀγ. δέ.

12) ἱερᾶται δὲ αὐτῷ] Reddidi αὐτῷ e lectione antiqua pro vulgata αὐτοῦ. Sic paulo infra ἱερ. αὐτῷ et alibi.

Θεςίου συγγενέσθαι πάσαις πλὴν μιᾶς ἐν τῇ αὐτῇ νυκτί· ταύτην δὲ οὐκ ἐθελῆσαί οἱ τὴν μίαν μιχθῆναι· τὸν δὲ νομίζοντα δικάσαι[13]) μένειν παρθένον πάντα αὐτὴν τὸν βίον ἱερωμένην αὐτῷ. ἐγὼ δὲ ἤκουσα μὲν καὶ ἄλλον λόγον, ὡς διὰ πασῶν ὁ Ἡρακλῆς τῶν Θεςίου παρθένων διεξέλθοι τῇ αὐτῇ νυκτὶ, καὶ ὡς ἄρσενας παῖδας αὐτῷ πᾶσαι τέκοιεν, διδύμους δὲ ἥ τε νεωτάτη καὶ ἡ πρεσβυτάτη. ἐκεῖνο δὲ οὐκ ἔςιν ὅπως ἡγήσομαι πιςὸν, Ἡρακλέα ἐπὶ τοσοῦτον ὀργῆς ἀνδρὸς φίλου θυγατρὶ ἀφικέσθαι. πρὸς δὲ καὶ, ἡνίκα ἦν μετ' ἀνθρώπων, τιμωρούμενός τε ἄλλους ὑβρίζοντας, καὶ μάλιςα, ὅσοι θεῶν ἀσεβεῖς ἦσαν, οὐκ ἂν αὐτός γε[14]) κατεςήσατο αὐτῷ ναόν τε καὶ ἱέρειαν ὥσπερ δὴ θεός. ἀλλὰ γὰρ ἐφαίνετό μοι τὸ ἱερὸν τοῦτο ἀρχαιότερον ἢ κατὰ Ἡρακλέα εἶναι τὸν Ἀμφιτρύωνος, καὶ Ἡρακλέους τοῦ καλουμένου τῶν Ἰδαίων Δακτύλων, οὗ δὴ καὶ Ἐρυθραίους τοὺς ἐς Ἰωνίαν[15]) καὶ Τυρίους ἱερὰ ἔχοντας εὕρισκον. οὐ μὴν οὐδ' οἱ Βοιωτοὶ τοῦ Ἡρακλέους ἠγνόουν τοῦτο τὸ ὄνομα[16])· ὅπου γε αὐτοὶ τῆς Μυκαλησσίας Δήμητρος Ἡρακλεῖ τῷ Ἰδαίῳ τὸ ἱερὸν ἐπιτετράφθαι λέγουσιν[17]).

13) τὸν δὲ νομίζοντα δικάσαι] *illum vero pronuntiasse et sanxisse.* Sic saepius νομίζειν in Pausania denotat *instituere, sancire*, uti infra C. 29. bis: Μούσας ἐνόμισαν εἶναι τρεῖς· et: ταῦτα δὲ ἐνόμιζεν οὕτως ὁ Πίερος. Conf. supra L. II. C. 14. not. 2. Temere igitur *Kuhn.* emendat μηνίσαντα.

14) οὐκ ἂν αὐτός γε] Pro τε, quod hic alienum erat, γε rescribere non dubitavi.

15) τοὺς ἐς Ἰωνίαν] Pro τοὺς κατὰ Ἰων. vel τοὺς ἐν Ἰωνίᾳ.

16) τοῦτο τὸ ὄνομα] Recte *Sylb.* emendat τούτου.

17) ὅπου γε — λέγουσιν] De hoc vide supra C. 19.

CAPUT

CAPUT XXVIII.

De monte Helicône — serpentum veneni varia natura.

Ὁ δὲ Ἑλικὼν ὀρῶν τῶν ἐν τῇ Ἑλλάδι ἐν τοῖς μάλιστά ἐστιν εὔγεως καὶ δένδρων ἀνάπλεως· καὶ οἱ τῆς ἀνδράχνου θάμνοι παρέχονται τὸν πανταχοῦ καρπὸν ἔξει ἥδιστον [1]). λέγουσι [2]) δὲ οἱ περὶ τὸν Ἑλικῶνα οἰκοῦντες, καὶ ἁπάσας ἐν τῷ ὄρει τὰς πόας, καὶ τὰς ῥίζας ἥκιστα [3]) ἐπὶ ἀνθρώπου θανάτῳ φύεσθαι. καὶ δὴ καὶ τοῖς ὄφεσι τὸν ἰὸν ποιοῦσιν ἐνταῦθα ἀσθενέστερον αἱ νομαί· ὥστε καὶ διαφεύγουσι τὰ πολλὰ οἱ δηχθέντες ἢ ἀνδρὶ Λίβυϊ γένους τοῦ Ψύλλων [4]), ἢ καὶ ἄλλως προσφόροις ἣν ἐπιτύχωσι τοῖς φαρμάκοις. Ἔστι μὲν δὴ ὁ 2
ἰὸς τοῖς ἀγριωτάτοις τῶν ὄφεων, καὶ ἄλλως ὀλέθριος ἔς τε ἀνθρώπους καὶ ζῶα ὁμοίως τὰ πάντα. συντελοῦσι δὲ οὐχ ἥκιστα ἐς ἰσχὺν σφισι τοῦ ἰοῦ καὶ αἱ νομαί· ἐπείτοι καὶ ἀνδρὸς ἀκούσας οἶδα Φοίνικος, ὡς ἐν τῇ ὀρεινῇ

1) τὸν πανταχοῦ καρπὸν ἔξει ἥδ.] *Kuhn.* emendat τῶν πανταχοῦ καρπῶν: sed vulgata ferri possunt, si πανταχοῦ jungas cum ἔ. ἥδιστον.

2) λέγουσι] Ita cum *Sylb.* rescripsi pro mendose vulgato ἄγουσι. De frequenti harum vocum permutatione vide not. 9. ad L. I. C. 5.

3) ἥκιστα] Hoc, *Sylburgio* recte ita emendante, reposui pro ἥδιστα, quod ab hoc loco alienum et mendosum esse, nemini non liquet.

4) ἢ ἀνδρὶ Λίβυϊ γένους τοῦ Ψύλλων] Ad syntaxin expediendam *Kuhn.* ante ἢ subintelligi vult μᾶλλον, sed praeter necessitatem; nam post ἢ ex subsequentibus potius revocandum esse ἂν Pausaniae more trajectum, quis non videat? Sic sententia est: *quare a serpentibus morsi plerumque evadunt, ac si de Psyllorum genere aliquem, vel alia etiam remedia salutaria nacti fuerint.* Pro ἄλλως forte scribendum sit ἄλλοις. De *Psyllis* serpentum morsui medendi arte excellentibus vide *Casaub.* ad *Strab.* L. XVII. p. 1169. B. not. 2. et *Steph. Byz.* v. Ψύλλοι. Conf. *Voss.* de origine idol. pag. 1519.

τῇ Φοινίκης ἀγριωτέρους τοὺς ἔχεις ποιοῦσιν αἱ ῥίζαι. ἔφη δὲ ἄνθρωπον ἰδεῖν αὐτὸς ἀποφεύγοντα ὁρμὴν ἔχεως· καὶ τὸν μὲν ἐπί τι ἀναδραμεῖν δένδρον, τὸν δὲ ἔχιν, ὡς ἦλθεν ὕστερος, ἀποπνεῦσαι πρὸς τὸ δένδρον τοῦ ἰοῦ, καὶ οὐ ζῆν ἔτι τὸν ἄνθρωπον. τούτου μὲν τοιαῦτα ἤκουσα. ἐν δὲ τῇ χώρᾳ τῇ Ἀράβων ὅσοι τῶν ἔχεων περὶ τὰ δένδρα τὰ βάλσαμα [5]) οἰκοῦσι, τοιάδε ἄλλα ἐς αὐτοὺς συμβαίνοντα οἶδα. μέγεθος μὲν κατὰ μυρσίνης θάμνον τὰ βάλσαμά ἐστι, φύλλα δὲ αὐτοῖς κατὰ τὴν πόαν τὸ σάμψουχον [6]). ἔχεων δὲ τῶν ἐν τῇ Ἀραβίᾳ καθ' ὁπόσους [7]) καὶ πλείονες καὶ ἐλάσσονες ὑπὸ ἕκαστον αὐλίζονται δένδρον· τροφὴ γάρ αὐτοῖς ὁ τῶν βαλσάμων ἐστὶν ὀπὸς ἡδίστη· καὶ ἔτι καὶ ἄλλως τῇ σκιᾷ τῶν φυτῶν χαίρουσιν. ἐπὰν οὖν συλλέγειν τοῦ βαλσάμου τὸν ὀπὸν ἀφίκηται τοῖς Ἄραψιν ὥρα, ξύλων δύο ἕκαστος σκυτάλας [8]) ἐπὶ τοὺς ἔχεις ἐσφέρει, κροτοῦντες δὲ τὰ ξύλα, ἀπελαύνουσι τοὺς ἔχεις· ἀποκτείνειν δὲ αὐτοὺς οὐκ ἐθέλουσιν ἱεροὺς τῶν βαλάμων νομίζοντες. ἢν δὲ καὶ ὑπὸ ἔχεων δηχθῆναί τῳ συμβῇ, τὸ μὲν τραῦμά ἐστιν, ὁποῖον καὶ ὑπὸ σιδήρου, δεῖμα δὲ ἄπεστι τὸ ἀπὸ τοῦ ἰοῦ [9])· ἅτε γὰρ σιτουμένοις τοῖς ἔχεσι μύρων τὸ εὐοσμότατον, μετακε-

5) βάλσαμα] Restitui β pro vulgato π ex communi scriptura hujus vocis. De *balsamo* v. *Wesseling.* ad *Diodor.* L. II. f. 48. not. 7.

6) σάμψουχον] *amaracum.* Hesych. σαμψοῦχος, ubi vide not. In aliis constanter legitur σάμψυχος, uti in *Dioscoride*, qui L. III. C. 47. uberius de eo agit.

7) καθ' ὁπόσους] *quot quantaeque sunt.* Sic *Sylburgii* emendatio, καθ' ὁπόσον seu καθ' ὅσον, supervacanea est.

8) σκυτάλας] *virgulas seu bacillos.* Hesych.: σκυτάλαι, βακτηρίαι· et similiter *Etymolog. M.*

9) ἀπὸ τοῦ ἰοῦ] Cod. Mosc. ἀπὸ τοῦδε.

μετακεράννυσί σφισιν ἐκ τοῦ θανατώδους ἐς τὸ ἠπιώτερον ὁ ἰός. ταῦτα μὲν δὴ ἔχοντά ἐστιν οὕτω.

CAPUT XXIX.

De Ephialte, Oto et urbe Ascra — Musis, earum nominibus numeroque, ac de Piero — memorandis Heliconis, fonte Aganippe, Eupheme Musarum nutrice, et de Lino.

Θῦσαι δὲ ἐν Ἑλικῶνι Μούσαις πρώτους καὶ ἐπονομάσαι τὸ ὄρος ἱερὸν εἶναι Μουσῶν Ἐφιάλτην καὶ Ὦτον [1]) λέγουσιν, οἰκίσαι δὲ αὐτοὺς καὶ Ἄσκρην· καὶ δὴ καὶ Ἡγησίνους [2]) ἐπὶ τῷδε ἐν τῇ Ἀτθίδι ἐποίησεν·

Ἄσκρῃ δ' αὖ παρέλεκτο Ποσειδάων ἐνοσίχθων·
Ἡ δή οἱ τέκε παῖδα περιπλομένων ἐνιαυτῶν
Οἴοκλον, ὃς πρῶτος μετ' Ἀλωέος ἔκτισε παίδων
Ἄσκρην, ἥ θ' Ἑλικῶνος ἔχει πόδα πιδακόεντα.

ταύτην τοῦ Ἡγησίνου τὴν ποίησιν οὐκ ἐπελεξάμην· ἀλλὰ πρότερον ἄρα ἐκλελοιπυῖα ἦν, πρὶν ἢ ἐμὲ γενέσθαι. Κάλλιππος δὲ Κορίνθιος ἐν τῇ ἐς Ὀρχομενίους συγγραφῇ μάρτυρα ποιεῖται τῷ λόγῳ τὰ Ἡγησίνου τὰ ἔπη· ὡσαύτως δὲ καὶ ἡμεῖς πεποιήμεθα παρ' αὐτοῦ Καλλίππου διδαχθέντες. Ἄσκρης μὲν δὴ πύργος εἷς ἐπ' ἐμοῦ, καὶ ἄλλο οὐδὲν, ἐλείπετο ἐς μνήμην. Οἱ δὲ τοῦ Ἀλωέως παῖδες ἀριθμόν τε Μούσας ἐνόμι- 2

 σαν

1) Ἐφιάλτην καὶ Ὦτον] De his, qui *Aloidae* appellabantur, vide Apollodor. L. I. C. 7. §. 4. et ibi *Heyne* V. C. p. 102. 103. Conf. supra C. 22. in fine. Pro Ὦτον Cod. Mosc. hic dat Ὠτον.

2) Ἡγησίνους] Plures fuisse, qui Ἀτθίδα composuerint, jam supra notavimus L. VI. C. 7. not 11., quorum numero *Hegesinous* est addendus, de quo in aliis nil memoratum inveni.

σαν εἶναι τρεῖς, καὶ ὀνόματα αὐταῖς ἔθεντο Μελέτην, καὶ Μνήμην, καὶ Ἀοιδήν. χρόνῳ δὲ ὕστερόν φασι Πίερον Μακεδόνα, ἀφ' οὗ καὶ Μακεδόσιν ὠνόμασται τὸ ὄρος, τοῦτον ἐλθόντα ἐς Θεσπιὰς, ἐννέα τε Μούσας καταστήσασθαι, καὶ τὰ ὀνόματα τὰ νῦν μεταθέσθαι σφίσι. ταῦτα δὲ ἐνόμιζεν οὕτως ὁ Πίερος, ἢ σοφώτερά οἱ εἶναι φανέντα, ἢ κατά τι μάντευμα, ἢ παρά του διδαχθεὶς τῶν Θρᾳκῶν· δεξιώτερον γὰρ τά τε ἄλλα ἐδόκει τοῦ Μακεδονικοῦ τὸ ἔθνος εἶναι πάλαι τὸ Θρᾴκιον, καὶ οὐχ ὁμοίως ἐς τὰ θεῖα ὀλίγωρον. εἰσὶ δ' οἳ καὶ αὐτῷ θυγατέρας ἐννέα Πιέρῳ γενέσθαι λέγουσι, καὶ τὰ ὀνόματα, ἅπερ ταῖς θεαῖς, τεθῆναι καὶ ταύταις· καὶ ὅσοι Μουσῶν παῖδες ἐκλήθησαν ὑπὸ Ἑλλήνων, θυγατριδοῦς εἶναι σφᾶς Πιέρου. Μίμνερμος δὲ ἐλεγεῖα ἐς τὴν μάχην ποιήσας τὴν Σμυρναίων πρὸς Γύγην τε καὶ Λυδὸν[3]), φησὶν ἐν τῷ προοιμίῳ, θυγατέρας Οὐρανοῦ τὰς ἀρχαιοτέρας Μούσας, τού-
3 των δὲ ἄλλας νεωτέρας εἶναι Διὸς παῖδας. Ἐν Ἑλικῶνι δὲ πρὸς τὸ ἄλσος ἰόντι τῶν Μουσῶν, ἐν ἀριστερᾷ μὲν ἡ Ἀγανίππη πηγή· θυγατέρα δὲ εἶναι τὴν Ἀγανίππην τοῦ Περμήσσου[4]) λέγουσι· ῥεῖ δὲ καὶ οὗτος ὁ Πέρμησσος περὶ τὸν Ἑλικῶνα. τὴν δὲ εὐθεῖαν ἐρχομένῳ πρὸς τὸ ἄλσος, ἔστιν εἰκὼν Εὐφήμης ἐπειργασμένη λίθῳ· τροφὸν δὲ εἶναι τὴν Εὐφήμην λέγουσι τῶν Μουσῶν· ταύτης τε οὖν εἰκὼν, καὶ μετ' αὐτὴν Λίνος ἐστὶν ἐν πέτρᾳ μικρᾷ σπηλαίου τρόπον εἰργασμένῃ· τού-

τῳ

3) πρὸς Γύγην τε καὶ Λυδὸν] *Sylb.* et *Kuhn.* malunt Λυδοὺς ex L. IV. C. 23. §. 4.

4) Περμήσσου] Pro vulgato Τερμήσσου hic et paulo infra illud nomen rescripsi ex *Hartungi* lectione, *Strabone* L. IX. p. 624. C., *Hesiodi* Theog. vers. 5. et *Serv.* ad Virgilii Eclog. VI. vers. 64., qui omnes hunc fluvium *Permessum* vocant.

τῳ κατὰ ἔτος ἕκαστον πρὸ τῆς θυσίας τῶν Μουσῶν ἐναγίζουσι. λέγεται δὲ, ὡς ὁ Λίνος οὗτος[5]) παῖς μὲν Οὐρανίας εἴη, καὶ Ἀμφιμάρου τοῦ Ποσειδῶνος, μεγίστην δὲ τῶν τε ἐφ' ἑαυτοῦ, καὶ ὅσοι πρότερον ἐγένοντο, λάβοι δόξαν ἐπὶ μουσικῇ· καὶ ὡς Ἀπόλλων ἀποκτείνειεν αὐτὸν ἐξισούμενον κατὰ τὴν ᾠδήν. ἀποθανόντος δὲ τοῦ Λίνου, τὸ ἐπ' αὐτῷ πένθος διῆλθεν ἄρα καὶ ἄχρι τῆς βαρβάρου πάσης, ὡς καὶ Αἰγυπτίοις ᾆσμα γενέσθαι Λίνον· καλοῦσι δὲ τὸ ᾆσμα Αἰγύπτιοι τῇ ἐπιχωρίῳ φωνῇ Μανέρων[6]). οἱ δὲ Ἕλλησιν ἔπη ποιήσαντες, Ὅμηρος μὲν, ἅτε ᾆσμα Ἑλλήνιον ὂν[7]) ἐπιστάμενος τοῦ Λίνου τὰ παθήματα, ἐπὶ τοῦ Ἀχιλλέως ἔφη τῇ ἀσπίδι ἄλλα τε ἐργάσασθαι τὸν Ἥφαιστον καὶ κιθαρῳδὸν παῖδα ᾄδοντα ἐς Λίνον·

Τοῖσιν δ' ἐν μέσσοισι πάϊς φόρμιγγι λιγείῃ
Ἱμερόεν κιθάριζε, Λίνον δ' ὑπὸ καλὸν ἄειδεν.

Πάμφως δὲ, ὃς Ἀθηναίοις τῶν ὕμνων ἐποίησε τοὺς ἀρχαιοτάτους, οὗτος ἀκμάζοντος ἐπὶ τῷ Λίνῳ τοῦ πένθους Οἰτόλινον ἐκάλεσεν αὐτόν. Σαπφὼ δὲ ἡ Λεσβία τοῦ Οἰτολίνου τὸ ὄνομα ἐκ τῶν ἐπῶν τῶν Πάμφω

5) *λέγεται δὲ, ὡς ὁ Λίνος οὗτος* etc.] Diversus hic *Linus* ab iis, qui supra memorantur L. II. C. 19. §. 7., ubi vide not.

6) Μανέρων] Hoc nomen recte restituit *Sylb.* pro mendose vulgato Ἠμανέρων· scilicet η ex praecedente voce male adhaesit. Firmatur haec correctio multis veterum scriptorum locis, inprimis Polluc., qui L. IV. §. 54. inter ᾄσματα ἐθνικῶν refert Μανέρως, Athen. Deipn. L. XIV. p. 620. A. et Suid. h. v. *Linum* Aegyptiis *Manerota* dictum fuisse, Herodot. refert L. II. §. 79. Vide etiam *Hesych.* h. v. et ibi not.

7) Ὅμηρος μὲν, ἅτε ᾆσμα Ἑλλήνιον ὂν etc.] Cod. Mosc. omissis vocibus ἅτε et ὂν exhibet Ἑλλήσιον pro Ἑλλήνιον, unde genuinam lectionem fuisse suspicor ἅτε ᾆσμα Ἕλλησιν ὂν ἐπιστ. etc., *quippe haud ignarus, Lini casus Graecis carminis materiem praebuisse.* Locus Homeri est Iliad. σ. vers. 569.

μαθοῦσα Ἄδωνιν ὁμοῦ καὶ Οἰτόλινον ᾖσε. Θηβαῖοι δὲ λέγουσι, παρὰ σφίσι ταφῆναι τὸν Λίνον, καὶ ὡς μετὰ τὸ πταῖσμα τὸ ἐν Χαιρωνείᾳ τὸ Ἑλληνικὸν Φίλιππος ὁ Ἀμύντου κατὰ δή τινα ὄψιν ὀνείρατος τὰ ὀστᾶ ἀνελόμενος τοῦ Λίνου κομίσειεν ἐς Μακεδονίαν· ἐκεῖνον μὲν δὴ αὖθις ἐξ ἐνυπνίων ἄλλων ὀπίσω τοῦ Λίνου τὰ ὀστᾶ ἐς Θήβας ἀποστεῖλαι· τὰ δὲ ἐπιθήματα τοῦ τάφου, καὶ ὅσα σημεῖα ἄλλα ἦν, ἀνὰ χρόνον φασὶν ἀφανισθῆναι. λέγεται δὲ καὶ ἄλλα τοιάδε ὑπὸ Θηβαίων, ὡς τοῦ Λίνου [8]) τούτου γένοιτο ὕστερον ἕτερος Λίνος καλούμενος Ἰσμηνίου, καὶ ὡς Ἡρακλῆς ἔτι παῖς ὢν ἀπέκτεινεν αὐτὸν, διδάσκαλον μουσικῆς ὄντα. ἔπη δὲ οὔτε ὁ Ἀμφιμάρου Λίνος, οὔτε ὁ τούτου γενόμενος ὕστερον ἐποίησαν· ἢ καὶ ποιηθέντα ἐς τοὺς ἔπειτα οὐκ ἦλθε.

CAPUT XXX.

De Musarum aliorumque signis in Helicone — poëtarum Musicae laude celebratorum signis — de Orpheo varia narratio — de fluvio Helicone — urbe Libethra et Orphei monumento — Lycomedis.

Ταῖς Μούσαις δὲ ἀγάλματα μὲν πρῶτά ἐστι Κηφισοδότου τέχνη πάσαις. προελθόντι δὲ οὐ πολὺ, τρεῖς μέν εἰσιν αὖθις Κηφισοδότου, Στρογγυλίωνος δὲ ἕτερα τοσαῦτα, ἀνδρὸς βοῦς καὶ ἵππους ἄριστα εἰργασμένου· τὰς δὲ ὑπολοίπους τρεῖς ἐποίησεν Ὀλυμπιοσθένης. καὶ Ἀπόλλων χαλκοῦς ἐστιν ἐν Ἑλικῶνι καὶ Ἑρμῆς μαχόμενοι περὶ τῆς λύρας, καὶ Διόνυσος ὁ μὲν Λυσίππου·

8) λέγεται δὲ — ὡς τοῦ Λίνου etc.] De pluribus Linis vide not. 12. ad L. II. C. 19.

που· τὸ δὲ ἄγαλμα ἀνέθηκε Σύλλας [1]) τοῦ Διονύ-
σου τὸ ὀρθὸν, ἔργον τῶν Μύρωνος, θέας μάλιστα ἄξι-
ον μετά γε τὸν Ἀθήνησιν Ἐρεχθέα [2])· ἀνέθηκε δὲ οὐκ
οἴκοθεν, Ὀρχομενίους δὲ ἀφελόμενος τοὺς Μινύας·
τοῦτό ἐστι τὸ ὑπὸ Ἑλλήνων λεγόμενον θυμιάμασιν ἀλ-
λοτρίοις τὸ θεῖον σέβεσθαι. Ποιητὰς δὲ ἢ καὶ ἄλλως 2
ἐπιφανεῖς ἐπὶ μουσικῇ, τόσων εἰκόνας ἀνέθεσαν·
Θάμυριν [3]) μὲν αὐτόν τε ἤδη τυφλὸν, καὶ λύρας κατ-
εαγυίας ἐφαπτόμενον· Ἀρίων δὲ Μηθυμναῖός [4]) ἐστιν
ἐπὶ δελφῖνος. ὁ δὲ Σακάδα [5]) τοῦ Ἀργείου τὸν
ἀνδριάντα πλάσας, οὐ συνιεὶς Πινδάρου τὸ ἐς αὐτὸν
προοίμιον, ἐποίησεν οὐδὲν ἐς τὸ μῆκος τοῦ σώματος
εἶναι τῶν αὐλῶν μείζονα τὸν αὐλητήν. κάθηται δὲ καὶ
Ἡσίοδος κιθάραν ἐπὶ τοῖς γόνασιν ἔχων, οὐδέν τι οἰκεῖ-
ον Ἡσιόδῳ φόρημα· δῆλα γὰρ δὴ καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν
ἐπῶν, ὅτι ἐπὶ ῥάβδῳ δάφνης ᾖδε [6]). περὶ δὲ Ἡσιό-
δου τε ἡλικίας καὶ Ὁμήρου πολυπραγμονήσαντι ἐς τὸ
ἀκριβέστατον οὔ μοι γράφειν ἡδὺ ἦν, ἐπισταμένῳ τὸ
φιλαίτιον ἄλλων τε καὶ οὐχ ἥκιστα, ὅσοι κατ' ἐμὲ ἐπὶ
ποιήσει τῶν ἐπῶν καθεστήκεσαν [7]). Ὀρφεῖ δὲ τῷ 3
Θρακὶ

1) τὸ δὲ ἄγαλμα ἀνέθηκε Σύλλας] Forte ſcribere praeſtet τὸ δὲ ἄγαλμα, ὃ ἀνέθηκε Σ.

2) τὸν Ἀθ. Ἐρεχθέα] De quo ſigno vide L. I. C. 5. §. 2.

3) Θάμυριν etc.] De hoc vide L. IV. C. 33. §. 4. et 7.

4) Ἀρίων δὲ Μηθ. etc.] Prolixe de hoc egit Herodot. L. I. ſ. 23. 24.

5) Σακάδα] De hoc vide not. 15. ad L. II. C. 22. et not. 4. ad L. IV. C. 27.

6) ἐξ αὐτῶν τῶν ἐπ., ὅτι ἐπὶ ῥάβδῳ δάφνης ᾖδε] Vid. Heſ. Theog. verſ. 30. Antiquitus poëtae carmina recitabant *lauri ramum* manu tenentes: de quo more vide *Heſych.* v. αἴσακος, *Cleric.* ad Heſiod. l. c. et *Salmaſ.* Exercit. p. 868. 869. Pro αὐτῶν *Sylb.* mavult αὐτοῦ, ſcil. τοῦ Ἡσιόδου.

7) οὐχ ἥκιστα, ὅσοι — καθεστήκεσαν] *nec minus eorum, qui mea aetate ad componenda poëmata ſeſe applicarunt.*

Θρακὶ πεποίηται μὲν παρεστῶσα αὐτῷ Τελετὴ, πεποίηται δὲ περὶ αὐτὸν λίθου τε καὶ χαλκοῦ θηρία ἀκούοντα ᾄδοντος. πολλὰ μὲν δὴ [8]) καὶ ἄλλα πιστεύουσιν οὐκ ὄντα Ἕλληνες, καὶ δὴ καὶ Ὀρφέα Καλλιόπης τε εἶναι Μούσης, καὶ οὐ τῆς Πιέρου, καί οἱ τὰ θηρία ἰέναι πρὸς τὸ μέλος ψυχαγωγούμενα· ἐλθεῖν δὲ καὶ ἐς τὸν Ἅιδην ζῶντα αὐτὸν παρὰ τῶν κάτω θεῶν τὴν γυναῖκα αἰτοῦντα. ὁ δὲ Ὀρφεὺς (ἐμοὶ δοκεῖν) ὑπερεβάλετο ἐπῶν κόσμῳ τοὺς πρὸ αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ μέγα ἦλθεν ἰσχύος, οἷα πιστευόμενος εὑρηκέναι τελετὰς θεῶν, καὶ ἔργων ἀνοσίων καθαρμοὺς, νόσων τε ἰάματα καὶ τροπὰς μηνιμάτων θείων. ταὶ δὲ γυναῖκάς φασι τῶν Θρακῶν ἐπιβουλεύειν μὲν αὐτῷ θάνατον, ὅτι σφῶν τοὺς ἄνδρας ἀκολουθεῖν ἔπεισεν αὐτῷ πλανωμένῳ, φόβῳ δὲ τῶν ἀνδρῶν οὐ τολμᾶν· ὡς δὲ ἐνεφορήσαντο οἴνου, ἐξεργάζονται τὸ τόλμημα, καὶ τοῖς ἀνδράσιν ἀπὸ τούτου κατέστη μεθυσκομένους ἐς τὰς μάχας χωρεῖν. εἰσὶ δὲ, οἵ φασι κεραυνωθέντι ὑπὸ τοῦ θεοῦ συμβῆναι τὴν τελευτὴν Ὀρφεῖ· κεραυνωθῆναι δὲ αὐτὸν των λόγων εἵνεκα, ὧν ἐδίδασκεν ἐν τοῖς μυστηρίοις οὐ πρότερον ἀκηκοότας ἀνθρώπους. ἄλλοις δὲ προειρημένον ἐστὶν, ὡς προαποθανούσης οἱ τῆς γυναικὸς, ἐπὶ τὸ Ἄορνον δι' αὐτὴν τὸ ἐν τῇ Θεσπρωτίδι ἀφίκετο· εἶναι γὰρ πάλαι νεκυομάντιον αὐτόθι [9])· νομίζοντα δέ οἱ ἕπεσθαι τῆς Εὐρυδίκης τὴν ψυχὴν, καὶ ἁμαρτόντα, ὡς ἐπεστράφη, αὐτόχειρα αὐτὸν ὑπὸ λύπης αὐτοῦ γενέ-

8) πολλὰ μὲν δὴ] In Codice Mosc. δὴ abest.

9) ἐπὶ τὸ Ἄορνον — νεκυομάντιον αὐτόθι] Mendose vulgatum fuit νεκυμάντιον, quod cum usitata forma νεκυομάντιον mutavi; alibi semper occurrit νεκυομαντεῖον. De lacu *Averno* (Ἄορνῳ) et manium, quod ibi fuit, oraculo vide *Diodor. Sic.* L. IV. f. 22. et ibi *Wesseling.*

γενέσθαι. λέγουσι δὲ οἱ Θρᾶκες, αἳ τῶν ἀηδόνων
ἔχουσι νεοσσιὰς [10]) ἐπὶ τῷ τάφῳ τοῦ Ὀρφέως, ταύ-
τας ἥδιον καὶ μεῖζόν τι ᾄδειν. Μακεδόνες δὲ οἱ χώ-
ραν τὴν ὑπὸ ὄρος τὴν Πιερίαν ἔχοντες [11]) καὶ πόλιν Δῖον
φασὶν, ὑπὸ τῶν γυναικῶν γενέσθαι τὴν τελευτὴν ἐν-
ταῦθα τῷ Ὀρφεῖ. ἰόντι δὲ ἐκ Δίου τὴν ἐπὶ τὸ ὄρος,
καὶ στάδια προεληλυθότι εἴκοσι, κίων τέ ἐστιν ἐν δεξιᾷ,
καὶ ἐπίθημα ἐπὶ τῷ κίονι, ὑδρία λίθου· ἔχει δὲ τὰ ὀ-
στᾶ τοῦ Ὀρφέως ἡ ὑδρία, καθὰ οἱ ἐπιχώριοι λέγουσι.
Ῥεῖ δὲ καὶ ποταμὸς Ἑλικὼν ἄχρι σταδίων ἑβδομήκοντα 4
πέντε· προελθόντι δὲ τὸ ῥεῦμα ἀφανίζεται τὸ ἀπὸ
τούτου κατὰ τῆς γῆς· διαλεῖπον δὲ μάλιστα δύο καὶ
εἴκοσι στάδια, ἄνεισι τὸ ὕδωρ αὖθις, καὶ ὄνομα Βαφύ-
ρας ἀντὶ Ἑλικῶνος λαβὼν, κάτεισιν ἐς θάλασσαν
ναυσίπορος. τοῦτον οἱ Διάσται [12]) τὸν ποταμὸν ἐπιῤ-
ῥεῖν διὰ παντὸς τῇ γῇ τὰ ἐξαρχῆς φασι, τὰς γυναῖ-
κας δὲ, αἳ τὸν Ὀρφέα ἀπέκτειναν, ἐναπονίψασθαί
οἱ θελῆσαι τὸ αἷμα, καταδῦναί τε ἐπὶ τούτῳ τὸν πο-
ταμὸν ἐς τὴν γῆν, ἵνα δὴ μὴ τοῦ φόνου καθάρσια τὸ
ὕδωρ

10) νεοσσιὰς] Reſcripſi ex Codice Moſc. pro inſolentiori νοσσιὰς, quod vulgatum fuit.

11) Μακεδόνες δὲ οἱ χώραν τὴν ὑπὸ ὄρος τὴν Πιερίαν ἔχ.] Cod. Moſc. haud male dat Μακεδόνων. *Amaſ.* iſta interpretatur: *qui ſubjectam Pieriae monti terram incolunt*; nec infitiandum eſt, Theſſaliae ſeu Macedoniae montem non mi nus Πιερίαν dictum fuiſſe, quam Πίερον· vide *Suid.* et *Heſych.* h. v. ac conf. ſupra C. 29. At Pauſaniam hic de regione potius *Piera* loqui, et χώραν — τὴν Πιερίαν jungenda eſſe; articulus τὴν declarat. τὴν ὑπὸ ὄρος dictum eſt pro τὴν ὑπώρειαν, et innuitur mons *Olympus*, ſub quo *Pieriam* et *Dion* ſitum fuiſſe patet ex *Thucyd.* L. IV. ſ. 78 in fine: ἐς Δῖον — ὃ ὑπὸ τῷ Ὀλύμπῳ Μακεδονίας πρὸς Θεσσαλοὺς πόλισμα κεῖται· et ex *Strab.* L. VII. p. 508. A.

12) Διάσται] Ex Codice Moſc. hoc reſtitui et ex *Steph. Byz.* v. Δῖον. Vulgatum fuit Διᾶται.

5 ὕδωρ παράσχηται. Ἤκουσα δὲ καὶ ἄλλον ἐν Λαρίσσῃ λόγον, ὡς ἐν τῷ Ὀλύμπῳ πόλις οἰκοῖτο Λίβηθρα [13]), ἣ ἐπὶ Μακεδονίας τέτραπται τὸ ὄρος, καὶ εἶναι οὐ πόῤῥω τῆς πόλεως τὸ τοῦ Ὀρφέως μνῆμα. ἀφικέσθαι δὲ τοῖς Λιβηθρίοις παρὰ τοῦ Διονύσου μάντευμα ἐκ Θράκης, ἐπειδὰν ἴδῃ τὰ ὀςᾶ τοῦ Ὀρφέως ἥλιος [14]), τηνικαῦτα ὑπὸ συὸς ἀπολεῖσθαι Λιβηθρίοις τὴν πόλιν. οἱ μὲν δι' οὐ πολλῆς φροντίδος ἐποιοῦντο τὸν χρησμὸν, οὐδὲ ἄλλο τι θηρίον οὕτω μέγα καὶ ἄλκιμον ἔσεσθαι νομίζοντες, ὡς ἑλεῖν σφισι τὴν πόλιν, οὐδὲ θρασύτητος μετεῖναι μᾶλλον ἢ ἰσχύος [15]). ἐπεὶ δὲ ἐδόκει τῷ θεῷ, συνέβαινέ σφισι τοιάδε· ποιμὴν περὶ μεσοῦσαν μάλιςα τὴν ἡμέραν ἐπικλίνων αὐτὸν πρὸς τοῦ Ὀρφέως τὸν τάφον, ὁ μὲν ἐκάθευδεν ὁ ποιμήν· ἐπῄει δέ οἱ καὶ καθεύδοντι ἔπη τε ᾄδειν τῶν Ὀρφέως καὶ μέγα καὶ ἡδὺ φωνεῖν. οἱ οὖν ἐγγύτατα νέμοντες ἢ καὶ ἀροῦντες, ἕκαςοι τὰ ἔργα ἀπολείποντες, ἠθροίζοντο ἐπὶ τοῦ ποιμένος τὴν ἐν τῷ ὕπνῳ ᾠδήν· καί ποτε ὠθοῦντες ἀλλήλους καὶ ἐρίζοντες, ὅςτις ἐγγύτατα ἔςαι τῷ ποιμένι, ἀνατρέπουσι τὸν κίονα, καὶ κατεάγη τε ἀπ' αὐτοῦ πεσοῦσα ἡ θήκη, καὶ εἶδεν ὁ ἥλιος τὰ ὀςᾶ τοῦ Ὀρφέως λοιπόν [16]). αὐτίκα

13) Λίβηθρα] In *Strab.* Lib. IX. p. 629. A. et L. X. p. 722. A. legitur Λείβηθρον et in *Plutarch.* Alexandr. f. 14. in fine Λείβηθρα, ubi Orphei ξόανον ibi fuisse memoratur.

14) Ὀρφέως ἥλιος] Excidisse videtur ὁ et scribendum Ὀρφ. ὁ ἥλιος.

15) οὐδὲ θρασύτητος μετεῖναι μᾶλλον ἢ ἰσχύος] Haec verba, quibus mendosi aliquid inesse, statim patet, *Kuhn.* praeclare ita restituit: συὶ δὲ θρ. μ. μ. ἢ ἰσχύος.

16) ὁ ἥλιος τὰ ὀςᾶ τοῦ Ὀρφ. λοιπόν] Sic λοιπὸν interpretandum esset *postea.* Sed Cod. Mosc. verae lectionis vestigia servasse videtur, pro τὰ ὀςᾶ exhibens ἐς τὴν τῶν ὀςῶν, unde legendum esse videtur: ὁ ἥλ. τὰ τῶν ὀςῶν τοῦ Ὀρφ. λοιπόν.

τίκα δὲ ἐν τῇ ἐπερχομένῃ νυκτὶ ὅ τε Θεὸς κατέχει
πολὺ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τὸ ὕδωρ, καὶ ὁ ποταμὸς Σῦς
(τῶν δὲ περὶ τὸν Ὄλυμπον χειμάῤῥων καὶ ὁ Σῦς ἐστι)
τότε οὖν οὗτος ὁ ποταμὸς κατέβαλε [17]) μὲν τὰ τείχη
Λιβηθρίοις, θεῶν δὲ ἱερὰ καὶ οἴκους ἀνέτρεψεν ἀν-
θρώπων, ἀπέπνιξε δὲ τούς τε ἀνθρώπους, καὶ τὰ
ἐν τῇ πόλει ζῶα ὁμοίως τὰ πάντα. ἀπολλυμένων
δὲ ἤδη Λιβηθρίων, οὕτως οἱ ἐν Δίῳ Μακεδόνες, κατά
γε τὸν λόγον τοῦ Λαρισαίου ξένου, ἐς τὴν ἑαυτῶν τὰ
ὀστᾶ κομίζουσι τοῦ Ὀρφέως. ὅστις δὲ περὶ ποιήσεως
ἐπολυπραγμόνησεν, ἤδη τοὺς Ὀρφέως ὕμνους οἶδεν
ὄντας, ἕκαστόν τε αὐτῶν ἐπὶ βραχύτατον, καὶ τὸ σύμ-
παν οὐκ ἐς ἀριθμὸν πολὺν πεποιημένους· Λυκομῆ 6
δαι [18]) δὲ ἴσασί τε καὶ ἐπᾴδουσι τοῖς δρωμένοις·
κόσμῳ μὲν δὴ τῶν ἐπῶν δευτερεῖα φέροιντο ἂν μετὰ
Ὁμήρου γε τοὺς ὕμνους, τιμῆς δὲ ἐκ τοῦ θείου [19])
καὶ ἐς πλέον ἐκείνων ἔχουσι.

CAPUT XXXI.

Arſinoës ſignum in Helicone — Priapi ſignum et cultus — tripodes in Helicone politi, feſtum Muſea dictum, Hippocrene — de Heſiodi carminibus — Heſiodi morte — fluvio Lamo, Narciſſi fonte et de ipſo Narciſſo varia narratio.

Καὶ Ἀρσινόης ἐστὶν ἐν Ἑλικῶνι εἰκών, ἣν Πτολεμαῖος ἔγη-
μεν ἀδελφὸς ὤν· τὴν δὲ Ἀρσινόην στρουθὸς φέρει χαλκῆ
τῶν

17) κατέβαλε] Pro vulgata κατέλαβε ſic reſcripſi ex *Amaſaei* interpretatione: *muros dejecit.*

18) Λυκομῆδαι etc.] Vide not. 13. ad L. I. C. 22.

19) τιμῆς δὲ ἐκ τοῦ θείου] *honoris, quem divinitus habent.* Deletum tamen mallem voculam ἐκ, ut ſententia ſit: *honoris vero in deos* etc.

τῶν ἀπτήνων· πτερὰ μέν γε καὶ αὗται κατὰ τὰ αὐτὰ ταῖς ἄλλαις φύσουσιν, ὑπὸ δὲ βάρους καὶ διὰ μέγεθος οὐχ οἷά τέ ἐστιν ἀνέχειν σφᾶς ἐς τὸν ἀέρα τὰ πτερά.
2 Ἐνταῦθα καὶ Τηλέφῳ τῷ Ἡρακλέους γάλα ἐστὶν ἔλαφος παιδὶ μικρῷ διδοῦσα, καὶ βοῦς τε παρ' αὐτὸν, καὶ ἄγαλμα Πριάπου θέας ἄξιον· τούτῳ τιμαὶ τῷ θεῷ δέδονται μὲν καὶ ἄλλως, ἔνθα εἰσὶν αἰγῶν νομαὶ καὶ προβάτων, ἢ καὶ ἑσμοὶ μελισσῶν· Λαμψακηνοὶ δὲ ἐς πλέον ἢ θεοὺς τοὺς ἄλλους νομίζουσι [1]), Διονύσου τε
3 αὐτὸν παῖδα εἶναι καὶ Ἀφροδίτης λέγοντες. Ἐν δὲ τῷ Ἑλικῶνι καὶ ἄλλοι τρίποδες κεῖνται, καὶ ἀρχαιότατος, ὃν ἐν Χαλκίδι λαβεῖν τῇ ἐπ' Εὐρίπῳ λέγουσιν Ἡσίοδον νικήσαντα ᾠδῇ [2]). περιοικοῦσι δὲ καὶ ἄνδρες τὸ ἄλσος, καὶ ἑορτήν τε ἐνταῦθα οἱ Θεσπιεῖς καὶ ἀγῶνα ἄγουσι Μουσεῖα· ἄγουσι δὲ καὶ τῷ Ἔρωτι [3]), ἆθλα οὐ μουσικῆς μόνον, ἀλλὰ καὶ ἀθληταῖς τιθέντες. ἐπαναβάντι δὲ στάδια ἀπὸ τοῦ ἄλσους τούτου ὡς εἴκοσιν, ἔστιν ἡ τοῦ Ἵππου καλουμένη κρήνη· ταύτην τὸν Βελλεροφόντου ποιῆσαί φασιν ἵππον, ἐπιψαύσαντα ὁπλῇ τῆς γῆς. Βοιωτῶν δὲ οἱ περὶ τὸν Ἑλικῶνα οἰκοῦντες παρειλημμένα δόξῃ [4]) λέγουσιν, ὡς ἄλλο Ἡσίοδος ποιήσαι οὐδὲν ἢ τὰ ἔργα· καὶ τούτων δὲ τὸ ἐς τὰς Μούσας

1) ἐς πλέον — νομίζουσι] *pluris eum faciunt, quam reliquos deos.*

2) ὃν ἐν Χαλκίδι — ᾠδῇ] De hoc Hesiodi cum Homero certamine locus classicus est in *Plutarchi Conv. VII. sapient.* Conf. ejus *Symposiac.* L. V. probl. 2. Alii quoque scriptores illud tangunt; vide *Robinsoni* dissert. de Hesiodo.

3) καὶ τῷ Ἔρωτι] *Meurs.* Graec. Feriat. praeter necessitatem scribendum censet καὶ τὰ Ἐρώτια.

4) παρειλημμένα δόξῃ] Amas.: *ex opinione quadam a majoribus accepta.* Sic παρειλημμένῃ legisse videtur.

Μούσας ἀφαιροῦσι προοίμιον [5]), ἀρχὴν τῆς ποιήσεως εἶναι τὸ ἐς τὰς Ἔριδας [6]) λέγοντες· καί μοι μόλιβδον ἐδείκνυσαν, ἔνθα ἡ πηγὴ, τὰ πολλὰ ὑπὸ τοῦ χρόνου λελυμασμένα [7])· γέγραπται δὲ αὐτῷ τὰ Ἔργα. ἔστι δὲ καὶ ἑτέρα κεχωρισμένη [8]) τῆς προτέρας, ὡς πολύν τινα ἐπῶν ὁ Ἡσίοδος ἀριθμὸν ποιήσειεν· ἐς γυναῖκάς τε ᾀδόμενα, καὶ ἃς μεγάλας ἐπονομάζουσιν Ἠοίας, καὶ Θεογονίαν τε, καὶ ἐς τὸν μάντιν Μελάμποδα, καὶ ὡς Θησεὺς εἰς τὸν Ἅιδην ὁμοῦ Πειρίθῳ καταβαίη· παραίνεσίς τε Χείρωνος, ἐπὶ διδασκαλίᾳ δὲ τῇ Ἀχιλλέως [9]), καὶ ὅσα ἐπὶ ἔργοις τε καὶ ἡμέραις. οἱ δὲ αὐτοὶ οὗτοι λέγουσι, καὶ ὡς μαντικὴν Ἡσίοδος διδαχθείη παρὰ Ἀκαρνάνων· καὶ ἔστιν ἔπη μαντικὰ, ὁπόσα τε ἐπελεξάμεθα καὶ ἡμεῖς, καὶ ἐξηγήσεις ἐπὶ τέρασιν [10]). Ἐναντία δὲ καὶ ἐς τοῦ Ἡσιόδου τὴν τελευτὴν § ἐστιν εἰρημένα. ὅτι μὲν γὰρ οἱ παῖδες τοῦ Γανύκτορος Κτίμενος καὶ Ἄντιφος ἔφυγον ἐς Μολυκρίαν ἐκ Ναυπάκτου διὰ τοῦ Ἡσιόδου τὸν φόνον, καὶ αὐτόθι ἀσεβήσασιν ἐς Ποσειδῶνα ἐγένετο τῇ Μολυκρίδι [11]) σφίσιν ἡ δίκη, τάδε μὲν καὶ οἱ πάντες κατὰ ταὐτὰ εἰρήκασι.* τὴν δὲ ἀδελφὴν τῶν νεανίσκων οἱ μὲν ἄλλου του [12]) φασὶν αἰσχύ-

5) τὸ ἐς τὰς Μούσας ἀφαιροῦσι προοίμιον] Cum *Sylburgio* reſcripſi τὸ pro male vulgato τὰ, quod a ſequenti προοίμιον abhorrebat.

6) τὸ ἐς τὰς Ἔριδας] Vide Heſiodi Ἔργ. verſ. 11. et ibi not.

7) λελυμασμένα] Scribendum eſſe λελυμασμένον, cum *Sylburgio* cenſeo. Mox pro δὲ αὐτῷ mallem δὲ ἐν αὐτῷ.

8) ἑτέρα κεχωρισμένη] Supple ex praecedentibus δόξα.

9) ἐπὶ διδασκαλίᾳ δὲ τῇ Ἀχ.] *Sylb.* non temere pro δὲ emendat δὴ, *ſcilicet*.

10) ἐπὶ τέρασιν] Vulgatum fuit πέρασιν, quod etiam Cod. Moſc. et *Amaſ.* habet; *Sylburg.* illud recte mutavit cum τέρασιν, quod ſententia exigit.

11) ἐγένετο τῇ Μ.] Poſt ἐγένετο excidiſſe videtur ἐν.

12) ἄλλου του] Ex Codice Moſc. reſtitui ἄλλου pro vulgato ἄλλοι, et *Sylburgio* recte monente

αἰσχύναντος Ἡσίοδον λαβεῖν οὐκ ἀληθῆ τὴν τοῦ ἀδικήματος δόξαν· οἱ δὲ [13]) ἐκείνου γενέσθαι τὸ ἔργον. τὰ μὲν δὴ ἐς Ἡσίοδον καὶ αὐτὸν καὶ ἐς τὰ ἔπη διάφορα ἐπὶ τοσοῦτον εἴρηται.
6 Ἐπὶ δὲ ἄκρᾳ τῇ κορυφῇ τοῦ Ἑλικῶνος ποταμὸς οὐ μέγας ἐστὶν ὁ Λάμος. Θεσπιέων δὲ ἐν τῇ γῇ ἡ Δονάκων ἐστὶν ὀνομαζομένη [14])· ἐνταῦθά ἐστι Ναρκίσσου πηγή, καὶ τὸν Νάρκισσον ἰδεῖν ἐς τοῦτο τὸ ὕδωρ φασίν, οὐ συνέντα δέ, ὅτι ἑώρα σκιὰν τὴν ἑαυτοῦ, λαθεῖν τε αὐτὸν ἐρασθέντα αὐτοῦ, καὶ ὑπὸ τοῦ ἔρωτος ἐπὶ τῇ πηγῇ οἱ συμβῆναι τὴν τελευτήν. τοῦτο μὲν δὴ παντάπασιν εὔηθες, ἠλιθιότητος ἤδη τινὰ ἐς τοῦτο ἥκοντα, ὡς ὑπὸ ἔρωτος ἁλίσκεσθαι [15]), μηδέ, ὁποῖόν τι ἄνθρωπος καὶ ὁποῖόν τι ἀνθρώπου σκιά, διαγνῶναι. ἔχει δὲ καὶ ἕτερος εἰς αὐτὸν λόγος, ἧσσον μὲν τοῦ προτέρου γνώριμος, λεγόμενος δὲ καὶ οὗτος· ἀδελφὴν γενέσθαι Ναρκίσσῳ δίδυμον, τά τε ἄλλα ἐς ἅπαν ὅμοιον τὸ εἶδος, καὶ ἀμφοτέροις ὡσαύτως κόμην εἶναι, καὶ ἐσθῆτα ἐοικυῖαν αὐτοὺς ἐνδύεσθαι, καὶ δὴ καὶ ἐπὶ θήραν ἰέναι μετὰ ἀλλήλων· Νάρκισσον δὲ ἐρασθῆναι τῆς ἀδελφῆς, καὶ ὡς ἀπέθανεν ἡ παῖς, φοιτῶντα ἐπὶ τὴν πηγήν, συνιέναι μέν, ὅτι τὴν ἑαυτοῦ σκιὰν ἑώρα, εἶναι δέ οἱ καὶ συνιέντι ῥᾳστώνην τοῦ

monente rescripsi του (τινος) pro τοῦ.

13) οἱ δὲ] Licet haec verba prioribus οἱ μὲν bene respondeant, non repudianda tamen videtur lectio Codicis Mosc. οὐδέ etc.

14) ἡ Δονάκων ἐστὶν ὀνομαζομένη] *Aldina* et *Amas.* exhibent Ἡδονάκων et Cod. Mosc. ὀνομαζόμενος· utrum rectius sit, statui nequit, cum neutrum in aliis scriptoribus reperiatur.

15) ἠλιθιότητος ἤδη — ἥκοντα, ὡς ὑπὸ ἔρ. ἁλίσκ.] Codex Mosc. pro ἠλιθιότητος dat ἡλικίας, quod praefero ob vocem ἤδη additam: sic ὡς pro οὕτω, *ita*, *tali modo*, positum, et minime necessaria est conjectura *Sylburgii* pro ὑπὸ emendantis αὐτοῦ.

τοῦ ἔρωτος, ἅτε οὐχ ἑαυτοῦ σκιὰν δοξάζοντι, ἀλλὰ εἰκόνα ὁρᾶν τῆς ἀδελφῆς. νάρκισσον δὲ ἄνθος ἡ γῆ καὶ πρότερον ἔφυεν (ἐμοὶ δοκεῖν), εἰ τοῖς Πάμφω τεκμαίρεσθαι χρή τι ἡμᾶς ἔπεσι. γεγονὼς γὰρ πολλοῖς πρότερον ἔτεσιν, ἢ Νάρκισσος ὁ Θεσπιεύς, κόρην τὴν Δήμητρός φησιν ἁρπασθῆναι παίζουσαν καὶ ἄνθη συλλέγουσαν· ἁρπασθεῖσαν [16]) δὲ οὐκ ἴοις ἀπατηθεῖσαν, ἀλλὰ ναρκίσσοις.

CAPUT XXXII.

De Creuside navali Thespiensium — urbe Thisbe — urbe Tipha — urbe Haliarto — Lysandri praeclare factis — de Lysandri flagitiose factis.

Τοῖς δὲ ἐν Κρευσίδι, ἐπινείῳ τῷ Θεσπιέων [1]), οἰκοῦσιν ἐν κοινῷ μέν ἐστιν οὐδέν· ἐν ἰδιώτου δὲ ἀνδρὸς ἄγαλμα ἦν Διονύσου, γύψου πεποιημένον καὶ ἐπικεκοσμημένον γραφῇ. πλοῦς δὲ ἐς Κρεῦσίν ἐστιν ἐκ Πελοποννήσου σκολιός τε καὶ ἄλλως οὐκ εὔδιος· ἄκραι τε γὰρ ἀνέχουσιν, ὡς μὴ κατ' εὐθὺ τῆς θαλάσσης περαιοῦσθαι, καὶ ἅμα ἐκ τῶν ὀρῶν καταπνέουσιν ἄνεμοι βίαιοι. Πλέοντι δὲ ἐκ Κρευσίδος οὐκ ἄνω, παρὰ δὲ αὐτὴν Βοιωτίαν, πόλις ἐστὶν ἐν δεξιᾷ Θίσβη [2]). πρῶτα μὲν ὄρος ἐστὶν πρὸς θαλάσσῃ· τοῦτο δὲ ὑπερβάλλοντα πεδίον σε ἐκδέξεται, καὶ μετὰ τοῦτο ἄλλο ὄρος· ἐν δὲ 2

16) ἁρπασθεῖσαν] *Sylb.* ἁρπασθῆναι scribendum esse recte censet.

1) Κρευσίδι, ἐπιν. τῷ Θεσπ.] In *Steph.* legitur Κρεῦσις, genit. Κρεύσιος, et *Strabo* L. IX. p. 627. C. Thespiensium navale Κρέουσαν et Κρεουσίαν dici affirmat.

2) Θίσβη] Urbis nomen etiam pluraliter enuntiatum esse, *Strabo* notat et *Steph.* h. v.

ταῖς ὑπωρείαις ἐςὶ πόλις. Ἡρακλέους δὲ ἱερὸν, καὶ
ἄγαλμα ὀρθὸν ἐνταῦθά ἐςι λίθου, καὶ Ἡράκλεια
ἑορτὴν [3]) ἄγουσι. τὸ δὲ πεδίον τὸ μεταξὺ τῶν ὀρῶν
ἐκώλυεν οὐδὲν λίμνην ὑπὸ πλήθους εἶναι τοῦ ὕδατος,
εἰ μὴ διὰ μέσου χῶμά σφισιν ἐπεποίητο ἰσχυρόν·
καὶ οὕτω παρὰ ἔτος ἐς μὲν τὰ ἐπέκεινα τοῦ χώματος
ἐκτρέπουσι τὸ ὕδωρ, τὸ δὲ ἐπὶ τὰ ἕτερα αὐτοῦ γεωρ-
γοῦσι. Θίσβην δὲ λέγουσιν ἐπιχώριον εἶναι νύμφην,
3 ἀφ᾽ ἧς ἡ πόλις τὸ ὄνομα ἔσχηκε. Παραπλέοντι δὲ
αὐτόθι, πόλισμά ἐςιν οὐ μέγα ἐπὶ θαλάσσῃ Τίφα [4]).
Ἡράκλειόν τε Τιφαιεῦσίν ἐςι, καὶ ἑορτὴν ἄγουσιν ἐπέ-
τειον. οὗτοι Βοιωτῶν μάλιςα ἐκ παλαιοῦ τὰ θαλάσ-
σια θέλουσιν εἶναι σοφοὶ, Τίφυν [5]) ἄνδρα μνημονεύον-
τες ἐπιχώριον, ὡς προκριθείη γενέσθαι τῆς Ἀργοῦς
κυβερνήτης· ἀποφαίνουσι δὲ καὶ πρὸ τῆς πόλεως, ἔν-
θα ἐκ Κόλχων ὀπίσω κομιζομένην κομίσασθαι τὴν
4 Ἀργὼ λέγουσιν. Ἀπὸ δὲ Θεσπίας ἰόντι ἄνω πρὸς
ἤπειρον, ἔςιν Ἁλίαρτος. ὅςις δὲ Ἁλιάρτου γέγονεν
ἢ Κορωνείας οἰκιςὴς, οὔ με ἀπὸ τῶν ἐς Ὀρχομενίους
ἐχόντων εἰκὸς ἦν χωρίζειν [6]). κατὰ δὲ τὴν ςρατείαν
τοῦ Μήδου φρονήσασιν Ἁλιαρτίοις τὰ Ἑλλήνων, μοῖρα
τῆς Ξέρξου ςρατιᾶς γῆν τε σφίσιν ὁμοῦ καὶ τὴν πόλιν
ἐπεξῆλθε καίουσα. ἐν Ἁλιάρτῳ δέ ἐςι Λυσάνδρου τοῦ
Λακεδαιμονίου μνῆμα [7]). προσβαλὼν γὰρ τῷ Ἁλι-
άρτῳ πρὸς τὸ τεῖχος, ςρατιᾶς ἔκ τε Θηβῶν ἐνούσης
ἔνδον

3) Ἡράκλεια ἑορτὴν] Cod. Mosc. Ἡρακλείαν ἑορτ.

4) Τίφα] *Steph.* habet Σίφαι et Σίφη, ἐπίνειον τῆς Θεσπιακῆς, et sic *Proiem.*

5) Τίφυν etc.] Vide *Apollon. Rhod.* Argon. L. I. verſ. 105.

6) ὅςις δὲ — χωρίζειν] Vide infra C. 34

7) ἐν Ἁλιάρτῳ — μνῆμα] Diſſentit *Plutarch.*, qui in vita Lyſandri ſ. 29. illius ſepulcrum in regione *Panopaeorum* fuiſſe dicit.

ἔνδον καὶ ἐξ Ἀθηνῶν, καὶ ἐπεξελθόντων τῶν πολε-
μίων, ἔπεσεν ἐν τῇ μάχῃ. Λύσανδρον δὲ τὰ μὲν ἐς 5
τὰ μάλιστα ἐπαινέται, τὰ δὲ καὶ πικρῶς ἐστι μέμψα-
σθαι. σοφίαν μέν γε τοιαύτην ἐπεδείξατο, ἡγούμε-
νος Πελοποννησίων ταῖς τριήρεσιν· Ἀντίοχον κυβερνή-
την ὄντα Ἀλκιβιάδου, φυλάξας Ἀλκιβιάδην ἀπόντα
τοῦ ναυτικοῦ, τηνικαῦτα τὸν Ἀντίοχον ἐπηγάγετο ἐς
ἐλπίδα, ὡς ὄντα ἀξιόμαχον ναυμαχῆσαι Λακεδαι-
μονίοις, καὶ ἀναγαγόμενον ὑπὸ θράσους τε καὶ ἀλα-
ζονείας, ἐνίκησεν αὐτὸν οὐ πόῤῥω τοῦ Κολοφωνίων
ἄστεως. ὡς δὲ καὶ δεύτερα ὁ Λύσανδρος ἐπὶ τὰς τριή-
ρεις ἀφίκετο ἐκ Σπάρτης, ἡμερώσατο μὲν οὕτω Κῦρον,
ὡς χρήματα, ὁπότε ἐς τὸ ναυτικὸν αἰτοίη, παρεῖναί
οἱ κατὰ καιρόν τε, καὶ ἄφθονα. ὁρμούντων δὲ ναυ-
σὶν ἑκατὸν ἐν Αἰγὸς ποταμοῖς Ἀθηναίων, εἷλεν αὐτῶν
τὰ πλοῖα, ἐσκεδασμένους ἐπί τε ὕδωρ τοὺς ναύτας
καὶ ἐπὶ ἀγορὰν φυλάξας. παρέσχετο δὲ καὶ ἔργου
τοιόνδε ἐς δικαιοσύνην. Αὐτολύκῳ τῷ παγκρατιά-
σαντι (οὗ δὴ καὶ εἰκόνα ἰδὼν οἶδα ἐν Πρυτανείῳ τῷ
Ἀθηναίων[8])) τούτῳ τῷ ἀνδρὶ ἐς ἀμφισβήτησιν ὅτου
δὴ κτήματος Ἐτεόνικος[9]) ἦλθεν ὁ Σπαρτιάτης. ὡς
δὲ ἄρα λέγων ἡλίσκετο οὐ δίκαια, (ἦν γὰρ δὴ τηνικαῦ-
τα Ἀθηναίοις τῶν τριάκοντα ἡ ἀρχὴ, καὶ παρῆν ἔτι
ὁ Λύσανδρος) τούτων εἵνεκα Ἐτεόνικος πληγῶν τε ἄρ-
χειν ἐπήρθη, καὶ ἀμυνάμενον τὸν Αὐτόλυκον ἦγεν ἐπὶ
Λύσανδρον, παντάπασιν ἐκεῖνον ἐς χάριν τὴν ἑαυτοῦ
δικάσειν ἐλπίζων· Λύσανδρος δὲ ἀδικεῖν Ἐτεόνικον
κατέγνω, καὶ ἀπέπεμψεν ἀτιμάσας τῷ λόγῳ. Τάδε 6

8) οὗ — Ἀθηναίων] Vide L. I. C. 18. §. 3.

9) Ἐτεόνικος etc.] Paulo aliter haec narrat *Plutarch.* Lysandr. §. 15. et hunc Spartanum vocat Καλλίβιον.

μὲν Λυσάνδρῳ τὰ ἐς δόξαν ὑπάρχοντα ἦν· ἄλλα δὲ τόσα ὀνείδη. Φιλοκλέα γὰρ[10]) Ἀθηναῖον ἐν Αἰγὸς ποταμοῖς καὶ αὐτὸν στρατηγοῦντα καὶ Ἀθηναίων τῶν ἄλλων ὅσον τετρακισχιλίους αἰχμαλώτους ὄντας ἀπέκτεινεν ὁ Λύσανδρος, καί σφισιν οὐδὲ ἀποθανοῦσιν ἐπήνεγκε γῆν, ὃ καὶ Μήδων τοῖς ἀποβᾶσιν ἐς Μαραθῶνα ὑπῆρξε παρ' Ἀθηναίων, καὶ αὐτῶν Λακεδαιμονίων τοῖς πεσοῦσιν ἐν Θερμοπύλαις ἐκ βασιλέως Ξέρξου. μείζονα δὲ ἔτι Λακεδαιμονίοις ὀνείδη γενέσθαι παρεσκεύασεν ὁ Λύσανδρος ἐπί τε δεκαδαρχίαις[11]), ἃς κατέστησε ταῖς πόλεσι, καὶ ἐπὶ τοῖς Λάκωσιν ἁρμοσταῖς. Λακεδαιμονίων δὲ χρήματα οὐ νομιζόντων κτᾶσθαι κατὰ δή τι μάντευμα, ὡς ἡ Φιλοχρηματία μόνη γένοιτο ἂν ἀπώλεια τῇ Σπάρτῃ, ὁ δὲ καὶ χρημάτων πόθον σφίσιν ἐνεποίησεν ἰσχυρόν. ἐγὼ μὲν δὴ Πέρσαις τε ἑπόμενος καὶ δικάζων νόμῳ γε τῷ ἐκείνων[12]), βλάβος κρίνω Λακεδαιμονίοις μᾶλλον ἢ ὠφέλειαν γενέσθαι Λύσανδρον.

CAPUT XXXIII.

De monte Tilphuſo, fonte Tilphuſa ac de Tireſia — memorandis Haliartiorum, templo dearum Praxidicarum — fluvio Lophi — vico Alalcomenis — Syllae flagitioſe factis ac morte — fluvio Tritone.

Ἐν Ἁλιάρτῳ δὲ τοῦ τε Λυσάνδρου μνῆμα, καὶ Κέκροπος τοῦ Πανδίονός ἐστιν ἡρῷον. τὸ δὲ ὄρος τὸ Τιλφούσιον,

10) Φιλοκλέα γὰρ etc.] Vid. *Xenoph.* H Gr. L II C 5.

11 δεκαδαρχίαις] Vide ſupra not 6. ad C. 6. et de *Harmoſtis* not. 4. ad L. VIII. C. 52.

12) Πέρσαις τε — ἐκείνων] Exemplum Perſarum juſtitiae legitur in *Diodor* L XV. ſ 10. 11. Vide et *Briſſon.* de regno Perſar.

Φούσιον, καὶ ἡ Τιλφοῦσα [1]) καλουμένη πηγὴ ςαδίους
μάλιςα Ἁλιάρτου πεντήκοντα ἀπέχουσι. λέγεται
δὲ ὑπὸ Ἑλλήνων Ἀργείους μετὰ τῶν Πολυνείκους παί-
δων ἑλόντας Θήβας ἐς Δελφοὺς τῷ θεῷ καὶ ἄλλα
των λαφύρων καὶ Τειρεσίαν ἄγειν· καὶ (εἴχετο γὰρ
δίψῃ) καθ᾽ ὁδόν φασιν αὐτὸν πιόντα ἀπὸ τῆς Τιλφού-
σης ἀφεῖναι τὴν ψυχήν· καὶ ἔςι τάφος αὐτῷ [2]) πρὸς
τῇ πηγῇ. τὴν δὲ θυγατέρα [3]) τοῦ Τειρεσίου δοθῆναι
μὲν φασι τῷ Ἀπόλλωνι ὑπὸ τῶν Ἀργείων· προστάξαν-
τος δὲ τοῦ θεοῦ, ναυσὶν ἐς τὴν Ἰωνίαν [4]), καὶ Ἰωνίας ἐς
τὴν Κολοφωνίαν περαιωθῆναι, ἡ μὲν αὐτόθι συνῴκησε
Μαντὼ Ῥακίῳ Κρητί. τὰ δὲ ἄλλα ἐς Τειρεσίαν, ἐτῶν
τε ἀριθμοῦ ὡς γεγράφασιν [5]) αὐτὸν βιῶναι, καὶ ὡς ἐκ
γυναικὸς εἰς ἄνδρα ἠλλάγη, καὶ ὅτι Ὅμηρος ἐποίησεν
ἐν Ὀδυσσείᾳ [6]), συνετὸν εἶναι γνώμην Τειρεσίαν τῶν
ἐν Ἅιδου μόνον, ταῦτα μὲν καὶ οἱ πάντες ἴσασιν ἀκοῇ.
Ἁλιαρτίοις δέ ἐςιν ἐν ὑπαίθρῳ θεῶν ἱερὸν, ἃς Πραξι- 2
δίκας [7]) καλοῦσιν· ἐνταῦθα ὀμνύουσι μὲν, ποιοῦνται

1) τὸ Τιλφούσιον, καὶ ἡ Τιλφοῦσα] In *Plutarchi* vita Sullae ſ. 20. et in *Strab.* L. IX. p. 630. B. legitur Τιλφώσσιον ac p. 634. Τιλφώσιον· fons ibi dicitur Τίλφωσσα, uti etiam in *Steph.* v. Τέλφουσσα.

2) τάφος αὐτῷ] Poſt τάφος vulgatae erant voces ἐν τῷ, quae interpretes non temere vexarunt. Equidem iſtas Codicis Moſc. et *Amaſaei* auctoritate delevi.

3) τὴν δὲ θυγατέρα etc.] Vide ſupra L. VII. C. 3. et ibi not. 3.

4) ἐς τὴν Ἰωνίαν] Cod. Moſc. ἐς τὴν νῦν Ἰωνίαν. Mox pro καὶ Ἰωνίας forte ſcribere praeſtet καὶ ἐκ Ἰωνίας.

5) ἐτῶν τε ἀριθμοῦ ὡς γεγρ.] Genitivum ἀριθμοῦ a verborum ſtructura abhorrere, ſtatim patet. Haud male igitur *Sylb.* emendat ἀριθμὸν ὅσα· attamen ὡς ferri poteſt. De annorum Tireſiae numero vide *Heyne* V. C. ad Apollodor. p. 626.

6) Ὅμηρος ἐπ. ἐν Ὀδυσσείᾳ] Vide Odyſſ. κ. verſ. 494.

7) Πραξιδίκας] De his vide not. 4. ad L. III. C. 22.

δὲ οὐκ ἐπίδρομον [8]) τὸν ὅρκον· ταύταις μέν ἐστι πρὸς
τῷ ὄρει τῷ Τιλφουσίῳ τὸ ἱερόν. ἐν Ἁλιάστῳ δέ εἰσι
ναοὶ, καί σφισιν οὐκ ἀγάλματα ἔνεστιν, οὐκ ὄροφος
ἔπεστιν· οὐ μὴν οὐδὲ οἵστισιν ἐποίησαν, οὐδὲ τοῦτο
3 ἠδυνάμην πυθέσθαι. Ἔστι δὲ ἐν τῇ Ἁλιαρτίδι ποτα-
μὸς Λόφις. λέγεται δὲ τῆς χώρας αὐχμηρᾶς οὔσης
τὸ ἐξαρχῆς, καὶ ὕδατος οὐκ ὄντος ἐν αὐτῇ, ἄνδρα τῶν
δυναστευόντων ἐλθόντα ἐς Δελφοὺς ἐπερέσθαι, τρόπον
ὄντινα ὕδωρ εὑρήσουσιν ἐν τῇ γῇ· τὴν δὲ Πυθίαν προσ-
τάσσειν, ὃς ἂν ἐπανήκοντι ἐς Ἁλίαρτον ἐντύχῃ οἱ πρὸ
τῶν ἄλλων, τούτου δὴ φονέα γενέσθαι αὐτόν· ἐντυ-
χεῖν τε δὴ αὐτῷ Παρθενουμένους [9]) τὸν υἱὸν Λόφιν,
καὶ τὸν οὐ μελλήσαντα τῷ ξίφει τὸν νεανίσκον παῖ-
σαι· καὶ τὸν μὲν ἔτι ἔμπνουν περιθεῖν, ὅπου δὲ ῥυῆ-
ναι τὸ αἷμα, ὕδωρ ἐντεῦθεν ἀνεῖναι τὴν γῆν· ἐπὶ τού-
4 τῳ μὲν ὁ ποταμὸς καλεῖται Λόφις. Ἀλαλκομεναὶ [10])
δὲ κώμη μέν ἐστιν οὐ μεγάλη, κεῖται δὲ ὄρους οὐκ
ἄγαν ὑψηλοῦ πρὸς τοῖς ποσὶν ἐσχάτοις· γενέσθαι δὲ
αὐτῇ τὸ ὄνομα μὲν ἀπὸ Ἀλαλκομένους ἀνδρὸς αὐτό-
χθονος, ὑπὸ τούτου δὲ Ἀθηνᾶν τραφῆναι λέγουσιν·
οἱ δὲ εἶναι καὶ τὴν Ἀλαλκομενίαν τῶν Ὠγύγου θυγα-
τέρων φασίν. ἀπωτέρω δὲ τῆς κώμης ἐπεποίητο ἐν
τῷ χθαμαλῷ τῆς Ἀθηνᾶς ναὸς, καὶ ἄγαλμα ἀρ-
χαῖον

8) ἐπίδρομον] *temerarium*; vide supra not. ad C. 21.

9) Παρθενουμένους] *Amas.* appellative interpretatus est *impuberem filium*; et *Sylb.* vocem mendosam esse judicans, Παρθενομένους emendat. Cod. Mosc. exhibet vitiosa παρθενὸν μὲν ὦ.

10) Ἀλαλκομεναὶ] Varia est hujus nominis forma; in *Steph.* legitur Ἀλαλκομένιον, ubi vide *Berkel.* Paulo infra pro Ἀλαλκομένους Cod. Mosc. Ἀλαλκομένεως, quod *Steph. Byz.* quoque exhibet v. c.

χαῖον ἐλέφαντος. Σύλλα δὲ ἔστι μὲν καὶ τὰ ἐς Ἀθηναίους ἀνήμερα καὶ ἤθους ἀλλότρια τοῦ Ῥωμαίων· ἐοικότα δὲ τούτοις καὶ τὰ ἐς Θηβαίους τε καὶ Ὀρχομενίους· προσεξειργάσατο δὲ [11]) καὶ ἐν ταῖς Ἀλαλκομεναῖς, τῆς Ἀθηνᾶς τὸ ἄγαλμα αὐτὸ συλήσας. τοῦτον μὲν τοιαῦτα ἔς τε Ἑλληνίδας πόλεις καὶ θεοὺς τῶν Ἑλλήνων ἐκμανέντα ἐπέλαβεν ἀχαριστοτάτη νόσος πασῶν· φθειρῶν γὰρ ἤνθησεν [12]), ἥ τε πρότερον εὐτυχία δοκοῦσα ἐς τοιοῦτο περιῆλθεν αὐτῷ τέλος. τὸ δὲ ἱερὸν ἐν ταῖς Ἀλαλκομεναῖς ἠμελήθη τὸ ἀπὸ τοῦδε, ἅτε ἠρημωμένης τῆς θεοῦ [13]). ἐγένετο δὲ καὶ ἄλλο ἐπ' ἐμοῦ τοιόνδε ἐς κατάλυσιν τοῦ ναοῦ· κισσός οἱ προσπεφυκὼς μέγας καὶ ἰσχυρὸς διέλυσεν ἐκ τῶν ἁρμονιῶν καὶ διέσπα τοὺς λίθους ἀπ' ἀλλήλων. Ῥεῖ δὲ καὶ ποταμὸς ἐνταῦθα οὐ μέγας χείμαρρος· ὀνομάζουσι δὲ Τρίτωνα αὐτὸν, ὅτι [14]) τὴν Ἀθηνᾶν τραφῆναι παρὰ ποταμῷ Τρίτωνι ἔχει λόγος· ὡς δὴ τοῦτον τὸν Τρίτωνα ὄντα, καὶ οὐχὶ τὸν Λιβύων, ὃς ἐς τὴν πρὸς Λιβύην θάλασσαν ἐκδίδωσιν ἐκ τῆς Τριτωνίδος λίμνης.

11) *προσεξειργάσατο δὲ*] scilicet *ἀνήμερα* vel *ἐοικότα τούτοις* ex praecedentibus.

12) *φθειρῶν γὰρ ἤνθησεν*] Restitui *φθειρῶν* ex Codice Mosc. pro vulgata *φθειριῶν*, *pediculis ebullivit*: uti *Tertullian.* ad Scapul. C. 3. *cum viva vermibus ebullisset.* Similiter *Herodot.* L. IV. s. 205. de Pheretima; *ζῶσα εὐλέων ἐξέζεσε*: *Hesych.*: *ἐξανθῆσαι*, *ἐκζέσαι*. Ad rem ipsam conf. not. 19. ad L. I. C. 20.

13) *ἠρημωμένης τῆς θεοῦ*] Scribendum esse *ἠρημωμένον*, scil. *τὸ ἱερὸν*, bene monuit *Sylb.*

14) *ὀνομ. δὲ Τρίτωνα αὐτὸν, ὅτι etc.*] Inde Minerva *Τριτωνὶς* appellabatur, uti satis notum est; vide Schol. ad Apollon. Rhod. L. I. vers. 109. et L. IV. vers. 1311.

CAPUT XXXIV.

De templo Minervae Itoniae — memorandis Coroneae, Iunonis signo Sirenas manu tenente — monte Libethrio — monte Laphystio, Hercule Charope et fluvio Phalaro — Orchomeno urbe ejusque conditoribus.

Πρὶν δὲ ἐς Κορώνειαν ἐξ Ἀλαλκομενῶν ἀφικέσθαι, τῆς Ἰτωνίας Ἀθηνᾶς ἐστι τὸ ἱερόν [1]). καλεῖται δὲ ἀπὸ Ἰτωνίου [2]) τοῦ Ἀμφικτύονος, καὶ ἐς τὸν κοινὸν συνίασιν ἐνταῦθα οἱ Βοιωτοὶ σύλλογον. ἐν δὲ τῷ ναῷ χαλκοῦ πεποιημένα Ἀθηνᾶς Ἰτωνίας καὶ Διός ἐστιν ἀγάλματα. τέχνη δὲ Ἀγορακρίτου, μαθητοῦ δὲ καὶ ἐρωμένου Φειδίου. ἀνέθεσαν δὲ καὶ Χαρίτων ἀγάλματα ἐπ' ἐμοῦ. λέγεται δὲ καὶ τοιόνδε. Ἰοδάμειαν [3]) ἱερωμένην τῇ θεῷ νύκτωρ ἐς τὸ τέμενος ἐσελθεῖν, καὶ αὐτὴν τὴν Ἀθηνᾶν [4]) φανῆναι. τῷ χιτῶνι δὲ τῆς θεοῦ τὴν Μεδούσης ἐπεῖναι τῆς Γοργόνος κεφαλήν. Ἰοδάμειαν δὲ, ὡς εἶδεν, γενέσθαι λίθον. καὶ διὰ τοῦτο ἐπιτιθεῖσα γυνὴ πῦρ ἀνὰ πᾶσαν ἡμέραν ἐπὶ τῆς Ἰοδαμείας τὸν βωμὸν, ἐς τρεῖς ἐπιλέγειν [5]) τῇ Βοιωτῶν φωνῇ,

1) τῆς Ἰτωνίας Ἀθηνᾶς ἐστι τὸ ἱερόν] Hoc templum supra memoratum est L. III. C. 9. in fine. Minerva Ἰτωνὶς vel Ἰτωνία in Thessalia etiam culta fuit; vide L. I. C. 13. §. 2., Schol. ad Apollon. Rhod. L. I. vers. 721., *Strab.* L. IX. p. 665. A. et *Suid.* h. v.

2) Ἰτωνίου] Schol. ad Apollon. l. c. ἀπὸ Ἰτώνου, *sacerdote*, dictam esse memorant et in Pausania legitur Ἰτώνου supra C. 1. init.

3) Ἰοδάμειαν] Cod. Mosc. Ἰοδάμαν, uti in vulgatis paulo infra legitur, et mox pro Ἰοδαμείας Cod. Mosc. quoque dat Ἰοδάμας.

4) καὶ αὐτὴν τὴν Ἀθηνᾶν] Recte *Kuhn.* emendat καὶ αὐτῇ τὴν Ἀθηνᾶν.

5) ἐς τρεῖς ἐπιλέγειν] Pro τρεῖς *Sylb.* mavult τρίς. Vide not. 12. ad L. II. C. 35. Et pro ἐπιλέγειν equidem mallem ἐπιλέγει.

φωνῇ, Ἰοδάμαν ζῆν καὶ αἰτεῖν πῦρ. Κορώνεια δὲ 2
παρείχετο μὲν ἐς μνήμην ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς Ἑρμοῦ βω-
μὸν Ἐπιμηλίου, τὸν δὲ ἀνέμων. κατωτέρω δὲ ὀλί-
γου Ἥρας ἐστὶν ἱερὸν καὶ ἄγαλμα ἀρχαῖον, Πυθοδώ-
ρου τέχνη Θηβαίου· φέρει δὲ ἐπὶ τῇ χειρὶ Σειρῆνας.
τὰς γὰρ δὴ Ἀχελώου θυγατέρας ἀναπεισθείσας φα-
σὶν ὑπὸ Ἥρας καταστῆναι πρὸς τὰς Μούσας ἐς ᾠδῆς
ἔργον [6]· αἱ δὲ, ὡς ἐνίκησαν, ἀποτίλασαι τῶν Σει-
ρήνων τὰ πτερὰ, ποιήσασθαι στεφάνους ἀπ' αὐτῶν
λέγονται. Κορωνείας δὲ σταδίους ὡς τεσσαράκοντα 3
ὄρος ἀπέχει τὸ Λιβήθριον [7]· ἀγάλματα δὲ ἐν αὐτῷ
Μουσῶν τε καὶ Νυμφῶν ἐπίκλησίν ἐστι Λιβηθρίων [8]·
καὶ πηγαὶ (τὴν μὲν Λιβηθριάδα ὀνομάζουσιν, ἡ δὲ ἑτέ-
ρα πέτρα [9]) γυναικὸς μαστοῖς εἰσιν εἰκασμέναι, καὶ ὅ-
μοιον γάλακτι ὕδωρ ἀπ' αὐτῶν ἄνεισιν. Ἐς δὲ τὸ ὄρος 4
τὸ Λαφύστιον καὶ ἐς τοῦ Διὸς τοῦ Λαφυστίου τὸ τέμενός
εἰσιν ἐκ Κορωνείας στάδιοι μάλιστα εἴκοσι· λίθου μὲν τὸ
ἄγαλμά ἐστιν. Ἀθάμαντος δὲ θύειν Φρίξον καὶ Ἕλλην
ἐνταῦθα μέλλοντος, πεμφθῆναι κριὸν τοῖς παισί φασιν
ὑπὸ Διὸς, ἔχοντα τὸ ἔριον χρυσοῦν καὶ ἀποδρᾶναι [10]
σφᾶς ἐπὶ τοῦ κριοῦ τούτου. ἀνωτέρω δέ ἐστιν Ἡρακλῆς
Χάροψ ἐπίκλησιν· ἐνταῦθα δὲ οἱ Βοιωτοὶ λέγουσιν
ἀναβῆναι τὸν Ἡρακλέα ἄγοντα τοῦ ᾅδου τὸν κύνα [11]).
ἐκ

6) ἐς ᾠδῆς ἔργον] Pro ἐς ᾠδῆς ἀγῶνα, uti ἔργον saepius de rebus bellicis dicitur.

7) Λιβήθριον] In *Strab.* L. IX p. 629. A et L. X. p. 722. A. legitur Λείβηθρον. Conf. Schol. ad Lycophr. verf. 275.

8) Λιβηθρίων] *Strab.* L. IX. p. 629. habet Λειβηθρίδων Νυμφῶν ἄντρον, et L. X. p. 722. A. Λειβηθριάδων N. ά.

9) ἡ δὲ ἑτέρα πέτρα] scilic. ἐστὶ vel ὀνομάζεται.

10) ἀποδρᾶναι] Ex Codice Mosc. restitui pro male vulgata ἀποδρᾶσαι.

11) ἐνταῦθα — κύνα] Conf. supra L. II. C. 31. §. 2. et praecipue L. III. C. 25. §. 4.

ἐκ δὲ Λαφυστίου κατιόντι ἐς τῆς Ἰτωνίας Ἀθηνᾶς τὸ ἱε-
ρὸν, ποταμός ἐστι Φάλαρος ἐς τὴν Κηφισίδα ἐκδιδοὺς
5 λίμνην. Τοῦ δὲ ὄρους τοῦ Λαφυστίου πέραν ἐστὶν Ὀρχο-
μενὸς, εἰ τοῖς Ἕλλησιν ἄλλη πόλις ἐπιφανὴς, καὶ
αὕτη ἐς δόξαν. εὐδαιμονίας δε ποτε ἐπὶ μέγιστον προ-
αχθεῖσαν ἔμελλεν ἄρα ὑποδέξεσθαι τέλος καὶ ταύ-
την οὐ πολύ τι ἀποδέον ἢ Μυκήνας τε καὶ Δῆλον [12]).
περὶ δὲ τῶν ἀρχαίων τοιαῦτα ἦν, ὁπόσα καὶ μνημο-
νεύουσιν. Ἀνδρέα [13]) πρῶτον ἐνταῦθα Πηνειοῦ παῖδα
τοῦ ποταμοῦ λεγουσιν ἐποικῆσαι, καὶ ἀπὸ τούτου τὴν
γῆν Ἀνδρηΐδα ὀνομασθῆναι. παραγενομένου δὲ ὡς
αὐτὸν Ἀθάμαντος, ἀπένειμε τῆς αὐτοῦ τῷ Ἀθάμαντι
τήν τε περὶ τὸ Λαφύστιον χώραν, καὶ τὴν νῦν Κορώ-
νειαν καὶ Ἁλιαρτίαν. Ἀθάμας δὲ ἅτε οὐδένα οἱ
παίδων τῶν ἀρσενων λελεῖφθαι νομίζων (τὰ μὲν γὰρ
ἐς Λέαρχόν τε καὶ Μελικέρτην ἐτόλμησεν αὐτὸς, Λεύ-
κωνι δὲ ὑπὸ νόσου τελευτῆσαι συνέβη, Φρίξον δ' ἄρα
οὐκ ἠπίστατο ἢ αὐτὸν περιόντα, ἢ γένος υπολειπόμενον
Φρίξου) τούτων ἕνεκα ἐποιήσατο [14]) Ἁλίαρτον καὶ
Κορωνὸν τοὺς Θερσάνδρου τοῦ Σισύφου· Σισύφου γὰρ
ἀδελφὸς ἦν ὁ Ἀθάμας. ὕστερον δὲ ἀναστρέψαντος ἐκ
Κόλχων οἱ μὲν αὐτοῦ Φρίξου φασὶν, οἱ δὲ Πρεσβωνος
(γεγονέναι δὲ Φρίξῳ τὸν Πρέσβωνα ἐκ τῆς Αἰήτου θυ-
γατρὸς) οὕτω συγχωροῦσιν οἱ Θερσάνδρου παῖδες,
οἶκον μὲν τὸν Ἀθάμαντος Ἀθάμαντι καὶ τοῖς ἀπὸ
ἐκείνου προσήκειν, αὐτοὶ δὲ (μοῖραν γὰρ δίδωσί
σφισιν

12) ἢ Μυκήνας τε καὶ Δῆλον] De *Mycenarum* excidio v. supra L. II. C. 16. §. 4.; de *Delo* L. III. C. 23. §. 2. Conf. L. VIII. C. 33.

13) Ἀνδρέα] Cod. Mosc. Ἀνδρέαν. Male: nam in sequentibus legitur nominativ. Ἀνδρεύς.

14) ἐποιήσατο] scil. παῖδας, *adoptavit*.

σφισιν Ἀθάμας τῆς γῆς) Ἁλιάρτου καὶ Κορωνείας ἐγένοντο οἰκισταί. πρότερον δὲ ἔτι τούτων Ἀνδρεὺς Εὐίππην θυγατέρα Λεύκωνος λαμβάνει παρὰ Ἀθάμαντος γυναῖκα, καὶ υἱὸς Ἐτεοκλῆς αὐτῷ γίνεται, Κηφισοῦ [15]) δὲ τοῦ ποταμοῦ κατὰ πολιτῶν τὴν φήμην ὥστε καὶ τῶν ποιησάντων τινὲς Κηφισιάδην τὸν Ἐτεοκλέα ἐκάλεσαν ἐν τοῖς ἔπεσιν. οὗτος ὡς ἐβασίλευσεν ὁ Ἐτεοκλῆς, τὴν μὲν χώραν ἀπὸ Ἀνδρέως ἔχειν τὸ ὄνομα εἴασεν, φυλὰς δὲ Κηφισιάδα, τὴν δὲ ἑτέραν ἐπώνυμον αὐτῷ κατεστήσατο. ἀφικομένῳ δὲ πρὸς αὐτὸν Ἄλμῳ τῷ Σισύφου δίδωσιν οἰκῆσαι τῆς χώρας οὐ πολλήν· καὶ αἱ κῶμαι τότε ἐκλήθησαν Ἄλμωνες ἀπὸ τοῦ Ἄλμου τούτου [16])· χρόνῳ δὲ ἐξενίκησεν ὕστερον εἶναι τῇ κώμῃ Ἄλμωνας [17]).

15) Κηφισοῦ] Alibi cum duplici σ, de qua literarum duplicatione v. *Heyne* V. C. ad Apollodor. p. 110.

16) Ἄλμωνες ἀπὸ τοῦ Ἄλμου τούτου] Non mediocris horum nominum deprehenditur varietas. C 36. constanter scriptum Ἄλμος. L. II. C. 4. §. 3. Sisyphi filius dicitur Ἄλμος et ita in Schol. ad *Apollon.* Lib. III. vers. 1093. At supra C. 24. hujus Libri fuit Ὄλμος et Ὄλμωνες, quae nomina ex Pausania excitat *Steph. Byz.*; idem tamen exhibet quoque Ἄλμων, πόλις Βοιωτίας. Mihi vici nomen antiquitus fuisse videtur Ἄλμωνες, quod postea transiit in Ὄλμωνες unde mox in Pausania pro Ἄλμωνας scribendum esse censeo Ὄλμωνας. Vide not. sequent.

17) εἶναι τῇ κώμῃ Ἄλμωνας] scilicet ὄνομα, quae vox forte excidit. *Primo vici appellati fuere Ἄλμωνες, postea usus obtinuit, ut unicus vicus ita appellaretur.* At pro Ἄλμωνας reponendum esse Ὄλμωνας, admodum probabile est: sic enim nominis varietatis ratio redditur.

CAPUT

CAPUT XXXV.

De Gratiarum vario numero et nominibus — Gratiarum imaginibus et signis.

Τὸν δὲ Ἐτεοκλέα [1]) λέγουσιν οἱ Βοιωτοὶ Χάρισιν ἀνθρώπων θῦσαι πρῶτον· καὶ ὅτι μὲν τρεῖς εἶναι Χάριτας κατεστήσατο, ἴσασιν· ὀνόματα δὲ, οἷα ἔθετο αὐταῖς, οὐ μνημονεύουσιν. ἐπεὶ Λακεδαιμόνιοί γε εἶναι Χάριτας δύο καὶ Λακεδαίμονα ἱδρύσασθαι τὸν Ταϋγέτης φασὶν αὐτὰς, καὶ ὀνόματα θέσθαι Κλητὰν καὶ Φαεννᾶν [2]). ἐοικότα μὲν δὴ Χάρισιν ὀνόματα καὶ ταῦτα, ἐοικότα δὲ καὶ παρ' Ἀθηναίοις· τιμῶσι γὰρ ἐκ παλαιοῦ καὶ Ἀθηναῖοι Χάριτας, Αὐξὼ καὶ Ἡγεμόνην [3]). τὸ γὰρ τῆς Καρποῦς ἐστιν οὐ Χάριτος, ἀλλὰ Ὥρας ὄνομα· τῇ δὲ ἑτέρᾳ τῶν Ὡρῶν νέμουσιν ὁμοῦ τῇ Πανδρόσῳ τιμὰς οἱ Ἀθηναῖοι Θαλλὼ τὴν θεὸν [4]) ὀνομάζοντες. παρὰ δὲ Ἐτεοκλέους τοῦ Ὀρχομενίου μαθόντες τρισὶν ἤδη νομίζομεν Χάρισιν εὔχεσθαι· καὶ Ἀγγελίων τε καὶ Τεκταῖος, οἵ γε [5]) Διονύσου τὸν Ἀπόλλωνα

1) Τὸν δὲ Ἐτεοκλέα etc.] Inde Ἐτεόκλειοι Χάριτες apud *Theocrit* Idyll. XVI. verſ. 104., ubi vid. Schol.

2) Κλιτᾶν καὶ Φαεννᾶν] Cod. Moſc. ex correctione exhibet Κλιτὰν καὶ Φαεννὰν, quam ſcripturam jam *Sylb.* rectiorem cenſuerat.

3) Ἡγεμόνην] Cod. Moſc. Ἡγεμονίαν.

4) Θαλλὼ τὴν θεὸν] Male vulgatum fuit Θαλλωτὴν θ. Nam deae nomen Θαλλὼ fuiſſe ex *Clemente Alex.* conſtat, qui Protrept. p. 16. C. inter Atticas deas memorat Αὐξὼ τε καὶ Θαλλὼ, nec non ex *Polluc.* Onomaſt. L. VIII. ſ. 106. Θαλλὼ, Αὐξὼ, Ἡγεμόνη, ubi vid. *Kuhn.*

5) Ἀγγελίων τε καὶ Τεκταῖος, οἵ γε] Sic *Sylburgio* auctore et *Kuhnio* adſtipulante haec verba reſtitui, quae antea in vulgatis mutila et depravata erant, ἀγγελιῶν τέκται καὶ ὅσοι γε. Firmatur haec emendatio L. II. C. 32. ſ. 4., et verae hujus lectionis

ννα [6]) ἐργαζόμενοι Δηλίοις, τρεῖς ἐποίησαν ἐπὶ τῇ
ιερὶ αὐτοῦ Χάριτας· καὶ Ἀθήνησι πρὸ τῆς ἐς τὴν
κρόπολιν ἐσόδου Χάριτές εἰσι καὶ αὗται τρεῖς [7])·
αρὰ δὲ αὐταῖς τελετὴν ἄγουσιν ἐς τοὺς πολλοὺς
πόῤῥητον. Πάμφως μὲν δὴ πρῶτος, ὧν ἴσμεν, ᾖσεν
Χάριτας· πέρα [8]) δὲ οὔτε ἀριθμοῦ πέρι, οὔτε ἐς
ὶ ὀνόματά ἐςιν οὐδὲν αὐτῷ πεποιημένον. Ὅμηρος [9])
ὲ (ἐμνημόνευσε γὰρ Χαρίτων καὶ οὗτος) τὴν μὲν
Ἡφαίςου γυναῖκα εἶναι λέγει, καὶ ὄνομα αὐτῇ τίθε-
αι Χάριν· Πασιθέας δὲ εἶναί φησιν ἐραςὴν [10])· ἐν
ὲ Ὕπνου τοῖς λόγοις τὸ ἔπος ἐποίησεν·

Ἡ μὲν ἐμοὶ δώσειν Χαρίτων μίαν ὁπλοτεράων.

οὔτου δὲ εἵνεκα ὑπόνοια δὴ παρέςη τισὶν, ὡς Χάρι-
ας ἄρα καὶ πρεσβυτέρας οἶδεν ἄλλας Ὅμηρος. Ἡσί-
δος δὲ ἐν Θεογονίᾳ [11]) (προσιέσθω δὲ, ὅτῳ φίλον, τὴν
Θεογονίαν) ἐν γοῦν τῇ ποιήσει ταύτῃ τὰς Χάριτάς
φησιν [12]) εἶναι Διός τε καὶ Εὐρυνόμης, καί σφισιν
ὀνόμα-

s vestigia servata esse viden-
r in Codice Mosc. exhibente
·γελιῶν τε καὶ τέτακται ὅσοιγε.

6) Διονύσου τὸν Ἀπόλλωνα] ocem Διονύσου hic alienam c, res ipsa docet. *Sylb.* nimis dacter corrigit: οἱ Διπoίνου ἱ Σκύλλιδος μαθηταὶ, οἱ τ. Ἀπ. quidem vel Διονύσου aliunde trusum vel sic scribendum e censerem: οἵ γε Διόνυσον ἱ τὸν Ἀπ. etc. Sic Bacchi si- um in ejus templo Orcho- nii positum innui posset; de o C. 38. init.

7) καὶ Ἀθήνησι — τρεῖς] A Socrate confectae; vide hujus Capitis fin. et L. I. C. 22. in fine.

8) πέρα] Ex Cod. Mosc. dedi pro vulgato πέρας, *Kuhnio* jam ita emendante.

9) Ὅμηρος etc.] Vide Iliad. σ. vers. 382. Alter locus exstat Iliad. ξ. vers. 275.: conf. vers. 267.

10) Πασιθέας — ἐραςήν] Post ἐραςὴν excidisse Ὕπνον, dubium esse nequit ex Homeri l. c.

11) Ἡσίοδος δὲ ἐν Θεογονίᾳ] vers. 906.

12) τὰς Χάριτάς φησιν] Cod. Mosc. τ. Χάριτας ἐςί· et paulo infra

ὀνόματα Εὐφροσύνην τε καὶ Ἀγλαΐαν εἶναι καὶ Θά-
λειαν. κατὰ ταὐτὰ δὲ ἐν ἔπεσίν ἐςι τοῖς Ὀνομακρίτου[13]).
Ἀντίμαχος[14]) δὲ οὔτε ἀριθμὸν Χαρίτων, οὔτε ὄνομα
εἰπὼν, Αἴγλης εἶναι θυγατέρας καὶ Ἡλίου φησὶν αὐ-
τάς. Ἑρμησιάνακτι δὲ τῷ τὰ ἐλεγεῖα γράψαντι
τοσόνδε οὐ κατὰ τὴν τῶν πρότερον δόξαν ἐςὶν αὐτῷ
πεποιημένον, ὡς ἡ Πειθὼ[15]) Χαρίτων εἴη καὶ αὐτὴ
2 μία. Ὅςις δὲ ἦν ἀνθρώπων ὁ γυμνὰς πρῶτος Χάρι-
τας ἤτοι πλάσας ἢ γραφῇ μιμησάμενος, οὐχ οἷόν τε
ἐγένετο πυθέσθαι με· ἐπεὶ τά γε ἀρχαιότερα ἐχού-
σας ἐσθῆτα οἵ τε πλάςαι καὶ κατὰ ταὐτὰ ἐποίουν οἱ
ζωγράφοι· καὶ Σμυρναίοις τοῦτο μὲν ἐν τῷ ἱερῷ τῶν
Νεμέσεων[16]) ὑπὲρ τῶν ἀγαλμάτων χρυσοῦ Χάριτες
ἀνάκεινται, τέχνη Βουπάλου· τοῦτο δέ σφισιν ἐν τῷ
ᾠδείῳ Χάριτός ἐςιν εἰκὼν, Ἀπελλοῦ γραφή. Περ-
γαμηνοῖς δὲ ὡσαύτως ἐν τῷ Ἀττάλου θαλάμῳ, Βου-
πάλου καὶ αὗται· καὶ πρὸς τῷ ὀνομαζομένῳ Πυθίῳ
Χάριτες καὶ ἐνταῦθά εἰσι, Πυθαγόρου γράψαντος
Παρίου· Σωκράτης τε ὁ Σωφρονίσκου πρὸ τῆς ἐς τὴν
ἀκρόπολιν ἐσόδου Χαρίτων εἰργάσατο ἀγάλματα
Ἀθηναίοις. καὶ ταῦτα μέν ἐςιν ὁμοίως ἅπαντα ἐν
ἐσθῆτι· οἱ δὲ ὕςερον, οὐκ οἶδα ἐφ᾽ ὅτῳ, μεταβεβλή-
κασι τὸ σχῆμα αὐταῖς. Χάριτας γοῦν οἱ κατ᾽ ἐμὲ
ἔπλασσόν τε καὶ ἔγραφον γυμνάς.

infra pro Θάλειαν exhibet Θα-λίαν.

13) ἐν ἔπεσίν ἐςι τοῖς Ὀνομακρίτου] Vid. *Orphei* Hymn. in Gratias v. 59.

14) Ἀντίμαχος etc.] Vide *Schellenberg* V. C. ad Antimachi reliqu. p. 100. Mox pro ὄνομα *Sylb.* mavult ὀνόματα.

15) ἡ Πειθὼ] Eandem inter Gratias memorat *Suid.* v. Χάριτας· — τρεῖς δὲ αἱ Χάριτες, Πειθὼ, Ἀγλαΐα καὶ Εὐφροσύνη.

16) Σμυρναίοις — Νεμέσεων etc.] Vide L. VII. C. 5. init.

CAPUT

CAPUT XXXVI.

)e reliquis Orchomeni regibus, Almo, Phlegya — Phle-yarum bello contra Delphos et exitio — Minya et Minyis — Orchomeno et Hyetto.

εvομένης δὲ Ἐτεοκλεῖ τῆς τελευτῆς, ἡ βασιλεία πε-ῆλθεν ἐς τὸ Ἅλμου γένος· Ἅλμῳ δὲ αὐτῷ μὲν θυ-ατέρες Χρυσογένεια ἐγένετο καὶ Χρύση· Χρύσης δὲ ῆς Ἅλμου καὶ Ἄρεως ἔχει Φήμη γενέσθαι Φλεγύαν· αὶ τὴν ἀρχὴν τὴν [1]) Ἐτεοκλέους ἀποθανόντος ἄπαι-ος ὁ Φλεγύας ἔσχεν οὗτος. τῇ μὲν δὴ χώρᾳ τῇ άσῃ Φλεγυαντίδα ὄνομα εἶναι μετέθεντο [2]) ἀντὶ ινδρηΐδος· πόλις τ' ἐγένετο ἥ τε ἐξαρχῆς οἰκισθεῖσα Ἀνδρηῒς, καὶ προσέκτισεν ὁ Φλεγύας ὁμώνυμον αὐ-ῷ, τοὺς τὰ πολεμικὰ ἀρίστους Ἑλλήνων συλλέξας ἐς ὐτήν. Καὶ ἀπέστησάν τε ἀνὰ χρόνον ἀπὸ τῶν ἄλλων 2
)ρχομενίων ὑπὸ ἀνοίας καὶ τόλμης οἱ Φλεγύαι, καὶ γον καὶ ἔφερον τοὺς προσοίκους [3])· τέλος δὲ καὶ ἐπὶ ὸ ἱερὸν συλήσοντες στρατεύουσι τὸ ἐν Δελφοῖς· ὅτε καὶ ιλάμμων λογάσιν Ἀργείων ἐπ' αὐτοὺς βοηθήσας, ὑτός τε ἀπέθανεν ἐν τῇ μάχῃ, καὶ οἱ τῶν Ἀργείων ογάδες. τοὺς δὲ Φλεγύας πολέμοις μάλιστα Ἑλλή-νων

1) ἀρχὴν τὴν] τὴν deletum illem.

2) μετέθεντο] *Sylb.* emendat ετέθετο, scil. Φλεγύας· sed vul-ta non minus ferri potest. ox pro πόλις τ' Cod. Mosc. t πόλις τε· mihi potius δὲ ibendum esse videtur.

3) καὶ ἦγον καὶ ἔφερον τοὺς προσ.] ἄγειν καὶ φέρειν est *praedam agere, depraedari*. Similiter haec dictio accusativo personae jungitur ab Herodoto L. VI. c. 90.: ἔφερόν τε καὶ ἦγον τοὺς ἐν τῇ νήσῳ Αἰγινήτας· ubi v. *Valkenar.*, et *Wesseling.* ad *Diodor.* Lib. XIX. c. 94.

των χαίρειν μαρτυρεῖ μοι καὶ ἔπη τῶν ἐν Ἰλιάδι περὶ Ἄρεως καὶ Φόβου τοῦ Ἄρεως πεποιημένα [4]),

Τὼ μὲν ἄρ' εἰς [5]) Ἐφύρους πόλεμον [6]) μεταθωρήσσεσθον [7]),
Ἠὲ [8]) μετὰ Φλεγύας μεγαλήτορας.

Ἐφύρους δὲ ἐνταῦθα ἐμοὶ δοκεῖ [9]) τοὺς ἐν τῇ Θεσπρωτίδι Ἠπείρῳ λέγειν. τὸ μὲν δὴ Φλεγυῶν γένος ἀνέτρεψεν ἐκ βάθρων ὁ θεὸς κεραυνοῖς συνεχέσι, καὶ ἰσχυροῖς σεισμοῖς· τοὺς δὲ ὑπολειπομένους νόσος ἐπιπεσοῦσα ἔφθειρε λοιμώδης· ὀλίγοι δὲ καὶ ἐς τὴν
3 Φωκίδα διαφεύγουσιν ἐξ αὐτῶν. Φλεγύᾳ δὲ οὐ γενομένων παίδων, ἐκδέχεται Χρύσης τὴν ἀρχὴν, Χρυσογενείας τε ὢν τῆς Ἄλμου, καὶ Ποσειδῶνος [10]). τούτῳ δὲ υἱὸς γίνεται Χρύσῃ Μινύας [11]), καὶ ἀπ' αὐτοῦ Μινύαι καὶ νῦν ἔτι, ὧν ἦρχεν, ὀνομάζονται. πρόσοδοι δὲ ἐγίνοντο τῷ Μινύᾳ τηνικαῦτα [12]) μέγεθος, ὡς ὑπερβαλέσθαι τοὺς πρὸ αὐτοῦ πλούτῳ· θησαυρόν τε ἀνθρώπων, ὧν ἴσμεν, Μινύας πρῶτος ἐς ὑποδοχὴν χρημάτων

4) ἔπη — πεποιημένα] Vide Iliad. ν. verſ. 301. et ibi Scholia.

5) εἰς] In vulgatis Homeri editionibus pro hac voce legitur ἐκ Θρῄκης.

6) πόλεμον] Deeſt haec vox in vulgatis Homeri libris. Cod. Moſc. exhibet πολέμου.

7) μεταθωρήσσεσθον] In vulgatis Homeri eſt μεταθωρήσσεσθον, et ſic in Codice Moſc.

8) Ἠὲ] Cod. Moſc. καί.

9) δοκεῖ] Reſcripſi pro δοκεῖν, infinitivo λέγειν ſubſequente et illud exigente.

10) Ποσειδῶνος] τοῦ, quod ante Ποσ. vulgatum fuit, Codicis Moſc. auctoritate delevi.

11) τούτῳ δὲ — Μινύας] Aliud Minyae et Orchomeni ſtemma exhibent Schol. ad *Apollon. Rhod.* L. I. verſ. 230.

12) τηνικαῦτα] *Sylb.* recte monet, ſcribendum eſſe τηλικαῦται. Mox pro ὑπερβαλέσθαι Cod Moſc. dat ὑπερβάλλεσθαι. De Minyae theſauro vid. infra C. 38.

των ᾠκοδομήσατο. Ἕλληνες δὲ ἄρα εἰσὶ δεινοὶ τὰ
ὑπερόρια ἐν θαύματι τίθεσθαι μείζονι ἢ τὰ οἰκεῖα·
ὁπότε γε ἀνδράσιν ἐπιφανέσιν ἐς συγγραφὴν πυρα-
μίδας μὲν τὰς παρὰ Αἰγυπτίοις ἐπῆλθεν ἐξηγήσα-
σθαι πρὸς τὸ ἀκριβέστατον, θησαυρὸν δὲ τὸν Μινύου
καὶ τὰ τείχη τὰ ἐν Τίρυνθι [13]) οὐδὲ ἐπὶ βραχὺ ἤγα-
γον μνήμης, οὐδὲ ὄντα ἐλάττονος θαύματος. Μινύου 4
δὲ ἦν Ὀρχομενός· καὶ ἐπὶ τούτου [14]) βασιλεύοντος
τε πόλις Ὀρχομενὸς καὶ οἱ ἄνδρες ἐκλήθησαν Ὀρχο-
μένιοι. διέμεινε δὲ οὐδὲν ἧσσον καὶ Μινύας ἐπονομά-
ζεσθαι σφᾶς ἐς διάκρισιν ἀπὸ Ὀρχομενίων τῶν ἐν
Ἀρκαδίᾳ. παρὰ τοῦτον τὸν Ὀρχομενὸν βασιλεύοντα
Ὕηττος ἀφίκετο ἐξ Ἄργους, φεύγων ἐπὶ τῷ Μολύ-
ρου φόνῳ τοῦ Ἀρίσβαντος, ὄντινα ἀπέκτεινεν ἐπὶ γυ-
ναικὶ ἑλὼν γαμετῇ· καὶ αὐτῷ τῆς χώρας ἀπένειμεν
Ὀρχομενὸς, ὅση νῦν περί τε Ὕηττόν ἐστι τὴν κώμην,
καὶ ἡ ταύτῃ προσεχής. Ὑήττου δὲ ἐποιήσατο μνήμην
καὶ ὁ τὰ ἔπη συνθεὶς, ἃς μεγάλας Ἠοίας καλοῦσιν
Ἕλληνες·

Ὕηττος δὲ Μόλυρον Ἀρίσβαντος φίλον υἱὸν
Κτείνας ἐν μεγάροις εὐνῆς ἕνεχ᾽ ἧς ἀλόχοιο,
Οἶκον ἀποπρολιπὼν φεῦγ᾽ Ἄργεος ἱπποβότοιο,
Ἷξεν δ᾽ Ὀρχομενὸν Μινυήϊον· καί μιν ὅ γ᾽ ἥρως
Δέξατο, καὶ κτεάνων μοῖραν πόρεν, ὡς ἐπιεικές.

Πρῶτος δὲ οὗτος ὁ Ὕηττος δίκην μοιχίας λαβὼν δῆλός
. . καὶ χρόνῳ ὕστερον, Δράκοντος Ἀθηναίοις θεσμο-

H 2 θετή-

13) τὰ τείχη τὰ ἐν Τίρυνθι] De quibus vide L. II. 25. §. 7. Pro οὐδὲ ὄντα Cod. Mosc. dat οὐδὲν ὄντα. Forte legendum sit οὐδενὸς ὄντα ἐλάττονος θ., sicuti C. 38. θαῦμα — ὂν — οὐδενὸς ὕστερον.

14) καὶ ἐπὶ τούτου] Inserui καὶ ex Codice Mosc.

θετήσαντος [15]), ἐκ τῶν ἐκείνου κατέστη νόμων, οὓς ἔγραφεν ἐπὶ τῆς ἀρχῆς, ἄλλων τε ὀπίσω ἄδειαν εἶναι χρὴ, καὶ δὴ καὶ τιμωρίας μοιχοῦ [16]). τὸ δὲ ἀξίωμα τῶν Μινυῶν ἐπὶ τοσοῦτον ἤδη προήκτο, ὥστε καὶ Νηλεὺς Κρηθέως βασιλεύων Πύλου γυναῖκα ἔσχεν ἐξ Ὀρχομενοῦ Χλῶριν [17]) Ἀμφίονος τοῦ Ἰασίου.

CAPUT XXXVII.

Almi genere exstincto, regnum Orchomeni ad Clymenum transit — dein ad Erginum — de Trophonio et Agamede narratio — Ascalapho et Ialmeno regnantibus Minyae ad Trojam tendunt — Orchomenii a Thebanis ejecti a Philippo Amyntae filio restituuntur.

Ἔδει δὲ ἄρα παυσθῆναι καὶ τὸ Ἄλμου γένος· οὐχ ὑπολείπεται γὰρ παῖδα Ὀρχομενός· καὶ οὕτως ἐς Κλύμενον τὸν Πρέσβωνος τοῦ Φρίξου περιῆλθεν ἡ ἀρχή. Κλυμένου δὲ γίνονται παῖδες, πρεσβύτατος μὲν Ἐργῖνος [1]), ἐπὶ δὲ αὐτῷ Στράτιος, καὶ Ἄῤῥων, καὶ Πύλεός,

15) Δράκοντος Ἀθην. θεσμοθετήσαντος] Ejus leges θεσμοὺς appellatas fuisse, satis constat; vide *Aelian.* Var. Hist. L. VIII. C. 10. et ibi interpret. ac *Menag.* ad *Diog. Laert.* I. f. 53.

16) τιμωρίας μοιχοῦ] scilic. ἄδεια κατέστη ex praecedentibus.

17) Χλῶριν] Pro mendose vulgato Ἄωριν illud nomen restituere non dubitavi, cum non alibi solum in Pausania ita scriptum reperiatur (vide supra L. II. C. 21. extr. et ibi not.; L. V. C. 16. et infra L. X. C. 29), sed in *Homero* etiam Odyss. λ. vers. 280., *Apollodoro* et aliis. Mox pro Ἰλασίου scripsi Ἰασίου ex Homero Odyss. λ. vers. 282. Utramque emendationem jam alii viri docti in medium protulerunt; vide *Palmerii* Exerc. p. 431. et *Heyne* V. C. ad *Apollodor.* p. 151.

1) Ἐργῖνος] Cod. Mosc. hic et in sequentibus exhibet Ἐργεῖνος.

λεος, νεώτατος δὲ Ἀξεύς [2]). Κλύμενον μὲν ἐν τῇ 2
ἑορτῇ τοῦ Ὀγχηστίου Ποσειδῶνος Θηβαίων φονεύουσιν ἄνδρες, ἐξ ἀφορμῆς μικρᾶς ἐς ἅπαν θυμοῦ προαχθέντες· Ἐργῖνος δὲ ὁ πρεσβύτατος τῶν Κλυμένου παίδων τὴν βασιλείαν παραλαμβάνει. δύναμιν δὲ αὐτίκα αὐτός τε καὶ οἱ ἀδελφοὶ συλλέξαντες ἦλθον ἐπὶ τὰς Θήβας· καὶ μάχῃ μὲν ἐκράτησαν, τὸ δὲ ἀπὸ τούτου χωροῦσιν ἐς ὁμολογίαν, Θηβαίους κατὰ ἔτος ἕκαστον τελεῖν δασμὸν τοῦ Κλυμένου φόνου. Ἡρακλέους δὲ ἐπιστραφέντος ἐν Θήβαις, οὕτω τοῦ δασμοῦ τε ἠλευθερώθησαν οἱ Θηβαῖοι [3]), καὶ οἱ Μινύαι μεγάλως τῷ πολέμῳ προσέπταισαν. Ἐργῖνος δὲ, ἅτε κεκακωμένων ἐς τὸ ἔσχατον τῶν πολιτῶν, πρὸς μὲν τὸν Ἡρακλέα ἐποιήσατο εἰρήνην· πλοῦτον δὲ τὸν πρότερον καὶ εὐδαιμονίαν ἐκείνην ἀνασώσασθαι ζητῶν, ἠμέλησεν ἁπάντων ὁμοίως τῶν ἄλλων, ὥστε καὶ ἔλαθεν ἄγαμος καὶ ἄπαις ἀφικόμενος ἐς γῆρας. ὡς δὲ αὐτῷ χρήματα συνέλεκτο [4]), ἐνταῦθα ἐπεθύμησέν οἱ γενέσθαι παῖδας· ἐλθόντι δὲ ἐς Δελφοὺς καὶ ἐρομένῳ περὶ παίδων, χρᾷ τάδε ἡ Πυθία·

Ἐργῖνε Κλυμένοιο πάϊ Πρεσβωνιάδαο,
Ὀψ' ἦλθες γενεὴν διζήμενος, ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν
Ἱστοβοῆϊ γέροντι νέην ποτίβαλλε κορώνην.

Λαβόντι δὲ αὐτῷ νέαν γυναῖκα κατὰ τὸ μάντευμα, 3
Τροφώνιος γίνεται καὶ Ἀγαμήδης. λέγεται δὲ ὁ Τροφώνι-

2) Ἀξεύς] *Camerar.* hic dat Ἀζεὺς et paulo infrà Ἀζέως.

3) Ἡρακλέους — οἱ Θηβαῖοι] Vide Schol. ad *Theocrit.* Idyll. XVI. vers. 104.

4) συνέλεκτο] Omissa reduplicatione dictum pro usitatiori συνείλεκτο vel συνελέλεκτο Mox pro ἐπεθύμησεν Cod. Mosc. ἐπεθύμει δέ.

φώνιος [5]) Ἀπόλλωνος εἶναι, καὶ οὐκ Ἐργίνου· καὶ ἐγώ τε πείθομαι, καὶ ὅστις παρὰ Τροφώνιον ἦλθε δὴ μαντευσόμενος. τούτους φασὶν, ὡς ηὐξήθησαν, γενέσθαι δεινοὺς θεοῖς τε ἱερὰ κατασκευάσασθαι καὶ βασίλεια ἀνθρώποις· καὶ γὰρ τῷ Ἀπόλλωνι τὸν ναὸν ᾠκοδομήσαντο τὸν ἐν Δελφοῖς [6]), καὶ Ὑριεῖ τὸν θησαυρόν [7]). ἐποίησαν δὲ ἐνταῦθα τῶν λίθων εἶναι ἕνα σφίσιν ἀφαιρεῖν κατὰ τὸ ἐκτός· καὶ οἱ μὲν ἀεί τι ἀπὸ τῶν τιθεμένων ἐλάμβανον. Ὑριεὺς δὲ εἴχετο ἀφασίᾳ, κλεῖς μὲν καὶ σημεῖα τὰ ἄλλα ὁρῶν ἀκίνητα, τὸν δὲ ἀριθμὸν ἀεὶ τῶν χρημάτων ἐλάττονα. ἵστησιν οὖν ὑπὲρ τῶν ἀγγείων, ἐν οἷς ὅ τε ἄργυρος ἐνῆν καὶ ὁ χρυσός οἱ, πάγας, ἤ τι καὶ ἄλλο, ὃ τὸν ἐσελθόντα καὶ ἁπτόμενον τῶν χρημάτων καθέξειν ἔμελλεν. ἐσελθόντος δὲ τοῦ Ἀγαμήδους, τὸν μὲν ὁ δεσμὸς κατεῖχε· Τροφώνιος δὲ ἀπέτεμεν αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν, ὅπως μὴ ἡμέρας ἐπισχούσης ἐκεῖνος γένηται ἐν αἰκίαις, καὶ αὐτὸς μηνυθείη μετέχων τοῦ τολμήματος. καὶ Τροφώνιον μὲν ἐνταῦθα ἐδέξατο ἡ γῆ διαστᾶσα [8]), ἔνθα

5) Λέγεται δὲ ὁ Τρ. etc.] Reſtitui δὲ ex Codice Moſc. Variam de *Trophonii* et *Agamedis* parentibus narrationem vide in Schol. ad Ariſtoph. Nub. verſ. 508. et conf. Suid. v. Τροφ.

6) τῷ Ἀπόλλωνι — ἐν Δελφοῖς] Vide L. X. C. 5. extrem., *Strab.* L. IX. p. 644. C. et ibi Caſaub. ac *Plutarch.* de conſolat. T. II. p. 109.

7) καὶ Ὑριεῖ τὸν θησαυρόν] Diſcedunt ab hoc nomine alii, qui haec, quae ſequuntur, narrant. In Scholiis ad Ariſtoph. Nub. verſ. 508. legitur Αὐγείας et in *Suida* Αὐγαῖος. Simillima de theſauro regis *Rhampſiniti* refert *Herodotus* L. II. c. 121. ſq., ubi vid. *Valkenar.* et *Weſſeling.* Hanc de Trophonio et Agamede fabulam in gemma expreſſam eſſe ſuſpicatur *Winkelmann* Deſcript. des pierr. grav. p. 366. nr. 225.

8) καὶ Τροφώνιον — διαστᾶσα] Eadem narrat *Suidas* v. εἰς Τροφωνίου. Aliam vero Trophonii et Agamedis mortis rationem

ιθα ἐςὶν ἐν τῷ ἄλσει τῷ ἐν Λεβαδείᾳ [9]) βόθρος τε Ἀγαμήδους καλούμενος καὶ πρὸς αὐτῷ ςήλη. Τὴν ὲ ἀρχὴν τῶν Ὀρχομενίων ἔσχεν Ἀσκάλαφος καὶ άλμενος Ἄρεως εἶναι λεγόμενοι· μητρὸς δὲ Ἀςυόχης σαν τῆς Ἄκτορος τοῦ Ἀζέως τοῦ Κλυμένου· καὶ ὑπὸ ούτοις ἡγεμόσι Μινύαι ςρατεύουσιν ἐς Τροίαν. μετέχον Ὀρχομένιοι καὶ τοῖς Κόδρου παισὶν ἐς Ἰωνίαν τοῦ όλου [10]). Γεναμένους δὲ ἀναςάτους ὑπὸ Θηβαίων ατήγαγεν αὖθις ἐς Ὀρχομενὸν Φίλιππος ὁ Ἀμύνου· τὰ δὲ ἀπὸ τοῦ δαιμονίου σφίσιν ἐς τὸ ἀσθενέςερον ἔμελλεν ἀεὶ ῥέψειν.

CAPUT XXXVIII.

Iemoranda apud Orchomenios — Minyae thefaurus — Iinyae et Hefiodi fepulcra — de Actaeonis cultu — Melane et Cephiffo fluviis — Orchomeniorum divitiis et urbe Afpledone.

Ὀρχομενίοις δὲ πεποίηται μὲν καὶ Διονύσου, τὸ δὲ ρχαιότατον Χαρίτων ἐςὶν ἱερόν. τὰς μὲν δὴ πέτρας [1]) έβουσί τε μάλιςα, καὶ τῷ Ἐτεοκλεῖ φασὶν αὐτὰς

H 4 πεσεῖν

ɔnem legimus in *Plutarcho* : confolat. T. II. p. 109. et *icer.* Quaeft. Tufc. L. I.

9) ἐν Λεβαδείᾳ] Cod. Mofc. ιβαδίᾳ, ficuti etiam in *Strane* fcriptum reperitur.

10) μετέσχον — τόλου] Vide pra L. VII. C. 2. §. 2.

1) τὰς μὲν δὴ πέτρας] Amaf.: *xa vero quaedam.* Male. am τὰς μὲν ad Χάριτας referır, et πέτρας non eft accufativus, fed genitivus, et ifta plenius enunciata fic fe habent: τὰς μὲν δὴ (Χάριτας) πέτρας (fc. πεποιημένας), *Gratiarum figna faxo naturali elaborata.* Sic *Plin.* Hift. Nat. Lib. XXXVI. C. 12. de Sphinge: *eft autem faxo naturali elaborata.* His opponuntur in fubfequentibus Gratiarum figna σὺν κόσμῳ πεποιημένα, *non minus e lapide confecta.*

πεσεῖν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ· τὰ δὲ ἀγάλματα σὺν κόσμῳ
πεποιημένα ἀνετέθη μὲν ἐπ' ἐμοῦ, λίθου δέ ἐςι καὶ
ταῦτα. ἔςι δέ σφισι καὶ κρήνη θέας ἀξία· κατα-
2 βαίνουσι δὲ ἐς αὐτὴν ὕδωρ οἴσοντες. Θησαυρὸς δὲ ὁ
Μινύου θαῦμα τῶν ἐν τῇ Ἑλλάδι ὂν καὶ τῶν ἑτέ-
ρωθι [2]) οὐδενὸς ὕςερον, πεποίηται τρόπον τοιόνδε.
λίθου μὲν εἴργαςαι, σχῆμα δὲ περιφερές ἐςιν αὐ-
τῷ, κορυφὴ δὲ οὐκ ἐς ἄγαν ὀξὺ ἀνηγμένη· τὸν
δὲ ἀνωτάτω τῶν λίθων φασὶν ἁρμονίαν παντὶ εἶναι
3 τῷ οἰκοδομήματι. Τάφοι δὲ Μινύου τε καὶ Ἡσιό-
δου. καταδέξασθαι δέ φασιν οὕτως τοῦ Ἡσιό-
δου τὰ ὀςᾶ. νόσου καταλαμβανούσης λοιμώδους
καὶ ἀνθρώπους καὶ τὰ βοσκήματα, ἀποςέλλουσι
θεωροὺς παρὰ τὸν θεόν. τούτοις ἀποκρίνεσθαι [3]) λέ-
γουσι τὴν Πυθίαν, Ἡσιόδου τὰ ὀςᾶ ἐκ τῆς Ναυπα-
κτίας ἀγαγοῦσιν ἐς τὴν Ὀρχομενίαν, ἄλλο δὲ εἶναί
σφισιν οὐδὲν ἴαμα· τοὺς δὲ ἐπερέσθαι δεύτερα, ὅπου
τῆς Ναυπακτίας αὐτὰ ἐξευρήσουσι, καὶ αὖθις τὴν
Πυθίαν εἰπεῖν, ὡς μηνύσει κορώνη σφίσιν· οὕτω τοῖς
θεοπρόποις ἀποβᾶσιν ἐς τὴν γῆν, πέτραν τε [4]) οὐ πόρρω
τῆς ὁδοῦ, καὶ τὴν ὄρνιθα ἐπὶ τῇ πέτρᾳ φασὶν ὀφθῆ-
ναι· καὶ τοῦ Ἡσιόδου τε τὰ ὀςᾶ εὗρον ἐν χηραμῷ
τῆς πέτρας [5]), καὶ ἐλεγεῖα ἐπὶ τῷ μνήματι ἐπε-
γέγραπτο·

Ἄσκρη

2) θαῦμα τῶν ἐν τῇ Ἑλλάδι ὂν καὶ τῶν ἑτέρωθι] In Codice Mosc. haec ita exhibentur: θαῦμα ὂν τῶν ἐν τῇ Ἑλλάδι αὐτῇ καὶ ἑτέρωθι.

3) τούτοις ἀποκρίνεσθαι] Cod. Mosc. τούτοις δὲ ἀποκρίνασθαι.

4) πέτραν τε] Mendose vulgatum erat πέραν, pro quo πέτραν rescribendum esse; jam *Sylb.* monuit. Idem mendum supra fuit C. 2., ubi vid. not.

5) ἐν χηραμῷ τῆς πέτρ.] Cod. Mosc. χημαρῷ· eadem dictio eademque varians lectio fuit L. VII. C. 5. not. 14.

Ἄσκρη μὲν πατρὶς πολυλήϊος 6), ἀλλὰ θανόντος
Ὀστέα πληξίππων γῆ Μινυῶν κατέχει
Ἡσιόδου, τοῦ πλεῖστον ἐν Ἑλλάδι κῦδος ὀρεῖται
Ἀνδρῶν κρινομένων ἐν βασάνῳ σοφίης.

Περὶ δὲ Ἀκταίωνος 7) λεγόμενα ἦν Ὀρχομενίοις, λυμαίνεσθαι τὴν γῆν πέτραν ἔχον εἴδωλον. ὡς δὲ ἐχρῶντο ἐν Δελφοῖς, κελεύει σφίσιν ὁ θεὸς, ἀνευρόντας, εἴ τι ἦν Ἀκταίωνος λοιπὸν, κρύψαι τῇ γῇ· κελεύει δὲ καὶ τοῦ εἰδώλου χαλκῆν ποιησαμένους εἰκόνα, πρὸς πέτρᾳ σιδήρῳ δῆσαι τοῦτο· καὶ αὐτὸς δεδεμένον τὸ ἄγαλμα εἶδον· καὶ τῷ Ἀκταίωνι ἐναγίζουσιν ἀνὰ πᾶν ἔτος. σταδίους δὲ ἀφέστηκεν ἑπτὰ Ὀρχομενοῦ 4
ναός τε Ἡρακλέους, καὶ ἄγαλμα οὐ μέγα. Ἐνταῦθα τοῦ ποταμοῦ Μέλανός 8) εἰσιν αἱ πηγαὶ, καὶ ὁ Μέλας ἐς λίμνην καὶ οὗτος τὴν Κηφισίδα ἐκδίδωσιν. ἐπέχει μὲν δὴ καὶ ἄλλως τῆς Ὀρχομενίας τὸ πολὺ ἡ λίμνη, χειμῶνος δὲ ὥρᾳ 9) νότου πλείω πνεύσαντος, ἔπεισιν ἐπὶ πλέον τῆς χώρας τὸ ὕδωρ. Θηβαῖοι δὲ τὸν ποταμὸν τὸν Κηφισὸν ὑπὸ Ἡρακλέους ἐς τὸ πεδίον ἀποστραφῆναί φασι τὸ Ὀρχομένιον· τέως δὲ αὐτὸν ὑπὸ τὸ ὄρος ἐς θάλασσαν ἐξιέναι, πρὶν ἢ τὸν Ἡρακλέα 5

H 5

6) πολυλήϊος] Cod. Mosc. πολυλάϊος, et in extrema inscriptione σοφίας pro σοφίης. Alia lectionis varietas videnda in *Tzetzae* praef. in Hesiodi Ἔργα.

7) Ἀκταίωνος] Cod. Mosc. hic et infra — ονος, uti etiam in aliis obvium est; de qua varia scriptura vide *Heyne* V. C. ad Apollodor. p. 565.

8) τοῦ ποταμοῦ Μέλανός] De hoc fluvio locus classicus est in *Plutarchi* vita Syllae f. 20.

9) χειμῶνος δὲ ὥρᾳ] Cum *Sylburgio* rescripsi ὥρᾳ pro perperam vulgata ὥραν· sic C. 23. θέρους ὥρᾳ et C. 24. ὥρᾳ χειμῶνος. Mox pro ἔπεισιν Cod. Mosc. ἄπεισιν.

κλέα τὸ χάσμα ἐμφράξαι τὸ διὰ τοῦ ὄρους. ἐπίσταται μὲν οὖν καὶ Ὅμηρος λίμνην ἄλλως τὴν Κηφισιάδα [10]) οὖσαν, καὶ οὐχ ὑπὸ Ἡρακλέους πεποιημένην· καὶ ἐπὶ τῷδε εἴρηκε·

Λίμνῃ κεκλιμένος Κηφισίδι.

6 Ἔχει δὲ οὐδὲ εἰκότα λόγον, τοὺς Ὀρχομενίους μὴ καὶ τὸ χάσμα ἐξευρεῖν, καὶ τοῦ Ἡρακλέους ἀναρρήξαντας τὸ ἔργον, ἀποδοῦναι τὴν διέξοδον τῷ Κηφισῷ τὴν ἀρχαίαν· ἐπεὶ μηδὲ ἄχρι τῶν Τρωϊκῶν χρήμασιν ἀδυνάτως εἶχον. μαρτυρεῖ δέ μοι καὶ Ὅμηρος ἐν Ἀχιλλέως ἀποκρίσει πρὸς τοὺς παρὰ Ἀγαμέμνονι [11]) πρέσβεις·

Οὐδ' ὅσ' ἐς Ὀρχομενὸν ποτινίσσεται.

δῆλα δήπουθεν ὡς καὶ τότε προσιόντων τοῖς Ὀρχομενίοις χρημάτων πολλῶν. Ἀσπληδόνα δὲ ἐκλιπεῖν τοὺς οἰκήτοράς φασιν, ὕδατος σπανίζοντας· γενέσθαι δὲ τὸ ὄνομα ἀπὸ Ἀσπληδόνος τῇ πόλει· τοῦτον δὲ εἶναι νύμφης τε Μιδείας καὶ Ποσειδῶνος. ὁμολογεῖ δὲ καὶ ἔπη, ἃ ἐποίησε Χερσίας [12]), ἀνὴρ Ὀρχομένιος·

Ἐκ δὲ Ποσειδάωνος ἀγακλειτῆς τε Μιδείας
Ἀσπληδὼν γένεθ' υἱὸς ἀν' εὐρύχορον πτολίεθρον.

οὐδὲ τοῦ Χερσίου τῶν ἐπῶν οὐδεμία ἦν ἔτι κατ' ἐμὲ μνήμη· ἀλλὰ καὶ τάδε ἐπηγάγετο ὁ Κάλλιππος ἐς τὸν

10) Κηφισιάδα] Haec nominis forma etiam fuit C. 34. init., supra et alibi Κηφισίς. Locus *Homeri* est Iliad. ι. vers. 709.

11) Ὅμηρος — παρὰ Ἀγαμέμνονι] Locus Homeri est Iliad. ι. vers. 381. Pro Ἀγαμέμνονι *Sylb.* recte emendat Ἀγαμέμνονος.

12) Χερσίας] Vocem φασὶν, quae post Χερσίας prorsus alieno loco hic vulgata fuit, Codicis Mosc. auctoritate delevi. Mox pro Ποσειδάωνος Cod. Mosc. Ποσειδάονος.

τὸν αὐτὸν λόγον τὸν ἔχοντα ἐς Ὀρχομενίους. τούτου δὲ τοῦ Χερσίου καὶ ἐπίγραμμα οἱ Ὀρχομένιοι τὸ ἐπὶ τῷ Ἡσιόδου τάφῳ μνημονεύουσι.

CAPUT XXXIX.

De Lebadia, olim Midea dicta — Hercyna puella et fluvio ejusque antro — Trophonii templo ac ligno aliisque memorandis — Trophonii oraculum consulendi ratione — Trophonii oraculo.

Τὰ μὲν δὴ πρὸς τῶν ὀρῶν Φωκεῖς ὑπεροικοῦσιν Ὀρ-
χομενίων· ἐν δὲ τῷ πεδίῳ Λεβαδεία ἐστὶν αὐτοῖς ὅμα-
ρος. αὕτη τὸ μὲν ἐξαρχῆς ᾤκεῖτο ἐπὶ μετεώρου, καὶ
ὠνομάζετο Μίδεια ἀπὸ τῆς Ἀσπληδόνος μητρός· Λε-
βάδου δὲ ἐξ Ἀθηνῶν ἐς αὐτὴν ἀφικομένου, κατέβη-
σάν τε ἐς τὸ χθαμαλὸν οἱ ἄνθρωποι, καὶ ἐκλήθη
Λεβαδεία ἡ πόλις ἀπ' αὐτοῦ. πατέρα δὲ τοῦ Λεβά-
δου, καὶ καθ' ἥντινα αἰτίαν ἦλθεν, οὐκ ἴσασιν ἄλλο
ἢ γυναῖκα εἶναι Λεβάδου Νίκην [1]). Κεκόσμηται μὲν 2
δὴ τὰ ἄλλα σφίσιν ἡ πόλις ὁμοίως τοῖς Ἑλλήνων μά-
λιστα εὐδαίμοσι· διείργει [2]) δὲ ἀπ' αὐτῆς τὸ ἄλσος
τοῦ Τροφωνίου. φασὶν δὲ ἐνταῦθα Ἕρκυναν ὁμοῦ
Κόρῃ τῇ Δήμητρος παίζουσαν καὶ ἔχουσαν χῆνα
ἀφεῖναι τοῦτον ἄκουσαν· ἐς δὲ ἄντρον κοῖλον ἐσπτάν-
τος καὶ ὑπὸ λίθον ἀποκρύψαντος αὐτὸν, ἐσελθοῦσα
ἡ Κόρη λαμβάνει τὸν ὄρνιθα ὑπὸ τῷ λίθῳ κατακεί-
μενον· ῥυῆναί τε δὴ τὸ ὕδωρ, ὅθεν ἀνείλετο ἡ Κόρη τὸν
λίθον,

1) Νίκην] Cod. Mosc. legisse videtur Λαονίκην.

2) διείργει] distat, recedit, pro διείργεται· nisi excidisse aliquid malis. Cod. Mosc. dat διείργειν. *Goldhagen* paulo audacius ex sequentibus supplet ὁ ποταμὸς Ἕρκυνα.

λίθον, καὶ ὀνομασθῆναι τὸν ποταμὸν ἐπὶ τούτῳ λέ-
γουσιν Ἕρκυναν· καὶ ἔστι μὲν πρὸς τῇ ὄχθῃ τοῦ ποτα-
μοῦ ναὸς Ἑρκύνης, ἐν δὲ αὐτῷ παρθένος χῆνα ἔχουσα
ἐν ταῖς χερσίν. εἰσὶ δὲ ἐν τῷ σπηλαίῳ τοῦ ποτα-
μοῦ τε αἱ πηγαὶ καὶ ἀγάλματα ὀρθά· περιειλιγμέ-
νοι δέ εἰσιν αὐτῶν τοῖς σκήπτροις δράκοντες· ταῦτα
εἰκάσαι μὲν ἄν τις Ἀσκληπιοῦ τε εἶναι καὶ Ὑγείας·
εἶεν δ' ἂν Τροφώνιος καὶ Ἕρκυνα· ἐπεὶ μηδὲ τοὺς δρά-
κοντας Ἀσκληπιοῦ μᾶλλον ἢ καὶ Τροφωνίου νομίζου-
σιν ἱεροὺς εἶναι. ἐπὶ δὲ τῷ ποταμῷ μνῆμά ἐστιν Ἀρ-
κεσιλάου· Λήϊτον δὲ ἀνακομίσαι τοῦ Ἀρκεσιλάου
3 τὰ ὀστᾶ ἐκ Τροίας. Τὰ δὲ ἐπιφανέστατα ἐν τῷ ἄλσει
Τροφωνίου ναὸς καὶ ἄγαλμά ἐστιν [3]), Ἀσκληπιῷ καὶ
τοῦτο εἰκασμένον· Πραξιτέλης δὲ ἐποίησε τὸ ἄγαλ-
μα. ἔστι δὲ καὶ Δήμητρος ἱερὸν ἐπίκλησιν Εὐρώπης·
καὶ Ζεὺς Ὑέτιος ἐν ὑπαίθρῳ. ἀναβᾶσι δὲ ἐπὶ τὸ
μαντεῖον, καὶ αὐτόθεν ἰοῦσιν ἐς τὸ πρόσω τοῦ ὄρους,
Κόρης ἐστὶ καλουμένης Θήρας [4]) καὶ Διὸς βασιλέως
ναός· τοῦτον μὲν δὴ διὰ τὸ μέγεθος ἢ καὶ τῶν πολέ-
μων τὸ ἀλλεπάλληλον ἀφείκασιν ἡμίεργον· ἐν δὲ
ἑτέρῳ ναῷ Κρόνου καὶ Ἥρας καὶ Διός ἐστιν ἀγάλματα.
4 ἔστι δὲ καὶ Ἀπόλλωνος ἱερόν. Κατὰ δὲ τὸ μαντεῖον
τοιάδε

3) Τροφωνίου ναὸς καὶ ἄγαλμά ἐστιν] In *Strab.* L. IX. pag. 634. C. legitur Διὸς Τροφωνίου, et sic in *Liv.* L. XLV. C. 27. *templum Jovis Trophonii.* De illo ejusque oraculo confer. *Suid.* h. v., Schol. ad *Aristophan* Nub. vers 508., *Philostrat* vit. Apollon. L. VIII. C. 19. ibique *Olear.*, qui ab utroque relata contulit, *Plutarch.* de Socrat. Gen.

4) καλουμένης Θήρας] Cum *Kuhnio* rescripsi καλουμένης pro vulgata καλουμένη, quod a syntaxi abhorrebat. Pro Θήρας Cod. Mosc. exhibet Θήρα, quod *Sylb.* conjecerat; sed *Kuhnio* haec vox suspecta est, et forte Σωτείρας scribendum esse videtur, quod Proserpinae cognomen legimus L. III. C. 13. et L. VIII. C. 31.

τοιάδε γίνεται. ἐπειδὰν ἀνδρὶ ἐς τοῦ Τροφωνίου κατιέναι δόξῃ, πρῶτα μὲν τεταγμένων ἡμερῶν δίαιταν ἐν οἰκήματι ἔχει· τὸ δὲ οἴκημα Δαίμονός τε ἀγαθοῦ καὶ Τύχης ἱερόν ἐστιν ἀγαθῆς· διαιτώμενός τε ἐνταῦθα, τά τε ἄλλα καθαρεύει, καὶ λουτρῶν εἴργεται θερμῶν· τὸ δὲ λουτρόν ὁ ποταμός ἐστιν ἡ Ἕρκυνα [5]· καί οἱ κρέα ἄφθονά ἐστιν ἀπὸ τῶν θυσιῶν· θύει γὰρ δὴ ὁ κατιὼν αὐτῷ τε τῷ Τροφωνίῳ καὶ τοῦ Τροφωνίου τοῖς παισὶ, πρὸς δὲ Ἀπόλλωνί τε, καὶ Κρόνῳ, καὶ Διὶ ἐπίκλησιν Βασιλεῖ, καὶ Ἥρα τε Ἡνιόχῃ, καὶ Δήμητρι, ἣν ἐπονομάζοντες Εὐρώπην τοῦ Τροφωνίου φασὶν εἶναι τροφόν. καθ᾽ ἑκάστην δὲ τῶν θυσιῶν ἀνὴρ μάντις παρὼν, ἐς τοῦ ἱερείου τὰ σπλάγχνα ἐνορᾷ· ἐνιδὼν δὲ προθεσπίζει τῷ κατιόντι, εἰ δὴ αὐτὸν εὐμενὴς ὁ Τροφώνιος καὶ ἵλεως δέξεται· τῶν μὲν δὴ ἄλλων ἱερείων τὰ σπλάγχνα οὐχ ὁμοίως δηλοῖ τοῦ Τροφωνίου τὴν γνώμην. ἐν δὲ νυκτὶ, ᾗ κάτεισιν ἕκαστος, ἐν ταύτῃ κριὸν θύουσιν ἐς βόθρον, ἐπικαλούμενοι τὸν Ἀγαμήδην· θυμάτων δὲ τῶν πρότερον πεφηνότων αἰσίων λόγος ἐστὶν οὐδεὶς, εἰ μὴ τοῦδε [6]) τοῦ κριοῦ τὰ σπλάγχνα τὸ αὐτὸ θέλει λέγειν. ὁμολογούντων δὲ καὶ τούτων, τότε ἕκαστος ἤδη κάτεισιν εὔελπις· κάτεισι δὲ οὕτω. πρῶτα μὲν ἐν τῇ νυκτὶ [7]) αὐτὸν ἄγουσιν ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὴν Ἕρκυναν· ἀγαγόντες δὲ, ἐλαίῳ χρίουσι καὶ λούουσι δύο παῖδες τῶν ἀστῶν ἔτη τρία που καὶ δέκα γεγονότες, οὓς Ἑρμᾶς [8]) ἐπονομάζουσιν· οὗτοι

5) ἐστιν ἡ Ἑρκ.] Ita paulo infra τὸν π. τὴν Ἕρκυναν. Mox pro καί οἱ κρέα Cod. Mosc. καί οἱ καὶ κρέα.

6) εἰ μὴ τοῦδε] Cod. Mosc. ἢν μὴ καὶ τοῦδε.

7) ἐν τῇ νυκτὶ] ἐν restitui ex Codice Mosc. Sic paulo supra ἐν δὲ νυκτί.

8) Ἑρμᾶς] *Camillos* seu *ministros*. Vide Schol. ad *Apollon. Rhod.* L. I. vers. 917., *Macrob.*

οὕτω καταβαίνοντά εἰσιν οἱ λούοντες, καὶ ὁπόσα χρὴ διακονούμενοι, ἅτε παῖδες. τὸ ἐντεῦθεν ὑπὸ τῶν ἱερέων οὐκ αὐτίκα ἐπὶ τὸ μαντεῖον, ἐπὶ δὲ ὕδατος πηγὰς ἄγεται· αἱ δὲ ἐγγύτατά εἰσιν ἀλλήλων. ἐνταῦθα δὴ χρὴ πιεῖν αὐτὸν Λήθης τε ὕδωρ καλούμενον, ἵνα λήθη γένηταί οἱ πάντων, ἃ τέως ἐφρόντιζε, καὶ ἐπὶ τῷδε ἄλλο αὖθις ὕδωρ πίνειν Μνημοσύνης· ἀπὸ τούτου τὸ μνημονεύειν [9]) τὰ ὀφθέντα οἱ καταβάντι. θεασάμενος δὲ ἄγαλμα, ὃ ποιῆσαι Δαίδαλόν φασιν, (ὑπὸ δὲ τῶν ἱερέων οὐκ ἐπιδείκνυται, πλὴν ὅσοι παρὰ τὸν Τροφώνιον μέλλουσιν ἔρχεσθαι) τοῦτο τὸ ἄγαλμα ἰδών, καὶ θεραπεύσας τε καὶ εὐξάμενος, ἔρχεται πρὸς τὸ μαντεῖον, χιτῶνα ἐνδεδυκὼς λινοῦν, καὶ ταινίαις τὸν χιτῶνα ἐπιζωσθεὶς, καὶ ὑποδησάμενος ἐπιχωρίας κρηπῖδας.
5 Ἔστι δὲ τὸ μαντεῖον ὑπὲρ τὸ ἄλσος ἐπὶ τοῦ ὄρους. κρηπὶς μὲν ἐν κύκλῳ περιβέβληται λίθου λευκοῦ, περίοδος δὲ τῆς κρηπῖδος κατὰ ἅλων τὴν ἐλαχίστην ἐστίν· ὕψος δὲ ἀποδέουσι δύο εἶναι πήχεις. ἐφεστήκασι δὲ ἐπὶ τῇ κρηπῖδι ὀβελοὶ καὶ αὐτοὶ χαλκοῖ, καὶ αἱ συνέχουσαι σφᾶς ζῶναι· διὰ δὲ αὐτῶν θύραι πεποίηνται. τοῦ περιβόλου δ' ἐντὸς χάσμα γῆς ἐστιν οὐκ αὐτόματον, ἀλλὰ σὺν τέχνῃ καὶ ἁρμονίᾳ πρὸς τὸ ἀκριβέστατον ᾠκοδομημένον. τοῦ δὲ οἰκοδομήματος τούτου τὸ σχῆμα εἴκασται κριβάνῳ· τὸ δὲ εὖρος ἡ διάμετρος αὐτοῦ τέσσαρας παρέχοιτο ἂν ὡς εἰκάσαι [10]) πήχεις· βάθος δὲ τοῦ οἰκοδομήματος, οὐκ ἂν οὐδὲ τοῦτο εἰκάζοι τις ἐς πλέον ὀκτὼ καθήκειν πηχῶν. κατά-

Macrob. Saturn. L. III. C. 8. et *Vossii* Etymolog. v. *Camillus.*

9) ἀπὸ τούτου τὸ μνημονεύειν] scil. ἐστί. Praefero tamen lectionem Codicis Mosc.: ἀπὸ τούτου τε μνημονεύει.

10) ἂν ὡς εἰκάσαι] Cod. Mosc. ὡς ἂν εἰκάσαι.

κατάβασις δὲ οὐκ ἔςι πεποιημένη σφίσιν ἐς τὸ ἔδαφος· ἐπειδὰν δὲ ἀνὴρ ἔρχηται παρὰ τὸν Τροφώνιον, κλίμακα αὐτῷ κομίζουσι ςενὴν καὶ ἐλαφράν· καταβάντι δέ ἐςιν ὀπὴ μεταξὺ τοῦ τε ἐδάφους καὶ τοῦ οἰκοδομήματος· σπιθαμῶν τὸ εὖρος δύο, τὸ δὲ ὕψος ἐφαίνετο εἶναι σπιθαμῆς [11]). ὁ οὖν κατιὼν κατακλίνας ἑαυτὸν ἐς τὸ ἔδαφος, ἔχων μάζας μεμαγμένας μέλιτι προεμβάλλει τε ἐς τὴν ὀπὴν τοὺς πόδας, καὶ αὐτὸς ἐπιχωρεῖ, τὰ γόνατά οἱ τῆς ὀπῆς ἐντὸς γενέσθαι προθυμούμενος· τὸ δὲ λοιπὸν σῶμα αὐτίκα ἐφειλκύσθη τε καὶ τοῖς γόνασιν ἐπέδραμεν, ὥσπερ ποταμῶν ὁ μέγιςος καὶ ὠκύτατος συνδεθέντα ὑπὸ δίνης ἀποκρύψειεν ἄνθρωπον. τὸ δὲ ἐντεῦθεν τοῖς ἐντὸς τοῦ ἀδύτου γενομένοις οὐχ εἷς οὐδὲ ὁ αὐτὸς τρόπος ἐςὶν, ὅτῳ διδάσκονται τὰ μέλλοντα· ἀλλά που τὶς καὶ εἶδε καὶ ἄλλως ἤκουσεν [12]). ἀναςρέψαι δὲ ὀπίσω τοῖς καταβᾶσι διὰ ςομίου τέ ἐςι τοῦ αὐτοῦ [13]), καὶ προεκθεόντων σφίσι τῶν ποδῶν. ἀποθανεῖν δὲ οὐδένα τῶν καταβάντων λέγουσιν, ὅτι μὴ μόνον τῶν Δημητρίου τινὰ δορυφόρων· τοῦτον δὲ οὔτε ποιῆσαι περὶ τὸ ἱερόν φασιν οὐδὲν τῶν νενομισμένων, οὔτε χρησόμενον τῷ θεῷ καταβῆναι, χρυσὸν δὲ καὶ ἄργυρον ἐκκομιεῖν ἐλπίσαντα ἐκ τοῦ ἀδύτου· λέγεται δὲ καὶ [14]), τούτου τὸν νεκρὸν ἑτέρωθι ἀναφανῆναι, καὶ οὐ κατὰ ςόμα ἐκβληθῆναι τὸ ἱερόν. ἐς μὲν δὴ τὸν ἄνθρωπον λεγομένων καὶ ἄλλων, εἴρηταί μοι

11) σπιθαμῆς] De hac mensura hic forte nimis exigua ad hominis corpus intromittendum vid. Hesych. h. v. et Polluc. II. s. 157.

12) εἶδε καὶ ἄλλως ἤκουσεν] Vulgatum fuit ἄλλος, pro quo rescripsi ἄλλως, *aliter*, *alio modo*, sententia flagitante.

13) ἀναςρέψαι — αὐτοῦ] Discedit narratio Philostrati l. c.

14) λέγεται δὲ καὶ] Restitui καὶ ex Codice Mosc.

μει τὰ ἀξιολογώτατα. τὸν δὲ ἀναβάντα παρὰ τοῦ Τροφωνίου παραλαβόντες εὐθὺς [15]) οἱ ἱερεῖς, καθίζουσιν ἐπὶ θρόνον Μνημοσύνης καλούμενον· κεῖται δὲ οὐ πόῤῥω τοῦ ἀδύτου· καθεσθέντα δὲ ἐνταῦθα, ἀνερωτῶσιν, ὁπόσα εἶδέ τε καὶ ἐπύθετο· μαθόντες δὲ ἐπιτρέπουσιν αὐτὸν ἤδη τοῖς προσήκουσιν· οἱ δὲ ἐς τὸ οἴκημα, ἔνθα καὶ πρότερον διῃτᾶτο, παρά τε Τύχῃ καὶ Δαίμοσιν ἀγαθοῖς [16]), ἐς τοῦτο ἀράμενοι κομίζουσι, κάτοχόν τε ἔτι τῷ δείματι καὶ ἀγνῶτα ὁμοίως αὐτοῦ τε καὶ τῶν πέλας. ὕστερον μέν τοι τά τε ἄλλα οὐδέν τι φρονήσει μεῖον ἢ πρότερον, καὶ γέλως ἐπάνεισίν οἱ. γράφω δὲ οὐκ ἀκοὴν, ἀλλὰ ἑτέρους τε ἰδὼν καὶ αὐτὸς Τροφωνίῳ χρησάμενος [17]). τοὺς δὲ ἐς τοῦ Τροφωνίου κατελθόντας, ἀνάγκη σφᾶς, ὁπόσα ἤκουσεν ἕκαστος ἢ εἶδεν, ἀναθεῖναι γεγραμμένα ἐν πίνακι. Λείπεται δ' ἔτι [18]) καὶ τοῦ Ἀριστομένους ἐνταῦθα ἡ ἀσπίς· τὰ δὲ ἐς αὐτὴν ὁποῖα ἐγένετο, ἐδήλωσα ἐν τοῖς προτέροις τοῦ λόγου [19]).

15) εὐθὺς] Cod. Mosc. αὖθις· haud male.

16) καὶ Δαίμοσιν ἀγαθοῖς] Cum supra in hoc Cap. fuerit Δαίμονος ἀγαθοῦ et Τύχης ἀγαθῆς, *Sylb.* etiam hic legendum putat Δαίμονι. Equidem, Codice Mosc. exhibente ἀγαθῷ, scribere mallem — Δαίμονι ἀγαθῷ.

17) αὐτὸς Τροφωνίῳ χρησάμενος] Cod. Mosc. αὐτὸς τῷ Τροφ. χρ.

18) δ' ἔτι]. Recte *Sylb.* ita emendavit pro perperam vulgatis δέ τι.

19) ἐδήλωσα — λόγου] Vide L. IV. C. 16. §. 4. et C. 32. §. 5.

CAPUT

CAPUT XL.

Unde Boeotiis oraculum Trophonii innotuerit, memoratur — de Daedali operibus — urbe Chaeronea, olim Arne dicta — binis tropaeis in regione Chaeronenſium ac de Macedonibus tropaea non admittentibus — polyandrio Thebanorum prope urbem Chaeroneam — Chaeronenſium cultu ſceptri Agamemnonis, quod haſtam vocant.

Τὸ δὲ μαντεῖον οἱ Βοιωτοὶ τοῦτο οὐ πεπυσμένοι πρότε-
ρον, ἐπ' αἰτίᾳ τοιᾶδε ἔγνωσαν. Θεωροὺς ἀφ' ἑκάστης
πόλεως ἄνδρας ἀποστέλλουσιν ἐς Δελφούς· οὐ γὰρ δή
σφισιν ἔτος δεύτερον ὗεν ὁ θεός· τούτοις αἰτοῦσιν ἐπαν-
όρθωμα τοῦ αὐχμοῦ προσέταξεν ἡ Πυθία, παρὰ
Τροφώνιον ἐς Λεβαδείαν ἐλθοῦσιν εὕρασθαι παρὰ
ἐκείνου τὸ ἴαμα. ὡς δὲ ἐς τὴν Λεβαδείαν ἐλθόντες
οὐκ ἐδύναντο εὑρεῖν τὸ μαντεῖον, ἐνταῦθα τῶν ἐξ
Ἀκραιφνίου πόλεως Σάων (οὗτος δὲ ἦν καὶ ἡλικίᾳ τῶν
θεωρῶν πρεσβύτατος) εἶδεν ἑσμὸν μελισσῶν ὅποι ποτ'
ἂν ἀποτράπωνται καὶ αὐτοὺς ἕπεσθαι [1])· αὐτίκα δὴ
τὰς μελίσσας ἐς τοῦτο ἐσπετομένας ὁρᾷ τῆς γῆς, καὶ
συνεισῆλθέ σφισιν ἐς τὸ μαντεῖον. τοῦτον τὸν Σάωνα
καὶ τὴν ἱερουργίαν τὴν καθεστηκυῖαν, καὶ ὁπόσα περὶ
τὸ χρηστήριον δρῶσιν ἄλλα, διδαχθῆναι παρὰ τοῦ
Τροφωνίου φασί. Δαιδάλου δὲ τῶν ἔργων δύο μὲν 2
ταῦτά ἐστιν ἐν Βοιωτοῖς [2]), Ἡρακλῆς τε ἐν Θήβαις,
καὶ παρὰ Λεβαδεῦσιν ὁ Τροφώνιος· τοσαῦτα δὲ ἕτερα
ξόανα ἐν Κρήτῃ, Βριτόμαρτις ἐπ' Ὀλοῦντι, καὶ Ἀθηνᾶ
παρὰ

1) καὶ αὐτοὺς ἕπεσθαι] Kuhn. emendat κ. αὐτὸς ἕπ. Equidem mallem κ. αὐτοῖς ἕπεται.

2) ἐστιν ἐν Βοιωτοῖς] Cod. Moſc. ἐ. ἐν Βοιωτίᾳ. Recte, niſi ἐστιν Βοιωτοῖς legere malis.

παρὰ Κνωσσίοις· παρὰ τούτοις δὲ καὶ ὁ τῆς Ἀριάδνης
χορὸς, οὗ καὶ Ὅμηρος [3]) ἐν Ἰλιάδι μνήμην ἐποιήσατο,
ἐπειργασμένος ἐςὶν ἐπὶ λευκοῦ λίθου. καὶ Δηλίοις
Ἀφροδίτης ἐςὶν οὐ μέγα ξόανον, λελυμασμένον τὴν
δεξιὰν χεῖρα ὑπὸ τοῦ χρόνου· κάτεισι δὲ ἀντὶ ποδῶν
ἐς τετράγωνον σχῆμα. πείθομαι τοῦτο Ἀριάδνην
λαβεῖν παρὰ Δαιδάλου, καὶ ἡνίκα ἠκολούθησε τῷ
Θησεῖ, τὸ ἄγαλμα ἐπεκομίζετο οἴκοθεν· ἀφαιρεθέν-
τα δὲ αὐτῆς τὸν Θησέα [4]) οὕτω φασὶν οἱ Δήλιοι τὸ
ξόανον τῆς θεοῦ ἀναθεῖναι τῷ Ἀπόλλωνι τῷ Δηλίῳ,
ἵνα μὴ οἴκαδε ἐπαγόμενος [5]) ἐς ἀνάμνησίν τε Ἀριά-
δνης ἐφέλκηται, καὶ ἀεὶ νέας ἐπὶ τῷ ἔρωτι εὑρίσκηται
τὰς συμφοράς. παρὰ δὲ ταῦτα οὐκ οἶδα ὑπόλοιπα
ὄντα τῶν Δαιδάλου· τοῖς γὰρ ἀνατεθεῖσιν ὑπὸ Ἀρ-
γείων ἐς τὸ Ἡραῖον [6]), καὶ ἐς Γέλαν τὴν ἐν Σικελίᾳ
κομισθεῖσιν ἐξ Ὀμφάκης, ἀφανισθῆναί σφισιν ὁ
3 χρόνος καθέστηκεν αἴτιος. Λεβαδέων δὲ ἔχονται Χαι-
ρωνεῖς· ἐκαλεῖτο δὲ ἡ πόλις καὶ τούτοις Ἄρνη τὸ ἀρ-
χαῖον [7])· θυγατέρα δὲ εἶναι λέγουσιν Αἰόλου τὴν
Ἄρνην, ἀπὸ δὲ ταύτης κληθῆναι καὶ ἑτέραν ἐν Θεσ-
σαλίᾳ πόλιν· τὸ δὲ νῦν τοῖς Χαιρωνεῦσιν ὄνομα γεγο-
νέναι

3) ὁ τῆς Ἀριάδνης χορὸς, οὗ καὶ Ὅμηρος etc.] Locus Homeri est Iliad. σ. verſ. 590 — 593., ubi vid. Schol. Conf. *Olear.* ad *Philoſtrat.* p. 880. not. 44.

4) ἀφαιρεθέντα δὲ αὐτῆς τὸν Θησέα etc.] *Theſeum autem, cum Ariadne ipſi erepta eſſet* etc., ſcilic. a Baccho. Vid. L. X. C. 29.

5) οἴκαδε ἐπαγόμενος.] Scribendum eſſe ἀπαγόμενος, non temere ſuſpicor.

6) τοῖς γὰρ — Ἡραῖον] De quo vid. L. II. C. 17.

7) ἐκαλεῖτο — Ἄρνη τὸ ἀρχαῖον etc] Conſentiunt Schol. ad *Thucyd.* L. I. ſ. 12. Conf. Euſtath. ad Homer. Iliad. β. verſ. 507. Variant autem, quae de *Arne* in aliis ſcriptoribus memorantur; vid. *Strab.* L. IX. p. 633., *Steph. Byz.* h. v. et ibi Berkel ac conf. Schol. ad *Lycophron.* verſ. 644., ubi Ἄρνη Ποσειδῶνος τροφὸς dicitur.

νέναι ἀπὸ Χαίρωνος, ὃν Ἀπόλλωνός φασιν εἶναι, μητέρα δὲ αὐτοῦ Θηρὼ τὴν Φύλαντος εἶναι. μαρτυρεῖ δὲ καὶ ὁ τὰ ἔπη, τὰς μεγάλας Ἠοίας, ποιήσας·

Φύλας δ' ὤπυιε κούρην κλειτοῦ Ἰολάου
ΛειπεΦίλην [8]). ἦν δ' εἶδος Ὀλυμπιάδεσσιν ὁμοίη,
Ἱππότην [9]) δέ οἱ υἱὸν ἐνὶ μεγάροισιν ἔτικτεν,
Θηρώ τ' εὐειδῆ ἰκέλην Φαέεσσι σελήνης.
Θηρὼ δ' Ἀπόλλωνος ἐν ἀγκοίνῃσι πεσοῦσα
Γείνατο Χαίρωνος κρατερὸν μένος ἱπποδάμοιο.

Ὅμηρος δ' ἐπιςάμενος (ἐμοὶ δοκεῖν) Χαιρώνειάν τε ἤδη καὶ Λεβαδείαν καλουμένας, ὅμως τοῖς ἀρχαίοις ἐχρήσατο ὀνόμασιν ἐς αὐτὰς [10]), καθότι καὶ Αἴγυπτον τὸν ποταμὸν εἶπεν, οὐ Νεῖλον [11]). Χαιρωνεῦσι δὲ δύο ἐςὶν 4
ἐν τῇ χώρᾳ τρόπαια, ἃ Ῥωμαῖοι καὶ Σύλλας ἔςησαν, Τάξιλον καὶ ςρατιὰν [12]) τὴν Μιθριδάτου κρατήσαντες. Φίλιππος δὲ οὐκ ἀνέθηκεν ὁ Ἀμύντου τρόπαιον, οὔτε ἐνταῦθα, οὔτε ὁπόσας μάχας ἄλλας βαρβάρους ἢ καὶ Ἕλληνας ἐνίκησεν· οὐ γάρ τι Μακεδόσιν ἱςάναι τρόπαια ἦν νενομισμένον. λέγεται δὲ ὑπὸ Μακεδόνων,

8) Λειπεφίλην] *Kuhn.* hoc nomen corruptum ex voce λείπει, defectus nota, tertio versui apposita enatum, ac cum Δηϊφίλην mutandum esse suspicatur. Cod. Mosc. dat Λειπεφιλήνη, et sequentia ἦν δ' atque ὁμοίη omittit.

9) Ἱπποτην] Hoc nomen *Phylantis* filii, (v. L. II. C. 4. §. 3.) quod in vulgatis aberat, restitui ex Codice Mosc., qui exhibet Ἱππότη. *Palmer.* Exercit. p. 432., *Sylb.* et *Kuhn.* jam ita conjecerant.

10) Ὅμηρος — αὐτάς] Vide Iliad. β. vers. 507. et ibi Schol., ac conf. *Strab.* L. IX. p. 633.

11) καθότι — Νεῖλον] Vid. Odyss. ξ. vers. 258., et conf. *Diodor.* L. I. §. 19. ibique *Wesseling.*

12) ςρατιὰν] Rescripsi cum *Sylb.* pro vulgata ςρατείαν, re ita exigente.

νῶν, Καρανὸν βασιλεύοντα ἐν Μακεδονίᾳ κρατῆσαι μάχῃ Κισσέως, ὃς ἐδυνάστευεν ἐν χώρᾳ τῇ ὁμόρῳ· καὶ ὁ μὲν τρόπαιον ὁ Καρανὸς κατὰ νόμους τοὺς Ἀργείων ἔστησεν ἐπὶ τῇ νίκῃ. ἐξελθόντα[13]) δέ φασιν ἐκ τοῦ Ὀλύμπου λέοντα ἀνατρέψαι τε τὸ τρόπαιον, καὶ ἀφανισθῆναι· συνεῖναι δὲ γνώμῃ Καρανὸν, οὐκ εὖ βουλεύσασθαι βαρβάροις τοῖς περιοικοῦσιν ἐς ἔχθραν ἐλθόντα ἀδιάλλακτον, καταστῆναί τε χρῆναι[14]) μήτε ὑπὸ αὐτοῦ Καρανοῦ, μήτε ὑπὸ τῶν ὕστερον βασιλευσόντων Μακεδονίας τρόπαιον ἵστασθαι, ἵν' ἐς[15]) εὔνοιάν ποτε τοὺς προσχώρους ὑφέλξωνται. μαρτυρεῖ δὲ τῷ λόγῳ καὶ Ἀλέξανδρος, οὐκ ἀναστήσας οὔτε ἐπὶ Δαρείῳ τρό-
5 παια[16]), οὔτε ἐπὶ ταῖς Ἰνδικαῖς νίκαις. Προσιόντων δὲ τῇ πόλει, πολυάνδριον Θηβαίων ἐστὶν ἐν τῷ πρὸς Φίλιππον ἀγῶνι ἀποθανόντων· οὐκ ἐπιγέγραπται μὲν δὴ ἐπίγραμμα, ἐπίσημα δὲ ἔπεστιν αὐτῷ λέων· φέροι δ' ἂν ἐς τῶν ἀνδρῶν μάλιστα τὸν θυμόν[17])· ἐπίγραμμα δὲ ἄπεστιν, (ἐμοὶ δοκεῖν) ὅτι οὐκ ἐοικότα τῇ τόλμῃ
6 σφίσι τὰ ἐκ τοῦ δαίμονος ἠκολούθησε. Θεῶν δὲ μάλιστα

13) ἐξελθόντα] Cod. Mosc. ἀπελθόντα. Mox *Amas.* ἀφανισθῆναι refert ad tropaeum; equidem mallem illud referre ad leonem.

14) καταστῆναί τε χρῆναι] Cod. Mosc. καταστῆναι χρῆναι γάρ· sic καταστῆναι praecedentibus ἐς ἔχθραν jungendum esset.

15) ἵν' ἐς] Cod Mosc. εἰ ἐς, et mox pro ὑφέλξωνται dat ὑπάξωνται. Haud male.

16) Ἀλέξανδρος — τρόπαια] Contradicit *Herodian.* Histor. L. III. C. 4. Ante ἀναστήσας in Cod. Mosc. οὐκ deest.

17) φέροι δ' ἂν ἐς τῶν ἀνδρῶν μάλ. τὸν θυμόν] *hoc ad illorum virtutem potissimum pertineat.* φέρειν ἔς τι, sicuti ἔχειν ἔς τι, significat *spectare, pertinere ad aliquid.* Sic supra L. VIII. C. 40. §. 3. φέρειν ἐς ἐκεῖνον τὸ ᾆσμα· et similiter in *Herodoto* L. VIII. f. 137. καὶ φέρει ἐς μέγα τι, et L. IX. f. 32. Vid. *Valkenar.* ad *Herodot.* L. III. f. 133. not. 86.

λιςα Χαιρωνεῖς τιμῶσι τὸ σκῆπτρον, ὃ ποιῆσαι Διί φησιν Ὅμηρος Ἥφαιςον [18]), παρὰ δὲ Διὸς λαβόντα Ἑρμῆν δοῦναι Πέλοπι, Πέλοπα δὲ Ἀτρεῖ καταλιπεῖν, τὸν δὲ Ἀτρέα Θυέςῃ, παρὰ Θυέςου δὲ ἔχειν Ἀγαμέμνονα· τοῦτο οὖν τὸ σκῆπτρον σέβουσιν, δόρυ ὀνομάζοντες· καὶ εἶναι μέν τι θειότερον οὐχ ἥκιςα δηλοῖ τὸ ἐς τοὺς ἀνθρώπους ἐπιφανὲς ἐξ αὐτοῦ [19]). Φασὶ δὲ ἐπὶ τοῖς ὅροις αὐτῶν καὶ Πανοπέων τῶν ἐν τῇ Φωκίδι εὑρεθῆναι· σὺν δὲ αὐτῷ καὶ χρυσὸν εὕρασθαι τοὺς Φωκεῖς· σφίσι δὲ ἀσμένοις ἀντὶ χρυσοῦ γενέσθαι τὸ σκῆπτρον. κομισθῆναι δὲ αὐτὸ ἐς τὴν Φωκίδα ὑπὸ Ἠλέκτρας τῆς Ἀγαμέμνονος πείθομαι. ναὸς δὲ οὐκ ἔςιν αὐτῷ δημοσίᾳ πεποιημένος· ἀλλὰ κατὰ ἔτος ἕκαςον ὁ ἱερώμενος ἐν οἰκήματι ἔχει τὸ σκῆπτρον· καὶ οἱ θυσίαι ἀνὰ πᾶσαν ἡμέραν θύονται, καὶ τράπεζα παράκειται παντοδαπῶν κρεῶν καὶ πεμμάτων πλήρης.

18) ὃ ποιῆσαι — Ἥφαιςον] Vide Iliad. β. verſ. 101. ſq.

19) τὸ ἐς τοὺς ἀνθρώπους ἐπιφ. ἐξ αὐτοῦ] *quod inde conſpicuum et illuſtre ad mortales pervenit.*

CAPUT XLI.

De Vulcani artis operibus. — Eriphyles monili — praecipitio supra Chaeroneam, quod Petrachus appellatur.

Ὁπόσα δὲ εἶναι τῶν Ἡφαίστου ποιηταί τε ᾄδουσι καὶ τῶν ἀνθρώπων ἠκολούθησεν ἡ φήμη [1]), τούτων, ὅτι μὴ τὸ Ἀγαμέμνονος σκῆπτρον, ἄλλο γε οὐδὲν ἀξιόχρεων ἐστιν ἐς πίστιν. Λύκιοι μέν γε ἐν Πατάροις ἐν τῷ ναῷ τοῦ Ἀπόλλωνος χαλκοῦν ἐπιδεικνύουσι κρατῆρα, ἀνάθημα εἶναι φάμενοι Τηλέφου, καὶ ἔργον Ἡφαίστου· καὶ σφᾶς, ὥς γε εἰκὸς, λέληθε Θεόδωρον καὶ Ῥοῖκον Σαμίους εἶναι τοὺς διαχέαντας χαλκὸν πρώτους [2]). Πατρεῖς δὲ οἱ Ἀχαιοὶ λόγῳ μὲν λέγουσιν, ὅτι Ἡφαίστου ποίημά ἐστιν ἡ λάρναξ, ἣν Εὐρύπυλος ἤνεγκεν ἐξ Ἰλίου [3]), ἔργῳ δὲ οὐ παρέχουσιν αὐτὴν θεάσασθαι.
2 Ἔστι δὲ Ἀμαθοῦς ἐν Κύπρῳ πόλις· Ἀδώνιδος ἐν αὐτῇ καὶ Ἀφροδίτης ἱερόν ἐστιν ἀρχαῖον· ἀνακεῖσθαι δὲ ἐνταῦθα λέγουσιν ὅρμον, Ἁρμονίᾳ μὲν δοθέντα ἐξ ἀρχῆς, καλούμενον δὲ Ἐριφύλης, ὅτι αὐτὴ δῶρον ἔλαβεν ἐπὶ τῷ ἀνδρί· ὃν ἀνέθεσαν μὲν οἱ παῖδες ἐς Δελφοὺς οἱ Φηγέως, τρόπον δὲ ὅντινα ἐκτήσαντο αὐτὸν, ἐδήλωσεν ἤδη μοι τὰ ἐς Ἀρκάδας ἔχοντα [4])· ἐσυλήθη δὲ ὑπὸ τυράννων τῶν ἐν Φωκεῦσιν. οὐ μὴν παρὰ Ἀμαθουσίοις γε ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ Ἀδώνιδος (ἐμοὶ δοκεῖν) ἐστίν· ἐν Ἀμαθοῦντι μὲν γάρ ἐστι λίθων χλωρῶν, συνδέοντος

1) ἠκολούθησεν ἡ φήμη] Cod. Mosc. ἠκολούθησε φήμη.

2) Θεόδωρον καὶ Ῥοῖκον — πρώτους] Vide L. VIII. C. 14. §. 5.

3) ὅτι Ἡφαίστου — ἐξ Ἰλίου] De hac arca plura leguntur Lib. VII. C. 17. §. 3.

4) τρόπον δὲ — ἔχοντα] Vid. L. VIII. C. 24. §. 4.

δέοντος χρυσοῦ σφᾶς, ὁ ὅρμος· τὸν δὲ τῇ Ἐριφύλῃ δοθέντα Ὅμηρός [5]) φησιν ἐν Ὀδυσσείᾳ πεποιῆσθαι χρυσοῦ, καὶ οὕτως ἔχει·

Ἣ χρυσὸν φίλου ἀνδρὸς ἐδέξατο τιμήεντα.

οὐ μὴν οὐδὲ ἠγνόει τοὺς ὅρμους τοὺς ποικίλους· ἐν μέν γε τοῖς Εὐμαίου λόγοις [6]) πρὸς Ὀδυσσέα, πρὶν ἢ ἐκ Πύλου Τηλέμαχον ἀφικέσθαι σφίσιν ἐπὶ τὴν αὐλὴν, ἐν τούτοις τοῖς λόγοις ἐστίν·

Ἤλυθ' ἀνὴρ πολυΐδρις ἐμοῦ πρὸς δώματα πατρὸς,
Χρύσεον ὅρμον ἔχων, μετὰ δ' ἠλέκτροισιν ἔερτο.

καὶ ἐν Πηνελόπης δώροις [7])· ἄλλους τε γὰρ τῶν μνηστήρων δῶρα καὶ Εὐρύμαχον διδόντα Πηνελόπῃ πεποίηκεν·

Ὅρμον δ' Εὐρύμαχος πολυδαίδαλον αὐτίκ' ἔνεικε
Χρύσεον, ἠλέκτροισιν ἐερμένον, ἠέλιον ὥς.

Ἐριφύλην δὲ οὐ χρυσῷ καὶ λίθοις ποικίλον [8]) δέξασθαί φησιν ὅρμον. οὕτω τὸ εἰκὸς τῷ [9]) σκήπτρῳ πρόσεστιν εἶναι μόνον ποίημα Ἡφαίστου.

Ἔστι δὲ ὑπὲρ τὴν πόλιν κρημνὸς Πετραχὸς κα- 3
λούμενος· Κρόνον δὲ ἐθέλουσιν ἐνταῦθα ἀπατηθῆναι δεξάμενον ἀντὶ Διὸς πέτρον παρὰ τῆς Ῥέας·

5) Ὅμηρός] Vide Odyſſ. λ. verſ. 326.

6) ἐν μέν γε τοῖς Εὐμαίου λόγοις etc.] Vide Odyſſ. ο. verſ. 458. 459. Mox pro ἔερτο in Codice Moſc. legitur ἔορτο et in Aldin. ἔωρτο.

7) καὶ ἐν Πηνελόπης δώροις] Vide Odyſſ. σ. verſ. 294. 295., ubi Εὐρυμάχῳ legitur, quod in Pauſania hic eſt reſcribendum pro Εὐρύμαχος.

8) ποικίλον] Cod. Moſc. male dat ποικίλου, cum ſupraſcripto tamen οις.

9) τὸ εἰκὸς τῷ] Cod. Moſc. et Aldin. mendoſe exhibent τῷ εἰκοστῷ.

καὶ ἄγαλμα Διὸς οὐ μέγα ἐςὶν ἐπὶ κορυφῇ τοῦ ὄρους. ἐνταῦθα ἐν τῇ Χαιρωνείᾳ [10]) μύρα ἀπὸ ἀνθῶν ἕψουσι, κρίνου καὶ ῥόδου καὶ ναρκίσσου καὶ ἴρεως· ταῦτα ἀλγηδόνων ἰάματα ἀνθρώποις γίνεται. τὸ δὲ ἐκ τῶν ῥόδων ποιούμενον, εἰ καὶ ἀγάλματα εἰργασμένα ξύλου χρίοις, ῥύεται καὶ ταῦτα σηπεδόνας [11]). ἡ δὲ ἶρις φύεται μὲν ἐν ἕλεσι, μέγεθος δ' ἐςὶν ἴση κρίνῳ, χροιὰν δὲ οὐ λευκὴ, καὶ ὀσμὴν ἀποδεῖ κρίνου.

10) ἐνταῦθα ἐν τῇ Χαιρωνείᾳ] Malit forte aliquis ἐνταῦθα jungere prioribus; sed similiter L. X. C. 4. legitur ἐνταῦθα ἐν τῇ Δαυλίδι.

11) σηπεδόνας] Forte scribendum sit σηπεδόνος.

ΠΑΥΣΑ-

ΠΑΥΣΑΝΙΟΥ

ΕΛΛΑΔΟΣ ΠΕΡΙΗΓΗΣΕΩΣ

ΦΩΚΙΚΑ.

PHOCICA SEU LIB. X.

CAPUT I.

Phocidis nominis origo et situs — Phocensium res contra Thessalos gestae — Phocensium clades, et *Phocica desperatio* — Phocensium victoria de Thessalis — Phocensium alia victoria de Thessalis astutia parta — Phocensium a Persarum partibus defectio.

Γῆς δὲ τῆς Φωκίδος ὅσον μὲν περὶ Τιθορέαν καὶ Δελφούς ἐστιν αὐτῆς, ἐκ παλαιοτάτου φανερὰ τὸ ὄνομα τοῦτο εἰληφυῖά ἐστιν [1]) ἀπὸ ἀνδρὸς Κορινθίου Φώκου τοῦ Ὀρνυτίωνος. ἔτεσι δ' ὕστερον οὐ πολλοῖς ἐξενίκησε καὶ ἁπάσῃ γενέσθαι τῇ καθ' ἡμῶν [2]) καλουμένῃ Φωκίδι, Αἰγινητῶν [3]) ναυσὶν ἐς τὴν χώραν διαβάντων ὁμοῦ Φώκῳ τῷ Αἰακοῦ. τὰ μὲν δὴ ἀπαντικρὺ Πελοποννήσου καὶ τὰ ἐπὶ Βοιωτίας, καθήκουσιν ἐπὶ θάλασσαν οἱ Φωκεῖς, τῇ μὲν ἐς Κίῤῥαν [4]), τὸ ἐπίνειον Δελφῶν, τῇ δὲ ἐπὶ Ἀντίκυραν πόλιν. τὰ δὲ

προ

1) φανερὰ — εἰληφυῖά ἐστιν] Genus ad γῆ relatum est, non ad ὅσον.

2) καθ' ἡμῶν] *Sylb.* mavult καθ' ἡμᾶς vel ἐφ' ἡμῶν.

3) Αἰγινητῶν etc.] Vide Lib. II. C. 29. §. 2.

4) Κίῤῥαν] Cod Mosc. cum Aldin. male exhibet Κίρκον.

πρὸ τοῦ Λαμιακοῦ [5]) κόλπου, Λοκροὶ σφᾶς παραθαλασσίους οἱ Ὑποκνημίδιοι [6]) κωλύουσιν εἶναι· οὗτοι γάρ δή εἰσιν οἱ ταύτην [7]) τὴν Φωκίδα ὑπεροικοῦντες. Σκαρφεῖς μέν τοι τὰ ἐπέκεινα Ἐλατείας· ὑπὲρ δὲ Ὑάμπολιν καὶ Ἄβας οἱ πόλιν τε Ὀποῦντα καὶ
2 Ὀπουντίων ἐπίνειον νεμόμενοι Κῦνον. Τὰ δὲ ἐπιφανέστατα Φωκεῦσίν ἐστιν ἐν κοινῷ ταῦτα [8]). πολέμου γὰρ τοῦ πρὸς Ἰλίῳ μετεσχήκασι, καὶ Θεσσαλῶν ἐναντία ἐπολέμησαν πρότερον ἔτι ἢ [9]) ἐλάσαι τὸν Μῆδον ἐπὶ Ἕλληνας· ὅτε δὴ καὶ ἐπεδείξαντο οἱ Φωκεῖς ἔργα ἐς μνήμην. κατὰ γὰρ τὴν Ὑάμπολιν [10]), ᾗ τοὺς Θεσσαλοὺς προσεδέχοντο ἐμβαλεῖν σφισιν ἐς τὴν χώραν, ὑδρίας κεράμου πεποιημένας κατορύξαντες, καὶ ἐπ' αὐτὰς γῆν ἐπιφορήσαντες, ὑπέμενον τὴν ἵππον τῶν Θεσσαλῶν· οἱ δὲ, ἅτε οὐ προπεπυσμένοι τῶν Φωκέων τὴν τέχνην, ἐπελάσαντες τοὺς ἵππους λανθάνουσιν ἐπὶ τὰς ὑδρίας. ἐνταῦθα ἀπεχωλοῦντο μὲν οἱ ἵπποι, τῶν ποδῶν ἐσπιπτόντων σφίσιν ἐς τὰς ὑδρίας, ἐκτείνοντο δὲ καὶ ἀπέπιπτον οἱ ἄνδρες ἀπὸ τῶν ἵππων. ὡς δὲ οἱ Θεσσαλοὶ μείζονι ἢ τὰ πρότερα ἐς τοὺς Φωκέας χρώμενοι τῇ ὀργῇ συνελέχθησαν ἀπὸ τῶν πόλεων πασῶν, καὶ ἐς τὴν Φωκίδα ἐστρατεύοντο, ἐνταῦθα οἱ Φωκεῖς ἐν οὐ σμικρῷ ποιούμενοι δείματι

5) τοῦ Λαμιακοῦ] *Amas.* legit Μαλιακοῦ· vide not. 4. ad L. I. C. 4.

6) Ὑποκνημίδιοι] Sic constanter Pausan. hoc nomen exhibet, et C. 8. Λοκροὺς ὑπὸ τῷ ὄρει τῇ Κνημίδι. At *Ptolem.* et *Straboni* L. IX. p. 637. 638. A. dicuntur Ἐπικνημίδιοι, nec non *Plin.* Hist. Nat. L. IV. C. 7.

7) οἱ ταύτην] *Kuhn.* emendat ταύτῃ.

8) ταῦτα] Abest in Codice Mosc.

9) πρότερον ἔτι ἢ] Inserui ἔτι ex Codice Mosc.

10) κατὰ γὰρ τὴν Ὑάμπολιν etc.] Eadem habet *Herodot.* L. VIII. f. 28., ubi vide *Valkenar.*

δείματι τήν τε ἄλλην τῶν Θεσσαλῶν ἐς τὸν πόλεμον παρασκευὴν, καὶ οὐχ ἥκιστα τῆς ἵππου τὸ πλῆθος, καὶ ὁμοῦ τῷ ἀριθμῷ τὴν ἐς τοὺς ἀγῶνας τῶν τε ἵππων καὶ αὐτῶν μελέτην τῶν ἱππέων, ἀποστέλλουσιν ἐς Δελφοὺς αἰτοῦντες τὸν θεὸν ἐκφυγεῖν τὸν ἐπιόντα κίνδυνον· καὶ αὐτοῖς ἀφίκετο μάντευμα·

Συμβαλέω θνητόν τε καὶ ἀθάνατον μαχέσασθαι·
Νίκην δ' ἀμφοτέροις δώσω, θνητῷ δέ νυν ἄλλον [11]).

3 Ταῦτα ὡς ἐπύθοντο οἱ Φωκεῖς, λογάδας τριακοσίους καὶ Γέλωνα ἐπ' αὐτοῖς ἄρχοντα ἀποστέλλουσιν ἐς τοὺς πολεμίους, ἄρτι ἀρχομένης νυκτὸς, προστάξαντές σφισι κατοπτεῦσαί τε τὰ τῶν Θεσσαλῶν, ὅντινα ἀφανέστατον δύνανται τρόπον, καὶ αὖθις ἐς τὸ στράτευμα ἐπανήκειν κατὰ τῶν ὁδῶν τῶν μάλιστα ἀγνώστων, μηδὲ ἑκόντας μάχης ἄρχειν. οὗτοι ὑπὸ τῶν Θεσσαλῶν οἱ λογάδες ἀπώλοντο ἀθρόοι, καὶ αὐτοὶ καὶ ὁ ἡγούμενός σφισι Γέλων, συμπατούμενοί τε ὑπὸ τῶν ἵππων καὶ ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν φονευόμενοι. καὶ ἡ συμφορὰ σφῶν κατάπληξιν τοῖς ἐπὶ στρατοπέδου τῶν Φωκέων τηλικαύτην ἐνεποίησεν, ὥστε καὶ τὰς γυναῖκας καὶ παῖδας, καὶ ὅσα τῶν κτημάτων ἄγειν ἦν σφισιν ἢ φέρειν, ἔτι δὲ ἐσθῆτα καὶ χρυσὸν καὶ ἄργυρον, καὶ τὰ ἀγάλματα τῶν θεῶν ἐς ταὐτὸ συλλέξαντες, πυρὰν ὡς μεγίστην ἐποίησαν, καὶ ἐπ' αὐτοῖς ἀριθμὸν τριά-

11) θνητῷ δέ νυν ἄλλον] *Camerarium* bene legere θν. δέ νυ μᾶλλον, *Kuhn.* notat; quae lectio firmatur iis, quae deinceps memorantur, et mihi magis probatur, quam emendatio *Kuhnii* scribentis δέ νυν ἄλλην, h. e. ἀλλοίαν, *diversam et meliorem*, sc. Thessalorum victoria.

τριάκοντα ἄνδρας ἀπολείπουσι. προσετέτακτο δὲ τοῖς ἀνδράσιν, εἰ ἡττᾶσθαι τοὺς Φωκέας συμβαίνοι τῇ μάχῃ, τότε δὴ προαποσφάξαι μὲν τὰς γυναῖκάς τε καὶ παῖδας, καὶ ὅση λεία, ἀναθέντας ταύτην καὶ[12]) τὰ χρήματα ἐπὶ τὴν πυρὰν, καὶ ἐνέντας πῦρ, οὕτως ἤδη διαφθαρῆναι καὶ αὐτοὺς, ἤτοι ὑπ' ἀλλήλων[13]), ἢ ἐς τὴν ἵππον τῶν Θεσσαλῶν ἐμπίπτοντας. ἀντὶ τούτου μὲν ἅπαντα τὰ ἀνάλγητα[14]) βουλεύματα ἀπόνοια ὑπὸ Ἑλλήνων ὀνομάζεται Φωκική.

4 Τότε δὲ οἱ Φωκεῖς ἐποιοῦντο αὐτίκα ἐπὶ τοὺς Θεσσαλοὺς ἔξοδον· στρατηγοὶ δὲ ἦσάν σφισι Ῥοῖός[15]) τε Ἀμβρυσσεὺς, καὶ Ὑαμπολίτης Δαϊφάνης· οὗτος μὲν δὴ ἐπὶ τῇ ἵππῳ, δυνάμεως δὲ τῆς πεζῆς ἦρχεν ὁ Ἀμβρυσσεύς. ὁ δὲ χώραν ἐν τοῖς ἄρχουσιν ἔχων τὴν μεγίστην μάντις ἦν ὁ Ἠλεῖος[16]), καὶ ἐς τὸν Τελλίαν τοῖς Φωκεῦσι τῆς σωτηρίας ἐπέκειντο[17]) αἱ ἐλπίδες. ὡς δὲ ἐς χεῖρας συνήε-

12) ταύτην καὶ] Cod. Mosc. ταύτας τε καί· sed admitti nequit ταύτας, et vera lectio forte fuerit ταύτην τε καί.

13) ὑπ' ἀλλήλων] Cod. Mosc. ἀπ' ἀλλήλων, et mox ἐσπίπτοντας pro ἐμπίπτοντας.

14) ἀνάλγητα] *crudelia, immania. Hesych.*: ἀνάλγητοι, ἀνηλεεῖς. *Suid.*: ἀνάλγητος — ἀνηλεὴς, σκληρός. Proverbium istud memorat quoque *Steph. Byz.* v. Φωκίς.

15) Ῥοῖός] *Amas.* legit Ῥοῖκος, et mox pro Δαϊφάνης *Plutarch.* de virt. mul. exhibet Δαΐφαντος.

16) μάντις ἦν ὁ Ἠλεῖος] *Palmer.* Exerc. p. 433. et *Kuhn.* post ἦν excidisse Τελλίας ideoque restituendum esse judicant, *Herodoti* loco L. VIII. f. 27. illud comprobantes. Equidem contra vulgata integra et *Telliam* κατ' ἐξοχὴν *vatem Eleum* dictum esse censeo. Mox, si quid sentio, textui potius reddenda est vox τοῦτον, et scribendum καὶ ἐς τοῦτον τὸν Τελλίαν. Ceterum *Kuhnio* adstipulor, qui ab hoc *Tellia* vatum familiam *Telliadas* dictos fuisse putat, et inde in *Philostrato* vit. Apollon. L. V. C. 25. pro Τελεάδαι emendat Τελλιάδαι· conf. ibi *Olear.*

17) ἐπέκειντο] *Kuhn.* emendat ἀπέκειντο.

συνήεσαν, ἐνταῦθα τοῖς Φωκεῦσιν ἐγίνετο ἐν ὀφθαλμοῖς τὰ ἐς τὰς γυναῖκας καὶ ἐς τὰ τέκνα δόξαντα, τήν τε σωτηρίαν οὐκ ἐν βεβαίῳ σφίσιν ἑώρων σαλεύουσαν [18]), καὶ τούτων εἵνεκα ἐς παντοῖα ἀφικνοῦντο [19]) τολμήματα· προσγενομένου δὲ καὶ τοῦ ἐκ θεῶν εὐμενοῦς, νίκην τῶν τότε ἀνείλοντο ἐπιφανεστάτην. τότε λόγιον τὸ γεγενημένον τοῖς Φωκεῦσι παρὰ τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τοῖς πᾶσιν Ἕλλησιν ἐγνώσθη. τὸ γὰρ σύνθημα κατὰ τὰ αὐτὰ ὑπὸ τῶν στρατηγούντων ἐδίδοτο ἐν μάχαις, Θεσσαλοῖς μὲν Ἀθηνᾶς Ἰτωνίας, τοῖς δὲ ὁ ἐπώνυμος Φῶκος. ἀπὸ τούτου δὲ τοῦ ἔργου καὶ ἀναθήματα οἱ Φωκεῖς ἀπέστειλαν ἐς Δελφούς, Ἀπόλλωνα καὶ Τελλίαν τότε τὸν μάντιν [20]), καὶ ὅσοι μαχομένοις ἄλλοι σφίσιν ἐστρατήγησαν, σὺν δὲ αὐτοῖς καὶ ἥρωας τῶν ἐπιχωρίων· ἔργα δὲ αἱ εἰκόνες Ἀριστομέδοντός εἰσιν Ἀργείου. Εὑρέθη δὲ καὶ 5
ὕστερον τοῖς Φωκεῦσιν οὐκ ἀποδέον σοφίας τῶν προτέρων. ὡς γὰρ δὴ τὰ στρατόπεδα ἀντεκάθητο περὶ τὴν ἐς τὴν Φωκίδα ἐσβολήν, λογάδες Φωκέων πεντακόσιοι [21]) φυλάσσοντες πλήρη τὸν κύκλον τῆς σελήνης, ἐπιχειροῦσιν ἐν τῇ νυκτὶ τοῖς Θεσσαλοῖς, αὐτοί τε ἀληλιμμένοι γύψῳ καὶ ἐνδεδυκότες ὅπλα λευκὰ ὑπὸ τῇ γύψῳ. ἐνταῦθα ἐξεργασθῆναι φόνον τῶν Θεσσαλῶν λέγεται πλεῖστον, θειότερόν τι ἡγουμένων,

18) *ἑώρων σαλεύουσαν*] Cum *οὐκ ἐν βεβαίῳ* praecedat, jejune redundare videtur *σαλεύουσαν*. Quare scribere mallem *ἑώρων*, *ἀλλὰ σαλεύουσαν*, *salutem non in tuto esse, sed tanquam in salo fluctuare perspexerunt.*

19) *ἀφικνοῦντο*] Cod. Mosc. *ἀφίκοντο*.

20) *τότε τὸν μάντιν*] *Kuhn.* non temere emendat *τὸν τότε μάντιν*.

21) *λογάδες Φωκέων πεντακόσιοι*] *Herodot.*, qui L. VIII. f. 27. eadem narrat, exhibet *ἄνδρας ἑξακοσίους τῶν Φωκέων*· ubi v. *Valkenar.*

μένων, ἢ κατὰ ἔφοδον πολεμίων τὸ ἐν τῇ νυκτὶ συμβαῖνον. ὁ δὲ Ἠλεῖος ἦν Τελλίας, ὃς καὶ ταῦτα τοῖς
6 Φωκεῦσιν ἐμηχανήσατο ἐς τοὺς Θεσσαλούς. Ἐπεὶ δὲ ἐς τὴν Εὐρώπην ὁ Περσῶν στρατὸς διέβη, λέγεται τοὺς Φωκέας φρονῆσαι μὲν ὑπὸ ἀνάγκης τὰ βασιλέως, αὐτομολῆσαι δὲ ἐκ τῶν Μήδων, καὶ ἐς τὸ Ἑλληνικὸν παρὰ τὸ ἔργον τὸ Πλαταιᾶσι παρατάξασθαι.

CAPUT II.

Phocensibus, mulcta ab Amphictyonibus irrogata, Philomelus, ut Delphici Apollinis templum occupent, suadet — Phocenses Delphici Apollinis templum spoliant, et per x. annos cum Thebanis bellum gerunt ducibus Philomelo — Onomarcho — Phayllo — Phalaeco.

Χρόνῳ δὲ ὕστερον κατέλαβεν αὐτοὺς ζημιωθῆναι χρήμασιν ὑπὸ τῶν Ἀμφικτυόνων· οὐ δὲ ἔχω τοῦ λόγου τὸ ἀληθὲς ἐξευρεῖν, εἴτε ἀδικήσασιν ἐπεβλήθη σφίσιν, εἴτε Θεσσαλοὶ κατὰ τὸ ἐκ παλαιοῦ μῖσος γενέσθαι τὴν ζημίαν τοῖς Φωκεῦσιν ἦσαν οἱ πράξαντες. ἐχόντων δὲ ἀθύμως αὐτῶν πρὸς τῆς ζημίας τὸ μέγεθος, Φιλόμηλος 1) σφᾶς ὑπολαβὼν ὁ Θεοτίμου, Φωκέων οὐδενὸς ἀξιώματι ὕστερος, (πατρὶς δὲ αὐτῷ Λέδων τῶν ἐν Φωκεῦσιν ἦν πόλεων) οὗτος οὖν ὁ Φιλόμηλος τήν τε ἔκτισιν αὐτοῖς ἀδύνατον ἀπέφηνε τῶν χρημάτων, καὶ ἀνέπειθε τὸ ἱερὸν καταλαβεῖν τὸ ἐν Δελφοῖς, λέγων καὶ ἄλλα ἐπαγωγά, καὶ ὡς τὰ Ἀθηναίων καὶ ἐκ Λακεδαίμονος ἐπιτήδεια ἐξαρχῆς

ἐστιν

1) Φιλόμηλος] Consentit in hoc nomine *Diodor.* L. XVI. c. 23., qui ad rem consulendus est. In aliis scriptoribus nomen illud variat; de quo v. *Wesseling.* ad *Diodor.* l. c.

ἐστιν αὐτοῖς, Θηβαίων δὲ, καὶ εἴ τις ἄλλος καταστείη σφίσιν ἐς πόλεμον, περιέσεσθαι καὶ ἀρετῇ σφᾶς καὶ δαπάνῃ χρημάτων. ταῦτα τοῦ Φιλομήλου λέγοντος οὐκ ἐγίνετο ἀκούσια τῷ πλήθει τῶν Φωκέων, εἴτε τὴν γνώμην σφίσι τοῦ θεοῦ βλάπτοντος, εἴτε καὶ αὐτοῖς πεφυκόσιν ἐπίπροσθεν εὐσεβείας τὰ κέρδη ποιεῖσθαι. Τὴν δὲ τῶν Δελφῶν κατάληψιν ἐποιήσαντο οἱ Φωκεῖς 2 Ἡρακλείδου μὲν πρυτανεύοντος ἐν Δελφοῖς, καὶ Ἀγαθοκλέους Ἀθήνησιν ἄρχοντος, τετάρτῳ δὲ ἔτει πέμπτης ὀλυμπιάδος ἐπὶ ταῖς ἑκατὸν, ἣν Πρῶρος [2]) ἐνίκα Κυρηναῖος στάδιον. καταλαβοῦσι δὲ αὐτοῖς τὸ ἱερὸν, ξενικά τε αὐτίκα τὰ ἰσχυρότατα τῶν ἐν Ἕλλησιν ἠθροίσθη, καὶ οἱ Θηβαῖοί σφισιν ἐς πόλεμον ἐκ τοῦ φανεροῦ καθεστήκεσαν, διάφοροι καὶ τὰ πρότερα ὄντες. χρόνος μὲν δὴ ἐγένετο, ὃν ἐπολέμησαν, δέκα ἔτη συνεχῶς [3])· καὶ ἐν τοσούτῳ πολέμου μήκει πολλάκις μὲν οἱ Φωκεῖς καὶ τὰ παρ' αὐτοῖς ξενικὰ ἐνίκησε, πολλάκις δὲ ἦν τὰ τῶν Θηβαίων ἐπικρατέστερα. γενομένης δὲ κατὰ Νέωνα πόλιν συμβολῆς, ἐτράπησαν οἱ Φωκεῖς, καὶ ὁ Φιλόμηλος ῥίπτει τε αὑτὸν ἐν τῇ φυγῇ κατὰ ὑψηλοῦ καὶ ἀποτόμου κρημνοῦ, καὶ ἀφίησιν οὕτω τὴν ψυχήν. ἐτέτακτο δὲ καὶ ἄλλως τοῖς Ἀμφικτύοσιν ἐς τοὺς συνόντας [4]) αὕτη δίκη. Μετὰ 3 δὲ

2) Ἀγαθοκλέους Ἀθήνησιν ἄρχοντος, τετάρτῳ — ἣν Πρῶρος etc.] Discrepat temporis ratio in *Diodoro*, qui L. XVI. f. 23. 24. Archonte *Callistrato* et Olymp. CVI. illud factum esse refert. Pro Πρῶρος Cod. Mosc. exhibet πρῶτος, et *Diodor* L. XVI. f. 15. Πῶρον quendam *Malliensem* memorat.

3) δέκα ἔτη συνεχῶς] Sic et infra C. 8. §. 2. Variat autem annorum numerus in *Diodoro*, ubi L. XVI. f. 14 legitur ἔτη ἕνδεκα et f. 23. ἔτη ἐννέα· vid. ibi *Wesseling*.

4) ἐς τοὺς συνόντας] scil. τῷ Φιλομήλῳ. Sic *Amas*.: *iis omnibus, qui eum secuti fuerant*: Sed forte scribendum sit συλῶντας,

δὲ Φιλόμηλον τελευτήσαντα Ὀνομάρχῳ μὲν τὴν ἡγεμονίαν διδόασιν οἱ Φωκεῖς. ἐς δὲ τῶν Θηβαίων τὴν συμμαχίαν προσεχώρησε Φίλιππος ὁ Ἀμύντου· καὶ ἐκράτησε γὰρ Φίλιππος τῆς συμβολῆς· φεύγων δ' Ὀνόμαρχος καὶ ἐπὶ θάλασσαν ἀφικόμενος, ἐνταῦθα ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν κατηκοντίσθη [5]) τῶν οἰκείων, ὡς τὴν ἧσσάν σφισιν ὑπὸ ἀτολμίας συμβᾶσαν τῆς ἐκείνου καὶ ἐς τὸ στρατηγεῖν ἀπειρίας. Ὀνομάρχῳ μὲν
4 τέλος τοῦ βίου τοιοῦτον ἐπήγαγεν ὁ δαίμων. Στρατηγὸν δὲ αὐτοκράτορα εἵλοντο ἀδελφὸν τοῦ Ὀνομάρχου Φάϋλλον. παρεληλυθέναι τε [6]) δὴ ἄρτι ἐπὶ τῶν Φωκέων τὴν ἀρχὴν, καὶ ὄψιν ὀνείρατος ἰδεῖν τοιάνδε· ἐν τοῖς ἀναθήμασι τοῦ Ἀπόλλωνος μίμημα ἦν χαλκοῦ χρονιωτέρου [7]), κατερρυηκότος τε ἤδη τὰς σάρκας, καὶ τὰ ὀστᾶ ὑπολειπομένου μόνα· ἀνάθημα δὲ ὑπὸ Δελφῶν Ἱπποκράτους ἐλέγετο εἶναι τοῦ ἰατροῦ.

τούτῳ

λῶντας, ſcil. τὸ ἱερὸν τὸ ἐν Δελφοῖς. *Sacrilegos* enim Delphis ita puniri ſolitos, *Aelian.* teſtatur Var. Hiſt. L. XI. C. 5., ubi v. Perizon. Nec non illud apparere videtur ex *Diodor.* L. XVI. ſ. 35. in fine, ubi v. *Weſſeling.*

5) ἐνταῦθα — κατηκοντίσθη] Diſſidet *Diodor.*, qui L. XVI. ſ. 35. extr. illum captum a Philippo ſuspendio affectum eſſe narrat. *Palmer.* Exerc. p. 433. hic emendat κατεκοντίσθη, ex Diodori l. c. hoc firmare ſtudens.

6) παρεληλυθέναι τε etc.] Hic excidiſſe λέγεται vel φασὶ vel ſimile quidpiam, unde hi infinitivi pendeant, dubium eſſe nequit.

7) μίμημα ἦν χαλκοῦ χρονιωτέρου etc.] Si nihil vitioſi vel mutili in his ineſt, χρονιώτερος *ſenem* denotet neceſſe eſt *nimis aetate provectum. Heſych.*: χρονιώτερον, ὑπερχρονίζοντα. Attamen cum *Sylburgio* mallem χαλκοῦν ſcribere pro χαλκοῦ· et, cum, quae ſubſequuntur verba, κατερρυηκότος etc., ad mortui corpus potius mihi pertinere videantur, quam ad ſenem aetate vel morbo confectum, *Palmerio* duce (Exercit. p. 433.) emendandum puto μίμημα ἦν χαλκοῦν νεκροῦ χρονιωτέρου etc.

τούτῳ δὴ ἑαυτὸν ἐοικέναι τῷ ἀναθήματι ἔδοξεν ὁ Φάϋλλος· αὐτίκα δὲ ὑπολαβοῦσα αὐτὸν φθινώδης νόσος ἐπετέλει [8]) τοῦ ἐνυπνίου τὴν μαντείαν. Φαΰλλου δὲ ἀποθανόντος, ἐς Φάλαικον τὸν παῖδα αὐτοῦ [9]) περιεχώρησεν ἡ Φωκεῦσι δυναστεία· καὶ ἐπεὶ ἔσχεν ὁ Φάλαικος [10]), ἰδίᾳ περιποιεῖσθαι τῶν ἱερῶν χρημάτων, ἐπαύθη τῆς ἀρχῆς. διαβὰς δὲ ναυσὶν ἐς Κρήτην ὁμοῦ Φωκέων τοῖς ᾑρημένοις τὰ ἐκείνου, καὶ μοίρᾳ τοῦ ξενικοῦ, Κυδωνίᾳ προσκαθήμενος (οὐ γάρ οἱ διδόναι χρήματα ἐβούλοντο αἰτοῦντι) τῆς στρατιᾶς τὸ πολὺ ἀπόλλυσι, καὶ αὐτὸς ἀπώλετο [11]).

CAPUT III.

Belli Phocici vel ſacri finis — nomina urbium Phocicarum everſarum ac reſtitutarum — de aliis bellis, quibus Phocenſes interfuerunt.

Δεκάτῳ δὲ ὕστερον ἔτει μετὰ τὴν τοῦ ἱεροῦ κατάληψιν ἐπέθηκεν ὁ Φίλιππος πέρας τῷ πολέμῳ, Φωκικῷ τε καὶ ἱερῷ κληθέντι αὐτῷ, Θεοφίλου μὲν Ἀθήνησιν ἄρχοντος, ὀγδόης δὲ ὀλυμπιάδος καὶ ἑκατοστῆς ἔτει πρώτῳ [1]),

 ἦν

8) αὐτίκα — φθινώδης νόσος ἐπετέλει] Ita et *Diodor*. L. XVI. f. 38. Duplex autem de illius interitu fama fuit; de quo vid. *Euſeb*. Praep. Evangel. p. 392. Pro ἐπετέλει Cod. Moſc. dat ἐπιτελεῖ.

9) Φάλαικον τὸν παῖδα αὐτοῦ] A *Diodoro* L. XVI. f. 38. *Onomarchi* filius dicitur, ubi *Weſſeling*. filium adoptivum intelligendum eſſe cenſet.

10) καὶ ἐπεὶ ἔσχεν ὁ Φάλαικος] Hic poſt Φάλαικος vox αἰτίαν excidit, uti jam *Sylb*. monuit. *Diodor*. L. XVI. f. 56. illud firmat verbis: Φάλαικος — διαβληθεὶς, ὅτι etc.

11) καὶ αὐτὸς ἀπώλετο] *igne conſumtus*, uti in *Diodoro* legitur L. XVI. f. 63.

1) Θεοφίλου — πρώτῳ] Diſſentit *Diodor*. qui L. XVI f. 59. Archonte *Archia* Olymp. VIII.

3.

2 ἣν Πολυκλῆς ἐνίκα στάδιον Κυρηναῖος. Καὶ ἐς ἔδαφος ἁλοῦσαι κατεβλήθησαν τῶν Φωκέων αἱ πόλεις· ἀριθμὸς δὲ ἦν αὐτῶν, Λίλαια, καὶ Ὑάμπολις, καὶ Ἀντίκυρα, καὶ Παραποτάμιοι[2]), καὶ Πανοπεύς[3]) τε, καὶ Δαυλίς[4]). τούτων μὲν δὴ ὀνόματα ἦν[5]) ἐκ παλαιοῦ, καὶ οὐχ ἥκιστα ἐπῶν ἦν ἐκ τῶν Ὁμήρου[6]). τὰς δὲ αὐτῶν[7]) ἡ στρατεία καταπρήσασα ἡ μετὰ Ξέρξου, γνωριμωτέρας ἐς τὸ Ἑλληνικὸν ἐποίησεν, Ἐρωχὸν, καὶ Χαράδραν, καὶ Ἀμφίκλειαν[8]), καὶ Νέωνα[9]), καὶ Τιθρώνιον[10]), καὶ Δρυμαίαν[11]). αἱ δὲ ἄλλαι, πλήν γε δὴ Ἐλατείας, τὰ πρότερα οὐκ ἐπιφανεῖς ἦσαν, Θρακίς τε καὶ Φωκικὴ[12]), καὶ Μεδεὼν,

3. hoc bellum compositum esse refert, ubi vid. *Wesseling*.

2) Παραποτάμιοι] Eadem nominis forma legitur in *Strab.* L. IX. p. 624. B. In *Stephano* est Παραποταμία.

3) Πανοπεύς] Infra C. 4. singulari et plurali promiscue effertur. *Hesych.* et *Steph. Byz.* exhibent Πανόπη, ubi vid. *Berkel.*

4) Δαυλίς] Pro vulgato Δαῦλις scripsi; sic enim C. 4. et in *Homero*, *Strab.* et *Steph.* scriptum legitur.

5) ὀνόματα ἦν] Rescripsi ὀνόματα ex *Amasaeo* pro mendose vulgato ὄνομα· male autem bis positum ἦν, et vel hic vel inferius delendum mihi videtur.

6) ἐπῶν — Ὁμήρου] Vid. Iliad. β. vers. 520. sq.

7) τὰς δὲ αὐτῶν etc.] Vide *Herodot.* L. VIII. c. 33., ubi quaedam urbium nomina aliter exhibentur; de qua varietate ibi consulendus *Wesseling*.

8) Ἀμφίκλειαν] Herodot. l. c. Ἀμφίκαιαν· vid. not. ad Cap. 33.

9) Νέωνα] Ald. et Cod. Mosc. Νεωνὰς, quam formam *Stephan.* quoque agnovisse videtur, ubi v. *Berkel.*

10) Τιθρώνιον] Cod. Mosc. et Aldin. Τεθρώνιον, et ita *Herodot.* l. c. *Stephan.* Τιθρ.

11) Δρυμαίαν] *Herodot.* l. c. Δρυμὸς, et *Stephan.* Δρυμία. *Plin.* Hist. Nat. Lib. IV. C. 2. Drymaea.

12) Θρακίς τε καὶ Φωκικὴ] Haec verba corrupta et emendandum esse Τραχίς τε (vel potius Τραχῖν τε) ἡ Φωκικὴ, jam *Palmer.* Exerc. p. 433., *Sylb.* et *Kuhn.* recte viderunt et monuerunt. *Strab.* L. IX. p. 648. B.: πλησίον δὲ Λεβαδίας καὶ ἡ Τραχὶν,

Μεδεὼν, καὶ Φωκικὸς [13]), καὶ Ἐχεδάμεια, καὶ
Ἄμβρυσος, καὶ Λέδων, καὶ Φλυγόνιον, ἔτι καὶ Στεῤ-
ῥίς [14]). τότε δὲ κατεσκάφησαν αἱ κατειλεγμέναι.
καὶ ἐς κώμας, πλὴν Ἄβας [15]), ᾠκίσθησαν αἱ ἄλλαι.
Ἀβαίοις δὲ ἐκτὸς ἀσεβείας ὑπῆρχε καθεστηκέναι, καὶ
οὔτε τοῦ ἱεροῦ τῆς καταλήψεως, οὔτε τοῦ πολέμου
μετεσχήκεσαν. ἀφῃρέθησαν [16]) δὲ οἱ Φωκεῖς καὶ
μετεῖναί σφισιν ἱεροῦ τοῦ ἐν Δελφοῖς καὶ συνόδου τῆς
ἐς τὸ Ἑλληνικὸν, καὶ τὰς ψήφους αὐτῶν Μακεδόσιν
ἔδοσαν οἱ Ἀμφικτύονες. ἀνὰ χρόνον μέν τοι τοῖς
Φωκεῦσιν αἱ πόλεις ἀνῳκίσθησαν, καὶ ἐς τὰς πατρί-
δας κατήχθησαν ἐκ τῶν κωμῶν· πλὴν εἰ ἀνοικισθῆναί
τινας ἐκώλυσεν ἀσθένειά τε ἡ ἐξ ἀρχῆς, καὶ ἡ τῶν
χρημάτων ἐν τῷ τότε ἔνδεια· Ἀθηναῖοι δὲ καὶ
Θηβαῖοι σφᾶς ἦσαν οἱ κατάγοντες, πρινὴ τὸ ἐν Χαι-
ρωνείᾳ συμβῆναι πταῖσμα Ἕλλησι. Καὶ ἀγῶνος τοῦ 3
ἐν Χαιρωνείᾳ μετέσχον οἱ Φωκεῖς, καὶ ὕστερον περὶ
Λάμιαν, καὶ ἐν Κράνωνι ἐναντία Ἀντιπάτρου καὶ
Μακεδόνων ἐμαχέσαντο· Γαλάτας δὲ καὶ τὴν Κελτι-
κὴν στρατιὰν προθυμότατα ἠμύναντο Ἑλλήνων, θεῷ
τε τιμωροῦντες τῷ ἐν Δελφοῖς, καὶ ἐς ἀπολογίαν ἅμα

 (ἐμοὶ

Τραχὶν, ὁμώνυμος τῇ Οἰταίᾳ, Φωκικὴ πολίχνη. De *Trachine* vid. C. 22. Cod. Mosc. non minus mendose hic dat Θρακής τε.

13) καὶ Μεδεὼν, καὶ Φωκικὸς] Etiam hic, *Palmer.* l. c. et *Kuhnio* ita emendantibus, rescribendum esse καὶ Μεδεὼν ὁ Φωκικὸς, ex *Strab.* liquet L. IX. p. 629. C. et ex *Steph.* v. Μεδεών.

14) Στεῤῥὶς] Infra C. 35. et 36. constanter scribitur Στίρις, et in *Plutarch.* vit. Luculli f. 1. extr. legitur τῆς Φωκίδος περὶ Στεῖριν.

15) Ἄβας] A nominativo Ἄβα. Sed forma pluralis Ἄβαι usitatior est: vid. C. 35. et conf. *Berkel.* ad *Steph.* h. v.

16) ἀφῃρέθησαν etc.] Conf. infra C. 8. §. 2.

(ἐμοὶ δοκεῖν) τῶν ἀρχαίων ἐγκλημάτων. τούτοις μὲν δὴ τοιαῦτα ὑπῆρχεν ἐς μνήμην.

CAPUT IV.

De Panopeum urbe — Thyadibus feminis — reliquiis luti, ex quo Prometheus homines confecit — de Tityo — urbe Daulide — memorandis Daulidis — regione Tronis dicta.

Στάδια δὲ ἐκ Χαιρωνείας εἴκοσιν [1]) ἐς Πανοπέας· ἔστι δὲ πόλις Φωκέων, εἴγε ὀνομάσαι τις πόλιν καὶ τούτους, οἷς γε οὐκ ἀρχεῖα [2]), οὐ γυμνάσιόν ἐστιν· οὐ θέατρον, οὐκ ἀγορὰν ἔχουσιν, οὐχ ὕδωρ κατερχόμενον ἐς κρήνην, ἀλλὰ ἐν στέγαις κοίλαις κατὰ τὰς καλύβας μάλιστα τὰς ἐν τοῖς ὄρεσιν, ἐνταῦθα οἰκοῦσιν ἐπὶ χαράδρᾳ. ὅμως δὲ ὅροι γε τῆς χώρας εἰσὶν αὐτοῖς ἐς τοὺς ὁμόρους, καὶ ἐς τὸν σύλλογον συνέδρους καὶ οὗτοι πέμπουσι τὸν Φωκικόν. καὶ γενέσθαι μὲν τῇ πόλει τὸ ὄνομα λέγουσιν ἀπὸ τοῦ Ἐπειοῦ πατρός [3])· αὐτοὶ δὲ οἱ Φωκεῖς Φλεγύας τε εἶναι τοξαρχῆς, καὶ ἐς τὴν γῆν διαφυγεῖν φασι τὴν Φωκίδα ἐκ τῆς Ὀρχομενίας. Πανοπέων δὲ τὸν ἀρχαῖον θεώμενοι περίβολον, ἑπτὰ εἶναι σταδίων μάλιστα εἰκάζομεν· ὑπῄει τε ἐπῶν ἡμᾶς τῶν Ὁμήρου μνήμη, ὧν ἐποίησεν ἐς Τιτυὸν [4]), καλλίχορον τῶν Πανοπέων ὀνομάσας τὴν πόλιν· καὶ ὡς ἐν τῇ μάχῃ τῇ γε ἐπὶ τῷ Πατρόκλου νεκρῷ, καὶ Σχέδιον τὸν Ἰφίτου βασιλεύοντα Φωκέων, καὶ

1) εἴκοσιν] Dedi ex Cod. Mosc. pro vulgato εἴκοσι.

2) ἀρχεῖα] Vid. not. 1. ad L. III. C. 11.

3) τοῦ Ἐπειοῦ πατρός] Panopei; vid. supra L. II. C. 29. §. 4.

4) ἐπῶν — Τιτυὸν] Vide Odyss. λ. vers. 580.

καὶ ἀποθανόντα ὑφ' Ἕκτορος, κατοικεῖν εἶπεν ἐν τῷ
Πανοπεῖ [5]). τοῦτο μὲν δὴ ἐφαίνετο ἡμῖν ἔχειν αἰτίαν,
φόβῳ τῶν Βοιωτῶν (κατὰ γάρ τοῦτό ἐστιν ἐκ τῆς Βοιω-
τίας [6]) ἡ ἐς τὴν Φωκίδα ἐσβολὴ ῥάστη) ἐνταῦθα
οἰκεῖν τὸν βασιλέα, ἅτε φρουρίῳ τῷ Πανοπεῖ χρώμε-
νον· τὸ ἕτερον δὲ οὐκ ἐδυνήθην συμβαλέσθαι πρότε-
ρον, ἐφ' ὅτῳ καλλίχορον τὸν Πανοπέα εἴρηκε, πρὶν ἐδι-
δάχθην ὑπὸ τῶν παρ' Ἀθηναίοις καλουμένων Θυιά-
δων. Αἱ δὲ Θυιάδες [7]) γυναῖκες μέν εἰσιν Ἀττικαὶ, 2
φοιτῶσαι δὲ ἐς τὸν Παρνασσὸν παρὰ ἔτος, αὐταί τε
καὶ αἱ γυναῖκες Δελφῶν, ἄγουσιν ὄργια Διονύσῳ·
ταύταις ταῖς Θυιάσι κατὰ τὴν ἐξ Ἀθηνῶν ὁδὸν καὶ
ἀλλαχοῦ χοροὺς ἱστάναι, καὶ παρὰ τοῖς Πανοπεῦσι
καθέστηκε· καὶ ἡ ἐπίκλησις ἐς τὸν Πανοπέα Ὁμήρου
ὑποσημαίνειν τῶν Θυιάδων δοκεῖ τὸν χορόν. Πανο- 3
πεῦσι δέ ἐστιν ἐπὶ τῇ ὁδῷ πλίνθου τε ὠμῆς οἴκημα
οὐ μέγα, καὶ ἐν αὐτῷ λίθου τοῦ Πεντέλησιν ἄγαλμα,
ὃν Ἀσκληπιὸν, οἱ δὲ Προμηθέα εἶναί φασι· καὶ παρ-
έχονταί γε τοῦ λόγου μαρτύρια. λίθοι κεῖνταί
σφισιν ἐπὶ τῇ χαράδρᾳ, μέγεθος μὲν ἕκαστος [8]), ὡς
φόρτον ἀποχρῶντα ἁμάξης εἶναι, χρῶμα δέ ἐστι
πηλοῦ σφισιν, οὐ γεώδους, ἀλλ' οἷος ἂν χαράδρας
γένοιτο ἢ χειμάρρου ψαμμώδης· παρέχονται δὲ καὶ
ὀσμὴν ἐγγύτατα χρωτὶ ἀνθρώπου· ταῦτα ἔτι λείπε-
σθαι τοῦ πηλοῦ λέγουσιν, ἐξ οὗ καὶ ἅπαν ὑπὸ τοῦ
Προμηθέως τὸ γένος πλασθῆναι τῶν ἀνθρώπων.

5) καὶ ὡς — Πανοπεῖ] Vide Iliad. ρ. verf. 306 — 308.

6) ἐκ τῆς Βοιωτίας] In Codice Mofc. τῆς abeft.

7) Θυιάδες] De his conf. C. 6. Variat fcriptura, Θυάδες et Θυιάδες· de quo vide not. ad *Hefych.* v. Θυιάς.

8) ἕκαστος] Cod. Mofc. ἑκάτερος.

4 Ἐνταῦθα ἐπὶ τῇ χαράδρᾳ Τιτυοῦ μνῆμά ἐστι· περίοδος μὲν τοῦ χώματος τρίτον μάλιστά που σταδίου. τὸ δὲ ἔπος ἐστὶν ἐν Ὀδυσσείᾳ [9]·

Κείμενον ἐν δαπέδῳ, ὁ δ' ἐπ' ἐννέα κεῖτο πέλεθρα.

οὐκ ἐπὶ μεγέθει πεποιῆσθαι τοῦ Τιτυοῦ φασιν, ἀλλ' ἔνθα ὁ Τιτυὸς ἐτέθη, πλέθρα ἐννέα εἶναι τῷ χωρίῳ. Κλέων δὲ ἀνὴρ Μάγνης, οἳ [10] τῷ Ἕρμῳ προσοικοῦσιν, ἔφασκεν ἐς τὰ παράδοξα ἀπίστους εἶναι τῶν ἀνθρώπων, οἷς ἂν μὴ παρὰ τὸν αὑτῶν γένηται βίον θεάμασιν ἐπιτυχεῖν λόγου μείζοσιν· αὐτὸς δὲ καὶ Τιτυὸν καὶ ἄλλους ἔφη πείθεσθαι γεγονέναι κατὰ τὴν φήμην· τυχεῖν γὰρ δὴ ὢν ἐν Γαδείροις [11], καὶ ἐκπλεῦσαι μὲν αὐτός τε καὶ τὸν ἄλλον [12] πάντα ὄχλον ἐκ τῆς νήσου κατὰ τὸ Ἡρακλέους πρόσταγμα· ὡς δὲ αὖθις ἐπανήκειν ἐς τὰ Γάδειρα, ἄνδρα εὑρεῖν θαλάσσιον ἐκπεπτωκότα ἐς τὴν γῆν· τοῦτον πλέθρα μὲν πέντε μάλιστα ἐπέχειν, κεραυνωθέντα δὲ ὑπὸ τοῦ
5 θεοῦ καίεσθαι. οὗτος μὲν δὴ ταῦτα ἔλεγε. Πανοπέως δὲ ὅσον στάδια ἑπτὰ ἀπέχει Δαυλίς. οἱ δὲ ἐνταῦθα ἄνθρωποι πλῆθος μέν εἰσιν οὐ πολλοί, μεγέθει δὲ καὶ ἀλκῇ καὶ ἐς ἐμὲ ἔτι δοκιμώτατοι Φωκέων. τὸ δὲ ὄνομα τῇ πόλει τεθῆναι λέγουσιν ἀπὸ Δαυλίδος νύμφης· θυγατέρα δὲ εἶναι τοῦ Κηφισσοῦ τὴν Δαυλίδα.

9) τὸ δὲ ἔπος ἐστὶν ἐν Ὀδυσσείᾳ] Ut orationis structura cum subsequentibus οὐκ ἐπὶ etc. cohaereat, mallem scribere τὸ δὲ ἔπος, ὅ ἐστιν ἐν Ὀ. Locus Homeri est Odyss. λ. vers. 576.

10) Μάγνης, οἳ etc.] Plenius: Μάγνης ἐκείνων, οἳ etc.

11) ὢν ἐν Γαδείροις] Inserui ἐν, quod exciderat; sic L. I. C. 35. in fine: ἐν Γαδείροις εἶναι Γηρυόνην.

12) αὐτός τε καὶ τὸν ἄλλον etc.] Nimis dura est casuum diversitas: forte scribendum sit αὐτόν τε etc.

λίδα. τοῖς δέ ἐςιν εἰρημένον, ὡς τὸ χωρίον, ἔνθα ἡ πόλις ᾠκίσθη, παρείχετο συνεχῆ δένδρα, καλεῖσθαι δὲ τὰ δασέα ὑπὸ τῶν πάλαι δαῦλα [13]) · ἐπὶ τούτῳ δὲ καὶ Αἰσχύλον τοῦ Γλαύκου τοῦ Ἀνθηδονίου γένεια ὑπήνην ὠνομακέναι δαῦλον [14]). Ἐνταῦθα ἐν τῇ Δαυ- 6
λίδι παραθεῖναι τῷ Τηρεῖ τὸν παῖδα αἱ γυναῖκες λέγονται, καὶ ἀνθρώποις τῶν ἐπὶ τραπέζῃ μιασμάτων τοῦτο ἦρξεν. ὁ δὲ ἔποψ, ἐς ὃν ἔχει λόγος τὸν Τηρέα ἀλλαγῆναι, οὗτος ὄρνις μέγεθός μὲν ὀλίγον ἐςὶν ὑπὲρ ὄρτυγα, ἐπὶ τῇ κεφαλῇ δέ οἱ τὰ πτερὰ ἐς λόφου σχῆμα ἐξήρηται [15]). Θαυμάσαι δὲ ἄξιον, ὅτι ἐν τῇ γῇ ταύτῃ χελιδόνες οὔτε τίκτουσι, οὔτε ἐκλέπουσί γε τὰ ὠά· οὐδ᾽ ἂν ἀρχὴν πρὸς οἰκήματος ὀρόφῳ νεοσσιὰν χελιδὼν ποιήσαιτο. λέγουσι δὲ οἱ Φωκεῖς, ὡς τῇ Φιλομήλᾳ καὶ ὄρνιθι οὔσῃ Τηρέως δεῖμα ἐφάνη, καὶ οὕτω πατρίδος ἀπέςη τῆς Τηρέως. Δαυλιεῦσι δὲ Ἀθηνᾶς ἱερὸν καὶ ἄγαλμά ἐςιν ἀρχαῖον· τὸ δὲ ξόανον τὸ ἔτι παλαιότερον λέγουσιν ἐπαγαγέσθαι Πρόκνην ἐξ Ἀθηνῶν. Ἔςι δὲ τῆς Δαυλίας χώρα καλου- 7
μένη Τρωνίς· ἐνταῦθα ἡρῷον ἥρω ἀρχηγέτου πεποίηται· τὸν δὲ ἥρω τοῦτον Ξάνθιππον οὐκ ἀφανῆ τὰ ἐς πόλεμον, οἱ δὲ Φῶκον εἶναι τὸν Ὀρνυτίωνος τοῦ Σισύφου φασίν. ἔχει δ᾽ οὖν ἐπὶ ἡμέρᾳ τε πάσῃ τιμάς, καὶ ἄγοντες ἱερεῖα οἱ Φωκεῖς, τὸ μὲν αἷμα δι᾽ ὀπῆς ἐσχέουσιν ἐς τὸν τάφον, τὰ δὲ κρέα ταύτῃ σφίσιν ἀναλοῦν

13) δαῦλα] Pro male vulgato δαυλια rescripsi δαῦλα ex *Strab.* L. IX. p. 648. A., ubi vid. Casaub., ex *Steph. Byz.* v. Δαυλὶς, et *Hesych.* δαῦλον, δασύ, ubi vid. not. Cod. Mosc. hic mendose exhibet Δαυλίδα.

14) Αἰσχύλον — δαῦλον] *Aeschyli* loci reliquias servavit *Etymologic.* v. Δαυλός.

15) ἐξήρηται] *Sylb.* mavult: ἐξῆρται.

ἀναλοῦν καθέστηκεν. ἔστι δὲ καὶ ἄνοδος διὰ τῆς Δαυλίδος ἐς τὰ ἄκρα τοῦ Παρνασσοῦ, μακροτέρα τῆς ἐκ Δελφῶν, οὐ μέν τοι καὶ κατὰ ταὐτὰ χαλεπή.

CAPUT V.

Memoranda in via Delphos versus, aedes Phocicum dicta — via Schiste dicta et Oedipi fata — de Delphis et oraculo Delphico — Phemonoë, prima Apollinis sacerdote, et Boeo poëtria — Apollinis Delphici V. templis paulatim exstructis.

Ἐς δὲ τὴν ἐπὶ Δελφῶν εὐθεῖαν[1]) ἀναστρέψαντι ἐκ Δαυλίδος, καὶ ἰόντι ἐπὶ τὸ πρόσω, ἔστιν οἰκοδόμημα ἐν ἀριστερᾷ τῆς ὁδοῦ, καλούμενον Φωκικὸν, ἐς ὃ ἀπὸ ἑκάστης πόλεως συνίασιν οἱ Φωκεῖς· μεγέθει μὲν μέγα τὸ οἴκημα, ἐντὸς δὲ αὐτοῦ κίονες κατὰ μῆκός εἰσιν ἑστηκότες· ἀναβασμοὶ δὲ ἀπὸ τῶν κιόνων ἀνήκουσιν ἐς ἑκάτερον τοῖχον, καὶ ἐπὶ τῶν ἀναβασμῶν τούτων οἱ συνιόντες τῶν Φωκέων καθέζονται. πρὸς δὲ τῷ πέρατι κίονες μὲν οὐκ εἰσὶν, οὐδὲ ἀναβασμοὶ, Διὸς δὲ ἄγαλμα καὶ Ἀθηνᾶς καὶ Ἥρας· τὸ μὲν ἐν θρόνῳ τοῦ Διός[2]), ἑκατέρωθεν δὲ ἡ μὲν κατὰ δεξιὰ, ἡ δὲ ἀρι-
2 στερὰ παρεστῶσα Ἀθηνᾶ πεποίηται. Προϊὼν δὲ αὐτόθεν ἐπὶ ὁδὸν ἀφίξῃ καλουμένην Σχιστήν[3])· ἐπ' αὐτῇ δὲ τῇ ὁδῷ τὰ ἐς τὸν φόνον τοῦ πατρὸς Οἰδίποδι εἰργάσθη. ἔδει δὲ ἄρα παθημάτων τῶν Οἰδίποδος ἀνὰ πᾶσαν

1) εὐθεῖαν] Ex Codice Mosc. dedi pro vulgata insolentiori ἰθεῖαν.

2) τὸ μὲν — τοῦ Διὸς] sc. τὸ ἄγαλμα, *Jovis signum in solio est.* Mox ante ἀριστερὰ forte excidit κατ'.

3) Σχιστήν] Vide *Eurip.* Phoeniss. vers. 37. et ibi schol.

πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα ὑπολειφθῆναι μνημόσυνα. τεχθέντος μέν γε διαπείραντες διὰ τῶν σφυρῶν κέντρα, ἐκτιθέασιν αὐτὸν ἐς τὴν Πλαταιΐδα, ὄρος τὸν Κιθαιρῶνα· Κόρινθος δὲ καὶ ἡ ἐπὶ τῷ Ἰσθμῷ χώρα τροφὸς τῷ Οἰδίποδι ἐγένετο· γῆ δὲ ἡ Φωκὶς, καὶ ὁδὸς ἡ Σχιςὴ τοῦ πατρῴου φόνου τὸ μίασμα ὑπεδέξατο· Θηβαίοις δὲ καὶ ἐς πλέον γάμων τέ σφισι τῶν Οἰδίποδος, καὶ ἀδικιῶν τῶν Ἐτεοκλέους ἐςὶν ἡ φήμη. Οἰδίποδι μὲν ὁδὸς ἡ Σχιςὴ καὶ τόλμημα τὸ ἐπ' αὐτῇ κακῶν ἦρξε· καὶ τὰ τοῦ Λαΐου δὲ μνήματα, καὶ οἰκέτου τοῦ ἑπομένου, ταῦτα ἔτι ἐν μεσαιτάτῳ τῆς τριόδου, καὶ ἐπ' αὐτῶν λίθοι λογάδες σεσωρευμένοι· Δαμασίςρατον δὲ ἄνδρα ἐν Πλαταιαῖς βασιλεύοντα ἐπιτυχεῖν τε κειμένοις τοῖς νεκροῖς, καὶ θάψαι φασὶν αὐτούς. Ἡ δὲ λεωφόρος αὐτόθεν ἡ ἐς Δελφοὺς καὶ 3
προσάντης γίνεται μᾶλλον καὶ ἀνδρὶ εὐζώνῳ χαλεπωτέρα. λέγεται δὲ πολλὰ μὲν καὶ διάφορα ἐς αὐτοὺς τοὺς Δελφοὺς, πλείω δὲ ἔτι ἐς τοῦ Ἀπόλλωνος τὸ μαντεῖον. Φασὶ γὰρ δὴ τὰ ἀρχαιότατα Γῆς εἶναι τὸ χρηςήριον, καὶ Δάφνην 4) ἐπ' αὐτῷ τετάχθαι πρόμαντιν ὑπὸ τῆς Γῆς· εἶναι δὲ αὐτὴν τῶν περὶ τὸ ὄρος νυμφῶν. ἔςι δὲ ἐν Ἕλλησι ποίησις, ὄνομα μὲν τοῖς ἔπεσίν ἐςιν Εὐμολπία, Μουσαίῳ δὲ τῷ Ἀντιοφήμου προσποιοῦσι τὰ ἔπη 5)· πεποιημένον οὖν ἐςιν ἐν τούτοις, Ποσειδῶνος ἐν κοινῷ καὶ Γῆς εἶναι τὸ μαντεῖον, καὶ τὴν μὲν χρᾶν αὐτὴν, Ποσειδῶνι δὲ ὑπηρέτην ἐς

τὰ

4) Δάφνην] Cod. Mosc. Δαφνίδα.

5) Εὐμολπία — Ἀντιοφήμου — ἔπη] Pater Musaei etiam C. 12. dicitur *Antiophemus*, *Suidae* autem *Antiphemus*. De carmine *Eumolpia* dicto *Suid.* l. c. ita: ἔγραψεν ὑποθήκας Εὐμόλπῳ τῷ υἱῷ, ἔπη δ'. Cod. Mosc. pro Εὐμολπία hic dat Ὀλυμπία.

τὰ μαντεύματα εἶναι Πύρκωνα· καὶ οὕτως ἔχει τὰ ἔπη·

Αὐτίκα δὲ χθονίης σφῶν δὴ πινυτὸν φάτε [6]) μῦθον,
Σύν δέ τε Πύρκων ἀμφίπολος κλυτοῦ Ἐννοσιγαίου.

χρόνῳ δὲ ὕστερον, ὅσον τῇ Γῇ μετῆν [7]), δοθῆναι Θέμιδι ὑπ' αὐτῆς λέγουσιν, Ἀπόλλωνα δὲ παρὰ Θέμιδος λαβεῖν δωρεάν· Ποσειδῶνι δὲ ἀντὶ τοῦ μαντείου Καλαύρειαν ἀντιδοῦναί φασιν αὐτὸν τὴν πρὸ Τροιζῆνος [8]). ἤκουσα δὲ καὶ, ὡς ἄνδρες ποιμαίνοντες ἐπιτύχοιεν τῷ μαντείῳ, καὶ ἔνθεοί τε ἐγένοντο ὑπὸ τοῦ ἀτμοῦ, καὶ ἐμαντεύσαντο ἐξ Ἀπόλλωνος.
4 Μεγίστη δὲ καὶ παρὰ πλείστων ἐς Φημονόην [9]) δόξα ἐστὶν, ὡς πρόμαντις γένοιτο ἡ Φημονόη τοῦ θεοῦ πρώτη, καὶ πρώτη τὸ ἑξάμετρον ᾖσε. Βοιὼ [10]) δὲ ἐπιχωρία γυνὴ ποιήσασα ὕμνον Δελφοῖς ἔφη κατασκευάσασθαι τὸ μαντεῖον τῷ θεῷ τοὺς ἀφικομένους ἐξ Ὑπερβορέων τούς τε ἄλλους καὶ Ὠλῆνα· τοῦτον δὲ καὶ μαντεύσασθαι πρῶτον, καὶ ᾆσαι πρῶτον τὸ ἑξάμετρον· πεποίηκε δὲ ἡ Βοιὼ τοιάδε·

Ἔνθα

6) χθονίης σφῶν δὴ πινυτὸν φάτε] *Sylb.* non temere emendat χθονίῃ σφὸν δὴ π. φάτο.

7) ὅσον τῇ Γῇ μετῆν] Sic *Kuhn.* praeclare ex ingenio restituit prorsus mendose et absurde vulgata ὅσον ὀλίγῳ μεθ' ἦν, et illa verissima in textum recipere ne minimum quidem haesitavi. Ceterum de oraculo Delphico conferend. *Diodor.* L. XVI. ſ. 26., *Aelian.* Var. Hist. L. III. C. 1., ibique interpret., nec non *Plutarch.* de def. orac.

8) Ποσειδῶνι — Τροιζῆνος] Vide L. II. C. 33. §. 2.

9) Φημονόην] Hanc etiam memorat *Clemens Alex.* Strom. L. I. p. 323. B. et p. 334. D. Mox τὸ ἑξάμετρον est *oraculi effatum* hexametro enunciatum.

10) Βοιὼ] Hujus quoque vatis mentio fit in *Clem. Alex.* Strom. L. I. p. 333. D.

Ἔνθα τοι εὔμνηστον χρηστήριον ἐκτελέσαντο
Παῖδες Ὑπερβορέων Παγασὸς καὶ δῖος Ἀγυιεύς.

ἐπαριθμοῦσα δὲ καὶ ἄλλους τῶν Ὑπερβορέων, ἐπὶ τελευτῇ τοῦ ὕμνου τὸν Ὠλῆνα ὠνόμασεν·

Ὠλήν θ', ὃς γένετο [11]) πρῶτος Φοίβοιο προφάτας,
Πρῶτος δ' ἀρχαίων ἐπέων τεκτήνατ' ἀοιδάν.

οὐ μέν τοι τά γε ἥκοντα ἐς μνήμην ἐς ἄλλον τινὰ, ἐς δὲ γυναικῶν μαντείαν ἀνήκει μόνων [12]). Ποιηθῆναι δὲ τὸν ναὸν τῷ Ἀπόλλωνι τὸ ἀρχαιότατον δάφνης φασὶ, κομισθῆναι δὲ τοὺς κλάδους ἀπὸ τῆς δάφνης τῆς ἐν τοῖς Τέμπεσι· καλύβης δ' ἂν σχῆμα οὕτως γε ἂν εἴη παρεσχηματισμένος [13]) ὁ ναός. δεύτερα δὲ λέγουσιν οἱ Δελφοὶ γενέσθαι ὑπὸ μελισσῶν τὸν ναὸν, ἀπό τε τοῦ κηροῦ τῶν μελισσῶν καὶ ἐκ πτερῶν [14])· πεμφθῆναι δὲ ἐς Ὑπερβορέους φασὶν αὐτὸν ὑπὸ τοῦ Ἀπόλλωνος. λέγεται δὲ καὶ ἕτερος λόγος, ὡς τὸν ναὸν κατεσκευάσατο ἀνὴρ Δελφὸς, ὄνομα δὲ αὐτῷ Πτερᾶν εἶναι· κατὰ τοῦτο οὖν γενέσθαι καὶ τῷ ναῷ τοὔνομα ἀπὸ τοῦ οἰκοδομήσαντος [15])· ἀπὸ τούτου δὲ τοῦ Πτερᾶ καὶ πόλιν Κρητικὴν προσθήκῃ γράμματος Ἀπτεραίους [16]) φασὶν ὀνομάζεσθαι. τὸν γὰρ δὴ λόγον

11) θ', ὃς γένετο] Cod. Mosc. τε, ὃς ἐγένετο.

12) οὐ μέν τοι — ἀνήκει μόνων] *attamen ea, quae memoriae prodita sunt, non ad alium quempiam, sed ad mulierum tantum vaticinationem pertinent.*

13) οὕτως — παρεσχηματισμένος] *Sylb.* praeter necessitatem conjicit οὗτος — παρεσχημένος.

14) ἐκ πτερῶν] scil. τῶν μελισσῶν. Cod. Mosc. male dat πετρῶν.

15) κατὰ τοῦτο οὖν — οἰκοδομήσαντος] Hoc templum τὸν Πτέρινον vocatum fuisse, ex Strabone discimus L. IX. pag. 644. C.

16) Ἀπτεραίους] *Cives* urbis

λόγον τὸν ἔχοντα ἐς τὴν ἐν τοῖς ὄρεσιν αὐξομένην πτέριν [17]), ὡς ἐκ τῆς πόας ταύτης χλωρᾶς ἔτι διεπλέξαντο ναὸν, οὐδὲ ἀρχὴν προσίεμαι τὸν λόγον τοῦτον. τὰ δὲ ἐς τὸν τρίτον τῶν ναῶν, ὅτι ἐγένετο ἐκ χαλκοῦ, θαῦμα οὐδὲν, εἴ γε Ἀκρίσιος μὲν θάλαμον χαλκοῦν τῇ θυγατρὶ ἐποιήσατο, Λακεδαιμονίοις δὲ Ἀθηνᾶς ἱερὸν Χαλκιοίκου καὶ ἐς ἡμᾶς ἔτι λείπεται· Ῥωμαίοις δὲ ἡ ἀγορὰ μεγέθους εἵνεκα καὶ κατασκευῆς τῆς ἄλλης θαῦμα οὖσα παρέχεται τὸν ὄροφον χαλκοῦν [18])· οὕτω καὶ ναὸν τῷ Ἀπόλλωνι οὐκ ἂν ἄπο γε τοῦ εἰκότος εἴη γενέσθαι χαλκοῦν. τὰ μέν τοι ἄλλα οὐκ ἔπειθεν ὁ λόγος, ἢ Ἡφαίστου τὸν ναὸν τέχνην εἶναι, ἢ τὰ ἐς τὰς ᾠδοὺς τὰς χρυσᾶς, ἃ δὴ Πίνδαρος ᾖσεν ἐπ' ἐκείνῳ τῷ ναῷ [19])·

Χρύσειαι δ' ἐξ ὑπερῴου ἄειδον κηλήμονες.

οὗτος μὲν δὴ ταῦτα ἐς μίμησιν (ἐμοὶ δοκεῖν) τῶν παρ' Ὁμήρῳ Σειρήνων [20]) ἐποίησεν. οὐ μὴν οὐδὲ τρόπον ὄντινα ἀφανισθῆναι συνέπεσε τῷ ναῷ, κατὰ ταὐτὰ εἰρημένα εὕρισκον· καὶ γὰρ ἐς χάσμα γῆς ἐκπεσεῖν αὐτὸν, καὶ ὑπὸ πυρὸς τακῆναι λέγουσι. τέταρτος δὲ ὑπὸ Τροφωνίου μὲν εἰργάσθη καὶ Ἀγαμήδους [21])· λίθου

bis pro ipsa urbe Ἄπτερα, de qua v. *Stephan.*, qui tamen aliam denominationis originem affert.

17) πτέριν] *filicem, Farrnkraut*; vide Schol. ad *Theocrit.* Id. III. vers. 14., ibique *Harles* V. C., nec non *Dioscorid.* L. IV. C. 186.

18) Ῥωμαίοις δὲ — χαλκοῦν] *Forum Trajani*; vide supra L. V. C. 12. §. 4. not. 9.

19) ἐς τὰς ᾠδοὺς — ναῷ] Vide *Philostrat.* vit. Apoll. L. VI. C. 11., ibique *Olear.*, ac *Schneider.* V. C. ad *Pindari* fragmenta p. 38., ubi pro κηλήμονες rescribendum esse κηληδόνες firmiter comprobatur.

20) τῶν παρ' Ὁμήρῳ Σειρ.] Vide Odyss. μ. vers. 39.

21) τέταρτος — Ἀγαμήδους] Vide supra L. IX. C. 37. et ibi not.

λίθου δὲ αὐτὸν ποιηθῆναι μνημονεύουσι· κατεκαύθη [22]) δὲ Ἐρξικλείδου μὲν Ἀθήνησιν ἄρχοντος, πρώτῳ δὲ τῆς ὀγδόης ὀλυμπιάδος ἔτει καὶ πεντηκοστῆς, ἣν Κροτωνιάτης ἐνίκα Διόγνητος. τὸν δ᾽ ἐφ᾽ ἡμῶν τῷ θεῷ ναὸν ᾠκοδόμησαν μὲν ἀπὸ τῶν ἱερῶν οἱ Ἀμφικτύονες χρημάτων· ἀρχιτέκτων δέ τις Σπίνθαρος ἐγένετο αὐτοῦ Κορίνθιος.

CAPUT VI.

De vetustissimae urbis Delphorum conditore Parnasso — de urbis Lycoreae nomine varia narratio et de Delpho — cur Delphi Pytho appellati fuerint, varie narratur.

Πόλιν δὲ ἀρχαιοτάτην οἰκισθῆναί φασιν ἐνταῦθα ὑπὸ Παρνασσοῦ, Κλεοδώρας δὲ εἶναι νύμφης παῖδα αὐτόν· καί οἱ πατέρας, καθάπερ γε καὶ ἄλλοις τῶν καλουμένων ἡρώων, Ποσειδῶνά τε θεὸν καὶ Κλεόπομπον ἄνδρα ἐπονομάζουσι, καὶ ἀπὸ τούτου δὲ τοῦ Παρνασσοῦ τῷ τε ὄρει τὸ ὄνομα τεθῆναι λέγουσι, καὶ ἀπὸ τούτου] Παρνασσίαν [1]) ὀνομασθῆναι νάπην· τῶν πετομένων τε ὀρνίθων τὴν ἀπ᾽ αὐτῶν μαντείαν γενέσθαι Παρνασσοῦ τὸ εὕρημα· ταύτην μὲν οὖν κατακλυσθῆναι τὴν πόλιν ὑπὸ τῶν ὄμβρων τῶν κατὰ Δευκαλίωνα συμβάντων. Τῶν δὲ ἀνθρώπων ὅσοι διαφυγεῖν τὸν χειμῶνα ἠδυνήθησαν, λύκων ὠρυγαῖς ἀπεσώθησαν ἐς τοῦ Παρνασσοῦ τὰ ἄκρα ὑπὸ ἡγεμόσι τῆς 2
πορείας

22) κατεκαύθη] Cod. Mosc. τεσκευάσθη. Male.

1) καὶ [ἀπὸ τούτου] Παρν.] verba ἀπὸ τούτου oscitanter ex superioribus a librario hic repetita et delenda esse, manifesto patet; quare uncinis ista notavi.

πορείας τοῖς θηρίοις· πόλιν δὲ, ἣν ἔκτισαν, ἐκάλεσαν ἐπὶ τούτῳ Λυκώρειαν. λέγεται δὲ καὶ ἄλλος διάφορος λόγος τῷ πρότερον [2]), Ἀπόλλωνι ἐκ νύμφης Κωρυκίας γενέσθαι Λύκωρον [3]), καὶ ἀπὸ μὲν Λυκώρου πόλιν Λυκώρειαν, τὸ ἄντρον δὲ ὀνομασθῆναι τὸ Κωρύκιον ἀπὸ τῆς νύμφης. λέγεται δὲ καὶ τάδε· Κελαινὼ θυγατέρα Ὑάμῳ τῷ Λυκώρου γενέσθαι, Δελφὸν δὲ, ἀφ' οὗ τὸ ὄνομα τῇ πόλει τὸ ἐφ' ἡμῶν ἐστι, Κελαινοῦς τε αὐτὸν τῆς Ὑάμου καὶ Ἀπόλλωνος εἶναι. οἱ δὲ Κασάλιόν τε ἄνδρα αὐτόχθονα καὶ θυγατέρα ἐθέλουσιν αὐτῷ γενέσθαι Θυίαν, καὶ ἱερᾶσθαί τε τὴν Θυίαν Διονύσῳ πρῶτον καὶ ὄργια ἀγαγεῖν τῷ θεῷ· ἀπὸ ταύτης δὲ καὶ ὕστερον, ὅσαι τῷ Διονύσῳ μαίνονται, Θυιάδας καλεῖσθαι σφᾶς ὑπὸ ἀνθρώπων· Ἀπόλλωνος δ' οὖν παῖδα καὶ Θυίας νομίζουσιν εἶναι Δελφόν. οἱ δὲ μητρὸς μὲν Μελαίνης φασὶν
3 αὐτὸν θυγατρὸς Κηφισσοῦ. Χρόνῳ δὲ ὕστερον καὶ Πυθὼ τὴν πόλιν, οὐ Δελφοὺς μόνον ἐκάλεσαν οἱ περιοικοῦντες· καθὰ καὶ Ὁμήρῳ πεποιημένα ἐν καταλόγῳ Φωκέων ἐστίν [4]). οἱ μὲν δὴ γενεαλογεῖν τὰ πάντα ἐθέλοντες παῖδα εἶναι Δελφοῦ Πύθιν, καὶ ἀπὸ τοῦ βασιλεύσαντος γενέσθαι τῇ πόλει τὸ ὄνομα ἥγηνται. λόγος δὲ, ὃς ἥκει τῶν ἀνθρώπων ἐς τοὺς πολλοὺς, τὸν ὑπὸ τοῦ Ἀπόλλωνος τοξευθέντα σήπεσθαί φησιν ἐνταῦθα, καὶ διὰ τοῦτο τὸ ὄνομα τῇ πόλει γενέσθαι Πυθώ· πύθεσθαι γὰρ δὴ τὰ σηπόμενα οἱ τότε

ἔλεγον

2) τῷ πρότερον] scil. ὄντι λόγῳ· mallem tamen scribere τῷ προτέρῳ.

3) Κωρυκίας γεν. Λύκωρον] In Etymolog. M. legitur Κωρυκείας et in *Steph.* Λυκωρέως.

4) Ὁμήρῳ — ἐστίν] Vid. Iliad. β. vers. 519.

ἔλεγον [5])· καὶ τοῦδε ἕνεκα Ὅμηρος πεποίηκεν [6]), ὡς ἡ τῶν Σειρήνων νῆσος ἀνάπλεως ὀςῶν εἴη, ὅτι οἱ τῆς ᾠδῆς αὐτῶν ἀκούοντες ἐπύθοντο ἄνθρωποι. τὸν δὲ ἀποθανόντα ὑπὸ τοῦ Ἀπόλλωνος ποιηταὶ μὲν δράκοντα εἶναι, καὶ ἐπὶ τῷ μαντείῳ φύλακα ὑπὸ Γῆς ταχθῆναί φασι. λέγεται δὲ καὶ, ὡς Κριοῦ δυναςεύοντος ἀνδρὸς περὶ Εὔβοιαν παῖς γένοιτο ὑβριςής· καὶ ἐσύλησε μὲν τοῦ θεοῦ τὸ ἱερὸν, ἐσύλησε δὲ καὶ οἴκους ἀνδρῶν εὐδαιμόνων. ὡς δὲ ἐπεςράτευε καὶ δεύτερον, ἐνταῦθα οἱ Δελφοὶ τὸν Ἀπόλλωνα ἱκέτευον, ἀμῦναί σφισι τὸν ἐπιόντα κίνδυνον· καὶ ἡ Φημονόη πρόμαντις τηνικαῦτα οὖσα ἐν ἑξαμέτρῳ (φασὶν) ἔχρησεν·

Ἀγχοῦ δὴ βαρὺν ἰὸν ἐπ' ἀνέρι Φοῖβος ἐφήσει
Σίντῃ Παρνησσοῖο· φόνου δὲ Κρήσιοι ἄνδρες [7])
Χεῖρας ἁγιςεύουσι· τὸ δὲ κλέος οὔ ποτ' ὀλεῖται.

CAPUT VII.

Templi Delphici spoliatores varii memorantur — de antiquissimi certaminis Pythici ratione et victoribus — tempore et ratione certaminum ab Amphictyonibus institutorum — corona laurea victoriae Pythicae praemio.

Ἔοικε δὲ ἐξ ἀρχῆς τὸ ἱερὸν τὸ ἐν Δελφοῖς ὑπὸ ἀνθρώπων ἐπιβουλεύεσθαι πλείςων ἤδη. οὗτός τε ὁ Εὐβοεὺς

5) πύθεσθαι — ἔλεγον] *Hesych.*: πύθεται, σήπεται, φθίνει, ibi v. not. Ad fabulas de *Pythone* conf. *Strab.* L. IX. pag. 647. A.

6 Ὅμηρος πεπ. etc] Vid. Odyss. μ. vers. 46.

7) Κρήσιοι ἄνδρες] *Kuhn.* ex *Homeri* Hymn. in Apollinem *Cretenses* intelligi vult, qui ducente Apolline in sinum Crissaeum profecti ab eo Delphici sacerdotes constituti sint. *Sylb.* autem Cretenses ab hoc loco alienos esse putans pro Κρήσιοι legendum esse suspicatur κρήγυοι,

Εὐβοεὺς λῃστὴς, καὶ ἔτεσιν ὕστερον τὸ ἔθνος τὸ Φλεγύων [1]), ἔτι δὲ Πύῤῥος ὁ Ἀχιλλέως ἐπεχείρησεν αὐτῷ, καὶ δυνάμεως μοῖρα τῆς Ξέρξου, καὶ οἱ χρόνον τε ἐπὶ πλεῖστον καὶ μάλιστα τοῦ θεοῦ τοῖς χρήμασιν ἐπελθόντες, οἱ ἐν Φωκεῦσι δυνασταὶ [2]), καὶ ἡ Γαλατῶν στρατεία [3]). ἔμελλε δὲ ἄρα οὐδὲ τῆς Νέρωνος ἐς πάντα ὀλιγωρίας ἀπειράτως ἕξειν· ὃς τὸν Ἀπόλλωνα πεντακοσίας θεῶν τε ἀναμὶξ ἀφείλετο καὶ ἀνθρώπων εἰκόνας χαλκᾶς.

2 Ἀρχαιότατον δὲ ἀγώνισμα γενέσθαι μνημονεύουσι, καὶ ἐφ' ᾧ πρῶτον ἆθλα ἔθεσαν, ᾆσαι ὕμνον ἐς τὸν θεόν· καὶ ᾖσε καὶ ἐνίκησεν ᾄδων Χρυσόθεμις ἐκ Κρήτης, οὗ δὴ ὁ πατὴρ λέγεται Καρμάνωρ καθῆραι Ἀπόλλωνα [4]). Χρυσοθέμιδος ὕστερον Φιλάμμωνά τε ᾠδῇ μνημονεύουσι νικῆσαι, καὶ ἐπ' ἐκείνῳ Θάμυριν τὸν Φιλάμμωνος. Ὀρφέα δὲ σεμνολογίᾳ τῇ ἐπὶ τελεταῖς καὶ ὑπὸ φρονήματος τοῦ ἄλλου, καὶ Μουσαῖον τῇ ἐς πάντα μιμήσει τοῦ Ὀρφέως, οὐκ ἐθελῆσαί φασιν αὐτοὺς ἐπὶ ἀγῶνι μουσικῆς ἐξετάζεσθαι. φασὶν δὲ Ἐλευθῆρα ἀνελέσθαι Πυθικὴν νίκην μέγα καὶ ἡδὺ φωνοῦντα, ἐπᾳδειν γε [5]) αὐτὸν οὐχ αὐτοῦ τὴν

h. e. ἀγαθοὶ, ita ut haec epiphonematis instar adjecta sint. Sed *Kuhnii* interpretationem amplectendam esse puto; ista enim *Carmanora* Cretensem tangere videntur, qui Apollinem de *Pythonis* caede purgasse ferebatur. Vid. C. 7. et L. II. C. 30. §. 3. Cod. Mosc. hic mendose exhibet δὲ ἐκ κρήτων οἱ ἄνδρ.

1) *τὸ ἔθνος τὸ Φλεγύων*] Vide supra L. IX. C. 36.

2) *οἱ — ἐν Φωκεῦσι δυνασταὶ*] Vide supra C. 2. et L. IV. C. 5. init.

3) *ἡ Γαλατῶν στρατεία*] *Sylb.* mavult στρατιά. De re ipsa v. C. 23.

4) *οὗ δὴ — Ἀπόλλωνα*] Vide L. II. C. 30. §. 3.

5) *ἐπᾳδειν γε*] *Kuhnio* bene emen-

τὴν ᾠδήν. λέγεται δὲ καὶ Ἡσίοδον ἀπελασθῆναι
τοῦ ἀγωνίσματος, ἅτε οὐ κιθαρίζειν ὁμοῦ τῇ ᾠδῇ
δεδιδαγμένον. Ὅμηρος δὲ ἀφίκετο μὲν ἐς Δελφοὺς
ἐρησόμενος, ὁπόσα καὶ ἐδεῖτο· ἔμελλε δὲ αὐτῷ καὶ
κιθαρίζειν διδαχθέντι ἀχρεῖον τὸ μάθημα ὑπὸ τῶν
ὀφθαλμῶν τῆς συμφορᾶς γενήσεσθαι. Τῆς δὲ τεσ- 3
σαρακοστῆς ὀλυμπιάδος καὶ ὀγδόης, ἣν Γλαυκίας ὁ
Κροτωνιάτης ἐνίκησε, ταύτης ἔτει τρίτῳ ἆθλα ἔθεσαν
οἱ Ἀμφικτύονες, κιθαρῳδίας μὲν, καθὰ καὶ ἐξ ἀρχῆς,
προσέθεσαν δὲ καὶ αὐλῳδίας ἀγώνισμα, καὶ αὐλῶν·
ἀνηγορεύθησαν δὲ νικῶντες Κεφαλλήν τε ὁ Λάμπου 6)
κιθαρῳδίᾳ, καὶ αὐλῳδὸς Ἀρκὰς Ἐχέμβροτος, Σακά-
δας δὲ Ἀργεῖος ἐπὶ τοῖς αὐλοῖς· ἀνείλετο δὲ ὁ Σακά-
δας οὗτος καὶ ἄλλας δύο τὰς ἐφεξῆς ταύτης Πυθιά-
δας. ἔθεσαν δὲ καὶ ἆθλα τότε ἀθληταῖς πρῶτον,
ἅ τε ἐν Ὀλυμπίᾳ, πλὴν τεθρίππου, καὶ αὐτοὶ νομο-
θετήσαντες, δολίχου καὶ διαύλου παισὶν εἶναι δρό-
μον 7). δευτέρᾳ δὲ Πυθιάδι οὐκ ἐπὶ ἄθλοις ἐκάλε-
σαν ἔτι ἀγωνίζεσθαι 8), στεφανίτην δὲ τὸν ἀγῶνα

nendante rescripsi ἐκάδειν pro ilgatis ἐπεὶ ᾄδειν. Pro γε allem δέ.

6) Κεφαλλήν τε ὁ Λάμπου] ampi fil. ex *Cephalenia* (in- a). *Amas.*: *Cephalon Lampi* , et Cod. Mosc. Κεφάλην τε Λαμπου.

7) ἔθεσαν — καὶ αὐτοὶ — ιμον] Post πρῶτον comma sui; nam verba τά τε ἐν Ὀ- ιπίᾳ non ad ἆθλα, *praemia taminis*, sed ad ipsa certamina pertinent, et sequenti- ; jungenda sunt; pro αὐτοὶ tamen mallem αὐτόν. Sic sententia ita sese habet: *tunc primum praemia proposuerunt certantibus, et Olympica certamina, quadrigis exceptis, ipsumque dolichi et diauli cursum pueris lege instituerunt.* Coronae praemio nondum instituto, χρήματα certantibus proposita fuisse, Scholia docent ad *Pindari* Pyth. in argument.

8) ἐκάλεσαν ἔτι ἀγ.] Haec dicta sunt pro ἐκάλεσαν εἰς ἀγῶνα· sed rectius forte legitur ἐπικα-

ἀπὸ τούτου κατεστήσαντο· καὶ αὐλῳδίαν τε κατέλυσαν, καταγνόντες οὐκ εἶναι τὸ ἄκουσμα εὔφημον· ἡ γὰρ αὐλῳδία μελέτη τε ἦν αὐλῶν τὰ σκυθρωπότατα [9]), καὶ ἐλεγεῖα καὶ θρῆνοι προσᾳδόμενα τοῖς αὐλοῖς. μαρτυρεῖ δέ μοι καὶ τοῦ Ἐχεμβρότου τὸ ἀνάθημα, τρίπους χαλκοῦς ἀνατεθεὶς τῷ Ἡρακλεῖ τῷ ἐν Θήβαις· ἐπίγραμμα δὲ ὁ τρίπους εἶχεν·

Ἐχέμβροτος Ἀρκὰς ἔθηκε Ἡρακλεῖ [10]) νικήσας
τόδ' ἄγαλμ' Ἀμφικτυόνων ἐν ἄθλοις, Ἕλλησι
δ' ἀείδων μέλεα καὶ ἐλέγους.

κατὰ τοῦτο μὲν τῆς αὐλῳδίας ἐπαύσθη τὸ ἀγώνισμα. προσέθεσαν δὲ καὶ ἵππων δρόμον· ἀνηγορεύθη δὲ ἐπὶ τῷ ἅρματι Κλεισθένης ὁ Σικυώνιος τυραννήσας [11]). ὀγδόῃ δὲ Πυθιάδι προσενομοθέτησαν κιθαριστὰς τοὺς ἐπὶ τῶν κρουμάτων τῶν ἀφώνων· καὶ Τεγεάτης ἐστεφανοῦτο Ἀγέλαος. τρίτῃ δὲ Πυθιάδι ἐπὶ ταῖς εἴκοσι προστιθέασιν ὁπλίτην δρόμον· καὶ ἐπ' αὐτῷ Τιμαίνετος ἐκ Φλιοῦντος ἀνείλετο τὴν δάφνην, ὀλυμπιάσιν ὕστερον πέντε ἢ Δημάρετος Ἡραιεὺς ἐνίκησεν. ὀγδόῃ δὲ ἐπὶ τεσσαράκοντα Πυθιάδι καὶ συνωρίδος εἶναι κατεστήσαντο δρόμον· καὶ Ἐξηκεστίδου Φωκέως ἐνίκησεν ἡ συνωρίς. πέμπτῃ δὲ Πυθιάδι ἀπὸ ταύτης πώλους ἔζευξαν ὑπὸ ἅρματι· καὶ παρέδραμεν Ὀρφώνδα Θηβαίου τέθριππον. παγκράτιον δ' ἐν

ἐσεκάλεσαν, uti saepius in Pausania; sic L. V. C. 8. prope finem πύκτας ἐσεκάλεσαν παῖδας, et L. VI. C. 15.

9) τὰ σκυθρωπότατα] Plenius κατὰ τὰ σκ., *moestissima ratione*.

10) ἔθηκε Ἡρακλεῖ] Cod. Mosc. ἔθ. τῷ Ἡρ., ut paulo supra. Mox ἄγαλμα positum est pro *anathemate*, tripode aeneo.

11) ὁ Σικυώνιος τυρ.] *Sylb.* conjicit Σικυῶνος vel Σικυωνίων.

ἐν παισὶ καὶ συνωρίδα τε πῶλον καὶ κέλητα [12]) πολλοῖς ἔτεσιν ὕστερον κατεδέξαντο Ἠλείων, τὸ μὲν πρώτῃ Πυθιάδι ἐπὶ ταῖς ἑξήκοντα, καὶ ὁ Λαΐδας ἐνίκα Θηβαῖος· διαλιπόντες δὲ ἀπὸ ταύτης μίαν, κέλητι ἔθεσαν δρόμον πώλῳ, ἐννάτῃ δὲ ἐπὶ ταῖς ἑξήκοντα συνωρίδι πωλικῇ· καὶ ἐπὶ μὲν τῷ πώλῳ τῷ κέλητι Λυκόρμας ἀνηγορεύθη Λαρισαῖος, Πτολεμαῖος δὲ ἐπὶ τῇ συνωρίδι Μακεδών· ἔχαιρον γὰρ δὴ Μακεδόνες οἱ ἐν Αἰγύπτῳ καλούμενοι βασιλεῖς [13]), καθάπερ γε ἦσαν. Δάφνης δὲ στέφανος ἐπὶ τῶν Πυ- 4
θίων τῇ νίκῃ κατ' ἄλλο μὲν (ἐμοὶ δοκεῖν) ἐστιν οὐδὲν, ὅτι δὲ τῆς Λάδωνος θυγατρὸς Ἀπόλλωνα ἐρασθῆναι κατέσχηκεν ἡ φήμη.

CAPUT VIII.

De Amphictyonum consessus origine et denominatione — populis ab Amphictyone in commune consilium vocatis, et de Nicopolitanis ab Augusto adjectis — XXX Amphictyonibus, qui Pausaniae tempore fuerunt — memorandis urbis Delphorum, templo Minervae Pronoeae et Massaliotarum gente — fluvio Plisto et aqua Castaliae — sacro Apollinis septo.

Καταστήσασθαι δὲ συνέδριον ἐνταῦθα Ἑλλήνων, οἱ μὲν Ἀμφικτύονα τὸν Δευκαλίωνος νομίζουσι [1]), καὶ

12) συνωρίδα τε πῶλον καὶ κέλητα etc.] *Sylb.* scribendum esse suspicatur συνωρίδα τε πώλων καὶ πῶλον κέλητα, uti verbotenus legitur supra L. V. C. 8. in fine. Paulo infra prius dicitur συνωρὶς πωλική, *pulli jugales.*

13) ἔχαιρον — βασιλεῖς] *nam Aegyptiorum reges libenter Macedones se salutari passi sunt.* Inde *Ptolemaeus* Philadelphus Μακεδὼν appellatur a *Callimacho* Hymn. in Del.

1) νομίζουσι] Cod. Mosc. ὀνομά-

ἀπὸ τούτου τοῖς συνελθοῦσιν ἐπίκλησιν Ἀμφικτύονας
γενέσθαι. Ἀνδροτίων δὲ ἐν τῇ Ἀτθίδι ἔφη συγγρα-
φῇ, ὡς τοεξαρχῆς ἀφίκοντο ἐς Δελφοὺς παρὰ τῶν
προσοικούντων συνεδρεύσοντες· καὶ ὀνομασθῆναι μὲν
Ἀμφικτύονας [2]) τοὺς συνελθόντας, ἐκνικῆσαι δὲ ἀνὰ
2 χρόνον τὸ νῦν σφισιν ὄνομα. Ὑπὸ μὲν δὴ Ἀμφικτύο-
νος αὐτοῦ φασιν ἐς συνέδριον κοινὸν τοσάδε γένη [3]) τοῦ
Ἑλληνικοῦ συναχθῆναι· Ἴωνας, Δόλοπας, Θεσσα-
λούς, Αἰνειᾶνας [4]), Μάγνητας, Μαλιέας [5]), Φθιώ-
τας, Δωριεῖς, Φωκέας, Λοκροὺς τῇ Φωκίδι ὁμόρους
ὑπὸ τῷ ὄρει τῇ Κνημῖδι. καταλαβόντων δὲ Φωκέων
τὸ ἱερόν, καὶ ὕστερον δεκάτῳ ἔτει λαβόντος πέρας τοῦ
πολέμου, μεταβολὴν καὶ τὰ Ἀμφικτυόνων ἔσχε.
Μακεδόνες μὲν γὰρ τελεῖν ἐς Ἀμφικτύονας εὕραντο [6]),
Φωκέων

ὀνομάζουσι· de qua vocum permutatione saepius jam in notis dictum est.

2) Ἀμφικτύονας] *Palmer.* Exercit. p. 434. ex *Androtionis* sententia scribendum esse conjicit Ἀφικτύονας ab ἀφικέσθαι (ὅτι ἀφίκοντο ἐς Δελφούς). At potius emendandum esse Ἀμφικτίονας, recte monet *Sylburg.*; denotare enim debet τοὺς ἀμφὶ τοὺς Δελφοὺς ἐκτισμένους, seu περιοίκους Δελφῶν, uti *Hesych.* explicat. Sic *Herodot.* L. VIII. f. 104.: τοῖς ἀμφικτίοσι πᾶσι τοῖσι ἀμφὶ ταύτης οἰκέουσι τῆς πόλιος· ubi vid. *Valkenar.* et *Wesseling.*: et Schol. ad *Thucyd.* L. III. f. 104.: περικτίονές εἰσι καὶ ἀμφικτίονες οἱ περιοικοῦντες. Conf *Timaei* Lex. Platon. et ibi *Ruhnken.* V. C.

3) τοσάδε γένη etc.] *Strab.* L. IX. p. 643. B. et *Aristid.* in orat. de falsa legat. XII. gentes in hunc Amphictyonum consessum referunt; in earum vero nominibus recensendis scriptores variant. Vid. *Aristid.*, *Suid*, *Harpocration*, *Diodor.* L. XVI. f. 29. et ibi *Wesseling.*

4) Αἰνειᾶνας] *Stephan.* et *Harpocrat.* exhibent Αἰνιᾶνες.

5) Μαλιέας] Reposui Μαλιέας pro Μαλεέας ex ipso Pausania (vide infra C. 23. et L. I. C. 23.), *Strab.*, *Stephano*, et Codice Mosc. infra hoc exhibente.

6) Μακεδόνες — εὕραντο] *Macedones locum in Amphictyonum consessu obtinuerunt.* Nam εὑρέσθαι saepius denotat *consequi*, *obtinere*, *nancisci*; vide

Φωκέων δὲ τὸ ἔθνος καὶ ἐκ τοῦ Δωρικοῦ Λακεδαιμόνιοι μετασχόντες ἐπαύσαντο Ἀμφικτυονίας· οἱ μὲν τοῦ τολμήματος ἕνεκα οἱ Φωκεῖς, οἱ δὲ συμμαχίας εὕραντο οἱ Λακεδαιμόνιοι τῆς Φωκέων ζημίαν. Βρέννου δὲ τῶν Γαλατῶν στρατὸν ἀγαγόντος ἐς Δελφοὺς, προθυμίαν ἐς τὸν πόλεμον οἱ Φωκεῖς πλείστην τοῦ Ἑλληνικοῦ παρέσχοντο· καὶ ἀπὸ τοῦ ἔργου τούτου μετασχεῖν Ἀμφικτυονίας αὖθις, καὶ ἐς τὰ ἄλλα ἐγένετο ἀξίωμα αὐτοῖς ἀνασώσασθαι τὸ ἀρχαῖον. βασιλεὺς δὲ Αὔγουστος μετεῖναι καὶ Νικοπολίταις τοῖς πρὸς τῷ Ἀκτίῳ συνεδρίου τοῦ Ἀμφικτυόνων ἠθέλησε· Μάγνητας μὲν οὖν καὶ Μαλιεῖς [7]), καὶ Αἰνειᾶνας, καὶ Φθιώτας Θεσσαλοῖς συντελεῖν· τὰς ψήφους δὲ, ὅσαι τούτων τε καὶ Δολόπων, (οὐ γὰρ ἔτι ἦν Δολόπων γένος) Νικοπολίτας φέρειν. Οἱ δὲ Ἀμφικτύονες οἱ 3
ἐπ' ἐμοῦ τριάκοντα ἀριθμῷ ἦσαν. ἐκ Νικοπόλεως μὲν καὶ Μακεδονίας τε καὶ Θεσσαλῶν, ἀπὸ ἑκάστων δύο ἀριθμῷ ἦσαν· ἐκ δὲ Βοιωτῶν (Θεσσαλίας γὰρ καὶ οὗτοι τὰ ἀρχαιότερα ᾤκησαν, καὶ Αἰολεῖς τηνικαῦτα ἐκαλοῦντο [8])) καὶ ἐκ Φωκέων τε καὶ Δελφῶν, παρὰ τούτων δύο ἑκάστων· εἷς δ' ἐκ Δωρίδος τῆς ἀρχαίας· πέμπουσι δὲ καὶ Λοκροὶ, οἵ τε καλούμενοι Ὀζόλαι καὶ οἱ πέραν Εὐβοίας, ἕνα ἑκάτεροι· καὶ Εὐβοεὺς ἐστιν εἷς καὶ εἷς Ἀθηναῖος. αἱ μὲν δὴ πόλεις Ἀθῆναι καὶ Δελφοὶ καὶ ἡ Νικόπολις, αὗται μὲν ἀπο-

vide *Herodot* L. IX. f. 6. ibique *Valkenar.*, ac *Dawes* Mifcell. Crit p. 255.

7.) Μαλιεῖς] Ex Codice Mofc. pro vulgata Μαλιεῖς.

8) Θεσσαλίας γὰρ — ἐκαλοῦντο] *Amaf.* poft Θεσσ. γὰρ legiffe videtur μοῖραν. Ad rem ipfam pertinet locus mutilus *Stephani Byz.* v. Ἀσπληδών.

ἀποστέλλουσι συνεδρεύσοντας ἐς Ἀμφικτυονίαν πᾶσαν [9]· ἀπὸ δὲ ἐθνῶν τῶν κατειλεγμένων ἑκάστῃ πόλει ἀνὰ μέρος ἐς Ἀμφικτύονας, καὶ ἐν χρόνου περιόδῳ συντελεῖν ἐστιν.

4 Ἐσελθόντι δὲ ἐς τὴν πόλιν, εἰσὶν ἐφεξῆς ναοί· καὶ ὁ μὲν πρῶτος αὐτῶν ἐρείπια ἦν· ὁ ἐπὶ τούτῳ δὲ κενὸς καὶ ἀγαλμάτων καὶ ἀνδριάντων· ὁ δὲ αὐτῶν τρίτος καὶ ὁ τέταρτος, ὁ μὲν τῶν ἐν Ῥώμῃ βασιλευσάντων εἶχεν οὐ πολλῶν τινων εἰκόνας, ὁ τέταρτος δὲ Ἀθηνᾶς καλεῖται Προνοίας [10]). τῶν δὲ ἀγαλμάτων τὸ ἐν τῷ προνάῳ, Μασσαλιωτῶν ἀνάθημα, ἐστι μεγέθει τοῦ ἔνδον ἀγάλματος μεῖζον. οἱ δὲ Μασσαλιῶται Φωκαιέων εἰσὶν ἄποικοι, τῶν ἐν Ἰωνίᾳ μοῖρα καὶ αὐτοὶ τῶν ποτε Ἅρπαγον τὸν Μῆδον φυγόντων ἐκ Φωκαίας [11]). γενόμενοι δὲ ναυσὶν ἐπικρατέστεροι Καρχηδονίων, τήν τε γῆν, ἣν ἔχουσιν, ἐκτήσαντο, καὶ ἐπὶ μέγα ἀφίκοντο εὐδαιμονίας. τῶν μὲν δὴ Μασσαλιωτῶν χαλκοῦν τὸ ἀνάθημά ἐστι. χρυσοῦ δὲ ἀσπίδα ὑπὸ Κροίσου τοῦ Λυδοῦ τῇ Ἀθηνᾷ τῇ Προνοίᾳ δοθεῖσαν, ἐλέγετο ὑπὸ τῶν Δελφῶν, ὡς Φιλόμηλος αὐτὴν ἐσύλησε. πρὸς δὲ τῷ ἱερῷ τῆς Προνοίας Φυλάκου [12]) τέμενός ἐστιν ἥρωον· καὶ ὁ Φύλακος οὗτος ὑπὸ Δελφῶν ἔχει φήμην κατὰ τὴν ἐπιστρατείαν σφίσιν ἀμῦναι τὴν Περσῶν. ἐν δὲ τοῦ γυμνασίου τῷ ὑπαίθρῳ πεφυ-

9) ἐς Ἀμφικτυονίαν πᾶσαν] Cod Mosc. dat Ἀμφικτύονας· forte a prima manu fuerit ἐς Ἀμφικτύονας πᾶσαι.

10) Ἀθηνᾶς καλ. Προνοίας] Haec et ab aliis memoratur, et veteres prudentiam consiliorum factorumque moderatricem illa designasse videntur; vid. *Lennep.* ad Phalarid. epist. pag. 142 — 49.

11) τῶν — ἐκ Φωκαίας] Vide *Herodot.* L. I. c. 163 — 165.

12) Φυλάκου] Vid. infra C. 23.

πεφυκέναι ποτὲ ἀγρίαν φασὶν ὗν, καὶ Ὀδυσσέα, ἡνίκα πρὸς τὸν Αὐτόλυκον ἀφίκετο καὶ μετὰ [13]) τοῦ Αὐτολύκου τῶν παίδων ἐθήρευε, τότε αὐτὸν τὸ τραῦμα τὸ ὑπὲρ τοῦ γόνατος ἐνταῦθα σχεῖν ὑπὸ τοῦ συός. Τραπομένῳ δὲ ἐς ἀριστερὰν ἀπὸ τοῦ γυμνασίου, καὶ ὑποκαταβάντι οὐ πλέον (ἐμοὶ δοκεῖν) ἢ τρία στάδια, ποταμός ἐστιν ὀνομαζόμενος Πλεῖστος· οὗτος ὁ Πλεῖστος ἐπὶ Κίῤῥαν τὸ ἐπίνειον Δελφῶν καὶ τὴν ταύτῃ κάτεισι θάλασσαν. ἐκ δὲ τοῦ γυμνασίου τὴν ἐς τὸ ἱερὸν ἀνιόντι, ἔστιν ἐν δεξιᾷ τῆς ὁδοῦ τὸ ὕδωρ τῆς Κασταλίας, καὶ πιεῖν ἡδύ. δοῦναι δὲ τὸ ὄνομα τῇ πηγῇ γυναῖκα λέγουσιν ἐπιχωρίαν, οἱ δὲ ἄνδρα Κασάλιον· Πανύασις [14]) δὲ ὁ Πολυάρχου πεποιηκὼς ἐς Ἡρακλέα ἔπη, θυγατέρα Ἀχελώου τὴν Κασταλίαν φησὶν εἶναι· λέγει γὰρ περὶ τοῦ Ἡρακλέους,

Παρνησσὸν νιφόεντα θοοῖς διὰ ποσσὶ περήσας,
Ἵκετο Κασταλίης Ἀχελωΐδος ἄμβροτον ὕδωρ.

ἤκουσα δὲ καὶ ἄλλο τοιόνδε· τὸ ὕδωρ τῇ Κασταλίᾳ ποταμοῦ δῶρον εἶναι τοῦ Κηφισσοῦ· τοῦτο ἐποίησε καὶ Ἀλκαῖος ἐν προοιμίῳ τῷ ἐς Ἀπόλλωνα· βεβαιοῦνται δὲ οὐχ ἥκιστα οἱ Λιλαιεῖς, οἳ ἐς τοῦ Κηφισσοῦ [15]) τὴν πηγὴν πέμματα ἐπιχώρια καὶ ἄλλα, ὁπόσα νομίζουσιν, ἀφιᾶσιν ἔν τισιν εἰρημέναις ἡμέραις, καὶ αὖθις ἐν τῇ Κασταλίᾳ φασὶν αὐτὰ ἀναφαίνεσθαι.

13) καὶ μετὰ etc.] Cum Sylburgio inserui καὶ, cum constructio prorsus turbata illud flagitaret. De Ulyssis vulnere vide Odyss. τ. vers 349., φ. vers. 220., ω. vers. 330.

14) Πανύασις etc.] Sic rescripsi pro mendose vulgato nomine Πανύασσις· vid. de eo not. ad L. IX. C. 11. Ejus pater a *Suida* quoque dicitur Πολύαρχος.

15) Κηφισσοῦ] Ex Codice Mosc. pro Κηφισοῦ.

Δελφὶς δέ τι πόλις [16]) ἄναντες διὰ πάσης παρέχεται σχῆμα· κατὰ τὰ αὐτὰ δὲ τῇ πόλει τῇ ἄλλῃ καὶ ὁ ἱερὸς περίβολος τοῦ Ἀπόλλωνος· οὗτος δὲ μεγέθει μέγας καὶ ἀνωτάτω τοῦ ἄστεός [17]) ἐστι· τέτμηνται δὲ καὶ ἔξοδοι δι᾽ αὐτοῦ συνεχεῖς.

CAPUT IX.

Donaria inprimis memoranda Delphis posita enumerantur — tauri aeneum signum et de eo narratio — Tegeatarum donaria — Lacedaemoniorum donaria — cladem Atheniensium ad Aegos potamos ducum proditione accidisse, oraculis firmatur — equi Durii signum aeneum ab Argivis dedicatum.

Ὁπόσα δὲ τῶν ἀναθημάτων εἶναί μοι λόγου μάλιστα ἐφαίνετο [1]), ποιησόμεθα αὐτῶν μνήμην. Ἀθλητὰς μὲν οὖν καὶ ὅσοι ἀγωνισταὶ μουσικῆς τῶν ἀνθρώπων τοῖς πλείοσιν ἐγένοντο μετὰ οὐδενὸς λογισμοῦ [2]), οὐ πάνυ τι ἡγοῦμαι σπουδῆς ἀξίους· ἀθλητὰς δέ, ὁπόσοι τι καὶ ὑπελείποντο ἐς δόξαν, ἐν λόγῳ σφᾶς ἐδήλωσα τῷ ἐς Ἠλείους. Φαΰλλῳ δὲ Κροτωνιάτῃ [3]) Ὀλυμπιάσι μὲν οὐκ ἔστιν αὐτῷ νίκη· τὰς δὲ Πυθοῖ πεντάθλου δύο ἀνείλετο καὶ σταδίου τὴν τρίτην· ἐναυμάχησε δὲ καὶ ἐναντία τοῦ Μήδου ναῦν τε παρασκευασά-

16) Δελφὶς δέ τι πόλις] Voces Δελφὶς et τι hic aliena esse, liquet; quare *Sylb.* bene emendat Δελφοὶ δὲ ἡ πόλις.

17) ἄστεος] Ex Cod. Mosc. pro ἄστεως.

1) λόγου μάλιστα ἐφαίνετο] Excidisse videtur ἄξια.

2) καὶ ὅσοι — λογισμοῦ] *et qui in musices certamen descenderunt, apud plerosque autem nulla existimatione fuerunt.*

3) Φαΰλλῳ δὲ Κρ. etc.] Eadem leguntur in *Herodoto* Lib. VIII. c. 47., ubi vid. *Valkenar.*

σκευασάμενος οἰκείαν, καὶ Κροτωνιατῶν ὁπόσοι ἐπεδήμουν τῇ Ἑλλάδι ἀνεβίβασε· καὶ ἔςιν ἀνδριὰς ἐν Δελφοῖς. τὰ [4]) μὲν δὴ ἐς τὸν Κροτωνιάτην οὕτως εἶχεν. Ἐσελθόντι δὲ ἐς τὸ τέμενος, χαλκοῦς ταῦρος, τέχνη μὲν Θεοπρόπου ἐςὶν Αἰγινήτου, Κορκυραίων δὲ ἀνάθημα. λέγεται δὲ, ὡς ταῦρος ἐν τῇ Κορκύρᾳ καταλιπὼν τὰς ἄλλας βοῦς καὶ ἀπὸ τῆς νομῆς κατερχόμενος, ἐμυκᾶτο ἐπὶ θαλάσσῃ· γινομένου δὲ ἐπὶ ἡμέρᾳ πάσῃ τοῦ αὐτοῦ, κάτεισιν ἐπὶ θάλασσαν ὁ βουκόλος, καὶ εἶδεν ἰχθύων τῶν θύννων [5]) ἀτέκμαρτόν τι ἀριθμῷ πλῆθος. καὶ ὁ μὲν δῆλα τοῖς ἐν τῇ πόλει Κορκυραίοις ἐποίησεν· οἱ δὲ (ἑλεῖν γὰρ τοὺς θύννους προαιρούμενοι, τηνάλλως [6]) ταλαιπωρίαν εἶχον) θεωροὺς ἀποςέλλουσιν ἐς Δελφούς· καὶ οὕτω Ποσειδῶνί τε ἐκεῖνον θύουσι τὸν ταῦρον, καὶ αὐτίκα μετὰ τὴν θυσίαν αἱροῦσι τοὺς ἰχθῦς· καί σφισι τὸ ἀνάθημα ἐν Ὀλυμπίᾳ τε καὶ ἐν Δελφοῖς ἐςιν ἡ δεκάτη τῆς ἄγρας.
Ἐφεξῆς δὲ Τεγεατῶν ἀναθήματα ἀπὸ Λακεδαιμονίων, 3
Ἀπόλλων τέ ἐςι καὶ Νίκη [7]), καὶ οἱ ἐπιχώριοι τῶν ἡρώων, Καλλιςώ τε ἡ Λυκάονος, καὶ Ἀρκὰς ὁ ἐπώνυμος τῆς γῆς, καὶ οἱ τοῦ Ἀρκάδος παῖδες, Ἔλατος, καὶ Ἀφείδας, καὶ Ἀζάν· ἐπὶ δὲ αὐτοῖς Τρίφυλος· τούτῳ δὲ ἦν οὐκ Ἐρατὼ Τριφύλῳ μήτηρ, ἀλλὰ Λαοδάμεια ἡ Ἀμύκλα τοῦ ἐν Λακεδαίμονι βασιλεύσαντος· ἀνάκειται δὲ καὶ Ἔρασος Τριφύλου παῖς. οἱ

δὲ

4) καὶ — ἐν Δελφοῖς. τὰ etc.] Perperam vulgatum fuit καὶ — ἐν Δελφοῖς, τόν. Pro τὸν, quod locum habere nequibat, cum *Sylb.* reposui τά. Deesse tamen videtur αὐτοῦ, ita ut genuina lectio fuerit: καὶ — ἐν Δελφοῖς αὐτοῦ. τὰ etc.

5) τῶν θύννων] De *thynnis* vid. *Beckmann.* V.C. ad *Aristot.* Mirab. Auscult. p. 307.

6) τηνάλλως] *Suid.*: τηνάλλως, μάτην etc, ubi exemplis hic significatus firmatur.

7) καὶ Νίκη] Cod. Mosc. καὶ ἡ Νίκη.

δὲ εἰργασμένοι τὰ ἀγάλματα, Παυσανίας ἐστὶν Ἀπολλωνιάτης, οὗτος μὲν τόν τε Ἀπόλλωνα καὶ Καλλιστὼ, τὴν δὲ Νίκην καὶ τοῦ Ἀρκάδος εἰκόνα Σικυώνιος Δαίδαλος· Ἀντιφάνης δὲ Ἀργεῖος, καὶ Σαμόλας [8]) Ἀρκὰς, οὗτος μὲν τὸν Τρίφυλον καὶ Ἀζᾶνα, Ἔλατον δὲ καὶ Ἀφείδαντά τε καὶ Ἔρασον Ἀργεῖος. ταῦτα μὲν δὴ οἱ Τεγεᾶται ἔπεμψαν ἐς Δελφοὺς, Λακεδαιμονίους, ὅτε ἐπὶ σφᾶς ἐστρατεύσαντο, αἰχμαλώτους ἑλόντες.
4 Λακεδαιμονίων δὲ ἀπαντικρὺ τούτων ἀναθήματά ἐστιν ἀπ' Ἀθηναίων, Διόσκουροι, καὶ Ζεὺς, καὶ Ἀπόλλων τε καὶ Ἄρτεμις· ἐπὶ δὲ αὐτοῖς Ποσειδῶν τε καὶ Λύσανδρος ὁ Ἀριστοκρίτου στεφανούμενος ὑπὸ τοῦ Ποσειδῶνος· Ἄβας τε, ὃς τῷ Λυσάνδρῳ τότε ἐμαντεύετο, καὶ Ἕρμων ὁ τὴν ναῦν τὴν Λυσάνδρου τὴν στρατηγίδα κυβερνῶν. τοῦτον μὲν δὴ τὸν Ἕρμωνα Θεόκοσμος ποιήσειν ἔμελλεν [9]) ὁ Μεγαρεὺς, ἅτε ὑπὸ τῶν Μεγαρέων ἐγγραφέντα ἐς τὴν πολιτείαν· οἱ δὲ Διόσκουροι Ἀντιφάνους εἰσὶν Ἀργείου, καὶ ὁ μάντις τέχνη Πίσωνος [10]) ἐκ Καλαυρείας τῆς Τροιζηνίων· Ἀθηνόδωρος δὲ καὶ Δαμίας [11]), ὁ μὲν τὴν Ἄρτεμίν τε καὶ Ποσειδῶνα εἰργάσατο, ἔτι δὲ τὸν Λύσανδρον· Ἀθηνόδωρος δὲ τὸν Ἀπόλλωνα ἐποίησε καὶ τὸν Δία· οὗτοι δὲ Ἀρκάδες εἰσὶν ἐκ Κλείτορος. ἀνά-

8) Σαμόλας] Cod. Mosc. Σακύλας

9) ποιήσειν ἔμελλεν] Pro ἐποίησε hoc nimis insolenter dictum esset. Interpretandum potius: *hujus Hermonis signum a Theocosmo Megarense faciendum fuit, quippe* etc. Nam μέλλειν interdum non *futurum*, sed *necessariam quandam rationem* denotare videtur.

10) Πίσωνος] Sic pro vulgato Παίσωνος non dubitavi rescribere ex Cod. Mosc. et Pauſ. L. VI. C. 3. §. 2.

11) Δαμίας] Cod. Mosc. Δαμέας, quod nomen artificis Crotoniatae supra fuit L. VI. C. 14.

ἀνάκεινται δὲ καὶ ὄπισθεν τῶν κατειλεγμένων, ὅσοι συγκατειργάσαντο τῷ Λυσάνδρῳ τὰ ἐν Αἰγὸς ποταμοῖς, ἢ αὐτῶν Σπαρτιατῶν, ἢ ἀπὸ τῶν συμμαχησάντων· εἰσὶ δὲ οἵδε, Ἀρακὸς μὲν καὶ Ἐριάνθης, ὁ μὲν αὐτῶν ἐκ Λακεδαίμονος, ὁ δὲ Ἐριάνθης Βοιώτιος· * ὑπὲρ τοῦ Μίμαντος [12]), ἐντεῦθεν μὲν Ἀστυκράτης· Χῖοι δὲ Κηφισοκλῆς, καὶ Ἑρμόφαντός τε, καὶ Ἱκέσιος· Τίμαρχος δὲ καὶ Διαγόρας Ῥόδιοι· Κνίδιος δὲ Θεόδαμος· ἐκ δὲ Ἐφέσου Κιμμέριος καὶ Μιλήσιος [13]) Αἰαντίδης. τούτους μὲν δὴ ἐποίησε Τίσανδρος, τοὺς δὲ ἐφεξῆς Ἄλυπος Σικυώνιος, Θεόπομπον Μίδειον [14]), καὶ Κλεομήδην Σάμιον, καὶ ἐξ Εὐβοίας Ἀριστοκλέα Καρύστιον, καὶ Αὐτόνομον Ἐρετριέα, καὶ Ἀριστόφαντον Κορίνθιον, καὶ Ἀπολλόδωρον Τροιζήνιον, καὶ ἐξ Ἐπιδαύρου Δίωνα τῆς ἐν τῇ Ἀργολίδι. ἐχόμενοι δὲ τούτων Ἀξιόνικός ἐστιν Ἀχαιὸς ἐκ Πελλήνης, ἐκ δὲ Ἑρμιόνος [15]) Θεάρης, καὶ Φωκεύς τε Πυρίας, καὶ Κόνων Μεγαρεὺς, καὶ Ἀγιμένης [16]) Σικυώνιος· ἐκ δὲ Ἀμβρακίας καὶ Κορίνθου τε καὶ Λευκάδος Τηλεκράτης, καὶ Πυθόδοτος Κορίνθιος, καὶ Ἀμβρακιώτης Εὐαντίδας· τελευτᾷ δὲ Ἐπικυρίδας καὶ Ἐτεόνικος οἱ Λακεδαιμόνιοι [17])· Πατροκλέους δὲ καὶ Κανάχου Φασὶν

12) * ὑπὲρ τοῦ Μίμαντος] Ante haec verba lacunam esse, satis liquet. *Sylb.* locum ita restituendum putat: ἐκ δὲ τῶν ὑπὲρ τ. Μίμ., et *Kuhn.*: ἐξ Ἐρυθρῶν τῶν ὑπὲρ τοῦ Μίμ. Conf. *Strab.* L. XIV. p. 954. C.

13) Κιμμ. καὶ Μιλήσιος] Inserui καὶ ex Codice Mosc.

14) Θεόπ. Μίδειον] Ex *Midea* urbe, cujus tamen civis *Stephano* dicitur Μιδεάτης vel Μιδιαῖος.

15) ἐκ δὲ Ἑρμιόνος] Scribendum esse Ἑρμιόνης, recte monet *Kuhn.* Vide L. II. C. 34. §. 5.

16) Ἀγιμένης] Cod. Mosc. Ἀγαμένης, et mox Τηλικράτης pro Τηλεκράτης.

17) τελευτᾷ δὲ — Ἐτεόνικος οἱ Λακεδαιμόνιοι] Cod. Mosc. Ἀγεόνικος. Pro τελευτᾷ *Kuhn.* mavult τελευταῖοι δέ.

5 σιν ἔργα. Τὴν δὲ πληγὴν Ἀθηναῖοι τὴν ἐν Αἰγὸς ποταμοῖς οὐ μετὰ τοῦ δικαίου συμβῆναί σφισιν ὁμολογοῦσι· προδοθῆναι γὰρ ἐπὶ χρήμασιν ὑπὸ τῶν στρατηγησάντων· Τυδέα δὲ εἶναι καὶ Ἀδείμαντον, οἳ τὰ δῶρα ἐδέξαντο παρὰ Λυσάνδρου· καὶ ἐς ἀπόδειξιν τοῦ λόγου Σιβύλλης παρέχονται τῶν χρησμῶν [18])·

Καὶ τότ' Ἀθηναίοισι βαρύστονα κήδεα θήσει
Ζεὺς ὑψιβρεμέτης, οὗπερ κράτος ἐστὶ μέγιστον·
Νηυσὶ φέρει πολέμοιο μάχην καὶ δηϊοτῆτα,
Ὀλλυμέναις δολεροῖσι τρόποις κακότητι νομήων.

τὰ δὲ ἕτερα ἐκ Μουσαίου χρησμῶν μνημονεύουσι·

Καὶ γὰρ Ἀθηναίοισιν ἐπέρχεται ἄγριος ὄμβρος
Ἡγεμόνων κακότητι· παραίφασις δέ τις ἔσται,
Ἧι γ' ἅλις ἡμύσουσι πόλιν [19]), τίσουσι δὲ ποινήν.

6 ταῦτα μὲν δὴ ἐπὶ τοσοῦτον εἰρήσθω. Τὸν δὲ ὑπὲρ τῆς καλουμένης Θυρέας Λακεδαιμονίων ἀγῶνα καὶ Ἀργείων [20]), Σιβύλλα μὲν καὶ τοῦτον προεθέσπισεν, ὡς συμβήσοιτο ἐξίσου ταῖς πόλεσιν. Ἀργεῖοι δὲ ἀξιοῦντες ἐσχηκέναι πλέον ἐν τῷ ἔργῳ, χαλκοῦν τινα ἵππον [21]) τὸν Δούριον δῆθεν ἀπέστειλαν ἐς Δελφούς· τὸ δὲ ἔργον Ἀντιφάνους ἐστὶν Ἀργείου.

18) παρέχονται τῶν χρησμῶν] Scil. τινάς· vel scribendum sit παρέχονται τάδε τῶν χρ.

19) Ἧι γ' ἅλις ἡμύσουσι πόλιν] *qua urbem quidem sat inclinabunt*, h. e evertent. V. de voce ἠμύειν *Homer*. Il. β. vers. 384. et ibi *Eustath.*, nec non not. ad *Hesych.* h. v. At Cod. Mosc. veriorem mihi servasse videtur lectionem, exhibens Ἧι τ' οὐλήσουσι μὲν πόλιν, *qua perdent* (evertent) *quidem urbem*. De οὔλομαι, οὐλάω vid. not. ad *Hesych.* v. οὔλαφος.

20) Τὸν δὲ — Ἀργείων] Vide L. III. C. 7. §. 5., et de scriptura vocis Θυρέα not. 10. ad L. II. C. 29.

21) τινα ἵππον] In Cod. Mosc. τινα abest.

CAPUT

CAPUT X.

Signa ex decima Marathoniae pugnae dedicata — donaria Argivorum — Tarentinorum donaria et de urbe Tarento ex oraculo condita narratio — de Tarante.

Τῷ βάθρῳ δὲ τῷ ὑπὸ τὸν ἵππον τὸν Δούριον δὴ ἐπίγραμμα μέν ἐστιν, ἀπὸ δεκάτης τοῦ Μαραθωνίου ἔργου τεθῆναι τὰς εἰκόνας· εἰσὶ δὲ Ἀθηνᾶ τε καὶ Ἀπόλλων, καὶ ἀνὴρ τῶν στρατηγησάντων Μιλτιάδης· ἐκ δὲ τῶν ἡρώων καλουμένων Ἐρεχθεύς, καὶ Κέκροψ, καὶ Πανδίων, καὶ Κελεός [1]) τε, καὶ Ἀντίοχος ὁ ἐκ Μιδείας Ἡρακλεῖ γενόμενος τῆς Φύλαντος· ἔτι δὲ Αἰγεύς τε καὶ παίδων τῶν Θησέως Ἀκάμας· οὗτοι μὲν καὶ φυλαῖς Ἀθήνησιν ὀνόματα κατὰ μάντευμα ἔδοσαν τὸ ἐκ Δελφῶν. ὁ δὲ Μελάνθου Κόδρος, καὶ Θησεύς, καὶ Φολεύς ἐστιν· οὗτοι δὲ οὐκέτι τῶν ἐπωνύμων εἰσί. τοὺς μὲν δὴ κατειλεγμένους Φειδίας ἐποίησε, καὶ ἀληθεῖ λόγῳ δεκάτη καὶ οὗτοι τῆς μάχης εἰσί. Ἀντίγονον δὲ, καὶ τὸν παῖδα Δημήτριον, καὶ Πτολεμαῖον τὸν Αἰγύπτιον χρόνῳ ὕστερον ἀπέστειλαν ἐς Δελφούς· τὸν μὲν Αἰγύπτιον καὶ εὐνοίᾳ τινὶ ἐς αὐτὸν, τοὺς δὲ Μακεδόνας τῷ ἐς αὐτοὺς δέει.
Πλησίον δὲ τοῦ ἵππου καὶ ἄλλα ἀναθήματά ἐστιν 2
Ἀργείων, οἱ ἡγεμόνες τῶν ἐς Θήβας ὁμοῦ Πολυνείκει στρατευσάντων, Ἄδραστός τε ὁ Ταλαοῦ, καὶ Τυδεὺς Οἰνέως· καὶ οἱ ἀπόγονοι Προίτου, καὶ Καπανεὺς [2]) Ἱππόνου,

1) Κελεός] *Palmer.* Exercit. p. 435. scribendum conjicit Λέων, quod inter *Eponymos* (vid. L. 1. C. 5. init.), qui hic memoratur, non fuerit *Celeus*.

2) καὶ Καπανεὺς] *Palmer.* l. c et *Kuhn.* καὶ ut otiosum delendum censent, quod Capaneus et Eteoclus Proeti ἀπόγονοι fuerint.

Ἱππόνου, καὶ Ἐτέοκλος ὁ Ἴφιος, Πολυνείκης τε καὶ Ἱππομέδων ἀδελφῆς Ἀδράστου παῖς [3])· Ἀμφιαράου δὲ καὶ ἅρμα ἐγγὺς πεποίηται, καὶ ἐφεστηκὼς Βάτων ἐπὶ τῷ ἅρματι, ἡνίοχός τε τῶν ἵππων, καὶ τῷ Ἀμφιαράῳ καὶ ἄλλως προσήκων κατὰ οἰκειότητα· τελευταῖος δὲ Ἀλιθέρσης [4]) ἐστὶν αὐτῶν. οὗτοι μὲν δὴ Ὑπατοδώρου καὶ Ἀριστογείτονός εἰσιν ἔργα, καὶ ἐποίησαν σφᾶς, ὡς αὐτοὶ Ἀργεῖοι λέγουσιν, ἀπὸ τῆς νίκης, ἥντινα ἐν Οἰνόῃ τῇ Ἀργείᾳ αὐτοί τε καὶ Ἀθηναίων ἐπίκουροι Λακεδαιμονίους ἐνίκησαν. ἀπὸ δὲ τοῦ αὐτοῦ (ἐμοὶ δοκεῖν) ἔργου καὶ τοὺς Ἐπιγόνους ὑπὸ Ἑλλήνων καλουμένους [5]) ἀνέθεσαν οἱ Ἀργεῖοι. κεῖνται γὰρ δὴ εἰκόνες καὶ τούτων, Σθένελος καὶ Ἀλκμαίων, κατὰ ἡλικίαν (ἐμοὶ δοκεῖν) πρὸ Ἀμφιλόχου τετιμημένος· ἐπὶ δὲ αὐτοῖς Πρόμαχος, καὶ Θέρσανδρος, καὶ Αἰγιαλεύς τε, καὶ Διομήδης· ἐν μέσῳ δὲ Διομήδους καὶ τοῦ Αἰγιαλέως ἐστὶν Εὐρύαλος· ἀπαντικρὺ δὲ αὐτῶν ἀνδριάντες τέ εἰσιν ἄλλοι· τούτους δὲ ἀνέθεσαν οἱ Ἀργεῖοι, τοῦ οἰκισμοῦ τοῦ Μεσσηνίων Θηβαίοις καὶ Ἐπαμινώνδᾳ μετασχόντες [6]). ἡρώων δέ εἰσιν αἱ εἰκόνες, Δαναὸς μὲν βασιλέων ἰσχύσας ἐν τῷ Ἄργει μέγιστον· Ὑπερμνήστρα δὲ, ἅτε καθαρὰ

3) Ἱππομέδων — παῖς] Varie memoratur *Hippomedontis* pater. V. *Heyne* V. C. ad Apollodor. p. 612.

4) Ἀλιθέρσης] Cod. Moſc. Ἀλιθέργης· ſed ſupra L. VII. C. 4. etiam Ἀλιθέρσης legitur.

5) Ἐπιγόνους ὑπὸ Ἑλλήνων καλουμένους] De *Epigonis* vid. *Heyne* V. C. ad Apollodor. pag. 638. 642. et conf. Pauſ. L. II. C. 20. §. 4. Pro ἀλλήλων, quod hic prorſus alieno loco fuit, repoſui Ἑλλήνων· conf. not. 10. ad L. IV. C. 10. et not. 17. ad L. V. C. 4.

6) τοῦ οἰκ. τοῦ Μεσσηνίων — μετασχόντες] Reſcripſi ex Cod. Moſc. Μεσσηνίων pro male vulgato Μεσσηνῶν. Pro παρασχόντες non haeſitavi cum *Kuhnio* reponere μετασχόντες, conſtructionis ratione et ſententia ita flagitante.

θαρὰ χεῖρας μόνη τῶν ἀδελφῶν· παρὰ δὲ αὐτὴν καὶ ὁ Λυγκεύς, καὶ ἅπαν τὸ ἐφεξῆς αὐτῶν γένος τὸ ἐς Ἡρακλέα τε καὶ ἔτι πρότερον καθῆκον ἐς Περσέα.
Ταραντίνων δὲ οἱ ἵπποι οἱ χαλκοῖ καὶ αἰχμάλωτοι 3
γυναῖκες ἀπὸ Μεσαπίων εἰσὶν, ὁμόρων τῇ Ταραντίνων βαρβάρων, Ἀγελάδα δὲ ἔργα τοῦ Ἀργείου. Τάραντα δὲ ἀπῴκισαν μὲν Λακεδαιμόνιοι· οἰκιστὴς δὲ ἐγένετο Σπαρτιάτης Φάλανθος. στελλομένῳ δὲ ἐς ἀποικίαν τῷ Φαλάνθῳ λόγιον ἦλθεν ἐκ Δελφῶν, ὑετοῦ αὐτὸν αἰσθόμενον [7]) ὑπὸ αἴθρᾳ, τηνικαῦτα καὶ χώραν κτήσασθαι καὶ πόλιν. τὸ μὲν δὴ παραυτίκα οὔτε ἰδίᾳ τὸ μάντευμα ἐπισκεψάμενος, οὔτε πρός τῶν ἐξηγητῶν τινα ἀνακοινώσας, κατέσχε ταῖς ναυσὶν ἐς Ἰταλίαν. ὡς δέ οἱ νικῶντι τοὺς βαρβάρους οὐκ ἐγίνετο οὔτε τινὰ ἑλεῖν τῶν πόλεων, οὔτε ἐπικρατῆσαι χώρας, ἐς ἀνάμνησιν ἀφικνεῖτο τοῦ χρησμοῦ [8]), καὶ ἀδύνατα ἐνόμιζέν οἱ τὸν θεὸν χρῆσαι, μὴ γὰρ ἄν ποτε ἐν καθαρῷ καὶ αἰθρίῳ τῷ ἀέρι ὑσθῆναι. καὶ αὐτὸν ἡ γυνὴ ἀθύμως ἔχοντα (ἠκολουθήκει γὰρ οἴκοθεν) τά τε ἄλλα ἐφιλοφρονεῖτο, καὶ ἐς τὰ γόνατα ἐσθεμένη τὰ αὐτῆς τοῦ ἀνδρὸς τὴν κεφαλὴν, ἐξέλεγε τοὺς φθεῖρας· καί πως ὑπὸ εὐνοίας δακρῦσαι παρίσταται τῇ γυναικὶ, ὁρώσῃ τοῦ ἀνδρὸς ἐς οὐδὲν προχωροῦντα τὰ πράγματα· προσέχει [9]) δὲ ἀφειδέστερον τῶν δακρύων, καὶ (ἔβρεχε γὰρ τοῦ Φαλάνθου τὴν κεφαλὴν) συνίησί τε τῆς μαντείας (ὄνομα γὰρ δὴ ἦν Αἴθρα τῇ γυναικὶ) καὶ οὕτω τῇ ἐπιούσῃ νυκτὶ Τάραντα

7) ὑετοῦ αὐτὸν αἰσθ.] Inserui αὐτὸν ex Codice Mosc.

8) τοῦ χρησμοῦ] Reddidi τοῦ ex Cod. Mosc.

9) προσέχει] *Kuhn.* non temere mavult προέχει, *profudit.*

τα τῶν βαρβάρων εἷλε μεγίστην καὶ εὐδαιμονεστάτην
4 τῶν ἐπὶ θαλάσσῃ πόλεων. Τάραντα δὲ τὸν ἥρω [10])
Ποσειδῶνός φασι καὶ ἐπιχωρίας Νύμφης παῖδα εἶναι·
ἀπὸ δὲ τοῦ ἥρω τεθῆναι τὰ ὀνόματα τῇ πόλει τε καὶ
τῷ ποταμῷ· καλεῖται γὰρ δὴ Τάρας κατὰ τὰ αὐτὰ
τῇ πόλει καὶ ὁ ποταμός.

CAPUT XI.

De Sicyoniorum thesauro Delphis et Cnidiorum donariis — Siphniorum thesauro — de Liparaeis — Thebanorum, Atheniensium et Potidaeatarum thesauris — porticu ab Atheniensibus exstructa et aliis donariis.

Πλησίον δὲ τοῦ ἀναθήματος τοῦ Ταραντίνων Σικυωνίων ἐστὶ θησαυρός· χρήματα δὲ οὔτ' ἐνταῦθα ἤδη
ἦσαν, οὔτε ἐν ἄλλῳ τῶν θησαυρῶν. Κνίδιοι δὲ ἐκόμισαν ἀγάλματα ἐς Δελφούς, Τριόπαν οἰκιστὴν τῆς
Κνίδου παρεστῶτα ἵππῳ, καὶ Λητώ, καὶ Ἀπόλλωνά
τε καὶ Ἄρτεμιν ἐφιέντας [1]) τῶν βελῶν ἐπὶ Τιτυόν· τὰ
δὲ [2]) καὶ τετρωμένος ἐστὶν ἤδη τὸ σῶμα. ταῦτα
2 ἕστηκε παρὰ τὸν Σικυωνίων θησαυρόν. Ἐποιήθη δὲ
καὶ ὑπὸ Σιφνίων ἐπὶ αἰτίᾳ τοιᾷδε θησαυρός. Σιφνίων
ἡ νῆσος [3]) χρυσοῦ μέταλλα ἤνεγκε, καὶ αὐτοὺς τῶν
προσ-

10) τὸν ἥρω] Cod. Mosc. τὸν ἥρωα, et infra pro τοῦ ἥρω dat τοῦ ἥρωος· utraque scilicet declinationis forma est obvia.

1) ἐφιέντας] Cod. Mosc. ἀφιέντας.

2) τὰ δὲ etc.] Plenius κατὰ τάδε τὰ βέλη, *quibus sagittis jam vulneratum est corpus.* Sed *Sylb.* mavult scribere ὁ δὲ etc.

3) Σιφνίων ἡ νῆσος etc.] Cod. Mosc. Σιφνίοις. Rem firmat *Herodot.* L. III. c. 57., ubi vid. *Wesseling.*, et *Suid.* v. Σίφνιοι.

προσιόντων ἐκέλευσεν ὁ θεὸς ἀποφέρειν δεκάτην ἐς
Δελφούς· οἱ δὲ τὸν θησαυρὸν ᾠκοδομήσαντο, καὶ
ἀπέφερον τὴν δεκάτην. ὡς δὲ ὑπὸ ἀπληστίας ἐξέλιπον
τὴν φορὰν [4]), ἐπικλύσασα ἡ θάλασσα ἀφανῆ τὰ μέ-
ταλλά σφίσιν ἐποίησεν. Ἀνέθεσαν δὲ καὶ ἀνδριάν- 3
τας Λιπαραῖοι, ναυμαχίᾳ κρατήσαντες Τυῤῥηνῶν.
οἱ δὲ Λιπαραῖοι οὗτοι Κνιδίων μὲν ἦσαν ἄποικοι, τῆς
δὲ ἀποικίας ἡγεμόνα γενέσθαι φασὶν ἄνδρα Κνίδιον·
ὄνομα δὲ εἶναί οἱ Πένταθλον Ἀντίοχος ὁ Ξενοφάνους
Συρακούσιος ἐν τῇ Σικελιώτιδι συγγραφῇ [5]) φησι.
λεγει δὲ καὶ, ὡς ἐπὶ Παχύνῳ τῇ ἄκρᾳ τῇ ἐν Σικελίᾳ
κτίσαντες πόλιν, αὐτοὶ μὲν ἐκπίπτουσιν ὑπὸ Ἐλύμων
καὶ Φοινίκων πολέμῳ πιεσθέντες· τὰς νήσους δὲ
ἔσχον ἐρήμους ἔτι ἢ ἀναστήσαντες [6]) τοὺς ἐνοικοῦντας·
ἃς καὶ κατὰ τὰ ἔπη τὰ Ὁμήρεια [7]) Αἰόλου καὶ ἐς
ἡμᾶς ἔτι ὀνομάζουσι. τούτων Λιπάραν μὲν, κτίσαν-
τες [8]) πόλιν ἐνταῦθα, οἰκοῦσιν· Ἱέραν δὲ καὶ Στρογ-
γύλην καὶ Διδύμας [9]) γεωργοῦσι, διαβαίνοντες ναυ-
σὶν ἐς αὐτάς. ἐν δὲ τῇ Στρογγύλῃ καὶ πῦρ δηλόν
ἐστιν ἀνιὸν ἐκ τῆς γῆς· καὶ ἐν Ἱέρᾳ δὲ πῦρ τε αὐτόμα-

M 2 τον

4) ἐξέλιπον τὴν φορὰν] *Amas*. mendosam lectionem ἐξ. τ. χώραν secutus esse videtur, interpretatus: *ab ea regione desciverunt*. Suidas enim, qui v. Σίφνιοι eadem prolixius enarrat, vulgatam firmat iisdem fere verbis usus: ἐπεὶ δὲ τὴν φορὰν τὴν τῆς ἀπαρχῆς ἐξέλιπον etc.

5) Ἀντίοχος — συγγραφῇ] Vid. de hoc scriptore *Wesseling.* ad *Diodor*. L. XII. f. 71. in fine.

6) ἢ ἀναστήσαντες] Reposui ἢ pro male vulgato εἰ, *Kuhnio* recte ita emendante: *insulas occuparunt vel desertas, vel incolis inde ejectis*.

7) ἔπη τὰ Ὁμήρεια] Vid. Odyss. κ. init.

8) κτίσαντες] *Amas*., qui interpretatur *munissent*, legisse videtur τειχίσαντες.

9) Διδύμας] *Thucydid*. Lib. III. f. 88., quem *Pausan*. hic sequitur, exhibet Διδύμην, uti etiam *Strabo* et *Steph. Byz.*

τον ἐπὶ ἄκρας ἀνακαίεται τῆς νήσου [10]), καὶ ἐπὶ θα-
λάσσῃ λουτρά ἐστιν ἐπιτήδεια· δέξεταί [11]) σε ἠπίως
τὸ ὕδωρ, ἐπεὶ ἄλλως γε χαλεπὸν ὑπὸ ζεστότητός ἐστιν
4 ἐμβαίνεσθαι. Οἱ δὲ θησαυροὶ Θηβαίων ἀπὸ ἔργου-
τῶν ἐς πόλεμον, καὶ Ἀθηναίων εἰσὶν ὡσαύτως· Κνι-
δίους δὲ οὐκ οἶδα, εἰ ἐπὶ νίκῃ τινὶ, ἢ ἐς ἐπίδειξιν εὐδαι-
μονίας ᾠκοδομήσαντο· ἐπεὶ Θηβαίοις γε ἀπὸ τοῦ
ἔργου τοῦ ἐν Λεύκτροις, καὶ Ἀθηναίοις ἀπὸ τῶν ἐς
Μαραθῶνα ἀποβάντων ὁμοῦ διὰ τάδε εἰσὶν οἱ θησαυ-
ροί. Κλεωναῖοι δὲ ἐπιέσθησαν μὲν κατὰ τὸ αὐτὸ
Ἀθηναίοις ὑπὸ νόσου τῆς λοιμώδους· κατὰ δὲ μάν-
τευμα ἐκ Δελφῶν ἔθυσαν τράγον ἀνίσχοντι ἔτι τῷ
ἡλίῳ, καὶ (εὕραντο γὰρ λύσιν τοῦ κακοῦ) τράγον χαλ-
κοῦν ἀποπέμπουσι τῷ Ἀπόλλωνι. Ποτιδαιατῶν δὲ
τῶν ἐν Θράκῃ καὶ Συρακουσίων, τῶν μέν ἐστιν ὁ θησαυ-
ρὸς ἀπὸ τοῦ Ἀττικοῦ τοῦ μεγάλου πταίσματος [12])·
Ποτιδαιάται δὲ εὐσεβείας τῆς ἐς τὸν θεὸν ἐποίησαν.
5 Ὠικοδόμησαν δὲ καὶ Ἀθηναῖοι στοὰν ἀπὸ χρημάτων,
ἃ ἐν τῷ πολέμῳ σφίσιν ἐγένετο ἀπό τε Πελοποννη-
σίων, καὶ ὅσοι Πελοποννησίοις ἦσαν τοῦ Ἑλληνικοῦ
σύμμα-

10) ἐν δὲ τῇ Στρογγύλῃ — νήσου] Vide Schol. ad *Apollon. Rhod.* L. IV. verſ. 761.

11) λουτρά ἐστιν ἐπιτήδεια· δέξεταί etc.] Ex Codice Moſc. reſcripſi δέξεται pro vulgata δέξαιτο. Nihilominus locum paulo luxatum eſſe, nemo in dubium vocare auſit. *Kuhn.* ante δέξεται aliquid deeſſe putat. Mihi nihil excidiſſe, ſed vox ἐπιτήδεια corrupta eſſe videtur; quare aliter interpungendum et ita emendandum eſſe judico: — λουτρά ἐστιν· ἐπὶ τῇ δείλῃ δέξεται etc., *tempore pomeridiano temperatior lavantes excipit aqua* etc. De ſignificatu vocis δείλη vid. *Kuhn.* ad Polluc. Onomaſt. I. ſ. 68. Paulo infra pro ἀπὸ ἔργου τῶν forte praeſtet ſcribere ἀπὸ ἔργων τῶν.

12) ἀπὸ τοῦ Ἀττικοῦ τοῦ μεγ. πταίσμ.] Vide *Thucydid.* L. VII. ſ. 50 — 56. A praepoſitione ἀπὸ ſequens quoque genitivus εὐσεβείας pendere videtur.

σύμμαχοι. ἀνάκειται δὲ καὶ πλοίων τὰ ἄκρα κοσμήματα καὶ ἀσπίδες χαλκαῖ· τὸ δὲ ἐπίγραμμα τὸ ἐπ' αὐτοῖς ἀριθμεῖ [13]) τὰς πόλεις, ἀφ' ὧν Ἀθηναῖοι τὰ ἀκροθίνια ἀπέστειλαν, τήν τε Ἠλείων καὶ Λακεδαιμονίων, Σικυῶνά τε καὶ Μέγαρα, καὶ Πελληνέας Ἀχαιῶν, Ἀμβρακίαν τε καὶ Λευκάδα, καὶ αὐτὴν Κόρινθον. γενέσθαι δὲ ἀπὸ τῶν ναυμαχιῶν τούτων καὶ θυσίαν Θησεῖ, καὶ τῷ Ποσειδῶνι ἐπὶ τῷ ὀνομαζομένῳ Ῥίῳ καί μοι φαίνεται [14]). τὸ ἐπίγραμμα ἐς Φορμίωνα τὸν Ἀσωπίχου ἐστὶ καὶ ἐς τοῦ Φορμίωνος τὰ ἔργα [15]).

13) ἀριθμεῖ] Cod. Mosc. ἀριθμεῖται.

14) γενέσθαι — ἐπὶ τῷ ὀνομαζομένῳ Ῥίῳ καί μοι φαίνεται] Vulgata ita se habent: γ. — ἐπὶ τῷ ὀν. Ὠρίῳ. Καί μοι φαίνεται etc. Primum interpunctionem emendavi, cum infinit. γενέσθαι a φαίνεται regi debeat, nec haec vox subsequentium constructioni conveniat. Dein confidenter reposui Ῥίῳ pro Ὠρίῳ, *Palmer.* Exerc. p. 436. et *Kuhn.* jam ita recte corrigentibus. Sic enim legendum esse, manifesto patet ex *Thucyd.* L. II. s. 84. et inprimis ex *Diodor.* L. XII. s. 48.: αὕτη μὲν οὖν ναυμαχία συνέστη περὶ τὸ Ῥίον καλούμενον· οἱ δ' Ἀθηναῖοι τρόπαιον στήσαντες καὶ τῷ Ποσειδῶνι περὶ τὸν Ἰσθμὸν ναῦν καθιερώσαντες ἀπέπλευσαν etc. De hoc promontorio, cujus nomini Pausanias semper addit τὸ ὀνομαζόμενον (vid. L. VII. C. 22. §. 7. et L. VIII. C. 5. §. 4.), vide not. 8. ad L. V. C. 3.

15) τοῦ Φορμίωνος τὰ ἔργα] De his v. *Diodor.* l. c.

CAPUT XII.

De Herophile Sibylla ejusque carminibus et oraculis — Marpesso urbe — continuatur de Herophile narratio — de Sibylla Cumana, Demo dicta — Hebraeorum femina fatidica, Sabbe, et Phaënni ac Peleadibus fatidicis — viris fatidicis.

Πέτρα δέ ἐϛιν ἀνίσχουσα ὑπὲρ ταύτης [1]· ἐπὶ ταύτῃ Δελφοὶ ϛᾶσάν φασιν ᾆσαι τοὺς χρησμοὺς ὄνομα Ἡροφίλην, Σιβύλλαν δὲ ἐπίκλησιν, τὴν πρότερον γενομένην [2]· ταύτην ταῖς μάλιϛα ὁμοίως οὖσαν ἀρχαίαν εὕρισκον, ἣν θυγατέρα Ἕλληνες Διὸς καὶ Λαμίας τῆς Ποσειδῶνός [3]) φασιν εἶναι, καὶ χρησμούς τε αὐτὴν γυναικῶν πρώτην ᾆσαι, καὶ ὑπὸ τῶν Λιβύων Σιβύλ-

1) ὑπὲρ ταύτης] Sic ad ϛοὰν in Cap. 11. extr. memoratam referenda esset vox ταύτης: sed Cod. Mosc. dat ὑπὸ τῆς γῆς. Inde genuina lectio fuisse videtur ὑπὲρ τῆς γῆς. Hanc petram prope βουλευτήριον fuisse, *Clemens* refert Strom. L. I. pag. 304. C.

2) Ἡροφίλην, — τὴν πρότερον γενομένην] *Herophilen — illam, quae prius fuerat*, h. e. illam antiquiorem. Huic superiori mox opponi τὴν νεωτέραν et sic Pausaniam *duas Herophilas* memorare, luce clarius patet. *Prior* illa est, quae ab aliis *Delphica* Sibylla, et *posterior*, quae *Erythraea* dicitur (vid not sequ.). Quare minus recta sunt, quae de hoc loco interpretando monuit *Perizon.* ad *Aelian.* V. Hist. L XII. C. 35. De pluribus Sibyllis varia et diverse relata invenies; multa de iis collecta legi possunt in *Suida* h. v., *Clemente Alex.* et *Aelian.* l. c., ubi vid. *Perizon.*

3) Διὸς καὶ Λαμίας τῆς Ποσειδῶνός] *Plutarch.* de Pythia *Lamiam* quoque dicit filiam Neptuni; *Clemens* vero, qui Stromat L I. p. 304 C. Sibyllae Delphicae et petrae illius mentionem facit, istam filiam Λαμίας τῆς Σιδῶνος fuisse refert; ac *Suid.* Sibyllam memorat Ἀπόλλωνος καὶ Λαμίας filiam. *Lamiam* autem Libyssam priscae aetatis fuisse, dicunt *Suid.* et *Hesych.* h. v.

Σιβύλλαν λέγουσιν ὀνομασθῆναι [4]). ἡ δὲ Ἡροφίλη νεωτέρα μὲν ἐκείνης, φαίνεται δὲ ὅμως πρὸ τοῦ πολέμου γεγονυῖα καὶ αὕτη τοῦ Τρωϊκοῦ· καὶ Ἑλένην [5]) τε προεδήλωσεν ἐν τοῖς χρησμοῖς, ὡς ἐπ' ὀλέθρῳ τῆς Ἀσίας καὶ Εὐρώπης τραφήσοιτο ἐν Σπάρτῃ, καὶ ὡς Ἴλιον ἁλώσεται δι' αὐτὴν ὑπὸ Ἑλλήνων. Δήλιοι δὲ καὶ ὕμνων [6]) μέμνηνται τῆς γυναικὸς ἐς Ἀπόλλωνα. καλεῖ δὲ οὐκ Ἡροφίλην μόνην, ἀλλὰ καὶ Ἄρτεμιν [7]) ἐν τοῖς ἔπεσιν αὐτὴν, καὶ Ἀπόλλωνος γυνὴ γαμετὴ, τὸ δὲ [8]) ἀδελφὴ, καὶ αὖθις θυγάτηρ φησὶν εἶναι· ταῦτα μὲν δὴ μαινομένη τε καὶ ἐκ τοῦ θεοῦ κάτοχος πεποίηκεν. ἑτέρωθι δὲ εἶπε τῶν χρησμῶν, ὡς μητρὸς μὲν ἀθανάτης εἴη μιᾶς τῶν ἐν Ἴδῃ Νυμφῶν, πατρὸς δὲ ἀνθρώπου· καὶ οὕτω λέγει τὰ ἔπη·

Εἰμὶ δ' ἐγὼ γεγαυῖα μέσον θνητοῦ τε θεᾶς τε,
Νύμφης δ' ἀθανάτης, πατρὸς δ' αὖ [9]) κητοφάγοιο,
Μητρόθεν Ἰδογενὴς, πατρὶς δέ μοί ἐστιν ἐρυθρὴ

4) καὶ ὑπὸ τῶν Λιβύων Σιβύλλαν λεγ. ὀνομ.] *Perizon.* ad *Aelian.* V. Hist. L. XII. C. 35. mavult ἀπὸ pro ὑπὸ, ut Pausaniae sententia sit, *Sibyllae* nomen a nomine *Libyës* formatum esse, litera L mutata in S. *Suidas* in Sibyllarum numero unam memorat Λίβυσσαν, et *Sibyllam* nomen Romanum esse dicit.

5) καὶ Ἑλένην] Vide Orac. Sibyll. L. III.

6) ὕμνων] Cod. Mosc. ὕμνον, uti *Sylb.* conjecerat.

7) Ἄρτεμιν] *Suid.*: Σίβυλλα Δελφὶς, ἣν καὶ Ἄρτεμιν προσηγόρευσαν etc., et *Clem. Alex.* Strom. L. I. p. 323. C.

8) τὸ δὲ] *Sylb.* emendat τοτὲ δέ.

9) πατρὸς δ' αὖ] Cod. Mosc. πατρὸς δέ.

Μάρπησσος [10]), μητρὸς ἱερή, ποταμὸς δ' Ἀϊδωνεύς [11]).

2 Ἦν δὲ ἔτι καὶ ἐν τῇ Ἴδῃ τῇ Τρωϊκῇ πόλεως Μαρπήσσου τὰ ἐρείπια, καὶ ἐν αὐτοῖς οἰκήτορες ὡς ἑξήκοντα ἄνθρωποι. ὑπέρυθρος δὲ πᾶσα περὶ τὸ Μάρπησσον [12]) γῆ, καὶ δεινῶς ἐστιν αὐχμώδης· ὥστε καὶ τῷ Λάδωνι ποταμῷ καταδύεσθαί τε ἐς τὴν χώραν, καὶ ἀνασχόντι [13]) τὸ αὐτὸ αὖθις πάσχειν, τέλος δὲ καὶ ἀφανίζεσθαι κατὰ τῆς γῆς· αἴτιον (ἐμοὶ δοκεῖν) ἐστιν, ὅτι λεπτή τε κατὰ τοῦτο καὶ σηραγγώδης ἐστὶν ἡ Ἴδη. ἀπέχει δὲ Ἀλεξανδρείας τῆς ἐν τῇ Τρωάδι τεσσαράκοντα ἡ Μάρπησσος καὶ διακόσια στάδια.

3 Τὴν δὲ Ἡροφίλην οἱ ἐν τῇ Ἀλεξανδρείᾳ ταύτην [14]) νεωκόρον

10) Μάρπησσος] *Steph. Byz.* Sibyllae Erythraeae patria dicitur Μερμησσὸς, urbs Trojana, et in *Suida* inter Sibyllas memoratur *Hellespontia*, τεχθεῖσα ἐν κώμῃ Μαρμισσῷ περὶ τὴν πολίχνην Γεργίτιον. Inde etiam hic ita reſcribendum eſſe, *Salmaſ.* contendit Exercit. p. 79., ubi multis de hoc loco ac de *Sibyllis* disputatur; ſed praefert vulgatam *Palmer.* Exercit. pag. 437.

11) μητρὸς ἱερή, ποταμὸς δ' Ἀϊδων.] Cod. Moſc. rectiorem lectionem ſervaſſe videtur, exhibens μ. ἱερή, ἡ ποταμὸς Ἀϊδωνεύς, ſcilic. ἐστί. *Kuhn.* μητρὸς interpretatur *matris deum, Cybelae*; mihi potius *mater Sibyllae, Nympha Idaea*, intelligenda eſſe videtur cum *Salmaſ.* Exercit. p. 79.

12) Μάρπησσον] Ex Codice Moſc. pro vulgata Μάρπησον.

13) τῷ Λάδωνι ποταμῷ —, καὶ ἀνασχόντι etc.] In his duo alieno loco ſunt; primum Ladon, Arcadiae fluvius, pro quo Ἀϊδωνεῖ reſcribendum eſſe, *Sylb.* et *Kuhn.* recte notarunt; dein dativi illi prorſus abhorrentes a conſtructione, quae accuſativum requirit. Quare vel accuſativi reſtituendi, τὸν Ἀϊδωνέα ποταμὸν —, καὶ ἀνασχόντα, vel, ſi dativos retinere velis, emendandum eſt — καταδύεσθαί τε ἐστὶ ἐς τὴν χώραν etc. Poſt voces enim in εσθαι deſinentes facile excidere potuit ἐστὶ, uti paulo infra videbimus.

14) Ἀλεξανδρείᾳ ταύτην] Cod. Moſc. dat ταύτῃ.

νεωκόρον τε τοῦ Ἀπόλλωνος γενέσθαι τοῦ Σμινθέως, καὶ ἐπὶ τῷ ὀνείρατι τῷ Ἑκάβης [15]) χρῆσαί φασιν αὐτὴν, ἃ δὴ καὶ ἐπιτελεσθέντα ἴσμεν. αὕτη ἡ Σιβύλλα ᾤκησε μὲν τὸ πολὺ τοῦ βίου ἐν Σάμῳ, ἀφίκετο δὲ καὶ ἐς Κλάρον τὴν Κολοφωνίων, καὶ ἐς Δῆλόν τε, καὶ ἐς Δελφούς [16])· ὁπότε δὲ ἀφίκοιτο, ἐπὶ ταύτης ἱσταμένη τῆς πέτρας ᾖδε. τὸ μέν τοι χρεὼν αὐτὴν ἐπέλαβεν ἐν τῇ Τρωάδι· καί οἱ τὸ μνῆμα ἐν τῷ ἄλσει τοῦ Σμινθέως ἐστὶ, καὶ ἐλεγεῖον ἐπὶ στήλης·

Ἅδ' ἐγὼ ἁ Φοίβοιο σαφηγορίς εἰμι Σιβύλλα,
Τῷδ' ὑπὸ λαϊνέῳ σάματι πυθομένα·
Παρθένος αὐδάεσσα τοπρὶν, νῦν δ' αἰὲν ἄναυδος.
Μοίρᾳ ὑπὸ στιβαρῇ τήνδε λαχοῦσα πέδην.
Ἀλλὰ πέλας Νύμφαισι καὶ Ἑρμῇ τῷδ' ὑπόκειμαι
Μοῖραν ἔχουσ' Ἑκάτῳ [17]) τῆς τότ' ἀνακτορίης.

ὁ μὲν δὴ παρὰ τὸ μνῆμα ἕστηκεν Ἑρμῆς λίθου τετράγωνον σχῆμα· ἐξ ἀριστερᾶς δὲ ὕδωρ τε κατερχόμενον ἐς κρήνην, καὶ τῶν Νυμφῶν ἐστι τὰ ἀγάλματα. Ἐρυθραῖοι δὲ (ἀμφισβητοῦσι γὰρ τῆς Ἡροφίλης προ- 4
θυμότατα Ἑλλήνων) Κώρυκόν τε καλούμενον ὄρος, καὶ ἐν τῷ ὄρει σπήλαιον ἀποφαίνουσι, τεχθῆναι τὴν Ἡρο-

15) ἐπὶ τῷ ὀνείρατι τῷ Ἑκ.] De eo vide *Apollodor.* L. III. C. 12. §. 5. et ibi *Heyne* V. C.

16) αὕτη — Δελφούς] Inde *Sibylla* Σαμία, Κολοφωνία et Δελφὶς dicta, de quibus videndus est *Suidas* et *Clemens* Strom. L. I. p. 33. D. *Samiam* quoque in Sibyllarum numerum refert *Aelian.* V. Hist. L. XII. C 35.

17) Ἑκάτῳ] *Apollinem* ita dictum fuisse, *Strabo* affirmat L. XIII. p. 919. C.: Ἕκατος γὰρ ὁ Ἀπόλλων etc.

Ἡροφίλην ἐν αὐτῷ λέγοντες, Θεοδώρου [18]) δὲ ἐπιχωρίου ποιμένος καὶ Νύμφης παῖδα εἶναι· Ἰδαίαν δὲ ἐπίκλησιν γενέσθαι τῇ Νύμφῃ, κατ' ἄλλο μὲν οὐδὲν, τῶν δὲ χωρίων τὰ δασέα ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ἴδας τότε ὀνομάζεσθαι [19]). τὸ δὲ ἔπος τὸ ἐς τὴν Μάρπησσον, καὶ τὸν ποταμὸν τὸν Ἀϊδωνέα, τοῦτο οἱ Ἐρυθραῖοι τὸ ἔπος ἀφαιροῦσιν ἀπὸ τῶν χρησμῶν. τὴν δὲ ἐπὶ ταύτῃ χρησμοὺς κατὰ ταὐτὰ εἰποῦσαν ἐκ Κύμης [20]) τῆς ἐν Ὀπικοῖς εἶναι, καλεῖσθαι δὲ αὐτὴν Δημὼ, συνέγραψεν Ὑπέροχος ἀνὴρ Κυμαῖος. χρησμὸν [21]) δὲ οἱ Κυμαῖοι τῆς γυναικὸς ταύτης ἐς οὐδένα εἶχον ἐπιδείξασθαι, λίθου δὲ ὑδρίαν ἐν Ἀπόλλωνος ἱερῷ δεικνύουσιν οὐ μεγάλην, τῆς Σιβύλλης ἐνταῦθα κεῖσθαι φάμενοι τὰ ὀστᾶ· ἐπεγράφη δὲ καὶ ὕστερον τῆς Δημοῦς [22]). Παρὰ Ἑβραίοις τοῖς ὑπὲρ τῆς Παλαιστίνης γυνὴ χρησμολόγος, ὄνομα δὲ αὐτῇ Σάββη [23])· Βηρώσου δὲ εἶναι πατρὸς, καὶ Ἐρυμάνθης μητρός φασι Σάββην· οἱ δὲ αὐτὴν Βαβυλωνίαν, ἕτεροι δὲ Σιβύλ-

18) Θεοδώρου] Hunc unius e Sibyllis patrem memorat quoque *Suidas*.

19) τῶν δὲ χωρίων τὰ δασέα — ἴδας τότε ὀνομ.] Vide *Hesych.* v. Ἴδη, et ibi not.

20) ἐκ Κύμης] Sibylla Κυμαία, *Cumana*. Suid.: Κυμαία, ἡ καὶ Ἀμάλθαια καὶ Ἱεροφίλη (leg. Ἡροφίλη).

21) χρησμὸν] Cod. Mosc. χρησμῶν. Sic mox ἐς ante οὐδένα delendum esset.

22) ἐπεγράφη δὲ — Δημοῦς] *huic urnae postea inscriptum est nomen Demo.* Ita haec recte interpretatus est et interpunxit *Salmas.* Exercit. p. 647. C. D., cum ista male interpuncta et vulgata essent: ἐπεγράφη — Δημοῦς παρὰ Ἑβρ. Quae *Amas.* vertit: *Post Demo in fatidicarum mulierum numerum conscripserunt Hebraei* etc.

23) Σάββη] Haec etiam Σιβύλλα Χαλδαία et Ἰουδαία dicta, cujus nomen in *Suida* scriptum est Σαμβήθη. Multis de ea disseruit *Perizon.* ad *Aelian.* V. Hist. L. XII. C. 35.

Σιβύλλαν καλοῦσιν Αἰγυπτίαν. Φαεννὶς [24]) δὲ θυγάτηρ βασιλεύσαντος ἀνδρὸς ἐν Χάοσι, καὶ αἱ Πέλειαι [25]) παρὰ Δωδωναίοις ἐμαντεύσαντο μὲν ἐκ θεοῦ καὶ αὗται, Σιβύλλαι δὲ ὑπὸ ἀνθρώπων οὐκ ἐκλήθησαν. τῆς μὲν δὴ πυθέσθαι ἐςὶ [26]) τὴν ἡλικίαν καὶ ἐπιλέξασθαι ῥάδιον τοὺς χρησμούς· Ἀντιόχου γὰρ μετὰ τὸ ἁλῶναι Δημήτριον αὐτίκα ἐς τὴν ἀρχὴν καθιςαμένου γέγονε Φαεννίς. τὰς Πελειάδας δὲ Φημονόης τε ἔτι προτέρας γενέσθαι λέγουσι, καὶ ᾆσαι γυναικῶν πρώτας τάδε τὰ ἔπη·

Ζεὺς ἦν, Ζεὺς ἐςι, Ζεὺς ἔσσεται, ὦ μεγάλε Ζεῦ·
Ἁ [27]) καρποὺς ἀνίει, διὸ κλῄζετε μητέρα γαῖαν.

Χρησμολόγους δὲ ἄνδρας Κύπριόν τε Εὔκλοον [28]), καὶ 6
Ἀθηναῖον Μουσαῖον τὸν Ἀντιοφήμου, καὶ Λύκον τὸν Πανδίονος, τούτους τε γενέσθαι καὶ ἐκ Βοιωτίας Βάκιν φασὶ κατάσχετον ἄνδρα ἐκ Νυμφῶν· τούτων πλὴν Λύκου τῶν ἄλλων ἐπελεξάμην τοὺς χρησμούς. τοσαῦται μὲν ἄχρις ἐμοῦ λέγονται γυναῖκες καὶ ἄνδρες ἐκ θεοῦ μαντεύσασθαι· ἐν δὲ τῷ χρόνῳ τῷ πολλῷ καὶ αὖθις γένοιτο ἂν ἕτερα τοιαῦτα.

24) Φαεννὶς] Haec illa fuiſſe videtur, quae *Suidae* et *Clementi* dicitur *Sibylla* Θεσπρωτίς.

25) αἱ Πέλειαι] *Heſych.*: αἱ ἐν Δωδώνῃ θεσπίζουσαι μάντεις. Locus claſſicus de iis eſt in *Herodot.* L. II. ſ. 55 — 57.

26) πυθέσθαι ἐςὶ] Ob ſyllabas finales εσθαι facile excidere potuit ἐςὶ, quod reſtituere non dubitavi, cum illud deeſſet, a quo infinitivi regi poſſent; vide not. paulo ſupra. Similiter C. 14.: ςρατείαν δὲ τὴν — ἐςὶν εὑρεῖν etc:

27) Ἁ] Cod. Moſc. mendoſe σά. *Sylb.* haud male ſcribendum eſſe conjicit Γᾶ.

28) Κύπριόν τε Εὔκλοον] *Clem. Alex.*, qui Strom. Lib. I. p. 333. 334. viros fatidicos recenſet, illud nomen non exhibet. Ejus oracula v. inferius. Mox de *Bacide* vide not. 2. ad L. IV. C. 27.

CAPUT

CAPUT XIII.

Donaria Delphis pofita porro enumerantur — de bifontum, Paeonicorum taurorum, venatione — de Andriorum, Phocenfium, Pharfaliorum, Macedonum, Corinthiorum, Thebanorum et Phliafiorum donariis — Mantinenfium donarium et de Herculis cum Apolline pugna de Tripode narratio — de Graecorum ob pugnam Plataeënfem et Tarentinorum donario.

Βίσωνος δὲ ταύρου τῶν Παιονικῶν χαλκοῦ πεποιημένην κεφαλὴν Δροπίων δέοντος [1]) ἔπεμψεν ἐς Δελφοὺς
2 βασιλεὺς Παιόνων. Οὗτοι οἱ βίσωνες [2]) χαλεπώτατοι θηρίων εἰσὶν ἁλίσκεσθαι ζῶντες, καὶ δίκτυα οὐκ ἂν οὕτω γένοιτο ἰσχυρὰ τῇ ἐμβολῇ [3]). Θηρεύονται δὲ οὗτοι τρόπον τοιόνδε· ἐπειδὰν χωρίον οἱ ἀγρεύοντες πρηνὲς εὕρωσι καθῆκον ἐς κοιλότητα, πρῶτα μὲν φράγματι ἰσχυρῷ πέριξ ὠχυρώσαντο· δεύτερον δὲ τὸ κάταντες καὶ τὸ περὶ τῷ πέρατι ὁμαλὸν αὐτοῦ νεοδάρτοις βύρσαις κατεστόρεσαν· ἢν δὲ ἀποροῦντες τύχωσι βυρσῶν, τότε καὶ τὰ αὖα τῶν δερμάτων ὑπὸ ἐλαίου σφίσιν ὀλισθηρὰ ποιεῖται. τὸ δὲ ἐντεῦθεν οἱ μάλιστα ἱππεύειν ἀγαθοὶ συνελαύνουσιν ἐς τὸ εἰρημένον χωρίον τοὺς

1) *Δροπίων δέοντος*] Verba funt fufpecta. *Amaf.* legit Δέοντος, *Deontis filius*, et *Sylb.* conjicit Λέοντος.

2) *οἱ βίσωνες*] *Bifontes* apud *Plin.* Hift. Nat. L. VIII. C. 15. init., ubi vid. *Harduin.*, et *Oppian* Cyneg. L. II. verf. 160. etc. ibique *Schneider.* V. C. Conf. *Spanheim.* de ufu numism. T. I. p. 210. 211.

3) *καὶ δίκτυα — ἰσχυρὰ τῇ ἐμβολῇ*] *nullae adeo validae funt plagae, quae irruentis ferae impetum fustineant.* Sic *Amaf.* recte interpretatur. Sed nimis concifa et manca ftructura verborum, ἰσχυρὰ τῇ ἐμβολῇ, *Sylburgio* et mihi fufpicionem praebet, aliquid excidiffe.

τοὺς βίσωνας· οἱ δὲ εὐθὺς ἐν ταῖς πρώταις τῶν βυρσῶν ὀλισθόντες, κατὰ τοῦ πρανοῦς κυλίνδονται, ἕως κατενεχθῶσιν ἐς τὸ ὁμαλόν· ἐῤῥιμμένοι δὲ ἐνταῦθα ἠμέληνται καταρχάς· τετάρτη δὲ ἢ πέμπτη μάλιστα ἡμέρα τῶν μὲν ἤδη τοῦ θυμοῦ τὸ πολὺ ὁ λιμὸς ἀφαιρεῖ καὶ ἡ ταλαιπωρία. οἱ δέ σφισιν, οἷς τέχνη τιθασσεύειν, προσφέρουσιν ἔτι κειμένοις πίτυος τῆς ἡμέρου καρπὸν, πρὶν ἐκλέξαντες [4]) ἐκ τῶν ἐλαχίστων ἐλύτρων· ἑτέρας δὲ οὐκ ἂν τροφῆς τοπαραυτίκα [5]) ἅψαιτο τὰ θηρία· τέλος δὲ διαλαβόντες δεσμοῖς ἄγουσι. καὶ τοὺς μὲν τρόπον αἱροῦσι τὸν εἰρημένον.
Τοῦ βίσωνος δὲ [6]) τῆς κεφαλῆς καταντικρὺ τῆς χαλ- 3
κῆς ἀνδριάς ἐστι θώρακά τε ἐνδεδυκὼς καὶ χλαμύδα ἐπὶ τῷ θώρακι· Ἀνδρίων δὲ ἀνάθημα οἱ Δελφοὶ λέγουσιν Ἀνδρέα εἶναι τὸν οἰκιστήν. τό τε ἄγαλμα τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ Ἀθηνᾶς τε καὶ Ἀρτέμιδος Φωκέων ἀναθήματά ἐστιν ἀπὸ Θεσσαλῶν ὁμόρων τε, πλὴν ὅσον οἱ Λοκροὶ σφᾶς Ὑποκνημίδιοι διείργουσι, καὶ ἀεὶ πολεμίων ὄντων. ἀνέθεσαν δὲ καὶ οἱ ἐν Φαρσάλῳ Θεσσαλοὶ, καὶ Μακεδόνων οἱ ὑπὸ τῇ Πιερίᾳ πόλιν Δῖον οἰκοῦντες, Κυρηναῖοί τε τοῦ Ἑλληνικοῦ τοῦ ἐν Λιβύῃ, οὗτοι μὲν τὸ ἅρμα, καὶ ἐπὶ τῷ ἅρματι Ἄμμωνα, Μακεδόνες δὲ οἱ ἐν Δίῳ τὸν Ἀπόλλωνα, ὃς εἰλημμένος ἐστὶ τῆς ἐλάφου, Φαρσάλιοι δὲ Ἀχιλλέα τε ἐπὶ ἵππῳ [7]). καὶ Κορίνθιοι δὲ οἱ Δωριεῖς ᾠκοδό-

4) πρὶν ἐκλέξαντες] Cod. Mosc. προεκλέξαντες.

5) τοπαραυτίκα] Cod. Mosc. τότε παραυτίκα.

6) τοῦ βίσωνος δὲ] Cum *Sylburg.* δὲ reposui pro τε.

7) Ἀχιλλέα τε ἐπὶ ἵππῳ] Lacunam, de qua hic jam ex eo suspicari possis, quod vocula τε caret sequenti καὶ, ita explent Cod. Mosc. A. et Vindob.: τε ἐπὶ ἵππῳ καὶ ὁ Πάτροκλος συμπαραθεῖν (lege συμπαραθεῖ) οἱ καὶ τῷ ἵππῳ.

ῳκοδόμησαν θησαυρὸν καὶ οὗτοι· καὶ ὁ χρυσὸς ὁ ἐκ Λυδῶν ἀνέκειτο ἐνταῦθα [8]). τὸ δὲ ἄγαλμα τοῦ Ἡρακλέους ἀνάθημά ἐςι Θηβαίων, ὅτε Φωκεῦσιν ἐπολέμησαν τὸν ἱερὸν καλούμενον πόλεμον. εἰσὶ καὶ εἰκόνες χαλκαῖ Φωκέων ἀναθέντων, ἡνίκα δευτέρα συμβολῇ τὸ ἱππικὸν ἐτρέψαντο τὸ ἐκ Θεσσαλίας [9]). Φλιάσιοι δὲ ἐκόμισαν ἐς Δελφοὺς Δία τε χαλκοῦν,
4 καὶ ὁμοῦ τῷ Διῒ ἄγαλμα Αἰγίνης. Ἐκ δὲ Μαντινείας τῆς Ἀρκάδων Ἀπόλλων χαλκοῦς ἐςιν ἀνάθημα· οὗτος οὐ πόῤῥω τοῦ Κορινθίων [10]) ἐςὶ θησαυροῦ. Ἡρακλῆς δὲ [11]) καὶ Ἀπόλλων ἔχονται τοῦ τρίποδος, καὶ ἐς μάχην περὶ αὐτοῦ καθίςανται· Λητὼ μὲν δὴ καὶ Ἄρτεμις Ἀπόλλωνα, Ἀθηνᾶ δὲ Ἡρακλέα ἐπέχουσι τοῦ θυμοῦ· Φωκέων καὶ τοῦτό ἐςιν ἀνάθημα, ὅτε σφίσιν ἐπὶ τοὺς Θεσσαλοὺς Τελλίας ἡγήσατο Ἠλεῖος [12]). τὰ μὲν δὴ ἄλλα ἀγάλματα Δίυλλός τε ἐν κοινῷ καὶ Ἀμυκλαῖος, τὴν δὲ Ἀθηνᾶν καὶ Ἄρτεμιν Χίονίς [13]) ἐςιν εἰργασμένος· Κορινθίους δὲ εἶναί φασιν αὐτούς. λέγεται δὲ ὑπὸ Δελφῶν, Ἡρακλεῖ τῷ Ἀμφιτρύωνος ἐλθόντι ἐπὶ τὸ χρηςήριον, τὴν πρόμαντιν Ξενόκλειαν οὐκ ἐθελῆσαί οἱ χρᾶν διὰ τοῦ Ἰφίτου τὸν φόνον· τὸν δὲ ἀράμενον τὸν τρίποδα ἐκ τοῦ ναοῦ φέρειν ἔξω, εἰπεῖν τε δὴ τὴν πρόμαντιν·

Ἄλλος

8) καὶ ὁ χρυσὸς ὁ ἐκ Λυδῶν ἀνέκειτο ἐνταῦθα] *Gygis*, Lydorum regis; de quo vide *Herodot.* L. 1. f. 14.

9) ἡνίκα — Θεσσαλίας] Vide fupra C. 1.

10) Κορινθίων] Cod. Mofc. Κυρηναίων. Male.

11) Ἡρακλῆς δὲ] Hoc de tripode Herculis cum Apolline certamen in gemmis et aliis artis operibus expreffum deprehenditur; vid. *Winkelmann*, Defcript. des pierr. grav. pag. 284. 285.

12) ὅτε — Ἠλεῖος] Vide fupra C. 1.

13) Χίονίς] Cod. Mofc. Χιονάς.

Ἄλλος ἄρ' Ἡρακλέης Τιρύνθιος, οὐχὶ Κανωβεύς.

πρότερον γὰρ ἔτι ὁ Αἰγύπτιος Ἡρακλῆς ἀφίκετο ἐς Δελφούς. τότε δὲ ὁ Ἀμφιτρύωνος τόν τε τρίποδα ἀποδίδωσι τῷ Ἀπόλλωνι, καὶ παρὰ τῆς Ξενοκλείας, ὁπόσα ἐδεῖτο, ἐδιδάχθη. παραδεξάμενοι δὲ οἱ ποιηταὶ τὸν λόγον, μάχην Ἡρακλέους πρὸς Ἀπόλλωνα
ὑπὲρ τρίποδος ᾄδουσιν. Ἐν κοινῷ δὲ ἔθεσαν ἀπὸ 5
ἔργου τοῦ Πλαταιᾶσιν οἱ Ἕλληνες χρυσοῦν τρίποδα δράκοντι ἐπικείμενον χαλκῷ [14]). ὅσον μὲν δὴ χαλκὸς ἦν τοῦ ἀναθήματος, σῶον καὶ ἐς ἐμὲ ἔτι ἦν· οὐ μέν τοι κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ τὸν χρυσὸν οἱ Φωκέων ὑπελείποντο ἡγεμόνες. Ταραντῖνοι δὲ καὶ ἄλλην δεκάτην ἐς Δελφοὺς ἀπὸ βαρβάρων Πευκετίων ἀπέστειλαν· τέχνη μὲν τὰ ἀναθήματα Ὀνατᾶ τοῦ Αἰγινήτου, καὶ Καλύνθου τε ἐστήκασιν ἔργα [15]), εἰκόνες δὲ καὶ πεζῶν καὶ ἱππέων· βασιλεὺς Ἰαπύγων Ὦπις ἥκων τοῖς Πευκετίοις σύμμαχος· οὗτος μὲν δὴ εἴκασται τεθνεῶτι ἐν τῇ μάχῃ· οἱ δὲ αὐτῷ κειμένῳ ἐφεστηκότες ὁ ἥρως Τάρας ἐστὶ καὶ Φάλανθος ὁ ἐκ Λακεδαίμονος, καὶ οὐ πόῤῥω τοῦ Φαλάνθου δελφίς· πρὶν γὰρ δὴ [16]) εἰς Ἰταλίαν ἀφικέσθαι, καὶ ναυαγίᾳ τε ἐν τῷ πελάγει τῷ Κρισσαίῳ τὸν Φάλανθον χρήσασθαι, καὶ ὑπὸ δελφῖνος ἐκκομισθῆναί φασιν ἐς τὴν γῆν.

14) *χρυσοῦν τρίποδα — χαλκῷ*] Vide not. 13. ad L. III. C. 18. et confer *Spanheim.* de praest. et usu numismat. T. I. p. 212.

15) *ἔργα*] Cod. Mosc. *ἔργου*, quod ferri posset, si supra pro *τέχνη* esset *τέχνης*.

16) *πρὶν γὰρ δὴ* etc.] Vide supra C. 10.

CAPUT

CAPUT XIV.

Bipennes Delphis dedicatae — de Cycno et Tenne narratio — de Graecorum, qui contra Perſas pugnarunt, donariis ac de Themiſtoclis donariis a Pythia repudiatis — Delphorum donario — Phrynes ſigno.

Οἱ δὲ πελέκεις Περικλύτου τοῦ Εὐθυμάχου[1]) Τενε-
2 δίου ἀνδρὸς ἐπὶ λόγῳ ἀνάθημά εἰσιν ἀρχαίῳ. Κύ-
κνον παῖδα εἶναι Ποσειδῶνος, καὶ βασιλεύειν Φασὶν
ἐν Κολώναις· αἱ δὲ ᾠκοῦντο ἐν τῇ γῇ τῇ Τρωάδι αἱ
Κολῶναι κατὰ νῆσον κείμεναι ΛεύκοΦρυν. ἔχοντος δὲ
θυγατέρα ὄνομα Ἡμιθέαν τοῦ Κύκνου, καὶ υἱὸν καλούμενον Τέννην ἐκ Προκλείας, ἣ Κλυτίου μὲν ἦν θυγάτηρ, ἀδελΦὴ δὲ Καλήτορος, ὃν Ὅμηρος[2]) ἐν Ἰλιάδι ἀποθανεῖν Φησιν ὑπὸ Αἴαντος, ὅτι ὑπὸ τὴν Πρωτεσιλάου ναῦν ἔΦερεν ὁ Καλήτωρ τὸ πῦρ· ταύτης οὖν προαποθανούσης, ἡ ἐπεισελθοῦσα ΦιλονόμηΦιλονόμη ἡ Κραυγάσου (διήμαρτε γὰρ ἐρασθεῖσα τοῦ Τέννου) ψεύδεται πρὸς τὸν ἄνδρα, ὡς αὐτὴ μὲν οὐκ ἐθέλουσα, τὸν δὲ αὐτῇ Τέννην συγγενέσθαι θελήσαντα· καὶ οἱ Κύκνος[3]) πείθεται τῇ ἀπάτῃ, καὶ ἐς λάρνακα ἐνθέμενος ὁμοῦ τῇ ἀδελΦῇ Τέννην, ἐς θάλασσαν σΦᾶς ἀΦίησι. σώζονταί τε δὴ πρὸς τὴν νῆσον οἱ παῖδες τὴν ΛεύκοΦρυν, καὶ ὄνομα ἡ νῆσος τὸ νῦν ἔσχεν ἀπὸ τοῦ Τέννου. Κύκνος δὲ (οὐ γὰρ τὸν πάντα ἔμελλε χρόνον ἀγνοήσειν ἀπατώμενος) ἔπλει παρὰ τὸν υἱὸν, ἄγνοιάν τε ὁμολογήσων τὴν αὐτοῦ καὶ παραιτησόμενος τὸ ἁμάρτημα· προσ-

1) Εὐθυμάχου] Cod. Moſc. Ἐυθυμάχου.

2) Ὅμηρος] Vid. Iliad. ο. verſ. 419.

3) καὶ οἱ Κύκνος] Cod. Moſc. καὶ ὁ Κύκνος.

προσορμισαμένου δὲ τῇ νήσῳ, καὶ ἐξάψαντος ἀπὸ τῆς νεὼς πρός τινα ἢ πέτραν ἢ δένδρον τοὺς κάλως, Τέννης πελέκει σφᾶς ἀπέκοψεν ὑπὸ τοῦ θυμοῦ. ἐπὶ τούτῳ μὲν ἐς τοὺς ἀρνουμένους στερεῶς λέγεσθαι καθέστηκεν, ὡς ὁ δεῖνα ὅστις δὴ Τενεδίῳ πελέκει τόδε τὶ ἀποκόψειε [4]). Τέννην μὲν ὑπὸ Ἀχιλλέως ἀποθανεῖν ἀμύνοντα τῇ οἰκείᾳ φασὶν Ἕλληνες. Τενέδιοι δὲ ἀνὰ χρόνον ὑπὸ ἀσθενείας προσεχώρησαν τοῖς Ἀλεξάνδρειαν ἐν τῇ ἠπείρῳ τῇ Τρῳάδι ἔχουσιν. Ἕλληνες δὲ 3
οἱ ἐναντία βασιλέως πολεμήσαντες ἀνέθεσαν μὲν Δία ἐς Ὀλυμπίαν χαλκοῦν, ἀνέθεσαν δὲ καὶ ἐς Δελφοὺς Ἀπόλλωνα ἀπὸ ἔργων τῶν ἐν ταῖς ναυσὶν ἐπί τε Ἀρτεμισίῳ καὶ ἐν Σαλαμῖνι. λέγεται δὲ καὶ, ὡς Θεμιστοκλῆς αφίκοιτο ἐς Δελφοὺς λαφύρων τῶν Μηδικῶν κομίζων [5]) τῷ Ἀπόλλωνι. ἐρωτήσαντα δὲ ὑπὲρ τῶν ἀναθημάτων, εἰ ἐντὸς ἀναθήσει τοῦ ναοῦ, ἐκέλευε αὐτὸν ἡ Πυθία τὸ παράπαν ἀποφέρειν ἐκ τοῦ ἱεροῦ. καὶ ἔχει οὕτω τὰ ἐς τοῦτο τοῦ χρησμοῦ·

Μή μοι Περσῆος σκύλων περικαλλέα κόσμον
Νηῷ ἐγκαταθῇς· οἶκον δ' ἀπόπεμπε τάχιστα.

Θαῦμα οὖν ἐποιούμεθα, εἰ ἀπηξίωσεν ἐκείνου μόνου μὴ προσέσθαι [6]) τὰ ἀπὸ τῶν Μήδων. καὶ εἰ μὲν ἀπῶσαι ἂν τὸν θεὸν καὶ ἅπαντα ὁμοίως ἡγοῦντο, ὅσα ἀπὸ τοῦ Πέρσου, εἰ, ὥσπερ ὁ Θεμιστοκλῆς, καὶ οἱ ἄλλοι, πρό-

4) ἐπὶ τούτῳ — ἀποκόψειε] Rem tangit et proverbialem dictionem aliter, sed rectius, si quid sentio, explicat *Steph. Byz.* v. Τένεδος. Ex eodem et *Strab* scripsi Τενεδίῳ et inferius Τενέδιοι pro vulgatis Τεννεδίῳ ac Τεννέδιοι.

5) λαφύρων τῶν Μηδικῶν κομ.] Forte scribendum sit λαφύρων τι τῶν Μ. κ.

6) ἀπηξίωσεν ἐκ. μόν. μὴ προσέσθαι] In Codice Mosc. abest μή· sed similiter μὴ post ἀπαξιοῦν redundat C. 16. in fine.

πρότερον ἢ ἀναθεῖναι σφᾶς, ἐπήροντο τὸν Ἀπόλλωνα· οἱ δὲ εἰδότα τὸν θεὸν, ὅτι ἱκέτης τοῦ Πέρσου γενήσοιτο ὁ Θεμιστοκλῆς, ἐπὶ τούτῳ τὰ δῶρα ἔφασαν οὐκ ἐθελῆσαι λαβεῖν, ἵνα μὴ ἀναθέντι τὸ ἔχθος ἄπιστον ποιήσῃ ἀπὸ τοῦ Μήδου [7]. στρατείαν δὲ τὴν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τοῦ βαρβάρου ἐστὶν εὑρεῖν προρρηθεῖσαν μὲν ἐν τοῖς Βάκιδος χρησμοῖς· πρότερον δὲ ἔτι Εὔκλῳ τὰ
4 ἐς αὐτὴν πεποιημένα ἐστί. Δελφῶν δὲ ἀνάθημά ἐστιν αὐτῶν πλησίον τοῦ βωμοῦ τοῦ μεγάλου, λύκος χαλκοῦς. λέγουσι δὲ τῶν τοῦ θεοῦ χρημάτων συλήσαντα ἄνθρωπον [8], τὸν μὲν ὁμοῦ τῷ χρυσίῳ κατακρύψαντα ἔχειν αὐτὸν [9], ἔνθα τοῦ Παρνασσοῦ μάλιστα ἦν συνεχὲς ὑπὸ ἀγρίων δένδρων· λύκον δὲ ἐπιθέσθαι οἱ καθεύδοντι, καὶ ἀποθανεῖν τε ὑπὸ τοῦ λύκου τὸν ἄνθρωπον· καὶ ὡς ἐς τὴν πόλιν ὁσημέραι φοιτῶν ὠρύετο ὁ λύκος, ἐπειδὴ οὐκ ἄνευ θεοῦ παραγίνεσθαί σφισιν ὑπελάμβανον, οὕτως ἐπακολουθοῦσι τῷ θηρίῳ, καὶ ἀνευρίσκουσί τε τὸ ἱερὸν χρυσίον, καὶ ἀνέθεσαν λύκον
5 τῷ θεῷ χαλκοῦν. Φρύνης δὲ εἰκόνα ἐπίχρυσον Πραξιτέλης μὲν εἰργάσατο ἐραστὴς καὶ οὗτος· ἀνάθημα δὲ αὐτῆς Φρύνης ἐστὶν ἡ εἰκών.

7) *ἵνα μὴ ἀναθέντι τὸ ἔχθος ἄπιστον ποιήσῃ ἀπὸ τοῦ Μήδου*] *ne* (deus) *Themistocli, ubi de Medo aliquid consecraverit, fidem odii* (scil. in Medum) *derogaret.* Praefero tamen *Kuhnii* emendationem: *ἀνάθεν τι, ne consecratum aliquod de Medo* etc. Cod. Mosc. et Vindob. pro *ἄπιστον* dant *ἄπαυστον*, quod ferri potest: *ne consecratum quoddam de Medo donarium odium ejus in Medum reddat perpetuum.* Mox *στρατείαν* cum *Sylburgio* reposui pro vulgata *στρατιάν.*

8) *χρημάτων συλήσαντα ἄνθρωπον*] Mallem *χρ. συλήσαντά τι ἄνθρωπον.*

9) *αὐτὸν*] Reposui pro *αὐτὸν*, re ipsa ita exigente.

CAPUT

CAPUT XV.

Varia donaria Delphis dedicata porro enumerantur — oraculum, quod Phaënnis de Gallorum expeditione protulit — Athenienſium donarium — Cyrenaeorum donarium, et de Batto loquelam recuperante.

Τὰ δὲ ἐφεξῆς ταύτῃ, τὰ μὲν ἀγάλματα τοῦ Ἀπόλλωνος, Ἐπιδαύριοι τὸ ἕτερον οἱ ἐν τῇ Ἀργολίδι ἀπὸ Μήδων, τὸ δὲ αὐτῶν Μεγαρεῖς ἀνέθεσαν Ἀθηναίους μάχῃ πρὸς Νισαίᾳ [1]) κρατήσαντες. Πλαταιέων δὲ βοῦς ἐστιν, ἡνίκα ἐν τῇ σφετέρᾳ καὶ οὗτοι Μαρδόνιον τὸν Γωβρύου μετὰ Ἑλλήνων ἠμύναντο ἄλλων. καὶ αὖθις δύο Ἀπόλλωνος, τὸ μὲν Ἡρακλεωτῶν πρὸς τῷ Εὐξείνῳ, τὸ δὲ Ἀμφικτυόνων ἐστὶν, ὅτε Φωκεῦσιν ἐπεργαζομένοις τοῦ θεοῦ τὴν χώραν ἐπέβαλλον χρημάτων ζημίαν. ὁ δὲ Ἀπόλλων οὗτος καλεῖται μὲν ὑπὸ Δελφῶν Σιτάλκας, μέγεθος δὲ πέντε πηχῶν καὶ τριάκοντά ἐστι. στρατηγοὶ δὲ οἱ πολλοὶ, καὶ Ἀρτέμιδος, τὸ δὲ Ἀθηνᾶς, δύο τε Ἀπόλλωνος ἀγάλματά ἐστιν Αἰτωλῶν, ἡνίκα σφίσιν ἐξειργάσθη τὰ ἐς Γαλάτας. Στρατείαν [2]) δὲ τὴν Κελτῶν, ὡς ἐκ τῆς Εὐρώ- 2
πης διαβήσοιτο ἐς τὴν Ἀσίαν ἐπ᾽ ὀλέθρῳ τῶν πόλεων, Φαεννὶς προεδήλωσεν ἐν τοῖς χρησμοῖς γενεᾷ πρότερον, ἢ ἐπράχθη τὸ ἔργον·

Δὴ τότ᾽ ἀμειψάμενος στεινὸν πόρον Ἑλλησπόντου
Αὐλήσει Γαλατῶν ὀλοὸς στρατὸς [3]), οἵ ῥ᾽ ἀθεμίστως

1) Νισαίᾳ] Dedi pro Νισαίᾳ ex ipso *Pauſania*, *Strab.*, *Steph.* aliisque.

2) Στρατείαν] Mallem στρατιάν· nam ad διαβήσοιτο refertur.

3) Δὴ τότ᾽ — Αὐλήσει Γαλ. ὀλοὸς στρατὸς] In Cod. Moſc.

Ἀσίδα πορθήσουσι· θεὸς δ᾽ ἔτι κύντερα θήσει
Πάγχυ μάλ᾽, οἳ ναίουσι παρ᾽ ἠϊόνεσσι θαλάσσης
Εἰς ὀλίγον· τάχα γάρ σφιν ἀοσσητῆρα Κρονίων
Ὁρμήσει, ταύροιο διοτρεφέος φίλον υἱόν,
Ὃς πᾶσιν Γαλάτῃσιν ὀλέθριον ἦμαρ ἐφήσει.

παῖδα δὲ εἶπε ταύρου τὸν ἐν Περγάμῳ βασιλεύσαντα Ἄτταλον· τὸν δὲ αὐτὸν τοῦτον καὶ ταυρόκερων [4]) προσείρηκε χρηστήριον. ἱππικοῦ δὲ ἡγεμόνας ἀναβεβηκότας ἐπὶ ἵππους Φεραῖοι παρὰ τῷ Ἀπόλλωνι
3 ἔστησαν τρεψάμενοι τὴν Ἀττικὴν ἵππον. Τὸν δὲ Φοίνικα ἀνέθεσαν Ἀθηναῖοι τὸν χαλκοῦν, καὶ αὐτὸν καὶ Ἀθηνᾶς ἄγαλμα ἐπίχρυσον ἐπὶ τῷ Φοίνικι, ἀπὸ ἔργων, ὧν ἐπ᾽ Εὐρυμέδοντι ἐν ἡμέρᾳ τῇ αὐτῇ τὸ μὲν πεζῇ, τὸ δὲ ναυσὶν ἐν τῷ ποταμῷ κατώρθωσαν [5]). τούτου τοῦ ἀγάλματος ἐνιαχοῦ τὸν ἐπ᾽ αὐτῷ χρυσὸν ἐθεώμην λελυμασμένον. ἐγὼ μὲν δὴ τὸ ἔγκλημα ἐς κακούργους τε ἦγον καὶ φῶρας ἀνθρώπους· Κλειτόδημος δέ, ὁπόσοι τὰ Ἀθηναίων ἐπιχώρια ἔγραψαν, ὁ ἀρχαιότατος, οὗτος ἐν τῷ λόγῳ φησὶ τῷ Ἀττικῷ, ὅτε Ἀθηναῖοι

desunt Δὴ τότ᾽, et *Amaſ.* pro iis legiſſe videtur ἠϊόνας et pro αὐλήσει, quod ferri nequit, ἐμπλήσει, interpretatus: *milite multo littora complebit. Sylb.* pro αὐλήσει conjecerat αὐχήσει, *jactabundus inſultabit.* Pro ὀλοὸς Cod. Moſc. dat ὅλος.

4) ταυρόκερων] Jovis Ammonis filius haberi voluit Alexander M., unde ipſe ejusque ſucceſſores cornigerorum habitu in nummis expreſſi reperiuntur; vide *Spanhem.* de praeſt. numism. T. I. p. 387—389.

5) ἀπὸ ἔργων, — κατώρθωσαν] Vide L. I. C. 29. §. 14., et *Diodor.* L. XI. ſ. 61., nec non *Plutarch.* vit. Cimon. ſ. 12., ubi illud tangitur.

ναῖοι παρεσκευάζοντο ἐπὶ Σικελίᾳ τὸν στόλον, ὡς ἔθνος τι ἄπειρον κοράκων κατήρετο τότε ἐς Δελφοὺς, καὶ περιέκοπτόν τε τοῦ ἀγάλματος τούτου, καὶ ἀπέῤῥησσον τοῖς ῥάμφεσιν ἀπ' αὐτοῦ τὸν χρυσόν· λέγει δὲ καὶ, ὡς τὸ δόρυ, καὶ τὰς γλαῦκας, καὶ ὅσος καρπὸς ἐπὶ τῷ φοίνικι [6]) ἐπεποίητο ἐς μίμησιν τῆς ὀπώρας, κατακλάσαιεν καὶ ταῦτα οἱ κόρακες. Ἀθηναίοις μὲν δὴ καὶ ἄλλα σημεῖα μὴ ἐκπλεῦσαι σφᾶς ἀπαγορεύοντα ἐς Σικελίαν διηγήσατο ὁ Κλειτόδημος. Κυρη- 4
ναῖοι δὲ ἀνέθεσαν ἐν Δελφοῖς Βάττον ἐπὶ ἅρματι, ὃς ἐς Λιβύην ἤγαγε σφᾶς ναυσὶν ἐκ Θήρας· ἡνίοχος μὲν τοῦ ἅρματός ἐστι Κυρήνη, ἐπὶ δὲ τῷ ἅρματι Βάττος τε καὶ Λιβύη στεφανοῦσά ἐστιν αὐτόν· ἐποίησε δὲ Ἀμφίων Ἀκέστορος Κνώσσιος. ἐπεὶ δὲ ᾤκισε Βάττος τὴν Κυρήνην, λέγεται καὶ τῆς φωνῆς γενέσθαι οἱ τοιόνδε ἴαμα. ἐπιόντων Κυρηναίων [7]) τὴν χώραν, ἐν τοῖς ἐσχάτοις αὐτῆς ἐρήμοις ἔτι οὖσι θεᾶται λέοντα, καὶ αὐτὸν τὸ δεῖμα τὸ ἐκ τῆς θέας βοῆσαι σαφὲς καὶ μέγα ἠνάγκασεν. οὐ πόῤῥω δὲ τοῦ Βάττου καὶ ἄλλον ἔστησαν οἱ Ἀμφικτύονες Ἀπόλλωνα ἀπὸ τοῦ ἀδικήματος τοῦ εἰς τὸν θεὸν τῶν Φωκέων.

6) φοίνικι] Sic scripsi cum *Sylb.* pro male vulgato φοινικίῳ.

7) ἐπιόντων Κυρηναίων] Forte aliquis malit ἐπιόντων τῶν Κυρ.

CAPUT XVI.

Reliquiae donariorum regum Lydiae, Halyattis crater — de umbilico Delphico orbis terrarum medio et Lacedaemoniorum atque Aetolorum donariis — Elyriorum aliorumque — Liparaeorum donariis — primo omnium donario Delphico.

Τῶν δὲ ἀναθημάτων, ἃ οἱ βασιλεῖς ἀπέστειλαν οἱ Λυδῶν, οὐδὲν ἔτι ἦν αὐτῶν εἰ μὴ σιδήρουν μόνον τὸ ὑπόθημα τοῦ Ἀλυάττου κρατῆρος [1]). τοῦτο Γλαύκου μέν ἐστιν ἔργον τοῦ Χίου, σιδήρου κόλλησιν ἀνδρὸς εὑρόντος· ἔλασμα δὲ ἕκαστον τοῦ ὑποθήματος ἐλάσματι ἄλλῳ προσεχὲς οὐ περόναις ἐστὶ ἢ κέντροις, μόνη δὲ ἡ κόλλα συνέχει τε, καὶ ἐστιν αὕτη τῷ σιδήρῳ δεσμός· σχῆμα δὲ τοῦ ὑποθήματος κατὰ πύργον μάλιστα ἐς μείουρον ἀνιόντα ἀπὸ εὐρυτέρου τοῦ κάτω· ἑκάστη δὲ πλευρὰ τοῦ ὑποθήματος οὐ διὰ πάσης πέφρακται, ἀλλά εἰσιν αἱ πλάγιαι τοῦ σιδήρου ζῶναι, ὥσπερ ἐν κλίμακι οἱ ἀναβασμοί· τὰ δὲ ἐλάσματα τοῦ σιδήρου τὰ ὀρθὰ ἀνέστραπται κατὰ τὰ ἄκρα ἐς τὸ
2 ἐκτός· καὶ ἕδρα τοῦτο ἦν τῷ κρατῆρι. Τὸν δὲ ὑπὸ Δελφῶν καλούμενον ὀμφαλὸν [2]), λίθου πεποιημένον λευκοῦ, τοῦτο εἶναι τὸ ἐν μέσῳ γῆς πάσης αὐτοὶ λέγουσιν οἱ Δελφοί, καὶ ἐν ᾠδῇ τινι Πίνδαρος [3]) ὁμολογοῦντά σφισιν ἐποίησε. Λακεδαιμονίων δὲ ἀναθήματά ἐστιν ἐνταῦθα, Καλάμιδος δὲ ἔργον, Ἑρμιόνη ἡ Μενε-

1) τοῦ Ἀλυάττου κρατῆρος] De eo vide *Herodot.* L. I. f. 25. et *Valkenar.* Conſtanter vero ibi ſcriptum Ἀλυάττης, uti etiam in *Strabone.*

2) Τὸν δὲ — ὀμφαλὸν] Vide *Strab.* L. IX. p. 642. C. et pag. 643. A., et conf. not. 13. ad Lib. II. C. 13.

3) Πίνδαρος] Vid. Pyth. Od. IV. verſ. 131. 132.

Μενελάου θυγάτηρ, καὶ συνοικήσασα [4]) Ὀρέστῃ τῷ Ἀγαμέμνονος, καὶ ἔτι πρότερον Νεοπτολέμῳ τῷ Ἀχιλλέως. Εὐρύδαμον δὲ στρατηγόν τε Αἰτωλῶν, καὶ στρατοῦ τοῦ Γαλατῶν ἐναντία ἡγησάμενον, ἀνέθεσαν οἱ Αἰτωλοί. Ἔστι δὲ ἐν τοῖς Κρητικοῖς ὄρεσι καὶ κατ' ἐμὲ ἔτι 3
Ἔλυρος πόλις· οὗτοι οὖν αἶγα χαλκῆν ἀπέστειλαν ἐς Δελφούς· δίδωσι δὲ νηπίοις ἡ αἲξ Φυλακίδι καὶ Φυλάνδρῳ γάλα· παῖδας δὲ αὐτοὺς οἱ Ἔλυροι [5]) φασιν Ἀπόλλωνός τε εἶναι καὶ Ἀκακαλλίδος νύμφης [6])· συγγενέσθαι δὲ τῇ Ἀκακαλλίδι Ἀπόλλωνα ἐν πόλει Τάῤῥα, καὶ οἴκῳ Καρμάνορος. Καρύστιοι δὲ οἱ Εὐβοεῖς βοῦν καὶ οὗτοι χαλκοῦν παρὰ τῷ Ἀπόλλωνι ἔστησαν ἀπὸ ἔργου τοῦ Μηδικοῦ. βοῦς δὲ οἱ Καρύστιοι καὶ οἱ Πλαταιεῖς τὰ ἀναθήματα ἐποιήσαντο, ὅτι (ἐμοὶ δοκεῖν) ἀπωσάμενοι τὸν βάρβαρον, τήν τε ἄλλην βεβαίως ἐκτήσαντο εὐδαιμονίαν, καὶ ἀροῦν ἐλευθέρα [7]) ἡ γῆ. στρατηγῶν δὲ εἰκόνας, καὶ Ἀπόλλωνά τε καὶ Ἄρτεμιν, τὸ ἔθνος τὸ Αἰτωλικὸν ἀπέστειλαν καταστρεψάμενοι τοὺς ὁμόρους σφίσιν Ἀκαρνᾶνας. Παρα- 4
λογώτατον δὲ ἐπυνθανόμην ὑπάρξαν Λιπαραίοις ἐς Τυρσηνούς. τοὺς γὰρ δὴ Λιπαραίους ἐναντία ναυμαχῆσαι τῶν Τυρσηνῶν ναυσὶν ὡς ἐλαχίσταις ἐκέλευσεν ἡ Πυθία. πέντε οὖν ἀνάγονται τριήρεις ἐπὶ τοὺς Τυρσηνούς· οἱ δὲ (ἀπηξίουν γὰρ μὴ ἀποδεῖν [8]) Λιπα-

4) καὶ συνοικ.] *Hartung.* re-
e legere ἡ συνοικ., *Sylburg.*
tat.

5) οἱ Ἔλυροι] Forte οἱ Ἐλύ-
ι· sic enim cives hujus urbis
cari, *Stephan.* tradit.

6) Ἀκακαλλίδος νύμφης] Haec
pra L. VIII. C. 53. §. 2. *Minois* filia dicitur. Apollinem Carmanoris hospitem fuisse, legimus L. II. C. 7. §. 7.

7) ἀροῦν ἐλευθέρα] Scribendum esse videtur ἀροῦν ἐν ἐλ.

8) ἀπηξίουν γὰρ μὴ ἀποδεῖν] Vide supra not. 6. ad C. 14.

ϱαίων τὰ ναυτικὰ) ἀνάγονταί σφισιν ἴσαις ναυσί. ταύτας οὖν αἱϱοῦσιν οἱ Λιπαϱαῖοι, καὶ ἄλλας πέντε ὑστέϱας σφίσιν ἀνταναχθείσας, καὶ τϱίτην νεῶν πεντάδα, καὶ ὡσαύτως τετάϱτην ἐχειϱώσαντο. ἀνέθεσαν οὖν ἐς Δελφοὺς ταῖς ἁλούσαις ναυσὶν ἀϱιθμὸν ἴσα Ἀπόλλωνος ἀγάλματα. Ἐχεκϱατίδης δὲ ἀνὴϱ Λαϱισσαῖος τὸν Ἀπόλλωνα ἀνέθηκε τὸν μικϱὸν, καὶ ἁπάντων πϱῶτον τεθῆναι τῶν ἀναθημάτων τοῦτό φασιν οἱ Δελφοί.

CAPUT XVII.

Donarium Sardorum — de insula Sardinia, ejusque denominatione et incolis — de Aristaeo — urbibus in Sardinia conditis — insula Cyrno seu Corsica — insulae Sardiniae natura, coelo et animalibus — de risu Sardonio.

Βαϱβάϱων δὲ τῶν πϱὸς τῇ ἑσπέϱᾳ οἱ ἔχοντες Σαϱδὼ, εἰκόνα οὗτοι χαλκῆν τῷ ἐπωνύμῳ [1]) σφίσιν ἀπέστειλαν.
2 Ἡ δὲ Σαϱδὼ [2]) μέγεθος μὲν καὶ εὐδαιμονίαν ἐστὶν ὁμοία ταῖς μάλιστα ἐπαινουμέναις· ὄνομα δὲ αὐτῇ τὸ ἀϱχαῖον ὅ τι μὲν ὑπὸ τῶν ἐπιχωϱίων ἐγένετο, οὐκ οἶδα· Ἑλλήνων δὲ οἱ κατ' ἐμποϱίαν ἐσπλέοντες Ἰχνοῦσαν ἐκάλεσαν, ὅτι τὸ σχῆμα τῇ νήσῳ κατ' ἴχνος μάλιστά ἐστιν ἀνθϱώπου. μῆκος δὲ ἐπ' αὐτῆς [3]) εἴκοσι στάδιοι

1) τῷ ἐπωνύμῳ] Vel interpretandum: *in honorem illius, a quo nomen acceperunt*; vel scribendum est τοῦ ἐπωνύμου· id quod *Sylb.* recte monuit.

2) Σαϱδὼ] In *Strabone* legitur Σαϱδὼν, — δόνος etc.

3) μῆκος δὲ ἐπ' αὐτῆς etc.] Prorsus alieno loco est ἐπ', et forte cum ἔτι, *adhuc*, mutandum. In insulae ambitu describendo valde a Pausania discrepat *Strabo* L. V. p. 343. B.

·άδιοι καὶ ἑκατόν εἰσι καὶ χίλιοι· εὖρος δὲ ἐς εἴκοσί τε
αὶ τετρακοσίους πεντήκοντα. πρῶτοι δὲ διαβῆναι
.έγονται ναυσὶν ἐς τὴν νῆσον Λίβυες· ἡγεμὼν δὲ τοῖς
ιβυσιν ἦν Σάρδος ὁ Μακήριδος, Ἡρακλέους δὲ ἐπο-
ομασθέντος ὑπὸ Αἰγυπτίων τε καὶ Λιβύων. Μακή-
ιδι μὲν δὴ αὐτῷ τὰ ἐπιφανέστατα ὁδὸς ἐγένετο ἡ ἐς
ελφούς· Σάρδῳ δὲ ἡγεμονία τε ὑπῆρξε τῶν Λιβύων
ἐς τὴν Ἰχνοῦσαν, καὶ τὸ ὄνομα ἀπὸ τοῦ Σάρδου τού-
ου μετέβαλεν ἡ νῆσος. οὐ μέν τοι τούς γε αὐτόχθο-
ας ἐξέβαλεν ὁ τῶν Λιβύων στόλος· σύνοικοι δὲ ὑπ'
ὐτῶν οἱ ἐπελθόντες ἀνάγκῃ μᾶλλον ἢ ὑπὸ εὐνοίας
δεχθησαν. καὶ πόλεις μὲν οὔτε οἱ Λίβυες, οὔτε τὸ
ένος τὸ ἐγχώριον ἠπίσταντο ποιήσασθαι· σποράδες
ὲ ἐν καλύβαις τε καὶ σπηλαίοις, ὡς ἕκαστοι τύχοιεν,
κησαν. Ἔτεσι δὲ ὕστερον μετὰ τοὺς Λίβυας ἀφί- 3
οντο ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἐς τὴν νῆσον οἱ μετὰ Ἀρισταίου.
αῖδα δὲ λέγουσιν Ἀρισταῖον Ἀπόλλωνός τε εἶναι καὶ
υρήνης· ἐπὶ δὲ τοῦ Ἀκταίωνος[4]) περισσῶς ἀλγή-
αντα τῇ συμφορᾷ, καὶ Βοιωτίᾳ τε καὶ πάσῃ τῇ Ἑλ-
άδι κατὰ ταὐτὰ ἀχθόμενον, οὕτως ἐς τὴν Σαρδὼ
ετοικῆσαί φασιν αὐτόν. οἱ δὲ καὶ Δαίδαλον ἀπο-
ράναι τηνικαῦτα, καὶ οἴκου[5]) διὰ τὴν ἐπιστρατείαν
ῶν Κρητῶν, καὶ ἀποικίας ἐς τὴν Σαρδὼ μετασχεῖν
ῷ Ἀρισταίῳ νομίζουσι. ἔχοι δ' ἂν λόγον οὐδένα
ὐτονόῃ τῇ Κάδμου συνοικήσαντι τῷ Ἀρισταίῳ, Δαί-

4) ἐπὶ δὲ τοῦ Ἀκταίωνος
:c.] Nam *Aristaeus* pater fuit
.ctaeonis. De *Aristaeo* con-
ıle *Heyne* V. C. ad *Apollodor.*
558.

5) καὶ οἴκου] *Amas.* haec
ıale, si quid judico, junxit
:quentibus, μετασχεῖν τῷ Ἀρι-
σταίῳ· equidem, deleto καὶ, ista
prioribus ita jungere mallem:
ἀποδρᾶναι τηνικαῦτα οἴκου etc.
Sic hoc ad Daedali domicilium
in *Sicilia* et *Minois* expeditio-
nem in illam insulam referen-
dum esset, de quo vid. *Diodor.*
L. IV. c. 79.

δαλον ἢ ἀποικίας ἢ ἄλλου τινὸς μετεσχηκέναι· ὃς ἡλικίαν κατὰ Οἰδίποδα ἦν βασιλεύοντα ἐν Θήβαις. πόλιν δ' οὖν οἰκίζουσιν οὐδεμίαν οὐδ' οὗτοι, ὅτι ἀριθμῷ τε καὶ ἰσχύϊ ἐλάσσονες (ἐμοὶ δοκεῖν) ἢ κατὰ
4 πόλεων ἦσαν οἰκισμόν [6]). Μετὰ δὲ Ἀρισταῖον Ἴβηρες ἐς τὴν Σαρδῶ διαβαίνουσιν ὑπὸ ἡγεμόνι τοῦ στόλου Νώρακι, καὶ ᾠκίσθη Νῶρα πόλις ὑπὸ αὐτῶν· ταύτην πρώτην γενέσθαι πόλιν μνημονεύουσιν ἐν τῇ νήσῳ. παῖδα δὲ Ἐρυθείας τε τῆς Γηρυόνου καὶ Ἑρμοῦ λέγουσιν εἶναι τὸν Νώρακα. τετάρτη δὲ [7]) μοῖρα Ἰολάου Θεσπιέων τε καὶ ἐκ τῆς Ἀττικῆς στρατεία κατῆρεν ἐς Σαρδῶ· καὶ Ὀλβίαν μὲν πόλιν οἰκίζουσιν, ἰδίᾳ δὲ Ὀγρύλλην [8]) οἱ Ἀθηναῖοι διασώζοντες τῶν δήμων τῶν οἴκοι τινὸς τὸ ὄνομα· ἢ καὶ αὐτὸς τοῦ στόλου μετεῖχεν ὁ Γρύλλος. ἔστι δ' οὖν καὶ κατ' ἐμὲ ἔτι χωρία τε Ἰολάϊα [9]) ἐν τῇ Σαρδοῖ, καὶ Ἰόλαος παρὰ τῶν οἰκητόρων ἔχει τιμάς. Ἰλίου δὲ ἁλισκομένης, ἄλλοι τε ἐκφεύγουσι τῶν Τρώων, καὶ οἱ ἀποσωθέντες μετὰ Αἰνείου, τούτων μοῖρα ἀπενεχθεῖσα ὑπὸ ἀνέμων ἐς Σαρδῶ, ἀνεμίχθησαν τοῖς προενοικοῦσιν Ἕλλησι· καταστῆναι δὲ ἐς μάχην τῷ Ἑλληνικῷ καὶ τοῖς Τρωσὶν ἐκώλυσε τοὺς βαρβάρους· παρασκευῇ τε γὰρ ἴσῃ [10]) τῇ

6) ἢ κατὰ πόλ. ἦσαν οἰκισμόν] *quam ut urbibus condendis pares essent.*

7) τετάρτη δὲ etc.] Vide L. I. C. 19. §. 4. et ibi not.

8) Ὀγρύλλην] Cum δῆμος Atticus hujus nominis nullibi memoretur, *Kuhn.* Ἀγρύλλην vel Ἀγύλην legendum esse conjicit ex *Plutarchi* vit. Antiph., ubi quidam Ἀγύληθεν fuisse dicitur.

9) χωρία τε Ἰολάϊα] Inde *Strabo* L. V. p. 344. A. in Sardiniae incolis enumerandis Ἰολαεῖς exhibet. Mox Ἰλίου δὲ rescripsi pro Ἰλίου τε.

10) βαρβάρους· — ἴσῃ] *Kuhn.* mavult ἴσοι. *Palmer*. Exerc. p. 437. post βαρβάρους aliquid deesse putat, immemor Pausaniae scribendi rationis.

τῇ ἁπάσῃ τὰ ἐς πόλεμον ἦσαν, καὶ ὁ Θόρσος ποταμὸς διὰ μέσου σφίσι ῥέων τῆς χώρας ἐπίσης καὶ ἀμφοτέροις διαβαίνειν παρεῖχε δέος. ὕστερον μὲν δὴ πολλοῖς ἔτεσιν οἱ Λίβυες ἐπεραιώθησάν τε αὖθις ἐς τὴν νῆσον στόλῳ μείζονι, καὶ ἦρξαν ἐς τὸ Ἑλληνικὸν πολέμου. τὸ μὲν δὴ Ἑλληνικὸν ἐς ἅπαν ἐπέλαβε φθαρῆναι, ἢ ὀλίγον ἐγένετο ἐξ αὐτοῦ τὸ ὑπολειφθέν· οἱ δὲ Τρῶες [11]) ἐς τῆς νήσου τὰ ὑψηλὰ ἀναφεύγουσι, καταλαβόντες δὲ ὄρη δύσβατα ὑπὸ σκολόπων τε καὶ κρημνῶν. Ἰλιεῖς μὲν ὄνομα καὶ ἐς ἐμὲ ἔτι ἔχουσι· Λίβυσι μέν τοι τὰς μορφὰς καὶ τῶν ὅπλων τὴν σκευὴν καὶ ἐς τὴν πᾶσαν δίαιταν ἐοίκασιν. Ἔστι δὲ νῆσος οὐ 5 πολὺ ἀπέχουσα τῆς Σαρδοῦς [12]), Κύρνος ὑπὸ Ἑλλήνων, ὑπὸ δὲ Λιβύων τῶν ἐνοικούντων καλουμένη Κορσική [13]). ἐκ ταύτης μοῖρα οὐκ ἐλαχίστη στάσει πιεσθεῖσα ἀφίκετο ἐς τὴν Σαρδῶ, καὶ ᾤκησαν τῆς χώρας ἀποτεμόμενοι τῆς ἐν τοῖς ὄρεσιν· ὑπὸ μέν τοι τῶν ἐν τῇ Σαρδοῖ τῷ ὀνόματι ὀνομάζονται τῷ οἴκοθεν Κόρσοι. Καρχηδόνιοι δὲ, ὅτε ναυτικῷ μάλιστα ἴσχυσαν, κατεστρέψαντο μὲν καὶ ἅπαντας τοὺς ἐν τῇ Σαρδοῖ, πλὴν τῶν Ἰλιέων τε καὶ Κορσῶν, (τούτοις δὲ μὴ ἐς δουλείαν ὑπαχθῆναι τὸ ἐχυρὸν ἤρκεσε τῶν ὀρῶν) ᾤκισαν δὲ ἐν τῇ νήσῳ καὶ αὐτοὶ πόλιν οἱ Καρχηδόνιοι, Κάραλίν τε καὶ Σύλλους [14]). τοῦ δὲ ἐπικουρικοῦ τῶν

11) οἱ δὲ Τρῶες] Scripsi δὲ pro vulgato τε, praecedente μὲν illud flagitante.

12) οὐ πολὺ — τῆς Σαρδοῦς] Infra VIII. stadia distare dicit. Sed *Strabo* L. V. pag. 341. C. LX. stadiis a Sardinia abesse refert.

13) ὑπὸ δὲ Λιβύων — Κορσικη] A Romanis ita vocari, *Strabo* refert L. V. p. 343. A.

14) Κάραλίν τε καὶ Σύλλους] Variant haec nomina. *Strabo* L. V. p. 343. C. habet Κάραλις καὶ Σουλχοί, ubi vid. *Casaub.*

τῶν Καρχηδονίων Λίβυες ἢ Ἴβηρες ἐς ἀμφισβήτησιν λαφύρων ἀφικόμενοι, καὶ, ὡς εἶχον ὀργῆς, ἀφιστάντες ἐσῳκίσαντο [15]) ἐς τὰ ὑψηλὰ καὶ οὗτοι τῆς νήσου· Βαλαροὶ τὸ ὄνομά ἐστιν αὐτοῖς κατὰ γλῶσσαν τὴν Κυρνίων· Βαλαροὺς γὰρ τοὺς φυγάδας καλοῦσιν οἱ Κύρνιοι. γένη μὲν τοσαῦτα τὴν Σαρδὼ καὶ ἐσῳκισμένα οὕτω νέμεται.
6 Τῆς δὲ νήσου τὰ πρὸς τῆς ἄρκτου καὶ ἠπείρου τῆς κατὰ Ἰταλίαν, ἔστιν ὄρη δύσβατα τὰ πέρατα συνάπτοντα ἀλλήλοις· καὶ ἢν παραπλέῃς, ναυσί τε ὅρμους παρέχεται κατὰ τοῦτο ἡ νῆσος, πνεύματά τε ἄτακτα καὶ ἰσχυρὰ ἄκραι τῶν ὀρῶν καταπέμπουσιν ἐς τὴν θάλασσαν. ἔστι δὲ καὶ ἄλλα διὰ μέσης αὐτῆς ὄρη χθαμαλώτερα· ὁ δὲ ἀὴρ ὁ ἐνταῦθα θολερός τε ὡς ἐπίπαν ἐστὶ καὶ νοσώδης· αἴτιοι δὲ οἵ τε ἅλες οἱ πηγνύμενοι, καὶ ὁ νότος βαρὺς καὶ βίαιος ἐγκείμενος· οἱ ἄνεμοί τε οἱ ἀπὸ τῆς ἄρκτου διὰ τὸ ὑψηλὸν τῶν ὀρῶν τῶν πρὸς τῆς Ἰταλίας, κωλύονται πνέοντες θέρους ὥρᾳ τόν τε ἀέρα τὸν ταύτῃ καὶ τὴν γῆν ἀναψύχειν. οἱ δὲ τὴν Κύρνον σταδίους φασὶν οὐ πλέονας ἀπὸ τῆς Σαρδοῦς ἢ ὀκτὼ τῇ θαλάσσῃ διείργεσθαι, ὀρεινήν τε οὖσαν καὶ ἐς ὕψος διὰ πάσης ἀνήκουσαν· τὸν Ζέφυρον οὖν καὶ Βορέαν ὑπὸ τῆς Κύρνου κωλύεσθαι νομίζουσι, μὴ καὶ ἄχρι τῆς Σαρδοῦς ἐξικνεῖσθαι. ὄφεις δὲ οὔτε οἱ ἐπὶ συμφορᾷ τῇ ἀνθρώπων, οὔτε ὅσον ἀνώλεθρον αὐτῶν, οὐδὲ οἱ λύκοι [16]) τρέφεσθαι πεφύκασιν. οἱ δὲ ἄγριοι τράγοι [17]) μέγεθος

15) ἀφιστάντες ἐσῳκίσαντο] Pro ἐσῳκήσαντο reddidi ἐσῳκίσαντο ex Codice Mosc., quod *Sylb.* jam conjecerat. Idem ἀποστάντες mavult pro insolentiori ἀφιστάντες.

16) οἱ λύκοι] Restitui οἱ ex Codice Mosc.

17) ἄγριοι τράγοι] *Strab.* L. V. p. 344. B. *arietes* memorat, *musmones* appellatos; et ita *Plin.*

γεθος μὲν τοὺς ἑτέρωθι οὐχ ὑπερβάλλουσιν, εἶδος δέ ἐστιν αὐτοῖς, ὁποῖον ἐν πλαστικῇ τις ἂν τῇ Αἰγιναίᾳ ποιήσει ἀγρίου κριοῦ· τὰ μέν τοι ἀμφὶ τὸ στῆθος δασύτερά ἐστιν αὐτοῖς, ἢ ὡς πρὸς Αἰγιναίαν τέχνην εἰκάσαι· κέρατα δὲ οὐ διεστηκότα ἀπὸ τῆς κεφαλῆς, ἀλλὰ ἐς εὐθὺ παρὰ τὰ ὦτα ἔχουσιν ἐληλιγμένα· ὠκύτητι δὲ ἅπαντα τὰ θηρία ὑπερῆρκασι. Πλὴν δὲ βοτάνης 7
μιᾶς καθαρεύει καὶ ἀπὸ φαρμάκων ἡ νῆσος, ἃ ἐργάζεται θάνατον· ἡ πόα δὲ ἡ ὀλέθριος σελίνῳ μέν ἐστιν ἐμφερὴς, τοῖς φαγοῦσι δὲ γελῶσιν ἐπιγίνεσθαι τὴν τελευτὴν λέγουσιν. ἐπὶ τούτῳ δὲ Ὅμηρός [18]) τε καὶ οἱ ἔπειτα ἄνθρωποι τὸν ἐπὶ οὐδενὶ ὑγιεῖ [19]) Σαρδώνιον γέλωτα ὀνομάζουσι. Φύεται δὲ μάλιστα ἡ πόα περὶ τὰς πηγάς· οὐ μέν τοι μεταδίδωσί γε καὶ τῷ ὕδατι τοῦ ἰοῦ. τὸν μὲν δή γε τῆς Σαρδοῦς λόγον ἐπεισηγαγόμεθα ἐς τὴν Φωκίδα συγγραφὴν, ὅτι οὐχ ἥκιστα καὶ ἐς ταύτην οἱ Ἕλληνες τὴν νῆσον ἀνηκόως εἶχον.

18) Ὅμηρος] Vide Odyss. υ. vers. 302., ubi est Σαρδάνιον. De *Sardonio risu* vide *Suid.*, qui varia collegit, et *Schol.* ad *Homeri* l. c. etc.

19) ἐπὶ οὐδενὶ ὑγιεῖ] *ob nullam rem sanam* vel *salutarem.* Sic haec interpretanda esse, ex *Suida* et *Schol.* ad Hom. l. c. mihi patere videtur, ubi illa enunciantur ἐπ' ὀλέθρῳ.

CAPUT

CAPUT XVIII.

Calliae Athenienſis et Achaeorum donarium — urbis Phanae obſidio et expugnatio — Rhodiorum et Ambraciotarum — Orneatarum — Tiſagorae donarium e ferro elaboratum — Elatenſium et Maſſaliotarum donaria — Aetoliae ſignum, Aetolorum et Gorgiae Leontini donarium.

Τὸν δὲ ἵππον, ὃς ἐφεξῆς τῇ εἰκόνι ἐςὶ τοῦ Σάρδου, Ἀθηναῖος Καλλίας Λυσιμαχίδου πατρὸς, ἀναθεῖναί φησιν [1]) ἰδίᾳ περιποιησάμενος ἀπὸ τοῦ πρὸς Πέρσας
2 πολέμου χρήματα. Ἀχαιοὶ δὲ ἀνέθεσαν Ἀθηνᾶς ἄγαλμα πόλιν τῶν ἐν Αἰτωλίᾳ παραςησάμενοι πολιορκίᾳ· τῇ πόλει δὲ, ἣν εἷλον, Φανὰ τοὔνομα ἦν. γενέσθαι δὲ χρόνον φασὶν οὐκ ὀλίγον τῇ πολιορκίᾳ· καὶ ὡς ἀδυνάτως εἶχον ἑλεῖν τὴν πόλιν, θεωροὺς ἀποςέλλουσιν ἐς Δελφοὺς, καὶ αὐτοῖς ἀφίκετο μάντευμα·

Γῆς Πέλοπος ναέται καὶ Ἀχαιΐδος, ὁππότε Πυθὼ
Ἤλθετε πευσόμενοι, ὥς κε [2]) πτολίεθρον ἕλητε,
Ἀλλ' ἄγε δὴ φράζεσθε, λάχος πόσον ἦμαρ ἕκαςον
Λαῶν πινόντων ῥύεται πόλιν, ἠδὲ [3]) πέπωκεν.
Οὕτω γάρ κεν ἕλοιτε Φανὰν πυργήρεα κώμην.

οἱ συνιέντες οὖν, ὁποῖόν τι ἤθελεν ὁ χρησμὸς λέγειν, οἱ μὲν

1) ἀναθεῖναί φησιν] ſcilic. in inſcriptione.

2) ὥς κε] Cod. Moſc. ὡς καί.

3) ἠδὲ] Aldina male dat ἢ δε.

μὲν οἴκαδε ἀποπλεῖν ἐβουλεύοντο διαλύσαντες τὴν
πολιορκίαν, οἱ δὲ ἐντὸς τοῦ τείχους, οἱ δὲ ἄλλῃ οὐδενὶ
λόγῳ σφᾶς ἐνεποιοῦντο [4])· καὶ γυνὴ πρόεισιν ἐκ τοῦ
τείχους ὕδωρ ἐκ τῆς ὑπὸ τῷ τείχει λαβεῖν πίδακος.
ἐπιδραμόντες δὲ ἐκ τοῦ στρατεύματος, αἰχμάλωτόν τε
τὴν γυναῖκα αἱροῦσι, καὶ διδάσκονται παρ' αὐτῆς οἱ
Ἀχαιοὶ, ὅτι τὸ ὀλίγον τὸ ἐκ τῆς πίδακος ὕδωρ, ὁπότε
ἐφ' ἑκάστης λάβοιεν τῆς νυκτὸς, διεμετροῦντο αὐτὸ [5]),
καὶ ἄλλο ἦν τοῖς ἔνδον ἀλέξημα οὐδὲν ἐς δίψαν. οὕτω
δὴ συγχέαντες οἱ Ἀχαιοὶ τὴν πηγὴν, τὸ πόλισμα
αἱροῦσι. Ῥόδιοι δὲ οἱ ἐν Λίνδῳ παρὰ ταύτην τὴν 3
Ἀθηνᾶν τὸ ἄγαλμα ἔστησαν τοῦ Ἀπόλλωνος. ἀνέθε-
σαν δὲ καὶ Ἀμβρακιῶται χαλκοῦν ὄνον, νυκτομαχίᾳ
Μολοσσοὺς νικήσαντες. λόχον μὲν σφισιν ἐν νυκτὶ οἱ
Μολοσσοὶ παρεσκεύασαν· ὄνου δὲ, ὃς ἐλαυνόμενος
ἐκ τοῦ ἀγροῦ τότε ἔτυχεν, ὄνον θήλειαν διώκοντος σὺν
ὕβρει τε τῇ ἄλλῃ καὶ τραχύτητι τοῦ φθέγματος,
ὡσαύτως δὲ καὶ τοῦ ἀνδρὸς, ὃς τὸν ὄνον ἤλαυνε, βοῶν-
τος ἀσαφῆ τε καὶ ἄκοσμα, οὕτως οἵ τε ἐκ τῆς ἕδρας
τῶν Μολοσσῶν ἐξανίστανται ταραχθέντες, καὶ οἱ
Ἀμβρακιῶται φωράσαντες τὰ ἐπὶ σφίσι βεβουλευ-
μένα ἐπιχειροῦσιν ἐν τῇ νυκτὶ, καὶ ἐκράτησαν μάχῃ
τῶν Μολοσσῶν. Ὀρνεᾶται δὲ οἱ ἐν τῇ Ἀργολίδι, 4
πολέμῳ σφᾶς Σικυωνίων πιεζόντων, τῷ Ἀπόλλωνι
εὔξαντο, εἰ ἀπώσαιτο ἐκ τῆς πατρίδος τῶν Σικυωνίων
τὸν στρατὸν, πομπήν τε ἐν Δελφοῖς αὐτῷ στελεῖν ὁση-
μέραι,

4) *οἱ δὲ ἄλλῃ οὐδενὶ λόγῳ σφᾶς ἐνεποιοῦντο*] Cod. Mosc. *οἱ δὲ ἄλλοι*, quod bene ferri potest. In reliquis *Kuhn.* recte mihi emendare videtur *ἐν οὐδενὶ λόγῳ σφᾶς ἐποιοῦντο*, *nihili faciebant illos* (obsidentes).

5) *διεμετροῦντο αὐτὸ*] Sic, *Sylburgio* recte suadente, scripsi pro vulgatis *διεμέτρουν τὸ αὐτό*.

μέραι, καὶ ἱερεῖα θύσειν οἷα δὴ καὶ ὅσα ἀριθμόν [6]).
νικῶσί τε δὴ μάχῃ τοὺς Σικυωνίους, καὶ ὥς σφισιν ἐφ᾽
ἡμέρας πάσης ἀποδιδοῦσι τὰ κατὰ τὴν εὐχὴν δα-
πάνη τε ἦν μεγάλη. καὶ μείζων ἔτι τοῦ ἀναλώματος
ἡ ταλαιπωρία. οὕτω δὴ σόφισμα εὑρίσκουσιν ἀνα-
θεῖναι τῷ θεῷ θυσίαν τε καὶ πομπήν, χαλκᾶ ποιή-
5 ματα. Ἔστιν [7]) ἐνταῦθα καὶ ἄθλων τῶν Ἡρακλέους
τὸ ἐς τὴν ὕδραν, ἀνάθημά τε ὁμοῦ Τισαγόρου, καὶ ἡ
τέχνη, σιδήρου καὶ ὕδρα [8]) καὶ ὁ Ἡρακλῆς. σιδή-
ρου δὲ ἐργασίαν τὴν ἐπὶ ἀγάλμασι χαλεπωτάτην καὶ
πόνου συμβέβηκεν εἶναι πλείστου· θαύματος μὲν δὴ
καὶ τοῦ Τισαγόρου τὸ ἔργον, ὅστις δὴ ὁ Τισαγόρας·
θαύματος δὲ οὐκ ἐλαχίστου καὶ ἐν Περγάμῳ λέοντός
τε καὶ ὑὸς ἀγρίου κεφαλαί, σιδήρου καὶ αὗται· Διο-
6 νύσῳ τε ἀναθήματα σφᾶς ἐποιήσαντο [9]). Φωκέων
δὲ οἱ ἔχοντες Ἐλάτειαν (ἀντέσχον γὰρ τῇ Κασσάνδρου
πολιορκίᾳ, Ὀλυμπιοδώρου σφίσιν ἐξ Ἀθηνῶν ἀμύ-
νοντος [10])) λέοντα τῷ Ἀπόλλωνι χαλκοῦν ἀποπέμ-
πουσιν ἐς Δελφούς. ὁ δὲ Ἀπόλλων ὁ ἐγγυτάτω τοῦ
λέοντος

6) οἷα δὴ καὶ ὅσα ἀριθμόν] Amas.: *ad certum et praefinitum numerum.* Sed rectius interpretandum est: *cujusdam generis et numeri.*

7) πομπήν, χαλκᾶ ποιήματα. Ἔστιν etc.] Sic hunc locum recta distinctione constitui, cum ista prava interpunctione turbata et ita vulgata fuissent: πομπήν. Χαλκᾶ ποιήματά ἐστιν etc. Scilicet Orneatae aeneas imagines sacrificium illud et pompam exprimentes dedicarunt, et sic voto satisfecisse putarunt.

8) καὶ ἡ τέχνη, σιδήρου καὶ ὕδρα] *Sylb.* recte mihi corrigere videtur καὶ τέχνη σ. καὶ ἡ ὕδρα.

9) Διονύσῳ τε — ἐποιήσαντο] scilicet ista capita. Mallem tamen scribere Διονύσῳ δὲ etc.

10) Ὀλυμπιοδώρου σφίσιν ἐξ Ἀθηνῶν ἀμύνοντος] Sic emendare non dubitavi pro mendose et absurde vulgatis: Ὀλυμπιοδώρῳ φασὶν ἐξ Ἀθηνῶν ἀμύνοντες. Me non temere ista rescripsisse, luculenter patet ex L. I. C. 26. §. 3., ubi Pausanias,
Blaeen-

λέοντος Μασσαλιωτῶν ἐστιν ἀπὸ τῆς πρὸς Καρχηδονίους ἀπαρχὴ ναυμαχίας. Πεποίηται δὲ ὑπὸ Αἰτω- 7
λῶν τρόπαιόν τε καὶ γυναικὸς ἄγαλμα ὡπλισμένης, ἡ Αἰτωλία δῆθεν· ταῦτα ἀνέθεσαν ἐπιθέντες οἱ Αἰτωλοὶ Γαλάταις δίκην ὠμότητος ἐς Καλλιέας [11]). ἐπίχρυσος δὲ εἰκὼν, ἀνάθημα Γοργίου τοῦ ἐκ Λεοντίνων [12]), αὐτὸς Γοργίας ἐστὶν [εἰκὼν [13])].

Elatenses aeneum Olympiodori signum Delphis dedicasse narrans, haec subjicit: ὅτι καὶ τούτοις ἤμυνεν ἀποστᾶσι Κασσάνδρου.

11) ταῦτα ἀνέθεσαν — Καλλίας] De quo vide infra C. 22.

12) ἐπίχρυσος δὲ εἰκὼν, ἀνάθημα Γοργίου τοῦ ἐκ Λεοντίνων] Ex Codice Mosc. reddidi ἐκ ante Λεοντίνων, quod in vulgatis deerat, et sic locum expedivi. Nomen enim urbis fuit Λεοντῖνοι, *Leontini*, uti constat ex *Diodoro* L. XIII. f. 89. in fine et f. 95., nec non ex *Plin.* Hist. Nat. L. III. C. 8. *Gorgiae* signum, quod hic *inauratum* dicitur, *aureum* fuisse, memorant *Athen.* L. XI. p. 505. E., *Cicer.* de orat L. III., et *Plin.* Hist Nat. L. XXXIII. C. 4. prope fin., ubi vid. *Harduin.*

13) εἰκὼν]. Hanc vocem a librario oculis ad superiorem vocem εἰκὼν aberrantibus decepto male hic repetitam, ideoque tollendam esse, vix in dubium vocari potest; quare illam uncinis notavi.

CAPUT XIX.

Scyllis urinandi arte inſignis ſignum, Amphictyonum donarium, et Cyanes ſignum a Nerone ablatum — narratio Lesbia de Baccho Cephallene — ſigna in pinnaculis faſtigatis templi Delphici — Gallorum expeditiones — Gallorum Brenno duce in Graeciam irruptio uberius exponitur — numerus exercitus Gallorum et equitatus ſingularis ratio, cum Perſarum Immortalibus comparata.

Παρὰ δὲ τὸν Γοργίαν ἀνάθημά ἐστιν Ἀμφικτυόνων, Σκιωναῖος Σκύλλις [1]), ὃς καταδῦναι καὶ ἐς τὰ βαθύτατα θαλάσσης πάσης ἔχει φήμην· ἐδιδάξατο δὲ Κυάναν [2]) τὴν θυγατέρα δύεσθαι. οὗτοι περὶ τὸ ὄρος τὸ Πήλιον ἐπιπεσόντος ναυτικῷ τῷ Ξέρξου βιαίου χειμῶνος προσεξειργάσαντό σφισιν ἀπώλειαν, τάς τε ἀγκύρας καὶ εἰ δή τι ἄλλο ἔρυμα ταῖς τριήρεσιν ἦν, ὑφέλκοντες. ἀντὶ τούτου μὲν οἱ Ἀμφικτύονες καὶ αὐτὸν Σκύλλιν καὶ τὴν παῖδα ἀνέθεσαν. ἐν δὲ τοῖς ἀνδριάσιν, ὁπόσους Νέρων ἔλαβεν ἐκ Δελφῶν, ἐν τούτοις τὸν ἀριθμὸν καὶ τῆς Κυάνης ἀπεπλήρωσεν εἰκών. καταδύονται δὲ ἐς θάλασσαν γένους τοῦ θήλεως [3])
2 αἱ καθαρῶς ἔτι παρθένοι. Τὸ ἀπὸ τούτου δὲ ἔρχομαι διηγησόμενος λόγον Λέσβιον. ἁλιεῦσιν ἐν Μηθύμνῃ [4]) τὰ δίκτυα ἀνείλκυσεν ἐκ θαλάσσης πρόσωπον,

1) Σκιων. Σκύλλις] *Herodoto* L. VIII. ſ. 8., ubi plura de eo legitur, dicitur Σκυλλίης. Vide ibi *Weſſeling.* et *Valkenar.*

2) Κυάναν] In *Athen.* L. VII. p. 296. F. legitur Ὕδνης, quod nomen ibi cum Κυάνης mutandum eſſe, cenſet *Valkenar.* ad *Herodoti* l. c.

3) θήλεως] Mallem θήλεος.

4) Μηθύμνῃ] Cod. Moſc. Μεθύμνῃ, et ſic infra conſtanter Μεθυμναῖοι pro Μηθυμν., quae ſcriptura ſemel quoque in *Herodoto* legitur L. I. ſ. 151.

που, ἐλαίας ξύλου πεποιημένον· τοῦτο ἰδέαν παρείχετο Φέρουσαν μέν τι [5]) ἐς τὸ θεῖον, ξένην δὲ καὶ ἐπὶ θεοῖς Ἑλληνικοῖς οὐ καθεστῶσαν. εἴροντο οὖν οἱ Μηθυμναῖοι τὴν Πυθίαν, ὅτου θεῶν ἢ καὶ ἡρώων ἐστὶν ἡ εἰκών· ἡ δὲ αὐτοὺς σέβεσθαι Διόνυσον Κεφαλλῆνα [6]) ἐκέλευσεν. ἐπὶ τούτῳ οἱ Μηθυμναῖοι ξόανον μὲν τὸ ἐκ τῆς θαλάσσης παρὰ σφίσιν ἔχοντες, καὶ θυσίαις καὶ εὐχαῖς τιμῶσι, χαλκοῦν δὲ ἀποπέμπουσιν ἐς Δελφούς.

3 Τὰ δὲ ἐν τοῖς ἀετοῖς, ἐστὶν Ἄρτεμις, καὶ Λητὼ, καὶ Ἀπόλλων, καὶ Μοῦσαι, δύσις τε Ἡλίου, καὶ Διόνυσός τε, καὶ αἱ γυναῖκες αἱ Θυιάδες· τὰ μὲν δὴ πρόσωπα [7]) αὐτῶν Ἀθηναῖος Πραξίας μαθητὴς Καλάμιδός ἐστιν ἐργασάμενος· χρόνου δὲ, ὡς ὁ ναὸς ἐποιεῖτο, ἐγγιγνομένου [8]), Πραξίαν μὲν ἔμελλεν ἀπάξειν τὸ χρεὼν, τὰ δὲ ὑπολειπόμενα τοῦ ἐν τοῖς ἀετοῖς κόσμου ἐποίησεν Ἀνδροσθένης, γένος μὲν καὶ οὗτος Ἀθηναῖος, μαθητὴς δὲ Εὐκάδμου. ὅπλα δὲ ἐπὶ τῶν ἐπιστυλίων [9]) χρυσᾶ, Ἀθηναῖοι μὲν τὰς ἀσπίδας ἀπὸ τοῦ ἔργου τοῦ ἐν Μαραθῶνι ἀνέθεσαν, Αἰτωλοὶ δὲ τά τε ὄπισθε καὶ τὰ ἐν ἀριστερᾷ Γαλατῶν δὴ ὅπλα· σχῆμα δὲ αὐτῶν ἐστιν ἐγγυτάτω τῶν Περσικῶν γέῤῥων.

4 Γαλατῶν δὲ τῆς ἐς τὴν Ἑλλάδα ἐπιστρατείας ἔχει μέν τινα μνήμην καὶ ἡ ἐς τὸ βουλευτήριον ἡμῖν τὸ

5) μέν τι] Cod. Mosc. μέν τοι.

6) Κεφαλλῆνα] Cod. Mosc. Κεφαλῆνα.

7) πρόσωπα] Cod. Mosc. πρῶτα, quod non improbandum duco, cum statim subsequatur: τὰ δὲ ὑπολειπόμενα τοῦ — κόσμου.

8) χρόνου δὲ, — ἐποιεῖτο, ἐγγιγνομένου] Male vulgatum fuit — ἐποιεῖτο ὁ ἐγγιγνομένου. Equidem illud ὁ librarii oscitantia intrusum delere non haesitavi.

9) ἐπὶ τῶν ἐπιστυλίων] Vid. *Winkelm.* Anmerk. über die Baukunst der Alten, p. 59. 60.

Ἀττικὸν συγγραφή [10])· προάγειν δὲ ἐς τὸ σαφέστερον τὰ ἐς αὐτοὺς ἠθέλησα ἐν τῷ λόγῳ τῷ ἐς Δελφοὺς, ὅτι ἔργων τῶν ἐπὶ τοὺς βαρβάρους τὰ μάλιστα Ἕλλησιν ἐνταῦθα ἦν. ὑπερόριον μὲν οἱ Κελτοὶ στρατείαν πρώτην ὑπὸ ἡγεμόνι ἐποιήσαντο Καμβαύλῃ· προελθόντες δὲ ἄχρι τῆς Θρᾴκης, τὸ πρόσω τῆς πορείας οὐκ ἀπεθάρσησαν, καταγνόντες αὐτῶν, ὅτι ὀλίγοι τε ἦσαν, καὶ οὐκ ἀξιόμαχοι κατ' ἀριθμὸν Ἕλλησιν. ἐπεὶ δὲ καὶ δεύτερον ἐπιφέρειν ἐδόκει ὅπλα ἐπὶ τὴν ἄλλων, ἐνῆγον δὲ μάλιστα οἱ ὁμοῦ Καμβαύλῃ ἐκστρατεύσαντες, ἅτε ἀπληστιῶν [11]) τε ἤδη γεγευμένοι καὶ ἁρπαγῆς καὶ κερδῶν ἐς ἔρωτα ἥκοντες, πολὺς μὲν δὴ πεζὸς, οὐκ ἐλάχιστοι δὲ ἠθροίσθησαν καὶ ἐς τὸ ἱππικόν. ἐς μοίρας οὖν τρεῖς ἔνεμον οἱ ἡγεμόνες τὸν στρατὸν, καὶ ἄλλος ἐξ αὐτῶν ἐπὶ ἄλλην ἐτέτακτο ἰέναι χώραν. ἐπὶ μὲν οὖν Θρᾷκας καὶ τὸ ἔθνος τὸ Τριβαλλῶν ἔμελλε Κερέθριος [12]) ἡγήσεσθαι· τοῖς δὲ ἐς Παιονίαν ἰοῦσι Βρέννος ἦσαν καὶ Ἀκιχώριος ἄρχοντες· Βόλγιός [13]) τε ἐπὶ Μακεδόνας τε καὶ Ἰλλυριοὺς ἤλακε, καὶ ἐς ἀγῶνα πρὸς Πτολεμαῖον κατέστη, τότε ἔχοντα τὴν Μακεδόνων βασιλείαν. Πτολεμαῖος δὲ ἦν [14]) οὗτος, ὃς Σέλευκον ἐδολοφόνησε τὸν Ἀντιόχου, καταπεφευγὼς ὅμως ἱκέτης ὡς αὐτὸν, καὶ εἶχεν ἐπίκλησιν Κεραυνὸς διὰ τὸ ἄγαν τολμηρόν. καὶ ὁ μὲν αὐτός τε ὁ Πτολεμαῖος ἀπέθανεν ἐν τῇ μάχῃ, καὶ τῶν Μακεδόνων ἐγένετο οὐκ ἐλαχίστη φθορά. προελθεῖν δὲ

10) *Γαλατῶν — συγγραφή*] Vide L. I. C. 4.

11) ἀπληστιῶν] Cod. Mosc. λῃστειῶν.

12) Κερέθριος] Cod. Mosc. Κελέθριος.

13) Βόλγιός] In *Justin.* Histor. L. XXIV. C. 5. legitur *Belgius.* Mox pro ἤλακε Cod. Mosc. ἤλασε.

14) Πτολεμαῖος δὲ ἦν etc.] Vide L. I. C. 16. §. 2.

δὲ ὡς ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα οὐδὲ τότε ἐθάῤῥησαν οἱ Κελτοὶ,
καὶ ὁ δεύτερος οὕτω στόλος ἐπανῆλθεν ἐς τὴν οἰκείαν.
Ἔνθα δὴ ὁ Βρέννος πολὺς μὲν ἐν συλλόγοις τοῖς κοι- 5
νοῖς, πολὺς δὲ καθ' ἕκαστον ἦν τῶν ἐν τέλει Γαλατῶν,
ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα ἐπαίρων στρατεύεσθαι, ἀσθένειάν
τε Ἑλλήνων τὴν ἐν τῷ παρόντι διηγούμενος, καὶ ὡς
χρήματα πολλὰ μὲν ἐν τῷ κοινῷ, πλείονα δὲ ἐν ἱεροῖς
τά τε ἀναθήματα, καὶ ἄργυρος καὶ χρυσός ἐστιν ἐπί-
σημος [15])· ἀνέπεισέ τε δὴ τοὺς Γαλάτας ἐλαύνειν ἐπὶ
τὴν Ἑλλάδα, καὶ αὐτῷ συνάρχοντας ἄλλους τε προσ-
είλετο τῶν ἐν τέλει, καὶ τὸν Ἀκιχώριον. Ὁ δὲ 6
ἀθροισθεὶς στρατὸς, πεζοὶ μὲν μυριάδες ἐγένοντο πεν-
τεκαίδεκα προσόντων σφίσι δισχιλίων· οἱ δὲ ἱππεύον-
τες τετρακόσιοι καὶ δισμύριοι. τοσοῦτοι μὲν ἦσαν τῶν
ἱππέων τὸ ἀεὶ ἐνεργόν· ἀριθμὸς δὲ αὐτῶν ὁ ἀληθὴς
διακόσιοί τε καὶ χίλιοι καὶ ἓξ μυριάδες· δύο γὰρ οἰκέ-
ται περὶ ἕκαστον τῶν ἱππευόντων ἦσαν ἀγαθοὶ καὶ
αὐτοὶ τὰ ἱππικὰ, καὶ ἵππους ὁμοίως ἔχοντες. Γαλα-
τῶν δὲ τοῖς ἱππεύουσιν ἀγῶνος συνεστηκότος, ὑπομέ-
νοντες τῆς τάξεως ὄπισθεν οἰκέται τοσάδε σφίσιν ἐγέ-
νοντο χρήσιμοι· τῷ γὰρ ἱππεῖ συμβὰν ἢ τῷ ἵππῳ
πεσεῖν, τῷ μὲν ἵππον παρεῖχεν ἀναβῆναι τῷ ἀνδρὶ,
τελευτήσαντος δὲ τοῦ ἀνδρὸς, ὁ δοῦλος ἀντὶ τοῦ δε-
σπότου τὸν ἵππον ἀνέβαινεν· εἰ δὲ ἀμφοτέρους ἐπιλά-
βοι τὸ χρεὼν, ἐνταῦθα ἕτοιμος ἦν ἱππεύς [16]). λαμ-
βανόντων δὲ τραύματα, ὁ μὲν ὑπεξῆγε τῶν δούλων ἐς
τὸ στρατόπεδον τὸν τραυματίαν, ὁ δὲ καθίστατο ἐς τὴν

15) χρυσός ἐστιν ἐπ.] Cod. Mosc. et Ald. χρ. ἔτι ἐπ. Pro ἔτι Camerar. et Hartung. reposuerunt ἐστιν, quod Sylb. et Kuhn. retinuerunt. Sylb. tamen in medium proponit conjecturam, ἔτι ἄσημος.

16) ἦν ἱππεύς] scilic. ὁ τρίτος.

τάξιν ἀντὶ τοῦ ἀπελθόντος. ταῦτα (ἐμοὶ δοκεῖν) ἐνομίσθη τοῖς Γαλάταις ἐς μίμησιν [17]) τοῦ ἐν Πέρσαις ἀριθμοῦ τῶν μυρίων, οἳ ἐκαλοῦντο Ἀθάνατοι. διαφορὰ δὲ ἦν, ὅτι κατελέγοντο ἀντὶ τῶν ἀποθνησκόντων, ὑπὸ μὲν Περσῶν τῆς μάχης ὕστερον, Γαλάταις δὲ ὑπὸ αὐτὴν τοῦ ἔργου τὴν δίκην [18]) ὁ ἀριθμὸς ἀπεπληροῦτο τῶν ἱππέων. τοῦτο ὠνόμαζον τὸ σύνταγμα Τριμαρκισίαν [19]) τῇ ἐπιχωρίῳ φωνῇ· καὶ ἵππων τὸ ὄνομα ἴστω τις Μάρκαν ὄντα [20]) ὑπὸ τῶν Κελτῶν. παρασκευῇ μὲν τοσαύτῃ καὶ μετὰ διανοίας τοσαύτης ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα ὁ Βρέννος ἤλαυνε.

CAPUT XX.

Graeci ad Gallos propulſandos conſilia capiunt et coëunt — de Graecorum exercitu contra Perſas ad Thermopylas congregato — exercitu Graecorum contra Gallos collecto — Gallorum pars Sperchium fluvium nando ſuperat.

Τοῖς δέ γε Ἕλλησι κατεπεπτώκει μὲν ἐς ἅπαν τὰ φρονήματα, τὸ δὲ ἰσχυρὸν τοῦ δείματος προῆγεν ἐς ἀνάγκην τῇ Ἑλλάδι ἀμύνειν. ἑώρων δὲ τὸν ἐν τῷ παρόντι ἀγῶνα οὐχ ὑπὲρ ἐλευθερίας γενησόμενον, καθὰ ἐπὶ τοῦ Μήδου ποτὲ, οὐδὲ δοῦσιν ὕδωρ καὶ γῆν τὰ

17) τοῖς Γαλάταις ἐς μίμησιν] Inſerui ἐς, quod in vulgatis exciderat; ſic enim conſtanter ſcribit Pauſanias, L. I. C. 38. §. 8. et L. X. C. 15.

18) τοῦ ἔργου τὴν δίκην] Hic δίκη inſolenter poſitum eſſet pro *discrimine*. Sed *Sylb.* bene emendat τὴν ἀκμὴν, uti eſt C. 21.: ἐν τῇ ἀγῶνος — τῇ ἀκμῇ.

19) Τριμαρκισίαν] Cod. Moſc. Τριμαρισίαν, quod *Camerario* favet, qui mavult Τριμαῤῥισίαν et Μάῤῥαν.

20) ὄντα] Non ad ὄνομα relatum, ſed ad ἵππον.

τὰ ἀπὸ τούτου σφίσιν ἄδειαν φέροντα· ἀλλά τά τε ἐς Μακεδόνας καὶ Θρᾶκας καὶ Παίονας τὰ ἐπὶ τῆς προτέρας καταδρομῆς τῶν Γαλατῶν ἔτι σφίσιν ἔκειτο ἐν μνήμῃ, καὶ τὰ ἐν τῷ παρόντι τὰ ἐς Θεσσαλοὺς παρανομήματα ἀπηγγέλλετο. ὡς οὖν ἀπολωλέναι, ἤδ' οὖν ἐπικρατεστέρους εἶναι, κατ' ἄνδρα τε ἰδίᾳ καὶ αἱ πόλεις διέκειντο ἐν κοινῷ [1]). Πάρεστι δὲ, ὅστις ἐθέλοι, 2
καὶ ἀνταριθμῆσαι τούς τε ἐπὶ βασιλέα Ξέρξην ἐς Πύλας, καὶ τοὺς τότε ἐναντία Γαλατῶν ἀθροισθέντας. ἐπὶ μέν γε τὸν Μῆδον ἀφίκοντο τοσοίδε Ἑλλήνων· Λακεδαιμόνιοι οἱ μετὰ Λεωνίδου τριακοσίων οὐ πλέονες· Τεγεάται πεντακόσιοι, καὶ ἐκ Μαντινείας ἴσοι· παρὰ Ὀρχομενίων Ἀρκάδων εἴκοσί τε καὶ ἑκατὸν, ἀπὸ δὲ τῶν ἄλλων χίλιοι τῶν ἐν Ἀρκαδίᾳ πόλεων· ὀγδοήκοντα δὲ ἐκ Μυκηνῶν, καὶ ἐκ Φλιοῦντος διακόσιοι· διπλάσιοι δὲ τούτων Κορίνθιοι· παρεγένοντο δὲ καὶ Βοιωτῶν ἑπτακόσιοι, ἐκ δὲ Θεσπείας καὶ Θηβῶν τετρακόσιοι [2])· χίλιοι δὲ Φωκέων ἐφύλασσον μὲν τὴν ἀτραπὸν ἐν τῇ Οἴτῃ· προσέστω δὲ τῷ παντὶ Ἑλληνικῷ καὶ ὁ ἀριθμὸς ὁ τούτων. Λοκροὺς δὲ τοὺς ὑπὸ τῷ ὄρει τῇ Κνημῖδι Ἡρόδοτος μὲν οὐχ ὑπήγαγεν εἰς ἀριθμὸν, ἀλλ' ἀφικέσθαι σφᾶς ἀπὸ πασῶν ἔφη τῶν πόλεων [3]).

O 4 τεκμή-

1) ὡς οὖν κτ., ἤδ' οὖν — ἐν κοινῷ] *quare vel perire, vel hostes superare, privatim singulis hominibus et publice civitatibus communis omnium sententia fuit.* Pro ἤδ' οὖν *Sylburg.* mavult ἢ δ' οὖν, vel ἢ δέον.

2) Βοιωτῶν ἑπτακόσιοι, — τετρακόσιοι] In *Herodoto*, qui ad hunc locum conferendus, L. VII. f. 202. legitur: ἀπὸ δὲ Βοιωτῶν Θεσπιέων τε ἑπτακόσιοι, καὶ Θηβαίων τετρακόσιοι. Quae discrepantia ut tollatur, *Valkenar.* hic in Pausania ita emendandum esse censet: Βοιωτῶν ἑπτακόσιοι ἐκ Θεσπείας καὶ ἐκ Θηβῶν τετρ.

3) ἀπὸ πασῶν ἔφη τῶν πόλεων] *Herodot.* L. VII. f. 203. πανστρατιῇ, ubi vide *Wesseling.*

τεκμήρασθαι δὲ ἀριθμὸν καὶ τούτων ἐςὶν ἐγγύτατα τοῦ ἀληθοῦς· ἐς Μαραθῶνα γὰρ Ἀθηναῖοι σὺν ἡλικίᾳ τε τῇ ἀχρείῳ καὶ δούλοις ἐννεακισχιλίων ἀφίκοντο οὐ πλείους· τὸ οὖν μάχιμον Λοκρῶν τὸ ἐς Θερμοπύλας ἐλθὸν οὐκ ἂν ὑπέρ γε ἑξακισχιλίους ἦν ἀριθμόν. οὕτω γένοιτο ἂν ὁ σύμπας ςρατὸς διακόσιοι καὶ χίλιοι καὶ μύριοι. Φαίνονται δὲ οὐδὲ οὗτοι τὸν χρόνον πάντα ἐπὶ τῇ Φρουρᾷ τῶν Πυλῶν καταμείναντες· πλὴν γὰρ Λακεδαιμονίων τε αὐτῶν καὶ Θεσπιέων καὶ Μυκηναίων, προαπέλειπον τὸ πέρας τῆς μάχης οἱ λοιποί.

3 Ἐπὶ δὲ τοὺς ἀπὸ Ὠκεανοῦ βαρβάρους τοσοίδε ἐς Θερμοπύλας ἀφίκοντο Ἕλληνες· ὁπλῖται μύριοι, καὶ ἵππος πεντακοσία παρὰ Βοιωτῶν· ἐβοιωτάρχουν δὲ Κηφισσόδοτος, καὶ Θεαρίδας, καὶ Διογένης, καὶ Λύσανδρος. ἐκ δὲ Φωκέων ἱππεῖς πεντακόσιοι, καὶ ἐς τρισχιλίους ὁ ἀριθμὸς τῶν πεζῶν· ςρατηγοὶ δὲ Φωκέων Κριτόβουλός τε ἦν καὶ Ἀντίοχος. Λοκροὺς δὲ τοὺς ἐπὶ Ἀταλάντῃ τῇ νήσῳ [4]) Μειδίας ἦγεν· ἀριθμὸς δὲ αὐτῶν ἑπτακόσιοι, καὶ ἱππικόν σφισιν οὐ προσῆν. παρὰ δὲ Μεγαρέων ἀφίκοντο ὁπλῖται τετρακόσιοι· τούτων ἦγε τὸ ἱππικὸν Μεγαρεύς. Αἰτωλῶν δὲ πλείςη τε ἐγένετο ςρατιὰ [5]), καὶ ἐς πᾶσαν μάχης ἰδέαν· ἡ μὲν ἵππος, οὐ λέγουσιν, ὁπόση· ψιλοὶ δὲ ἐννενήκοντα, καὶ ἑπτακισχιλίων ἀριθμὸν ἦσαν οἱ ὁπλιτεύοντες· Αἰτωλοὺς δὲ ἦγον Πολύαρχος καὶ Πολύφρων τε καὶ Λακράτης. Ἀθηναίων δὲ ςρατηγὸς μὲν Κάλλιππος ἦν ὁ Μοιροκλέους, καθὰ ἐδήλωσα

4) Λοκροὺς — ἐπὶ Ἀταλάντῃ τῇ νήσῳ] De hac insula vide *Thucyd.* L. II. c. 32. et *Diodor.* L. XII. c. 44. 59. ibique *Wessel.*

5) ςρατιὰ] Cum *Sylburgio* scripsi pro male vulgato ςρατεία.

λωσα καὶ ἐν τοῖς προτέροις τοῦ λόγου [6])· δύναμις δὲ
τριήρεις τε πλώϊμοι πᾶσαι [7]), πεντακόσιοι δὲ ἐς τὸ
ἱππικὸν, χίλιοι δὲ ἐτάσσοντο ἐν τοῖς πεζοῖς· καὶ ἡγε-
μονίαν οὗτοι κατ' ἀξίωμα εἶχον τὸ ἀρχαῖον. βασι-
λέων δὲ ξενικὰ, πεντακόσιοί τε ἐκ Μακεδονίας, καὶ ἐκ
τῆς Ἀσίας ἴσοι σφίσιν ἀφίκοντο ἀριθμόν· ἄρχοντες
δὲ τῶν μὲν παρ' Ἀντιγόνου πεμφθέντων Ἀριστόδημος
ἦν Μακεδὼν, τῶν δὲ παρὰ Ἀντιόχου τε καὶ ἐκ τῆς
Ἀσίας Τελέσαρχος τῶν ἐπὶ Ὀρόντῃ Σύρων. Τοῖς 4
δὲ ἐς Θερμοπύλας ἀθροισθεῖσιν Ἑλλήνων, ὡς ἐπύ-
θοντα περί τε Μαγνησίαν καὶ γῆν τὴν Φθιῶτιν ὄντα
ἤδη τῶν Γαλατῶν τὸν στρατὸν, ἔδοξεν ἤδη ψιλούς τε ἐς
χιλίους καὶ ἐς τὴν ἵππον [8]) ἀπολέξαντας, ἀποστεῖλαι
σφᾶς ἐπὶ τὸν Σπερχειὸν, ἵνα μηδὲ τὸν ποταμὸν δια-
βῆναι τοῖς βαρβάροις ἄνευ ἀγῶνός τε καὶ κινδύνων
ἐγγένηται· οἱ δὲ ἐλθόντες τάς γεφύρας τε καταλύ-
ουσι, καὶ αὐτοὶ παρὰ τὴν ὄχθην ἐστρατοπεδεύσαντο.
ἦν δὲ οὐδὲ ὁ Βρέννος οὔτε πάντα ἀσύνετος, οὔτε ἀπεί-
ρως εἶχεν, ὡς ἂν τις βάρβαρος, σοφίσματα ἐς πολε-
μίους ἐξευρεῖν. εὐθὺς οὖν τῇ ἐπιούσῃ νυκτὶ οὐ, καθ-
ότι ἦν τὰ ἀρχαῖα τῷ ποταμῷ ζεύγματα, ἀλλὰ ἐς
τὸ κάτω, ὡς μή τις τοῖς Ἕλλησι διαβαινόντων γένοιτο
αἴσθησις, καὶ ᾗ μάλιστα ὁ Σπερχειὸς διεχεῖτο ἐς πλέον
τοῦ πεδίου, καὶ ἕλος τε ἐποίει καὶ λίμνην ἀντὶ βιαίου

6) καθὰ — λόγου] Vide L. I. C. 3. §. 4.

7) τριήρεις τε πλώϊμοι πᾶσαι] Numerum navium hic deesse, mirum videtur *Palmerio*, qui Exerc. p. 438. haud absurde emendat τριήρεις τ' ε πλ. π., *triremes ter centum et quinque* etc.

8) ἐς τὴν ἵππον] *Amas.* pro ἐς τὴν legisse videtur ἀρίστην, interpretatus: *et cum his optimam equitatus partem.* *Sylb.* ἴσην scribendum esse conjicit; equidem ἐς perperam iteratum et delendum esse censerem.

καὶ στενοῦ ῥεύματος, κατὰ τοῦτο ὁ Βρέννος ὅσον μυρίους τῶν Γαλατῶν ἀπέστειλεν, ὁπόσοι τε νήχειν ἠπίσταντο ἐξ αὐτῶν, καὶ ὅστις τῷ μήκει τοῦ σώματος ἐτύγχανεν ὢν ὑπὲρ τοὺς πολλούς· εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλως οἱ Κελτοὶ μακρῷ πάντας ὑπερηρκότες μήκει 9) τοὺς ἀνθρώπους. οὗτοι μὲν οὖν διαβαίνουσιν ἐν τῇ νυκτὶ διανηχόμενοι ὧδε τὸ λιμνῶδες τοῦ ποταμοῦ· καὶ τὰ ὅπλα, τοὺς ἐπιχωρίους θυρεοὺς, ἐποιεῖτο ἕκαστος ἀντὶ σχεδίας· οἱ δὲ αὐτῶν μήκιστοι διελθεῖν ἐμβαδὸν τὸ ὕδωρ ἐδυνήθησαν. οἱ δὲ Ἕλληνες οἱ ἐπὶ τῷ Σπερχειῷ, (πυνθάνονται γὰρ, ὅτι κατὰ τὸ ἕλος διέβη μοῖρα τῶν βαρβάρων) αὐτίκα ἐς τὸ στράτευμα ἀναχωροῦσι.

CAPUT XXI.

Brennus totum Gallorum exercitum ponte Sperchium juncto trajicit et Heracleënsium agros depopulatur — Brennus ulterius progreditur, cum Graecis proelium committit et fugatur — de Cydia inter Athenienses virtute insigni — Gallis nulla occisorum humandorum cura.

Βρέννος δὲ τοῖς περὶ τὸν Μαλιακὸν κόλπον οἰκοῦσι ζευγνύναι τὸν Σπερχειὸν ἐπέτασσεν· οἱ δὲ ἤνυον τὸ ἔργον σπουδῇ, τῷ τε ἐκείνου δέει, καὶ ἀπελθεῖν ἐκ τῆς χώρας σφίσιν ἐπιθυμοῦντες τοὺς βαρβάρους, μηδὲ ἐπιπλέον κακουργεῖν μένοντας. ὁ δὲ ὡς κατὰ τὰς

9) οἱ Κελτοὶ μακρῷ — μήκει etc.] *Diodor.* L. V. f. 28. de Gallis: τοῖς μὲν σώμασιν εἰσιν εὐμήκεις. Sed μακρῷ μήκει insolens est dictio; quare scribere mallem οἱ Κελτοὶ μακροὶ, πάντας etc. Sic *longi Piraeei muri* appellabantur μακρὰ σκέλη· vide *Diodor.* L. XIII. f. 107. et ibi *Wesseling*.

τὰς γεφύρας διεβίβασε τὴν στρατιὰν [1]), ἐχώρει πρὸς τὴν Ἡράκλειαν· καὶ διήρπασαν μὲν τὰ τῆς χώρας [2]) οἱ Γαλάται, καὶ ἀνθρώπους τοὺς ἐπὶ τῶν ἀγρῶν ἐγκαταληφθέντας ἐφόνευσαν· τὴν πόλιν δὲ οὐχ εἷλον. ἔτει γὰρ πρότερον τούτων οἱ Αἰτωλοὶ συντελεῖν τοὺς Ἡρακλεώτας ἠνάγκασαν ἐς τὸ Αἰτωλικόν· τότε οὖν ἠμύνοντο ὡς περὶ πόλεως οὐδέν τι Ἡρακλεώταις μᾶλλον, ἢ καὶ αὐτοῖς προσηκούσης. ἦν δὲ καὶ τῷ Βρέννῳ τὰ μὲν Ἡρακλεωτῶν ἐλάσσονος φροντίδος, ἀγώνισμα δὲ ἐποιεῖτο ἐξελάσαι τε ἐκ τῶν στενῶν [3]) τοὺς ἀντικαθημένους, καὶ παρελθεῖν ἐς τὴν ἐντὸς Θερμοπυλῶν Ἑλλάδα.

2 Προελθὼν οὖν ἀπὸ τῆς Ἡρακλείας, (ἐπυνθάνετο γὰρ παρὰ αὐτομόλων τοὺς συνειλεγμένους ἐς Πύλας ἀπὸ ἑκάστης πόλεως) ὑπερεφρόνει τε τοῦ Ἑλληνικοῦ, καὶ ἦρχεν ἐς τὴν ἐπιοῦσαν μάχης ἅμα ἀνίσχοντι τῷ ἡλίῳ, οὔτε Ἕλληνα ἔχων μάντιν, οὔτε ἱεροῖς ἐπιχωρίοις χρώμενος· εἰ δή ἐστί γε μαντεία Κελτική. ἐνταῦθα οἱ Ἕλληνες ἐν σιγῇ τε ἐπῄεσαν καὶ ἐν κόσμῳ· καὶ ὡς ἀφίκοντο ἐς χεῖρας, ὧδέ σφισιν [4]) οἱ πεζοὶ τοσοῦτον ἀπὸ τῆς τάξεως ἐξέθεον, ὥστε τὴν φάλαγγα ἐπιταράσσειν τὴν οἰκείαν· καὶ οἱ ψιλοὶ μένοντες κατὰ χώραν, τά τε ἀκόντια ἔπεμπον, καὶ ὅσα ἀπὸ τόξων ἢ σφενδονῶν. τὰ δὲ ἱππικὰ ἀμφοτέροις ἀχρεῖα ἐγένετο, ἅτε οὐ στενοῦ μόνον χωρίου τοῦ μετὰ τὰς Πύλας ὄντος,

1) στρατιὰν] Rescripsi pro perperam vulgato στρατείαν.

2) τὰ τῆς χώρας] Male editum fuit τὰ ἐς τῆς χώρας. Delevi ἐς, quod prorsus alieno loco erat.

3) ἐκ τῶν στενῶν] Pro στενῶν vulgatum erat τειχῶν, quod sententiae male conveniebat; veram lectionem στενῶν restitui ex Codice Mosc. *Strab.* L. IX. p. 655. B.: τὴν μὲν οὖν πάροδον Πύλας καλοῦσι καὶ Στενὰ καὶ Θερμοπύλας.

4) ὧδέ σφισιν etc.] *Kuhn.*, ne haec superioribus, ἐπῄεσαν ἐν κόσμῳ, repugnent, haud absurde emendat οὐδέ σφισιν.

ὄντος, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ αὐτοφυοῦς πέτρας λείου, καὶ διὰ τῶν ῥευμάτων τὸ συνεχὲς τὰ πλέονα καὶ ὀλισθηροῦ. τοῖς δὲ Γαλάταις τὰ μὲν τῆς σκευῆς ἀσθενέστερα ἦν· θυρεοὺς γὰρ τοὺς ἐπιχωρίους εἶχον, καὶ ἄλλο σφίσιν οὐκ ἦν ὅπλον σκέπη σώματος· πλέον δὲ ἔτι ἐμπειρίᾳ τῇ ἐς τὰ πολεμικὰ ἀπέδεον. οἱ δὲ ἐν ὀργῇ τε ἐπὶ τοὺς ἐναντίους καὶ θυμῷ [5]) μετὰ οὐδενὸς λογισμοῦ, καθάπερ τὰ θηρία, ἐχώρουν· καὶ οὔτε πελέκεσι διαιρουμένους ἢ ὑπὸ μαχαιρῶν ἀπόνοια τοὺς ἔτι ἐμπνέοντας ἀπέλιπεν [6]), οὔτε ὅσοι βέλεσι καὶ ἀκοντίοις διεπείροντο, ὑφηροῦντο θυμοῦ [7]), μέχρις οὖν παρέμενεν ἡ ψυχή· οἱ δὲ καὶ ἐκ τῶν τραυμάτων τὰ δόρατα, οἷς ἐβέβληντο, ἀνασπῶντες ἠφίεσάν τε ἐς τοὺς Ἕλληνας, καὶ ἐχρῶντο ἐκ χειρός. ἐν τούτῳ δὲ οἱ ἐπὶ τῶν τριήρων Ἀθηναῖοι μόγις μὲν καὶ οὐκ ἄνευ κινδύνου, παραπλεύσαντες δὲ ὅμως διὰ τῆς ἰλύος, ἐπεὶ πλεῖστον ἐπέχει τῆς θαλάσσης [8]), καὶ τὰς ναῦς ὅτι ἐγγύτατα τῶν βαρβάρων σχόντες, βέλεσί τε παντοίοις ἐς τὰ πλάγια καὶ τοξεύμασιν ἐς αὐτοὺς ἐχρῶντο. καμνόντων δὲ λόγου μειζόνως τῶν Κελτῶν, καὶ ἅτε ἐν στενοχωρίᾳ μικρὰ μὲν δρώντων, διπλάσια δὲ καὶ τετραπλάσια πασχόντων, ἀναχωρεῖν ἐς τὸ στρατόπεδον ἐσήμαινόν σφισιν ἡγεμόνες. οἱ δὲ ἀτάκτως καὶ σὺν οὐδενὶ ἀναστρέφοντες κόσμῳ, πολλοὶ μὲν συνεπατήθησαν ὑπὸ ἀλλήλων, πολλοὶ δὲ ἐς τὸ τέλμα ἐμπεσόντες

5) θυμῷ] Rescripsi cum *Kuhnio* pro vulgata θυμοῦ, syntaxi ita flagitante.

6) τοὺς ἔτι ἐμπνέοντας ἀπέλιπεν] Post ἐμπνέοντας male iteratum fuit ἔτι, quod delevi.

7) ὑφηροῦντο θυμοῦ] Cod. Mosc. ὑφήρουν τοῦ θυμοῦ.

8) ἐπεὶ πλεῖστον ἐπέχει τῆς θαλάσσης] scilic. ἡ ἰλύς· *quia limus maximum maris spatium ibi occupat.* Ad rem conf. L. I. C. 4. §. 3.

σόντες ἠφανίσθησαν κατὰ τοῦ πηλοῦ, καὶ ἀπώλεια
οὐκ ἔλασσον ἀναχωροῦσιν αὐτοῖς, ἢ ἐν τῇ ἀγῶνος
συνέβη τῇ ἀκμῇ. Τοὺς μὲν δὴ Ἕλληνας τὸ Ἀττικὸν 3
ὑπερεβάλλετο ἀρετῇ τὴν ἡμέραν ταύτην· αὐτῶν δὲ
Ἀθηναίων Κυδίας μάλιστα ἐγένετο ἀγαθὸς, νέος τε
ἡλικίαν, καὶ τότε ἐς ἀγῶνα ἐλθὼν πολέμου πρῶτον.
ἀποθανόντος δὲ ὑπὸ τῶν Γαλατῶν, τὴν ἀσπίδα οἱ
προσήκοντες ἀνέθεσαν τῷ Ἐλευθερίῳ Διῒ, καὶ ἦν τὸ
ἐπίγραμμα·

Ἦ μάλα δὴ ποθέουσα νέαν ἔτι Κυδίου ἥβην
Ἀσπὶς ἀριζήλου φωτὸς, ἄγαλμα Διΐ,
Ἃς διὰ δὴ πρώτας λαιὸν ποτε πῆχυν ἔτεινεν,
Εὖτ᾽ ἐπὶ τὸν Γαλάταν ἤκμασε θοῦρος Ἄρης.

τοῦτο μὲν δὴ ἐπεγέγραπτο, πρὶν ἢ τοὺς ὁμοῦ Σύλλᾳ
καὶ ἄλλα τῶν Ἀθήνησι, καὶ τὰς ἐν τῇ στοᾷ τοῦ
Ἐλευθερίου Διὸς καθελεῖν ἀσπίδας. Τότε δὲ ἐν ταῖς 4
Θερμοπύλαις οἱ μὲν Ἕλληνες μετὰ τὴν μάχην τούς
τε αὐτῶν ἔθαπτον, καὶ ἐσκύλευον τοὺς βαρβάρους.
οἱ Γαλάται δὲ οὔτε ὑπὲρ ἀναιρέσεως τῶν νεκρῶν ἐπεκη-
ρυκεύοντο, ἐποιοῦντό τε ἐπίσης [9]), γῆς σφᾶς τυχεῖν
ἢ θηρία τε αὐτῶν ἐμφορηθῆναι, καὶ ὅσον τεθνεῶσι
πολέμιόν ἐστιν ὀρνίθων. ὀλιγώρως δὲ αὐτοὺς ἐς τῶν
ἀπογινομένων ἔχειν τὰς ταφὰς, δύο (ἐμοὶ δοκεῖν) τὰ
ἀναπείθοντα ἦν, πολεμίους τε ἄνδρας ἐκπλήξα-
σθαι [10]), καὶ ὅτι ἐστὶ τεθνεώτων οὐδὲ ἔθους [11]) οἶκτος
αὐτοῖς.

9) *ἐποιοῦντό τε ἐπίσης* etc.] *nihil interesse putarunt, humone tegerentur mortui, an* etc.

10) ἐκπλήξασθαι] Cod. Mosc. ἐκπλῆξαι.

11) *οὐδὲ ἔθους*] Cod. Mosc. *οὐδὲ ἔθος*. *Kuhn.* *ἔθος τῶν τεθνεώτων justa seu mortuorum sepulturam* hic denotare censet; *Camerar.* vero et *Sylb.* *οὐ δεῖ ἔθους* scribendum esse conjiciunt. Mihi vox *ἔθους* suspecta esse videtur.

αὐτοῖς. ἀπέθανον δὲ παρὰ τὴν μάχην τεσσαράκοντα μὲν τοῦ Ἑλληνικοῦ, τοὺς δὲ τῶν βαρβάρων οὐχ οἷόν τε ἦν ἀκριβῶς ἐξευρεῖν· πολὺ γὰρ καὶ τὸ ἀφανισθὲν κατὰ τῆς ἰλύος ἐγένετο ἐξ αὐτῶν [12]).

CAPUT XXII.

Galli Oetam afcendere conati fuperantur — Brennus Aetoliam invadit, et illius duces in Callienfes atrociffima edunt facinora — Aetoli contra Gallos arma parant — Aetoli Gallos caedunt — quae Graecis ad Thermopylas propter Gallos acciderunt, enarrantur.

Ἑβδόμῃ δὲ ὕστερον μετὰ τὴν μάχην λόχος τῶν Γαλατῶν ἀνελθεῖν ἐς τὴν Οἴτην ἐπεχείρησε κατὰ Ἡράκλειαν· ἀτραπὸς δὲ στενὴ καὶ ταύτης μετὰ ταῦτα ἐρείπια [1]) ἀνήκει τὰ Τραχῖνος· ἦν δὲ καὶ ἱερὸν Ἀθηνᾶς τότε ὑπὲρ τῆς Τραχινίδος, καὶ ἀναθήματα ἐν αὐτῷ. ἔς τε αὐτὴν Οἴτην ἀναβήσεσθαι κατὰ τὴν ἀτραπὸν ἤλπιζον, καὶ ἅμα προσέσεσθαί σφισιν ἐν παρέργῳ τὰ ἐκ τοῦ ἱεροῦ. τὴν δὲ φρουρὰν οἱ ἔχοντες ἡγουμένου Τελεσάρχου νικῶσι μὲν τοὺς βαρβάρους τῇ μάχῃ, αὐτὸς δὲ ἔπεσεν ὁ Τελέσαρχος, ἀνὴρ, εἴπερ τις καὶ
2 ἄλλος, πρόθυμος ἐς τὰ Ἑλλήνων. Οἱ μὲν δὴ ἡγεμόνες τῶν βαρβάρων οἱ ἄλλοι κατεπεπλήγεσαν τὸ Ἑλληνικὸν [2]), καὶ ἠπόρουν ἅμα ὑπὲρ τῶν μελλόντων, ἐς οὐδὲν

12) ἐξ αὐτῶν] In Cod. Mofc. ἐξ abeft.

1) καὶ ταύτης μετὰ ταῦτα ἐρείπια] Verba ταύτης μετὰ ταῦτα corrupta effe, liquet, et *Sylburg.* haud male emendat: καὶ ταύτῃ μετὰ τὰ ἐρείπια etc.

2) κατεπεπλήγεσαν τὸ Ἑλληνικὸν] *territati funt virtute Graecorum.* Sic *Diodor.* Lib. XIV. f. 62. init.: Διονύσιος καταπεπληγμένος τοὺς Καρχηδονίους.

οὐδὲν σφισι πλέον προχωροῦντα ὁρῶντες τὰ ἐν χερσί. τῷ δὲ Βρέννῳ λογισμὸς παρίστατο, ὡς, εἰ ἀναγκάσει τοὺς Αἰτωλοὺς οἴκαδε ἐς τὴν Αἰτωλίαν ἀναχωρῆσαι, ῥάων ἤδη γενήσοιτο ὁ πόλεμος αὐτῷ πρὸς τὸ Ἑλληνικόν. ἀπολέξας οὖν τῆς στρατιᾶς μυριάδας τοὺς πεζοὺς [3]) τέσσαρας, καὶ ὅσον ὀκτακοσίους ἱππέας, Ὀρεστόριόν τε αὐτοῖς καὶ Κόμβουτιν ἐφίστησιν ἄρχοντας· οἳ ὀπίσω κατὰ τοῦ Σπερχειοῦ τὰς γεφύρας, καὶ αὖθις διὰ Θεσσαλίας ὁδεύσαντες ἐμβάλλουσιν ἐς τὴν Αἰτωλίαν· καὶ τὰ ἐς Καλλιέας Κόμβουτις οἱ ἐργασάμενοι καὶ Ὀρεστόριος ἦσαν, ἀνοσιώτατά τε, ὧν ἀκοῇ ἐπιστάμεθα, καὶ οὐδὲν τοῖς ἀνθρώπων τολμήμασιν ὅμοια. γένος μέν γε πᾶν ἐξέκοψαν τὸ ἄρσεν, καὶ ὁμοίως γέροντάς τε καὶ τὰ νήπια ἐπὶ τῶν μητέρων τοῖς μαστοῖς ἐφονεύετο· τούτων δὲ καὶ τὰ ὑπὸ τοῦ γάλακτος πιότερα ἀποκτείνοντες, ἔπινόν τε οἱ Γαλάται τοῦ αἵματος, καὶ ἥπτοντο τῶν σαρκῶν. γυναῖκες δὲ καὶ ὅσαι [4]) ἐν ὥρᾳ τῶν παρθένων, ὅσαι μὲν φρονήματός τι αὐτῶν εἶχον, ἑαυτὰς ἔφθησαν, ὡς ἡλίσκετο ἡ πόλις, διειργασμέναι· τὰς δὲ ἔτι περιούσας ἐς ἰδέαν ὕβρεως πᾶσαν μετὰ ἀνάγκης ἦγον ἰσχυρᾶς, ἅτε ἴσον μὲν ἐλέου, ἴσον δὲ τὰς φύσεις καὶ ἔρωτος ἀπέχοντες· καὶ ὅσαι μὲν τῶν γυναικῶν ταῖς μαχαίραις τῶν Γαλατῶν ἐπετύγχανον, αὐτοχειρίᾳ τὰς ψυχὰς ἠφίεσαν· ταῖς δὲ οὐ μετὰ πολὺ ὑπάρξειν τὸ χρεὼν ἔμελλεν ἥ τε ἀσιτία καὶ ἡ ἀϋπνία, ἀστόργων [5]) βαρβάρων ἐκ διαδοχῆς ἀλλήλοις

3) τῆς στρατιᾶς μυριάδας τοὺς πεζοὺς] Reposui στρατιᾶς pro στρατείας. Pro τοὺς πεζοὺς *Sylb.* mavult τῆς πεζῆς.

4) καὶ ὅσαι] Rescripsi ὅσαι pro vulgata ὅσα; quod a genere subsequentis nominis prorsus abhorrebat.

5) ἀστόργων] Cod. Mosc. ἀστέγων quod quodammodo ferri posset, si fides habenda esset significatui, quem huic voci

λοις ὑβριζόντων· οἱ δὲ καὶ ἀφιείσαις τὰς ψυχὰς, οἱ
3 δὲ καὶ ἤδη νεκραῖς συνεγίνοντο ὅμως. Αἰτωλοὶ δὲ πεπυσμένοι τε παρὰ ἀγγέλων ἦσαν, ὁποῖαι σφᾶς κατειλήφεσαν συμφοραὶ, καὶ αὐτίκα, ὡς τάχους εἶχον, ἀναστήσαντες ἀπὸ τῶν Θερμοπυλῶν τὴν δύναμιν, ἠπείγοντο ἐς τὴν Αἰτωλίαν, τά τε παθήματα τῶν Καλλιέων ἐν ὀργῇ ποιούμενοι, καὶ πλέον ἔτι τὰς οὐχ ἑαλωκυίας πω διασώσασθαι πόλεις προθυμούμενοι. ἐξεστρατεύοντο δὲ καὶ οἴκοθεν ἀπὸ τῶν πόλεων πασῶν οἱ ἐν ἡλικίᾳ· ἀναμεμιγμένοι δ' ἦσαν ὑπὸ ἀνάγκης τε καὶ φρονήματος καὶ οἱ γεγηρακότες· συνεστρατεύοντο δὲ σφισι καὶ αἱ γυναῖκες ἑκουσίως, πλέον ἐς τοὺς Γαλάτας καὶ τῶν ἀνδρῶν τῷ θυμῷ χρώμεναι.
4 Ὡς δὲ οἱ βάρβαροι συλήσαντες τούς τε οἴκους καὶ τὰ ἱερὰ, καὶ ἐνέντες πῦρ ἐς τὸ Κάλλιον, ἐκομίζοντο τὴν αὐτὴν [6]), ἐνταῦθα Πατρεῖς μὲν ἐπικουροῦντες Αἰτωλοῖς Ἀχαιῶν μόνοι, προσέκειντο ἐξεναντίας τοῖς βαρβάροις, ἅτε ὁπλιτεύειν δεδιδαγμένοι· καὶ ὑπὸ πλήθους τε τῶν Γαλατῶν, καὶ τῆς ἐς τὰ ἔργα ἀπονοίας μάλιστα ἐταλαιπώρησαν. οἱ δὲ Αἰτωλοὶ καὶ αἱ γυναῖκες αἱ Αἰτωλαὶ παρὰ πᾶσαν τεταγμένοι τὴν ὁδὸν, ἐσηκόντιζόν τε ἐς τοὺς βαρβάρους, καὶ οὐδὲν ἄλλο ὅτι μὴ τοὺς ἐπιχωρίους ἐχόντων θυρεοὺς, ὀλίγα αὐτῶν ἡμάρτανον· διώκοντάς τε ἀπέφευγον οὐ χαλεπῶς, καὶ ἀναστρέφουσιν ἀπὸ τῆς διώξεως ἐπέκειντο αὖθις σπουδῇ. Καλλιεῦσι δὲ καί περ δεινὰ οὕτω παθοῦσιν, ὡς μηδὲ τὰ ὑπὸ Ὁμήρου [7]) πεποιημένα ἔς τε Λαι-

voci tribuunt *Suid.*, ἄτεγος — ἀνυπομόνητος; et *Hesych.*, ἀτέγου — ἀκαρτέρητον καὶ ἀνυπομένητον· sed vide ibi not.

6) ἐκομίζοντο τὴν αὐτὴν] scil. ὁδὸν, *eadem redirent via.*

7) τὰ ὑπὸ Ὁμήρου] Vide de Laestrygonibus Odyss. κ. vers.

Λαιστρυγόνας καὶ ἐς Κύκλωπα ἐκτὸς εἶναι δοκεῖν ἀληθείας, ὅμως κατὰ τὴν ἀξίαν ἐγένετο ἡ ὑπὲρ αὐτῶν δίκη· ἀπὸ γὰρ τεσσάρων μυριάδων προσόντων σφίσι καὶ ὀκτακοσίων ἐλάσσονες ἡμίσεων ἐς τὸ στρατόπεδον οἱ βάρβαροι τὸ πρὸς Θερμοπύλαις ἀπεσώθησαν. Περὶ δὲ τοὺς Ἕλληνας ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ τοὺς ἐν Θερμοπύλαις συνέβαινεν ἄλλα τοιαῦτα. ἀτραπός ἐστι διὰ τοῦ ὄρους τῆς Οἴτης, μία μὲν ἡ ὑπὲρ Τραχῖνος, ἀπότομός τε τὰ πλείω καὶ ὄρθιος δεινῶς· ἑτέρα δὲ ἡ διὰ τῆς Αἰνειάνων [8]) ὁδεῦσαι στρατῷ ῥάων, δι' ἧς καὶ Ὑδάρνης ποτὲ Μῆδος κατὰ νώτου τοῖς περὶ Λεωνίδην ἐπέθετο Ἕλλησι. κατὰ ταύτην τὴν ὁδὸν ἐπηγγέλλοντο ἄξειν Βρέννον οἱ Ἡρακλεῶται καὶ οἱ Αἰνειᾶνες, οὐ κακονοίᾳ τῇ ἐς τὸ Ἑλληνικὸν, τοὺς δὲ Κελτοὺς ἐκ τῆς χώρας σφίσιν ἀπελθεῖν, μηδὲ ἐγκαθημένους φθεῖραι [9]) περὶ πολλοῦ ποιούμενοι. καί μοι φαίνεται Πίνδαρος ἀληθῆ καὶ ἐν τῷδε εἰπεῖν, ὃς πάντα τινὰ ὑπὸ κακῶν οἰκείων ἔφη πιέζεσθαι, ἐπὶ δὲ ἀλλοτρίοις κήδεσιν εὐπήματον εἶναι [10]). τότε δὲ ἡ τῶν Αἰνειάνων καὶ ἡ τῶν Ἡρακλεωτῶν ὑπόσχεσις ἐπήγειρε τὸν Βρέννον· καὶ Ἀκιχώριον μὲν κατέλιπεν ἐπὶ τῇ στρατιᾷ [11]), προειπὼν, ἐπειδὰν περιλάβωσιν αὐτοὶ τὸ Ἑλληνικὸν, τηνικαῦτα καὶ ἐκείνοις ἐφόδου καιρὸν εἶναι· ἀπολέξας δὲ

verſ. 119. et 199., et de Cyclope Odyſſ. ι. verſ. 288. ſq. Mox pro ἐγένετο Cod. Moſc. ἐγίνετο.

8) Αἰνειάνων] Cod. Moſc. hic et infra conſtanter Αἰνιαν., quam ſcripturam quoque exhibet *Stephan*

9) φθεῖραι] Cod. Moſc. φθείρειν.

10) Πίνδαρος — εὐπήματον εἶναι] Locus *Pindari* eſt *Nem.* Od. 1. verſ. 82 — 84. Pro εὐπήματον, quae vox nihili eſt, ſcribendum eſſe ἀπήμαντον vel ἀπήμονα, ex *Pindaro* patet, et *Kuhn.* jam monuit.

11) στρατιᾷ] Scripſi pro vulgato στρατείᾳ. Mox pro περιλάβωσιν Cod. Moſc. ἐπιλάβωσιν.

δὲ αὐτὸς μυριάδας τοῦ στρατοῦ τέσσαρας, ἐποιεῖτο τὴν ὁδὸν διὰ τῆς ἀτραποῦ· καί πως ἐπ' ἐκείνης [12]) συνέβαινε τῆς ἡμέρας, τήν τε ὁμίχλην κατὰ τοῦ ὄρους καταχεῖσθαι πολλὴν καὶ ἀμαυρὸν ἀπ' αὐτῆς [13]) εἶναι τὸν ἥλιον, ὥστε τῶν Φωκέων τοῖς ἔχουσιν ἐπὶ τῇ ἀτραπῷ τὴν φρουρὰν οὐ πρότερον ἐπιόντες οἱ βάρβαροι παρέσχοντο αἴσθησιν, πρινὴ πλησίον ἐγεγόνεσαν. ἐνταῦθα δὲ οἱ μὲν μάχης ἦρχον, οἱ δὲ ἠμύνοντο ἐρρωμένως, τέλος δὲ ἐβιάσθησαν, καὶ ἀναχωροῦσιν ἀπὸ τῆς ἀτραποῦ· καταδραμόντες μέν τοι παρὰ τοὺς συμμάχους καὶ ἀπαγγείλαντες τὰ παρόντα ἔφθησαν, πρινὴ ἀκριβῆ καὶ πανταχόθεν τελέαν γενέσθαι τοῦ Ἑλληνικοῦ τὴν κύκλωσιν. ἔνθα δὴ οἱ ἐπὶ τῶν τριήρων Ἀθηναῖοι φθάνουσιν ὑπεξαγαγόντες ἐκ τῶν Θερμοπυλῶν τὸ Ἑλληνικόν· καὶ οἱ μὲν κατὰ τὰς πατρίδας ἕκαστοι τὰς αὐτῶν ἐσκεδάσθησαν.

12) ἐπ' ἐκείνης] Rescripsi ἐπ' pro mendose vulgato ἀπ'. Male editum fuit ἐπ' αὐτῆς ἡμέρας, pro quibus veram istam lectionem ex Codice Mosc. reddidi.

13) ἀπ' αὐτῆς] scil. ὁμίχλης.

CAPUT

CAPUT XXIII.

Brennus Delphos recta contendit — Graecorum copiae, quae ad hostem a Delphis propulsandum convenerunt, recensentur — prodigia, quae in Gallos exstiterunt, memorantur — proelium committitur, in quo Brennus vulneratur — Galli Panico terrore turbantur et a Phocensibus omni commeatu privantur — numerus Gallorum, qui varia ratione ibi perierunt — Athenienses cum Boeotis Gallos insectantur et caedunt — Brennus ultro mortem oppetit, et reliquae Gallorum copiae prorsus delentur — de tempore Gallorum cladis.

Ὁ δὲ Βρέννος οὐδένα ἔτι ἐπισχὼν χρόνον, πρινὴ τοὺς
ἀπὸ τοῦ στρατοπέδου τοῦ σὺν τῷ Ἀκιχωρίῳ παραγε-
νέσθαι, τὴν ὁδὸν ἐποιεῖτο ἐπὶ τοὺς Δελφούς. οἱ δὲ
καταφεύγουσιν ὑπὸ δείματος ἐπὶ τὸ χρηστήριον· καὶ
ὁ θεὸς σφᾶς οὐκ εἴα φοβεῖσθαι, φυλάξειν δὲ αὐτὸς
ἐπηγγέλλετο τὰ ἑαυτοῦ. Οἱ δὲ ἀφικόμενοι τιμωρεῖν 2
τῷ θεῷ, τοσοίδε ἐγένοντο Ἑλλήνων· Φωκεῖς μὲν ἀπὸ
τῶν πόλεων πασῶν, ἐκ δὲ Ἀμφίσσης ὁπλῖται τετρα-
κόσιοι· παρὰ δὲ Αἰτωλῶν ὀλίγοι μέν τινες αὐτίκα, ὅτε
ἐπύθοντο ἐς τὸ πρόσω χωροῦντας τοὺς βαρβάρους·
διακοσίους δὲ καὶ χιλίους Φιλόμηλος ἤγαγεν ὕστερον.
το δὲ μαλιστα ἐν ἀκμῇ τῶν Αἰτωλῶν ἐτράπετο ἐπὶ
τὴν μετὰ τοῦ Ἀκιχωρίου στρατιάν· καὶ μάχης μὲν οὐκ
ἦρχον, ὁδευόντων δὲ ἐπέκειντο ἀεὶ τοῖς ἐσχάτοις, ἀρ-
πάζοντές τε τὰ τῶν σκευαγωγούντων καὶ αὐτοὺς τοὺς
ἄνδρας φονεύοντες· καὶ ἡ πορεία κατὰ ταύτην μάλι-
στα ἐγίνετό σφισι βραδεῖα τὴν αἰτίαν. κατέλειπε δὲ
καὶ περὶ τὴν Ἡράκλειαν ὁ Ἀκιχώριος μοῖραν, οἳ ἔμελ-
λον φρουρήσειν τὰ ἐπὶ τοῦ στρατοπέδου χρήματα.

3 Βρέννῳ δὲ καὶ τῇ ϛρατιᾷ [1]) τῶν θ' Ἑλλήνων οἱ ἐς Δελφοὺς ἀθροισθέντες ἀντετάξαντο, καὶ τοῖς βαρβάροις ἀντεσήμαινε τὰ ἐκ τοῦ θεοῦ ταχύ τε καὶ ὧν ἴσμεν φανερώτατα. ἥ τε γὰρ γῆ πᾶσα, ὅσην ἐπεῖχεν ἡ τῶν Γαλατῶν ϛρατιὰ, βιαίως καὶ ἐπὶ πλεῖϛον ἐσείετο τῆς ἡμέρας, βρονταί τε καὶ κεραυνοὶ συνεχεῖς ἐγίνοντο· καὶ οἱ μὲν ἐξέπληττόν τε τοὺς Κελτοὺς, καὶ δέχεσθαι τοῖς ὠσὶ τὰ παραγγελλόμενα ἐκώλυον· τὰ δὲ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ οὐκ ἐς ὅντινα κατασκήψαι [2]) μόνον, ἀλλὰ καὶ τοὺς πλησίον καὶ αὐτοὺς ὁμοίως καὶ τὰ ὅπλα ἐξῆπτε. τά τε τῶν ἡρώων τηνικαῦτά σφισιν ἐφάνη φάσματα, ὁ Ὑπέροχος καὶ ὁ Λαοδόκος [3]) τε καὶ Πύῤῥος· οἱ δὲ καὶ τέταρτον Φύλακον ἐπιχώριον Δελφοῖς ἀπαριθμοῦσιν ἥρωα. ἀπέθανον δὲ καὶ αὐτῶν παρὰ τὸ ἔργον τῶν Φωκέων ἄλλοι τε ἀριθμὸν πολλοὶ, καὶ Ἀλεξίμαχος, ὃς ἐν τῇ μάχῃ ταύτῃ μάλιϛα Ἑλλήνων ἡλικίας τῷ ἀκμάζοντι καὶ ἰσχύϊ σώματος καὶ τῷ ἐῤῥωμένῳ τοῦ θυμοῦ κατεχρήσατο ἐς τῶν βαρβάρων τὸν φόνον· Φωκεῖς δὲ εἰκόνα τοῦ Ἀλεξιμάχου ποιησάμενοι ἀπέϛειλαν τῷ Ἀπόλλωνι ἐς Δελφούς. τοιούτοις μὲν οἱ βάρβαροι παρὰ πᾶσαν τὴν ἡμέραν παθήμασί τε καὶ ἐκπλήξεσι συνείχοντο· τὰ δὲ ἐν τῇ νυκτὶ [4]) πολλῷ σφᾶς ἔμελλεν ἀλγεινότερα ἐπιλήψεσθαι· ῥῖγός τε γὰρ ἰσχυρὸν καὶ νιφετὸς ἦν ὁμοῦ

τῷ

1) ϛρατιᾷ] Reposui pro ϛρατείᾳ, ut et infra ϛρατιὰ pro ϛρατεία.

2) κατάσκήψαι] Nimis durus eſt hic infinitivus, ſi reliquam ſtructuram ſpectes; quare ſcribendum cenſeo κατέσκηψε.

3) Λαοδόκος] L. I. C. 4. §. 4. fuit Ἀμάδοκος, ubi vid. not., et *Valkenar.* ad *Herodot.* L. VIII. ſ. 38.

4) ἐν τῇ νυκτὶ] Reſtitui ἐν, quod abeſſe non poterat; ſic paulo infra bis ἐν τῇ νυκτί.

τῷ ῥίγει· πέτραι τε ἀπολισθάνουσαι τοῦ Παρνασσοῦ μεγάλαι καὶ κρημνοὶ καταῤῥηγνύμενοι σκοπὸν τοὺς βαρβάρους εἶχον, καὶ αὐτοῖς οὐ κατὰ ἕνα ἢ δύο, ἀλλὰ κατὰ τριάκοντα καὶ ἔτι πλείοσιν, ὡς ἕκαςοι ἐν τῷ αὐτῷ φρουροῦντες ἢ καὶ ἀναπαυόμενοι τύχοιεν, ἀθρόοις ἡ ἀπώλεια ἐγένετο ὑπὸ τῆς ἐμβολῆς τῶν κρημνῶν. Ἅμα δὲ τῷ ἡλίῳ ἀνίσχοντι οἱ Ἕλληνες ἐπῄεσάν 4
σφισιν ἐκ τῶν Δελφῶν· οἱ μὲν ἄλλοι τὴν ἐπὶ ςράτευμα εὐθεῖαν, οἱ Φωκεῖς δὲ, ἅτε καὶ μᾶλλον ἔχοντες τῶν χωρίων ἐμπείρως, κατέβησάν τε διὰ τῆς χιόνος, κατὰ τὰ ἀπότομα τοῦ Παρνασσοῦ, καὶ ἔλαθον κατὰ νώτου γενόμενοι τοῖς Κελτοῖς, ἠκόντιζόν τε ἐς αὐτοὺς καὶ ἐτόξευον σὺν οὐδενὶ ὑπὸ τῶν βαρβάρων δείματι. οἱ δὲ ἀρχομένης μὲν τῆς μάχης, καὶ μάλιςα οἱ περὶ τὸν Βρέννον, (οὗτοι δὲ μήκιςοί τε ἦσαν καὶ ἀλκιμώτατοι τῶν Γαλατῶν) τότε μὲν ὑπὸ προθυμίας ἔτι ἀντεῖχον βαλλόμενοί τε πανταχόθεν, καὶ οὐχ ἧσσον ὑπὸ τοῦ ῥίγους, μάλιςα οἱ τραυματίαι, ταλαιπωροῦντες. ὡς δὲ καὶ ὁ Βρέννος ἔλαβε τραύματα, ἐκεῖνον μὲν λιποψυχήσαντα ἐκκομίζουσιν ἐκ τῆς μάχης· οἱ δὲ βάρβαροι, πανταχόθεν σφίσιν ἐγκειμένων τῶν Ἑλλήνων, ὑπέφευγόν τε ἄκοντες, καὶ ἑαυτῶν τοὺς ἀδυνάτους διὰ τραύματα ἕπεσθαι καὶ ἀῤῥωςίαν φονεύουσιν· καὶ οἱ μὲν ἐςρατοπεδεύσαντο, ἔνθα νὺξ κατελάμβανεν ἀναχωροῦντας. Ἐν δὲ τῇ νυκτὶ φόβος σφίσιν ἐμπί- 5
πτει Πανικός· τὰ γὰρ ἀπὸ αἰτίας οὐδεμιᾶς δείματα ἐκ τούτου φασὶ γίνεσθαι [5]). ἐνέπεσε μὲν ἐς τὸ ςράτευμα ἡ ταραχὴ περὶ βαθεῖαν τὴν ἑσπέραν, καὶ ὀλίγοι τοκαταρχὰς ἐγένοντο οἱ παραχθέντες ἐκ τοῦ

 νοῦ

5) φόβος — Πανικός· — γίνεσθαι] Vide *Suid.* Πανικῷ δείματι.

νοῦ [6])· ἐδόξαζόν τε οὗτοι, κτύπου τε ἐπελαυνομένων ἵππων καὶ ἐφόδου πολεμίων αἰσθάνεσθαι· μετὰ δὲ οὐ πολὺ καὶ ἐς ἅπαντας διέδρα ἡ ἄγνοια [7]). ἀναλαβόντες οὖν τὰ ὅπλα καὶ διαστάντες ἔκτεινόν τε ἀλλήλους, καὶ ἀνὰ μέρος ἐκτείνοντο· οὔτε γλώσσης τῆς ἐπιχωρίου συνιέντες, οὔτε τὰς ἀλλήλων μορφὰς, οὔτε τῶν θυρεῶν καθορῶντες τὰ σχήματα· ἀλλα ἀμφοτέραις ταῖς τάξεσιν ὁμοίως ὑπὸ τῆς ἐν τῷ παρόντι ἀγνοίας οἵ τε ἄνδρες οἱ ἀνθεστηκότες εἶναί σφισιν Ἕλληνες καὶ αὐτοὶ καὶ τὰ ὅπλα ἐφαίνοντο, καὶ Ἑλλάδα ἀφιέναι τὴν φωνήν· ἥ τε ἐκ τοῦ θεοῦ μανία πλεῖστον ἐξειργάσατο ὑπ' ἀλλήλων τοῖς Γαλάταις τὸν φόνον. τῶν δὲ Φωκέων ὅσοι κατελίποντο κατὰ τοὺς ἀγροὺς φυλακῆς βοσκημάτων εἵνεκα, πρῶτοί τε ᾔσθοντο, καὶ ἀπαγγέλλουσι τοῖς Ἕλλησι τὰ ἐν τῇ νυκτὶ κατασχόντα τοὺς βαρβάρους. ἀναθαρσήσαντες δὲ οἱ Φωκεῖς προθυμότερον ἔτι ἐνέκειντο τοῖς Κελτοῖς, διὰ φυλακῆς τε πλέονος τὰς ἐπαύλεις ἐποιοῦντο, καὶ τὰ ἐς βίου χρείαν οὐ περιεώρων σφᾶς ἐκ τῆς χώρας ἀμαχεὶ λαμβάνοντας· ἐγεγόνει τε αὐτίκα τοῖς Γαλάταις διὰ παντὸς τοῦ στρατοῦ καὶ σίτου, καὶ ὅσα
6 ἐς τροφὴν ἄλλα, ἔνδεια ἰσχυρά. Πλῆθος δὲ τὸ ἐν τῇ Φωκίδι αὐτῶν ἀναλωθὲν [8]), ὀλίγῳ μὲν ἑξακισχιλίων ἐλάσσονες οἱ ἐν ταῖς μάχαις, οἱ δὲ ἐν τῇ χειμερίῳ διαφθα-

6) παραχθέντες ἐκ τοῦ νοῦ] *mente alienati*, *emoti*. De quo vocis παράγειν significatu vid. *Suid.* et *Hesych.* v. παρήγαγεν et παραγωγαί. Similiter *Aelian.* Var. Hist L. XIII. C. 6.: ὃς (οἶνος, τοῦ λογισμοῦ παράγει καὶ ἐκφρόνας — ποιεῖ. Nec tamen prorsus repudianda est lectio Codicis Mosc. et Casaub. ταραχθέντες.

7) ἡ ἄγνοια] Cum *Sylburgio* sentio, qui scribendum censet ἡ ἄνοια. De illarum vocum crebra permutatione saepius non dijudicanda vid. *Lennep* ad *Phalar* Epist. p. 215.

8) ἀναλωθὲν] Cod. Mosc. et Aldina

διαφθαρέντες νυκτὶ, καὶ ὕςερον ἐν τῷ Πανικῷ δείματι, ἐγένοντο ὑπὲρ τοὺς μυρίους· τοσοῦτοι δὲ ἄλλοι καὶ ὑπὸ τοῦ λιμοῦ. Ἀθηναίων δὲ ἄνδρες ἐπισκεψόμενοι 7
μὲν ἀφίκοντο ἐν Δελφοῖς [9])· τότε δὲ ἐπανήκοντες τά τε ἄλλα ἤγγελλον, ὁποῖα συμβεβήκει τοῖς βαρβάροις, καὶ τὰ ἐκ τοῦ θεοῦ κατειληφότα. οἱ δὲ αὐτοί τε [10]) ἐξεςρατεύοντο, καὶ ὡς τὴν Βοιωτίαν διώδευον, οἱ Βοιωτοί σφισιν ἀνεμίχθησαν· οὕτω δὴ ἀμφότεροι τοῖς βαρβάροις ἐπακολουθοῦντες, ἐλόχων τε καὶ ἔκτεινον τοὺς αἰεὶ ἐσχάτους. τοῖς δὲ φεύγουσιν ὁμοῦ τῷ Βρέννῳ καὶ οἱ περὶ τὸν Ἀκιχώριον ἐν τῇ προτέρᾳ νυκτὶ ἀνεμίχθησαν· βραδεῖαν γὰρ τὴν πορείαν ἐποίησάν σφισιν οἱ Αἰτωλοὶ, τοῖς τε ἀκοντίοις ἐς αὐτοὺς ἀφειδέςερον, καὶ ὅτῳ τύχοιεν καὶ ἄλλῳ χρώμενοι· ὥςε ἐς τὸ ςρατόπεδον τὸ πρὸς τῇ Ἡρακλείᾳ μοῖρα οὐ πολλὴ διέφυγεν ἐξ αὐτῶν. Τῷ δὲ Βρέννῳ κατὰ μὲν τὰ τραύ- 8
ματα ἐλείπετο ἔτι σωτηρίας ἐλπίς· τῶν δὲ πολιτῶν φόβῳ φασὶν αὐτὸν, καὶ τῇ αἰδοῖ πλέον, ἅτε τῶν ἐν τῇ Ἑλλάδι κακῶν αἴτιον, ἑκουσίως ἀφεῖναι τὴν ψυχὴν, ἀκράτου πίνοντα τοῦ οἴνου [11]). καὶ τὸ ἀπὸ τούτου δὲ οἱ βάρβαροι μέχρι μὲν τοῦ Σπερχειοῦ χαλεπῶς ἐκομίσθησαν, τῶν Αἰτωλῶν βιαίως σφίσιν ἐγκειμένων· ὡς δὲ ἀφίκοντο ἐπὶ τὸν Σπερχειὸν, οἱ ἐντεῦθεν ὑποκα-

Adina ἀναχωθὲν, unde in Cod. Casaub. scriptum ἀναχωσθὲν, *obrutum terra*. Sed vulgata recte se habet.

9) ἐν Δελφοῖς] Cod. Mosc. ἐν Δελφοὺς, unde ἐς Δελφοὺς scribendum esse satis liquet; sic C. 24. init. ἀφικόμενοι ἐς Δελφοὺς, et ibi paulo infra.

10) οἱ δὲ αὐτοί τε] scil. Ἀθηναῖοι. Pro αὐτοί τε Cod. Mosc. haud male exhibet αὐτίκα.

11) ἑκουσίως — οἴνου] *Diodor.* Eclog. Lib. XXII 13. illum mero largiter hausto sese confodisse scribit, et, *pugione vitam finiisse*, *Justinus* refert L. XXIV. C. 8.

ὑποκαθήμενοι Θεσσαλοὶ καὶ οἱ Μαλιεῖς ἐνεφορήθησαν οὕτω σφῶν, ὡς μηδένα οἴκαδε ἀποσωθῆναι.
9 Ἐγένετο δὲ τῶν Κελτῶν στρατεία τε ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα καὶ ἡ ἀπώλεια, Ἀναξικράτους Ἀθήνησιν ἄρχοντος, δευτέρῳ δὲ ἔτει τῆς πέμπτης ὀλυμπιάδος ἐπὶ εἴκοσι καὶ ἑκατὸν, ἣν Λάδας Αἰγιεὺς ἐνίκα στάδιον· τῷ δὲ ἔτει τῷ ἐφεξῆς Δημοκλέους Ἀθήνησιν ἄρχοντος, οἱ δὲ αὖθις ἐς τὴν Ἀσίαν διαβαίνουσιν οἱ Κελτοί. ταῦτα μὲν δὴ οὕτω γενόμενα ἴστω τις.

CAPUT XXIV.

Memoranda in templi Delphici veſtibulo, VII. Sapientum Graeciae nomina et ſententiae templo inſcriptae — Homeri ſignum cum inſcriptione — de Homeri et Clymenes ſepulcro et Homeri matre — memoranda in templo Delphico, Iovis Moeragetae et Apollinis Moeragetae ſignum, Pindari ſella e ferro fabricata — memoranda extra templum Delphicum, Neoptolemi ſepulcrum, lapis Saturni, fons Caſſotis.

Ἐν δὲ τῷ προνάῳ τῷ ἐν Δελφοῖς γεγραμμένα ἐστὶν ὠφελήματα ἀνθρώποις ἐς βίον· ἐγράφη δὲ ὑπὸ ἀνδρῶν, οὓς γε ἔσθαι σοφοὺς λέγουσιν Ἕλληνες. οὗτοι δὲ ἦσαν ἐκ μὲν Ἰωνίας Θαλῆς τε Μιλήσιος, καὶ Πριηνεὺς Βίας· Αἰολέων δὲ τῶν ἐν Λέσβῳ Πιττακὸς Μιτυληναῖος· ἐκ Δωριέων τῶν ἐν τῇ Ἀσίᾳ Κλεόβουλος Λίνδιος, καὶ Ἀθηναῖός τε Σόλων, καὶ Σπαρτιάτης Χίλων· τὸν δὲ ἕβδομον Πλάτων ὁ Ἀρίστωνος ἀντὶ Περιάνδρου τοῦ Κυψέλου ἀκατειλόχητον Χηνέα [1])· κώμη δὲ

1) ἀκατειλόχητον Χηνέα] Vocem corruptam eſſe, luce clarius patet. Ex loco autem *Platonis* in Protagora et ex aliis (vide *Menag.*

δὲ ἐν τῇ Οἴτῃ τῷ ὄρει ᾤκοῦντο αἱ Χῆναι [2]). οὗτοι οὖν οἱ ἄνδρες ἀφικόμενοι ἐς Δελφοὺς, ἀνέθεσαν τῷ Ἀπόλλωνι τὰ ᾀδόμενα, Γνῶθι σαυτὸν, καὶ, Μηδὲν ἄγαν [3]). οὗτοι μὲν δὴ ἐνταῦθα ἔγραψαν τὰ εἰρημένα. Θεάσαιο 2
δ' ἂν καὶ εἰκόνα Ὁμήρου χαλκῆν ἐπὶ στήλῃ, καὶ ἐπιλέξει τὸ μάντευμα, ὃ γενέσθαι τῷ Ὁμήρῳ λέγουσιν·

Ὄλβιε [4]) καὶ δύσδαιμον, (ἔφυς γὰρ ἐπ' ἀμφοτέροισι)
Πατρίδα δίζηαι. μητρὶς δέ τοι, οὐ πατρὶς ἐστιν.
Ἔστιν Ἴος νῆσος μητρὸς πατρὶς, ἥ σε θανόντα
Δέξεται· ἀλλὰ νέων παίδων αἴνιγμα φύλαξαι.

Δεικνύουσι δὲ οἱ Ἰῆται καὶ Ὁμήρου μνῆμα ἐν τῇ νήσῳ, 3
καὶ ἑτέρωθι Κλυμένης, τὴν Κλυμένην μητέρα εἶναι τοῦ Ὁμήρου λέγοντες. Κύπριοι δὲ, (οἰκειοῦνται γὰρ δὴ καὶ οὗτοι Ὅμηρον) Θεμιστώ τε αὐτῷ μητέρα εἶναι τῶν

nag. ad *Diogen. Laërt.* L. I. ſ. 41. et 106.) facilis eſt emendatio. Scilicet cum *Hartung.* et *Kuhn.* ſcribendum eſt: Μύσωνα κατείλοχε τόν. *Menag.* ad *Laërt.* L. I, ſ. 106. Pauſaniae verba ita excitat: Μύσωνα καταλέγει τὸν etc.: incertum vero, num ita legerit, an emendaverit. *Palmer.* Exercit. p. 438. minime inferendum eſſe putat Μύσωνα, et τὸν Χηνέα dictum, ſicuti τὸν Σταγειρίτην pro *Ariſtotele.*

2) αἱ Χῆναι] Hoc nomen variat: in *Steph.* legitur Χήν. Vide *Menag.* ad *Laërt.* L. I. ſ. 106.

3) ἀνέθεσαν — ἄγαν] Prius *Thaletis* vel *Chilonis*, poſterius *Chilonis* eſſe, ferebatur; vid. *Menag.* ad *Laërt.* L. I. ſ. 39. et 41. Iſtas vero γνώμας Amphictyones inſcribendas curaſſe, *Plutarch.* memorat *de Garrulit.*

4) Ὄλβιε etc.] Hoc oraculum exhibet quoque *Stephan. Byz.* v. Ἴος.

τινα ἐπιχωρίων γυναικῶν λέγουσιν, καὶ ὑπὸ Εὔκλου προθεσπισθῆναι τὰ ἐς τὴν γένεσιν τὴν Ὁμήρου Φασὶν ἐν τοῖσδε·

Καὶ τότ' ἐν εἰναλίῃ Κύπρῳ μέγας ἔσσετ' ἀοιδὸς,
Ὅν τε Θεμιςὼ τέξει ἐπ' ἀγροῦ δῖα γυναικῶν,
Νόσφι πολυκτεάνοιο πολύκλειτον [5]) Σαλαμῖνος.
Κύπρον δὲ προλιπὼν, διερός θ' ὑπὸ κύμασιν ἀρθεὶς,
Ἑλλάδος εὐρυχόρου μοῦνος κακὰ πρῶτος ἀείσας,
Ἔσσεται ἀθάνατος, καὶ ἀγήραος ἤματα πάντα.

ταῦτα ἡμεῖς ἀκούσαντές τε καὶ ἐπιλεξάμενοι τοὺς χρησμοὺς, ἰδίᾳ δὲ οὐδένα αὐτῶν λόγον, οὔτε ἐς πατρίδα, οὔτε περὶ ἡλικίας Ὁμήρου γράφομεν.
4 Ἐν δὲ τῷ ναῷ πεποίηται μὲν Ποσειδῶνος βωμὸς, ὅτι τὸ μαντεῖον τὸ ἀρχαιότατον κτῆμα ἦν καὶ Ποσειδῶνος. ἕςηκε δὲ καὶ ἀγάλματα Μοιρῶν δύο· ἀντὶ δὲ αὐτῶν τῆς τρίτης Ζεύς τε Μοιραγέτης, καὶ Ἀπόλλων σφίσι παρέςηκε Μοιραγέτης. θεάσαιο δὲ ἐνταῦθα καὶ ἑςίαν, ἐφ' ᾗ Νεοπτόλεμον τὸν Ἀχιλλέως ὁ ἱερεὺς ἀπέκτεινε τοῦ Ἀπόλλωνος. τὰ δὲ ἐς τοῦ Νεοπτολέμου τὴν τελευτὴν ἐςιν ἡμῖν ἑτέρωθι εἰρημένα [6]). ἀνάκειται δὲ οὐ πόῤῥω τῆς ἑςίας θρόνος Πινδάρου· σιδήρου μὲν ἐςιν ὁ θρόνος· ἐπὶ δὲ αὐτῷ φασιν, ὁπότε ἀφίκοιτο ἐς Δελφοὺς, καθέζεσθαί τε τὸν Πίνδαρον καὶ ᾄδειν, ὁπόσα

5) πολύκλειτον] Cod. Mosc. πολύκλυτον.

6) ἐςιν — εἰρημένα] Vide L. IV. C. 17. §. 3.

ὁπόσα τῶν ᾀσμάτων ἐς Ἀπόλλωνά ἐστιν [7]). ἐς δὲ τοῦ ναοῦ τὸ ἐσωτάτω παρίασί τε ἐς αὐτὸ ὀλίγον [8]), καὶ χρυσοῦν Ἀπόλλωνος ἕτερον ἄγαλμα ἀνάκειται.

5 Ἐξελθόντι δὲ τοῦ ναοῦ, καὶ τραπέντι ἐς ἀριστερὰ [9]), περίβολός ἐστι, καὶ Νεοπτολέμου τοῦ Ἀχιλλέως ἐν αὐτῷ τάφος [10]). καὶ οἱ κατὰ ἔτος ἐναγίζουσιν οἱ Δελφοί. ἐπαναβάντι δὲ ἀπὸ τοῦ μνήματος, λίθος ἐστὶν οὐ μέγας· τούτου καὶ ἔλαιον ὁσημέραι καταχέουσι, καὶ κατὰ ἑορτὴν ἑκάστην ἔρια ἐπιτιθέασι τὰ ἀργά· ἔστι δὲ καὶ δόξα ἐς αὐτὸν, δοθῆναι Κρόνῳ τὸν λίθον ἀντὶ τοῦ παιδὸς, καὶ ὡς αὖθις ἤμεσεν αὐτὸν ὁ Κρόνος. ἰοῦσι δὲ ὡς ἐπὶ τὸν νεὼν αὖθις μετὰ τοῦ λίθου τὴν θέαν, ἔστιν ἡ Κασσωτὶς [11]) καλουμένη πηγή· τεῖχος δὲ οὐ μέγα ἐπ᾽ αὐτῇ, καὶ ἡ ἄνοδος διὰ τοῦ τείχους ἐστὶν ἐπὶ τὴν πηγήν. ταύτης τῆς Κασσωτίδος δύεσθαί τε κατὰ τῆς γῆς λέγουσι τὸ ὕδωρ, καὶ ἐν τῷ ἀδύτῳ τοῦ θεοῦ τὰς γυναῖκας μαντικὰς ποιεῖν· τὴν δὲ τῇ κρήνῃ δεδωκυῖαν τὸ ὄνομα τῶν περὶ τὸν Παρνασσὸν Νυμφῶν φασιν εἶναι.

7) ὁπόσα — Ἀπ. ἐστιν] Vid. *Schneideri* V.C. Fragm. Pindari p. 34.

8) παρίασί τε ἐς αὐτὸ ὀλίγον] *Amaſ.*, qui interpretatur *quo paucis eſt aditus*, legiſſe videtur ὀλίγους. Forte ſcribendum ſit: παριοῦσί γε ἐς α. ὀ., *ubi paululum ad illud acceſſeris.* Sic infra: ἰοῦσι δὲ ὡς ἐπὶ τὸν νεὼν etc.

9) ἐς ἀριστερὰ] Cod. Moſc. ἐς ἀριστερὰν.

10) Νεοπτολέμου — τάφος] Rem firmat *Strabo* L. IX. pag. 645. A.

11) Κασσωτὶς] Cod. Moſc. hic et infra Κασσοτ.

CAPUT

CAPUT XXV.

Lesche Delphorum, Polygnoti picturis exornata — dextrae partis picturae, quae Trojam captam et Graecorum classem domum solventem exhibet, descriptio.

Ὑπὲρ δὲ τὴν Κασσωτίδα ἐστὶν οἴκημα γραφὰς ἔχον τῶν Πολυγνώτου, ἀναθήματα μὲν Κνιδίων· καλεῖται δὲ ὑπὸ Δελφῶν Λέσχη [1]), ὅτι ἐνταῦθα συνιόντες τὸ ἀρχαῖον τά τε σπουδαιότερα διελέγοντο, καὶ ὁπόσα μυθώδη. τοιαῦτ' εἶναι πολλὰ ἀνὰ πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα, Ὅμηρος ἐν Μελάνθους [2]) λοιδορίᾳ πρὸς Ὀδυσσέα ἐδήλωσεν·

Οὐδ' ἐθέλεις εὕδειν χαλκήϊον ἐς δόμον ἐλθὼν,
Ἠέ που ἐς λέσχην, ἀλλ' ἐνθάδε πόλλ' ἀγορεύεις.

2 Ἐς τοῦτο οὖν ἐσελθόντι τὸ οἴκημα, τὸ μὲν σύμπαν τὸ ἐν δεξιᾷ τῆς γραφῆς Ἴλιόν τέ ἐστιν ἑαλωκυῖα καὶ ἀπόπλους ὁ Ἑλλήνων [3]). Μενελάῳ δὲ τὰ ἐς τὴν ἀναγωγὴν εὐτρεπίζουσι [4]), καὶ ναῦς τε γεγραμμένη, καὶ ἄνδρες ἐν τοῖσι ναύταις, καὶ ἀναμὶξ παῖδες· ἐν μέσῃ

1) Λέσχη] Vide not. 3. ad L. III. C. 14., et adde *Kuhn.* ad *Aelian.* V. H. L. II. C. 24.

2) Ὅμηρος ἐν Μελάνθους] Ex Codd. Mosc. et Vindob. rescripsi Μελάνθους pro vulgata Μελανθίου. Locus Homeri est Odyss. σ. vers. 328.

3) Ἐς τοῦτο — Ἑλλήνων] Has picturas, quod artis rationem attinet, enarratas dedit *Caylus* in *Histoire de l'Academie des Inscriptions* etc. Tom. XXVII. p. 34. sq.

4) εὐτρεπίζουσι] *Kuhn.* praeter necessitatem emendat εὐτρεπίζοντι. Nam similiter in sequentibus: καταλύουσι δὲ καὶ τοῦ Μενελάου τὴν σκηνὴν etc.

μέσση δὲ ἐςι τῇ νηὶ ὁ κυβερνήτης Φρόντις [5]) κοντοὺς διέχων. Ὅμηρος [6]) δὲ Νέςορα ἐποίησεν ἄλλα τε διαλεγόμενον πρὸς Τηλέμαχον, καὶ περὶ τοῦ Φρόντιδος· πατρὸς [7]) μὲν Ὀνήτορος, Μενελάου δὲ ἦν κυβερνήτης, δοκιμώτατος δὲ ἐς τὴν τέχνην, καὶ ὡς Σούνιον ἤδη τὸ ἐν τῇ Ἀττικῇ παραπλέοντα ἐπέλαβεν αὐτὸν τὸ χρεών· καὶ τέως ὁμοῦ Νέςορι ὁ Μενέλαος πλέων [8]), τότε κατὰ αἰτίαν ἀπελείφθη ταύτην, ἵνα μνήματος καὶ ὅσα ἐπὶ νεκροῖς ἄλλα ἀξιώσειε τὸν Φρόντιν. οὗτός τε [9]) οὖν ἐν τοῦ Πολυγνώτου τῇ γραφῇ, καὶ ὑπ' αὐτὸν Ἰθαιμένης τέ τις [10]) κομίζων ἐσθῆτα, καὶ Ἐχοίαξ διὰ τῆς ἀποβάθρας κατιὼν ἐςιν, ὑδρίαν ἔχων χαλκῆν. καταλύουσι δὲ καὶ τοῦ Μενελάου τὴν σκηνὴν οὐ πόῤῥω τῆς νεὼς οὖσαν Πολίτης, καὶ Στρόφιός [11]) τε καὶ Ἄλφιος· καὶ ἄλλην διαλύων σκηνήν ἐςιν Ἀμφίαλος· ὑπὸ δὲ τοῦ Ἀμφιάλου τοῖς ποσὶ κάθηται παῖς· ἐπίγραμμα δὲ οὐκ ἔςι τῷ παιδὶ, γένεια δὲ μόνῳ τῷ Φρόντιδι. καὶ μόνου τούτου τὸ ὄνομα ἐκ τῆς ἐς Ὀδυσσέα ποιήσεως ἔμαθε· τῶν δὲ ἄλλων (ἐμοὶ δοκεῖν) τὰ ὀνόματα συνέθηκεν αὐτὸς ὁ Πολύγνωτος. Βρισηὶς δὲ ἑςῶσα, καὶ Διομήδης τε ὑπὲρ αὐτῆς, καὶ Ἶφις

5) Φρόντις] Cod. Mosc. et Vindob. constanter exhibent Φροντῖνος, — τίνου, — τίνῳ pro Φρόντις, — τιδος, — τιδι.

6) Ὅμηρος etc.] Vid. Odyss. γ. vers. 277. sq.

7) Φρόντιδος· πατρὸς etc.] Si structuram et nexum orationis spectes, excidisse ὡς et scribendum esse videtur: Φρόντιδος, ὡς πατρός etc.

8) πλέων] Ex Cod. Mosc et Vindob. dedi pro vitiose vulgato πλέοντι. *Kuhn.* jam ita emendaverat.

9) οὗτός τε] Uterque Cod. τότε, et Vind. mox ἐν τῇ Π. pro ἐν τοῦ Π.

10) καὶ ὑπ' αὐτὸν Ἰθαιμένης τέ τις] Cod. Mosc. καὶ ὑπ' αὐτὸν ἵςατο Μένης τέ τις, et Vindob. καὶ ὑπ' αὐτὸν ἵςατο Μενεσεύς τις.

11) Στρόφιός] Uterque Cod. Τρόφιος.

Ἶφις πρὸς ἀμφοτέρων [12]), ἐοίκασιν ἀνασκοπούμενοι τὸ Ἑλένης εἶδος. κάθηται δὲ αὕτη τε ἡ Ἑλένη καὶ Εὐρυβάτης πλησίον, τὸν Ὀδυσσέως [13]) εἶναι κήρυκα εἰκάζομεν· οὐ μὴν εἶχεν ἤδη γένεια. θεράπαινα δὲ Ἠλέκτρα καὶ Πανθαλὶς, ἡ μὲν τῇ Ἑλένῃ παρέστηκε, ἡ δὲ ὑποδεῖ τὴν δέσποιναν ἡ Ἠλέκτρα. διάφορα δὲ καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα Ὅμηρος ἔθετο ἐν Ἰλιάδι, ἔνθα [14]) καὶ Ἑλένην καὶ ἰούσας ὁμοῦ τῇ Ἑλένῃ τὰς δούλας ἐπὶ τὸ τεῖχος πεποίηκε. Κάθηται δὲ ὑπὲρ τὴν Ἑλένην πορφυροῦν ἀνὴρ ἀμπεχόμενος ἱμάτιον, καὶ ἐς τὰ μάλιστα κατηφής· Ἕλενον εἶναι τεκμήραιο ἂν τὸν Πριάμου, καὶ πρὶν ἢ καὶ [15]) τὸ ἐπίγραμμα ἐπιλέξασθαι. πλησίον δὲ τοῦ Ἑλένου Μέγης ἐστί· τέτρωται δὲ τὸν βραχίονα ὁ Μέγης, καθὰ δὴ καὶ Λέσχεως ὁ Αἰσχυλήνου Πυῤῥαῖος ἐν Ἰλίου πέρσιδι ἐποίησε [16]): τρωθῆναι δὲ ὑπὸ τὴν μάχην τοῦτον, ἣν ἐν τῇ νυκτὶ ἐμαχέσαντο οἱ Τρῶες, ὑπὸ Ἀδμήτου φησὶ

τοῦ

12) πρὸς ἀμφοτέρων] Forte πρὸ ἀμφ.

13) τὸν Ὀδυσσέως] Forte ὃν Ὀδυσσ.

14) Ὅμηρος — Ἰλιάδι, ἔνθα] Vid. Iliad. γ. verſ. 143. 144. Pro ἔνθα uterque Cod. male dat ἣν.

15) πρὶν ἢ καὶ] Cod. Vind. πρὶν ἄν.

16) Λέσχεως ὁ Αἰσχυλήνου Πυῤῥ. ἐν Ἰλίου πέρσιδι ἐπ.] Nomen Λέσχεως et infra ſaepius ita ſcriptum legitur et *Amaſ.* interpretatur *Leſcheus*; ſed Cod. Vind hic pro Αἰσχυλήνου exhibet Αἰσχύλου, et uterque Codex Λέσχης, quod nomen et ab aliis tribuitur auctori Ἰλιάδος μικρᾶς, (vid. Schol. ad Lycophr verſ. 1263.) cujus carminis particula Ἰλίου πέρσις, *Ilii excidium*, fuiſſe videtur; de quo vide *Heyne* V. C. in Excurſ. I. ad Virgil. Aen. L. II. p. 277. 278. et 281., ubi ea, quae *Salmaſ.* ad *Solin.* p. 853. 854 de his carminibus temere turbavit, docte et accurate explicita ſunt. Pro πέρσιδι *Kuhn.* et plures viri docti πέρσει ſcribendum eſſe putarunt; ſed *Pauſan.* etiam infra πέρσιδι exhibet et ſic rationem grammaticam variare credendum eſt; vid. *Heyne* V. C. l. c. p. 280.

τοῦ Ἀργείου. γέγραπται δὲ [17]) καὶ Λυκομήδης παρὰ τὸν Μέγητα ὁ Κρέοντος, ἔχων τραῦμα ἐπὶ τῷ καρπῷ· Λέσχεως δ' οὕτω φησὶν αὐτὸν ὑπὸ Ἀγήνορος τρωθῆναι. δῆλα οὖν, ὡς ἄλλως γε οὐκ ἂν ὁ Πολύγνωτος ἔγραψεν οὕτω τὰ ἕλκη σφίσιν, εἰ μὴ ἐπελέξατο τὴν ποίησιν τοῦ Λέσχεω. προσεπέθηκε μέν τοι καὶ σφυροῦ τῷ Λυκομήδει, καὶ τρίτον τραῦμα ἐν τῇ κεφαλῇ. τέτρωται δὲ καὶ Εὐρύαλος ὁ Μηκιστέως κεφαλήν τε καὶ ἐπὶ τῇ χειρὶ τὸν καρπόν. οὗτοι μὲν δὴ ἀνωτέρω τῆς Ἑλένης εἰσὶν ἐν τῇ γραφῇ· ἐφεξῆς δὲ τῇ Ἑλένῃ μήτηρ τε ἡ Θησέως ἐν χρῷ κεκαρμένη, καὶ παίδων τῶν Θησέως Δημοφῶν ἐστι φροντίζων, ὅσα γε ἀπὸ τοῦ σχήματος, εἰ ἀνασώσασθαί οἱ τὴν Αἴθραν ἐνέσται. Ἀργεῖοι δὲ καὶ ἐκ τῆς Σύνιδος θυγατρὸς [18]) γενέσθαι Θησεῖ Μελάνιππον λέγουσι, καὶ ὡς ἀνέλοιτο ὁ Μελάνιππος δρόμου νίκην, ὅτε οἱ Ἐπίγονοι καλούμενοι Νέμεα δεύτεροι [19]) οὗτοι ἔθεσαν μετὰ Ἄδραστον. Λέσχεως δὲ ἐς τὴν Αἴθραν ἐποίησεν, ἡνίκα ἡλίσκετο Ἴλιον, ὑπεξέλκουσαν [20]) ἐς τὸ στρατόπεδον αὐτὴν ἀφικέσθαι τὸ Ἑλλήνων, καὶ ὑπὸ τῶν παίδων γνωρισθῆναι τῶν Θησέως, καὶ ὡς παρ' Ἀγαμέμνονος αἰτῆσαι Δημοφῶν αὐτήν· ὁ δὲ ἐκείνῳ μὲν ἐθέλειν χαρίζεσθαι, ποιήσειν δὲ οὐ πρότερον ἔφη, πρὶν Ἑλένην πεῖσαι· ἀποστείλαντι δὲ αὐτῷ κήρυκα ἔδωκεν Ἑλένη τὴν χάριν. ἔοικεν οὖν ὁ Εὐρυβάτης ὁ ἐν τῇ γραφῇ ἀφῖχθαί τε ὡς τὴν Ἑλένην τῆς Αἴθρας εἵνεκα, καὶ

17) γέγραπται δὲ] Abest δὲ in utroque Codice.

18) δὲ καὶ ἐκ τῆς Σύνιδος θυγ.] Restitui καὶ ex utroque Cod. et Σύνιδος ex Vindob. pro vulgato Σύννιδος. Mallem tamen scribere Σίνιδος, de quo vid. L. I. C. 37. §. 3. et ibi not.

19) δεύτεροι] Uterque Cod. δεύτερα.

20) ὑπεξέλκουσαν] Camerar. mavult ὑπεξελθοῦσαν.

καὶ τὰ ἐντεταλμένα ὑπὸ τοῦ Ἀγαμέμνονος ἀπαγγέλλειν [21]). γυναῖκες δὲ αἱ Τρῳάδες αἰχμαλώτοις τε ἤδη καὶ ὀδυρομέναις ἐοίκασι· γέγραπται μὲν Ἀνδρομάχη, καὶ ὁ παῖς οἱ προσέστηκεν ἑλόμενος [22]) τοῦ μαστοῦ. τούτῳ Λέσχεως ῥιφθέντι ἀπὸ τοῦ πύργου συμβῆναι λέγει τὴν τελευτὴν, οὐ μὴν ὑπὸ δόγματός γε Ἑλλήνων, ἀλλ' ἰδίᾳ Νεοπτόλεμον αὐτόχειρα ἐθελῆσαι γενέσθαι. γέγραπται δὲ Μηδεσικάστη, θυγατέρων μὲν Πριάμου καὶ αὕτη τῶν νόθων· ἐξῳκίσθαι δὲ ἐς Πήδαιον πόλιν φησὶν αὐτὴν Ὅμηρος [23]), Ἰμβρίῳ Μέντορος παιδὶ ἀνδρὶ συνοικοῦσαν. ἡ μὲν δὴ Ἀνδρομάχη καὶ ἡ Μηδεσικάστη καλύμματά εἰσιν ἐπικείμεναι· Πολυξένη δὲ κατὰ τὰ εἰθισμένα παρθένοις ἀναπέπλεκται τὰς ἐν τῇ κεφαλῇ τρίχας. ἀποθανεῖν δὲ αὐτὴν ἐπὶ τῷ Ἀχιλλέως μνήματι, ποιηταί τε ᾄδουσι, καὶ γραφὰς ἔν τε Ἀθήναις [24]) καὶ Περγάμῳ τῇ ὑπὲρ Καΐκου θεασάμενος οἶδα ἐχούσας ἐς τῆς Πολυξένης τὰ παθήματα. γέγραφε δὲ καὶ Νέστορα τῇ κεφαλῇ τε ἐπικείμενον πῖλον καὶ ἐν τῇ χειρὶ δόρυ ἔχοντα· καὶ ἵππος κονίσεσθαι μέλλοντος [25]) παρέχεται σχῆμα. ἄχρι μὲν δὴ τοῦ ἵππου αἰγιαλός τε, καὶ ἐν αὐτῷ ψηφῖδες ὑποφαίνονται, τὸ δὲ ἐντεῦθεν οὐκέτι ἔοικεν εἶναι θάλασσα.

21) ἀπαγγέλλειν] Cod. Vind. ἐπαγγέλλειν.

22) ἑλόμενος] *Kuhn.* conjicit ἐχόμενος, uti Cap. sequ.: ἐχόμενος τοῦ βωμοῦ.

23) φησὶν αὐτὴν Ὅμηρος] Ex Cod. Mosc. dedi φησὶν pro φησί. Locus Homeri est Iliad. ν. vers. 173.

24) καὶ γραφὰς ἔν τε Ἀθήναις] Vide L. I. C. 22. §. 6. et ibi not. Mox pro γέγραφε Cod. Mosc. ἔγραφε.

25) μέλλοντος] Cod. Vind. μέλλων· sed vulgata rectior.

CAPUT

CAPUT XXVI.

Picturae dextrae partis Lesches Delphicae descriptio continuatur — loricae antiquae descriptio.

Τῶν δὲ γυναικῶν τῶν μεταξὺ τῆς τε Αἴθρας καὶ Νέστορός εἰσιν ἄνωθεν τούτων αἰχμάλωτοι καὶ αὗται, Κλυμένη τε καὶ Κρέουσα, καὶ Ἀριστομάχη, καὶ Ξενοδίκη. Κλυμένην μὲν οὖν Στησίχορος ἐν Ἰλίου πέρσιδι[1]) κατηρίθμηκεν ἐν ταῖς αἰχμαλώτοις· ὡσαύτως δὲ καὶ Ἀριστομάχην ἐποίησεν ἐν Νόστοις[2]) θυγατέρα μὲν Πριάμου, Κριτολάου δὲ γυναῖκα εἶναι τοῦ Ἱκετάονος· Ξενοδίκης δὲ μνημονεύσαντα οὐκ οἶδα οὔτε ποιητὴν, οὔτε ὅσοι λόγων συνθέται. ἐπὶ δὲ τῇ Κρεούσῃ λέγουσιν, ὡς ἡ θεῶν μήτηρ καὶ Ἀφροδίτη δουλείας ἀπὸ Ἑλλήνων αὐτὴν ἐῤῥύσαντο· εἶναι γὰρ δὴ καὶ Αἰνείου τὴν Κρέουσαν γυναῖκα. Λέσχεως δὲ καὶ ὁ ποιήσας ἔπη τὰ Κύπρια[3]), διδόασιν Εὐρυδίκην γυναῖκα Αἰνείᾳ. γεγραμμέναι δὲ ἐπὶ κλίνης ὑπὲρ ταύτας Δηϊνόμη τε καὶ Μητιόχη, καὶ Πεῖσίς ἐστι καὶ Κλεοδίκη· τούτων ἐν Ἰλιάδι καλουμένῃ μικρᾷ[4]) μόνης ἐστὶ τὸ ὄνομα τῆς Δηϊνόμης· τῶν δ᾽ ἄλλων (ἐμοὶ δοκεῖν) ἔθηκε

1) Στησίχορος ἐν Ἰλίου πέρσιδι] Vid. *Stesichori* Fragm. ed. Suchfort p. 22. sq.

2) ἐποίησεν ἐν Νόστοις] scilic. *Stesichorus*. Pro mendose vulgato Ἔννος restitui ἐν Νόστοις ex Codice Mosc. exhibente ἔννος τοῖς. *Heyne* V. C. jam praeclare ita emendaverat in Excurs. I. ad L. II. Aeneid. p. 280. De carminibus Νόστοι inscriptis vid. *Heyne* ad *Apollodor*. p. 990.

3) ἔπη τὰ Κύπρια] De hoc carmine vide *Heyne* V. C. in Excurs. I. ad L. II. Aeneid. p. 279., et not. 1. ad *Pausan*. L. III. C. 16.

4) Ἰλιάδι καλ. μικρᾷ] Hoc carmen sine auctoris nomine et ab aliis excitatur, ab aliis ad *Leschen* refertur; vide de eo *Heyne* V. C. in Excurs. I. ad L. II. Aeneid. p. 277. 278. 281.

ἔθηκε τὰ ὀνόματα [5]) ὁ Πολύγνωτος. γέγραπται δὲ καὶ Ἐπειὸς γυμνὸς καταβάλλων ἐς ἔδαφος τῶν Τρώων τὸ τεῖχος· ἀνέχει δὲ ὑπὲρ αὐτῶν [6]) κεφαλὴ τοῦ ἵππου μόνη τοῦ δουρείου. Πολυποίτης δὲ [7]) ὁ Πειρίθου, δεδεμένος τὴν κεφαλὴν ταινίᾳ, καὶ παρ' αὐτὸν Ἀκάμας ἐςὶν ὁ Θησέως, ἐπικείμενος τῇ κεφαλῇ κράνος· λόφος δὲ ἐπὶ τῷ κράνει πεποίηται· καὶ Ὀδυσσεύς τέ ἐςι, καὶ ἐνδέδυκε θώρακα [8]) Ὀδυσσεύς. Αἴας δὲ ὁ Ὀϊλέως ἔχων ἀσπίδα βωμῷ προσέςηκεν, ὀμνύμενος ὑπὲρ τοῦ ἐς Κασσάνδραν τολμήματος· ἡ δὲ κάθηταί τε ἡ Κασσάνδρα χαμαὶ, καὶ τὸ ἄγαλμα ἔχει τῆς Ἀθηνᾶς, εἴγε δὴ [9]) ἀνέτρεψεν ἐκ βάθρων τὸ ξόανον, ὅτε ἀπὸ τῆς ἱκεσίας αὐτὴν ὁ Αἴας ἀφεῖλκε· γεγραμμένοι δὲ καὶ οἱ παῖδές εἰσιν οἱ Ἀτρέως, ἐπικείμενοι καὶ οὗτοι κράνη· Μενελάῳ δὲ ἀσπίδα ἔχοντι, δράκων ἐπὶ τῇ ἀσπίδι ἐςὶν εἰργασμένος, τοῦ ἐν Αὐλίδι φανέντος ἐπὶ τοῖς ἱερείοις τέρατος [10]) εἵνεκα· ἐπὶ τούτοις [11]) τὸν Αἴαντα ἐξορκοῦσι. κατευθὺ δὲ τοῦ ἵππου [12]) παρὰ τῷ Νέςορι Νεοπτόλεμος ἀπεκτονώς ἐςιν Ἔλασ-

5) ἔθηκε τὰ ὀνόμ.] Cod. Vind. exhibet οὐκ ἔθηκε τὰ ὀ

6) ὑπὲρ αὐτῶν] Scribendum esse videtur ὑπὲρ αὐτὸν, uti paulo supra ὑπὲρ ταύτας.

7) Πολυποίτης δὲ] Inserui δὲ ex utroque Codice.

8) ἐνδέδυκε θώρακα] Uterque Cod. ἐνδεδυκὼς θώρακα· sic pro altero Ὀδυσσεὺς aliud nomen esse deberet; quare vulgatam praetuli.

9) εἴγε δὴ] Cod. Mosc. ἤγε δή. Hoc argumentum in gemma factitia expressum cernere sibi visus est *Winkelm.* Descript. des pierr grav p. 393.

10) τέρατος] Reposui ex Codice Vindob. pro vulgata τέρως.

11) ἐπὶ τούτοις] scil. τοῖς παισὶ τοῦ Ἀτρέως. Illa vero interpretari possis vel *prope illos*, vel *post illos*, scil. pictos. Uterque Codex pro ἐπὶ τούτοις miram lectionem exhibet: ἐπὶ τοῦ ἑνός.

12) τοῦ ἵππου] scil. τοῦ δουρείου, qui paulo supra memoratus est.

"Ελασσον [13]), ὅστις δὴ ὁ Ἔλασσος· οὗτος μὲν δὴ ὀλίγον ἐμπνέοντι ἔτι εἴκασται. Ἀστύνοον δὲ, οὗ δὴ ἐποιήσατο καὶ Λέσχεως μνήμην, πεπτωκότα ἐς γόνυ ὁ Νεοπτόλεμος ξίφει παίει. Νεοπτόλεμον δὲ μόνον τοῦ Ἑλληνικοῦ φονεύοντα ἔτι τοὺς Τρῶας ἐποίησεν ὁ Πολύγνωτος, ὅτι ὑπὲρ τοῦ Νεοπτολέμου τὸν τάφον ἡ γραφὴ πᾶσα ἔμελλεν αὐτῷ γενήσεσθαι. τοῦ δὲ Ἀχιλλέως τῷ παιδὶ Ὅμηρος μὲν Νεοπτόλεμον ὄνομα ἐν ἁπάσῃ οἱ τίθεται τῇ ποιήσει· τὰ δὲ Κύπρια ἔπη φησὶν, ὑπὸ Λυκομήδους μὲν Πύῤῥον, Νεοπτόλεμον δὲ ὄνομα ὑπὸ Φοίνικος αὐτῷ τεθῆναι, ὅτι Ἀχιλλεὺς ἡλικίᾳ ἔτι νέος πολεμεῖν ἤρξατο. γέγραπται δὲ βωμός τε καὶ ὑπὸ δείματος παῖς μικρὸς ἐχόμενος τοῦ βωμοῦ· κεῖται δὲ καὶ θώραξ ἐπὶ τῷ βωμῷ χαλκοῦς. Κατὰ 2
δὴ ἐμὲ σπάνιον τῶν θωράκων τὸ σχῆμα ἦν τούτων, τὸ δὲ ἀρχαῖον ἐφόρουν αὐτούς· δύο ἦν χαλκᾶ ποιήματα, τὸ μὲν στέρνῳ καὶ τοῖς ἀμφὶ τὴν γαστέρα ἁρμόζον, τὸ δὲ ὡς νώτου σκέπην εἶναι· γύαλα ἐκαλοῦντο· τὸ μὲν ἔμπροσθεν, τὸ δὲ ὄπισθεν προσῆγον, ἔπειτα περόναις συνῆπτον πρὸς ἄλληλα [14]). ἀσφάλειαν δὲ ἀποχρῶσαν ἐδόκει παρέχεσθαι, καὶ ἀσπίδος χωρίς· ἐπὶ

 τούτῳ

13) Ἔλασσον] Uterque Cod. dat Ἔλασσον et Ἔλασσος.

14) γύαλα ἐκαλοῦντο· τὸ μὲν — προσῆγον, ἔπειτα περόναις συνῆπτον πρὸς ἀλλ.] *gyala appellabantur; alterum ex adverso corpori applicarunt, alterum a tergo, ac dein fibulis sibi invicem junxerunt.* Sic haec recta interpunctione restitui et expedivi, pro περόναι cum *Camerario* reponens περόναις. Male autem ita distincta et vulgata fuerunt: γύαλα ἐκαλοῦντο, τὸ μὲν ἔμπροσθεν, τὸ δὲ ὄπισθεν προσῆγον. ἔπειτα περόναι σ. π. ἄ., quae *Amas.* prorsus absurde interpretatus est: *et partem quidem anticam Gyalon, Prosegon posticam vocabant.* Hesych.: γύαλον — τὸ κύτος τοῦ θώρακος.

τούτῳ καὶ Ὅμηρος Φόρκυνα[15]) τὸν Φρύγα οὐκ ἔχοντα ἀσπίδα ἐποίησεν, ὅτι αὐτῷ γυαλοθώραξ ἦν· ἐγὼ δὲ γραφῇ μεμιμημένον τοῦτον[16]) ἐθεασάμην ὑπὸ τοῦ Πολυγνώτου· καὶ ἐν Ἀρτέμιδος τῆς Ἐφεσίας Καλλιφῶν ὁ Σάμιος Πατρόκλῳ τοῦ θώρακος τὰ γύαλα ἁρμοζούσας ἔγραψε γυναῖκας. τοῦ βωμοῦ δὲ ἐπέκεινα Λαοδίκην ἔγραψεν ἑστῶσαν· ταύτην οὔτε ὑπὸ ποιητοῦ κατειλεγμένην ἐν ταῖς αἰχμαλώτοις ταῖς Τρωϊάσιν εὕρισκον, οὔτε ἄλλως ἐφαίνετο ἔχειν μοι τὸ εἰκὸς ἢ ἀφεθῆναι τὴν Λαοδίκην ὑπὸ Ἑλλήνων. Ὅμηρος[17]) μέν γε ἐδήλωσεν ἐν Ἰλιάδι Μενελάου καὶ Ὀδυσσέως ξενίαν παρὰ Ἀντήνορι, καὶ ὡς Ἑλικάονι ἡ Λαοδίκη συνοικοίη τῷ Ἀντήνορος· Λέσχεως δὲ τετρωμένον τὸν Ἑλικάονα ἐν τῇ νυκτομαχίᾳ γνωρισθῆναί τε ὑπὸ Ὀδυσσέως καὶ ἐξαχθῆναι ζῶντα ἐκ τῆς μάχης φησίν. ἕποιτο ἂν οὖν τῇ Μενελάου καὶ Ὀδυσσέως κηδεμονίᾳ περὶ οἶκον τὸν Ἀντήνορος, μηδὲ ἐς τοῦ Ἑλικάονος τὴν γυναῖκα ἔργον δυσμενὲς ὑπὸ Ἀγαμέμνονος καὶ Μενελάου γενέσθαι. Εὐφορίων[18]) δὲ ἀνὴρ Χαλκιδεὺς σὺν οὐδενὶ εἰκότι τὰ ἐς τὴν Λαοδίκην ἐποίησεν. ἐφεξῆς δὲ τῇ Λαοδίκῃ ὑποστάτης τε λίθου καὶ λουτήριόν ἐστιν ἐπὶ τῷ ὑποστάτῃ χαλκοῦν· Μέδουσα δὲ κατέχουσα ταῖς χερσὶν ἀμφοτέραις τὸν ὑποστάτην ἐπὶ τοῦ ἐδάφους κάθηται· ἐν δὲ ταῖς Πριάμου θυγατράσιν ἀριθμήσαιτ' ἄν τις καὶ ταύτην κατὰ τοῦ Ἱμεραίου[19]) τὴν

15) Ὅμηρος Φόρκυνα etc.] Vid. Iliad. ρ. verſ. 312 — 314.

16) τοῦτον] ſcil. τὸν θώρακα.

17) Ὅμηρος etc.] Vid. Iliad. γ. verſ. 203 f.

18) Εὐφορίων] De eo vide not. 10. ad L. II. C. 22. Cod. Moſc. hic aliud nomen exhibet, Ἑλιφίων.

19) τοῦ Ἱμεραίου] h. e. *Steſichori.* Sic *Suid.* h. v. καλεῖται γοῦν Ἱμεραῖος. Quae hic memoratur ᾠδή, ad Ἰλίου πέρσιν eſt referenda.

τὴν ᾠδήν. παρὰ δὲ τὴν Μέδουσαν ἐν χρῷ κεκαρμένη πρεσβῦτις ἢ ἄνθρωπός ἐστιν εὐνοῦχος, παιδίον δὲ ἐν τοῖς γόνασιν ἔχει γυμνόν· τὸ δὲ τὴν χεῖρα ὑπὸ δείματος ἐπίπροσθε τῶν ὀφθαλμῶν πεποίηται.

CAPUT XXVII.

Picturae dextrae partis Lesches Delphicae descriptio continuatur et absolvitur.

Νεκροὶ δὲ, ὁ μὲν γυμνὸς Πῆλις ὄνομα ἐπὶ τὸν νῶτόν ἐστιν ἐρριμμένος, ὑπὸ δὲ τὸν Πῆλιν Ἠϊονεύς τε κεῖται καὶ Ἄδμητος ἐνδεδυκότες ἔτι τοὺς θώρακας· καὶ αὐτῶν Λέσχεως Ἠϊονέα ὑπὸ Νεοπτολέμου, τὸν δὲ ὑπὸ Φιλοκτήτου φησὶν ἀποθανεῖν τὸν Ἄδμητον· ἄλλοι δὲ ἀνωτέρω τούτων, ὑπὲρ [1]) μὲν τὸ λουτήριον Λεώκριτός ἐστιν ὁ Πουλυδάμαντος τεθνεὼς ὑπὸ Ὀδυσσέως, ὑπὲρ δὲ Ἠϊονέα τε καὶ Ἄδμητον Κόροιβος ὁ Μύγδονος· τούτου μνῆμά τε ἐπιφανὲς ἐν ὅροις πεποίηται Φρυγῶν ἐς τεκτορήνων [2]), καὶ ἀπ' αὐτοῦ ποιηταῖς Μύγδονας ὄνομα ἐπὶ τοῖς Φρυξὶ τίθεσθαι καθέστηκεν. ἀφίκετο μὲν δὴ ἐπὶ τὸν Κασσάνδρας ὁ Κόροιβος γάμον, ἀπέθανε δὲ, ὡς μὲν ὁ

1) ὑπὲρ] Reddidi ex Cod. Mosc. pro ὑπὸ, praecedentibus ἀνωτέρω τούτων illud exigentibus. Mox pro Λεώκριτος idem Codex exhibet Λεόκριτος.

2) ἐς τεκτορήνων] Verba sunt corrupta. *Loescher.* et *Hartung* legunt Ἐσεκτορήνων. *Amas. in Tectorenis*; sed neutrius nominis apud Geographos fit mentio. Quare *Sylb.* scribendum esse suspicatur Φρυγῶν καὶ Τεκτοσάγων· de qua gente vide *Strab.* L. X. p. 850. 851. *Kuhn.* autem, variis conjecturis in medium propositis, in eo acquiescendem esse putat, ut statuamus; ἐς Τεκτορηνῶν positum pro ἐν Τεκτορήνων, scil. χώρᾳ, et *Tectorenos* eosdem esse cum *Tectosagibus.* Codices collati vulgatam exhibent.

ὁ πλείων λόγος, ὑπὸ Νεοπτολέμου· Λέσχεως δὲ ὑπὸ Διομήδους ἐποίησεν. εἰσὶ δὲ καὶ ἐπάνω τοῦ Κοροίβου Πρίαμος καὶ Ἀξίων τε καὶ Ἀγήνωρ. Πρίαμον δὲ οὐκ ἀποθανεῖν ἔφη Λέσχεως ἐπὶ τῇ ἐσχάρᾳ τοῦ Ἑρκείου, ἀλλὰ ἀποσπασθέντα ἀπὸ τοῦ βωμοῦ πάρεργον τῷ Νεοπτολέμῳ πρὸς ταῖς τῆς οἰκίας γενέσθαι θύραις. ἐς δὲ Ἑκάβην Στησίχορος ἐν Ἰλίου πέρσιδι ἐποίησεν, ἐς Λυκίαν ὑπὸ Ἀπόλλωνος αὐτὴν κομισθῆναι. Ἀξίονα δὲ παῖδα εἶναι Πριάμου Λέσχεως, καὶ ἀποθανεῖν αὐτὸν [3]) ὑπὸ Εὐρυπύλου τοῦ Εὐαίμονός φησι. τοῦ Ἀγήνορος δὲ κατὰ τὸν αὐτὸν ποιητὴν Νεοπτόλεμος αὐτόχειρ ἐστί· καὶ οὕτω φαίνοιτο ἂν Ἔχεκλος μὲν φονευθεὶς ὁ Ἀγήνορος ὑπὸ Ἀχιλλέως, Ἀγήνωρ δὲ αὐτὸς ὑπὸ τοῦ Νεοπτολέμου. Λαομέδοντος δὲ τὸν νεκρὸν Σίνων τε ἑταῖρος Ὀδυσσέως καὶ Ἀγχίαλός εἰσιν ἐκκομίζοντες· γέγραπται δὲ καὶ ἄλλος τεθνεὼς, ὄνομά οἱ Ἔρεσος· τὰ δὲ ἐς Ἔρεσόν τε καὶ Λαομέδοντα, ὅσα γε ἡμεῖς ἐπιστάμεθα, ᾖσεν οὐδείς. ἔστι δὲ οἰκία τε ἡ Ἀντήνορος, καὶ παρδάλεως κρεμάμενον δέρμα ὑπὲρ τῆς ἐσόδου, σύνθημα εἶναι τοῖς Ἕλλησιν, ἀπέχεσθαι σφᾶς οἴκου τοῦ Ἀντήνορος [4]). γέγραπται δὲ Θεανώ τε καὶ οἱ παῖδες, Γλαῦκος μὲν καθήμενος ἐπὶ θώρακι γυάλοις συνηρμοσμένῳ, Εὐρύμαχος δὲ ἐπὶ πέτρᾳ· παρὰ δὲ αὐτὸν ἕστηκεν Ἀντήνωρ, καὶ ἐφεξῆς θυγάτηρ Ἀντήνορος Κρινώ· παιδίον δὲ ἡ Κρινὼ φέρει νήπιον· τῶν προσώπων δὲ ἅπασιν οἷον ἐπὶ συμφορᾷ

3) καὶ ἀποθανεῖν αὐτὸν] Sic scripsi ex Codice Mosc. pro vulgaris ἀποθανεῖν τε αὐτὸν.

4) καὶ παρδάλεως — Ἀντήνορος] *Strabo* L. XIII. p. 905. B.: Σοφοκλῆς ἐν τῇ ἁλώσει τοῦ Ἰλίου παρδαλέαν φησὶ πρὸ τῆς θύρας τοῦ Ἀντήνορος προτεθῆναι, σύμβολον τοῦ ἀπόρθητον ἐαθῆναι τὴν οἰκίαν.

φορᾶ σχῆμά ἐςι. κιβωτὸν δὲ ἐπὶ ὄνον [5]) καὶ ἄλλα τῶν σκευῶν εἰσιν ἀνατιθέντες οἰκέται· κάθηται δὲ ἐπὶ ὄνου παιδίον μικρόν. κατὰ τοῦτο τῆς γραφῆς καὶ ἐλεγεῖόν ἐςι Σιμωνίδου·

Γράψε Πολύγνωτος, Θάσιος γένος, Ἀγλαοφῶντος
Υἱὸς, περθομένην Ἰλίου ἀκρόπολιν.

CAPUT XXVIII.

Picturae laevae partis Lesches Delphicae, Ulyssis descensum ad inferos exprimentis, descriptio — fratrum Catanenlium pietas in parentes — pietatis in deos nonnulla exempla — de Eurynomo Inferorum daemone.

Τὸ δὲ ἕτερον μέρος τῆς γραφῆς, τὸ ἐξ ἀριςερᾶς χειρὸς, ἔςιν Ὀδυσσεὺς καταβεβηκὼς ἐς τὸν Ἅιδην ὀνομαζόμενον, ὅπως Τειρεσίου τὴν ψυχὴν περὶ τῆς ἐς τὴν οἰκίαν ἐπέρηται σωτηρίας· ἔχει δὲ οὕτως τὰ ἐς τὴν γραφήν. ὕδωρ εἶναι ποταμὸς ἔοικε, δῆλα ὡς ὁ Ἀχέρων, καὶ κάλαμοί τε ἐν αὐτῷ πεφυκότες, καὶ ἀμυδρὰ οὕτω δή τι τὰ εἴδη τῶν ἰχθύων, σκιὰς μᾶλλον ἢ ἰχθῦς εἰκάσεις· καὶ ναῦς ἐςιν ἐν τῷ ποταμῷ, καὶ ὁ πορθμεὺς ἐπὶ ταῖς κώπαις. ἐπηκολούθησε δὲ ὁ Πολύγνωτος (ἐμοὶ δοκεῖν) ποιήσει Μινυάδι· ἔςι γὰρ δὴ ἐν τῇ Μινυάδι ἐς Θησέα ἔχοντα καὶ Πειρίθουν·

5) κιβωτὸν δὲ ἐπὶ ὄνον etc.] Tangere hunc Polygnoti asinum videtur *Hesych.* v. Πολυγνώτου, ubi vid. not.

Ἔνθ' ἤτοι νέα μὲν νεκυάμβατον, ἣν [1]) ὁ γεραιὸς
Πορθμεὺς ἦκε Χάρων, οὐκ ἔλλαβον ἔνδοθεν Ἑρμοῦ.

ἐπὶ τούτῳ [2]) οὖν καὶ Πολύγνωτος γέροντα ἔγραψεν ἤδη τῇ ἡλικίᾳ τὸν Χάρωνα. οἱ δὲ ἐπιβεβηκότες τῆς νεὼς οὐκ ἐπιφανεῖς εἰς ἅπαν εἰσὶν, οἷς προσήκουσι. Τέλλις μὲν ἡλικίαν ἐφήβου γεγονὼς φαίης ἂν [3]), Κλεόβοια δὲ ἔτι παρθένος, ἔχει δὲ ἐν τοῖς γόνασι κιβωτὸν, ὁποίας ποιεῖσθαι νομίζουσι Δήμητρι. ἐς μὲν δὴ τὸν Τέλλιν τοσοῦτον ἤκουσα, ὡς ὁ ποιητὴς Ἀρχίλοχος ἀπόγονος εἴη τρίτος Τέλλιδος· Κλεοβοίαν δὲ ἐς Θάσον τὰ ὄργια τῆς Δήμητρος ἐνεγκεῖν πρώτην ἐκ Πάρου φασίν. ἐπὶ δὲ τοῦ Ἀχέροντος τῇ ὄχθῃ μάλιςα ἄξιον [4]), ὅτι ὑπὸ τοῦ Χάρωνος τὴν ναῦν ἀνὴρ οὐ δίκαι-
2 ος ἐς πατέρα ἀγχόμενός ἐςιν ὑπὸ τοῦ πατρός. Περὶ πλείςου γὰρ δὴ ἐποιοῦντο οἱ πάλαι γονέας· ὥσπερ ἐςὶν ἄλλοις τε τεκμήρασθαι καὶ ἐν Κατάνῃ τοῖς καλουμένοις Εὐσεβέσιν, οἳ [5]), ἡνίκα ἐπέῤῥει τῇ Κατάνῃ πῦρ τὸ ἐκ τῆς Αἴτνης, χρυσὸν μὲν καὶ ἄργυρον ἐν οὐδενὸς

1) νεκυάμβατον, ἣν] Cod. Mosc. νέκυν κυάμβατον ἦν, et pro ἔλλαβον dat ἔλαβον. Ceterum *Sylburg.* pro ἤτοι emendat οἵγε vel οὗτοι, pro ἦκε autem ἦγε, et pro Ἑρμοῦ cum *Loeschero* ὅρμου, illa sic interpretatus:

Navem hic umbriveham, vetulus quam portitor alto
Egerat, in portu non offendere paratam.

Probantur ista *Valkenar.* Diatr. p. 281. A.

2) ἐπὶ τούτῳ] *hanc ob caussam.* Ex utroque Codice τούτῳ dedi pro τοῦτο. Sic enim alibi ἐπὶ τούτῳ et in hoc Cap. infer. ἐπὶ λόγῳ τοιούτῳ.

3) φαίης ἂν] Cod. Mosc. φαιάν. Forte legendum sit φαίνοιτ' ἄν. Mox pro νομίζουσιν ex Cod. Mosc. reposui νομίζουσι.

4) μάλιςα ἄξιον] Excidisse videtur θέας, vel λόγου, *spectatu dignum* vel *memorandum.*

5) καὶ ἐν Κατάνῃ τοῖς καλ. Εὐσε-

νὸς μερίδι ἐποιήσαντο, οἱ δὲ ἔφευγον, ὁ μὲν ἀράμενος μητέρα, ὁ δὲ αὐτὸν τὸν πατέρα· προϊόντας δὲ οὐ σὺν ῥαστώνῃ καταλαμβάνει σφᾶς τὸ πῦρ ἐπειγόμενον τῇ φλογί· καὶ (οὐ γὰρ κατετίθεντο οὐδὲ οὕτω τοὺς γονέας) διχῇ σχισθῆναι λέγεται τὸν ῥύακα, καὶ αὐτούς τε τοὺς νεανίσκους, σὺν δὲ αὐτοῖς τοὺς γονέας τὸ πῦρ οὐδέν σφισι λυμηνάμενον παρεξῆλθεν· οὗτοι μὲν δὴ τιμὰς καὶ ἐς ἐμὲ ἔτι παρὰ Καταναίων ἔχουσιν 6). ἐν δὲ τῇ Πολυγνώτου γραφῇ πλησίον τοῦ ἀνδρὸς, ὃς τῷ πατρὶ ἐλυμαίνετο, καὶ δι' αὐτὸ ἐν ᾅδου κακὰ ἀναπίμπλησι, τούτου πλησίον ἱερὰ σεσυληκὼς ἀνὴρ ὑπέσχε δίκην· γυνὴ δὲ ἡ κολάζουσα αὐτὸν φάρμακα ἄλλα τε καὶ ἐς αἰκίαν οἶδεν ἀνθρώπων. Περισσῶς 3
δὲ ἄρα εὐσεβείᾳ θεῶν ἔτι προσέκειντο οἱ ἄνθρωποι· ὡς Ἀθηναῖοι δῆλά τε ἐποίησαν, ἡνίκα εἷλον Ὀλυμπίου Διὸς ἐν Συρακούσαις ἱερὸν 7), οὔτε κινήσαντες τῶν ἀναθημάτων οὐδὲν, τὸν ἱερέα τε τὸν Συρακούσιον φύλακα ἐπ' αὐτοῖς ἐάσαντες. ἐδήλωσε δὲ καὶ ὁ Μῆδος

Εὐσεβέων, οἳ] Eorum nomina fuerunt *Amphinomus* et *Anapis* vel *Anapius*; vide *Strab.* L. VI. p. 412. B., *Solin.* C. 5. una cum *Salmas.* Exercit. p. 110. D. et *Olear.* ad *Philostr.* vit. *Apollon.* L. V. C. 17., ubi hoc nummo illustratur. In gemma quoque argumentum illud expressum, judice *Winkelm.* Descript. des pierr. gr. p. 410. Vid. etiam *Begeri* thesaur. Brandenb. T. I. p. 390. Ex Codice Mosc. rescripsi οἳ pro male vulgato οἷς.

6) οὗτοι — Καταναίων ἔχ.] Reposui Καταναίων ex Cod. Mosc. pro vulgato Κατανίων· nam gentile est Καταναῖος, vid. *Strab.* et *Steph. Byz.* Illorum sepulcri locum appellatum fuisse *Piorum campum*, legitur in *Solin.* l. c. Conf. *Philostrat.* l. c., ubi Εὐσεβῶν χῶρος.

7) ἡνίκα εἷλον Ὀλυμπίου Διὸς ἐν Συρ. ἱερὸν] Ὀλυμπίειον appellabatur hoc templum, quod in ea Syracusarum parte fuit, cui nomen *Acradina*; vid. *Cicer.* in Verrem IV. C. 53. Athenienses regionem tantum circa hoc templum occupasse, refert *Thucyd.* L. VI. f. 64. 76. 71. et *Diodor.* L. XIII. f. 7.

Δᾶτις [8]) λόγοις τε, οὓς εἶπε πρὸς Δηλίους, καὶ τῶν ἔργων εἵνεκα, ἐν Φοινίσσῃ νηῒ ἄγαλμα εὑρὼν Ἀπόλλωνος, ἀπέδωκεν αὖθις Ταναγραίοις ἐς Δήλιον [9]). οὕτω μὲν τὸ θεῖον καὶ οἱ πάντες τότε ἦγον ἐν τιμῇ, καὶ ἐπὶ λόγῳ τοιούτῳ τὰ ἐς τὸν συλήσαντα ἱερὰ ἔγραψε Πολύγνωτος.
4 Ἔστι δὲ ἀνωτέρω τῶν κατειλεγμένων Εὐρύνομος· δαίμονα εἶναι τῶν ἐν ᾅδου φασὶν οἱ Δελφῶν ἐξηγηταὶ τὸν Εὐρύνομον, καὶ ὡς τὰς σάρκας περιεσθίει τῶν νεκρῶν, μόνα σφίσιν ἀπολείπων τὰ ὀστᾶ. ἡ δὲ Ὁμήρου ποίησις ἐς Ὀδυσσέα [10]), καὶ ἡ Μινυάς τε καλουμένη, καὶ οἱ Νόστοι (μνήμη γὰρ δὴ ἐν ταύταις καὶ ᾅδου καὶ τῶν ἐκεῖ δειμάτων ἐστὶν) ἴσασιν οὐδένα Εὐρύνομον δαίμονα. τοσοῦτο μέντοι δηλώσω, ὁποῖός τε ὁ Εὐρύνομος καὶ ἐπὶ ποίου γέγραπται σχήματος [11])· κυανοῦ τὴν χρόαν μεταξύ ἐστι καὶ μέλανος, ὁποῖαι καὶ τῶν μυιῶν αἱ πρὸς τὰ κρέα εἰσὶ προσιζάνουσαι· τοὺς δὲ ὀδόντας φαίνει, καθεζομένῳ δὲ ὑπέστρωταί οἱ δέρμα γυπός [12]). ἐφεξῆς δὲ μετὰ τὸν Εὐρύνομον ἥ τε ἐξ Ἀρκαδίας Αὔγη [13]) καὶ Ἰφιμέδειά ἐστι· καὶ ἡ μὲν παρὰ Τεύθραντα ἡ Αὔγη ἀφίκετο ἐς Μυσίαν,

8) Δᾶτις etc.] Sic scripsi ex *Herodoto*, *Suida* et *Plutarcho* pro vulgato Δάτης. De re ipsa vide *Herodot.* L. VI. c. 97. et 118., ac, qui eum exscripsit, *Suidam*.

9) ἀπέδωκεν αὖθις Ταναγραίοις ἐς Δήλιον] Constructionis ratio exigere videtur ut scribatur ὃ ἀπέδωκεν. In *Herodot.* L. VI. c. 118. legitur ἐς Δήλιον τὸ Θηβαίων, ubi vid. *Wesseling.* De *Delio* in Tanagraeorum finibus vid. *Pauf.* L. IX. C. 20. init.

10) ἡ δὲ Ὁμήρου ποίησις ἐς Ὀδ.] Sic scripsi ex utroque Codice pro vulgatis αἱ δὲ Ὁμήρου ποιήσεις αἱ τὰ ἐς Ὀδ.

11) σχήματος] Ante hanc vocem vulgatum fuit τοῦ, quod utriusque Codicis auctoritate delevi.

12) γυπός] Uterque Cod. πυγὸς, ac in Codicis Vind. margine a recentiori manu haec adscripta leguntur: δοκεῖ μοι αἰγὸς κρεῖσσον.

13) Αὔγη] In utroque Cod. αὔτη,

Μυσίαν, καὶ γυναικῶν, ὁπόσαις ἐς τὸ αὐτὸ Ἡρακλέα ἀφικέσθαι λέγουσι, μάλιστα δὴ παῖδα ἐοικότα ἔτεκε τῷ πατρί· τῇ δ' Ἰφιμεδείᾳ γέρα δέδοται μεγάλα ὑπὸ τῶν ἐν Μυλασοῖς [14]) Καρῶν.

CAPUT XXIX.

Picturae laevae partis Lesches Delphicae descriptio continuatur — de Ocno et Ionum proverbio inde petito.

Τῶν δὲ ἤδη μοι κατειλεγμένων εἰσὶν ἀνώτεροι τούτων
ἱερεῖα· καὶ οἱ ἑταῖροι τοῦ Ὀδυσσέως Περιμήδης καὶ
Εὐρύλοχος φέροντες [1])· τὰ δέ ἐστι μέλανες κριοὶ τὰ
ἱερεῖα. Μετὰ δὲ αὐτοὺς ἀνήρ ἐστι καθήμενος, ἐπί- 2
γραμμα δὲ Ὄκνον εἶναι λέγει τὸν ἄνθρωπον· πεποίηται μὲν πλέκων σχοινίον, παρέστηκε δὲ θήλεια ὄνος ἐπεσθίουσα τὸ πεπλεγμένον ἀεὶ τοῦ σχοινίου. τοῦτον εἶναι τὸν Ὄκνον φιλεργόν φασιν ἄνθρωπον, γυναῖκα δὲ ἔχειν δαπανηράν· καὶ ὁπόσα συλλέξαιτο ἐργαζόμενος, οὐ πολὺ ἂν ὕστερον ὑπὸ ἐκείνης ἀνήλωτο [2])· τὰ οὖν ἐς τοῦ Ὄκνου τὴν γυναῖκα ἐθέλουσιν αἰνίξασθαι [3]) τὸν Πολύγνωτον. οἶδα δὲ καὶ ὑπὸ Ἰώνων, ὁπότε ἴδοιέν τινα πονοῦντα ἐπὶ οὐδενὶ ὄνησιν φέροντι,

αὕτη, quam vocum permutationem in Pausania identidem notavimus.

14) Μυλασοῖς] Sic pro Μυλασσοῖς scripsi ex ipso *Pausan.* L.VIII. C. 10. §. 3., *Strab.* Lib. X. p. 973., ubi vid. *Casaub.*, et ex *Steph.* h. v.

1) ἀνώτεροι — φέροντες] Verba haec ad sensum ita sunt disponenda: τούτων ἀνώτεροί εἰσι καὶ οἱ ἱερεῖα φέροντες τοῦ Ὀδυσσέως ἑταῖροι.

2) καὶ ὁπόσα — ἀνήλωτο] Excidisse videtur ὡς, et scribendum esse: καὶ ὡς, ὁπόσα — ἀνήλωτο.

3) τὴν γυναῖκα ἐθέλουσιν αἰν.] Uterque

φέροντι, ὑπὸ τούτων εἰρημένον, ὡς ὁ ἀνὴρ οὗτος συνάγει τοῦ Ὄκνου τὴν θώμιγγα [4]). Ὄκνον δ' οὖν καὶ μάντεων οἱ ὁρῶντες τοὺς οἰωνοὺς καλοῦσί τινα ὄρνιθα [5])· καὶ ἔστιν οὗτος ὁ ὄκνος μέγιστος μὲν καὶ κάλλιστος ἐρωδιῶν· εἰ δὲ ἄλλος τις ὀρνίθων σπάνιός ἐστι, καὶ οὗτος. γέγραπται δὲ καὶ Τιτυὸς οὐ κολαζόμενος ἔτι, ἀλλὰ ὑπὸ τοῦ συνεχοῦς [6]) τῆς τιμωρίας ἐς ἅπαν ἐξανηλωμένος· ἀμυδρὸν καὶ οὐδὲ ὁλόκληρον εἴδωλον. ἐπιόντι δὲ ἐφεξῆς τὰ ἐν τῇ γραφῇ, ἔστιν ἐγγυτάτω τοῦ στρέφοντος τὸ καλώδιον Ἀριάδνη· κάθηται μὲν ἐπὶ πέτρας, ὁρᾷ δὲ ἐς τὴν ἀδελφὴν Φαίδραν, τό τε ἄλλο αἰωρουμένην σῶμα ἐν σειρᾷ [7]), καὶ ταῖς χερσὶν ἀμφοτέραις ἑκατέρωθεν [8]) τῆς σειρᾶς ἐχομένην. παρεῖχε δὲ τὸ σχῆμα καὶ πρὸς τὸ εὐπρεπέστερον πεποιημένα [9]) συμβάλλεσθαι τὰ ἐς τῆς Φαίδρας τὴν τελευτήν. τὴν δὲ Ἀριάδνην ἢ κατά τινα ἐπιτυχὼν δαίμονα, ἢ καὶ ἐπίτηδες αὐτὴν λοχήσας, ἀφείλετο Θησέα ἐπιπλεύσας Διόνυσος στόλῳ μείζονι· οὐκ ἄλλος κατὰ ἐμὴν δόξαν,

Uterque Codex.: τ. γυναῖκα οὐκ ἐθέλουσιν αἰν.

4) τὴν θώμιγγα] *funiculum*. Hesych.: Θώμιγξ, λεπτὸν σχοινίον. Accuratius de hac voce agit *D'Arnaud* Lect. Graec. p. 185.

5) Ὄκνον — ὄρνιθα etc.] Vid. *Aristot.* Hist. Anim. L IX. C. 18. *Hesych.*: ὄκνος, εἶδος ἐρωδιοῦ.

6) ὑπὸ τοῦ συνεχοῦς] Reposui τοῦ ex Cod. Mosc. pro vulgata τῆς. Jam *Sylb.* ita emendaverat. Mox pro ἐξανηλωμένος Cod. Vindob. dat ἐξανακλώμενος.

7) αἰωρουμένην σῶμα ἐν σειρᾷ] Cod. Vind. αἰωρούμενον. Pro mendose vulgato γήρᾳ, *Sylburgio* recte ita emendante, rescripsi σειρᾷ, *fune*, *laqueo*. Hesych.: σειραί, πλεκτοὶ ἱμάντες, ubi v. not. Unde σειραῖος et σειραφόρος, *equus funalis*: v. *Hesych.* h. v. et *Suid.*

8) ἀμφοτέραις ἑκατέρωθεν] Cod. uterque pro his dat ἀμφοτέρωθεν.

9) πρὸς τὸ εὐπρ. πεποιημένα] Pro πρὸς Cod. Mosc. περὶ et Vind. ἐπὶ, ac pro πεποιημένα Cod. Vind. πεποιημένον, quod praefero.

δόξαν, ἀλλὰ ὁ πρῶτος μὲν ἐλάσας ἐπὶ Ἰνδοὺς στρατεία, πρῶτος δὲ Εὐφράτην γεφυρώσας ποταμόν. Ζεῦγμά τε ὠνομάσθη πόλις, καθότι ἐζεύχθη τῆς χώρας ὁ Εὐφράτης· καὶ ἔστιν ἐνταῦθα ὁ κάλως [10]) καὶ ἐς ἡμᾶς, ἐν ᾧ τὸν ποταμὸν ἔζευξεν ἀμπελίνοις ὁμοῦ πεπλεγμένοις καὶ κιττοῦ κλήμασι. τὰ μὲν δὴ ἐς Διόνυσον πολλὰ ὑπό τε Ἑλλήνων λεγόμενα καὶ ὑπὸ Αἰγυπτίων ἐστίν. ὑπὸ δὲ τὴν Φαίδραν ἐστὶν ἀνακεκλιμένη Χλωρὶς ὑπὸ τῆς Θυίας γόνασιν. οὐχ ἁμαρτήσεται μὲν δὴ οὔτε ὅστις φησὶ φιλίαν εἶναι ἐς ἀλλήλας, ἡνίκα ἔτυχον αἱ γυναῖκες ζῶσαι· ἦσαν γὰρ δὴ ἡ μὲν ἐξ Ὀρχομενοῦ τοῦ ἐν Βοιωτίᾳ Χλῶρις [11])· εἶπον δὲ καὶ ἄλλοι τὸν ἐς αὐτὰς λόγον, τῇ μὲν συγγενέσθαι Ποσειδῶνα τῇ Θυίᾳ, Χλῶριν δὲ Ποσειδῶνος παιδὶ Νηλεῖ συνοικῆσαι. παρὰ δὲ τὴν Θυίαν Πρόκρις τε ἕστηκεν ἡ Ἐρεχθέως, καὶ μετ' αὐτὴν Κλυμένη· ἐπιστρέφει δὲ αὕτη τὰ νῶτα ἡ Κλυμένη. ἔστι δὲ πεποιημένα ἐν Νόστοις, Μινύου μὲν τὴν Κλυμένην θυγατέρα εἶναι, γήμασθαι δὲ αὐτὴν Κεφάλῳ [12]) τῷ Δηΐονος, καὶ γενέσθαι σφίσιν Ἴφικλον παῖδα. τὰ δὲ ἐς τὴν Πρόκριν [13]) καὶ οἱ πάντες ᾄδουσιν, ὡς προτέρα Κεφάλῳ ἣ Κλυμένη

10) καὶ ἔστιν ἐνταῦθα ὁ κάλως etc.] Alexandrum M. ibi quoque fluvium catenis junxiſſe, *Steph. Byz.* memorat h. v. et *Plin* Hiſt. Nat L. XXXIV. Cap. 15. init., ubi vid. *Harduin.* Pro εἰς repoſui ἐς ex Codice Moſc.

11) ἦσαν — Χλῶρις] *Amaſ.* legiſſe videtur ἦν· ſed ſi ἦσαν vera eſt lectio, poſt Χλῶρις aliquid exciderit neceſſe eſt

12) Κεφάλῳ] *Cephalus* hic a Pauſania cum *Phylaco* confuſus videri poſſit; nam Clymenen *Phylaci* uxorem et Iphiclum *Phylaci* filium fuiſſe, ex aliis ſatis conſtat (vide *Palmer.* Exercit. p. 439. et *Heyne* V. C. ad *Apollodor.* p. 161.). Sed cogitandum eſt, Pauſaniam hic memorare velle in Νόστοις relata a vulgari narratione diverſa.

13) τὴν Πρόκριν] Uterque Cod. αὐτὴν Πρόκριν.

Κλυμένη συνῴκησε, καὶ ὃν τρόπον ἐτελεύτησεν ὑπὸ τοῦ ἀνδρός. ἐσωτέρω δὲ τῆς Κλυμένης Μεγάραν τὴν ἐκ Θηβῶν ὄψει· ταύτην γυναῖκα ἔσχεν Ἡρακλῆς τὴν Μεγάραν, καὶ ἀπεπέμψατο ἀνὰ χρόνον ἅτε παίδων τε ἐστερημένος τῶν ἐξ αὐτῆς, καὶ αὐτὴν ἡγούμενος οὐκ ἐπὶ ἀμείνονι τῷ δαίμονι [14]). γυναικῶν δὲ τῶν κατειλεγμένων ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς ἥ τε Σαλμωνέως θυγάτηρ ἐπὶ πέτρας καθεζομένη, καὶ Ἐριφύλη παρ' αὐτὴν ἐστιν ἑστῶσα, διὰ μὲν τοῦ χιτῶνος ἀνέχουσα ἄκρους παρὰ τὸν τράχηλον τοὺς δακτύλους· τοῦ χιτῶνος δὲ ἐν τοῖς κοίλοις εἰκάσεις τῶν χειρῶν ἐκεῖνον τὸν ὅρμον αὐτὴν ἔχειν. ὑπὲρ δὲ τὴν Ἐριφύλην ἔγραψεν Ἐλπήνορά τε καὶ Ὀδυσσέα ὀκλάζοντα ἐπὶ τοῖς ποσὶν, ἔχοντα ὑπὲρ τοῦ βόθρου τὸ ξίφος· καὶ ὁ μάντις Τειρεσίας πρόεισιν ἐπὶ τὸν βόθρον· μετὰ δὲ τὸν Τειρεσίαν ἐπὶ πέτρας ἡ Ὀδυσσέως μήτηρ Ἀντίκλειά ἐστιν· ὁ δὲ Ἐλπήνωρ ἀμπέχεται φορμὸν [15]) ἀντὶ ἐσθῆτος, σύνηθες τοῖς ναύταις φόρημα. κατωτέρω δὲ τοῦ Ὀδυσσέως ἐπὶ θρόνων καθεζόμενοι, Θησεὺς μὲν τὰ ξίφη, τό τε Πειρίθου, καὶ τὸ ἑαυτοῦ, ταῖς χερσὶν ἀμφοτέραις ἔχει, ὁ δὲ ἐς τὰ ξίφη βλέπων ἐστὶν ὁ Πειρίθους· εἰκάσαις ἂν ἄχθεσθαι τοῖς ξίφεσιν αὐτὸν ὡς ἀχρείοις καὶ ὄφελός σφισιν οὐ γεγενημένοις ἐς τὰ τολμήματα. Πανύασις [16]) δὲ ἐποίησεν, ὡς Θησεὺς καὶ Πειρίθους ἐπὶ τῶν θρόνων παράσχοιντο σχῆμα, οὐ κατὰ δεσμώτας, προσφυὲς δὲ ἀπὸ τοῦ χρωτὸς ἀντὶ δεσμῶν σφισιν ἔφη τὴν πέτραν [17]). Θησέως δὲ καὶ Πειρίθου

14) καὶ αὐτὴν — δαίμονι] scil. εἶναι vel γεγενῆσθαι.

15) φορμὸν] stoream; vide de hac voce *Hesych.* et ibi not.

16) Πανύασις] Scripsi pro Πανύασσις· de eo vide supra L. IX. C. 11. init.

17) προσφυὲς δὲ ἀπὸ τοῦ χρωτὸς

Πειρίθου τὴν λεγομένην Φιλίαν ἐν ἀμφοτέραις ἐδήλωσεν Ὅμηρος [18]) ταῖς ποιήσεσι. καὶ Ὀδυσσεὺς μὲν πρὸς Φαίακας λέγων ἐστίν·

Καί νύ κ' ἔτι [19]) προτέρους ἴδον ἀνέρας, οὓς ἔθελόν περ,
Θησέα, Πειρίθοόν τε, θεῶν ἐρικυδέα τέκνα.

πεποίηται δὲ αὐτῷ καὶ ἐν Ἰλιάδι ὁ Νέστωρ ἄλλα τε ἐπὶ Ἀγαμέμνονος καὶ Ἀχιλλέως νουθεσίᾳ, καὶ ἔπη τάδε εἰρηκώς·

Οὐ γάρ πω τοίους ἴδον ἀνέρας, οὐδὲ ἴδωμαι,
Οἷον Πειρίθοόν τε, Δρύαντά τε ποιμένα λαῶν,
Καινέα τ', Ἐξάδιόν τε, καὶ ἀντίθεον Πολύφημον,
Θησέα τ' Αἰγείδην ἐπιείκελον ἀθανάτοισιν.

χρωτὸς — πέτραν] scilicet εἶναι, *quasi agnatum aliquid corpori pro vinculis adhaesisse saxum*. De hac fabula de Theseo et Pirithoo apud inferos vide *Heyne* V. C. ad *Apollodor.* p. 433.

18) ἐδήλωσεν Ὅμηρος] Cod. Vind ἐποίησεν Ὅμ. Prior locus Homeri est Odyss. λ. vers. 630., posterior Iliad. α. vers. 262.

19) νύ κ' ἔτι] Uterque Codex νῦν ἔτι, et mox pro ἴδον Cod. Vindob. εἶδον.

CAPUT

CAPUT XXX.

Pictura laevae partis Lesches Delphicae porro describitur — de Phoco et Iaseo narratio.

Ἐφεξῆς δὲ τὰς Πανδάρεω θυγατέρας ἔγραψεν ὁ Πολύγνωτος. Ὁμήρῳ[1]) δὲ ἐν Πηνελόπης λόγοις ἐςὶν, ὡς ἀποθάνοιεν μὲν ταῖς παρθένοις οἱ γεινάμενοι κατὰ μήνιμα ἐκ θεῶν· αὐτὰς δὲ ὀρφανὰς τραφῆναι μὲν ὑπὸ Ἀφροδίτης, λαβεῖν δὲ καὶ παρ᾽ ἄλλων θεῶν, Ἥρας μὲν φρονεῖν τε ἱκανὰς εἶναι καὶ εἶδος καλάς· μῆκος δὲ τοῦ σώματος Ἄρτεμίν φησιν αὐταῖς δωρήσασθαι· ἔργα δὲ γυναιξὶν ἁρμόζοντα ὑπ᾽ Ἀθηνᾶς διδαχθῆναι· Ἀφροδίτην μὲν οὖν ἐς οὐρανὸν ἀνέρχεσθαι, παρὰ Διὸς γάμον εὐδαίμονα ἐθέλουσαν ταῖς παισὶν εὑρέσθαι[2]). τὰς δὲ ἀπούσης ἐκείνης ἁρπασθῆναί τε ὑπὸ Ἁρπυιῶν, καὶ Ἐριννύσιν ὑπ᾽ αὐτῶν δοθῆναι. τάδε μέν ἐςιν ἐς αὐτὰς Ὁμήρῳ πεποιημένα. Πολύγνωτος δὲ κόρας τε ἐςεφανωμένας ἄνθεσι καὶ παιζούσας ἔγραψεν ἀςραγάλοις· ὄνομα δὲ αὐταῖς Καμειρώ τε καὶ Κλυτίη. τὸν δὲ Πανδάρεων Μιλήσιόν τε ἐκ Μιλήτου τῆς Κρητικῆς[3]) ὄντα ἴςω τις, καὶ ἀδικήματος ἐς τὴν κλοπὴν Ταντάλῳ καὶ τοῦ ἐπὶ τῷ ὅρκῳ μετασχόντα σοφίσματος[4]). μετὰ δὲ τοῦ Πανδάρεω τὰς κόρας Ἀντίλοχος τὸν μὲν ἕτερον ἐπὶ πέτρας τῶν ποδῶν, τὸ δὲ πρόσωπον

1) Ὁμήρῳ etc.] Vid. Odyss. υ. vers. 67. sq. ibique Scholia.

2) εὑρέσθαι] Cod. Mosc. εὕρασθαι.

3) Μιλήτου τῆς Κρητικῆς] *Miletum Creticam* memorat quoque *Strabo* L. XIV. pag. 941. C.

4) καὶ ἀδικήματος — σοφίσματος] De his vide Schol. ad Odyss. υ. vers. 67. et *Antonin. Liber.* Transf. C. 36.

ωπον καὶ τὴν κεφαλὴν ἐπὶ ταῖς χερσὶν ἀμφοτέραις [5]) ἔχων ἐστίν. Ἀγαμέμνων δὲ μετὰ τὸν Ἀντίλοχον σκήπτρῳ τε ὑπὸ τὴν ἀριστερὰν μασχάλην ἐρειδόμενος, καὶ ταῖς χερσὶν ἐπανέχων ῥάβδον. Πρωτεσίλαος δὲ πρὸς Ἀχιλλέα ἀφορᾷ καθεζόμενος, καὶ ὁ Πρωτεσίλαος τοιοῦτον παρέχεται σχῆμα· ὑπὲρ δὲ [6]) τὸν Ἀχιλλέα Πάτροκλός ἐστιν ἑστηκώς. οὗτοι πλὴν τοῦ Ἀγαμέμνονος οὐκ ἔχουσι γένεια οἱ ἄλλοι. Γέγραπται δὲ ὑπὲρ 2 αὐτοὺς Φῶκός τε ἡλικίαν μειράκιον, καὶ ἐς εὐγένειαν δὲ εὖ ἔχει [7])· δακτύλιον δὲ ἐκ τῆς ἀριστερᾶς τοῦ Φώκου περιαιρούμενος χειρὸς ἐπὶ τοιῷδέ ἐστι λόγῳ. Φώκῳ τῷ Αἰακοῦ διαβάντι ἐξ Αἰγίνης ἐς τὴν νῦν καλουμένην Φωκίδα, καὶ ἀνθρώπων τε ἀρχὴν τῶν ἐν τῇ ἠπείρῳ ταύτῃ κτήσασθαι, καὶ αὐτῷ θέλοντι ἐνταῦθα οἰκῆσαι, ἀφίκετο ἐπὶ πλεῖστον ὁ Ἰασεὺς φιλίας, καί οἱ δῶρα ἄλλα τε, ὡς τὸ εἰκὸς, ἐδωρήσατο, καὶ λίθου σφραγῖδα ἐνδεδυμένην [8]) χρυσῷ. Φώκῳ δὲ οὐ μετὰ

5) χερσὶν ἀμφοτέραις] Cod. Vind. χερσὶν ἀμφότερα.

6) καθεζόμενος, καὶ ὁ Πρωτεσίλαος — σχῆμα· ὑπὲρ δὲ etc.] *Sylb.* rectiori interpunctione locum ita constituendum censet: καθεζόμενος καὶ ὁ Πρ. — σχῆμα, ὑπὲρ δέ etc. Sed, cum Protesilai habitus modo expositus sit, *Kuhn.* hic pro ὁ Πρωτεσίλαος ingeniose scribendum esse suspicatur ὁ Ἀχιλλεὺς, *et Achilles eodem habitu pictus est.*

7) καὶ ἐς εὐγένειαν δὲ εὖ ἔχει] Haec mendosa, et nomen Ἰασεὺς illis absorptum esse, ex subsequentibus, καὶ τοῦδε εἵνεκα — ὅ τε Ἰασεὺς — λαβεῖν αὐτὴν, manifesto liquet. *Kuhnius* ad locum emendandum bonum se ducem praebens, ita recte corrigit: καὶ Ἰασεὺς γενείου μὲν εὖ ἔχων. Mallem tamen scribere: καὶ Ἰασεὺς, ὃς γένεια μὲν εὖ ἔχει, δακτύλιον δέ etc. Sic inferius: τὰ γένεια καὶ τὴν κεφαλὴν πολιός. Pro δακτύλιον Cod. Vindob. dat δακτυλίδιον.

8) ἐνδεδυμένην] *Sylb.* mavult ἐνδεδεμένην. Sic σφρηγὶς χρυσόδετος legitur in *Herodot.* L. III. f. 41.

τὰ πολὺν χρόνον ἀνακομισθέντι ἐς Αἴγιναν, Πηλεὺς αὐτίκα ἐβούλευσε τοῦ βίου τὴν τελευτήν· καὶ τοῦδε εἵνεκα ἐν τῇ γραφῇ ἐς ἀνάμνησιν ἐκείνης τῆς φιλίας ὅ τε Ἰασεὺς τὴν σφραγῖδά ἐστιν ἐθέλων θεάσασθαι, καὶ ὁ Φῶκος παρεὶς λαβεῖν αὐτήν. ὑπὲρ τούτους Μαῖρά ἐστιν ἐπὶ πέτρᾳ καθεζομένη. περὶ δὲ αὐτῆς πεποιημένα ἐστὶν ἐν Νόστοις, ἀπελθεῖν μὲν παρθένον ἔτι ἐξ ἀνθρώπων, θυγατέρα δὲ αὐτὴν εἶναι Προίτου τοῦ Θερσάνδρου, τὸν δὲ εἶναι Σισύφου. ἐφεξῆς δὲ τῆς Μαίρας Ἀκταίων ἐστὶν ὁ Ἀρισταίου, καὶ ἡ τοῦ Ἀκταίωνος μήτηρ, νεβρὸν ἐν ταῖς χερσὶν ἔχοντες ἐλάφου, καὶ ἐπὶ δέρματι ἐλάφου καθεζόμενοι· κύων τε θηρευτικὴ παράκειταί 9) σφισι βίου τοῦ Ἀκταίωνος εἵνεκα, καὶ τοῦ ἐς τὴν τελευτὴν τρόπου. ἀποβλέψαντι δὲ αὖθις ἐς τὰ κάτω τῆς γραφῆς, ἐστιν ἐφεξῆς μετὰ τὸν Πάτροκλον οἷα ἐπὶ λόφου τινὸς Ὀρφεὺς καθεζόμενος, ἐφάπτεται δὲ καὶ τῇ ἀριστερᾷ κιθάρας, τῇ δὲ ἑτέρᾳ χειρὶ ἰτέας ψαύει· κλῶνές εἰσιν, ὧν ψαύει, προσανακέκλιται δὲ τῷ δένδρῳ· τὸ δὲ ἄλσος ἔοικεν εἶναι τῆς Περσεφόνης, ἔνθα αἴγειροι καὶ ἰτέαι δόξῃ τοῦ Ὁμήρου 10) πεφύκασιν· Ἑλληνικὸν δὲ τὸ σχῆμά ἐστιν τῷ Ὀρφεῖ, καὶ οὔτε ἡ ἐσθής, οὔτε ἐπίθημά ἐστιν ἐπὶ τῇ κεφαλῇ Θράκιον· τῷ δένδρῳ δὲ τῇ ἰτέᾳ κατὰ τὸ ἕτερον μέρος προσανακεκλιμένος ἐστὶν αὐτῇ Προμέδων. εἰσὶ μὲν δή, οἳ νομίζουσι καθάπερ ἐς ποίησιν ἐπεισῆχθαι τοῦ Προμέδοντος ὄνομα ὑπὸ τοῦ Πολυγνώτου· τοῖς δὲ εἰρημένον ἐστίν, ἄνδρα Ἕλληνα ἔς τε τὴν ἄλλην ἅπασαν γενέσθαι φιλήκοον μουσικήν, καὶ ἐπὶ τῇ ᾠδῇ μάλιστα τῇ Ὀρφέως. κατὰ τοῦτο τῆς γραφῆς Σχέδιος

9) παράκειται] Cod. Vindob. παρακατάκειται.

10) δόξῃ τοῦ Ὁμήρου] Vide Odyss. κ. vers. 510.

διος ὁ Φωκεῦσιν ἡγησάμενος ἐς Τροίαν, καὶ μετὰ τοῦτον Πελίας ἐςὶν ἐν θρόνῳ καθεζόμενος, τὰ γένεια ὁμοίως καὶ τὴν κεφαλὴν πολιός· ἐνορᾷ δὲ ἐς τὸν Ὀρφέα· ὁ δὲ Σχέδιος ἐγχειρίδιόν τε ἔχων καὶ ἄγρωςίν ἐςιν ἐςεφανωμένος. Θαμύριδι ἐγγύς τε καθεζομένῳ τοῦ Πελίου διεφθαρμέναι αἱ ὄψεις [11]), καὶ ταπεινὸν ἐς ἅπαν σχῆμά ἐςι, καὶ ἡ κόμη πολλὴ μὲν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, πολλὴ δὲ αὐτῷ καὶ ἐν τοῖς γενείοις· λύρα δὲ ἔῤῥιπται πρὸς τοῖς ποσὶ, κατεαγότες αὐτῆς οἱ πήχεις, καὶ αἱ χορδαὶ κατεῤῥωγυῖαι. ὑπὲρ τούτου ἐςὶν ἐπὶ πέτρας καθεζόμενος Μαρσύας, καὶ Ὄλυμπος [12]) παρ' αὐτὸν παιδός ἐςιν ὡραίου καὶ αὐλεῖν διδασκομένου σχῆμα ἔχων. οἱ δὲ ἐν Κελαιναῖς Φρύγες ἐθέλουσι μὲν τὸν ποταμὸν, ὃς [13]) διεξεισιν αὐτοῖς διὰ τῆς πόλεως, ἐκεῖνόν ποτε εἶναι τὸν αὐλητήν· ἐθέλουσι δὲ καὶ εὕρημα εἶναι τοῦ Μαρσύου τὸ Μητρῷον αὔλημα [14])· Φασὶ δὲ, ὡς καὶ τὴν Γαλατῶν ἀπώσαιντο ςρατιαν [15]), τοῦ Μαρσύου σφίσιν ἐπὶ τοὺς βαρβάρους ὕδατί τε ἐκ τοῦ ποταμοῦ καὶ μέλει τῶν αυλῶν ἀμύναντος.

11) Θαμύριδι — διεφθαρμέναι αἱ ὄψεις] Vide *Pauf.* Lib. IV. C. 33. §. 7.

12) Ὄλυμπος] De hoc discipulo et amasio Marfyae vide *Suid.* et *Salmaf.* Exercit. p. 831. 832.

13) τὸν ποταμὸν, ὃς etc.] fcil. Μαρσύαν. Vid. *Fifcher* V. C. in Indice ad Palaephat. v. Μαρσύας.

14) τὸ Μητρῷον αὐλ.] *Matris deum* feu *Phrygium* tibiarum cantum, quo in facris Cybeles utebantur. Sic *Matris deorum* templum Μητρῷον appellabantur; v. *Pauf.* L. V. C. 20. §. 5. et Pollux L. III. f. 11.

15) ςρατιὰν] Cum *Kuhnio* repofui pro ςρατείαν.

CAPUT XXXI.

Descriptio picturae laevae partis Lesches Delphicae continuatur et finitur — de Meleagri morte varia narratio.

Εἰ δὲ ἀπίδοις πάλιν ἐς τὸ ἄνω τῆς γραφῆς, ἔστιν ἐφεξῆς τῷ Ἀκταίωνι Αἴας ὁ ἐκ Σαλαμῖνος, καὶ Παλαμήδης τε καὶ Θερσίτης κύβοις χρώμενοι παιδιᾷ, τῷ Παλαμήδους εὑρήματι[1])· Αἴας δὲ ὁ ἕτερος ἐς αὐτοὺς ὁρᾷ παίζοντας· τούτῳ τῷ Αἴαντι τὸ χρῶμά ἐστιν, οἷον ἀνδρὶ ναυηγῷ γένοιτο, ἐπανθούσης τῷ χρωτὶ ἔτι τῆς ἄλμης. ἐς δὲ τὸ αὐτὸ ἐπίτηδες τοῦ Ὀδυσσέως τοὺς ἐχθροὺς ἤγαγεν ὁ Πολύγνωτος. ἀφίκετο δὲ ἐς Ὀδυσσέως δυσμένειαν ὁ τοῦ Οἰλέως, ὅτε τοῖς Ἕλλησιν Ὀδυσσεὺς παρῄνει καταλιθῶσαι τὸν Αἴαντα ἐπὶ τῷ ἐς Κασσάνδραν τολμήματι· Παλαμήδην δὲ ἀποπνιγῆναι προελθόντα ἐπὶ ἰχθύων θήραν[2]), Διομήδην δὲ τὸν ἀποκτείναντα εἶναι καὶ Ὀδυσσέα, ἐπιλεξάμενος ἐν ἔπεσιν οἶδα τοῖς Κυπρίοις. Μελέαγρος δὲ ὁ Οἰνέως ἀνωτέρω μὲν ἢ ὁ τοῦ Οἰλέως Αἴας ἐστὶν ἐν τῇ γραφῇ· ἔοικε δὲ ὁρῶντι ἐς τὸν Αἴαντα· τούτοις πλὴν τῷ Παλαμήδει γένειά ἐστι
2 τοῖς ἄλλοις. Ἐς δὲ τοῦ Μελεάγρου τὴν τελευτὴν Ὁμήρῳ μέν ἐστιν εἰρημένα[3]), ὡς Ἐριννὺς καταρῶν ἀκοῦσαι τῶν Ἀλθαίας, καὶ ἀποθάνοι κατὰ ταύτην ὁ Μελέαγρος τὴν αἰτίαν. αἱ δὲ Ἠοῖαί τε καλούμεναι καὶ ἡ Μινυὰς ὡμολογήκασιν ἀλλήλαις· Ἀπόλλωνα γὰρ δὴ

1) τῷ Παλαμήδους εὑρήματι] Vid. L. II. C. 20. §. 3. et ibi not.

2) Παλαμήδην δὲ ἀποπνιγῆναι — θήραν etc.] Aliter hoc narrat *Dictys Cretens.* de bello Trojan. L. II.

3) Ὁμήρῳ μέν ἐστιν εἰρημένα] Vide Iliad. ι. vers. 561. sq.

δὴ αὐταί φασιν αἱ ποιήσεις ἀμῦναι Κούρησιν ἐπὶ τοὺς Αἰτωλοὺς, καὶ ἀποθανεῖν Μελέαγρον ὑπὸ Ἀπόλλωνος. τὸν δὲ ἐπὶ τῷ δαλῷ [4]) λόγον, ὡς δοθείη μὲν ὑπὸ Μοιρῶν τῇ Ἀλθαίᾳ, Μελεάγρῳ δὲ οὐ πρότερον ἔδει τὴν τελευτὴν συμβῆναι, πρινὴ ὑπὸ πυρὸς ἀφανισθῆναι τὸν δαλὸν, καὶ ὡς ὑπὸ τοῦ θυμοῦ καταπρήσειεν αὐτὸν ἡ Ἀλθαία, τοῦτον τὸν λόγον Φρύνιχος ὁ Πολυφράδμονος πρῶτος ἐν δράματι ἔδειξε Πλευρῶνι [5])·

Ἐς κρυερὸν γὰρ οὐκ ἤλυξεν [6]) μόρον.
Ὠκεῖα δέ νιν φλὸξ κατεδαίσατο
Δαλοῦ περθομένου [7])
Ματρὸς ὑπ' αἰνᾶς [8]) κακομηχάνου.

4) ἐπὶ τῷ δαλῷ] Cod. Vind. ἐπὶ τὸν δαλόν.

5) Φρύνιχος — Πλευρῶνι] De hoc poeta tragico vide *Suid.* et *Perizon.* ad *Aelian.* Var. Hist. L. III. C. 8., ubi de hoc et aliis *Phrynichis* docte et accurate disputatur. Nomen vero dramatis, ex quo Pausanias hic versus quosdam excidat, variare videtur. *Suid.* inter ejus tragoedias numerat Πλευρωνία, et in Schol. ad *Lycophr.* vers. 433. legitur Φρύνιχος ὁ τραγικὸς ἐν δράματι Πλευρωνίαις unde verum dramatis nomen Πλευρώνιαι fuisse, et hic in Pausania pro Πλευρῶνι rescribendum esse conjicio Πλευρωνίαις. Scilicet syllaba αις in vocem initialem ἐς subsequentis versus perperam transiit. *Pleuron* urbs Aetoliae fuit, et dramatis inscriptio Πλευρώνιαι forte ad fabulam de *Meleagridibus* pertinuit, de qua vid. *Antonin. Lib.* Metamorph. C. 2. in fine, et quos *Gierig* laudavit ad Ovidii Metamorph. L. VIII. vers. 260.

6) Ἐς — ἤλυξεν] *Sylb.* emendat Ἐκ — ἤλυξεν, ut sit per tmesin pro ἐξήλυξε, *effugit.* Mihi Ἐς ex ultima syllaba vocis Πλευρωνίαις huc male translatum ideoque delendum esse videtur, sicuti modo notavimus.

7) περθομένου] Rectius cum *Sylburgio* judico πρηθομένου.

8) αἰνᾶς] Pro vulgato αἰᾶς ita rescripsi ex Cod Vind. et Mosc, qui exhibent ὑπαινας. *Sylb.* hanc veram lectionem jam conjectura assecutus erat.

οὐ μὴν φαίνεταί γε ὁ Φρύνιχος προαγαγὼν τὸν λόγον ἐς πλέον, ὡς εὕρημα ἄν τις οἰκεῖον, προσαψάμενος δὲ αὐτοῦ μόνον ἅτε ἐς ἅπαν ἤδη διαβεβοημένου τὸ Ἑλληνικόν. ἐν δὲ τοῖς κάτω τῆς γραφῆς μετὰ τὸν Θρᾷκά ἐστι [9]) Θάμυριν, Ἕκτωρ μὲν καθεζόμενος ἀμφοτέρας ἔχει τὰς χεῖρας περὶ τὸ ἀριστερὸν γόνυ, ἀνιωμένου σχῆμα ἐμφαίνων· μετὰ δὲ αὐτὸν Μέμνων ἐστὶν ἐπὶ πέτρᾳ καθεζόμενος, καὶ Σαρπηδὼν συνεχὴς τῷ Μέμνονι· ἐπικέκλιται δὲ τὸ πρόσωπον ἐπὶ τὰς χεῖρας ἀμφοτέρας ὁ Σαρπηδών· ἡ δὲ ἑτέρα τῶν χειρῶν τοῦ Μέμνονος ἐπὶ τῷ ὤμῳ τοῦ Σαρπηδόνος κεῖται· γένεια μὲν πᾶσίν ἐστιν αὐτοῖς· ἐν δὲ τοῦ Μέμνονος τῇ χλαμύδι καὶ ὄρνιθές εἰσιν ἐπειργασμέναι· Μεμνονίδες [10]) ταῖς ὄρνισίν ἐστιν ὄνομα· κατὰ δὲ ἔτος οἱ Ἑλλησπόντιοί φασιν αὐτὰς ἐν εἰρημέναις ἡμέραις ἰέναι τε ἐπὶ τοῦ Μέμνονος τὸν τάφον, καὶ ὁπόσον τοῦ μνήματος δένδρων ἐστὶν ἢ πόας ψιλὸν, τοῦτο καὶ σαίρουσιν ὄρνιθες, καὶ ὑγροῖς τοῖς πτεροῖς τοῦ Αἰσήπου τῷ ὕδατι ῥαίνουσι. παρὰ δὲ τῷ Μέμνονι καὶ παῖς Αἰθίοψ πεποίηται γυμνὸς, ὅτι ὁ Μέμνων βασιλεὺς ἦν τοῦ Αἰθιόπων γένους. ἀφίκετο μέν τοι ἐς Ἴλιον οὐκ ἀπ' Αἰθιοπίας, ἀλλὰ ἐκ Σούσων τῶν Περσικῶν, καὶ ἀπὸ τοῦ Χοάσπου ποταμοῦ, τὰ ἔθνη πάντα, ὅσα ᾤκει [11]) μεταξὺ, ὑποχείρια πεποιημένος. Φρύγες δὲ καὶ τὴν ὁδὸν ἔτι ἀποφαίνουσι, δι' ἧς τὴν στρατείαν ἤγαγε, τὰ ἐπίτομα ἐκλε-

9) Θρᾷκά ἐστι] Uterque Cod. Θρᾷκά εἰσι. Mox pro καθεζόμενος ἀμφοτέρας etc. forte scribendum sit καθεζόμενος, ὃς ἀμφ.

10) Μεμνονίδες etc.] De hoc figmento vid. *Plin.* Hist. Nat. L. X. C. 26. init. et ibi *Harduin.*, ac Paraphraf. Libr. I. de aucupio ſ 7., ubi Μέμνονες dicuntur. Conf. *Heyne* V. C. ad *Apollodor.* p. 125.

11) ᾤκει] Cod. Vind. ἐκεῖ.

ἐκλεγόμενος τῆς χώρας· τέτμηται δὲ διὰ τῶν μονῶν ἡ ὁδός [12]). ὑπὲρ δὲ τὸν Σαρπηδόνα τε καὶ Μέμνονα, ἔστιν ὑπὲρ αὐτοῦ [13]) ὁ Πάρις οὐκ ἔχων πω γένεια· κροτεῖ δὲ ταῖς χερσὶν, οἷος ἂν γένοιτο ἀνδρὸς ἀγροίκου κρότος· ἐοικέναι τὸν Πάριν φήσεις τῷ ψόφῳ τῶν χειρῶν Πενθεσίλειαν παρ' αὐτὸν καλοῦντι· ἔστι δὲ καὶ ἡ Πενθεσίλεια ὁρῶσα ἐς τὸν Πάριν· τοῦ προσώπου δὲ ἔοικε τῷ νεύματι ὑπερορᾶν τε αὐτὸν καὶ ἐν οὐδενὸς τίθεσθαι λόγῳ· τό τε σχῆμά ἐστι τῇ Πενθεσιλείᾳ παρθένος τόξον ἔχουσα τοῖς Σκυθικοῖς ἐμφερὲς, καὶ παρδάλεως δέρμα ἐπὶ τῶν ὤμων. αἱ δὲ ὑπὲρ τὴν Πενθεσίλειαν φέρουσαι μέν εἰσιν ὕδωρ ἐν κατεαγόσιν ὀστράκοις· πεποίηται δὲ ἡ μὲν ἔτι ὡραία τὸ εἶδος, ἡ δὲ ἤδη τῆς ἡλικίας προήκουσα· ἰδίᾳ μὲν δὴ οὐδὲν ἐπίγραμμα ἐπὶ ἑκατέρᾳ τῶν γυναικῶν, ἐν κοινῷ δέ ἐστιν ἐπὶ ἀμφοτέραις, εἶναι σφᾶς τῶν οὐ μεμυημένων [14]). τῶν γυναικῶν ἀνωτέρω τούτων ἐστὶν ἡ Λυκάονος Καλλιστὼ, καὶ Νομία τε καὶ ἡ Νηλέως Πηρώ· ταύτης ἕδνα τῶν γάμων βοῦς ὁ Νηλεὺς ᾔτει τὰς Ἰφίκλου. τῇ Καλλιστοῖ δὲ ἀντὶ μὲν στρωμνῆς ἐστιν αὐτῇ δέρμα ἄρκτου· τοὺς πόδας δὲ ἐν

12) *τέτμηται δὲ διὰ τῶν μονῶν ἡ ὁδός*] Confer, quae de Persarum regis *mansionibus* habet *Herodot.* L. V. c. 52.

13) *ὑπὲρ αὐτοῦ*] Scribendum esse *ὑπὲρ αὐτοὺς*, vix in dubium vocare possis, nam accusativi praecedunt, enim modo ante est *ἐπὶ ἑκατέρᾳ*.

14) *ἐπὶ ἀμφοτέραις, — οὐ μεμυημένων*] Rescripsi *ἀμφοτέραις* pro vulgata *ἀμφοτέρας*· sic enim modo ante est *ἐπὶ ἑκατέρᾳ*. Quod rem ipsam attinet, confer paulo infra similem imaginem *τῶν ἀμυήτων*, quos apud inferos pertusis vasis vel cribris in dolium pertusum aquam portare coactos esse, veteres credebant. Ita *Plato* in Gorgia: *τῶν ἐν ᾅδου ἀθλιώτατοι εἶεν οἱ ἀμύητοι καὶ φοροῖεν εἰς τὸν τετρημένον πίθον ὕδωρ ἑτέρῳ τοιούτῳ κοσκίνῳ.*

τοῖς Νομίας γόνασιν ἔχει κειμένους. ἐδήλωσε [15]) δέ μοι τὰ πρότερα τοῦ λόγου, Φάναι τοὺς Ἀρκάδας, Νομίαν εἶναί σφισιν ἐπιχώριον Νύμφην· τὰς Νύμφας δὲ εἶναι πολὺν μέν τινα ἀριθμὸν βιούσας ἐτῶν, οὐ μέν τοι παράπαν γε ἀπηλλαγμένας θανάτου, ποιητῶν ἐςιν ἐς αὐτὰς λόγος. μετὰ δὲ τὴν Καλλιςὼ, καὶ ὅσαι σὺν ἐκείνῃ γυναῖκες, κρημνοῦ τε σχῆμά ἐςι, καὶ ὁ Αἰόλου Σίσυφος ἀνῶσαι πρὸς τὸν κρημνὸν βιαζόμενος τὴν πέτραν. ἔςι δὲ καὶ πίθος ἐν τῇ γραφῇ, πρεσβύτης δὲ ἄνθρωπος, ὁ δὲ ἔτι παῖς, καὶ γυναῖκες ἐὰν μὲν ἐπὶ τῇ πέτρᾳ [16]), παρὰ δὲ τὸν πρεσβύτην ἐοικυῖα ἐκείνῳ τὴν ἡλικίαν· οἱ μὲν ἄλλοι φέροντες ὕδωρ· τῇ δὲ γραΐ κατεάχθαι τὴν ὑδρίαν εἰκάσεις· ὅσον δὲ ἐν τῷ ὀςράκῳ λοιπὸν ἦν τοῦ ὕδατος, ἐκχέουσά ἐςιν αὖθις ἐς τὸν πίθον. ἡμεῖς δ' ἐτεκμαιρόμεθα, εἶναι καὶ τούτους τῶν τὰ δρώμενα Ἐλευσῖνι ἐν οὐδενὸς θεμένων λόγῳ· οἱ γὰρ ἀρχαιότεροι τῶν Ἑλλήνων τελετὴν τὴν Ἐλευσινίαν πάντων, ὁπόσα ἐς εὐσέβειαν ἥκει, τοσούτῳ ἦγον ἐντιμοτέραν, ὅσῳ [17]) καὶ θεοὺς ἐπίπροσθεν ἡρώων. ὑπὸ τούτῳ δὲ τῷ πίθῳ Τάνταλος καὶ ἄλλα ἔχων ἐςὶν ἀλγεινὰ, ὁπόσα Ὅμηρος [18]) ἐπ' αὐτῷ πεποίηκεν, ἐπὶ δὲ αὐτοῖς πρόσεςίν οἱ καὶ τὸ ἐκ τοῦ ἐπηρτημένου λίθου δεῖμα. Πολύγνωτος μὲν δῆλός ἐςιν

15) ἐδήλωσε etc.] Vide Lib. VIII. C. 38. in fine.

16) καὶ γυναῖκες ἐὰν μὲν ἐπὶ τῇ πέτρᾳ] Vox ἐὰν alieno loco et corrupta eſt. *Kuhn.* pro ἐὰν μὲν emendat αἱ μέν· *Amaſ.* autem, qui interpretatur: *inſidens ſaxo — foeminae aliquot*, pro ἐὰν μὲν legiſſe videtur καθήμεναι, quam genuinam lectionem fuiſſe judico.

17) τοσούτῳ — ὅσῳ] uterque Codex τοσοῦτον — ὅσον.

18) Ὅμηρος] Vide Odyſſ. λ. verſ. 581.

ἐςιν ἐπακολουθήσας τῷ Ἀρχιλόχου λόγῳ[19]) Ἀρχίλοχος δ', οὐκ οἶδα, εἴτε ἐδιδάχθη παρὰ ἄλλων τὰ ἐς τὸν λίθον, εἴτε καὶ αὐτὸς ἐς τὴν ποίησιν εἰσηνέγκατο. τοσαύτη μὲν πλῆθος, καὶ εὐπρεπείας ἐς τοσοῦτόν ἐςιν ἥκουσα ἡ τοῦ Θασίου γραφή.

19) τῷ Ἀρχιλόχου λόγῳ] a *Iacobs* V. C. T. II. p. 47. Vide Antholog. Graec. edit. n. 43.

CAPUT XXXII.

Reliqua memoranda Delphorum — memoranda in via Parnaſſum verſus, antrum Corycium — antra maxime memoranda in orbe terrarum, antrum Steunos — antrum Apollini ſacrum et Apollinis ſignum corporis robur augens — antri Corycii deſcriptio — de urbe Tithorea — Antiope et Phoco ac fluvio Cachali — templo et ſigno Aeſculapii cognomine Archagetae — ſanctiſſimo Iſidis adyto et cultu — ſimili Iſidis apud Aegyptios cultu — eximio Tithoraeae regionis oleo.

Τοῦ περιβόλου δὲ τοῦ ἱεροῦ θέατρον ἔχεται θέας ἄξιον. ἐπαναβάντι ἐκ τοῦ περιβόλου, Διονύσου ἄγαλμα ἐνταῦθα Κνιδίων ἐστὶν ἀνάθημα. στάδιον δὲ σφισιν ἀνωτάτω τῆς πόλεώς τοῦτό [1]) ἐστιν· ἐπεποίητο δὲ ἐκ τῆς πέτρας, ὁποῖαι παρὰ τὸν Παρνασσόν εἰσιν αἱ πολλαί· ἄχρις Ἀθηναῖος Ἡρώδης λίθῳ τῷ Πεντελησιν αὐτὸ μετεκόσμησε. τὰ μὲν δὴ ἀνήκοντα ἐς συγγραφὴν τοσαῦτά τε καὶ τοιαῦτα κατ' ἐμὲ ἦν τὰ λειπόμενα ἐν Δελφοῖς.

2 Ἰόντι δὲ ἐκ Δελφῶν ἐπὶ τὰ ἄκρα τοῦ Παρνασσοῦ, σταδίοις μὲν ὅσον ἑξήκοντα ἀπωτέρω Δελφῶν ἐστιν ἄγαλμα χαλκοῦν, καὶ ῥάων εὐζώνῳ ἀνδρὶ ἡμιόνοις τε καὶ ἵπποις ἐπὶ τὸ ἄντρον ἐστὶν ἄνοδος τὸ Κωρύκιον· τούτῳ δὲ τῷ ἄντρῳ γενέσθαι τὸ ὄνομα ἀπὸ νύμφης Κωρυκίας, ἐδήλωσα ὀλίγῳ τι ἔμπροσθεν [2])· σπηλαίων δὲ, ὧν εἶδον, θέας ἄξιον μάλιστα ἐφαίνετο εἶναί

1) τοῦτό] Rectius hoc pronomen poſt ἐπεποίητο poſitum eſſet. Mox pro ἄχρις *Sylb.* mavult ἄχρις οὗ.

2) ἐδήλωσα ὀλίγῳ τι ἔμπροσθεν] Vid. ſupra Cap. 6. init.

εἶναί μοι. Ὅσα μὲν γὰρ ἐπί τε αἰγιαλοῖς καὶ ἀγχιβαθεῖ τῇ θαλάσσῃ, τούτων μὲν οὐδὲ ἀριθμὸν ἄν τις ἐθέλων ἐξεύροι· ὀνομαστότατα δὲ ἔν τε Ἕλλησι καὶ ἐν γῇ τῇ βαρβάρων ἐστί. Φρύγες οἱ ἐπὶ ποταμῷ Πευκέλλᾳ, τὰ δὲ ἄνωθεν [3]) ἐξ Ἀρκαδίας καὶ Ἀζάνων ἐς ταύτην ἀφικόμενοι [4]) τὴν χώραν, δεικνύουσιν ἄντρον καλούμενον Στεῦνος, περιφερές τε καὶ ὕψος ἔχον εὐπρεπῶς [5]). Μητρός δέ ἐστιν ἱερὸν, καὶ ἄγαλμα Μητρὸς πεποίηται. Θεμισώνιον δὲ τὸ ὑπὲρ Λαοδικείας Φρύγες μὲν καὶ τοῦτο οἰκοῦσιν· ὅτε δὲ ὁ Γαλατῶν στρατὸς ἔφερε καὶ ἦγεν Ἰωνίαν καὶ Ἰωνίας τὰ ὅμορα, οἱ Θεμισωνεῖς φασιν αὐτοῖς Ἡρακλέα βοηθὸν καὶ Ἀπόλλωνα γενέσθαι καὶ Ἑρμῆν· τούτους γὰρ τοῖς τὰς ἀρχὰς ἔχουσιν ἄντρον δι' ὀνειράτων δεῖξαι, καὶ ἀποκρυφθῆναι Θεμισωνεῦσι καὶ γυναιξὶν αὐτῶν καὶ παισὶν ἐς τοῦτο προστάξαι τὸ ἄντρον· καὶ ἐπὶ τούτου πρὸ τοῦ σπηλαίου φασὶν [6]) ἀγάλματα οὐ μεγάλα ἐστὶν Ἡρακλέους, καὶ Ἑρμοῦ τε καὶ Ἀπόλλωνος, Σπηλαῖται καλούμενα· τὸ δὲ ἀπέχειν [7]) ὅσον τριάκοντα τοῦ ἄστεος σταδίους: ὕδατος δέ εἰσιν ἐν αὐτῷ πηγαί· οὔτε δὲ

3) Πευκέλλᾳ, τὰ δὲ ἄνωθεν etc.] Vide supra L. VIII. Cap. 4. §. 2., ubi vero Πέγκελλαν legitur.

4) ἀφικόμενοι] *Amaſ.* et Cod. Moſc. dant ἀφικομένοις, quod a ſubſequenti δεικνύουσιν penderet.

5) ὕψος ἔχον εὐπρ.] Repoſui ἔχον ex Codice Moſc. pro vulgata ἔχων. Pro ὕψος ſcribendum eſſe ὕψους, recte monet *Sylb.* Sic enim infra C. 34. prope fin. οὐ μέν τοι ἄγαν ἢ μεγέθους ἔχων ἐστὶν ἢ ὕψους, et alibi.

6) ἐπὶ τούτου — φασὶν] Bene *Sylb.* emendat ἐπὶ τούτῳ, *propterea.* Pro φασὶν, quod pro ſequente ἐστὶν requireret εἶναι, ſcribendum eſſe σφίσιν, ſatis liquet.

7) τὸ δὲ ἀπέχειν] Infinitivus ἀπέχειν a nimis remoto φασὶν pendere deberet; quare ἀπέχει ſcribendum eſſe non dubito. Mox ex Codice Moſc. ἄστεος repoſui pro ἄστεως.

δὲ ἔσοδος ἐς αὐτὸ Φέρει, οὔτε ἐπὶ πολὺ ἡ αὐγὴ δίεισι
τοῦ ἡλίου, τοῦ τε ὀρόφου τὰ πλέονα ἐγγυτάτω τοῦ
4 ἐδάφους γίνεται. Ἔςι δὲ καὶ τοῖς ἐπὶ ποταμῷ Λη-
θαίῳ Μάγνησιν Ὕλαι καλούμενον χωρίον· ἐνταῦθα
Ἀπόλλωνι ἀνεῖται σπήλαιον, μεγέθους μὲν εἵνεκα οὐ
πολλοῦ θαύματος· τὸ δὲ ἄγαλμα τοῦ Ἀπόλλωνος
τὰ μάλιςα ἀρχαῖον, καὶ ἰσχὺν ἐπὶ ἔργῳ παρέχεται
παντί· καὶ αὐτῷ [8]) ἄνδρες ἱεροὶ κατὰ κρημνῶν τε
ἀποτόμων καὶ πετρῶν πηδῶσιν ὑψηλῶν, καὶ ὑπερμήκη
δένδρα ἐρείποντες ἐκ ῥιζῶν κατὰ τὰ ςενώτατα τῶν
5 ἀτραπῶν ὁμοῦ τοῖς ἄχθεσιν ὁδεύουσι. Τὸ δὲ ἄντρον
τὸ Κωρύκιον μεγέθει τε ὑπερβάλλει τὰ εἰρημένα, καὶ
ἔςιν ἐπὶ πλεῖςον ὁδεῦσαι δι᾽ αὐτȣ̃ καὶ ἄνευ λαμπτῆρος·
ὅ τε ὄροφος ἐς αὔταρκες ἀπὸ τȣ̃ ἐδάφȣς ἀνέςηκε, καὶ
ὕδωρ τὸ μὲν ἀνερχόμενον ἐκ πηγῶν, πλέον δὲ ἔτι ἀπὸ
τοῦ ὀρόφου ςάζει, ὥςε καὶ δῆλα ἐν τῷ ἐδάφει ςαλα-
γμῶν τὰ ἴχνη διὰ παντός ἐςι τοῦ ἄντρου. ἱερὸν δὲ
αὐτὸ οἱ περὶ τὸν Παρνασσὸν Κωρυκίων τε εἶναι Νυμ-
φῶν καὶ Πανὸς μάλιςα ἥγηνται. ἀπὸ δὲ τοῦ Κωρυ-
κίου χαλεπὸν ἤδη καὶ ἀνδρὶ εὐζώνῳ πρὸς τὰ ἄκρα ἀ-
φικέσθαι τοῦ Παρνασσοῦ· τὰ δὲ νεφῶν τέ ἐςιν ἀνω-
τέρω τὰ ἄκρα, καὶ αἱ Θυιάδες ἐπὶ τούτοις τῷ Διονύσῳ
καὶ τῷ Ἀπόλλωνι μαίνονται.
6 Τιθορέα [9]) δὲ ἀπωτέρω Δελφῶν ὀγδοήκοντα, ὡς
εἰκάσαι, ςαδίοις ἐςὶν, ἰόντι τὴν διὰ τοῦ Παρνασσοῦ·
τὴν

8) καὶ αὐτῷ] Durum ſane αὐτῷ pro δι᾽ αὐτὸ vel σὺν αὐτῷ. Itaque emendandum videtur vel καὶ δι᾽ αὐτὸ, vel καὶ αὐτοὶ ἄνδρες etc., quod poſterius mihi magis arridet.

9) Τιθορέα] al Cod. Moſc. conſtanter Τιθορέα, vel Τιθοραία. Pauſan. in ſubſequentibus utramque exhibet ſcripturam. In Herodoto legitur Τιθορέα, in Stephano autem Τιθοραία, ex Pauſaniae L. IX.

τὴν δὲ οὐ πάντα ὀρεινήν, ἀλλὰ καὶ ὀχήμασιν ἐπιτήδειον, πλεόνων ἔτι ἐλέγετο εἶναι σταδίων. διάφορα δὲ ἐς τὸ ὄνομα οἶδα τῆς πόλεως Ἡροδότῳ [10]) τε εἰρημένα ἐν ἐπιστρατείᾳ τοῦ Μήδου, καὶ Βάκιδι ἐν χρησμοῖς [11]). Βάκις μέν γε Τιθορέας τοὺς ἐνθάδε ἐκάλεσεν ἀνθρώπους· Ἡροδότου δὲ ὁ ἐς αὐτοὺς λόγος ἐπιόντος φησὶ τοῦ βαρβάρου τοὺς ἐνταῦθα οἰκοῦντας ἀναφυγεῖν ἐς τὴν κορυφήν· ὄνομα δὲ Νεῶνα μὲν τῇ πόλει, Τιθορέαν δὲ εἶναι τοῦ Παρνασσοῦ τὴν ἄκραν. ἔοικεν οὖν ἀνὰ χρόνον, πρῶτα μὲν δὴ τῇ ἁπάσῃ χώρᾳ, μετὰ δὲ ταῦτα, ἐπειδὴ ἀνῳκίσθησαν ἀπὸ τῶν κωμῶν, ἐκνικῆσαι καὶ ἐπὶ τῇ πόλει Τιθορέαν, μηδὲ ἔτι Νεῶνα ὀνομάζεσθαι. Τιθορέαν δὲ οἱ ἐπιχώριοι κληθῆναί φασιν ἀπὸ Τιθορέας νύμφης, οἷαι τῷ ἀρχαίῳ λόγῳ τῷ ποιητῶν ἐφύοντο ἀπό τε ἄλλων δένδρων, καὶ μάλιστα ἀπὸ τῶν δρυῶν. γενεᾷ δὲ, ἥ με γενέσθαι, μιᾷ πρότερον ἐς τὸ χεῖρον ἔτρεψεν ὁ δαίμων τὰ ἐν τῇ Τιθορέᾳ. θεάτρου μὲν δὴ καὶ κατασκευὴ, καὶ περίβολός ἐστιν ἀγορᾶς ἀρχαιοτέρας. τῶν ἐν τῇ πόλει τὰ μάλιστα [12]) ἐς λόγον ἥκοντα Ἀθηνᾶς ἐστιν ἄλσος καὶ ναός τε καὶ ἄγαλμα· καὶ ἐς μνήμην Ἀντιόπης μνῆμά ἐστι καὶ Φώκου. Καί 7
μοι τοῦ λόγου τὰ ἔχοντα ἐς Θηβαίους ἐδήλωσε [13]) μὲν, ὡς ἡ Ἀντιόπη δι' ὀργὴν ἐκ Διονύσου μανείη, καὶ κατὰ αἰτίαν ἥντινα ἐπισπάσαιτο ἐκ τοῦ θεοῦ τὸ μήνιμα· ἐδήλωσε δὲ καὶ, ὡς ἐρασθέντι Φώκῳ τῷ Ὀρνυτίωνος συνῳ-

10) Ἡροδότῳ] Vide eum L. VIII. f. 32.

11) Βάκιδι ἐν χρησμοῖς] Haec leguntur fupra L. IX. C. 17.

12) τῶν ἐν τῇ πόλει τὰ μάλιστα etc.] Cod. Mofc. τὰ δὲ τῶν ἐν τῇ πόλει μάλιστα. Sive haec five illa malis, particula tamen δὲ reddenda eft vulgatis.

13) Καί μοι — ἐδήλωσε etc.] Vid. L. IX. C. 17.

συνωκῆσαι [14]), καὶ τέθαπται ὁμοῦ τῷ Φώκῳ, καὶ Βάκιδι ὁποῖά ἐστι τῷ χρησμολόγῳ κοινὰ ἐς τοῦτον τὸν τάφον καὶ ἐς τὸν Ζήθου τε ἐν Θήβαις καὶ Ἀμφίονος. τὰ μὲν δὴ ἐς συγγραφὴν τῶν ἐν τῷ πολίσματι, ὅτι μὴ τὰ εἰρημένα, ἄλλο ἦν οὐδέν. ποταμὸς δὲ παρὰ τῶν Τιθορέων τὴν πόλιν ποτόν σφισι γίνεται καταβαίνουσί τε ἐπὶ τὴν ὄχθην, καὶ ἀρυομένοις τὸ ὕδωρ· ὄνο-
8 μα δέ ἐστιν αὐτῷ Καχάλης. Σταδίοις δὲ ἀπωτέρω Τιθορέας ἑβδομήκοντα ναός ἐστιν Ἀσκληπιοῦ, καλεῖται δὲ Ἀρχαγέτας· τιμὰς δὲ παρὰ αὐτῶν ἔχει Τιθορέων, καὶ ἐπίσης παρὰ Φωκέων τῶν ἄλλων. ἐντὸς μὲν δὴ τοῦ περιβόλου τοῖς τε ἱκέταις, καὶ ὅσοι τοῦ θεοῦ δοῦλοι, τούτοις μὲν ἐνταῦθά εἰσι καὶ οἰκήσεις· ἐν μέσῳ δὲ ὅ τε ναὸς καὶ ἄγαλμα λίθου πεποιημένον, γένεια ἔχον, μέγεθος καὶ ὑπὲρ δύο πόδας [15])· κλίνη δὲ ἐν δεξιᾷ κεῖται τοῦ ἀγάλματος· θύειν δὲ αὐτῷ
9 τὰ πάντα ὁμοίως νομίζουσι, πλὴν αἰγῶν. Τοῦ δὲ Ἀσκληπιοῦ περὶ τεσσαράκοντα ἀπέχει σταδίους περίβολος, καὶ ἄδυτον ἱερὸν Ἴσιδος, ἁγιώτατον, ὁπόσα Ἕλληνες θεῷ τῇ Αἰγυπτίᾳ πεποίηνται. οὔτε γὰρ περιοικεῖν ἐνταῦθα οἱ Τιθορεεῖς νομίζουσιν, οὔτε ἔσοδος ἐς τὸ ἄδυτον ἄλλοις γε ἢ ἐκείνοις ἐστὶν, οὓς ἂν αὐτὴ προτιμήσασα ἡ Ἶσις καλέσῃ σφᾶς δι' ἐνυπνίων. τὸ δὲ αὐτὸ καὶ ἐν ταῖς ὑπὲρ Μαιάνδρου πόλεσι θεοὶ ποιοῦσιν οἱ καταχθόνιοι· οὓς γὰρ ἂν ἐς τὰ ἄδυτα ἐσιέναι θελήσουσιν, ἀποστέλλουσιν αὐτοῖς ὀνειράτων ὄψεις. ἐς δὲ τὴν Τιθορέων [16]) καὶ δὶς ἑκάστου τοῦ ἔτους

14) *συνῳκήσαι*] In optativo esse deberet *συνοικήσαι*, et *Kuhn.* ita scribendum censet; sed cum *Sylb.* mallem *συνῴκησε.*

15) *ὑπὲρ δύο πόδας*] Haec suspecta videntur *Kuhnio*, qui olim fuisse conjicit *ὑπὲρ δυοκαίδεκα πόδας.*

16) *ἐς δὲ τὴν Τιθορέων*] scil. ἴσιν;

ἔτους τῇ Ἴσιδι πανήγυριν ἄγουσι, τὴν μὲν τῷ ἦρι, τὴν δὲ μετοπωρινήν· τρίτῃ δὲ ἡμέρα πρότερον κατὰ ἑκατέραν τῶν πανηγύρεων, ὅσοις ἐςὶν ἐσελθεῖν ἄδεια, τὸ ἄδυτον ἐκκαθαίρουσι τρόπον τινὰ ἀπόρρητον, καὶ δὴ καὶ τῶν ἱερείων, ἃ ἐπὶ τῆς προτέρας ἐνεβλήθη [17]) πανηγύρεως, τούτων ὁπόσα ἂν ὑπολειπόμενα εὕρωσι, κομίζουσιν ἐς τὸ αὐτὸ ἀεὶ χωρίον, καὶ κατορύσσουσιν ἐνταῦθα· δύο τε ἀπὸ τοῦ ἀδύτου ςάδια ἐτεκμαιρόμεθα ἐς τοῦτο εἶναι τὸ χωρίον. ταύτῃ μὲν δὴ τῇ ἡμέρᾳ τοσαῦτα περὶ τὸ ἱερὸν δρῶσι· τῇ δὲ ἐπιούσῃ σκηνὰς οἱ καπηλεύοντες ποιοῦνται, καλάμου τε καὶ ἄλλης ὕλης αὐτοσχεδίου· τῇ τελευταίᾳ δὲ τῶν τριῶν πανηγυρίζουσι πιπράσκοντες καὶ ἀνδράποδα καὶ κτήνη τὰ πάντα, ἔτι δὲ ἐσθῆτας καὶ ἄργυρον καὶ χρυσόν· μετὰ δὲ μεσοῦσαν τὴν ἡμέραν τρέπονται πρὸς θυσίαν. θύουσι δὲ καὶ βοῦς καὶ ἐλάφους οἱ εὐδαιμονέςεροι, ὅσοι δέ εἰσιν ἀποδέοντες πλούτῳ, καὶ χῆνας καὶ ὄρνιθας τὰς μελεαγρίδας [18])· ὗς δὲ ἐς τὴν θυσίαν οὐ νομίζουσιν, οὐδὲ ὕσὶ [19]) χρῆσθαι καὶ αἰξίν. ὅσιον μὲν δὴ καθαγίσασι τὰ ἱερεῖα ἐς τὸ ἄδυτον

Ἴσιν, quod *Isin Tithorensium attinet*. Nisi ista dicta esse malis pro ἐν δὲ τῇ Τιθορέων, scil. χώρᾳ.

17) ἃ — ἐνεβλήθη] His lucem afferunt, quae pauló infra leguntur: ὅσιον μὲν δὴ καθαγίσασι etc.; et οἱ μὲν ἐς τὸ ἄδυτον τὰ ἱερεῖα ἐσπέμπουσιν.

18) τὰς μελεαγρίδας] *gallinas Africas* vel *Indicas*, de quibus vid. *Plin.* Hist. N. L. X. C. 26. ibique *Harduin.*, ac *Salmas.* Exercit. p. 871. 872.

19) ὗς δὲ ἐς τὴν θυσίαν —; οὐδὲ ὕσὶ etc.] In verbis vel ὗς δὲ vel οὐδὲ ὕσὶ aliquid mendosi inesse, patet. *Kuhn.* pro ὕσὶ legendum conjicit οἰσὶ, *ovibus*, ex *Herodot.* L. II. f. 41. Equidem mallem ὗς δὲ corrupta judicare et scribere ἐς δὲ τὴν θυσίαν etc. Mox pro πεποιημέναις πυρὰν Cod. Mosc. dat πεποιημένους ἀρχήν.

ἄδυτον ἀποςεῖλαι πεποιημένοις πυράν· καθειλίξαι δὲ δεῖ σφᾶς τὰ ἱερεῖα λίνου τελαμῶσιν ἢ βύσσου. τρόπος δὲ τῆς σκευασίας ἐςὶν ὁ Αἰγύπτιος· πόμπεύει τε δὴ [20]) πάντα, ὅσα ἔθυσαν, καὶ οἱ μὲν ἐς τὸ ἄδυτον τὰ ἱερεῖα ἐσπέμπουσιν, οἱ δὲ ἔμπροσθε τοῦ ἀδύτου καθαγίζουσι τὰς σκηνάς, καὶ ἀποχωροῦσιν αὐτοὶ σπουδῇ. καί φασί ποτε ἄνθρωπον, οὐ τῶν καταβαινόντων ἐς τὸ ἄδυτον, βέβηλον δὲ, ἡνίκα ἤρχετο ἡ πυρὰ καίεσθαι, τηνικαῦτα ἐσελθεῖν ἐς τὸ ἄδυτον ὑπὸ πολυπραγμοσύνης τε καὶ τόλμης· καί οἱ πάντα ἀνάπλεα εἰδώλων φαίνεσθαι· καὶ ἀναςρέψαι μὲν αὐτὸν ἐς τὴν Τιθορέαν, διηγησάμενον δὲ, ἃ ἐθεάσατο,
10 ἀφεῖναι τὴν ψυχήν. Ἐοικότα δὲ ἀνδρὸς ἤκουσα Φοίνικος ἄγειν τῇ Ἴσιδι Αἰγυπτίους τὴν ἑορτὴν, ὅτε αὐτὴν τὸν Ὄσιριν πενθεῖν λέγουσι· τηνικαῦτα δὲ καὶ ὁ Νεῖλος ἀναβαίνειν σφίσιν ἄρχεται, καὶ τῶν ἐπιχωρίων πολλοῖς ἐςὶν εἰρημένα, ὡς τὰ αὔξοντα τὸν ποταμὸν καὶ ἄρδειν τὰς ἀρούρας ποιοῦντα δάκρυά ἐςι τῆς Ἴσιδος. τότε οὖν τὸν Ῥωμαῖον, ὃς ἐπετέτραπτο Αἴγυπτον, ἄνδρα ἔφη [21]) χρήμασιν ἀναπείσαντα ἐς τὸ ἄδυτον καταπέμψαι τῆς Ἴσιδος τὸ ἐν Κόπτῳ· καὶ ὁ ἐσπεμφθεὶς ἀνέςρεψε μὲν ἐκ τοῦ ἀδύτου, διηγησάμενον δὲ, ὁπόσα ἐθεάσατο, καὶ τοῦτον αὐτίκα ἐπυνθανόμην τελευτῆσαι. τὸ ἔπος οὖν ἀληθεύειν ἔοικε τὸ Ὁμήρου [22]), σὺν οὐδενὶ αἰσίῳ τοὺς θεοὺς τῷ γένει

20) πομπεύει τε δὴ] Quisnam? Num τρόπος τῆς σκευασίας ὁ Αἰγύπτιος; Forte praestet legere πομπεύεται δὴ πάντα etc. De Aegyptio sacra faciendi ritu vide *Herodot*. L. II. f. 40. sq.

21) ἔφη] scil. ἀνὴρ Φοίνιξ supra memoratus.

22) τὸ — Ὁμήρου etc.] Vid. Iliad. υ. vers. 131.: χαλεποὶ δὲ θεοὶ φαίνεσθαι ἐναργεῖς.

γένει τῶν ἀνθρώπων ἐναργῶς ὁρᾶσθαι. Τὸ δὲ ἔ- II
λαιον τὸ ἐν τῇ Τιθοραιέων ἀποδεῖ μὲν πλήθει τοῦ τε Ἀττικοῦ καὶ τῆς Σικυωνίας [23]), χρόᾳ δὲ ὑπερβάλλει καὶ ἡδονῇ τό τε Ἰβηρικὸν καὶ τὸ ἐκ τῆς Ἰστρίας· καὶ μύρα τε ἀπ' αὐτοῦ παντοῖα ἕψουσι, καὶ τὸ ἔλαιον ὡς βασιλέα ἄγουσιν.

23) καὶ τῆς Σικυωνίας] *Sylb.* Mox pro τῆς Ἰστρίας Cod. mavult καὶ τοῦ τῆς Σικυωνίας. Mosc. dat τῆς νήσου τῆς Ἰστρίας.

CAPUT XXXIII.

Urbs Ledon — Lilaea ejusque memoranda — Charadra et fluvius Charadros — regio ad Cephiſſum fertiliſſima et de Parapotamiis — urbs Amphiclea ſeu Ophitea et Dionyſi ſacra — Tithronium et Drymaea.

Ἑτέρα δὲ ἐκ Τιθοραίας ὁδὸς ἡ ἐπὶ Λέδοντά ἐςιν· πόλις δέ ποτε ἐνομίζετο καὶ αὐτή· κατ' ἐμὲ δὲ ὑπὸ ἀσθενείας ἐξελελοίπεσαν οἱ Λεδόντιοι τὴν πόλιν, καὶ ἄνθρωποι περὶ ἑβδομήκοντα οἱ οἰκοῦντες ἦσαν ἐπὶ τῷ Κηφισσῷ· Λέδων δ' οὖν ὄνομα ταῖς οἰκήσεσιν αὐτῶν ἐςι, καὶ ἐς τὸν Φωκέων σύλλογον κοινὸν τελεῖν ἠξίωνται καὶ οὗτοι, καθάπερ γε καὶ οἱ Πανοπεῖς. τῶν δὲ ἀνθρώπων, οἳ οἰκοῦσιν ἐπὶ τῷ Κηφισσῷ, τεσσαράκοντά ἐςιν ἀνωτέρω ςαδίους Λέδοντος τῆς ἀρχαίας τὰ ἐρείπια, καὶ τὸ ὄνομα ἀπὸ ἀνδρὸς λαβεῖν τὴν πόλιν φασὶν αὐτόχθονος. κακῶν δὲ ἀπέλαυσαν μὲν ἀνιάτων καὶ ἄλλαι πόλεις δι' ἀδικίαν ἐπιχωρίων ἀνδρῶν· ἐς τελέαν δὲ ἀπώλειαν ὤλισθον, Ἴλιον μὲν διὰ τὴν ἐς Μενέλαον ὕβριν τοῦ Ἀλεξάνδρου· Μιλήσιοι δὲ διὰ τὸ ἐς τὰς ἐπιθυμίας Ἑςιαίου πρόχειρον καὶ ἔρωτα, ἄλλοτε μὲν τῆς ἐν Ἠδωνοῖς πόλεως, τότε δὲ εἶναι Δαρείου σύμβουλον, ἄλλοτε δὲ ἐπανήκειν ἐς Ἰωνίαν [1]). καὶ δὴ καὶ Λεδοντίοις Φιλόμηλος ἀσέβειαν

1) Μιλήσιοι δὲ — ἐς Ἰωνίαν] Ad haec juſto brevius enunciata recte interpretanda notandum eſt, genitivum τῆς — πόλεως et ſequentes infinitivos a voce ἔρωτα pendere, ut ſententia ſit: *Mileſii autem propter Heſtiaei animum ad cupiditates pronum, ejusque ſtudium modo urbis in Edonis condendae, modo Dario conſulendi, modo in Ioniam revertendi.*

βειαν τὴν ἑαυτοῦ δημοσίᾳ παρέσχε σφίσιν ἀναμάξασθαι [2]). Λιλαία δὲ ἡμέρας μὲν ὁδὸν καὶ ὥρᾳ χειμῶνος ἀπέχει Δελφῶν κατιοῦσι διὰ τοῦ Παρνασσοῦ· ςάδια δὲ τεκμαιρόμεθα εἶναι ὀγδοήκοντα τῆς ὁδοῦ καὶ ἑκατόν. τοὺς δὲ ἐνταῦθα ἀνθρώπους, καὶ ἐπειδὴ ἀνῳκίσθη αὐτοῖς ἡ πόλις, ἀτύχημα ἐκ Μακεδονίας δεύτερον σφᾶς ἔμελλεν ἐπιλήψεσθαι. πολιορκισθέντες ὑπὸ Δημητρίου [3]) παρέςησαν κατὰ συνθήκας, καὶ ἐσήχθη φρουρά σφισιν ἐς τὴν πόλιν, ἕως οὗ ἀνὴρ ἐπιχώριος, ὄνομα δέ οἱ ἦν Πάτρων, τούς τε ἐν ἡλικίᾳ τῶν πολιτῶν συνέςησεν ἐπὶ τὴν φρουρὰν, καὶ κρατήσας τοὺς Μακεδόνας μάχῃ, ἠνάγκασεν ἀπελθεῖν σφᾶς ὑποσπόνδους· Λιλαιεῖς δὲ αὐτὸν ἀντὶ τῆς εὐεργεσίας ταύτης ἀνέθεσαν ἐς Δελφούς. ἔςι δὲ ἐν Λιλαίᾳ θέατρον, καὶ ἀγορά τε καὶ λουτρά· ἔςι δὲ καὶ θεῶν ἱερὰ, Ἀπόλλωνος, τὸ δὲ Ἀρτέμιδος· ἀγάλματα δὲ ὀρθὰ ἐργασίας τε τῆς Ἀττικῆς καὶ τῆς Πεντέλησι λιθοτομίας. Λίλαιαν δὲ τῶν καλουμένων Ναΐδων, καὶ θυγατέρα εἶναι τοῦ Κηφισσοῦ, καὶ ἀπὸ τῆς νύμφης τὸ ὄνομα τεθῆναι τῇ πόλει φασί· καὶ ὁ ποταμὸς ἐνταῦθα ἔχει τὰς πηγάς· ἄνεισι δὲ ἐκ τῆς γῆς οὐ τὰ πάντα μεθ' ἡσυχίας, ἀλλ' ὥςε πλείω συμβαίνει, μεσούσης μάλιςα τῆς ἡμέρας παρέχεται φωνὴν ἀνερχόμενος· εἰκάσαις δ' ἂν μυκωμένῳ ταύρῳ τὸν ἦχον τοῦ ὕδατος. ἔχει δὲ ἡ Λίλαια καὶ πρὸς τὰς

S 2 τοῦ

vertendi. De quibus vide *Herodot.* L. V. f. 11. f. 106. et L. VI. f. 2. fq., ubi ille dicitur Ἰσιαῖος, ficuti et ab aliis.

2) καὶ δὴ καὶ — ἀναμάξασθαι] Vide fupra L. X. C. 2.

3) ὑπὸ Δημητρίου] Cod. Mofc.: ὑπὸ Φιλίππου τοῦ Δημητρίου. *Philippum* Demetrii filium *Elateënfes* quoque multum vexaffe, in Cap. fequ. §. 2. memoratur.

τοῦ ἔτους ὥρας μετοπώρου καὶ ἐν θέρει καὶ ἦρος ἐπιτη-
δείως· τὸν δὲ χειμῶνα μὴ ὁμοίως ἤπιον γίνεσθαι,
3 κωλύει τὸ ὄρος ὁ Παρνασσός. Χαράδρα δὲ εἴκοσι
σταδίοις ἀπωτέρω ἐστὶν ὑπὲρ ὑψηλοῦ κειμένη κρημνοῦ,
καὶ ὕδατος οἱ ἐνταῦθα σπανίζουσιν ἄνθρωποι· ποτὸν
δὲ σφισι ποταμός ἐστι Χάραδρος, κατερχόμενος ὅσον
τρία ἐπ' αὐτὸν [4]) στάδια, ἐκδίδωσιν ἐς τὸν Κηφισσόν·
καί μοι τὸ ὄνομα ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ φαίνεται τεθῆναι
τοῦ Χαράδρου τῇ πόλει. Χαραδραίοις δὲ ἡρώων κα-
λουμένων εἰσὶν ἐν τῇ αἴθρᾳ βωμοὶ, καὶ αὐτοὺς οἱ μὲν
4 Διοσκούρων, οἱ δὲ ἐπιχωρίων εἶναί φασιν ἡρώων. Γῆ
δὲ διακεκριμένως ἀρίστη τῆς Φωκίδος ἐστὶν ἡ παρὰ τὸν
Κηφισσὸν [5]) καὶ φυτεῦσαι καὶ σπείρειν καὶ ἀνεῖναι
νομάς· καὶ γεωργεῖται ταῦτα μάλιστα τῆς χώρας·
ὥστε καὶ λόγος, τοὺς ἐς [6]) τὴν πόλιν μὲν Παραποτα-
μίους μὴ ὀνομασθῆναι, ἐπὶ δὲ τῶν παρὰ τὸν Κηφισ-
σὸν γεωργούντων πεποιῆσθαι τὸ ἔπος [7])·

Οἵ τ' ἄρα πὰρ ποταμὸν Κηφισσὸν δῖον ἔναιον.

τούτῳ τῷ λόγῳ διάφορα μὲν ἐν τῇ Ἡροδότου συγγραφῇ, διάφορα δέ ἐστιν αὐτῷ καὶ ὅσα ἐπὶ ταῖς νίκαις ταῖς Πυθικαῖς μνημονεύουσιν· Ἀμφικτύονες

γὰρ

4) Χάραδρος, κατερχόμενος ὅσον τρία ἐπ' αὐτὸν] Cum *Sylb.* ſentio, qui ſcribendum eſſe judicat: Χάραδρος, ὃς κ. ὅ. τ. ἐπ' αὐτῶν. Similiter ὃς abſorptum notavimus ſupra Cap. 31. not. 9.

5) Κηφισσὸν] Hic et in ſequentibus alterum σ reſtitui ex Codice Moſc.

6) τοὺς ἐς] In Cod. Moſc. τοὺς abeſt. Equidem utramque vocem deletam mallem, ſicuti etiam *Amaſ.* legiſſe videtur, interpretatus: *Parapotamios non eſſe civitatem.* Urbs *Parapotamii* ſupra memoratur C. 3. init.

7) τὸ ἔπος] Exſtat in *Homer.* Iliad. β. verſ. 522.

γὰρ Πύθια ἐτίθεσαν πρῶτον, καὶ Αἰχμαίας Παραποτάμιος πυγμὴν ἐνίκησεν ἐν παισίν· ὡσαύτως δὲ Ἡρόδοτος [8]) καταλέγων τὰς πόλεις, ὅσας βασιλεὺς Ξέρξης τῶν ἐν Φωκεῦσιν ἐνέπρησε, καὶ Παραποταμίους κατείλοχεν ἐν αὐταῖς πόλιν. οὐ μέν τοι οἱ Παραποτάμιοί γε ὑπὸ Ἀθηναίων καὶ Βοιωτῶν ἀνῳκίσθησαν, ἀλλὰ ἐς τὰς ἄλλας πόλεις οἱ ἄνθρωποι κατενεμήθησαν ὑπὸ ἀσθενείας, καὶ σπάνει χρημάτων· Παραποταμίων μὲν δὴ οὔτε ἐρείπια ἔτι ἦν, οὔτε, ἔνθα τῆς χώρας ᾠκίσθη ἡ πόλις, μνημονεύουσιν. Ὁδὸς δὲ ἡ 5
ἐς Ἀμφίκλειαν σταδίων ἐκ Λιλαίας ἐστὶν ἑξήκοντα· ταύτην τὴν Ἀμφίκλειαν ἐλυμήναντο οἵ τε ἐπιχώριοι τῷ ὀνόματι, καὶ Ἡρόδοτος μὲν Ὀφιτείαν [9]) ἐκάλεσεν, ἑπόμενος τῷ ἀρχαιοτάτῳ τῶν λόγων· Ἀμφικτύονες δὲ δόγμα ἐπὶ τῇ τῶν πόλεων ἀπωλείᾳ τῶν ἐν Φωκεῦσιν ἐξενεγκόντες, ὄνομα ἔθεντο αὐτῇ Ὀφιτείαν [10]).

8) Ἡρόδοτος etc.] Vide eum L. VIII. f. 33.

9) Ὀφιτείαν] Cod. Mofc. mendofe Ἀμίκλειαν. *Herodot.* l. c. illam non Ὀφιτείαν, fed Ἀμφίκαιαν vocat, quod nomen hic in *Paufania* pro Ὀφιτείαν refcribendum effe, et fequentia declarant, et *Stephan. Byz.*, qui Ἀμφίκαιαν habet ex Paufaniae decimo; vide *Weffeling.* ad *Herodot.* l. c. Sic *Paufanias* tria hujus urbis nomina memorat, prifcum Ἀμφίκαιαν, ab Amphictyonibus inditum, Ἀμφίκλειαν (vide not. fequ.) et tertium Ὀφιτείαν.

10) Ὀφιτείαν] Pro hoc nomine Cod. Mofc. dat Ἀμφίκλειαν, quod genuinam lectionem effe, nullus dubito; nam cum fubfequentia demum enarrent, unde urbs nomen Ὀφιτεία acceperit, non illud, fed aliud ab Amphictyonibus inditum fuiffe, liquet. Jam fi Ἀμφίκλειαν hic refcribas, omnia fibi conftant: antiquiffimum nomen urbis fuit Ἀμφίκαια· ab Amphictyonibus Ἀμφίκλεια dicta eft, quod nomen Paufaniae tempore viguit; incolae fecundum fabulam, quam referunt, nomen urbis Ὀφιτείαν fuiffe dicunt.

οἱ δὲ ἐπιχώριοι τοιάδε ἐπ' αὐτῇ λέγουσι· δυνάστην ἄνδρα ἐπιβουλὴν ἐχθρῶν ὑποπτεύσαντα ἐς νήπιον παῖδα, καταθέσθαι τὸν παῖδα ἐς ἀγγεῖον, καὶ ἀποκρύψαι τῆς χώρας, ἔνθα οἱ ἄδειαν ἔσεσθαι πλείστην ἠπίστατο· λύκον μὲν δὴ ἐπιχειρεῖν τῷ παιδί· δράκοντα δὲ ἰσχυρὸν ἀνέχειν τὴν φρουρὰν, ἐσπειραμένον περὶ τὸ ἀγγεῖον. ὡς δὲ ὁ πατὴρ ἦλθε τοῦ παιδὸς, τὸν δράκοντα ἐπιβουλεῦσαι τῷ παιδὶ ἐλπίζων, ἀφίησι τὸ ἀκόντιον, καὶ ἐκεῖνόν τε καὶ ὁμοῦ τῷ δράκοντι τὸν παῖδα ἀπέκτεινε· διδαχθεὶς δὲ ὑπὸ τῶν ποιμαινόντων, ὡς εὐεργέτην καὶ φύλακα τοῦ παιδὸς ἀπεκτονὼς εἴη, μίαν τὴν πυρὰν [11]) τῷ δράκοντι καὶ τῷ παιδὶ ἐποίησεν ἐν κοινῷ· τό τε δὴ χωρίον ἐοικέναι καὶ ἐς τόδε καιομένῃ πυρᾷ φασι, καὶ ἀπὸ τοῦ δράκοντος ἐκείνου τὴν πόλιν Ὀφιτείαν ὀνομασθῆναι. θέας δὲ μάλιστα ἄξιον * [12]) Διονύσῳ δρῶσιν ὄργια ἔσοδος ἐς τὸ ἄδυτον, οὐδὲ ἐν φανερῷ σφισιν ἄγαλμα οὐκ ἔστι. λέγεται δὲ ὑπὸ τῶν Ἀμφικλειέων, μάντιν τέ σφισι τὸν θεὸν τοῦτον καὶ βοηθὸν νόσων σφίσι καθεστηκέναι· τὰ μὲν δὴ νοσήματα αὐτοῖς Ἀμφικλειεῦσι καὶ τοῖς προσοικοῦσιν ἰᾶται δι' ὀνειράτων· πρόμαντις δὲ ὁ
6 ἱερεύς ἐστι· χρᾷ δὲ ἐκ τοῦ θεοῦ κάτοχος. Ἀμφικλείας δὲ ἀπωτέρω σταδίους πεντεκαίδεκά ἐστι Τιθρώνιον ἐν

11) μίαν τὴν πυρὰν] Restitui μίαν ex Codice Mosc.

12) ἄξιον *] Hic paucula excidisse, subsequentia docent, quae cum prioribus non cohaerent. *Amas*, qui interpretatur, *quod spectes illic, dignum est adytum, in quo* etc., legit: — ἄξιον τὸ ἄδυτον, ἐν ᾧ etc. Sed δρῶσιν potius dativus et sequentibus jungendus esse videtur; quare locum cum *Goldhagen.* (in notis ad version. germanic.) sic restituendum censeo: θέας δὲ μάλιστα ἄξιον ἄδυτον· Διονύσῳ δρῶσιν ὄργια ἔσοδος ἐς τὸ ἄδυτον etc.

ἐν πεδίῳ κείμενον [13])· παρέχεται δὲ οὐδὲν ἐς μνήμην. ἐκ Τιθρωνίου δὲ εἴκοσιν ἐς Δρυμαίαν σάδιοι· καθότι δὲ αὕτη ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἐς Δρυμαίαν ἐξ Ἀμφικλείας ἡ εὐθεῖα περὶ τὸν Κηφισὸν συμμίσγουσιν, ἔσιν Ἀπόλλωνος Τιθρωνεῦσιν ἐνταῦθα ἄλσος τε καὶ βωμοί· πεποίηται δὲ καὶ ναός· ἄγαλμα δὲ οὐκ ἔσιν. ἀπέχει δὲ Ἀμφικλείας ἡ Δρυμαία σαδίους ὀγδοήκοντα, ἀποτραπέντι ἐς ἀρισερὰ [κατὰ Ἡροδότου λόγους] [14]), Ναυβολεῖς δὲ τὰ ἀρχαιότερα· καὶ οἰκισὴν οἱ ἐνταῦθα γενέσθαι φασὶ Φῶκον παῖδα τοῦ Αἰακοῦ. Δήμητρος δὲ Θεσμοφόρου Δρυμαίοις ἱερόν ἐσιν ἀρχαῖον, καὶ ἄγαλμα ὀρθὸν λίθου πεποίηται· καὶ αὐτῇ Θεσμοφόρια ἑορτὴν ἀπάγουσιν ἐπέτειον.

13) κείμενον] Dedi ex Codice Mosc. pro vulgata κειμένη.

14) ἀρισερα [κατα Ἡροδότου λόγους]] Cod. Mosc. ἀρισεράν. In Herodoto nil legitur, quod vel ea quae praecedunt vel quae sequuntur spectet; quare ista verba hic alieno loco et aliunde intrusa esse admodum credibile est. *Valkenar.* ad *Herodot.* Lib. VIII. f. 33., ista hinc auferenda et sequenti capiti post verba — ἀριθμῆσαι καὶ τὴν Ἐλάτειάν ἐσιν ἐν ταυταις, inserenda esse judicat. Mox de *Naubolensibus* nil constat; *Naubolus*, Lerni fil. et pater Iphiti, legitur in catalogo Argonautarum, *Apollon* Lib. I. vers. 135, *Apollodor* Lib. I. C. 9. §. 16. et *Homer.* Iliad. β. vers. 518.

S 4 CAPUT

CAPUT XXXIV.

De Elatea — Elateënsium rebus bello gestis et calamitatibus — Elateae memorandis — templo Minervae Cranaeae ejusque cultu.

Ἐλάτεια δὲ τῶν ἐν Φωκεῦσι μεγίστη πόλεών ἐστι τῶν
ἄλλων μετά γε τοὺς Δελφούς· κεῖται δὲ κατὰ Ἀμ-
φίκλειαν, καὶ ἐς αὐτὴν ὀγδοήκοντα καὶ ἑκατὸν ὁδός
ἐστιν ἐξ Ἀμφικλείας σταδίων πεδιὰς ἡ πολλή· καὶ αὖ-
θις οὐκ ἐπὶ πολὺ ἀνάντης ἡ ἐγγυτάτω τοῦ Ἐλατειέων
ἄστεος [1]). ῥεῖ δὲ ἐν τῇ πεδιάδι ὁ Κηφισός· αἱ δὲ ὠ-
τίδες [2]) καλούμεναι παρὰ τὸν Κηφισὸν νέμονται μάλι-
2 στα ὀρνίθων. Ἐλατειεῦσι δὲ ἐξεγένετο μὲν Κάσσαν-
δρον καὶ τὴν Μακεδόνων ἀπώσασθαι στρατείαν· ὑπ-
ῆρξε δὲ καὶ Ταξίλου Μιθριδάτῃ στρατηγοῦντος τὸν
πόλεμόν σφισιν ἐκφυγεῖν· ἀντὶ δὲ τούτου τοῦ ἔργου
Ῥωμαῖοι δεδώκασιν αὐτοὺς ἐλευθέρους ὄντας ἀτελῆ
νέμεσθαι τὴν χώραν. ἀμφισβητοῦσι δὲ οὗτοι ξενικοῦ
γένους, καὶ Ἀρκάδες φασὶν εἶναι τὸ ἀρχαῖον· Ἔλα-
τον γὰρ τὸν Ἀρκάδος, ἡνίκα ἐπὶ τὸ ἱερὸν Φλεγύαι τὸ
ἐν Δελφοῖς ἐστρατεύσαντο, ἀμῦναί τε τῷ θεῷ, καὶ
ἐν τῇ Φωκίδι ὁμοῦ τῷ στρατεύματι αὐτὸν καταμείναν-
τα Ἐλατείας οἰκιστὴν γενέσθαι. ἐν δὲ ταῖς Φωκέων
πόλεσιν, ἃς ὁ Μῆδος ἐνέπρησεν, ἀριθμῆσαι καὶ τὴν
Ἐλά-

1) ἄστεος] Ex Cod. Mosc. pro ἄστεως dedi.

2) ὠτίδες] *Plin.* Hist. Nat. L. X. C. 22. in fine: *quas Hispania aves tardas appellat, Graecia otidas.* Gallorum *outarde* esse, viri docti contendunt. Vid. *Harduin.* in not. et emend. n. 25. ad *Plinii* l. c. et *Schneider* V. C. ad Lib. III. de aucupio C. 8. p. 434.

Ἐλάτειάν ἐστιν ἐν ταύταις [3]). συμφοραὶ δὲ αἱ μὲν πρὸς Φωκέας τοὺς ἄλλους γεγόνασί σφισιν ἐν κοινῷ· τὰς δὲ καὶ ἰδίᾳ τοῖς Ἐλατειεῦσιν ἐκ Μακεδόνων παρεσκεύασεν ὁ δαίμων. καὶ ἐπὶ μὲν Κασσάνδρου πολεμήσαντος Ὀλυμπιόδωρος κατέστη μάλιστα αἴτιος, ἄπρακτον τοῖς Μακεδόσι γενέσθαι πολιορκίαν· Φίλιππος δὲ ὁ Δημητρίου τόν τε ἐν Ἐλατείᾳ δῆμον πρὸς τὸ ἔσχατον δέους ἤγαγε, καὶ ὑπηγάγετο ἅμα τοὺς δυνατωτέρους δωρεᾷ. Τίτος μὲν δὴ ὁ ἄρχων Ῥωμαίων (τὸ γὰρ δὴ Ἑλληνικὸν ἅπαν ἐλευθερώσων ἀπέσταλτο ἐκ Ῥώμης) πολιτείαν τε Ἐλατεῦσιν [4]) ἀποδώσειν τὴν ἀρχαίαν ἐπηγγέλλετο, καὶ δι' ἀγγέλων ἐπεκηρυκεύετό σφισιν ἀπὸ Μακεδόνων ἀφίστασθαι· οἱ δὲ ὑπὸ ἀγνωμοσύνης ὁ δῆμος, ἢ οἱ ἔχοντες τὰς ἀρχὰς, Φιλίππῳ τε ἦσαν πιστοὶ, καὶ ὑπὸ τοῦ Ῥωμαίου πολιορκίᾳ παρέστησαν. χρόνῳ δὲ οἱ Ἐλατεῖς ὕστερον Ταξίλου τε Μιθριδάτη στρατηγοῦντος καὶ τῶν ἐκ τοῦ Πόντου βαρβάρων ἀντέσχον τῇ πολιορκίᾳ· ἐπὶ τούτῳ δὲ ἐλευθέρους εἶναι τῷ ἔργῳ δέδοταί σφισιν ὑπὸ Ῥωμαίων. τὸ δὲ Κοστοβώκων τε τῶν λῃστικῶν [5]) τὸ κατ' ἐμὲ τὴν Ἑλλάδα ἐπιδραμὸν ἀφίκετο καὶ ἐπὶ τὴν Ἐλάτειαν· ἔνθα δὴ ἀνὴρ Μνησίβουλος λόχον τε περὶ αὐ-

3) ἀριθμῆσαι — ἐν ταύταις] Ex *Valkenarii* sententia huc ex fine Capitis 33. transferenda esse verba, κατὰ Ἡροδότου λόγους, jam ibi notavimus.

4) Ἐλατεῦσιν] Sic etiam C. 35. init. Ἐλατέων· supra autem fuit Ἐλατειεῦσιν et Ἐλατειέων. Gentile fuisse videtur Ἐλατειεὺς et Ἐλατεύς· in *Stephano Byz.* tantum legitur Ἐλατεύς.

5) τὸ δὲ Κοστοβώκων τε τῶν λῃστικῶν] *Kuhn.* emendat τὸ δὲ Κοστοβόκων τε τὸ λῃστικόν· equidem τε deletum mallem. De *Costobocis* vel *Costobogis* sub Antonino Philosopho provincias Romanas invadentibus vid. *Capitolin.* C. 22.

τὸν ἀνδρῶν συνέστησε [6]. καὶ καταφονεύσας πολλοὺς τῶν βαρβάρων, ἔπεσεν ἐν τῇ μάχῃ. οὗτος ὁ Μνησίβουλος δρόμου νίκας καὶ ἄλλας ἀνείλετο, καὶ ὀλυμπιάδι πέμπτῃ πρὸς ταῖς τριάκοντά τε καὶ διακοσίαις σταδίου καὶ τοῦ σὺν τῇ ἀσπίδι διαύλου· ἐν Ἐλατείᾳ δὲ κατὰ τὴν ὁδὸν τοῦ δρομέως Μνησιβούλου χαλκοῦς

3 ἕστηκεν ἀνδριάς. Ἡ δὲ ἀγορὰ αὐτή τέ [7]) ἐστι θέας ἀξία, καὶ ὁ Ἔλατος ἐπειργασμένος στήλῃ· σαφῶς δὲ οὐκ οἶδα, εἴτε τιμῶντες οἷα οἰκιστὴν, εἴτε καὶ μνήματος ἐπίθημα ἐποιήσαντο τὴν στήλην. τῷ δὲ Ἀσκληπιῷ ναὸς ᾠκοδόμηται, καὶ ἄγαλμα γένεια ἔχον ἐστί· τοῖς δὲ ἐργασαμένοις τὸ ἄγαλμα ὀνόματα μὲν Τιμοκλῆς καὶ Τιμαρχίδης [8]), γένους δέ εἰσι τοῦ Ἀττικοῦ. ἐπὶ τῷ πέρατι τῷ ἐν δεξιᾷ τῆς πόλεως θέατρόν τέ ἐστι καὶ χαλκοῦν Ἀθηνᾶς ἄγαλμα ἀρχαῖον· ταύτην τὴν θεὸν λέγουσιν ἀμῦναί σφισιν ἐπὶ τοὺς ὁ-

4 μοῦ Ταξίλῳ βαρβάρους. Ἐλατείας δὲ ὅσον σταδίους εἴκοσιν ἀφέστηκεν Ἀθηνᾶς ἐπίκλησιν Κραναίας ἱερόν. ἡ δὲ ὁδὸς ἐπὶ τοσοῦτον ἀναντεστέρα, ὡς ἀνιόντι μηδὲν καὶ λεληθέναι μᾶλλον αὐτῆς τὸ ἄναντες [9])· λόφος δὲ

6) συνέστησε] Cod. Mosc. συνέστηκε.

7) αὐτή τέ] Cum *Sylb.* dedi αὐτὴ pro vulgata αὕτη.

8) Τιμαρχίδης] Cod. Mosc. Μαρχίδης.

9) ὡς ἀνιόντι μηδὲν καὶ λελ. μᾶλλον αὐτῆς τὸ ἄναντες] Pro ἀνιόντι reponendum est ἀνιόντα, orationis structura accusativum exigente; dein vox μᾶλλον jungenda est cum ἄναντες, ita ut verba ista rectius disposita ita se habeant: ὡς καὶ ἀνιόντα μηδὲν λεληθέναι τὸ μᾶλλον ἄναντες αὐτῆς, ita ut, *qui ascendit, majorem viae acclivitatem probe sentiat.* *Amas.* et *Kuhn.* male contra interpretati sunt: *in tantum acclivis via est, ut ascendenti nil molesta sit, immo potius ipse nesciat, se ascendere per acclive.*

δὲ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τῷ πέρατι τὰ πλείω μὲν ἀπότομος, οὐ μέν τοι ἄγαν ἢ μεγέθους ἔχων ἐστὶν ἢ ὕψους. ἐπὶ τούτῳ τῷ λόφῳ τὸ ἱερὸν πεποίηται· καὶ στοαί τέ εἰσι καὶ οἰκήσεις διὰ τῶν στοῶν [10]), ἔνθα οἰκοῦσιν, οἷς τὴν θεὸν θεραπεύειν καθέστηκε, καὶ ἄλλοις, καὶ μάλιστα τῷ ἱερωμένῳ. τὸν δὲ ἱερέα ἐκ παίδων αἱροῦνται τῶν ἀνήβων, πρόνοιαν ποιούμενοι πρότερον τῆς ἱερωσύνης ἐξήκειν οἱ τὸν χρόνον, πρινὴ ἡβῆσαι· ἱεροῦται δὲ ἔτη συνεχῆ πέντε, ἐν οἷς τήν τε ἄλλην δίαιταν ἔχει παρὰ τῇ θεῷ [11]), καὶ λουτρὰ ἀσάμινθοι [12]) κατὰ τρόπον εἰσὶν αὐτῷ τὸν ἀρχαῖον. τὸ δὲ ἄγαλμα ἐποίησαν μὲν καὶ τοῦτο οἱ Πολυκλέους παῖδες [13])· ἔστι δὲ ἐσκευασμένον ὡς ἐς μάχην, καὶ ἐπείργασται τῇ ἀσπίδι τὸ Ἀθήνησι μίμημα ἐπὶ τῇ ἀσπίδι τῆς καλουμένης ὑπὸ Ἀθηναίων Παρθένου [14]).

10) καὶ οἰκήσεις διὰ τῶν στοῶν] Amaſ.: *in quibus cellae per intervalla.* Mihi potius interpretandum videtur: *ubi per porticus transeas, habitationes ſunt*, h. e. *in receſſu porticuum habitationes ſunt.* Conf. not. 7. ad L. II. C. 10.

11) παρὰ τῇ θεῷ] Cod. Moſc. παρὰ τῆς θεοῦ· ſic δίαιτα hic *victum* denotare deberet.

12) ἀσάμινθοι] *lavacra*, ſeu *lavatrinae*; vide de iis *Meurſ.* ad Lycophron. verſ. 1099. et not. ad *Heſych.* h. v.

13) καὶ τοῦτο οἱ Πολυκλέους παῖδες] Particula καὶ, *etiam*, innuere videtur, Polyclis filios paulo ſupra memoratos fuiſſe, *Timoclem* et *Timarchidem.* Conf. L. VI. C. 12. in fine.

14) τὸ Ἀθήνησι μίμημα — Παρθένου] Male Amaſ.: *clypei eadem eſt forma.* μίμημα enim eſt *imago expreſſa*, ſicuti μιμεῖσθαι *imaginem exprimere.* Sic ſupra C. 2. prope fin. μίμημα χαλκοῦν etc. Vid. et *Herodot.* Lib. II. ſ. 78 ac 169., *Aelian.* Var. Hiſt. L. IV. C. 4. et *Polluc.* L. VII. ſ. 127. et Lib. IX. ſ. 130. Argumentum, quod in clypeo *Minervae virginis* arte expreſſum fuit, *Pauſan.* quidem hic omiſit et L. I. C. 24. Illud vero *Amazonum pugnam* fuiſſe, memorant *Plutarch.* Pericl. ſ. 31. et *Plin.* Hiſt. Nat. L. XXXVI. C. 5. ſ. 4.

CAPUT

CAPUT XXXV.

Urbs Abae — Abae Apollini sacrae et oraculo antiquitus inclytae — Abarum memoranda — urbs Hyampolis ejusque memoranda — urbs Stiris et templum Cereris Stiritidis.

Ἐς Ἄβας δὲ ἀφικέσθαι καὶ ἐς Ὑάμπολιν ἔστι μὲν καὶ ἐξ Ἐλατείας ὀρεινὴν ὁδὸν ἐν δεξιᾷ τοῦ Ἐλατέων ἄστεος [1])· ἡ δὲ ἐπὶ Ὀποῦντα λεωφόρος ἡ ἐξ Ὀρχομενοῦ καὶ ἐς ταύτας φέρει τὰς πόλεις. ἰόντι οὖν ἐς Ὀποῦντα ἐξ Ὀρχομενοῦ καὶ ἐκτραπέντι οὐ πολὺ [2]) ἐπ' ἀριστερὰν, ὁδὸς ἡ ἐς Ἄβας. οἱ δὲ ἐν ταῖς Ἄβαις ἐς γῆν τὴν Φωκίδα ἀφικέσθαι λέγουσιν ἐξ Ἄργους, καὶ τὸ ὄνομα ἀπὸ Ἄβαντος τοῦ οἰκιστοῦ λαβεῖν τὴν πόλιν· τὸν δὲ Λυγκέως τε καὶ Ὑπερμνήστρας τῆς Δαναοῦ
2 παῖδα εἶναι. Ἀπόλλωνος δὲ ἱερὰς νενομίκασιν εἶναι τὰς Ἄβας [3]) ἐκ παλαιοῦ· καὶ χρηστήριον αὐτόθι ἦν Ἀπόλλωνος. θεῷ δὲ τῷ ἐν Ἄβαις οὐχ ὁμοίως Ῥωμαῖοί τε ἀπένειμαν τὰ ἐς τιμὴν καὶ ὁ Πέρσης· ἀλλὰ Ῥωμαῖοι μὲν εὐσεβείᾳ τῇ ἐς τὸν Ἀπόλλωνα Ἀβαίοις δεδώκασιν αὐτονόμους σφᾶς εἶναι, στρατιὰ δὲ ἡ μετὰ Ξέρξου κατέπρησε καὶ τὸ ἐν Ἄβαις ἱερόν [4]). Ἑλλήνων δὲ τοῖς ἀντιστᾶσι τῷ βαρβάρῳ τὰ κατακαυθέντα

1) ἄστεος] Ex Cod. Mosc. pro ἄστεως.

2) καὶ ἐκτραπέντι οὐ πολὺ etc.] Male vulgatum fuit: καὶ ἐκτραπέντι, οὐ πολλὴ etc. Veram lectionem πολὺ restitui duce Codice Mosc., qui exhibet πολλύν.

3) τὰς Ἄβας] Cod. Mosc. καὶ Ἄβας.

4) στρατιὰ — ἱερόν] Cum *Kuhnio* scripsi στρατιὰ pro στρατεία. Ad rem vide *Herodot.* L. VIII. c. 33.

θέντα ἱερὰ μὴ ἀνιστάναι σφίσιν ἔδοξεν, ἀλλὰ ἐς τὸν πάντα ὑπολείπεσθαι χρόνον τοῦ ἔχθους ὑπομνήματα· καὶ τοῦδε εἵνεκα οἵ τε ἐν τῇ Ἁλιαρτίᾳ ναοὶ καὶ Ἀθηναίοις τῆς Ἥρας ἐπὶ ὁδῷ τῇ Φαληρικῇ [5]), καὶ οἱ ἐπὶ Φαληρῷ τῆς Δήμητρος καὶ κατ' ἐμὲ ἔτι ἡμίκαυτοι μένουσι· τοιαύτην θέαν καὶ τοῦ ἐν Ἄβαις [6]) ἱεροῦ τότε γε εἶναι δοκῶ, ἐς ὃ ἐν τῷ πολέμῳ τῷ Φωκικῷ βιασθέντας μάχῃ Φωκέων ἄνδρας καὶ ἐς Ἄβας ἐκπεφευγότας, αὐτούς τε οἱ Θηβαῖοι τοὺς ἱκέτας καὶ τὸ ἱερὸν, δεύτερον δὲ οὗτοι μετὰ Μήδους, ἔδοσαν πυρί· εἱστήκει δ' οὖν καὶ ἐς ἐμὲ ἔτι οἰκοδομημάτων ἀσθενέστατον, ὁπόσα ἤδη φλὸξ ἐλυμήνατο, ἅτε ἐπὶ τῷ Μηδικῷ προλωβησαμένῳ πυρὶ, αὖθις ὑπὸ τοῦ Βοιωτίου πυρὸς κατειργασμένον. Παρὰ δὲ τὸν ναὸν τὸν μέγαν ἐστὶν 3 ἄλλος ναὸς, ἀποδέων ἐκείνου μέγεθος· βασιλεὺς δὲ Ἀδριανὸς ἐποίησε τῷ Ἀπόλλωνι· τὰ δὲ ἀγάλματα ἀρχαιότερα, καὶ αὐτῶν ἐστιν Ἀβαίων ἀναθήματα, χαλκοῦ δὲ εἴργασται, καὶ ὁμοίως ἐστὶν ὀρθὰ, Ἀπόλλων καὶ Λητώ τε καὶ Ἄρτεμις. Ἀβαίοις δὲ ἔστι μὲν θέατρον, ἔστι δὲ καὶ ἀγορά σφισι, κατασκευῆς ἀμφότερα ἀρχαίας. Ἐπανελθόντα δὲ ἐς τὴν ὁδὸν τὴν 4 ἐς Ὀποῦντα εὐθεῖαν, Ὑάμπολις τὸ ἀπὸ τούτου σε ἐκδέξεται. τῶν δὲ ἐνταῦθα ἀνθρώπων καὶ αὐτὸ κατηγορεῖ τὸ ὄνομα, οἵτινες ἦσαν ἐξ ἀρχῆς, καὶ ὁπόθεν ἐξαναστάντες ἀφίκοντο ἐς ταύτην τὴν χώραν· Ὕαντες γὰρ οἱ ἐκ Θηβῶν Κάδμον καὶ τὸν σὺν ἐκείνῳ φυγόντες στρατὸν, ἀφίκοντο ἐνταῦθα. τὰ μὲν δὴ ἀρχαιότερα ὑπὸ τῶν προσχώρων ἐκαλοῦντο Ὑάντων πόλις· χρόνῳ

5) καὶ Ἀθηναίοις — Φαληρικῇ] Vide L. I. C. 1. in fine.

6) καὶ τοῦ ἐν Ἄβαις] Reddidi τοῦ ex Cod. Mosc.

χρόνῳ μέν τοι ὕστερον Ὑάμπολιν ἐξενίκησεν ὀνομασθῆναι. ἅτε δὲ καὶ βασιλέως Ξέρξου καταπρήσαντος τὴν πόλιν, καὶ αὖθις Φιλίππου κατασκάψαντος, ὅμως τὰ ὑπολειπόμενα ἦν ἀγορᾶς τε ἀρχαίας κατασκευὴ, καὶ βουλευτήριον, οἴκημα οὐ μέγα, καὶ θέατρον οὐ πόῤῥω τῶν πυλῶν. Ἀδριανὸς δὲ ὁ βασιλεὺς στοὰν ᾠκοδομήσατο, καὶ ἐπώνυμος ἡ στοὰ τοῦ ἀναθέντος βασιλέως ἐστί. Φρέαρ δὲ σφίσιν ἐστιν ἕν· ἀπὸ τούτου μόνου καὶ πίνουσι καὶ λούονται, ἀπ' ἄλλου δὲ ἔχουσιν οὐδενὸς, πλήν γε δὴ ὥρα χειμῶνος τὸ ἐκ τοῦ θεοῦ. σέβονται δὲ μάλιστα Ἄρτεμιν, καὶ ναὸς Ἀρτέμιδός ἐστιν αὐτοῖς· τὸ δὲ ἄγαλμα ὁποῖόν τί ἐστιν, οὐκ ἐδήλωσα [7]. δὶς γὰρ, καὶ οὐ πλέον, ἑκάστου ἐνιαυτοῦ τὸ ἱερὸν ἀνοιγνύναι νομίζουσιν. ὁπόσα δ' ἂν τῶν βοσκημάτων ἱερὰ ἐπονομάσωσιν εἶναι τῇ Ἀρτέμιδι, ἄνευ νόσου ταῦτα καὶ πιότερα τῶν ἄλλων ἐκτρέφεσθαι λέγουσιν.

5 Ἐσβολὴ δὲ ἐκ Χαιρωνείας ἐς γῆν τὴν Φωκίδα οὐ μόνον ἡ εὐθεῖά ἐστιν ἐς Δελφοὺς, ἡ διά τε Πανοπέως καὶ παρὰ τὴν Δαυλίδα καὶ ὁδὸν τὴν σχιστήν [8]· φέρει δὲ ἐκ Χαιρωνείας καὶ ἑτέρα τραχεῖά τε ὁδὸς καὶ ὀρεινὴ τὰ πλέονα ἐς πόλιν Φωκέων Στίριν· μῆκος δὲ εἴκοσι στάδιοι τῆς ὁδοῦ καὶ ἑκατόν. οἱ δὲ ἐνταῦθά φασιν οὐ Φωκεῖς, Ἀθηναῖοι δὲ εἶναι τὰ ἄνωθεν, καὶ ἐκ τῆς Ἀττικῆς ὁμοῦ Πετεῷ τῷ Ὀρνέως ἀφικέσθαι διωχθέντι ὑπὸ Αἰγέως ἐξ Ἀθηνῶν· ὅτι δὲ τῷ Πετεῷ πολὺ ἐκ τοῦ δήμου τῶν Στιρέων [9]) ἠκολούθησεν,

7) οὐκ ἐδήλωσα] *non comperi*; qui vero significatus prorsus insolens est. Quare cum *Kuhnio* scribendum esse censeo ἐδήλωσαν, *non indicarunt*.

8) ὁδὸν τὴν σχιστήν] Vid. L. IX. C. 2.

9) τοῦ δήμου τῶν Στιρέων] Cod Mosc τοῦ pro τῶν. Ex *Stephano* vero, qui habet Στει-

ρία

σεν, ἐπὶ τούτῳ κληθῆναι τὴν πόλιν Στίριν. Στιρῖταις δέ ἐϛιν ἐπὶ ὑψηλοῦ καὶ πετρώδους ἡ οἴκησις· σπανίζουσιν οὖν κατὰ τοῦτο ὕδατος θέρους ὥρᾳ· Φρέατα γὰρ αὐτόθι οὔτε πολλὰ, οὔτε ὕδωρ παρεχόμενά ἐϛιν ἐπιτήδειον· ταῦτα μὲν δὴ λουτρά σφισι καὶ ὑποζυγίοις ποτὸν γίνεται· τὸ δὲ ὕδωρ οἱ ἄνθρωποι τὸ πότιμον ὅσον ϛάδια τέσσαρα ὑποκαταβαίνοντες λαμβάνουσιν ἐκ πηγῆς· ἡ δὲ ἐν πέτραις ἐϛὶν ὀρωρυγμένη, καὶ ἀρύονται κατιόντες ἐς τὴν πηγήν. Δήμητρος δὲ ἐπίκλησιν Στιρίτιδος ἱερόν ἐϛιν ἐν Στίριδι· πλίνθου μὲν τῆς ὠμῆς τὸ ἱερὸν, λίθου δὲ τοῦ Πεντελησίου τὸ ἄγαλμα· δᾷδας ἡ θεὸς ἔχουσα· παρὰ δὲ αὐτὴν κατειλημμένον [10]) ταινίαις ἄγαλμα ἀρχαῖόν ἐϛιν ἄλλο ὁπόσα Δήμητρι ἐς τιμήν [11]).

ρία et Στειριεὺς, et ex aliis scribendum esse videtur Στειριέων.

10) κατειλημμένον] Restitui ex Codice Mosc pro vulgata κατειλημμένον. *Sylb.* jam illud conjecerat.

11) ἐϛιν ἄλλο ὁπόσα Δήμητρι ἐς τιμήν] In his aliquid corrupti vel lacunam post ἄλλο esse, jam interpretes recte monuerunt. *Sylb.* post ἄλλο excidisse suspicatur verba, ἔνθα τελεῖται, et *Kuhn.* emendat ἀρχαῖον, εἴ τι ἄλλο, ὁπόσα etc. Equidem leviori medicina usus scribere mallem: ἔϛιν καὶ ἄλλα, ὁπόσα etc.

CAPUT

CAPUT XXXVI.

Fruticis cocci descriptio — urbs Ambryssus ejusque memoranda — urbs Anticyra, Diana Dictynnaea, Anticyrae calamitates — de elleboro et Anticyrae memorandis.

Ἐς δὲ Ἄμβρυσσον στάδιοι περὶ ἑξήκοντά εἰσιν ἐκ Στίρεως· πεδιὰς ἡ ὁδὸς, ὀρῶν ἐν μέσῳ πεδίον κείμενον· ἄμπελοι δὲ τὸ πολύ εἰσι τοῦ πεδίου, καὶ ἐν γῇ τῇ Ἀμβρυσσέων συνεχεῖς [1]) μὲν, ὥσπερ αἱ ἄμπελοι, πεφύκασιν οἱ θάμνοι [2])· τὴν δὲ θάμνον ταύτην Ἴωνες μὲν καὶ τὸ ἄλλο Ἑλληνικὸν κόκκον [3]), Γαλάται δὲ οἱ ὑπὲρ Φρυγίας φωνῇ τῇ ἐπιχωρίῳ σφίσιν ὀνομάζουσιν ὗς [4])· γίνεται δὲ αὕτη μέγεθος μὲν ἡ κόκκος κατὰ τὴν ῥάμνον [5]) καλουμένην, φύλλα δὲ μελάντερα μὲν καὶ

1) καὶ ἐν γῇ τῇ Ἀμβρ. συνεχεῖς etc.] Puncto post Ἀμβρυσσέων sublato, locum recte mihi constituisse videor. Pro γῇ τῇ Cod. Mosc. dat τῇ γῇ. *Sylb.* emendat καὶ ὕσγη ἐν τῇ Ἀ., *Kuhn.* καὶ ὑσγινοὶ ἐν τῇ Ἀ., et *Salmas.* Exercit. p. 273. καὶ ὕσγαι τῶν Ἀ. Quae omnia temeraria sunt et vana; nam vulgatam bene se habere et Pausaniam de *cocco* loqui patet.

2) πεφύκασιν οἱ θάμνοι] Cod. Mosc. πεφύκασιν μὲν τοι καὶ οἱ θάμνοι.

3) κόκκον] De hoc vid. *Dioscorid.* Lib. IV. C. 48. et *Salmas.* Exercit. p. 274. 275.

4) ὗς] *Turneb.* Advers. L. XIX. C. 25. emendavit ὕσγη, de qua planta et colore inde confecto vide *Salmas* Exercit. p. 273. et 962, qui illam emendationem cum *Sylb.* probat. Sed nihil mutandum et vulgatam sanam esse, ex IV. Codicibus bibliothecae regiae confirmavit *Palmer.* Exercit. pag. 440. 441. et *Kuhn.* comprobavit. Videlicet Galatae vocem κόκκος audientes ex ipsorum lingua *cothe*, *suem*, intellexerunt, et fruticem *hous*, h. e. ὗς, appellarunt; inde hodie adhuc Francogallorum nomina *hous* et *cochenille*.

5) ῥάμνον] *frutex spinosus.* Vide

καὶ μαλακώτερα ἢ ἡ σχοῖνος· τὰ μέν τοι ἄλλα ἐοικότα ἔχει τῇ σχοίνῳ [6]). ὁ δὲ αὐτῆς καρπὸς ὅμοιος τῷ καρπῷ τῆς ϛρύχνου [7]), μέγεθος μέν ἐϛι κατὰ ὄροβον [8])· γίνεται δέ τοι ἐν τῷ καρπῷ τῆς κόκκου βραχὺ ζῶον· τοῦτο εἰ ἀφίκοιτο ἐς τὸν ἀέρα πεπανθέντος τοῦ καρποῦ, πέτεται αὐτίκα, καὶ ἐοικὸς κώνωπι φαίνοιτο ἄν· νῦν δὲ πρότερον, πριν ἢ τὸ ζῶον κινηθῆναι, συλλέγουσι τῆς κόκκου τὸν καρπόν· καὶ ἔϛι τοῖς ἐρίοις ἡ βαφὴ τὸ αἷμα τοῦ ζώου. Ἡ δὲ Ἄμβρυσσος [9]) κεῖται μὲν ὑπὸ τὸ ὄρος τὸν Παρνασσὸν, 2 τὰ ἐπέκεινα δὲ οἱ Δελφοί· τεθῆναι δὲ τὸ ὄνομα τῇ πόλει ἀπὸ ἥρωός φασιν Ἀμβρύσσου. Θηβαῖοι δὲ [10]) ἐς τὸν Μακεδόνων καὶ Φιλίππου καθιϛάμενοι πόλεμον, περιέβαλον τῇ Ἀμβρύσσῳ διπλοῦν τεῖχος· τὸ δὲ

Vide *Dioscorid.* L. I. C. 120., *Theophrast.* de cauſ. plant. Lib. III. ibique comment. et *Schreber* ad *Theocrit.* IV. verſ. 57. in edit. *Harleſ.* V. C.

6) σχοῖνος — σχοίνῳ] *Amaſ.*, qui interpretatur *lentiſcus*, legit σχῖνος, quod rectius videri poſſit; nam *junco* nulla ſunt folia. De σχῖνος vide not. ad *Heſych.* h. v. et *Schreber.* ad *Theocrit.* V. verſ. 129. ed. *Harleſ.* Sed *Palmer.* Exercit. pag. 441. hic πρῖνος, *ilex*, ſcribendum eſſe contendit, quam lectionem quaedam antiqua exemplaria exhibere, *Salmaſ.* affirmat Exercit. p. 1342.

7) ϛρύχνου] *ſolanum*, de cujus variis generibus vide *Dioscorid.* L. IV. C. 71. ſq.

8) ὄροβον] *ervum*, de quo vid. *Dioscorid.* L. II. C. 131.

9) Ἄμβρυσσος] Cod. Moſc. mendoſe, licet conſtanter, Ἄμβρωσσος supra in *Pauſ.* L. X. C. 3. et L. IV. C. 31. Ἄμβρυσος, ſicuti etiam in *Strab* et *Steph. Byz.*, qui duplicem formam agnoſcit, Ἄμφρυσος et Ἄμβρυσος.

10) Θηβαῖοι δὲ] Reddidi δὲ ex Codice Moſc., qui mox pro τὸν Μακ. exhibet τῶν Μακ.

δέ ἐςιν ἐπιχωρίου λίθου, χροιὰν μέλανος, ἐς τὰ μάλιςα ἰσχυροῦ· κύκλος δὲ ἑκάτερος τοῦ τειχους πλάτος μὲν ἀποδέον [11]) ὀλίγον ἐςὶν ὀργυιᾶς, τὸ δὲ ὕψος ἐςὶν ἐς ἡμίσειάν τε καὶ δύο ὀργυιὰς, ὅπου μὴ τὸ τεῖχος πεπόνηκε· διάςημα δὲ ἀπὸ τοῦ προτέρου τῶν κύκλων ἐπὶ τὸν δεύτερόν ἐςιν ὀργυιά· κατασκευὴ δὲ πύργων, ἢ ἐπάλξεων, ἢ εἴ τι ἄλλο ἐς εὐπρέπειαν τείχους, παρεῖται τὰ πάντα σφίσιν, ἅτε τειχίζουσιν ἐπὶ μόνῳ τῷ αὐτίκα ἀμύνεσθαι. ἔςι δὲ ἀγορά τε Ἀμβρυσσεῦσιν οὐ μεγάλη· καὶ ἀνδριάντων εν αυτῇ
3 λίθου πεποιημένων κατεάγασιν οἱ πολλοί. Τραπέντι δὲ ἐπὶ Ἀντίκυραν, ἀνάντης τὰ πρῶτά ἐςιν ὁδός· ἀναβάντι δὲ ὅσον δύο ςάδια, ὁμαλές τε χωρίον, καὶ ἐν δεξιᾷ τῆς ὁδοῦ Δικτυνναίας ἐπίκλησιν ἱερόν ἐςιν Ἀρτέμιδος· ταύτην οἱ Ἀμβρυσσεῖς ἄγουσιν μάλιςα ἐν τιμῇ· τῷ δὲ ἀγάλματι ἐργασία τέ ἐςιν Αἰγιναία, καὶ μέλανος τοῦ λίθου πεποίηται. τὸ δὲ απο τοῦ ἱεροῦ τῆς Δικτυνναίας κατάντης ὁδὸς ἐς Ἀντίκυραν πᾶσά ἐςι. τὰ δὲ ἀρχαιότερα ὄνομα εἶναι Κυπάρισσον τῇ πόλει φασί· καὶ Ὅμηρον ἐν Φωκέων καταλόγῳ τὸ ὄνομα θελῆσαι θέσθαι γε αὐτὸν [12]), ὅτι ἤδη τηνικαῦτα ἐκαλεῖτο Ἀντίκυρα· εἶναι γὰρ δὴ τὸν Ἀντικυρέα κατὰ Ἡρακλέα ἡλικίαν. κεῖται μὲν δὴ ἡ πόλις

11) ἀποδέον] *Kuhn.* mavult ἀποδέων, ut ad κύκλος referri possit.

12) Ὅμηρον — θελῆσαι — αὐτὸν] Hic θελῆσαι denotat *maluisse.* Post αὐτὸν excidisse γε εἰδότα, praeter necessitatem suspicatur *Kuhn.*: nam si quid mutandum esset, pro ὅτι mallem ἔτι. Locus Homeri est Iliad. β. vers. 519., et poëtas vetusta nomina praeterre recentioribus, supra monuit Pausan. L. VII. C. 17. §. 3.

πόλις κατὰ Μεδεῶνος τὰ ἐρείπια [13]). ἐδήλωσα δὲ
ἀρχομένης τῆς ἐς Φωκέας ἐς τὸ ἱερὸν ἀσεβῆσαι τὸ ἐν
Δελφοῖς [14]). Ἀντικυρέας δ' ἐποίησεν ἀναστάτους
καὶ ὁ Ἀμύντου Φίλιππος· ἐποίησε δὲ καὶ δεύτερα ὁ
Ἀτίλιος [15]) ὁ Ῥωμαῖος, ὅτι ἦσαν ὑπήκοοι καὶ οὗτοι
Φιλίππου τοῦ Δημητρίου βασιλεύοντος Μακεδόνων·
ὁ δὲ ἐπὶ τὸν Φίλιππον ἀμύνειν Ἀθηναίοις ὁ Ἀτίλιος
ἀπέσταλτο ἐκ Ῥώμης. Τὰ δὲ ὄρη τὰ ὑπὲρ τὴν Ἀντί- 4
κυραν πετρώδη τε ἄγαν ἐστὶ, καὶ ἐν αὐτοῖς φύεται
μάλιστα ὁ ἐλλέβορος. ὁ μὲν αὐτοῦ μέλας χωρεῖται
ἀνθρώποις [16]), καὶ ἔστι γαστρὶ καθάρσιον· ὁ δὲ ἕτερος
λευκὸς, καὶ δι' ἐμέτου καθαίρειν πέφυκε· τὸ δὲ
φάρμακον τὸ ἐς τὴν κάθαρσιν ἡ τοῦ ἐλλεβόρου

13) *κεῖται — τὰ ἐρείπια*] Amas. recte: *sita est* etc. *Kuhnius* quidem interpretari mavult: *jacet urbs, sicuti Medeonis rudera*; nam κατὰ cum accusativo sexcenties a Pausania adhibetur ad *similitudinem* declarandam. Sed repugnant huic interpretationi sequentia, quae Anticyram non ruderibus sepultam jacuisse indicant.

14) ἐδήλωσα — ἐν Δελφοῖς] scilic. Ἀντικυρέας, quae vox bis posita forte semel excidit; vid. *Paus.* supra C. 3. init.

15) ὁ Ἀτίλιος etc.] Idem memoravit *Pausan.* L. VII. C. 7. in fine. Cod. Mosc. cum Aldin. hic exhibent Ὀτίλιος, et *Amas.* legit *Titus Flaminius*, quem *Livius* L. XXXII. C. 18. *Anticyram* expugnasse scribit, *Pausan.* vero L. VII. C. 7. extrem. in locum Atilii successisse refert. Quare *Kuhn.* vel Pausaniam memoria vacillasse, vel hic pro ὁ Ἀτίλιος scribendum esse censet ὁ Τίτος. Conf. L. VIII. C. 51. init.

16) *ὁ μὲν αὐτοῦ μέλας χωρεῖται ἀνθρώποις*] *transit per alvum.* *Kuhn.* mavult διαχωρεῖται, quod medicis ita usurpatur. Sic *Theophanes Nonn.* C. 69.: καὶ οὐδὲν διαχωροῦσιν, εἰ μὴ μυξώδη. De utroque *elleboro* vide *Dioscorid.* L. IV. C. 150. 151.

ῥίζα ἐςίν. Ἀντικυρεῦσι δὲ εἰσὶ μὲν ἀνδριάντες ἐν τῇ ἀγορᾷ χαλκοῖ, ἔςι δέ σφισιν ἐπὶ τῷ λιμένι Ποσειδῶνι οὐ μέγα ἱερὸν, λογάσιν ᾠκοδομημένον λίθοις· κεκονίαται δὲ τὰ ἐντός· τὸ δὲ ἄγαλμα ὀρθὸν χαλκοῦ πεποιημένον, βέβηκε δὲ ἐπὶ δελφῖνι τῷ ἑτέρῳ τῶν ποδῶν· κατὰ τοῦτο δὲ ἔχει καὶ τὴν χεῖρα ἐπὶ τῷ μηρῷ· ἐν δὲ τῇ ἑτέρᾳ χειρὶ τρίαινά ἐςιν αὐτῷ. τοῦ γυμνασίου δὲ, ἐν ᾧ καὶ τὰ λουτρά σφισι πεποίηται, τούτου πέραν ἄλλο γυμνάσιόν ἐςιν ἀρχαῖον· ἀνδριὰς δὲ ἕςηκεν ἐν αὐτῷ χαλκοῦς· φησὶ δὲ ἐπ' αὐτῷ τὸ ἐπίγραμμα, Ξενόδαμον παγκρατιαςὴν Ἀντικυρέα ἐν ἀνδράσιν Ὀλυμπικὴν ἀνῃρῆσθαι νίκην. εἰ δὲ ἀληθεύει τὸ ἐπίγραμμα, Ὀλυμπιάδι τῇ πρώτῃ μετὰ δέκα καὶ διακοσίας φαίνοιτο ἂν τὸν [17]) κότινον ὁ Ξενόδαμος εἰληφώς· αὕτη δὲ ἐν τοῖς Ἠλείων γράμμασι παρεῖται μόνη [18]) πασῶν ἡ Ὀλυμπιάς. ἔςι δὲ ὑπὲρ τὴν ἀγορὰν ἐν φρέατι ὕδατος πηγή· σκέπη δὲ ἀπὸ ἡλίου τῷ φρέατι ὄροφός τε καὶ ἀνέχοντες τὸν ὄροφον κίονες. ἔςι δὲ οὐ πολὺ ἀνωτέρω τοῦ φρέατος λίθοις τοῖς ἐπιτυχοῦσιν ᾠκοδομημένον μνῆμα· ταφῆναι δέ φασιν ἐνταῦθα τοὺς Ἰφίτου παῖδας· τὸν μὲν ἀνασωθέντα [19]) ἐξ Ἰλίου,

17) ἂν τὸν] Rescripsi pro αὐτὸν ex Codice Mosc., *Sylburgio* jam ita emendante.

18) αὕτη — παρεῖται μόνη etc] *sola omissa est*, scil. incuria; nam plures in tabulas publicas consulto non esse relatas, *Pausan.* memoravit Lib. VI. C. 4. §. 2. et C. 22. §. 2.

19) τὸν μὲν ἀνασ.] *Epistrophum*; vid. *Homer.* Iliad β. vers. 517. Alterum *Schedium* ab Hectore interfectum refert *Homer.* Iliad. ρ. vers. 306. sq.

Ἰλίου, καὶ ἀποθανόντα ἐν τῇ οἰκίᾳ· Σχεδίῳ δὲ ἐν μὲν γῇ τῇ Τρωάδι τὴν τελευτὴν συμβῆναι λέγουσιν, ἀχθῆναι δὲ οἴκαδε καὶ τούτου τὰ ὀστᾶ.

CAPUT XXXVII.

Memoranda extra urbem Anticyram — Bulis urbs Phocidi finitima — fluvius Heracleus et memoranda Bulidis — Cirrha navale Delphorum et Pythiorum circus, qui equos territare ferebatur — Solonis ſtrategemata in Cirrhaeos — memoranda Cirrhae.

Τῆς πόλεως δὲ ἐν δεξιᾷ, δύο μάλιστα προελθόντι ἀπ' αὐτῆς σταδίους, πέτρα τέ ἐστιν ὑψηλὴ, μοῖρα ὄρους ἡ πέτρα, καὶ ἱερὸν ἐπ' αὐτῆς πεποιημένον ἐστὶν Ἀρτέμιδος· ἔργων τῶν Πραξιτέλους [1]), δᾷδα ἔχουσα ἐν τῇ δεξιᾷ, καὶ ὑπὲρ τῶν ὤμων Φαρέτραν· παρὰ δὲ αὐτὴν κύων ἐν ἀριστερᾷ· μέγεθος δὲ ὑπὲρ τὴν μεγίστην γυναῖκα τὸ ἄγαλμα.

2 Τῇ δὲ γῇ τῇ Φωκίδι ἐστὶν ὅμορος [2]), ἡ ὀνομάζεται μὲν ἀπὸ Βούλωνος ἀγαγόντος τὴν ἀποικίαν ἀνδρὸς, συνῳκίσθη δὲ ἐκ πόλεων τῶν ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Δωρίδι· λέγονται δὲ οἱ Βουλίδιοι Φιλομήλου καὶ Φωκέων σύλλογον τὸν κοινόν [3]). ἐς δὲ τὴν Βοῦλιν ἐκ μὲν

1) ἔργων τῶν Πραξιτέλους] ſupple ἔστιν ἡ Ἄρτεμις, vel revoca ex ſubſequentibus τὸ ἄγαλμα.

2) ἐστὶν ὅμορος] *Amaſ.* legiſſe videtur ἐ. ὅμορος Βοῦλις, quod nomen excidiſſe, recte judicavit *Palmer.* Excercitat. p. 442.

3) λέγονται δὲ οἱ Βουλίδιοι Φιλομήλου καὶ Φωκέων σύλλογον τὸν κοινόν] In his mutili et corrupti aliquid ineſſe, ſtatim liquet. *Amaſ.* poſt verba οἱ Βουλίδιοι legiſſe videtur συντελέσαι ἐς. *Kuhn.* vero pro λέγονται emendat συλλέγονται, ita ut Pauſanias dicat, Bulidios ſtetiſſe a partibus Philomeli

μὲν τῆς Βοιωτίας Θίσβης σαδίων ἐςὶν ὁδὸς ὀγδοήκοντα, ἐξ Ἀντικύρας δὲ τῆς Φωκέων διʼ ἠπείρου μὲν καὶ εἰ ἀρχὴν ἐςιν [4]), οὐκ οἶδα· οὕτω δύσβατα ὄρη καὶ τραχέα τὰ μεταξὺ Ἀντικύρας τέ ἐςι καὶ Βούλιδος· ἐς δὲ τὸν λιμένα σαδίων ἐξ Ἀντικύρας ἐςὶν ἑκατόν [5])· τὰ δὲ ἀπὸ τοῦ λιμένος σάδια ὁδοῦ τῆς πεζῆς τὰ ἐς Βοῦλιν ἑπτὰ εἶναι μάλιςα εἰκάζομεν. Κάτεισι 3 δὲ καὶ ποταμὸς ἐς θάλατσαν ταύτῃ χείμαῤῥος, ὃν οἱ ἐπιχώριοι ὀνομάζουσιν Ἡρακλεῖον. κεῖται δὲ ἐπὶ ὑψηλοῦ τε ἡ Βοῦλις, καὶ ἐν παράπλῳ περαιουμένοις ἐξ Ἀντικύρας ἐς Λέχαιον τὸ Κορινθίων. οἱ δὲ ἄνθρωποι οἱ ἐνταῦθα πλέον ἡμίσεις, κόχλων ἐς βαφὴν πορφύρας εἰσὶν ἁλιεῖς. κατασκευὴ δὲ ἡ ἐν τῇ Βούλιδι οὔτε ἡ ἄλλη θαύματος πολλοῦ, καὶ ἱερὰ θεῶν ἐςιν Ἀρτέμιδος, τὸ δὲ αὐτῶν Διονύσου· τὰ δὲ ἀγάλματα ξύλου μέν ἐςιν εἰργασμένα· ὅςις δὲ ἦν ὁ ποιήσας, ουχ οἷοί τε ἐγενόμεθα συμβάλλεσθαι. θεῶν δὲ [6]) ὅντινα οἱ Βουλίδιοι σέβουσι μάλιςα, Μέγιςον

 μὲν

meli et Phocenſium, qui templum Delphicum ſpoliarunt; ſic vero ſcribendum quoque eſſet ἐς σύλλογον. Equidem contra ſentio; nam cum Pauſanias urbem *Bulin* inter illas, quae ob templum Delphicum occupatum everſae ſunt, non memoraverit, (vid. ſupra C. 3.) hic potius declarare voluiſſe videtur, *Bulidios non ſtetiſſe a partibus Philomeli*, ideoque illorum urbem manſiſſe integram. Quare locum ita reſtituendum eſſe nullus dubito: λέγονται δὲ οἱ Βουλίδιοι Φιλομήλου καὶ Φωκέων συλλόγου οὐ κοινωνεῖν.

4) εἰ ἀρχήν ἐςιν] *num ulla omnino ſit via.* De hoc vocis ἀρχὴν ſignificatu vide not. 14. ad L. VIII. C. 42.

5) σαδίων — ἑκατόν] ſcilic. ὁδὸς ex antecedentibus.

6) θεῶν δὲ] Reſtitui δὲ ex Codice Moſc.

μὲν ὀνομάζουσιν· Διὸς δὲ κατὰ ἡμετέραν δόξαν ἐστὶν ἐπίκλησις. καὶ πηγὴ Βουλιδίοις ἐστὶ καλουμένη
4 Σαύνιον. Ἐς δὲ Κίῤῥαν τὸ ἐπίνειον Δελφῶν ὁδὸς μὲν σταδίων ἑξήκοντά ἐστιν ἐκ Δελφῶν· καταβάντι δὲ ἐς τὸ πεδίον, Ἱππόδρομός τέ ἐστι, καὶ ἀγῶνα Πύθια ἄγουσιν ἐνταῦθα τὸν ἱππικόν. τὰ μὲν δὴ ἐς τὸν ἐν Ὀλυμπίᾳ Ταράξιππον ἐδήλωσέ μοι τὰ ἐς Ἠλείους τοῦ λόγου [7])· ὁ δὲ Ἱππόδρομος ἔοικε τοῦ Ἀπόλλωνος τάχα μέν που καὶ αὐτὸς τῶν ἱππευόντων τινὰ ἀνιᾶσαι, ἅτε ἀνθρώποις τοῦ δαίμονος ὁμοίως ἐπὶ ἔργῳ παντὶ καὶ ἀμείνω καὶ τὰ χείρω νέμοντος· οὐ μέν τοι καὶ αὐτὸς ταραχὴν [8]) τοῖς ἵπποις ὁ Ἱππόδρομος οὔτε κατὰ αἰτίαν ἥρωος, οὔτε ἐπ' ἄλλῃ πέφυκεν ἐργάζεσθαι προφάσει. τὸ δὲ πεδίον τὸ ἀπὸ τῆς Κίῤῥας ψιλόν ἐστιν ἅπαν, καὶ φυτεύειν δένδρα οὐκ ἐθέλουσιν, ἢ ἔκ τινος ἀρᾶς [9]), ἢ ἀχρεῖον τὴν γῆν ἐς δένδρων τροφὴν εἰδότες. λέγεται δὲ ἐς τὴν Κίῤῥαν [10]), καὶ ἀπὸ τῆς Κίῤῥας τὸ ὄνομα τὸ ἐφ' ἡμῶν τεθῆναι τῷ χωρίῳ φασίν. Ὅμηρος μέν τοι Κρίσσαν ἔν τε Ἰλιάδι [11]) ὁμοίως καὶ ὕμνῳ τῷ ἐς Ἀπόλλωνα ὀνόματι

τῷ

7) ἐδήλωσέ — λόγου] Vide L. VI. C. 20. §. 8.

8) ταραχὴν] Mihi temperare non potui, quin ita rescriberem pro mendose vulgatis ταραχὴ ἦν· sic enim subsequenti verbo ἐργάζεσθαι, quod nomine suo carebat, illud reddidi et sententiam expedivi.

9) ἔκ τινος ἀρᾶς] Legitur haec exsecratio apud *Aeschinem* in orat. contra *Ctesiph.*

10) λέγεται δὲ ἐς τὴν Κίῤῥαν] Post haec verba illud deesse, quod de *Cirrha* narrabatur, nemo non videt. *Sylb.* suspicatur, excidisse λόγος vel μῦθος. Forte supplenda sit vox διάφορα. Sic C. 38. init.: ἐς δὲ τὴν ἐπίκλησιν τῶν Λοκρῶν τ. διάφορα ἤκουσα.

11) Ὅμηρος — Ἰλιάδι] Vide Iliad. β. vers. 520. et Hymn. in Apollin. aliquoties.

τῷ ἐξ ἀρχῆς καλεῖ τὴν πόλιν. χρόνῳ δὲ ὕστερον οἱ ἐν τῇ Κίῤῥᾳ ἄλλα τε ἠσέβησαν [12]) ἐς τὸν Ἀπόλλωνα, καὶ ἀπετεμνον [13]) τοῦ θεοῦ τῆς χώρας. πολεμεῖν οὖν πρὸς τοὺς Κιῤῥαίους ἔδοξεν Ἀμφικτύοσιν, καὶ Κλεισθένην [14]) τε Σικυωνίων τυραννοῦντα προεστήσαντο ἡγεμόνα εἶναι καὶ Σόλωνα ἐξ Ἀθηνῶν ἐπηγάγοντο συμβουλεύειν· χρωμένοις δέ σφισιν ὑπὲρ νίκης, ἀνεῖπεν ἡ Πυθία·

Οὐ πρὶν τῆσδε πόληος ἐρείψετε πύργον ἑλόντες,
Πρὶν καὶ ἐμῷ τεμένει κυανώπιδος Ἀμφιτρίτης
Κῦμα ποτικλύζῃ, κελαδοῦν ἐπὶ οἴνοπα Πόντον.

Ἔπεισεν οὖν ὁ Σόλων [15]) καθιερῶσαι τῷ θεῷ τὴν Κιῤ- 5
ῥαίαν, ἵνα δὴ τῷ τεμένει τοῦ Ἀπόλλωνος γένηται γείτων ἡ θάλασσα. εὑρέθη δὲ καὶ ἕτερον τῷ Σόλωνι σόφισμα ἐς τοὺς Κιῤῥαίους. τοῦ γὰρ Πλείστου τὸ ὕδωρ ῥέον διὰ ὀχετοῦ σφισιν ἐς τὴν πόλιν ἀπέτρεψεν ἀλλαχόσε ὁ Σόλων. καὶ οἱ μὲν πρὸς τοὺς πολιορκοῦντας ἔτι ἀντεῖχον ἔκ τε φρεάτων καὶ ὕδωρ τὸ ἐκ τοῦ θεοῦ πίνοντες· ὁ δὲ τοῦ ἐλλεβόρου τὰς ῥίζας

12) *ἄλλα τε ἠσέβησαν* etc.] De his vide *Aeschinis* orat. contra *Ctesiph.* et Schol. ad *Pindari* Pyth. in hypothes.

13) *ἀπέτεμνον*] Dedi ex Codice Mosc. pro vulgata *ἀπέτεμον*· sed ex Pausaniae more scribendum esse *ἀπετέμνοντο*, persuasum habeo.

14) Κλεισθένην etc.] Ex Codice Mosc. pro Κλεισθένη. Ad rem conf. L. II. C. 9. §. 6.

15) Ἔπεισεν οὖν ὁ Σόλων etc.] *Clistheni* hoc tribuit *Polyaen.* Strateg. L. III. C. 5.

ἐμβαλὼν ἐς τὸν Πλεῖστον, ἐπειδὴ ἱκανῶς τοῦ Φαρμάκου τὸ ὕδωρ ᾔσθετο ἔχον, ἀπέστρεψεν αὖθις ἐς τὸν ὀχετόν· καὶ (ἐνεφορήσαντο γὰρ ἄδην οἱ Κιῤῥαῖοι τοῦ ὕδατος) καὶ οἱ μὲν ὑπὸ ἀπαύστου τῆς διαῤῥοίας ἐξέλιπον οἱ ἐπὶ τοῦ τείχους τὴν φρουράν. Ἀμφικτύονες δὲ ὡς εἷλον τὴν πόλιν, ἐπράξαντο ὑπὲρ θεοῦ δίκας
6 παρὰ Κιῤῥαίων. Καὶ ἐπίνειον Δελφῶν ἐστιν ἡ Κίῤῥα· παρέχεται δὲ καὶ ἐς θέαν Ἀπόλλωνος καὶ Ἀρτέμιδος καὶ Λητοῦς ναός τε [16]) καὶ ἀγάλματα μεγέθει μεγάλα, καὶ ἐργασίας Ἀττικῆς· ἡ δὲ Ἀδράστεια ἵδρυται μὲν ἐν τῷ αὐτῷ σφισι, μεγέθει δὲ τῶν ἄλλων ἀποδέουσα ἀγαλμάτων ἐστίν.

16) ναός τε] Sic contra Pausaniae scribendi morem παρέχεται passive interpretandum est; sed forte legendum sit ναόν τε —. *Cirrha exhibet spectatu dignum — cum templum* etc.

CAPUT

CAPUT XXXVIII.

De Locris confinibus Phocenſium et de eorum denominatione mira et varia narratio — Amphiſſa urbs — memoranda Amphiſſae et initia celebrata pueris, qui Ἄνακτες appellantur — Locrorum urbes, Myonia ejusque memoranda — Oeanthea ejusque memoranda ac Naupactus — carmina Naupactia et memoranda Naupacti — templi Aeſculapii rudera.

Ἡ δὲ γῆ ἡ Λοκρῶν τῶν καλουμένων Ὀζολῶν προσεχὴς τῇ Φωκίδι ἐστὶ κατὰ τὴν Κίῤῥαν· ἐς δὲ τὴν ἐπίκλησιν [1]) τῶν Λοκρῶν τούτων διάφορα ἤκουσα, ὁμοίως δὲ ἅπαντα δηλώσω. Ὀρεσθεῖ τῷ Δευκαλίωνος βασιλεύοντι ἐν τῇ χώρᾳ κύων ἔτεκεν ἀντὶ σκύλακος ξύλον· κατορύξαντος δὲ τοῦ Ὀρεσθέως τὸ ξύλον, ἅμα τῷ ἦρι φυῆναι [2]) ἄμπελον ἀπ' αὐτοῦ λέγουσι, καὶ ἀπὸ τοῦ ξύλου τῶν ὄζων γενέσθαι τὸ ὄνομα τοῖς ἀνθρώποις. οἱ δὲ Νέσσον πορθμεύοντα ἐπὶ τῷ Εὐήνῳ τρωθῆναι μὲν ὑπὸ Ἡρακλέους, οὐ μέντοι καὶ αὐτίκα γε ἀποθανεῖν, ἀλλὰ ἐς τὴν γῆν ταύτην ἐκφυγεῖν νομίζουσι· καὶ ὡς ἀπέθανεν, σήπεσθαί τε ἄταφον, καὶ ὀσμῆς τῷ ἐνταῦθα ἀέρι μεταδοῦναι δυσώδους. ὁ δὲ τρίτος τῶν λόγων καὶ ὁ τέταρτος, ὁ μὲν ποταμοῦ τινος ἄτοπον τήν τε ἀτμίδα καὶ αὐτό φησιν εἶναι τὸ ὕδωρ, ὁ δὲ τὸν ἀσφόδελον [3]) φύεσθαι

1) ἐς δὲ τὴν ἐπίκλησιν etc.] Ad haec conf. Scholia ad *Homer.* Iliad. β. verſ. 527. et *Serv.* ad *Virgil. Aen.* L. III.

2) φυῆναι] Cod. Moſc. φῦναι, quod uſitatius.

3) ἀσφόδελον] *haſtula regia;*

φύεσθαι πολὺν, καὶ ἀνθοῦντα ὑπὸ τῆς ὀσμῆς [4]). λέγεται δὲ καὶ, ὡς οἱ πρῶτοι τῶν ἐνταῦθα ἀνθρώπων ἦσαν αὐτόχθονες· ἐσθῆτα δὲ οὐκ ἐπιστάμενοί πω ὑφαίνεσθαι, σκέπην πρὸς τὸ ῥῖγος θηρίων δέρματα ἐποιοῦντο ἀδέψητα, τὸ δασὺ τῶν δερμάτων ἐς τὸ ἐκτὸς ὑπὲρ εὐπρεπείας τρέποντες· ἔμελλεν οὖν κατὰ τὸ αὐτὸ ταῖς βύρσαις καὶ ὁ χρὼς σφισιν ἔσεσθαι δυσώ-
2 δης. Δελφῶν δὲ ἀπωτέρω σταδίοις [5]) εἴκοσι καὶ ἑκατόν ἐστιν Ἄμφισσα μεγίστη καὶ ὀνομαστοτάτη πόλις τῶν Λοκρῶν· ἐσποιοῦσι δὲ αὐτοὺς ἐς τὸ Αἰτωλικὸν, αἰσχύνῃ τῶν Ὀζολῶν τοῦ ὀνόματος· καὶ δὴ καὶ ἔχει λόγον εἰκότα, ὅτε βασιλεὺς ὁ Ῥωμαίων [6]) ἀναστάτους ἐς τὸν Νικοπόλεως συνοικισμὸν ἐποίησεν Αἰτωλοὺς, ἀποχωρῆσαι τοῦ δήμου τὸ πολὺ ἐς τὴν Ἄμφισσαν. τὸ μέν τοι ἐξ ἀρχῆς τοῦ γένους Λοκρῶν [7]) εἰσι· τεθῆναι δὲ τῇ πόλει τὸ ὄνομα ἀπὸ Ἀμφίσσης τῆς Μάκαρος [8]) τοῦ Αἰόλου φασὶν, καὶ Ἀπόλλωνα ἐραστὴν γενέσθαι
3 τῆς Ἀμφίσσης. Κεκόσμηται δὲ ἡ πόλις κατασκευῇ τε τῇ ἄλλῃ, καὶ τὰ μάλιστα ἥκοντα ἐς μνήμην ἔστι μὲν

μνῆμα

gia; de qua planta vide *Hesych.* h. v. et ibi not ac *Plin.* Hist. Nat. L. XXI. C. 17. f. 68.

4) καὶ ἀνθοῦντα ὑπὸ τῆς ὀσμῆς] Nimis dure dictum esset ὑπὸ τῆς ὀσμῆς pro μετὰ τῆς ὀσμῆς· quare admodum credibile est post ἀνθοῦντα aliquid deesse, vel ὑπὸ residuum esse verbi, quod exciderit.

5) σταδίοις] Cod. Mosc. σταδίους.

6) ὅτε βασιλεὺς ὁ Ῥωμαίων etc.] *Augustus*; conf. L. VII. C. 18. §. 6.

7) τοῦ γένους Λοκρῶν] Cod. Mosc. γένους τοῦ Λοκρῶν.

8) Μάκαρος] *Amas.* et *Harsung.* legunt Μακαρέως· sed Μακαρεὺς supra L. VIII. C. 3. inter *Lycaonis* filios memoratus est. Aliam nominis *Amphissae* originationem exhibet *Stephan. Byz.* h. v.

μνῆμα Ἀμφίσσης, ἔστι δὲ Ἀνδραίμονος· σὺν δὲ αὐτῷ ταφῆναι λέγουσι καὶ Γόργην τὴν Οἰνέως συνοικήσασαν τῷ Ἀνδραίμονι. ἐν δὲ τῇ ἀκροπόλει ναός σφισιν Ἀθηνᾶς, καὶ ἄγαλμα ὀρθὸν χαλκοῦ πεποιημένον· κομισθῆναι δὲ ὑπὸ Θόαντός φασιν αὐτὴν [9]) ἐξ Ἰλίου, καὶ εἶναι λαφύρων τῶν ἐκ Τροίας· οὐ μὴν γε καὶ ἐμὲ ἔπειθον. ἐδήλωσα [10]) δὲ ἐν τοῖς προτέροις τοῦ λόγου, Σαμίους Ῥοῖκον Φιλαίου καὶ Θεόδωρον Τηλέκλους εἶναι τοὺς εὑρόντας χαλκὸν ἐς τὸ ἀκριβέστατον τῆξαι· καὶ ἐχώνευσαν οὗτοι πρῶτοι. Θεοδώρου μὲν δὴ οὐδὲν ἔτι οἶδα ἐξευρών, ὅσα γε χαλκοῦ πεποιημένα· ἐν δὲ Ἀρτέμιδος τῆς Ἐφεσίας πρὸς τὸ οἴκημα ἐρχομένῳ τὸ ἔχον τὰς γραφάς, λίθου θριγγός ἐστιν ὑπὲρ τοῦ βωμοῦ τῆς Πρωτοθρονίης καλουμένης Ἀρτέμιδος· ἀγάλματα δὲ ἄλλα τε ἐπὶ τοῦ θριγγοῦ, καὶ γυναικὸς εἰκὼν πρὸς τῷ πέρατι ἕστηκε, τέχνη τοῦ Ῥοίκου, Νύκτα δὲ οἱ Ἐφέσιοι καλοῦσι. τοῦτο οὖν τὸ ἄγαλμα τῆς ἐν τῇ Ἀμφίσσῃ Ἀθηνᾶς καὶ ἰδεῖν ἐστιν ἀρχαιότερον, καὶ ἀργότερον τὴν τέχνην. ἄγουσι δὲ καὶ τελετὴν οἱ Ἀμφισσεῖς Ἀνάκτων καλουμένην παίδων· οἵτινες δὲ θεῶν εἰσιν οἱ Ἄνακτες παῖδες, οὐ κατὰ ταὐτά ἐστιν εἰρημένον, ἀλλὰ οἱ μὲν εἶναι Διοσκούρους [11]), οἱ δὲ Κούρητας, οἱ δὲ πλέον τι ἐπίστασθαι νομίζοντες, Καβείρους λέγουσι [12]). Τούτων δὲ τῶν Λοκρῶν 4
τοσαίδε

9) *φασιν αὐτὴν*] Ex Cod. Mosc. φασὶν scripsi pro φασί.

10) *ἐδήλωσα* etc] Vide Lib. VIII. C. 14. §. 5. et ibi not. Pro τηλέκλους rectius scribendum esse videtur τηλεκλέους, uti legitur l. modo c.

11) *οἱ μὲν εἶναι Διοσκούρους*] Vide *Plutarch.* vit. Thes. f. 33., ubi, cur illi Ἄνακες appellati fuerint, declaratur.

12) *οἱ δὲ — Καβείρους λέγουσι*] Inde *Corybantum* sacerdotes dicuntur Ἀνακτοτελέσται

τοσαίδε ἄλλαι πόλεις εἰσίν· ἄνω μὲν ὑπὲρ Ἀμφίσσης, πρὸς ἤπειρον Μυωνία, σταδίοις ἀπωτέρω τριάκοντα Ἀμφίσσης· οὗτοι καὶ τῷ Διὶ ἐν Ὀλυμπίᾳ οἱ ἀναθέντες εἰσὶ Μυωνεῖς τὴν ἀσπίδα [13]). κεῖται δὲ πόλισμα ἐπὶ ὑψηλοῦ· καί σφισιν ἄλσος καὶ βωμὸς θεῶν Μειλιχίων ἐστί· νυκτεριναὶ δὲ αἱ θυσίαι θεοῖς τε τοῖς Μειλιχίοις εἰσὶ, καὶ ἀναλῶσαι τὰ κρέα αὐτόθι, πρινὴ ἥλιον ἐπισχεῖν, νομίζουσι· καὶ Ποσειδῶνός ἐστιν ὑπὲρ τὴν πόλιν τέμενος, καλούμενον Ποσειδώνιον, ἐν δὲ αὐτῷ ναὸς Ποσειδῶνος· τὸ δὲ ἄγαλμα ἐς ἐμὲ
5 οὐκ ἦν. Οὗτοι μὲν δὴ ὑπεροικοῦσιν Ἀμφίσσης· ἐπὶ θαλάσσης δὲ Οἰάνθεια [14]), καὶ ταύτῃ ὁμοροῦσά ἐστι Ναύπακτος. πλὴν δὲ Ἀμφίσσης, ὑπ' Ἀχαιῶν οἱ ἄλλοι Πατρέων ἄρχονται, βασιλέως σφίσι δόντος Αὐγούστου. ἐν Οἰανθείᾳ δὲ Ἀφροδίτης τε ἱερὸν, καὶ ὀλίγον ὑπὲρ τὴν πόλιν κυπαρίσσου τε ἀναμὶξ καὶ τῆς πίτυός ἐστιν ἄλσος· καὶ ναός τε Ἀρτέμιδος, καὶ ἄγαλμα ἐν τῷ ἄλσει· γραφαὶ δὲ ἐπὶ τῶν τοίχων ἐξίτηλοί τε ἦσαν ὑπὸ τοῦ χρόνου, καὶ οὐδὲν ἔτι ἐλείπετο ἐς θέαν αὐτῶν. κληθῆναι δὲ ἀπὸ γυναικὸς ἢ νύμφης τεκμαίρομαι τὴν πόλιν· ἐπεὶ ἐπὶ Ναυπάκτῳ γε οἶδα εἰρημένον, ὡς Δωριεῖς ὁμοῦ τοῖς Ἀριστομάχου παισὶ τὰ πλοῖα αὐτόθι ἐποιήσαντο, οἷς ἐς Πελοπόννησον ἐπεραιώθησαν· καὶ ἀντὶ τούτου γενέσθαι [15]) τὸ ὄνομα

σται a *Clemente Alex.* Protrept. p. 12. C.

13) οὗτοι καὶ — τὴν ἀσπίδα] Vide L. VI. C. 19. §. 3.

14) Οἰάνθεια] Alia nominis forma fuit Οἰάνθη· utramque *Stephan.* in medium profert, ubi vide *Berkel.*

15) καὶ ἀντὶ τούτου γενέσθαι etc.] *Amaſ.* legit ἀπὸ τούτου, et ſic ſcribendum eſſe, ſatis liquet. Ad rem conf. *Strab.* L. IX.

μα τῷ χωρίῳ φασί. τὰ δέ μοι Ναυπακτίων, ὡς τοῖς ἐς Ἰθώμην ἀποστᾶσιν ὁμοῦ τῷ σεισμῷ τῷ ἐν Λακεδαίμονι, Ἀθηναῖοι Ναύπακτον ἐνοικῆσαί σφισιν ἔδωκαν, ἀφελόμενοι τοὺς Λοκροὺς, καὶ ὡς τοῦ Ἀθηναίων ὕστερον πταίσματος τοῦ ἐν Αἰγὸς ποταμοῖς Λακεδαιμόνιοι τοὺς Μεσσηνίους ἐδίωξαν καὶ ἐκ τῆς Ναυπάκτου, τάδε μὲν ἐπῆλθέ μοι καὶ ἐς πλέον ἡ Μεσσηνία συγγραφή [16]). ἐκλειπόντων δὲ ὑπὸ ἀνάγκης τῶν Μεσσηνίων, οὕτως οἱ Λοκροὶ συνελέχθησαν αὖθις ἐς τὴν Ναύπακτον. Τὰ δὲ ἔπη τὰ Ναυ- 6
πάκτια [17]) ὀνομαζόμενα ὑπὸ Ἑλλήνων ἀνδρὶ ἐσποιοῦσιν οἱ πολλοὶ Μιλησίῳ· Χάρων δὲ ὁ Πύθεω [18]) φησιν αὐτὰ ποιῆσαι Ναυπάκτιον Καρκίνον· ἑπόμεθα δὲ καὶ ἡμεῖς τῇ τοῦ Λαμψακηνοῦ δόξῃ· τίνα γὰρ καὶ λόγον ἔχοι ἂν ἔπεσιν ἀνδρὸς Μιλησίου πεποιημένοις ἐς γυναῖκας, τεθῆναί σφισιν ὄνομα Ναυπάκτια; ἐνταῦθα ἔστι μὲν ἐπὶ θαλάσσῃ ναὸς Ποσειδῶνος, καὶ ἄγαλμα ὀρθὸν χαλκοῦ πεποιημένον· ἔστι δὲ καὶ ἱερὸν Ἀρτέμιδος, καὶ ἄγαλμα λευκοῦ λίθου· σχῆμα δὲ ἀκοντιζούσης παρέχεται, καὶ ἐπίκλησιν εἴληφεν Αἰτωλή. Ἀφροδίτη δὲ ἔχει μὲν ἐν σπηλαίῳ τιμάς· εὔχονται

L. IX. p. 653. B., *Steph. Byz.* et *Suid.* v. Ναύπακτος.

16) τάδε — συγγραφή] Vid. L. IV. C. 24. extrem. et C. 26. §. 2., conf. L. III. C. 11. not. 7.

17) τὰ Ναυπάκτια] Sic in *Pausania* constanter scriptum; vid. L. II. C. 3. §. 7. et L. IV. C. 2. init. In *Apollodoro* pag. 234. et Schol. ad *Apollon. Rhod.* legitur τὰ Ναυπακτικά. Rectius judico Ναυπάκτια. De iis vide not. ad Lib. II. C. 3.

18) Χάρων δὲ ὁ Πύθεω] *Lampsacenus*, *historicus*, de quo vid. *Suid.*, a quo iste filius Πυθοκλέους dicitur. Memoratur etiam ab *Athenaeo* et *Tzetz.* ad *Lycophr.* vers. 480.

εὔχονται δὲ καὶ ἄλλων εἵνεκα, καὶ αἱ γυναῖκες μάλι-
7 στα [19]) αἱ χῆραι γάμον αἰτοῦσι παρὰ τῆς θεοῦ. Τοῦ
δὲ Ἀσκληπιοῦ τὸ ἱερὸν ἐρείπια ἦν· ἐξ ἀρχῆς δὲ ᾠκο-
δόμησεν αὐτὸ ἀνὴρ ἰδιώτης Φαλύσιος. νοσήσαντι
γάρ οἱ τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ οὐ πολὺ ἀποδέοντι τυ-
φλοῦ, ὁ ἐν Ἐπιδαύρῳ πέμπει θεὸς Ἀνύτην τὴν ποιή-
σασαν τὰ ἔπη [20]) φέρουσαν σεσημασμένην δέλτον·
τοῦτο ἐφάνη τῇ γυναικὶ ὄψις ὀνείρατος· ὕπαρ μέν τοι
ἦν αὐτίκα· καὶ εὗρέ τε ἐν ταῖς χερσὶ ταῖς αὐτῆς σε-
σημασμένην δέλτον, καὶ πλεύσασα ἐς τὴν Ναύπα-
κτον, ἐκέλευεν ἀφελόντα τὴν σφραγῖδα Φαλύσιον ἐ-
πιλέγεσθαι τὰ γεγραμμένα· τῷ δὲ ἄλλως μὲν οὐ
δυνατὰ ἐφαίνετο ἰδεῖν τὰ γράμματα ἔχοντι οὕτω τῶν
ὀφθαλμῶν· ἐλπίζων δέ τι ἐκ τοῦ Ἀσκληπιοῦ χρη-
στὸν, ἀφαιρεῖ τὴν σφραγῖδα, καὶ ἰδὼν ἐς τὸν κηρὸν,
ὑγιής τε ἦν, καὶ δίδωσι τῇ Ἀνύτῃ τὸ ἐν τῇ δέλτῳ γε-
γραμμένον, στατῆρας δισχιλίους χρυσοῦ.

19) *αἱ γυναῖκες μάλιστα*] Vulgatum fuit *δὲ* post *γυναῖκες*, quod Codicis Mosc. auctoritate delevi.

20) *Ἀνύτην τὴν ποιήσασαν τὰ ἔπη*] Haec poëtria *Τεγεᾶτις* dicitur a Polluc. L. V. f. 48. De ejus carminum reliquiis vide *Wolf* in Carminib. Illustr. Feminar. pag. 92. sq. et *Jacobs* V. C. Antholog. Gr. T. II. pag. 130.

Pausaniae veteris Graeciae descriptionis finis.

IN-

INDEX I.

rerum ſeu hiſtoricus et geographicus.

Numerus romanus tomum, arabicorum alter paginam, alter paragraphum indicat.

Adamas

Aepea

Alither-

Ano-

An-

rum

Ari-

Bala-

Buph-

Calaus,

Canes

Cen-

2

Cnidii,

Coronis,

Δαῖρα,

Δασκύ-

Dictyn-

Dirce,

bus

Epi-

I.

Fati-

Galatae,

Gortys,

Haemon,

Hermae,

Hippo-

India,

Leos,

Lichas,

Magnae

cur.

Moly-

Myca-

Lichas,

Lycus,

Magnae

Myca-

Perilaus,

Phaen-

Phliasia,

Προ-

Pyrcon,

Rhenus,

Sardus,

Smi-

Sys,

Thebani,

Θεισόα,

Thyiades,

Violentia,

Addenda.

INDEX II.

Scriptorum a Pausania laudatorum.

Ναυπάκτια

de

INDEX III.

artificum a Pausania memoratorum.

Ariste-

Ictinus,

INDEX IV.

verborum, quae in Notis obſervantur et explicantur.

Ἀσάμινθοι,

'Εργάζεσθαι,

Vatum

Symbola,

FIRENZE

Digitized by Google